UNIVERSIDAD DE MÁLAGA

TURKISH STUDIES

USOS 2017 SPAIN

1ST INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES
1.EL-MU'TEMERU'D-DEVLÎ Lİ'L-ULÛMİ'L-İCTİMÂİYYE
1. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

ABSTRACTS BOOK/ÖZETLER KİTABI

Web: www.usoskongre.net
18-24 September 2017
Malaga/Spain

USOSKONGRE@GMAİL.COM

HTTPS://TWİTTER.COM/USOSKONGRE

ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

(ULUSLARARASI KATILIMLI)

3 N Yayınları, Ankara

1.Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi (USOS 2017)

1st International Congress On Social Sciences (USOS 2017)

El-Mutemaru'd-Devli li'l-Umumi'l-İctimayye (USOS 2017)

Editör: Özcan Güngör

Birinci Baskı: Eylül 2017

Baskı: Sonçağ Matbaacılık

ISBN: 978-605-9791-70-0

Sertifika No: 32172

Adres: Kızılay Mah. GMK Bul. Fevzi Çakmak 2 Sok. No: 37/1 Çankaya Ankara

03124191619

ISBN: 978-605-9791-70-0

Kongre Onursal Başkanı

Prof. Dr. Ahmet BİLGİN – *Kırıkkale Üniversitesi TÜRKİYE*

Düzenleme Kurulu Başkanları

Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM – *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi TÜRKİYE*

Prof. Dr. Susana CABRERA-YETO – *Malaga Üniversitesi İSPANYA*

Prof. Dr. Hacı DURAN – *Adıyaman Üniversitesi TÜRKİYE*

Prof. Dr. Zeynep KARAHAN USLU – *Çankaya Üniversitesi TÜRKİYE*

Doç. Dr. Özcan GÜNGÖR – *Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi TÜRKİYE*

Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Abdelrehim SAD ALDİN – El Ezher Üniversitesi

Prof. Dr. Abdullah HAROUNA – Al Baha Üniversitesi

Prof. Dr. Abdullah M. Nuri AL DERSAWI – Kral Faysal Üniversitesi

Prof. Dr. Abdülhakim EL-KABİ – Basra Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet ESKİCUMALI – Sakarya Üniversitesi

Prof. Dr. Andrew WOLVIN - University of Maryland / USA

Prof. Dr. Asım YAPICI - Çukurova Üniversitesi

Prof. Dr. Faruk TOPRAK – Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Filiz KILIÇ – Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Prof. Dr. Fuat AYDIN – Sakarya Üniversitesi

Prof. Dr. Hadiya YAHYAVİ – Hançala Üniversitesi / Cezayir

Prof. Dr. Lütfü Gürkan GÖKCEK – Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet CANATAR – İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet EVKURAN - Hitit Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet KÖÇER – Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Prof. Dr. Mesut AYDIN – İnönü Üniversitesi

Prof. Dr. Milad EL-HARRASİ

Prof. Dr. Said AL QURANI – El Ezher Üniversitesi

Prof. Dr. Sıddık Korkmaz-Necmettin Erbakan Üniversitesi

ISBN: 978-605-9791-70-0

Doç. Dr. Bülent KARA -Ömer Halis Demir Üniversitesi

Doç. Dr. Hikmet ATİK – Necmettin Erbakan Üniversitesi

Doç. Dr. Tuncay BÜLBÜL – Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Doç. Dr. Recep DÜNDAR – İnönü Üniversitesi

Doç. Dr. Sibel ÜST ERDEM – Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Doç. Dr. Mesut GÜN – Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Doç. Dr. Mustafa YILDIRIM-Necmettin Erbakan Üniversitesi

Dr. Abdelmalik BELGHERBI - Algeria University

Dr. Abuzer KALYON - Gazi Üniversitesi

Dr. Ahmar Mahboob - Sydney University / Australia

Dr. Alireza Karbalaei - Farhangian University / Iran

Dr. Andrea NICULEASCU - Banatuli University / Romania

Dr. Brandon Kramer - Mamoyama Gakuin University / Japan

Dr. Bronia HOLMES - Mainz University / Germany

Dr. Devo Y. Devrim- University of New England / Australia

Dr. Enrique Alejandro Basabes - Universidad Nacional de La Pampa Santa Rosa / Argentina

Dr. Erol KOÇOĞLU – İnönü Üniversitesi

Dr. Gayane Hovhannisyan - Yerevan State Linguistic University / Armenia

Dr. Georgeta Rata - Banatuli University of Timişoara / Romania

Dr. Hasnaa Sary Helwaa - Benha University / Egypt

Dr. İbrahim Ethem ARIOĞLU – Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi

Dr. Inna Vladimirovna Pevneva - Kemerovo State University / Russian Federation

Dr. Irına TSAREVSKAYA - Tomsk University / Russian Federation

Dr. Jean-Marc Dewaele - University of London / England

Dr. Kimberly A. Noels - University of Alberta / Canada

Dr. Kingsley O. Ugwuanyi - University of Nigeria Nsukka / Nigeria

Dr. Kyung Sook Cho - Busan National University of Education / South Korea

Dr. Lokman TANRIKULU – Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Dr. Luis GUERRA - Evora University / Portugal

Dr. Maya Khemlani David - University of Malaya / Malaysia

ISBN: 978-605-9791-70-0

Dr. Maya Sugita McEown - Waseda University / Japan

Dr. Melike Unal Gezer - Cornell University / Ithaca, NY, USA

Dr. Michal B. Paradowski - University of Warsaw / Poland

Dr. Muhammed EL HOMRANI - Granada University / Spain

Dr. Muhemmed Hussein Keshavarz - Near East University / TRNC (Cyprus)

Dr. Murat ŞENGÜL – Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Dr. Mustafa DEMİRCİ – Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Dr. Oksana AKAY - Tomsk University / Russian Federation

Dr. Osamu Takeuchi - Kansai University, Osaka / Japan

Dr. Ömer Tuğrul KARA – Çukurova Üniversitesi

Dr. Rebecca L. Oxford - University of Alabama at Birmingham / USA

Dr. Richard McGarry - Appalachian State University Boone, North Carolina / USA

Dr. Serhat KÜÇÜK – Kocaeli Üniversitesi

Dr. Setiono Sugiharto - Atma Jaya Catholic University / Indonesia

Dr. Stuart McLean - Kansai University / Japan

Dr. Yilin Sun - TESOL International Association, Seattle WA / USA

Dr. Zari Sadat Seyyedrezaie - Ferdowsi University of Mashhad / Iran

Kongre Bilim Kurulu

Dr. Ahmar MAHBOOB (Sydney Üniversitesi)

Dr. Aleksandra VRANES (Belgrad Üniversitesi)

Dr. Alireza KARBALAEI (Farhangian Üniversitesi)

Dr. Devo Y. DEVRIM (New England Üniversitesi)

Dr. Enrique Alejandro BASABES (Universidad Nacional de La Pampa Santa Rosa)

Dr. Gayane HOVHANNİSYAN (Erivan Dilbilim Üniversitesi)

Dr. Georgeta RATA (Timişoara Banatuli Üniversitesi)

Dr. Hasnaa Sary HELWAA (Benha Üniversitesi)

Dr. Inga SHAMILISHVILI (Batum Shota Rustaveli Devlet Üniversitesi)

Dr. Inna Vladimirovna PEVNEVA (Plekhanov Ekonomi Üniversitesi – Kemerovo)

ISBN: 978-605-9791-70-0

Dr. İkram KASIMOV (Bakü Slavyan Üniversitesi)

Dr. İlkin GULİYEV (Kafkas Üniversitesi)

Dr. İvdit DİASAMİDZE (Batumi Shota Rustaveli State Üniversitesi)

Dr. Jean-Marc DEWAELE (University of London)

Dr. Kimberly A. NOELS (Alberta Üniversitesi)

Dr. Kingsley O. UGWUANYI (Nigeria Nsukka Üniversitesi)

Dr. Kutlay YAĞMUR (Tilburg Üniversitesi)

Dr. Kyung Sook CHO (Busan Ulusal Eğitim Üniversitesi)

Dr. Lile TANDİLAVA (Gürcistan Batum Shota Rustaveli Devlet Üniversitesi)

Dr. Ljiljana MARKOVİC (Belgrad Üniversitesi)

Dr. Maia KİKVADZE (Gürcistan Batum Shota Rustaveli Devlet Üniversitesi)

Dr. Maya Khemlani DAVID (Malaya Üniversitesi)

Dr. Maya Sugita MCEOWN (Waseda Üniversitesi)

Dr. Melike UNAL GEZER (Cornell Üniversitesi)

Dr. Michael W. PURDY (Union Üniversitesi)

Dr. Muhemmed Hussein KESHAVARZ (Near East Üniversitesi)

Dr. Mzia KHAKHUTAİSHVİLİ (Gürcistan Batum S hota Rustaveli Devlet Üniversitesi)

Dr. Nana TSETSKHLADZE (Gürcistan Batum Shota Rustaveli Devlet Üniversitesi)

Dr. Osamu TAKEUCHİ (Kansai University)

Dr. Rebecca L. OXFORD (Alabama Üniversitesi)

Dr. Richard MCGARRY (Appalachian State Üniversitesi)

Dr. Sevinc QASIMOVA (Bakü Devlet Üniversitesi)

Dr. Shahyar DANESHGAR (Indiana Üniversitesi)

Dr. Stephen KRASHEN (Güney California Üniversitesi)

Dr. Şaban HÜSEYİNOV (Bakü Slavyan Üniversitesi)

Dr. Yilin SUN (Güney Seattle Üniversitesi)

Dr. Yagut Aliyeva (Bakü Devlet Üniversitesi)

Dr. Zari Sadat SEYYEDREZAIE (Ferdowsi Üniversitesi)

ISBN: 978-605-9791-70-0

Sekretarya

Okt. Aysel EYERCİ

Arş. Gör. Muhammet Raşit MEMİŞ

Arş. Gör. Dr. Ramazan BÖLÜK

Arş. Gör. Rukiye Aysun İNAN

Arş. Gör. Turhan KOÇ

Arş. Gör. Vural AKBOĞA

ISBN: 978-605-9791-70-0

KONGRE BAŞKANI

Değerli Araştırmacılar,

18-24 Eylül 2017 tarihlerinde Granada'da El-Hamra sarayının yanında Turkish Studies-İspanya-Malaga Üniversitesi işbirliğinde düzenlenen 1. **Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu**'nda sizleri İspanya'nın en önemli şehirlerini kapsayan Endülüs merkezli olarak ağırlamaktan onur duyduk.

ENDÜLÜS'Ü GÖRMEYEN SOSYAL BİLİMCİ YARI KÖR BAKAR, sözünden hareketle, sempozyum 3 gün bildiri sunumu ve 3 gün bilimsel-kültürel gözlem-gezi şeklinde planlandı. Endülüs medeniyeti Batı aydınlanmasını tetiklediği gibi, Doğu medeniyeti üzerinde de derin izler bırakmıştır. Bu sebeple Endülüs medeniyetinin izleri takip ederek, bize bıraktığı miras elden geldiğince ayrıntılı gezilmeye çalışıldı. Sempozyumda temel ve uygulamalı çalışmalarını paylaşmak üzere sosyal bilimler çatısı altına giren bütün alanlar davetlidi idi. Bu bağlamda sekiz eş zamanlı sempozyumlarla organizasyonu tamamladık. Sempozyumda herhangi bir konu sınırlaması koymadık ki bütün sosyal bilimciler kendi özel alanlarıyla ilgili bildiri sunabilsinler diye. Bildiriler, ERIC indeksli dergide veya tercihen uluslararası indeksli dergilerde yayımlanacaktır. Yayın süreciyle ilgili vebsitemizden duyurular yapılacak ve o yönlendirmelerle yayın süreci tamamlanacaktır.

Sempozyum dili Türkçe, İngilizce, Arapça, Farsça ve İspanyolca olarak planlandı ve uygulandı. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi, gönderilen bütün bildirilerin (özet/tam metin) çift kör hakem süreciyle değerlendirildiği uluslararası hakem ve danışma kurulu bulunan, uluslararası hakemli bir kongredir. Kongrede sunulmak üzere kabul edilen bütün bildirilerin (sözlü, poster, uzaktan sunum vb.) akademik ve bilimsel nitelikte olarak çok farklı alanlarda bilim dünyasına katkı sunan çalışmalardı.

Gelinen noktada özet kitapçığımız ISBN numaralı olarak hazırlanmıştır. Kongre boyunca çok güzel bilimsel ortamlar ve kültürel hafızaya ilişkin anılar yaşadık. Ümit ediyorum ki Kudus 2018'de de benzer ve hatta daha fazla sosyal bilim dünyasına katkıyı artırarak devam ettireceğiz.

Prof. Dr. Mehmet DURSUN ERDEM

Kongre Düzenleme Kurulu Başkanı

ISBN: 978-605-9791-70-0

İÇİNDEKİLER

ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ 1

Düzenleme Kurulu 2

KONGRE BAŞKANI 7

İÇİNDEKİLER 8

1. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ PROGRAMI 31

INTERNATIONAL PRIMARY EDUCATION CONFERENCE PRESENTATION PROGRAMME 65

USOS 2017 UZAKTAN Ve POSTER SUNUMLAR 68

IPEC 2017 UZAKTAN Ve POSTER SUNUMLAR 69

1ST INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY 71

GÂÎ İLKE BAĞLAMINDA MÜDÂYENE AYETİNİN YORUMU 71

ABDÜLAZİZ DEBBAĞ VE EL-İBRİZ ADLI ESERİNDE HADİS ÖRNEKLERİ.. 72

TEBRİZLİ ŞEMSEDDİN VE MEVLANA 73

GAZNELİLER'DE TEFSİR FAALİYETLERİ: GAZNELİ BAZI MÜFESSİRLER VE ESERLERİ 73

SUDAN VE CEZAYİR ÖRNEKLİĞİNDE MODERN ARAP TİYATROSUNUN KÜLTÜREL KİMLİĞE ETKİSİ 74

KANT'IN ELEŞTİREL FELSEFESİ BAĞLAMINDA FELSEFE-DİN İLİŞKİSİ.... 75

A GLOBAL PERSPECTIVE ON TURKEY'S RELIGIOUS INSTITUTIONS AND SOCIO-PSYCHOLOGICAL IMPLICATIONS IN THE MIDDLE EAST..... 76

ON THE PERCEPTION AND RECEIVING TECHNIQUES OF DIFFERENT/OTHER -HOW DOES ISLAM SEE THE OTHER?..... 77

BİR EYLEM OLARAK TEVHİD İNANCI 77

KUREYŞ SÜRESİ BAĞLAMINDA ALLAHA KULLUĞUN PSİKOLOJİK VE SOSYAL BOYUTU 78

İSLAM KELAMINDA YOKLUK..... 78

ENDÜLÜS ARAP EDEBİYATININ GELİŞMESİNDE KADIN ŞAİRLERİN ROLÜ 79

BALKANLAR'IN İSLAMLAŞMASINDA OSMANLI DEVLETİ'NİN UYGULADIĞI FETİH VE HOŞGÖRÜ POLİTİKASININ ÖNEMİ 80

ENDÜLÜS'TEKİ BİRİNCİ BÜYÜK FİTNENİN (1009-1030) ŞİİRE YANSIMASI80

ZİYA GÖKALP'İN TOPLUMCU AHLAK FELSEFESİ 81

HZ. PEYGAMBER'İN YAŞANTISINDA TASAVVUFÎ UNSURLAR..... 82

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

TEK EBEVEYNLİ AİLELER: SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ 82

KLASİK VE MODERN SİSTEMDE HAFIZLARIN PSİKO-SOSYAL MOTİVASYONLARI 83

İBN HALDUN'UN "MUKADDİME"'Sİ BAĞLAMINDA HADİS TAHLİL VE TEVİL YÖNTEMLERİ 84

TEFSİR-İ ÇERHÎ'NİN TÜRKÇE TERCÜMESİNDE KELİME KULLANMA PRENSİPLERİ 85

ŞEMA VE FORMÜLLERİN GENEL DİLBİLİMİ ÖĞRETİMİNDE KULLANILMASI ÜZERİNE 86

تأثير الثقافة الفارسية في آثار عبدالوهاب البياتي 87

İDEALİST FİLOZOF JOSIAH ROYCE'A GÖRE FELSEFENİN DİNÎ YÖNÜ 87

İSLAM MEDENİYETİNDE TÜRKLERİN YERİ VE ÖNEMİ 88

MEVLANA CELALEDDİN-İ RUMİ'NİN DÜŞÜNCESİNDE İNSANIN BENLİK YOLCULUĞU 89

ENDÜLÜSLÜ BİR MÜFESSİR VE SİYER ŞERHİ: ABDURRAHMÂN ES-SÜHEYLÎ'NİN MÜFESSİR KİŞİLİĞİ VE "ER-RAVZÜ'L-ÜNÜF" İSİMLİ ESERİNİN TEFSİR İLMİ AÇISINDAN TAHLİLİ 90

GÖÇ EDEN ÇOCUKLARIN OKULLARDA KARŞILAŞTIKLARI PROBLEMLER 91

GELENEK, DİN, BİLİM VE İDEOLOJİNİN OTORİTESİ EKSENİNDE DOĞRULUĞUN OLUŞUMU VE BİREYLER ARASINDA FARKLILAŞMASI 92

İBN-İ ARABÎ'NİN TÜRK EDEBİYATINA TESİRİ: SELAHADDİN-İ UŞŞÂKİ'NİN İBN-İ ARABÎ MEDHİYESİ ÖRNEĞİ 93

YAZILI BASINDA AİLE İÇİ ŞİDDET VAKALARINI ANLATMADA KULLANILAN DİLİN "KANIKSATICI" ETKİLERİ 94

İSLAM DÜŞÜNCESİNDE "ÖLÇÜLÜ VE DENGELİ OLMAK" BİR DEĞER OLARAK NASIL ELE ALINMIŞTIR? 94

CUMHURİYET DÖNEMİ DİN POLİTİKALARININ BİREYİN DİN ALGISI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ (1938-1950) 95

EFFORTS TO SIMILARIZE RELIGIOUS GROUPS DURING THE OTTOMAN REFORMATION AGE: EXAMPLE OF TEDKÎK-I MÜELLEFAT COMMISSION 96

TOKATLI ALEVİ DEDELERİNİN ALEVİLİK VE BEKTAŞİLİK ANLAYIŞINA SOSYOLOJİK BİR BAKIŞ 97

THE SOCIO-CULTURAL ANALYSIS OF RELIGIOUS KNOWLEDGE IN THE INHERITANCE SHARING OF AGRICULTURAL LANDS 98

TÜRKİYE'DE DİN VE MODERNİZM ARASINDA KADIN 99

KUR'ÂN'IN CEM EDİLMESİNDE HZ. ÖMER'İN ROLÜ 99

YETİŞKİNLERDE ÖLÜM KAYGISI VE DİNDARLIK İLİŞKİSİ 100

THE ASSESSMENT OF KAMAL PASHAZADA'S JOSEPH AND ZULAIKHA MATHNAWI IN THE CONTEXT OF THE QUR'AN 101

TÜRK TOPLUMUNDA SILA-İ RAHİM UYGULAMALARI - TOKAT ÖRNEĞİ.. 101

İBN BÂCCE FELSEFESİNİN PSİKOSOSYAL BAĞLANTILARI ÜZERİNE BİR İNCELEME..... 102

الإمام السُّهَيلي المالِقيُّ وتفسيرُهُ المَغمُوْر 102

TEFSİR/YORUM COĞRAFYA İLİŞKİSİ 103

MÜDECCEN SANAT'TA (ENDÜLÜS'TEN KALAN SANATKÂRLARIN ETKİSİYLE YAPILAN MİMARLIK ESERLERİNDE) ESTETİK KAYNAŞMA 104

MERÎNÎ HÜKÜMDARI EBÛ YÛSUF YAKUP EL-MANSÛR'UN ENDÜLÜS MÜSLÜMANLARINA OLAN DESTEĞİ 104

İBN ARABİ'DE AHLAKIN DİN, TASAVVUF VE NEFS İLE İLİŞKİSİ..... 105

MURÂBITLAR DEVLETİNDE ALİ B. YÛSUF B. TAŞFÎN DÖNEMİNDE GAZZÂLÎ'NİN İHYÂU ULÛMİ'D-DÎN İSİMLİ ESERİNİN YAKILMASI HADİSESİ 106

BAZI ALT KATEGORİLERİYLE SOSYAL SAPMA VE DİNDARLIKLA İLİŞKİSİ ÜZERİNE 107

OSMANLI SON DÖNEM ÂLİMLERİNDEN ÖMER ZİYÂEDDİN DAĞISTÂNÎ . 108

AİDİYET ALANI OLARAK VATAN KAVRAMININ OSMANLI DÜŞÜNCESİNDE YERİ 109

MÜSLÜMANLARIN YAHUDİLİK ELEŞTİRİSİNE YAHUDİ FİLOZOF İBN KEMMÛNE'NİN CEVABI..... 110

CİBRÎL HADİSİ DOĞRULTUSUNDA İMAN İSLAM VE İHSAN..... 110

İBN TEYMİYYENİN TASAVVUFA BAKIŞI VE HERMETİZME KARŞI MÜCADELESİ 111

ANALYSIS OF FARMERS' RELIGIOUS-FINANCIAL BEHAVIOUR AND ATTITUDES 112

KANT ÖDEV ETİK'İ ÜZERİNE BİR DENEME 113

"ALEVİ/BEKTAŞİ GELENEĞİNDE MUSAHİPLİK KURUMU (TOKAT TÜRKMEN ALEVİLERİ ÖRNEĞİ)..... 113

الحج كتمثل مقصد الخلق في النشأة الأولى 114

ENDÜLÜS İSLAM KÜLTÜR COĞRAFYASINDAN İLHAM ALAN YAHUDİ DİN BİLGİNLERİ 115

SİYASİ TARAFGİRLİKTEN TANRISALLAŞTIRMAYA AŞIRI Şİİ GÖRÜŞLERİN GELİŞİM SÜRECİ..... 115

HALİFE ÖMER DÖNEMİNDE FARKLI DİN MENSUPLARIYLA BİRLİKTE YAŞAMANIN SOSYAL İLKELERİ..... 116

İLÂHÎ DİNLERDE MEVLİD BENZERİ ESERLER 117

ENDÜLÜS'TE FELSEFÎ GELİŞMEYİ ENGELLEYEN FAKTÖRLERDEN FUKAHA SULTASI 118

SON DEVİR OSMANLI HUKUKÇUSU ALİ HAYDAR EFENDİ'NİN ŞURÛT İLMİNE DAİR ESERLERİNİN TAHLİLİ 118

DİN-SANAT İLİŞKİSİ ÜZERİNE PSİKOLOJİK BİR YAKLAŞIM 119

İBNİ HALDUN SOSYAL TEORİNİN NERESİNDE? 120

THE PLACE AND IMPORTANCE OF KARİMİ MERCHANTS IN INTERNATIONAL TRADE IN THE MAMLUKS PERIOD 120

SÜRYANİLER TARAFINDAN YAZILMIŞ TARİH KAYNAKLARIN TÜRKİYE'DEKİ İSLAM TARİHİ ARAŞTIRMALARI AÇISINDAN ÖNEMİ VE TÜRKÇEYE ÇEVİRİSİ MESELESİ 121

EVLİYA ÇELEBİ'NİN KALEMİNDEN KONYA'DA DİNÎ VE SOSYAL HAYAT . 122

ORYANTALİSTLERİN ENDÜLÜS ALANINDAKİ ÇALIŞMALARI 123

POLITICAL CULTURE OF MUSLIMS AND ISLAMOFOBIA 123

TARİHSEL SÜREÇTE İBN SEBE RETORİĞİ VE SEBEİYYE POLEMİĞİ..... 124

THE ISSUE OF THE CREATEDNESS OF QUR'A-N 124

KUVEYKIRLAR VE RUSYA'DAKİ FAALİYETLERİ 125

İBN HAZM'IN TAKLİDE BAKIŞI 126

İBN ʿAṬİYYE VE ḲURTUBĪ'NİN TEFSİRLERİNDE HZ. NŪḤ KISSASI RİVAYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 126

NUSAYRİ GELENEĞİNDE TANRI TASAVVURU 127

İNSAN TELAKKİLERİ BAĞLAMINDA BÜYÜK DİNLER, FELSEFİ DÜŞÜNCELER VE BAZI İDEOLOJİLERİN İNSANA BAKIŞLARI ÜZERİNE..... 128

BİR ÂDÂBU'S-SÛFİYYE MÜELLİFİ OLARAK İBNÜ'L-ARABÎ VE EL-EMRU'L-MUHKEM'İ..... 129

GIRNÂTALI İBN CÜZEY'İN MUAKKADDİMESİ'NDE TEFSİR USÛLÜ VE 'ULÛMU'L-KUR'ÂN 129

KURTUBİ TEFSİRİNDE İŞARİ /TASAVVUFİ YORUMLAR 130

القيمة الإعرابية للقراءات وأثرها في التفسير 130

GÖÇ EDEN ÇOCUKLARIN OKULLARDA KARŞILAŞTIKLARI PROBLEMLER 131

İSLAM HUKUKUNDA MAKÂSID/GÂÎ İLKE BAĞLAMINDA DOĞABİLECEK ZARARLI SONUÇLARIN DİKKATE ALINMASI ESASI 131

İBNİ HALDUN'U 'MÜSLÜMAN MACHIAVELLI' OLARAK OKUMANIN SAKINCALARI ÜZERİNE 132

THE STRUCTURE OF THE QUR'ANIC LANGUAGE 133

İSRAİLÎ BİLGİLERİN OSMANLI HALK KÜLTÜRÜNDEKİ YANSIMALARI 134

SALAFI-SHIITE TENSION AND SOLUTION PROPOSALS 135

YAZILI BASINDA AİLE İÇİ ŞİDDET VAKALARINI ANLATMADA KULLANILAN DİLİN "KANIKSATICI" ETKİLERİ 136

HADİS KÜLTÜRÜNDE ESTETİK 136

ROGER GARAUDY'İN TEVHİD TASAVVURU 137

IN CONTEXT OF COMMUNICATION: A CASE OF TURKISH COMMUNITY IN AMERICA 138

KAZAKİSTANIN KENDİNE ÖZGÜ YÖNTEMLERİYLE DİNİ KURUM VE YAYINLARININ DENETİM İŞLEVİ 138

ORTAK YÖNLER, FARKLILIKLAR ve İLİŞKİLER EKSENİNDE TÜRK CUMHURİYETLERİNDE DİN EĞİTİMİ 139

DELİ DUMRUL ÖYKÜSÜNÜN VE YEDİNCİ MÜHÜR SİNEMA FİLMİNİN ÇAĞRIŞTIRDIĞI ORTAK TEMA: ÖLÜMÜ YENME DÜŞÜNCESİ 139

İLKEL KABİLELERDE VE BAZI DİNLERDE ÜYELİĞE KABUL TÖRENİ 140

İLAHİYAT FAKÜLTESİ MEZUNLARININ AİLE VE DİNİ REHBERLİK BÜROLARINDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ .. 141

MODERNLEŞMENİN AİLE YAPISI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ 142

ÇEVRE OLGUSU BAĞLAMINDA EVRENSEL DİNLER, FELSEFİ SİSTEMLER VE KİMİ İDEOLOJİLERİN ÇEVRE TELAKKİLERİ ÜZERİNE 143

TÜRK MÜSİKİSİNDE YAMAN DEDE 144

PSYCHOLOGICAL HEALTH AND HAPPINESS IN IBN HAZM'S SYSTEM OF THOUGHT- 144

KUR'ÂNÎ DUALAR VE BAĞLAM 145

BİR DUYGU ANITI YAHUT EBU'L-BEKÂ ER-RUNDÎ'NİN ENDÜLÜS MERSİYESİ 145

TASAVVUFÎ TARİKATLARIN TEŞEKKÜL DÖNEMİ: İBRAHİM ED-DESÛKÎ VE TARİKATININ İNTİŞARI 146

ENDÜLÜSLÜ İBN-İ RÜŞD'ÜN DİN-FELSEFE TELİFİ: ARİSTOTELESÇİLİK 147

İBN ARABİ'DE AHLAKIN DİN, TASAVVUF VE NEFS İLE İLİŞKİSİ 148

CHRISTIANITY'S APPROACH TO THE NOTION OF CHOSENNESS 149

TANZİMAT ÖNCESİ VE SONRASI OSMANLI'DA ŞURÛT İLMİ'NİN TARİHÎ GELİŞİMİ 150

تجربة البنك الإسلامي للتنمية في دعم التنمية الاقتصادية في الدول الأعضاء 150

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

PHILOSOPHY IS NOT DEAD: ON THE IMPORTANCE AND ESSENTIALITY OF PHILOSOPHY IN TODAY'S WORLD 151

وسطية القرآن كحاجة ملحّة لمشكلات الشباب 151

الدلالة الإعرابية وأثرها في التفسير اللغوي 152

ENDÜLÜSTE ORTAYA ÇIKAN İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİNİN İSLAM MEDENİYETİ İÇERİSİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ 152

AVRUPA'YA GÖÇÜN TÜRKİYE'DEKİ SOSYO-KÜLTÜREL VE DİNİ HAYATA YANSIMALARI (Bozova Örneği) 153

"طمس الهوية الاسلامية لمسلمي مقاطعة لوشيرا " 1224 – 1300م THE ISLAMIC IDENTITY'S EXTIRPATION OF THE MUSLIMS OF LUCERA 153

İBN ARABİ'DE İNSANIN DEĞERİ VE AHLÂKÎ MAHİYETİ 154

EŞZAMANLI SEMPOZYUM II 156

1ST INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMY, LAW AND POLITICS . 156

HUKUK METİNLERİ ÇEVİRİSİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ 156

YEREL OMBUDSMANLIK 156

THE USA AND THE MARSHALL AID AS CRITICIZED IN *AMERİKAN SARGISI* (AMERICAN BANDAGE) BY FAKIR BAYKURT 157

KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YAKLAŞIMI İLE MÜŞTERİ SADAKATİ YARATMA İLİŞKİSİ 158

KIRSAL VE TOPLUMSAL KALKINMA YAKLAŞIMLARI VE BAŞARI KOŞULLARI 158

ORTA GELİR TUZAĞI: TÜRKİYE ÖRNEĞİ (1990-2016) 159

BÜYÜME VE İŞSİZLİK İLİŞKİSİ; VAR MODELİ ANALİZİ 160

İŞLEM MALİYETLERİ EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ 160

EXPENDITURES OF RESEARCH DEVELOPMENT EFFECTS ON FINANCIAL PERFORMANCE: AN INVESTIGATION IN CHEMISTRY, PETROLEUM, RUBBER AND PLASTIC SECTORS 161

ADIYAMAN TURİZM POTANSİYELİ ve İSTİHDAMINA YÖNELİK SEKTÖR TEMSİLCİLERİNİN ALGILARININ ANALİZİ 162

FSEK KANUNU UYGULAMALARI VE TASARI İLE GETİRİLMESİ PLANLANAN DEĞİŞİKLİKLER 162

İDARENİN EKONOMİ ALANINDAKİ İŞLEM VE EYLEMLERİ NEDENİYLE SORUMLULUĞU 163

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GÜVENLİK KONSEYİ KARARLARI IŞIĞINDA KIBRIS SORUNU VE KOSOVA'NIN TANINMASI 163

ISBN: 978-605-9791-70-0

ETİK YÖNELİM VE MESLEĞE YENİ BAŞLAYANLARIN ALGISININ HAKSIZ REKABET DAVRANIŞI ÜZERİNE ETKİSİ: MUHASEBECİLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA 165

ÇİN AİLE İŞLETMELERİNDE BİR SOSYAL AĞ BİÇİMİ OLARAK GUANXİ .. 166

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AVRUPA BİRLİĞİ'NE BAKIŞI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA; SELÇUK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ 166

CITTASLOW HAREKETİNİN GERÇEKLEŞTİĞİ DESTİNASYONLARDA YEREL HALKIN TURİZME YAKLAŞIMI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: AKYAKA ÖRNEĞİ 167

HİTİT TARIM EKONOMİSİ'NDE NAM.RA'LARIN YERİ VE ÖNEMİ 167

CONSUMERS' INTENTION TO USE IoT PRODUCTS: THE CASE OF SMART HOME DEVICES 168

THE EFFECT OF POLITICAL STABILITY ON TURKISH ECONOMY 169

DİNİN İKTİSAT ÜZERİNDEKİ ROLÜ: MÜSLÜMAN ÜLKELERİN GELİŞMİŞLİĞİ 169

SAFRANBOLU'DA TARIMSAL ORMANCILIK VE GIDA ORMANI UYGULAMA ÖNERİSİ: MENENGİÇ (PİSTACIA TEREBINTHUS) BİTKİSİNE ANTEP FISTIĞI AŞILAMA..... 170

TERORİZMİN FİNANSAL PİYASALARA ETKİLERİ: TÜRKİYE TURİZM SEKTÖRÜ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA 171

KIŞ TURİZMİ KONAKLAMA ENDÜSTRİSİ BAĞLAMINDA İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ UYGULAMALARININ FARKLILAŞMASINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA 172

KATILIM BANKALARININ REEL EKONOMİYE KATKILARININ ANALİZİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ 172

TURİZM İŞLETMELERİNDE EKONOMİK SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE KRİZLER: KRİZLERE KARŞI ALINABİLECEK ÖNLEMLER 173

HELAL GIDA İLE BESLENMEDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK AÇISINDAN GIDA KATKI MADDELERİ 174

TÜRKİYE'DE TARIMSAL DESTEKLEME POLİTİKALARI VE İÇ GÖÇ İLİŞKİSİ 174

TÜRKİYE'DE FAALİYET GÖSTERMEKTE OLAN KATILIM BANKALARINDA KURUMSAL YÖNETİM VE PERFORMANS İLİŞKİSİ 175

YENİLENEBİLİR ENERJİ YATIRIMLARINDA VERİLEN TEŞVİKLERİN KAMU MALİ DENGESİNE ETKİLERİ 175

GİRİŞİMCİLİKTE BELİRSİZLİK VE GÜVENİN ROLÜ: TÜRKİYE ÜZERİNE BİR UYGULAMA 176

ISBN: 978-605-9791-70-0

ÜRETİM TEKNOLOJİLERİNDEKİ VE REKABETÇİ ÇEVREDEKİ DEĞİŞİMİN, YÖNETİM MUHASEBESİ UYGULAMALARINA ETKİSİ: BIST'TA İŞLEM GÖREN İMALAT İŞLETMELERİNDE BİR ARAŞTIRMA 177

İNSANİ GELİŞME ENDEKSİ; TÜRKİYE ÖRNEĞİ 177

GİRİŞİMCİLİK FAALİYETLERİNİ SÜRDÜREN İHRACAT İŞLETMELERİNİN MARKA STRATEJİSİ İNŞASINDA ETKİLİ OLAN İŞLETMEYE İLİŞKİN FAKTÖRLERİN TESPİTİ ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA 178

TÜRKİYE VE OECD ÜLKELERİ SAĞLIK HARCAMALARININ KARŞILAŞTIRILMALI ANALİZİ 179

A NEW DIMENSION IN THE CONCEPT OF WORKPLACE: ELECTRONIC WORKPLACE AND TAXATION 179

İSTANBUL'UN KÜRESEL FİNANS MERKEZİ OLABİLME POTANSİYELİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME 180

FOREIGN AID TO SUPPORT(PREVENT) DEVELOPMENT 181

CURSE OR BLESSING? A RE-EXAMINATION OF NATURAL RESOURCES-GROWTH NEXUS 181

CONSUMER FANATICISM AND PARASOCIAL INTERACTION 182

MİRAS HUKUKUYLA İLGİLİ BAĞLAMA KURALLARI VE AVRUPA BİRLİĞİ UYGULAMASI 183

THE USA AND THE MARSHALL AID AS CRITICIZED IN AMERİKAN SARGISI (AMERICAN BANDAGE) BY FAKIR BAYKURT 184

KURUMSAL İTİBARIN İNSAN KAYNAKLARINA ETKİSİ 184

EXPENDITURES OF RESEARCH DEVELOPMENT EFFECTS ON FINANCIAL PERFORMANCE: AN INVESTIGATION IN CHEMISTRY, PETROLEUM, RUBBER AND PLASTIC SECTORS 185

HEURISTIC SOLUTIONS FOR THE TRAVELLING SALESMAN PROBLEM ON A SPHERICAL SURFACE 185

PROFESYONEL OLMAYAN NEPOTİZM UYGULAMALARINDA, YÖNETİCİ VE ÇALIŞANLAR ÜZERİNDE VAR OLUP OLMADIĞINI TESPİT ETMEK VE BETİMLEMEK; TÜRKİYE TAŞ KÖMÜRÜ ÖRNEĞİ 186

TÜRK VE İSPANYOL MUTFAK KÜLTÜRÜ ARASINDAKİ BENZERLİKLER VE FARKLILIKLAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA 188

TURİSTLERİN TOLERANS DÜZEYLERİ VE ALGILADIKLARI DESTİNASYON MEMNUNİYETİ ARASINDAKİ İLİŞKİ 188

SOSYAL ÇALIŞMA PERSPEKTİFİNDE İNSAN İHTİYAÇLARI: ETİMOLOJİK TEMELDE TEMATİK BİR BAKIŞ 189

THE INVESTIGATION OF SPORTSPERSONSHIP BEHAVIOUR OF UNIVERSITY STUDENTS 189

ISBN: 978-605-9791-70-0

THE EFFECT OF BRAND EQUITY, BRAND EXPERIENCE AND BRAND TRUST ON COMMON STOCK PREFERENCES OF INDIVIDUAL INVESTORS..... 190

THE RELATIONSHIP OF STRESS COPING STYLES AND MENTAL SYMPTOM LEVELS IN PRISON CONVİCTS..... 191

STRATEJİK HALKLA İLİŞKİLER YÖNETİMİ: 2011-2017 YILLARI ARASINDA YABANCI KAYNAKLI MAKALELERİN İNCELENMESİ..... 191

SUSTAINABILITY OF "URBAN IDENTITY" IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE ENVIRONMENT 192

ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE "KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI" YANSIMALARI 192

IMPACT OF TOURISTS' PERCEPTIONS OF CULTURAL DESTINATION COMPETITIVENESS ON FUTURE BEHAVIORAL INTENTIONS 193

COMPARATIVE ANALYSIS OF TOURISM SECTORS OF TURKEY AND SPAİN 193

THE CAUSALITY AMONG GROSS DOMESTIC PRODUCT, FOREIGN DIRECT INVESTMENT AND EXPORT 194

TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARETİNDE TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLER 195

ALİ FUAT BAŞGİL'İN LAİKLİK ANLAYIŞI 195

CİNSİYETSİZLEŞTİRMENİN İKTİSADİ KARARLARA ETKİSİ 196

DİLEKÇE HAKKINDAN BİLGİ EDİNME HAKKINA YÖNETİMİN HESAP VEREBİLİRLİĞİ..... 197

SAFRANBOLU ÖRNEĞİNDE SAFRAN (CROCUS SATİVUS L.) BİTKİSİNİN ETNOBOTANİK ÖZELLİKLERİ..... 197

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKİYE'NİN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİNE YÖNELİK BAKIŞ AÇILARININ İNCELENMESİ: BİR VAKIF ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ..... 198

EŞİK BEKÇİLERİNİN SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN TURİSTLERİN DESTİNASYON SEÇİMİNE ETKİSİ: OUTGOING ÖRNEĞİ..... 199

MARKA İMAJI, KURUMSAL İTİBAR, KALİTE ALGISI VE MÜŞTERİ SADAKATİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: SAĞLIK SEKTÖRÜNDE BİR İNCELEME..... 199

EŞZAMANLI SEMPOZYUM III 201

1ST INTERNATIONAL CONGRESS ON LANGUAGE AND LITERATURE..... 201

ENDÜLÜS ARAP EDEBİYATININ GELİŞMESİNDE KADIN ŞAİRLERİN ROLÜ 201

GÜNÜMÜZ ALMANCA YABANCI DİL DERS KİTAPLARINDA TÜRKÇEDE BAZEN EDAT, BAZEN İLGEÇ, BAZEN DE ÖZSÖZCÜK OLARAK KARŞILIK BULAN ALMANCADAKİ 'PARTİKEL' KONUSUNUN ÖĞRETİM SORUNU ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA 201

ISBN: 978-605-9791-70-0

ATASÖZLERİNİN YARATICI DRAMA İLE ÖĞRETİLMESİ 202

FARKLI BİR ÂŞIK PAŞA PORTRESİ: AMASYA TARİHİ MÜELLİFİNE GÖRE ÂŞIK PAŞA..... 203

“GARİP BİR TÖREN”. SOCIO-LINGUISTIC COMPREHENSION PROCESSES AND PRAGMATIC AWARENESS OF TURKISH LEARNERS AT B2-C1 LEVELS. A TESTING EXAMPLE OF GREEK-SPEAKING STUDENTS..... 204

“HOW GREEK STUDENTS LEARNING TURKISH?” INTERLANGUAGE OBSERVATIONS AT THE VERBAL CONSTRUCTION LEARNING PROCESS IN A1 & A2 LEVELS. MORPHO-SYNTACTICAL AND PRAGMATIC APPROACHES IN A COMPARATIVE LINGUISTIC ENVIRONMENT. 204

YENİ HİTİT 1 YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTABININ DİL BİLGİSİ KONULARININ AVRUPA ORTAK BAŞVURU METNİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ 205

“ORTA ASYA” MİTİ, ORYANTALİZM VE CENGİZ AYTMATOV 205

PARİS’TE BİR TÜRK VE ŞARK’IN SERÇESİ ROMANLARINDA BATI TECRÜBESİ..... 206

SINIFSAL BİR FARKLILIĞIN ROMANI OLARAK YARIN YARIN 206

TURKISH ELT STUDENTS’ VIEWS ON BRITISH CULTURE – AN EXPLORATORY STUDY..... 207

TÜRKÇE’NİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ SINIF ORTAMLARINDA KOD DEĞİŞİMİNE YÖNELİK GÖZLEMLER..... 207

TÜRKÇEDEKİ BURUNSU ÜNSÜZLERİN AKUSTİK ÖZELLİKLERİ 208

TÜRKİYE'DE ARAP DİLİ ve BELAĞATI ANABİLİM DALLARINDA ENDÜLÜS KONULU ÇALIŞMALAR ÜZERİNE BİR İNCELEME..... 209

17. YÜZYILDAN GÜNÜMÜZE TÜRK MEZAR TAŞI KİTABELERİNİN EDEBİ VE ESTETİK DEĞERLERİ..... 209

DAF KOMPAKT A1-B1 ALMANCA DERS KİTABINDA ALMAN KÜLTÜRÜNÜN ALMANCA KONUŞULAN ÜLKELERE (D-A-CH-L) GÖRE AKTARIMI..... 210

EDEBİYAT UYARLAMALARI VE BİR UYARLAMA ÖRNEĞİ OLARAK “KURT KANUNU”..... 210

A STUDY ON SPEECH ACT BEHAVIOUR OF NATIVE ENGLISH SPEAKERS AND TURKISH EFL LEARNERS: A QUANTITATIVE APPROACH 211

ESTUDİO COMPARATİVO DE FÓRMULAS SOCİALES EN MANUALES DE ESPAÑOL Y TURCO 212

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE DİL VE KÜLTÜR AKTARIMI ARACI OLARAK EDEBİ METİNLERİN KULLANIMI 212

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRENENLERİN B2 SEVİYESİNDEKİ YAZIM YANLIŞLARI..... 213

TÜRKÇEDEN ARAPÇAYA GEÇEN KELİME VE EKLERİN ARAPLARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNE KATKISI 214

TEK ATEŞTEN GÖMLEK, İKİ AYRI COĞRAFYA: ATEŞTEN GÖMLEK VE ZEYNEP ROMANLARINDA VATANIN TEMSİLİ OLARAK KADIN 214

KAMUSALLIĞIN TESİS EDİLDİĞİ BİR MEKÂN OLARAK TİYATRO SAHNESİ 215

THE POSITION OF AGATHA CHRISTIE'S DETECTIVE STORIES IN TURKISH LITERARY POLYSYSTEM 216

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİNİN GELİŞİMİNDE OKUMA KAYGISI BİR ENGEL Mİ? 216

HİKÂYELER YOLUYLA ATASÖZÜ VE DEYİM ÖĞRETİMİ 217

HALİT ZİYA UŞAKLIGİL'İN FERHUNDE KALFA ADLI HİKÂYESİNDE BAĞDAŞIKLIK VE TUTARLILIK GÖRÜNÜMLERİ 218

JEAN ECHENOZ' UN ROMANLARINDA İÇERİK VE TEKNİK OLARAK SİNEMA VE SİNEMA TUTKUSU 218

BİR DAHİNİN KURGUSAL YAŞAM ÖYKÜSÜ: NİKOLA TESLA'NIN ŞİMŞEKLER ROMANINDAKİ TRAJİK -İRONİK YANSIMALARI 219

ANDRE ANTOINE VE DARÜLBEDAYİ'NİN KURULUŞU 220

PHILIPPE CLAUDEL'İN LA PETITE FILLE DE MONSIEUR LINH ADLI ROMANINDA ANLATI YERLEMLERİ 220

BALKANLARDA YAŞANAN TRAJEDİ: YEDİNCİ BAYRAK URUMELİ'DEN İZMİR'E 221

TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE YARDIMCI FİİLLER ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER 222

AN ANALYSIS OF GÜNGÖR DİLMEN'S THE EARS OF MİDAS AND ITS TRANSLATION IN TERMS OF VENUTI'S DOMESTICATION AND FOREIGNIZATION THEORY 223

RESULOĞLU; A HATTİ SETTLEMENT AND CEMETERY IN THE DELİCE RİVER VALLEY 223

TARİHİ ALANLARDA KULLANILAN MOBİL ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ 224

ENVIRONMENTAL ETHICS : "KEDİLER" BY SAMİ PAŞAZADE SEZAİ 225

ŞEHZADE KORKUT VE HAMİLİĞİ 226

İSPANYOL YAZAR FEDERİCO GARCİA LORCA'NIN OYUNLARINDAN YOLA ÇIKILARAK UYARLANAN LORCA'NIN KADINLARI OYUNUNUN GÖRSEL ATMOSFERİNİN SAHNEYE YANSITILMASI 227

KİTÂB-I MECMÛ-I TERCÜMÂN-I TÜRKÎ ve ACEMÎ VE MUGALÎ VE ALINTI SÖZCÜKLER 227

الترجمة بين السياق والدلالة الترجمة بين السياق والدلالة 228
العامل البيولوجي والتطور اللغوي عند الطفل 228
التطور الدلالي نتيجة طبيعية أم تطور مقصود 229
المنهج الوصفي ودوره في تطوير علم اللغة 229
النكات البلاغية للأبنية الصرفية في القرآن 230
الاستعمال البلاغي للاسم والفعل في القرآن 230
التعبير البلاغي وقيمته الفنية في القرآن 230
TRIPLY BURDENED WOMEN IN ALICE WALKER'S THE COLOR PURPLE 231
OTHERNESS AND RESTORATION OF SELF IN TONI MORRISON'S BELOVED 231
AŞK İZLEĞİ ÇERÇEVESİNDE SADIK YALSIZUÇANLAR'IN ÖYKÜLERİNE BİR BAKIŞ 232
GELİBOLULU ÂLÎ'NİN SURNÂMESİNDE OSMANLI YEMEK KÜLTÜRÜ 232
DERLEME SÖZLÜĞÜNDE HASTALIK ADLARI VE HASTALIKLARLA İLGİLİ SÖZ VARLIĞI 233
ŞEHRÂYİN VE YÂDİGÂR-I ŞEHRÂYİN'DEN HAREKETLE SULTAN II. ABDÜLHAMİD'İN KLASİK EDEBİYATTA DEĞERLENDİRİLİŞİ 234
ŞEHNÂME'DE PERS HÜKÜMDARLARIN ÖZELLİKLERİ 235
İRANLILARA AİT MATBAADA BASILAN "FERYAD-I İSTİBDAD" VE II. ABDÜLHAMİD DÖNEMİYLE ALÂKASI 235
MEHMED CELAL'İN "SULTAN MEHMED-İ SALİS YAHUT FATİH-İ ŞEHİR" ADLI ESERİ 236
TÜRK EDEBİYATINDA ROMANLAR/ÇİNGENELER 236
ÇAĞDAŞ TÜRK ROMANINDA EPİGRAF NİYE KULLANILIR? NE SAĞLAR? 237
HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR'IN "ŞIPSEVDİ" ROMANINDA AHLÂK ANLATISI 237
NAR ÜLKESİ/ENDÜLÜS'ÜN SON YILLARI ADLI ROMANDA FOLKLOR UNSURLARI 238
JUAN GOYTİSOLO"NUN GÖZÜNDEN BATI'NIN ÖTEKİ ALGISINA DAİR DİKKATLER 239
TEZKİRELERDE ŞAİR MAHLASLARININ ÜSLUBA ETKİLERİ 239
KARACAOĞLAN VE SEYHAN ERÖZÇELİK ŞİİRİNDE SAPMALARIN TESPİTİ KARŞILAŞTIRILMASI 240
YAZ TATİLİNİN İKİNCİ YABANCI DİL OLARAK ALMANCA ÖĞRENME SÜRECİNE ETKİLERİ 240

ENDÜLÜS ARAP EDEBİYATININ GELİŞMESİNDE KADIN ŞAİRLERİN ROLÜ 241

DERLEME SÖZLÜĞÜNDE HASTALIK ADLARI VE HASTALIKLARLA İLGİLİ SÖZ VARLIĞI 241

ANADİLİ TÜRKÇE OLAN KONUŞMACILARIN TEREDDÜT TÜRÜ KONUŞMA AKICISIZLIKLARININ PSİKODİLBİLİMSEL İNCELEMESİ 242

FUZÛLÎ'NİN YAYIMLANMAMIŞ ŞİİRLERİ (İKİ GAZEL) 243

FEDERİCO GARCİA LORCA ŞİİRİNDE ENDÜLÜS ETKİSİ VE TAMARİT DİVANI 243

ARKETİPSEL SEMBOLİZM BAĞLAMINDA GELİBOLULU MUSTAFA ALİ'NİN MİHR Ü MAH MESNEVİSİNE BİR DEĞERLENDİRME 244

AHMET MİTHAT'IN KALEMİNDEN "TÜKETİM" VE "YAŞAM TARZLARI"NIN ELEŞTİRİSİ: "FELATUN BEY İLE RAKIM EFENDİ" 244

KARABÜK VE YÖRESİ AĞIZLARINI DİYALEKTOLOJİK HARİTASI 245

HAZIRLIKLI VE HAZIRLIKSIZ KONUŞMA DURUMLARINDA AKICISIZLIK ÜRETİMİ: PSİKODİLBİLİMSEL BİR İNCELEME 245

EDEBİ ESERLERİN KENT ESTETİĞİ VE PLANLAMASINA KATKISI BAĞLAMINDA ABDÜLHAK ŞİNASİ HİSAR ÖRNEĞİ 246

BAYKARA MECLİSİNDEN YANSIMALAR: EDEBİ MECLİSLER: 247

EŞZAMANLI SEMPOZYUM IV 248

1ST INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES 248

SOSYAL BİLİMLERDE MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALARIN ÖNEMİ: ANTROPOLOJİ, ARKEOLOJİ VE GENETİK 248

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE: KONUŞAN İSKELETLER 248

ORTAOKUL 7. VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA KULLANIMINA İLİŞKİN TUTUMLARI VE SOSYAL MEDYA KULLANIM ALIŞKANLIKLARI ... 249

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZYÖNETİMLİ ÖĞRENMEYE HAZIRBULUNUŞLUK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ 250

OTİZMLİ ÇOCUKLARDAKİ PROBLEM DAVRANIŞLARIN BABALARIN GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ 250

BOŞ ZAMAN YÖNETİMİ VE REKREASYON ALANI TERCİHİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ 251

ADİL DÜNYA İNANCI, SÜREKLİ UMUT, POZİTİF VE NEGATİF DUYGU DURUMU VE SOSYAL DESTEĞİN YAŞAMDA ANLAMI YORDAMA GÜCÜ . 252

ÇİFTLERİN BAĞLANMA STİLLERİYLE KARAR VERMEDE ÖZ SAYGI DÜZEYLERİ VE KARAR VERME STİLLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI 260

TÜRKİYE'DE REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA: GELİŞMELER VE SORUNLAR 261

LEADERS AS CAUSES OF CULTURAL CONFLICTS: ARE THEY INSTRUMENTALLY RATIONAL ACTORS OR NOT? 261

TIBBİ UYGULAMALAR ÖZELİNDE VİCDANİ RET 262

TOPLUMSAL DEĞİŞİMİ ANLAMADA FELSEFENİN ROLÜ: ETİĞİ YENİDEN DÜŞÜNME İMKÂNI ÜZERİNE BİR DENEME 263

DEVLET ADAMININ GÜCÜ: MACHİAVELLİ'DE MUTLAK LİDER 264

TÜRK KÜLTÜRÜNDE NAZAR İNANCI VE ANADOLU NAZARLIKLARI 265

KÜRESELLEŞME ÇAĞINDA MÜSLÜMAN TOPLUMDA AİLE SORUNLARININ SOSYOLOJİK ANALİZİ: BÖLGESEL ÖZELLİKLER (AZERBAYCAN TOPLUMU ÖRNEĞİNE DAYANARAK) 265

SİYASİ MİZAH VE Y KUŞAĞI 266

ANTİK YUNAN DENEYİMİ VE BATI FELSEFE GELENEĞİ IŞIĞINDA TİRANLIĞIN DOĞASI ÜZERİNE BİR İNCELEME 267

İBNİ HALDUN'A GÖRE FANATİZM, GRUPLAŞMA VE ÇATIŞMA 268

TÜRK MODERNLEŞMESİNİN SOSYAL YAPI ve SINIFLARIN DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE YÖNELİK EREKLERİ İLE AMAÇLANANLAR ve ORTAYA ÇIKAN SONUÇLARA İÇERDEN ve DIŞARDAN BAKIŞLAR 269

ÇALIŞAN DESTEK PROGRAMLARI VE PSİKOLOJİK İYİLİK HALİ İLİŞKİSİ 270

SOMA MADEN KAZASINDAN SAĞ KURTULAN İŞÇİLERİN YAŞADIĞI PSİKOLOJİK SORUNLAR 270

KİMLİK OLUŞUMU SÜRECİNDE ÖRGÜT VE ÖRGÜTLENMENİN YERİ 271

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AVRUPA BİRLİĞİ'NE BAKIŞI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA; SELÇUK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ 272

AİLEDE KIZ VE ERKEK ÇOCUĞA ATFEDİLEN CİNSİYET ROLLERİNİN YARATICI DRAMA YÖNTEMİYLE İNCELENMESİ 272

SURİYE'DEN TÜRKİYE'YE GÖÇ VE YAŞLI SIĞINMACILAR 273

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SIĞINMACI BİREYLERLE İLGİLİ TUTUMLARI 274

ORTAOKUL 7.VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA KULLANIMINA İLİŞKİN TUTUMLARI VE SOSYAL MEDYA KULLANIM ALIŞKANLIKLARI... 276

ÖĞRENCİLERİN ÜNİVERSİTE TERCİHİNDE SOSYAL MEDYANIN YERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA 277

OKUL ÖNCESİ KURUMA DEVAM EDEN 60-72 AY ÇOCUKLARIN BAKIŞ AÇISI ALMA BECERİLERİNİN İNCELENMESİ 278

ISBN: 978-605-9791-70-0

INVESTIGATION OF TEACHER CANDIDATES' CURRICULUM DESIGN PREFERENCES 278

AN ETHICAL PROBLEM IN PSYCHOLOGICAL COUNSELING AND GUIDANCE: DISCRIMINATION 279

ANNE-BABALARIN ÇATIŞMA ÇÖZME YÖNTEMLERİ İLE OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ AKRAN İLİŞKİLERİ ÜZERİNDEKİ ROLÜ 279

ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLARIN ANNE KABUL-RED VE KONTROL ALGILARI İLE MOTİVASYONLARI ARASINDAKİ İLİŞKİLER 281

AZ VE ÇOK BAŞARILI OKULLARDAKİ ÖĞRENCİLERİN FENNE YÖNELİK BENLİK ALGISINA ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ 281

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTAPLARINDA YER ALAN YÖNTEM VE TEKNİKLERİN ÖĞRETİM PROGRAMI VE UYGULANMASI AÇISINDAN İNCELENMESİ 282

SOSYAL BİLGİLER, SINIF VE İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ DERS ÇALIŞMA YAKLAŞIMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ 283

LİSE ÖĞRENCİLERİNDE SİBER ZORBALIK VE OKUL TÜKENMİŞLİĞİ 284

SOSYAL MEDYA OLMASAYDI NE OLURDU? SOSYAL MEDYA BAĞIMLISI GENÇLERİN GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN NİTEL BİR ARAŞTIRMA 284

EYLEM ÖNCESİ TASARIMLARA DAİR DURKHEİM VE WEBER'İN KURAMSAL ÖNGÖRÜLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI BİR DEĞERLENDİRMESİ 285

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN NOMOFOBİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ: KIRIKHAN MYO ÖRNEĞİ 286

AN ANALYSIS OF RELATIONSHIP BETWEEN POLITICAL PARTICIPATION AND CITY IN DEMOCRATIC THEORY 287

YEREL HALKIN KÜLTÜREL MİRASI KORUMAYA KATILMA KONUSUNDAKİ ALGI VE TUTUMLARI: ERZİNCAN-KEMALİYE SİT ALANINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA 287

EYLEM ÖNCESİ TASARIMLARA DAİR DURKHEİM VE WEBER'İN KURAMSAL ÖNGÖRÜLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI BİR DEĞERLENDİRMESİ 288

KAMUSAL ALANIN KADIN AKTÖRLERİ: KURTULUŞ SAVAŞI DÖNEMİ KADINLARI 289

KORUYUCU AİLELERİN UYUM SÜRECİNDE BAŞETME DURUMLARININ İNCELENMESİ 290

TÜRK MODERNLEŞMESİNİN SOSYAL YAPI ve SINIFLARIN DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE YÖNELİK EREKLERİ İLE AMAÇLANANLAR ve ORTAYA ÇIKAN SONUÇLARA İÇERDEN ve DIŞARDAN BAKIŞLAR 291

CORRELATION BETWEEN SOCIAL NETWORK USE AND LONELINESS IN HIGH SCHOOL STUDENTS..... 291

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE ALGILANAN STRES İLE DUYGUSAL ZEKA ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ 293

EŞZAMANLI SEMPOZYUM V 295

1ST INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES 295

İSLAM SANATLARINDA SOYUT YAKLAŞIMLAR VE BATI RESMİNDEKİ YANSIMALARI 295

BULGARİSTAN'DA YAYINLANAN AHALİ GAZETESİNDE TÜRK KURTULUŞ SAVAŞI 295

TÜRKİYE'DE YAPILAN ENDÜLÜS ALANINDAKİ ÇALIŞMALAR 296

BALIKESİR'DE KEÇECİLİK GELENEĞİNİ YAŞATAN BİR USTA; İDRİS ÇOBAN 297

İLK TÜRK BEYLİKLERİNİN FETİHLERİ, SOSYAL VE KÜLTÜREL ESERLERİ İLE ANADOLU'NUN TÜRKLEŞMESİNDEKİ RÖLÜ 297

1957 FETHİYE DEPREMİ VE BÖLGEYE ETKİLERİ 298

ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİSİ VE BÜYÜK FİKİRLER 298

FRANSIZ RESSAM ALEXANDRE BİDA'NIN RESİMLERİNDE ORYANTALİST İZLENİMLER 299

OTTOMAN MİNİATURE ART İN OTTOMAN ERA 300

NECİP FAZIL'IN 'BİR ADAM YARATMAK' ADLI TİYATRO ESERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME 301

İSLAM YAZI SANATINDA SÜRREALİST EĞİLİMLER 301

MİMARİ TASARIM STÜDYOSUNDA BİR TEMSİLİYET ÖRNEĞİ: KARA KUTU 302

DIGITAL CARICATURES AS ADVERTISING TOOL: YTU TECHNOLOGY TRANSFER OFFICE AND NNZ WEB SITE SAMPLES 302

HATTAT AHMED ŞEMSEDDİN KARAHİSARİ VE TİPOGRAFİK KALİGRAFİ SANATINDAKİ YERİ 303

ÇAĞDAŞ TEKNOLOJİNİN RESİM SANATINA ETKİLERİ: ESER ÜZERİNE İNCELEME 304

SAHNE TASARIMI VE DİĞER SANAT DALLARININ İLİŞKİSİ 304

SINIRIN ESTETİK NESNELERİ: ŞANLIURFA'DA TARİHİ KAPI TOKMAKLARI VE HALKALARI 305

MOĞOL KAĞANI OLCAYTU HAN'IN MARDİN MÜZESİNDE BULUNAN BİR SİKKESİNDE ŞİA PROPAGANDASI 306

YENİ AKROPOL MÜZESİ İÇİN BİR OKUMA ÖNERİSİ 307

BALKANLARDAN ANADOLU'YA MÜSLÜMAN-ORTODOKS/OSMANLI-SIRP İTTİFAKI (1389-1402) 308

ISBN: 978-605-9791-70-0

İSTAHRÎ'DE MAGRİB(KUZEY AFRİKA) BAHSİ..... 308

EVLİYA ÇELEBİ SEYAHATNAMESİNE GÖRE MISIR'DAKİ MEDRESE VE TEKKELER 309

ŞAH TAHMASB DÖNEMİNDE İRAN-HİNDİSTAN İLİŞKİLERİ..... 310

OSMANLI DEVLETİ'NDE SÜRYANİ KİLİSESİ VE SÜRYANİLERİN İDARESİ311

TARİHİ BİR TOPLUMSAL HAREKETİN ANATOMİSİ: İZMİR'İN İŞGALİNE KARŞI BAŞLATILAN PROTESTO MİTİNGLERİ..... 312

BİR EĞİTİM GÖNÜLLÜLERİ KURUMU: REHBER-İ TEAVÜN CEMİYET-İ HAYRİYESİ 313

XVIII. YÜZYIL, LEVNÎ " SURNÂME" MİNYATÜRLERİNDE GÖRÜLEN MÜZİK ALETLERİ 313

ORDADOĞU'DAKİ DARBELER - MISIR ÖRNEĞİ..... 314

ATATÜRK DÖNEMİNDE TRABZON-TEBRİZ TRANSİT YOLU ÜZERİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR (1923-1938) 315

DEMOKRAT PARTİ DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ MUSTAFA SEZAİ DEMİRAY'IN YASSIADA'DA YARGILANMASI 316

ADNAN MENDERES'İN İSPANYA ZİYARETİ VE "TÜRKİYE-İSPANYA DOSTLUK ANTLAŞMASI" (15-19 NİSAN 1959)..... 317

OSMANLI DEVLETİ'NDE PARA VAKIFLARININ MEŞRULUĞU TARTIŞMASI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME..... 318

MODERN SANAT VE HAT SANATI 318

ENDÜLÜS MÜSLÜMANLARININ OSMANLI TOPRAKLARINA GÖÇÜ 319

SUSTAINABLE UNIVERSITY CAMPUSES: A CASE STUDY OF ANKARA UNIVERSITY GÖLBAŞI CAMPUS 320

CUMHURİYET'İN İLK YILLARINDA İLKÖĞRETİM MÜFREDATLARINDA TARİH DERSLERİ (1922-1936) 320

WAR CRİMES İN THE CİTY OF YABRA 301-315 AH / 914-925. 321

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA OSMANLI DEVLETİ'NİN KUZEY AFRİKA'DAKİ ASKERİ FAALİYETLERİ VE POLİTİKALARI..... 322

MARE HIRCANUM, BAHR-I HAZER, GULZUM DENGHIZ, BAHR GILAN, KASPISKOYE MORE: HISTORICAL MAPS OF THE CASPIAN SEA..... 323

EŞZAMANLI SEMPOZYUM VI 324

1ST INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATION SCIENCES AND APPLICATIONS 324

THE EFFECT OF THE IMPLEMENTATION OF ACTIVITIES THAT IMPROVE CONCENTRATION SKILLS IN PRIMARY EDUCATION ON PERCEPTIONS AND ACHIEVEMENTS OF STUDENTS IN METHEMATICS..... 324

MESLEK YÜKSEKOKULLARINDAKİ MESLEKİ EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ 324

ÖĞRETMEN ADAYLARININ OKUL YAŞAM KALİTESİNE İLİŞKİN ALGILARI İLE DEVAMSIZLIĞA YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ (AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)..... 325

ÖĞRETMEN ADAYLARININ SINIF YÖNETİMİ MOTİVASYONLARININ İNCELENMESİ 326

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI İLE SINIF YÖNETİMİ MOTİVASYONLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ 326

TEKRARLAYICI VE EŞLİ OKUMA TEKNİKLERİNİN HAFİF DÜZEYDE ZİHİNSEL ENGELİ OLAN ÖĞRENCİLERİN OKUMA BECERİLERİ ÜZERİNE ETKİSİ 327

THE PORTRAYAL OF CULTURE IN ENGLISH TEXTBOOKS 327

FRANSA VE TÜRKİYE'DEKİ İLKOKULLARDA GÜRÜLTÜ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 328

DEĞER AKTARIMI VE TÜRKÇE EĞİTİMİ AÇISINDAN NABİZADE NAZIM'IN MİNİ MİNİ MEKTEPLİ İSİMLİ ESERİ 329

LİSELİ SPORCULARDA ALGILANAN SOSYAL DESTEK ÜZERİNE BİR İNCELEME..... 329

ZİHİN HARİTALARININ MATEMATİK DERSLERİNDE KULLANIMINA İLİŞKİN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ 330

OKUL PERFORMANS KRİTERLERİNİN BELİRLENMESİ 331

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ A1 SEVİYESİ DERS KİTAPLARINDA YER ALAN GÖRSELLERİN METİNSEL BÜTÜNLÜK VE KÜLTÜR AKTARIMI AÇISINDAN İNCELENMESİ..... 331

EĞİTİMİN YARATTIĞI DIŞSALLIKLARIN EKONOMİ POLİTİĞİ 332

İKTİSAT/İŞLETME/MALİYE FORMASYON GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMEN OLMAK İSTEMELERİNİN ALTINDA YATAN NEDENLERİN ARAŞTIRILMASI..... 332

CITATION PRACTICES IN ACADEMIC DISCOURSE: A COMPARISON OF NATIVE SPEAKERS' AND TURKISH SPEAKERS' PhD AND MA THESES IN ENGLISH LANGUAGE EDUCATION MAJORS 334

GROUP ART THERAPY INTERVENTION FOR CHILDREN WITH PTSD SYMPTOMS CAUSED BY WAR CONFLICT IN UKRAINE..... 334

TÜRK VE AFRİKALI ÖĞRENCİLERDE DARBE ALGISI 335

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARISI ÜZERİNDE BAZI DEĞİŞKENLERİN ROLÜ 336

ISBN: 978-605-9791-70-0

EĞİTİM FAKÜLTESİNDE OKUYAN VE PEDAGOJİK FORMASYON EĞİTİMİ ALAN ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK ÖZYETKİNLİK VE TUTUMLARI 336

ANTİK YUNAN'DA KIZ ÇOCUKLARININ EĞİTİMİ..... 338

BİR EĞİTİM MATERYALİ OLARAK KUKLA 338

FEN ÖĞRETMEN ADAYLARININ FEN ÖĞRENME BECERİLERİ 339

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN ETKİNLİKLERDE YÖRESEL ÇOCUK OYUNLARINA YER VERME DURUMLARI 340

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: MERSİN İLİ ÖRNEĞİ..... 341

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİNDE KULLANILABİLECEK ANLIK ÖLÇME ARAÇLARI..... 341

UYGARLIK TARİHİ DERSİNİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜLTÜREL AİDİYET DURUMLARINA ETKİSİ 342

OKULA UYUMUN GÖZ ARDI EDİLEN BOYUTU: OKUL, ÇOCUK İÇİN HAZIR MI? 343

MESLEK YÜKSEKOKULLARINDAKİ MESLEKİ EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ 344

ENGELLİLERİN İSTİHDAM SORUNLARININ AŞILMASINDA MESLEKİ EĞİTİMİN ÖNEMİ..... 344

DETERMINATION OF SECONDARY SCHOOL TEACHERS' EFFICACY BELIEFS TOWARDS MORAL EDUCATION..... 345

TEACHER CANDIDATES' OPINIONS ON IDEAL EDUCATION ENVIRONMENT 345

THE EFFECT OF DEVELOPED COUNT STRIP MATERIAL ON METHEMATICAL ACHIEVEMENTS AND ATTITUDES OF STUDENTS 346

THE EFFECT OF THE IMPLEMENTATION OF ACTIVITIES THAT IMPROVE CONCENTRATION SKILLS IN PRIMARY EDUCATION ON PERCEPTIONS AND ACHIEVEMENTS OF STUDENTS IN METHEMATICS 347

ÖĞRETİM ELEMANLARININ SINIF İÇİNDE KARŞILAŞTIKLARI İSTENMEYEN DAVRANIŞLAR..... 348

BELGELER IŞIĞINDA OSMANLI EĞİTİMİNDE YENİ SİSTEM ARAYIŞLARI 350

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARI HAYAT BİLGİSİ DERSLERİNİN ÖĞRETİMİNE YÖNELİK NELER DÜŞÜNÜYOR? 351

PEDAGOJİK FORMASYON EĞİTİMİ ALAN ÖĞRETMEN ADAYLARININ SÖZLEŞMELİ ÖĞRETMENLİĞE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ 352

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEK ETİĞİ HAKKINDAKİ BİLİŞSEL DÜZEYLERİ..... 352

ISBN: 978-605-9791-70-0

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİLİŞSEL DUYGU DÜZENLEME BECERİLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ..... 353

SINIF ÖĞRETMENLERİ TARAFINDAN ÇİZİLEN KESİRLER KONULU ZİHİN HARİTALARININ MATEMATİK ALAN BİLGİSİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ 354

MÜZE EĞİTİMİ ETKİNLİKLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAPSAMINDA KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ..... 355

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ 356

ÇİN VE FİNLANDİYA EĞİTİMİ ÜZERİNE SOSYAL MEDYA PAYLAŞIMLARI 356

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MATEMATİK DERSLERİNDE KULLANDIKLARI YÖNTEM VE TEKNİKLER..... 357

ALMANCA ÖĞRETMEN ADAYLARININ YOUTUBE'DAKİ EĞİTSEL ALMANCA ÖĞRETİM VİDEOLARI HAKKINDA GÖRÜŞLERİ 358

AFGANİSTAN'IN EĞİTİM SORUNLARI..... 359

2011-2017 YILLARI ARASINDA SOSYAL BİLGİLER LİSANSÜSTÜ TEZLERİNDE EĞİLİMLER..... 360

PRE-SERVICE TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS ENGLISH COURSES AND THEIR CRITICAL THINKING SKILLS 360

THE PERCEPTIONS OF EFL STUDENTS TOWARDS PRONUNCIATION: A META-ANALYSIS OF STUDIES CONDUCTED BETWEEN 2000-2017 361

A TWO-WAY APPROACH TO TEYL II AND PRACTICE TEACHING: THE CONTRIBUTIONS OF TAKING THESE TWO COURSES IN THE SAME TERM TO PRE-SERVICE TEACHERS 361

SYMBOLISM IN CHEMISTRY AND THE CHEMISTRY TEACHERS' AWARENESS OF THE SYMBOLIC LANGUAGE OF CHEMISTRY 362

LİSE KİMYA ÖĞRENCİLERİNİN KİMYASAL TEHLİKE İŞARETLERİNİ ANLAMLANDIRMA DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ 363

AN INVESTIGATION OF TEACHER AUTONOMY FOR EFL LECTURERS OF COMPULSORY AND INTENSIVE EFL CLASSES..... 364

FACTORS CAUSİNG DEMOTİVATİON İN EFL LEARNİNG PROCESS AND THE STRATEGİES USED BY TURKİSH EFL LEARNERS TO OVERCOME THEİR DEMOTİVATİONS 365

EŞZAMANLI SEMPOZYUM VII 366

1ST INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON MEDIA, COMUNICATIAN AND INFORMATION TECHNOLOGIES 366

THE INTERN (STAJYER) FİLMİNİN TERSİNE MENTORLUK AÇISINDAN İNCELENMESİ 366

ISBN: 978-605-9791-70-0

KKTC'DE İLK ÖZEL TELEVİZYON: ÖZEL TELEVİZYONUN YAZILI BASINA İLİŞKİN İNCELEME..... 367

ANTECEDENTS OF INTENTION TO LEAVE THE PROFESSION AMONG TURKISH JOURNALISTS 367

SOSYAL TEMSİL KURAMI BAĞLAMINDA KURUMSAL REKLAMLARIN İNCELENMESİ: ZİRAAT BANKASI ÖRNEĞİ..... 368

TÜRKÇÜ BİR FİKİR DERGİSİ : "DOĞU" 369

MEVLEVİLİKTE İÇSEL (ENFÜSİ) İLETİŞİM 369

TÜRKİYE YAZILI BASININDA MÜLTECİLER TEMSİLİ ÜZERİNE BİR ANALİZ DEĞERLENDİRMESİ 370

أثر تمرينات لتطوير التوافق الحركي على دقة أداء مهارة استقبال الإرسال في الكرة الطائرة وفق بعض المتغيرات البيوكينماتيكية 371

MİZAH GAZETELERİ KARAGÖZ VE AKBABA'NIN PENCERESİNDEN LOZAN BARIŞ KONFERANSI..... 371

BULGARİSTANDAN TÜRKİYE'YE GERÇEKLEŞEN 1950-1951 GÖÇÜNÜN EDİRNE POSTASI GAZETESİNE YANSIMALARI..... 372

ERKEK AKADEMİSYENLERİN TV İZLEME EĞİLİMLERİ: AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ..... 373

THE REPRESENTATION OF POVERTY AND WEALTHINESS ON TWITTER ACCOUNTS OF NEWS PORTALS 373

GAZETELER 15 TEMMUZ'U NASIL GÖRDÜ?..... 374

SİNEMA – GERÇEKLİK İLİŞKİSİNİ TARİHİ FİLMLER EKSENİNDE TARTIŞMAK 374

İLETİŞİM VE SANAT ÜZERİNE BİR BAKIŞ..... 375

TELEVİZYON HABER-TARTIŞMA PROGRAMLARININ ENTELEKTÜEL BOYUTU VE TOPLUMDA YOL AÇTIĞI BİLGİ GEDİĞİ 376

FROM THE PAST TO PRESENT, EVOLUATION OF LOGO: APPLE, SHELL & COCA COLA CASES..... 376

LATİN HARFLERİNİN HALKA TANITIMINDA GAZETENİN ROLÜ: AÇIKSÖZ GAZETESİ ÖRNEĞİ 377

19 NİSAN 2015 KKTC CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMLERİNDE GAZETELERDE YAYINLANAN SİYASAL REKLAMLAR ÜZERİNE BİR İNCELEME..... 378

KİŞİLERARASI İLİŞKİLERDE İLETİŞİMİ ETKİLEYEN BİR UNSUR OLARAK KOKU 378

THE IMPORTANCE OF TALE AS A COMMUNICATION TOOL IN THE PROCESS OF CHILDREN'S SOCIALIZATION: LITTLE RED RIDING HOOD CASE..... 379

TELEVİZYONDAN YANSIYAN ŞİDDETE SİNEMANIN YAKLAŞIMI..... 380

HUKUK METİNLERİ ÇEVİRİSİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ 381

4. ULUSLARARASI İLKÖĞRETİM EĞİTİMİ KONFERANSI..... 382

Düzenleme Kurulu..... 383

EŞZAMANLI SEMPOZYUM VIII 389

4TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON PRIMARY EDUCATION..... 389

İLKOKUL DÖRDÜNCÜ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN HİKÂYE YAZMA ÇALIŞMALARINA VERİLEN GERİ BİLDİRİMİN ÖĞRENCİLERİN AKICI YAZMA BECERİSİNE ETKİSİ 389

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEŞTİREL DÜŞÜNMEYE İLİŞKİN TUTUMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ 390

TÜRKİYE'DEKİ BİTİŞİK EĞİK YAZI UYGULAMALARININ BİLİMSEL ARAŞTIRMA SONUÇLARINA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ..... 391

SINIF ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI KAPSAMINDA ANLATTIKLARI DERSLERE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ 392

SINIF ÖĞRETMEN ADAYLARININ MÜLAKAT SİSTEMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ..... 392

HALK OYUNLARININ İLKOKUL BİRİNCİ SINIF (7 YAŞ) ÖĞRENCİLERİNİN GÖRSEL MOTOR ALGI DÜZEYLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ 393

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ TÜRKÇE DERSİNE İLİŞKİN SORDUKLARI SORULARIN İNCELENMESİ..... 394

9-10 YAŞ ÇOCUKLARIN DİJİTAL OYUN KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR ARACILIĞI İLE ANALİZİ..... 394

TÜRK VE RUS ÖĞRENCİLERİN MÜHENDİS İLE MÜHENDİSLİK ALGILARI 395

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN TEKNOLOJİ ALGILARI..... 396

YAKIN İLİŞKİLERE İLİŞKİN İNANÇ ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMALARI..... 396

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDEKİ ÇOCUKLARIN YAZI FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ 397

2015 VE 2017 TARİHLİ İLKOKUL PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI 398

36-72 AYLIK ÇOCUĞU OLAN EBEBEYİNLERİN ÇOCUK OYUNCAKLARI KONUSUNDA GÖRÜŞLERİ 399

PEDAGOGİCAL EVALUATİON OF THE BRANCH TEACHERS' TEACHİNG ALL CLASSES İN THE 4TH AND 5TH GRADES İN PRİMARY EDUCATİON..... 399

İLKÖĞRETİMDE ELEŞTİREL OKURYAZARLIK UYGULAMALARINA İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR 400

ISBN: 978-605-9791-70-0

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ GENİŞLETİLMİŞ MİKRO ÖĞRETİM YÖNTEMİNİN KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ 401

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN FEN LABORATUVAR UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ..... 402

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ STEM'E YÖNELİK FARKINDALIK DÜZEYLERİ İLE STEM ÖĞRETİMİ YÖNELİMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ 403

1. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ PROGRAMI

18-24 EYLÜL 2017, GRANADA

SUNUM PROGRAMI

1. GÜN 18 EYLÜL 2017

08.00-09.00	**KAYIT**										
9: 00-9:15	**Prof. Dr. Mehmet Dursun Erdem-Prof. Dr. Ahmet Bilgin: Açılış Konuşmaları**										
9:15-10.00	Prof. Dr. Douglas K. Hartman : Teaching Reading and Writing in the U.S.: New Ideas and Practices										
10.00-10.30	Prof. Dr. Hayati Akyol : Sınıf Öğretmenliği ve Sorunlar										
10.30-11.00	Prof. Dr. Ergün Yıldırım: İbn Haldun ve Sosyal Bilimleri Yeniden Düşünmek										
		AL FARABI			**IBN RUSHD**			**IBN KHALDUN**			**MATURIDI**
11:00 - 12:10	**Prof. Dr. Nasi ASLAN**	210- Gâî İlke Bağlamında Müdâyene Ayetinin Yorumu	**Prof. Dr. Mehmet Evkuran**		236- On The Perceptıon And Receıvıng Technıques Of Dıfferent/Other -How Does Islam See The Other?	**Prof. Dr. Sevinç Sakarya**		540-Günümüz Almanca Yabancı Dil Ders Kitaplarında Türkçede Bazen Edat, Bazen İlgeç, Bazen De Özsözcük Olarak Karşılık Bulan Almancadaki 'Partikel' Konusunun Öğretimi Üzerine Bir Araştırma	**Doç. Dr. Süleyman Doğan**		776-Ziya Gökalp'in Toplumcu Ahlak Felsefesi
		Prof. Dr. Nasi Aslan			**Prof. Dr. Mehmet Evkuran**			**Prof. Dr. Sevinç Sakarya Maden**			**Doç. Dr. Süleyman Doğan**

ISBN: 978-605-9791-70-0

		439- Abdülaziz Debbağ Ve El-İbriz Adlı Eserinde Hadis Örnekleri		109- Bir Eylem Olarak Tevhid İnancı		801-Comparative Analysis Of Tourism Sectors Of Turkey And Spain		337-Piyanoya Başlangıç Aşamasında Carl Czerny'nin Etütlerinin Literatürdeki Önemi
		Yrd. Doç. Dr. Ali Karakaş		**Yrd. Doç. Dr. Murat Akın**		**Yrd. Doç. Dr. Ömer Doru**		**Yrd. Doç. Dr. Ayşe Kaptan**
		415-Sudan Ve Cezayir Örnekliğinde Modern Arap Tiyatrosunun Kültürel Kimliğe Etkisi		419- Kureyş Süresi Bağlamında Allaha Kulluğun Psikolojik Ve Sosyal Boyutu		651-The Causality Among Gross Domestic Product, Foreign Direct Investment and Export		622-Dilekçe Hakkından Bilgi Edinme Hakkına Yönetimin Hesap Verebilirliği
		Uzm. Rahime Kayhan		**Yrd. Doç. Dr. Beşir Çelik**		**Yrd. Doç. Dr. Ömer Doru**		**Arş. Gör. Dr. Nahide Işıl Çetinkaya İstikbal**

ISBN: 978-605-9791-70-0

		194- Kant'ın Eleştirel Felsefesi Bağlamında Felsefe-Din İlişkisi		268- İslam Kelamında Yokluk (Ma'dum)		39-Balkanlar'ın İslamlaşmasında Osmanlı Devleti'nin Uyguladığı Fetih Ve Hoşgörü Politikasının Önemi		107-Yeni Hitit 1 Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabının Dil Bilgisi Konularının Avrupa Ortak Başvuru Metnine Göre Değerlendirilmesi
		Arş. Gör. Bekir Aşçı		**Yrd. Doç. Dr. Ahmet Bardak**		**Yrd. Doç. Dr. Sabri Can Sannav**		**Doç. Dr. MESUT GÜN**
				Politic Culture of Muslims and Islamifobia		548-Eğitim Fakültesinde Okuyan ve Pedagojik Formasyon Eğitimi Alan Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Özyetkinlik ve Tutumları		569-Kış Turizmi Konaklama Endüstrisi Bağlamında İnsan Kaynakları Yönetimi Uygulamalarının Farklılaşmasına Yönelik Bir Araştırma
				Prof. Dr. Sıddık Korkmaz		**Yrd. Doç. Dr. Hicran ÇETİN GÜNDÜZ**		**Yrd. Doç. Dr. Meryem Aybas**

ISBN: 978-605-9791-70-0

13:00 - 14:10	**Doç. Dr. Özcan Güngör**	539- Küreselleşme Bağlamında Türkiye'nin Ortadoğu'da Kültürel Ve Dini İmkanları	**Prof. Dr. Sevinç Sakarya Maden**	138-Almanca Öğretmen Adaylarının YouTube'daki Eğitsel Almanca Öğretim Videoları Hakkında Görüşleri	**Konstantinos Bilalis**	606-A Qualitative Investigation Into Pronunciation Anxiety In Foreign Language Classroom	**Dr. Ayşe Altıparmak**	809-Anadili Türkçe Olan Konuşmacıların Tereddüt Türü Konuşma Akıcısızlıklarının Psikodilbilimsel İncelemesi
		Doç. Dr. Özcan Güngör-Yrd. Doç. Dr. Behlül Tokur		**Prof. Dr. Sevinç Sakarya Maden**		**Yrd. Doç. Dr. Oktay YAĞIZ**		**Dr. Ayşe Altıparmak**
		153-DaF kompakt A1-B1 Almanca Ders Kitabında Alman Kültürünün Almanca Konuşulan Ülkelere (D-A-CH-L) Göre Aktarımı		206-Yaz Tatilinin İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Öğrenme Sürecine Etkileri		878-Türkiye'nin Dış Ticaretinde Tıbbi Ve Aromatik Bitkiler		221-Derleme Sözlüğünde Hastalık Adları Ve Hastalıklarla İlgili Söz Varlığı
		Okt. Nilüfer Epçeli		**Öğr. Gör. Güleser Korkmazer**		**Arş. Gör. Sevda Coşkun**		**Uzm. Mine Kılıç**
		207- Kazakistanın Kendine Özgü Yöntemleriyle Dini Kurum Ve Yayınlarının Denetim İşlevi		290- İdealist Filozof Josıah Royce'a Göre Felsefenin Dini Yönü		289-"Garip bir Tören". Socio-linguistic comprehension processes and pragmatic awareness of Turkish learners at B2-C1 levels. A testing example of Greek-speaking students.		787-Devlet Adamının Gücü: Machiavelli'de Mutlak Lider

ISBN: 978-605-9791-70-0

		Yrd. Doç. Dr. İlyas Erpay		**Yrd. Doç. Dr. Mehmet Demirtaş**		**Konstantinos Bilalis**		**Yrd. Doç. Dr. Ahmet Umut Hacıfevzioğlu**
		183- İlkel Kabilelerde Ve Bazı Dinlerde Üyeliğe Kabul Töreni		876-Safranbolu Örneğinde Safran (Crocus sativus L.) Bitkisinin Etnobotanik Özellikleri		369-"How Greek students learning Turkish?" Interlanguage observations at the verbal construction learning process in A1 & A2 levels. Morpho-syntactical and pragmatic approaches in a comparative linguistic environment.		358-Sq4r Okuma Stratejisinin 6. Sınıf Öğrencilerinin Bilişsel Farkındalık Becerisine Etkisi
		Yrd. Doç. Dr. Necati Sümer		**Prof. Dr. Mücahit Coşkun**		**Maria Karastamati**		**Arş. Gör. Funda Amanvermez**
		483-Abdusselâm El-'Uceyli'nin El-Hac İsimli Hikâyesinin Tematik Yönden İncelenmesi		599-Koruyucu Ailelerin Uyum Sürecinde Başetme Durumlarının İncelenmesi		199-A Study on Speech Act Behaviour of Native English speakers and Turkish EFL learners: A Quantitative Approach		360-Türkçe Öğretiminde Dil ve Kültür Aktarımı Aracı Olarak Edebi Metinlerin Kullanımı
		Uzm. Rahime Kayhan		**Yrd. Doç. Dr. Gülay Taşdemir Yiğitoğlu**		**Okt. Bülent Karaşinik**		**Arş. Gör. Funda Amanvermez**

ISBN: 978-605-9791-70-0

14.20–15.30	**Prof. Dr. Nasi Aslan**	211- İslam Hukukunda Makâsıd/Gâi İlke Bağlamında Doğabilecek Zararlı Sonuçların Dikkate Alınması Esası	**Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM**	808 Hazırlıklı ve Hazırlıksız Konuşma Durumlarında Akıcısızlık Üretimi: Psikodilbilimsel Bir İnceleme	**Prof. Dr. Mehmet Akif Kılıç**	296-Turkish ELT Students' Views on British Culture – an Exploratory Study	**Doç. Dr. Ülkü Ayşe Oğuzhan Börekci**	425 Ahmet Mithat'ın Kaleminden "Tüketim" Ve "Yaşam Tarzları"Nın Eleştirisi: "Felatun Bey İle Rakım Efendi"
		Prof. Dr. Nasi Aslan		**Dr. Ayşe Altıparmak**		**Yrd. Doç. Dr. Sezen Seymen Bilgin**		**Doç. Dr. Ülkü Ayşe Oğuzhan Börekci**
		399- Hadis Kültüründe Estetik		86 Karabük ve Yöresi Ağızlarını Diyalektolojik Haritası		150 Türkçe'nin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Sınıf Ortamlarında Kod Değişimine Yönelik Gözlemler		32 Arketipsel Sembolizm Bağlamında Gelibolulu Mustafa Ali'nin Mihr ü Mah Mesnevisine Bir Değerlendirme
		Yrd. Doç. Dr. Ali Karakaş		**Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM**		**Yrd. Doç. Dr. Elçin Esmer**		**Arş. Gör. Necmiye Özbek Arslan**
		116- Endülûs'te Felsefî Gelişmeyi Engelleyen Faktörlerden Fukaha Sultası İlişkisi		284 Kitâb-ı Mecmû-ı Tercümân-ı Türkî ve Acemî ve Mugalî ve Alıntı Sözcükler		192 Türkçedeki Burunsu Ünsüzlerin Akustik Özellikleri		919 Aşk İzleği Çerçevesinde Sadık Yalsızuçanlar'ın Öykülerine Bir Bakış
		Yrd. Doç. Dr. Ahmet Bozyiğit		**Arş. Gör. Ceren SELVİ**		**Prof. Dr. Mehmet Akif Kılıç**		**Okt. Aykut Çelik**

ISBN: 978-605-9791-70-0

		35- Avrupa'ya Göçün Türkiye'deki Sosyo-Kültürel Ve Dini Hayata Yansımaları (Bozova Örneği)		559 Şema ve Formüllerin Genel Dilbilimi Öğretiminde Kullanılması Üzerine		8 Türkiye'de Arap Dili ve Belağatı Anabilim Dallarında Endülüs Konulu Çalışmalar Üzerine Bir İnceleme		835 - İbn Arabi'de İnsanın Değeri Ve Ahlâkî Mahiyeti
		Arş. Gör. Ahmet Aktaş		**Prof. Dr. KAMİL VELİ NERİMANOĞLU**		**Doç. Dr. Murat SULA**		**Faik Aytemiz**
		"A two-way approach to TEYL II and Practice Teaching: The contributions of taking these two courses in the same term to pre-service teachers"		187 Tefsir-i Çerhi'nin Türkçe Tercümesinde Kelime Kullanma Prensipleri		327 17. Yüzyıldan Günümüze Türk Mezar Taşı Kitabelerinin Edebî ve Estetik Değerleri		509-Kamusal Alanın Kadın Aktörleri: Kurtuluş Savaşı Dönemi Kadınları
		5-Yrd. Doç. Dr. Ayşegül Takkaç Tulgar		**Gulnoza Saidova**		**Doç. Dr. Mehmet Samsakçı**		**Doç. Dr. Gülcan Işık**
15:40 - 16:50	**Prof. Dr. Hidayet**	568- İsrailî Bilgilerin Osmanlı Halk Kültüründeki Yansımaları	**Prof. Dr. Mehmet**	282-İbni Khaldun'u 'Müslüman Machıavellı' Olarak Okumanın Sakıncaları Üzerine-İbni Khaldun Üzerine Yanlış Okumalar-	**Doç. Dr. Sinan**	334-Erkek Akademisyenlerin Tv İzleme Eğilimleri: Afyon Kocatepe Üniversitesi Örneği	**Prof. Dr. Mehmet**	63-Farklı Bir Âşık Paşa Portresi: Amasya Tarihi Müellifine Göre Âşık Paşa
		Prof. Dr. Hidayet Aydar		**Prof. Dr. Mehmet Evkuran**		**Arş. Gör. Dr. Sena Coşkun**		**Prof. Dr. Mehmet Fatih Köksal**

ISBN: 978-605-9791-70-0

	180- Endülüslü İbn-İ Rüşd'ün Din-Felsefe Telifi: Aristotelesçilik	19- Modernleşmenin Aile Yapısı Üzerindeki Etkisi	480-The Investigation Of Sportspersonship Behaviour Of University Students	256- Bir Duygu Anıtı Yahut Ebu'l-Bekâ er-Rundî'nin Endülüs Mersiyesi
	Dr. Murat Eren Özel	**Yrd. Doç. Dr. Salih Aybey**	**Doç. Dr. Sinan Saraclı**	**Yrd. Doç. Dr. Yılmaz Öksüz**
	292- Ortak Yönler, Farklılıklar Ve İlişkiler Ekseninde Türk Cumhuriyetlerinde Din Eğitimi	10- Roger Garaudy'in Tevhid Tasavvuru	17-Edebiyat Uyarlamaları ve Bir Uyarlama Örneği Olarak Kurt Kanunu	320-Federico Garcia Lorca Şiirinde Endülüs Etkisi ve Tamarit Divanı
	Yrd. Doç. Dr. İlyas Erpay	**Yrd. Doç. Dr. Murat Akın**	**Dr. Canan Olpak Koç**	**Yrd. Doç. Dr. Ilkay Demırkurek Akan**
	779-Marka İmajı, Kurumsal İtibar, Kalite Algısı ve Müşteri Sadakati Arasındaki İlişki: Sağlık Sektöründe Bir İnceleme	512-İlahi Dinlerde Mevlid Benzeri Eserler	883- İlahiyat Fakültesi Mezunlarının Aile ve Dini Rehberlik Bürolarında Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri	245-Fuzûlî'nin Yayımlanmamış Şiirleri (İki Gazel)
	Yrd. Doç. Dr. Taner Sığındı	**Yrd. Doç. Dr. Ayşe Farsakoğlu Eroğlu**	**Yrd. Doç. Dr. Salih Aybey**	**Prof. Dr. Beyhan Kesik**

ISBN: 978-605-9791-70-0

		355-The Effect of Brand Equity, Brand Experience and Brand Trust On Common Stock Preferences of Individual Investors **Yrd. Doç. Dr. Taner Sığındı**		216. Çevre Olgusu Bağlamında Evrensel Dinler, Felsefi Sistemler ve Kimi İdeolojilerin Çevre Telakkileri Üzerine **Yrd. Doç.Dr. Mustafa Kayhan**		468- Deli Dumrul Öyküsünün Ve Yedinci Mühür Sinema Filminin Çağrıştırdığı Ortak Tema: Ölümü Yenme Düşüncesi **Yrd. Doç. Dr. Necati Sümer**		395-Okula Uyumun Göz Ardı Edilen Boyutu: Okul, Çocuk İçin Hazır Mı? **Fatih Güner**
17:00 - 18:10	**Doç. Dr. Ülkü Ayşe Oğuzhan**	424 Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın "Şıpsevdi" Romanında Ahlâk Anlatısı **Doç. Dr. Ülkü Ayşe Oğuzhan Börekci**	**Yrd. Doç. Dr. Kübra Sari Seo Lecoq**	205 Juan Goytisolo"nun Gözünden Batı'nın Öteki Algısına Dair Dikkatler **Yrd. Doç. Dr. Kübra Sari Seo Lecoq**	**Prof. Dr. Nuray Sungur Oakley**	16 Orta Asya Miti **Dr. Canan Olpak Koç**	**Prof. Dr. Aslihan Nasir**	831-Consumers' Intention To Use Iot Products: The Case Of Smart Home Devices **Prof. Dr. Aslihan Nasir**
		820-Turistlerin Tolerans Düzeyleri ve Algıladıkları Destinasyon Memnuniyeti Arasındaki İlişki **Yrd. Doç. Dr. Sedat Çelik**		608 Mehmed Celal'in "Sultan Mehmed-i Salis Yahut Fatih-i Şehir" Adlı Eseri **Arş. Gör. Dr. Ramazan BÖLÜK**		727 Paris'te Bir Türk ve Şark'in Serçesi Romanlarında Batı Tecrübesi **Yrd. Doç. Dr. Hülya ÜRKMEZ**		888 Şehnâme'de Pers Hükümdarların Özellikleri **Doç. Dr. Sibel ÜST ERDEM**

ISBN: 978-605-9791-70-0

	614-Does tourists' perception of social distance towards the Southeast people change thanks to tourism?	917 Miniature Art in Ottoman Era	81 Sınıfsal Bir Farklılığın Romanı Olarak Yarın Yarın	834-Lise Öğrencilerinin Akademik Başarısı Üzerinde Bazı Değişkenlerin Rolü
	Yrd. Doç. Dr. Sedat Çelik	**Arş. Gör. Mustafa Yasin Başçetin**	**Yrd. Doç. Dr. Nilüfer İLHAN**	**Doç. Dr. Şahin Kapıkıran**
	809-Anadili Türkçe Olan Konuşmacıların Tereddüt Türü Konuşma Akıcısızlıklarının Psikodilbilimsel İncelemesi	912 Necip Fazıl'ın 'Bir Adam Yaratmak' Adlı Tiyatro Eseri Üzerine Bir İnceleme	Çalıkuşu Romanındaki Kadın Öğretmenin Birey Olma Yolculuğu	830-An Ethical Problem in Psychological Counseling and Guidance: Discrimination
	Dr. Ayşe Altıparmak	**Yrd. Doç. Dr. Veysel Şahin**	**Prof. Dr. Nuray Sungur Oakley**	**Doç. Dr. Şahin Kapıkıran**
	634-Oryantalistlerin Endülüs Alanındaki Çalışmaları	253 Tezkirelerde Şair Mahlaslarının Üsluba Etkileri	221-Derleme Sözlüğünde Hastalık Adları Ve Hastalıklarla İlgili Söz Varlığı	525-Anne-Babaların Çatışma Çözme Yöntemleri ile Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Akran İlişkileri Üzerindeki Rolü
	Yrd. Doç. Dr. İlhami Ayrancı	**Arş. Gör. Mustafa Yasin Başçetin**	**Uzm. Mine Kılıç**	**Öğr. Gör. Nuran Ceren Güzel**
2. GÜN 19 EYLÜL 2017				

ISBN: 978-605-9791-70-0

		AL FARABI		IBN RUSHD		IBN KHALDUN		MATURIDI
08:30 - 09:40	Yrd. Doç. Dr. Mustafa Demirci	316- Türk Mûsikîsinde Yaman Dede **Yrd. Doç. Dr. Mustafa Demirci**	Prof. Dr. Cemil Hakyemez	554- Salafi-Shiite Tension And Solution Proposals **Prof. Dr. Cemil Hakyemez**	Prof. Dr. Mücahit Coşkun	877-Safranbolu'da Tarımsal Ormancılık Ve Gıda Ormanı Uygulama Önerisi: Menengiç (Pistacia terebinthus) Bitkisine Antep Fıstığı Aşılama **Prof. Dr. Mücahit Coşkun**	Prof. Dr. Yasemin Kirkgöz	9 -The portrayal of culture in English textbooks **Prof. Dr. Yasemin Kırkgöz**
		286-Öğretmen Görüşlerine Göre Okulda Gürültü Düzeyinin Değerlendirilmesi: Fransa ve Türkiye Örneği **Fatih Güner**		129- Kur'ânî Dualar ve Bağlam **Yrd. Doç. Dr. Mehmet N. Aktaş**		295-Impact Of Tourists' Perceptions Of Cultural Destination Competitiveness On Future Behavioral Intentions **Yrd. Doç. Dr. Gülizar Akkuş**		611-Belgeler Işığında Osmanlı Eğitiminde Yeni Sistem Arayışları **Yrd. Doç. Dr. Hamit Erdoğan**

ISBN: 978-605-9791-70-0

	836- Tasavvufi Tarikatların Teşekkül Dönemi: İbrahim Ed-Desûkî Ve Tarikatının İntişarı	125- Kurtubi Tefsirinde İşari /Tasavvufi Yorumlar	120-Ailede Kız ve Erkek Çocuğa Atfedilen Cinsiyet Rollerinin Yaratıcı Drama Yöntemiyle İncelenmesi	279-Bir Eğitim Materyali Olarak Kukla
	Arş. Gör. Ayşe Varışlısoy	**Yrd. Doç. Dr. Ahmet Gül**	**Yrd. Doç. Dr. Metehan Çelik**	**Dilber Çeşmecioğlu**
	287-Fransa Ve Türkiye'deki İlkokullarda Gürültü Düzeylerinin Değerlendirilmesi	740- İbn Hazm'ın Taklide Bakışı	Afganistan'ın Eğitim Sorunları	179-Heuristic Solutions For The Travelling Salesman Problem On A Spherical Surface
	Fatih Güner	**Arş. Gör. Ayşegül Yurduseven**	**Prof. Dr. Mehmet Köçer**	**Yrd. Doç. Dr. Kenan Karagül**
	,Yetişkinlerde Ölüm Kaygısı Ve Dindarlık İlişkisi	884- Tanzimat Öncesi ve Sonrası Osmanlı'da Şurût İlmi'nin Tarihî Gelişimi	2011-2017 Yılları Arasında Sosyal Bilgiler Lisansüstü Tezlerinde Eğilimler	324-Çiftlerin Bağlanma Stilleriyle Karar Vermede Öz Saygı Düzeyleri ve Karar Verme Stillerinin Karşılaştırılması
	Yrd. Doç. Dr. Nurten Kımter	**Arş. Gör. Ayşe Aktaş**	**Prof. Dr. Mehmet Köçer**	**Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan Çolakkadıoğlu**

ISBN: 978-605-9791-70-0

09:50 - 11:00	**Yrd. Doç. Dr. Mehmet Bağış**	128- Gırnâtalı İbn Cüzey'in Muakkaddimesi'nde Tefsir Usûlü Ve 'Ulûmu'l-Kur'ân	**Prof. Dr. Funda Acar**	280-Balkanlardan Anadolu'ya Müslüman-Ortodoks/Osmanlı-Sırp İttifakı (1389-1402)	**Yrd. Doç. Dr. Figen Durkaya**	802-Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Meslek Etiği Hakkındaki Bilişsel Düzeyleri	**Doç. Dr. Niyazi Özer**	816-Lise Öğrencilerinde Siber Zorbalık ve Okul Tükenmişliği
		Yrd. Doç. Dr. Mehmet Bağış		**Prof. Dr. Funda Acar**		**Yrd. Doç. Dr. Figen Durkaya**		**Doç. Dr. Niyazi Özer**
		113- Memlükler Döneminde Kârimî Tüccarlarının Uluslar Arası Ticaretteki Yeri Ve Önemi		79- Needs For Religious Education in Context Of Communication: A Case Of Turkish Community in America		POLITICAL CULTURE OF MUSLIMS AND ISLAMOFOBIA		851-Investigation of Teacher Candidates' Curriculum Design Preferences
		Yrd. Doç. Dr. Bahattin Keleş		**Yrd. Doç. Dr. Banu Gürer**		**Prof. Dr. Sıddık Korkmaz**		**Arş. Gör. Emin Tamer Yenen**
		130- Süryaniler Tarafından Yazılmış Tarih Kaynakların Türkiye'deki İslam Tarihi Araştırmaları Açısından		2-Engellilerin İstihdam Sorunlarının Aşılmasında Mesleki Eğitimin Önemi		TARİHSEL SÜREÇTE İBN SEBE RETORİĞİ VE SEBEİYYE POLEMİĞİ		114 Tek Ateşten Gömlek, İki Ayrı Coğrafya: Ateşten Gömlek ve Zeynep Romanlarında Vatanın Temsili Olarak Kadın
		Yrd. Doç. Dr. Ahmet Yasin Tomakin		**Yrd. Doç. Dr. Sanem Berkün**		**Prof. Dr. Sıddık Korkmaz**		**Doç. Dr. Betül Mutlu-Özçelebi**
		396-Nusayri Geleneğinde Tanrı Tasavvuru		863-Determination Of Secondary School Teachers' Efficacy Beliefs Towards Moral Education		716- Chrıstıanıty's Approach To The Notıon Of Chosenness		219- Kamusallığın Tesis Edildiği Bir Mekân Olarak Tiyatro Sahnesi
		Arş. Gör. Dr. Hatice Arslan		**Yrd. Doç. Dr. Hasan Hüseyin KILINÇ**		**Yrd. Doç. Dr. Muhammet Yeşilyurt**		**Arş. Gör. Bekir Aşçı**

ISBN: 978-605-9791-70-0

		738- Kuveykırlar ve Rusya'daki Faaliyetleri		303-Estudio comparativo de fórmulas sociales en manuales de español y turco				647-Fen Öğretmen Adaylarının Fen Öğrenme Becerileri
		Arş. Gör. Rukiye Aysun İnan		**Yrd. Doç. Dr. H. Sezgi Saraç**				**Arş. Gör. Asiye Bahtiyar**
11:10 - 12:20	**Doç. Dr. Lütfü İlgar**	461-Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Bilişsel Duygu Düzenleme Becerilerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi	**Prof. Dr. Raif Parlakkaya**	822-Türkiye'de Faaliyet Göstermekte Olan Katılım Bankalarında Kurumsal Yönetim ve Performans İlişkisi	**Doç. Dr. Tahsin Karabulut**	741-İstanbul'un Küresel Finans Merkezi Olabilme Potansiyeli Üzerine Bir Değerlendirme	**Yrd. Doç. Dr. Ömer Acar**	300-Az ve Çok Başarılı Okullardaki Öğrencilerin Fenne Yönelik Benlik Algısına Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi
		Doç. Dr. Lütfü İlgar		**Prof. Dr. Raif Parlakkaya**		**Doç. Dr. Tahsin Karabulut**		**Yrd. Doç. Dr. Ömer Acar**
		861-Okul Öncesi Öğretmenlerinin Etkinliklerde Yöresel Çocuk Oyunlarına Yer Verme Durumları		771-The Effect of Political Stability on Turkish Economy		762-Katılım Bankalarının Reel Ekonomiye Katkılarının Analizi: Türkiye Örneği		773-Sosyal Bilgiler Öğretmen Kılavuz Kitaplarında Yer Alan Yöntem ve Tekniklerin Öğretim Programı ve Uygulanması Açısından İncelenmesi
		Yrd. Doç. Dr. Bolat		**Arş. Gör. Dr. Oğuzhan kodalak**		**Doç. Dr. Tahsin Karabulut**		**Arş. Gör. Ahmet Durmaz**

ISBN: 978-605-9791-70-0

	545-Okul Öncesi Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitimi Uygulamalarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi	772-Terörizmin Finansal Piyasalara Etkileri: Türkiye Turizm Sektörü Üzerine Bir Araştırma	609-Soma Maden Kazasından Sağ Kurtulan İşçilerin Yaşadığı Psikolojik Sorunlar	760-Sosyal Bilgiler, Sınıf ve İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Ders Çalışma Yaklaşımlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi
	Yrd. Doç. Dr. Bolat	**Arş. Gör. Dr. Oğuzhan Kodalak**	**Arş. Gör. Güler Doymaz Aydın**	**Arş. Gör. Görkem Avcı**
	604-Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Nomofobi Düzeylerinin Belirlenmesi: Kırıkhan MYO Örneği	810-Turizm İşletmelerinde Ekonomik Sürdürülebilirlik ve Krizler: Krizlere Karşı Alınabilecek Önlemler	384-Tarihi Alanlarda Kullanılan Mobil Artırılmış Gerçeklik Uygulamalarının Değerlendirilmesi	
	Öğr. Gör. Dr. Fidan Hakkari	**Doç. Dr. Hüseyin çetin**	**Yrd. Doç. Dr. Gülizar Akkuş**	
	653-Müze Eğitimi Etkinliklerinin Sosyal Bilgiler Dersi Kapsamında Kullanımına İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri	811-Üretim Teknolojilerindeki ve Rekabetçi Çevredeki Değişimin, Yönetim Muhasebesi Uygulamalarına Etkisi: BİST'te İşlem Gören İmalat İşletmelerinde Bir Araştırma	526-Eğitimin Yarattığı Dışsallıkların Ekonomi Politiği	463-Suriyeli Üniversite Öğrencilerinin Eğitim ve Uyum Sorunlarına İlişkin Genel Yaklaşımları (Kilis 7 Aralık Üniversitesi Örneği)
	Sedef Kurt	**Doç. Dr. Hüseyin Çetin**	**Arş. Gör. Mustafa Mert Alabaş**	**Yrd. Doç. Dr. Şengül İlgar**

ISBN: 978-605-9791-70-0

13:20 - 14:30	**Yrd. Doç. Dr. Cemil İnan**	373-The Effect of Developed Count Strıp Material on Methematical Achievements and Attitudes of Students	**Prof. Dr. Filiz Yurtal**	143-Üstün Yetenekli Çocukların Anne Kabul-Red ve Kontrol Algıları İle Motivasyonları Arasındaki İlişkiler	**Prof. Dr. Salim Cöhce**	675-İslam Medeniyetinde Türklerin Yeri ve Önemi	**Doç. Dr. Taner Turan**	782 İranlılara Ait Matbaada Basılan "Feryad-I İstibdad" ve II. Abdülhamid Dönemiyle Alâkası
		Yrd. Doç. Dr. Cemil İnan		**Prof. Dr. Filiz Yurtal**		**Prof. Dr. Salim Cöhce**		**Okt. Ömrüm Işıkay Gürbüz**
		33-Sustainable Universıty Campuses: A Case Study of Ankara University Gölbaşı Campus		142-Türkçeden Arapçaya Geçen Kelime ve Eklerin Araplara Türkçe Öğretimine Katkısı		Mevlevîlikte İçsel (Enfüsî) İletişim		Bir Eğitim Materyali Olarak Kukla
		Ayça Sancar		**Doç. Dr. Mesut Gün**		**Doç. Dr. İ. Hakkı Nakilcioğlu**		**Dilber Çeşmecioğlu**
		858-Teacher Candidates' Opinions on Ideal Education Environment		674-Endülüs Müslümanlarının Osmanlı Topraklarına Göçü				768-Foreign Aid To Support(Prevent) Development
		Arş. Gör. Emin Tamer Yenen		**Uzm. Çiğdem Kıranşan**				**Arş. Gör. Hakan Akar**

ISBN: 978-605-9791-70-0

		372-The Effect of The Implementation of Activities That Improve Concentration Skills In Primary Education on Perceptions and Achievements of Students In Methematics		511-Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin B2 Seviyesindeki Yazım Yanlışları		889- Fransız Ressam Alexandre Bida'nın Resimlerinde Oryantalist İzlenimler		555-Girişimcilikte Belirsizlik ve Güvenin Rolü: Türkiye Üzerine Bir Uygulama
		Yrd. Doç. Dr. Cemil İnan		**Arş. Gör. Muhammet Raşit Memiş**		**Yrd. Doç. Dr. Eylem Güzel**		**Doç. Dr. Cemil Serhat Akın**
		213- Hz. Peygamber'in Yaşantısında Tasavvufi Unsurlar				235-Geçmişten Günümüze: Konuşan İskeletler		730-İnsani Gelişme Endeksi;Türkiye Örneği
		4 Yrd. Doç. Dr. Mehmet Mansur Gökcan				**Dr. Evrim Tekeli**		**Esra Akgün**
14:40 - 15:50	**Prof. Dr. Hayri Erten**	12- Halife Ömer Döneminde Farklı Din Mensuplarıyla Birlikte Yaşamanın Sosyal İlkeleri	**Prof. Dr. Remziye Okkar**	479-Endülüsün Emeviler Döneminde Ele Geçirilmesi ve İslamiyetin Avrupaya Yayılması	**Doç. Dr. Özlem Körükçü**	623-Okul Öncesi Kuruma Devam Eden 60-72 Ay Çocukların Bakış Açısı Alma Becerilerinin İncelenmesi	**Doç. Dr. Cemil Serhat Akın**	53-İşlem Maliyetleri Ekonomik Büyüme İlişkisi
		Prof. Dr. Hayri Erten		**Moderator: Prof. Dr. Remziye Okkar**		**Doç. Dr. Özlem Körükçü**		**Doç. Dr. Cemil Serhat AKIN**

ISBN: 978-605-9791-70-0

		713-Yerel Ombudsmanlık		Günümüz Otoriter Rejimlerinin Doğası Üzerine		112-Modern Sanat ve Hat Sanatı		264-Üniversite Öğrencilerinin Türkiye'nin Avrupa Birliği Üyeliğine Yönelik Bakış Açılarının İncelenmesi: Bir Vakıf Üniversitesi Örneği
		Öğr. Gör. Serkan Gündoğdu		**Prof. Dr. Birsen Hekimoğlu-Örs**		**Dr. Fatih Cam**		**Öğr. Gör. Laçin Akyıl**
		621-Kırsal ve Toplumsal Kalkınma Yaklaşımları ve Başarı Koşulları		261-Antik Yunan Deneyimi Ve Batı Felsefe Geleneği Işığında Tiranlığın Doğası Üzerine Bir İnceleme		TEBRİZLİ ŞEMSEDDİN VE MEVLANA		838-Adnan Menderes'in İspanya Ziyareti ve "Türkiye-İspanya Dostluk Antlaşması" (15-19 Nisan 1959)
		Dr. Nazlı Hande Cindemir		**Dr. Aylin Kılıç Cepdibi**		**Dr. Mehibe Şahbaz**		**Dr. Beral Alacı**
		515-Orta Gelir Tuzağı: Türkiye Örneği		510-Ortaokul 7.Ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanımına İlişkin Tutumları ve Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları		272-İslam Yazı Sanatında Sürrealist Eğilimler		357-Şah Tahmasb Döneminde İran-Hindistan İlişkileri
		Gizem Cengiz		**Emine Yalman**		**Yrd. Doç. Şemseddin Dağlı**		**Arş. Gör. Dr. Eralp Erdoğan**
		474-Büyüme ve İşsizlik İlişkisi; Var Modeli Analizi		44-Osmanlı Devleti'nde Para Vakıflarının Meşruluğu Tartışması Üzerine Bir Değerlendirme		Hattat Ahmed Şemseddin Karahisarî ve tipografik kaligrafi sanatındaki yeri		350-Meslek Yüksekokullarındaki Mesleki Eğitimin Değerlendirilmesi
		Esma Türlüoğlu		**Yrd. Doç. Dr. Sabri Can Sannav**		**Doç. Dr. İ. Hakkı Nakilcioğlu**		**Arş. Gör. Feyzi Kaysi**

ISBN: 978-605-9791-70-0

16:00 - 17:10	**Yrd. Doç. Dr. Özlem Armağan**	786-FSEK Kanunu Uygulamaları ve Tasarı İle Getirilmesi Planlanan Değişiklikler	**Doç. Dr. Gözde Yılmaz**	613-Antecedents Of Intention To Leave The Profession Among Turkish Journalists	**Yrd. Doç. Dr. Gül Nihan Güven Yeşildağ**	753-Eşik Bekçilerinin Sosyal Medya Üzerinden Turistlerin Destinasyon Seçimine Etkisi: Outgoing Örneği	**Doç. Dr. Zehra Aslan**	688-Atatürk Döneminde Trabzon-Tebriz Transit Yolu Üzerinde Yapılan Çalışmalar (1923-1938)
		Yrd. Doç. Dr. Özlem Armağan		**Doç. Dr. Gözde Yılmaz - Yrd.Doc. Dr. Yalçın Yılmaz**		**Yrd. Doç. Dr. Gül Nihan Güven Yeşildağ**		**Doç. Dr. Zehra Aslan**
		785-İdarenin Ekonomi Alanındaki İşlem ve Eylemleri Nedeniyle Sorumluluğu		594-Consumer Fanaticism And Parasocial Interaction		77-From The Past To Present, Evoluation of Logo: Apple, Shell & Coca Cola Cases		507-Demokrat Parti Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezai Demiray'ın Yassıada'da Yargılanması
		Yrd. Doç. Dr. Özlem Armağan		**Doç. Dr. Gözde Yılmaz - Yrd.Doc. Dr. Yalçın Yılmaz**		**Arş. Gör. Dr. Gonca Uncu**		**Doç. Dr. Zehra Aslan**
		592-Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararları Işığında Kıbrıs Sorunu ve Kosova'nın Tanınması		516-Çağdaş Teknolojinin Resim Sanatına Etkileri: Eser Üzerine İnceleme		673-Kişilerarası İlişkilerde İletişimi Etkileyen Bir Unsur Olarak Koku		535-Bir Eğitim Gönüllüleri Kurumu: Rehber-i Teavün Cemiyet-i Hayriyesi
		Arş. Gör. Mustafa Erçakıca		**Öğr. Gör. Seda Pişkin**		**Yrd. Doç. Dr. Emel Yılmaz**		**Yrd. Doç. Dr. Yeliz Usta**

ISBN: 978-605-9791-70-0

		518-Türkiye ve OECD Ülkeleri Sağlık Harcamalarının Karşılaştırılmalı Analizi		910-Son Devir Osmanlı Hukukçusu Ali Haydar Efendi'nin Şurût İlmine Dair Eserlerinin Tahlili		824-KKTC'de İlk Özel Televizyon: Özel Televizyonun Yazılı Basına İlişkin İnceleme		308-Sahne Tasarımı ve Diğer Sanat Dallarının İlişkisi(Güzel Sanatlar)
		Öğr. Gör. Emir Hasan Ölmez		**Arş. Gör. Ayşe Aktaş**		**Yrd. Doç. Dr. Güven Arıklı**		**Yrd. Doç. Dr. Melahat Çevik**
		Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Dil Bilgisi Öğretimi		KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YAKLAŞIMI İLE MÜŞTERİ SADAKATİ YARATMA İLİŞKİSİ		679-19 Nisan 2015 KKTC Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinde Gazetelerde Yayınlanan Siyasal Reklamlar Üzerine Bir İnceleme		273-Sahne Tasarımı ve Diğer Sanat Dallarının İlişkisi(Güzel Sanatlar)
		Serhat Küçük		**Öğr. Gör. Türkan Müge ÖZBEKLER**		**Yrd. Doç. Dr. Güven Arıklı**		**Yrd. Doç. Dr. Melahat Çevik**
17:20 - 18:30	**Doç. Dr. Filiz**	346-Televizyondan Yansıyan Şiddete Sinemanın Yaklaşımı	**Yrd. Doç. Dr.**	752-Ulusal Gazeteler 15 Temmuz'u Nasıl Gördü?	**Prof. Dr. Filiz KILIÇ**	896 Şehzade Korkut ve Hamiliği	**Yrd. Doç. Dr.**	881-Expenditures Of Research Development Effects On Financial Performance: An Investigation In Chemistry, Petroleum, Rubber And Plastic Sectors
		Doç. Dr. Filiz Erdemir Göze		**Yrd. Doç. Dr. Mustafa İnce**		**Prof. Dr. Filiz KILIÇ**		**Yrd. Doç. Dr. Mehmet Aytekin**

ISBN: 978-605-9791-70-0

	135-Sosyal Medya Olmasaydı Ne Olurdu? Sosyal Medya Bağımlısı Gençlerin Görüşlerine İlişkin Nitel Bir Araştırma	751-Üniversite Öğrencilerinin Avrupa Birliği'ne Bakışı Üzerine Bir Araştırma; Selçuk Üniversitesi Örneği	819-Cittaslow Hareketinin Gerçekleştiği Destinasyonlarda Yerel Halkın Turizme Yaklaşımı Üzerine Bir Araştırma : Akyaka Örneği	131-Resuloğlu; A Hatti Settlement and Cemetery in the Delice River Valley
	Yrd. Doç. Dr. Ersin Diker	**Yrd. Doç. Dr. Mustafa İnce**	**Yrd. Doç. Dr. Gül Nihan Güven Yeşildağ**	**Arş. Gör. Aslı Ünar**
	311-Stratejik Halkla İlişkiler Yönetimi: 2011-2017 Yılları Arasında Yabancı Kaynaklı Makalelerin İncelenmesi	43-The Representation of Poverty and Wealthiness on Twitter Accounts of News Portals	42-Hitit Tarım Ekonomisi'nde NAM.RA'ların Yeri ve Önemi	78-The Importance Of Tale As A Communication Tool In The Process Of Children's Socialization: Little Red Riding Hood Case
	Öğr. Gör. İhsan Türkal	**Arş. Gör. Dr. Berna Berkman Köselerli-**	**Şükrü Ünar**	**Arş. Gör. Dr. Gonca Uncu**
	605-Televizyon Haber-Tartışma Programlarının Entelektüel Boyutu ve Toplumda Yol Açtığı Bilgi Gediği	70-Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki Askeri Faaliyetleri ve Politikaları.	699-Etik Yönelim ve Mesleğe Yeni Başlayanların Algısının Haksız Rekabet Davranışı Üzerine Etkisi: Muhasebeciler Üzerine Bir Araştırma	301-315هـ/914-925م. War crimes in the city of Yabra 301-315 AH / 914-925
	Yrd. Doç. Dr. Yalçın Yılmaz	**Dr. F. Rezzan Ünalp**	**Prof. Dr. Gökhan Özer**	**Prof. Dr.** شيماء عبد الحميد البنا-

ISBN: 978-605-9791-70-0

		795-Helal Gıda İle Beslenmede Sürdürülebilirlik Açısından Gıda Katkı Maddeleri **Arş. Gör. Elif Şeyma Uslu**		882-Adıyaman Turizm Potansiyeli ve İstihdamına Yönelik Sektör Temsilcilerinin Algılarının Analizi **Yrd. Doç. Dr. Mehmet Aytekin**		664-Curse or Blessing? A Re-Examination of Natural Resources-Growth Nexus **Doç. Dr. Taner Turan**		" 1224 – 1300 م" The Islamic identity's extirpation of the Muslims of Lucera **Prof. Dr. إيمان عبد التواب خلاوي**
3. GÜN 20 EYLÜL 2017								
		AL FARABI		**IBN RUSHD**		**IBN KHALDUN**		**MATURIDI**
08:30-09:40	**Prof. Dr. Esergül Balcı**	718-Pedagojik Formasyon Eğitimi Alan Öğretmen Adaylarının Sözleşmeli Öğretmenliğe İlişkin Görüşleri **Prof. Dr. Esergül Balcı**	**Prof. Dr. Öznur**	692- Yazılı Basında Aile İçi Şiddet Vakalarını Anlatmada Kullanılan Dilin "Kanıksatıcı" Etkileri **Doç. Dr. Fatma Asiye Şenat**	**Yrd. Doç. Dr. Zekeriya**	456- Osmanlı Reform Çağında Dini Zümreleri Aynılaştırma Çabaları: Tedkîk-İ Müellefat Encümeni Örneği **Yrd. Doç. Dr. Zekeriya Işık**	**Prof. Dr. Süleyman**	452- Kur'ân'ın Cem Edilmesinde Hz. Ömer'in Rolü **Yrd. Doç. Dr. Enver Bayram**

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.usoskongre.net

	796- Göç Eden Çocukların Okullarda Karşılaştıkları Problemler	890- Hastalıklara Manevi-Psikolojik Yaklaşım	440- Tokatlı Alevi Dedelerinin Alevilik Ve Bektaşilik Anlayışına Sosyolojik Bir Bakış	657-The Structure of The Quranic Language
	Yrd. Doç. Dr. Selçuk Kırtepe	**Prof. Dr. Öznur Özdoğan**	**Yrd. Doç. Dr. Hasan Coşkun**	**Prof. Dr. Süleyman Gezer**
	145-Tıbbi Uygulamalar Özelinde Vicdani Ret	731- Eylem Öncesi Tasarımlara Dair Durkheim Ve Weber'in Kuramsal Öngörülerinin Karşılaştırmalı Bir Değerlendirmesi	602- The Socıo-Cultural Analysıs Of Relıgıous Knowledge In The Inheritance Sharing Of Agrıcultural Lands	561- Dini-Hukuki Metinlerdeki İhtilafların Kanun Koyucunun Bilinçli Bir Tasarrufu Olduğuna İlişkin Bir Değerlendirme
	Öğr. Gör. Dr. Sibel Öner Yalçın	**Arş. Gör. Gonca Dedemoğlu**	**Yrd. Doç. Dr. Bahset Karslı**	**Arş. Gör. Dr. Muhammet Raşit Akpınar**
	755- Gelenek, Din, Bilim ve İdeolojinin Otoritesi Ekseninde Doğruluğun Oluşumu ve Bireyler Arasında Farklılaşması	195- İslam Düşüncesinde "Ölçülü Ve Dengeli Olmak" Bir Değer Olarak Nasıl Ele Alınmıştır?	322- Türkiye'de Din Ve Modernizm Arasında Kadın	381- Psychologıcal Health And Happıness In Ibn Hazm's System Of Thought
	Arş. Gör. Emine Akçelik	**Yrd. Doç. Dr. Mehmet Demirtaş**	**Yrd. Doç. Dr. Handan Karakaya**	**Yrd. Doç. Dr. Nurten Kımter**

ISBN: 978-605-9791-70-0

		733- İbn-İ Arabi'nin Türk Edebiyatına Tesiri: Selahaddin-İ Uşşâki'nin İbn-İ Arabi Medhiyesi Örneği		275-Cumhuriyet Dönemi Din Politikalarının Bireyin Din Algısı Üzerindeki Etkileri (1938-1950)		805- Cinsiyetsizleştirmenin İktisadi Kararlara Etkisi		758-Miras Hukukuyla İlgili Bağlama Kuralları ve Avrupa Birliği Uygulamas
		Doç. Dr. Hikmet Atik		**Yrd. Doç. Dr. Zeynep Özcan**		**Yrd. Doç. Dr. Yeşim Kubar**		**Arş. Gör. Vildan Sezişli**
09:50 - 11:00	**Yrd. Doç. Dr. Mehmet Şahin**	581- The Assessment Of Kamal Pashazada's Joseph And Zulaikha Mathnawi İn The Context Of The Qur'an	**Doç. Dr. Fatma Asiye Şenat**	532-Mare Hircanum, Bahr-I Hazer, Gulzum Denghiz, Bahr Gilan, Kaspiskoye More: Historical Maps Of The Caspian Sea	**Doç. Dr. Mustafa Yıldırım**	729- Müdeccen Sanat'ta (Endülüs'ten Kalan Sanatkârların Etkisiyle Yapılan Mimarlık Eserlerinde) Estetik Kaynaşma	**Yrd. Doç. Dr. Emine Nurefşan Dinç**	579- Murâbıtlar Devletinde Fukahânın Tesiri (Yûsuf b. Taşfin ve Ali b. Yûsuf b. Taşfin Dönemi)
		Yrd. Doç. Dr. Mehmet Şahin		**Yrd. Doç. Dr. Yasemin Nemlioğlu Koca**		**Doç. Dr. Mustafa Yıldırım**		**Yrd. Doç. Dr. Emine Nurefşan Dinç**
		756-Elektronik Haberleşme Sektöründe "Kişisel Verilerin Korunması" Yansımaları		141- Türk Toplumunda Sıla-İ Rahim Uygulamaları - Tokat Örneği		580- Merînî Hükümdarı Ebû Yûsuf Yakup El-Mansûr'un Endülüs Müslümanlarına Olan Desteği		331-Uygarlık Tarihi Dersinin Öğretmen Adaylarının Kültürel Aidiyet Durumlarına Etkisi
		Arş. Gör. Elif Baydemir		**Yrd. Doç. Dr. Selçuk Kırtepe**		**Yrd. Doç. Dr. Yasemin Sarı**		**Yrd. Doç. Evren Şar İşbilen**

ISBN: 978-605-9791-70-0

		383- Ali Fuat Başgil'in Laiklik Anlayışı		857- İbn Bâcce Felsefesinin Psikososyal Bağlantıları Üzerine Bir İnceleme		146-Endülüs'teki Birinci Büyük Fitnenin (1009-1030) Şiire Yansıması		484-Bulgaristandan Türkiye'ye Gerçekleşen 1950-1951 Göçünün Edirne Postası Gazetesine Yansımaları
		Arş. Gör. Feyza Yapıcı		**Arş. Gör. Esra Kodal**		**Doç. Dr. İbrahim Şaban**		**Arş. Gör. Erhan Vatansever**
		880-Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Okuma Becerisinin Gelişiminde Okuma Kaygısı Bir Engel Mi?		619 – الإمام السُّهَيلي المالِقِيُّ وتفسيرُهُ الْمَغمُوْر		147-Endülüs Arap Edebiyatının Gelişmesinde Kadın Şairlerin Rolü		Şehrâyin Ve Yâdigâr-I Şehrâyin'den Hareketle Sultan Ii. Abdülhamid'in Klasik Edebiyatta Değerlendirilişi
		Dr. Yasemin Atagül		**Doç. Dr. Fatma Asiye Şenat**		**Doç. Dr. Ömer İshakoğlu**		**Yrd. Doç. Dr. Abuzer Kalyon**
		879-Hikâyeler Yoluyla Atasözü Ve Deyim Öğretimi		827- Tefsir/Yorum Coğrafya İlişkisi		İlk Türk Beyliklerinin Fetihleri, Sosyal Ve Kültürel Eserleri İle Anadolu'nun Türkleşmesindeki Rolü		Kurumsal Sürdürülebilirlik Yaklaşımı İle Müşteri Sadakati Yaratma İlişkisi
		Dr. Yasemin Atagül		**Yrd. Doç. Dr. Ahmet Küçük**		**Dr. Mehibe Şahbaz**		**Öğr. Gör. Türkan Müge Özbekler**
11:20 - 12:20	**Doç. Dr.**	406- Bazı Alt Kategorileriyle Sosyal Sapma Ve Dindarlıkla İlişkisi Üzerine	**Doç. Dr. Ali**	596-Müslümanların Yahudilik Eleştirisine Yahudi Filozof İbn Kemmûne'nin Cevabı	**Prof. Dr.**	894-İbn Teymiyye'nin Tasavvufa Bakışı ve Hermetizme Karşı Mücadelesi	**Prof. Dr.**	13-Mevlana Celaleddin-İ Rumi'nin Düşüncesinde İnsanın Benlik Yolculuğu

ISBN: 978-605-9791-70-0

		Doç. Dr. Sefer Yavuz		**Doç. Dr. Ali Osman Kurt**		**Prof. Dr. İbrahim Çoşkun**		**Prof. Dr. Nurten Gökalp**
		34-Tek Ebeveynli Aileler: Sorunlar Ve Çözüm Önerileri		345- Cibrîl Hadisi Doğrultusunda İman İslam Ve İhsan		124 Andre Antoine ve Darülbedayi'nin Kuruluşu		428-Yerel Halkın Kültürel Mirası Korumaya Katılma Konusundaki Algı ve Tutumları: Erzincan-Kemaliye Sit Alanına Yönelik Bir Araştırma
		Yrd. Doç. Dr. Aysel Günindi Ersöz		**Yrd. Doç. Dr. Mehmet Mansur Gökcan**		**Prof. Dr. Ayten ER**		**Yrd. Doç. Dr. Çetin Akkuş**
		137- Osmanlı Son Dönem Âlimlerinden Ömer Ziyâeddin Dağıstânî		815- İbn Khaldun'un "Mukaddime"'Si Bağlamında Hadis Tahlil Ve Tevil Yöntemleri		88 Philippe Claudel'in La Petite Fille De Monsıeur Linh Adlı Romanında Anlatı Yerlemleri+G248		148-Edebi Eserlerde Sözcük Seçiminde Belirtselliğin Rolü Üzerine
		Zeynep Erçetin Dağınık		**Dr. Bahattin Akbaş**		**Prof. Dr. Ayten ER**		**Doç. Dr. Selma Elyıldırım**
		6- Aidiyet Alanı Olarak Vatan Kavramının Osmanlı Düşüncesinde Yeri		299- İbn Arabi'de Ahlakın Din, Tasavvuf ve Nefs İle İlişkisi		99-Suriye'den Türkiye'ye Göç ve Yaşlı Sığınmacılar		386 The Intern (Stajyer) Filminin Tersine Mentorluk Açısından İncelenmesi
		Ayşe Güher Gülaçar		**Faik Aytemiz**		**Prof. Dr. Ayşe Canatan**		**Arş. Gör. Samet özdemir**

ISBN: 978-605-9791-70-0

		298 Jean Echenoz' un Romanlarında İçerik ve Teknik olarak Sinema ve Sinema Tutkusu		667-Endülüste Ortaya Çıkan İslam Kültür Ve Medeniyetinin İslam Medeniyeti İçerisindeki Yeri Ve Önemi		684-"Analysis Of Farmers' Religious-Financial Behaviour And Attitudes"		348-Çin Aile İşletmelerinde Bir Sosyal Ağ Biçimi Olarak Guanxi
		Öğr. Gör. Dr. Tülin KARTAL GÜNGÖR		**Prof. Dr. Neslihan Durak**		**Yrd. Doç. Dr. Süleyman Karaman**		**Arş. Gör. Semih Ergelen**
		505-Bir Dahinin Kurgusal Yaşam Öyküsü: Nikola Tesla'nın Şimşekler Romanındaki Trajik -İronik Yansımaları		538-Sınıf Öğretmenleri Tarafından Çizilen Kesirler Konulu Zihin Haritalarının Matematik Alan Bilgisi Bağlamında İncelenmesi		846-Cumhuriyet'in İlk Yıllarında İlköğretim Müfredatlarında Tarih Dersleri (1922-1936)		899-Öğrencilerin Üniversite Tercihinde Sosyal Medyanın Yeri Üzerine Bir Araştırma
		Öğr. Gör. Dr. Tülin KARTAL GÜNGÖR		**Yrd. Doç. Dr. Yılmaz Mutlu**		**Yrd. Doç. Dr. Hayrünisa Alp**		**Öğr. Gör. Kevser Şahinbaş**
13:20 - 14:30	**Yrd. Doç. Eylem**	639-An analysis of relationship between political participation and city in democratic theory	**Yrd. Doç. Dr. Sumeyya**	712-Türk Modernleşmesinin Sosyal Yapı Ve Sınıfların Dönüştürülmesine Yönelik Erekleri İle Amaçlananlar Ve Ortaya Çıkan Sonuçlara İçerden Ve Dışardan Bakışlar	**Prof. Dr. Ergün**	15-İbni Haldun Sosyal Teorinin Neresinde?	**Doç. Dr. Filiz Erdemir**	347-Sinema – Gerçeklik İlişkisini Tarihi Filmler Ekseninde Tartışmak
		Yrd. Doç. Eylem Ozdemir		**Yrd. Doç. Dr. Sumeyya Akyol Kahveci**		**Prof. Dr. Ergün Yıldırım**		**Doç. Dr. Filiz Erdemir Göze**

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.usoskongre.net

	Gelibolulu Âli'nin Surnâmesinde Osmanlı Yemek Kültürü	3-Sustainability Of "Urban Identity" In The Context of Sustainable Environment	506-Küreselleşme Çağında Müslüman Toplumda Aile Sorunlarının Sosyolojik Analizi: Bölgesel özellikler (Azerbaycan Toplumu örneğine dayanarak)	444-Üniversite Öğrencilerinin Sığınmacı Bireylerle İlgili Tutumları
	Yrd. Doç. Dr. Şerife Ağarı	**Dr. Demet Gülhan**	**Doç. Dr. Yagut Aliyeva**	**Yrd. Doç. Dr. Bilgin Vural**
	230-Sosyal Bilimlerde Multidisipliner Çalışmaların Önemi: Antropoloji, Arkeoloji ve Genetik	471-Öğretmen Adaylarının Özyönetimli Öğrenmeye Hazırbulunuşluk Düzeylerinin İncelenmesi	394-Kant Ödev Etik'i Üzerine Bir Deneme	669-1957 Fethiye Depremi Ve Bölgeye Etkileri
	Dr. Evrim Tekeli	**Yrd. Doç. Dr. Gamze Kırılmazkaya**	**Yrd. Doç. Dr. Ayşe Eroğlu**	**Arş. Gör. Metin Menekşe**
	493-Dinin İktisat Üzerindeki Rolü: Müslüman Ülkelerin Gelişmişliği	1-Göç ve Çocuk: Suriyeli Refakatsiz Göçmen Çocukların Türkiye'deki Durumu	380- "Alevi/Bektaşi Geleneğinde Musahiplik Kurumu (Tokat Türkmen Alevileri Örneği	430-Türkiye Türkçesinde Yardımcı Fiiller Üzerine Değerlendirmeler
	Arş. Gör. Halil Peçe	**Yrd. Doç. Dr. Fatih Kahraman**	**Yrd. Doç. Dr. Hasan Coşkun**	**Yrd. Doç. Dr. Ahmet Turan Doğan**

ISBN: 978-605-9791-70-0

		503-Latin Harflerinin Halka Tanıtımında Gazetenin Rolü: Açıksöz Gazetesi Örneği		341-Türkçü Bir Fikir Dergisi : "Doğu"		485-Bulgaristan'da Yayınlanan Ahali Gazetesinde Türk Kurtuluş Savaşı		271-İslam Sanatlarında Soyut Yaklaşımlar ve Batı Resmindeki Yansımaları
		Yrd. Doç. Dr. Yaşar Zorlu		**Arş. Gör. Faruk Temel**		**Arş. Gör. Erhan Vatansever**		**Yrd. Doç. Şemseddin Dağlı**
		624-The Relationship of Stress Coping Styles and Mental Symptom Levels in Prison Convicts		638-Çin ve Finlandiya Eğitimi Üzerine Sosyal Medya Paylaşımları		94-Değer Aktarımı ve Türkçe Eğitimi Açısından Nabizade Nazım'ın Mini Mini Mektepli İsimli Eseri		333-Antik Yunan'da Kız Çocuklarının Eğitimi
		Arş. Gör. Hüsamettin Yazar		**Yrd. Doç. Dr. Filiz ACAR**		**Mehmet Burak Çakın**		**Yrd. Doç. Dr. Derya Çığır Dikyol**
14:40 - 15:50	**Yrd. Doç. Dr. Ahmet Sapancı**	754-Öğretim Elemanlarının Sınıf İçinde Karşılaştıkları İstenmeyen Davranışlar	**Doç. Dr. Ali Osman Kurt**	595- Müslümanların Yahudilik Eleştirisine Yahudi Filozof İbn Kemmüne'nin Cevabı	**Prof. Dr. Erkan Yar**	643- الحج كتمثل مقصد الخلق في النشأة الأولى	**Yrd. Doç. Dr. Ahmet Selçuk**	Pre-Service Teachers' Attitudes Towards English Courses And Their Critical Thinking Skills
		Yrd. Doç. Dr. Ahmet Sapancı		**Doç. Dr. Ali Osman Kurt**		**Prof. Dr. Erkan Yar**		**Yrd. Doç. Dr. Ahmet Selçuk Akdemir**
		209-Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre Mısır'daki Medrese ve Tekkeler		250-İstahri'de Magrib(Kuzey Afrika) Bahsi		628- التحولات الاجتماعية في البصرةفي القرن الأول الهجري/السابع الميلادي		Çalışan Destek Programları ve Psikolojik İyilik Hali İlişkisi

ISBN: 978-605-9791-70-0

	Prof. Dr. Davut Kılıç	**Prof. Dr. Murat Ağarı**	**Prof. Dr. عبد الحكيم الكعبي**	**Arş. Gör. Umut Denizli**
	543-Evliya Çelebi'nin Gözünden Osmanlı Elçisi Kara Mehmed Paşa'nın Viyana'da Kabulü İle Osmanlı Elçi Kabullerine Dair Bir Kıyaslama	414-Halit Ziya Uşaklıgil'in Ferhunde Kalfa Adlı Hikâyesinde Bağdaşıklık Ve Tutarlılık Görünümleri	48- تأثير الثقافة الفارسية في آثار البياتي عبدالوهاب	Kurumsal İtibarın İnsan Kaynaklarına Etkisi
	Arş. Gör. Mustafa Can	**Doç. Dr. Keziban Tekşan**	**Dr. Bassam Ali Rababah**	**Arş. Gör. Umut Denizli**
	208-Evliya Çelebi'nin Kaleminden Konya'da Dinî ve Sosyal Hayat	432-Balkanlarda Yaşanan Trajedi: Yedinci Bayrak: Urumeli'den İzmir'e	914- تجربة البنك الإسلامي للتنمية في دعم التنمية الاقتصادية في الدول الأعضاء	Öğretmen Adaylarının Okul Yaşam Kalitesine İlişkin Algıları İle Devamsızlığa Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Örneği)
	Prof. Dr. Davut Kılıç	**Doç. Dr. Mesut Tekşan**	**Dr. Salim Moualdi**	**Yrd. Doç. Dr. Öznur Ataş Akdemir**
	533-Adil Dünya İnancı, Sürekli Umut, Pozitif ve Negatif Duygu Durumu ve Sosyal Desteğin Yaşamda Anlamı Yordama Gücü	Tekrarlayıcı ve Eşli Okuma Tekniklerinin Hafif Düzeyde Zihinsel Engeli Olan Öğrencilerin Okuma Becerilerine Etkisi	مصر دراسة حالة في قرية مصرية	Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimi Motivasyonlarının İncelenmesi

ISBN: 978-605-9791-70-0

		Yrd. Doç. Dr. Ahmet Sapancı		**Doç. Dr. Ayfer Şahin**		**الدكتورة وفاء سمير نعيم**		**Yrd. Doç. Dr. Öznur Ataş Akdemir**
16:00 - 17:10	**Prof. Dr. Selda Kulluk Yerdelen**	407 İspanyol Yazar Federico Garcia Lorca'nın Oyunlarından Yola Çıkılarak Uyarlanan Lorca'nın Kadınları Oyununun Görsel Atmosferinin Sahneye Yansıtılması	**Prof. Dr. Nurşen Gök**	789-The Problems of The Western-based World History Studies: In the case of the Ottoman Empire	**Yrd. Doç. Dr. Figen Durkaya**	11-Bir Âdâbu's-sûfiyye Müellifi Olarak İbnü'l-Arabî ve el-Emru'l-muhkem'i	**Doç. Dr. Mesut Tekşan**	521-Çağdaş Türk Romanında Epigraf Niye kullanılır? Ne sağlar?
		Prof. Dr. Selda Kulluk Yerdelen		**Prof. Dr. Nurşen Gök**		**Arş. Gör. Kübra Betül Baydar**		**Doç. Dr. Mesut Tekşan**
		587-Otizmli Çocuklardaki Problem Davranışların Babaların Görüşleri Açısından İncelenmesi		891-XVIII. Yüzyıl, Levnî " Surnâme" Minyatürlerinde Görülen Müzik Aletleri *		813-İktisat/İşletme/Maliye Formasyon Grubu Öğrencilerinin Öğretmen Olmak İstemelerinin Altında Yatan Nedenlerin Araştırılması		442-Sınırın Estetik Nesneleri: Şanlıurfa'da Tarihi Kapı Tokmakları Ve Halkaları
		Cansu Parlak		**Prof. Dr. Ayşe Üstün**		**Yrd. Doç. Dr. Figen Durkaya**		**Yrd. Doç. Dr. Yeliz Selvi**

ISBN: 978-605-9791-70-0

		389-Osmanlı Devleti'nde Süryani Kilisesi ve Süryanilerin İdaresi		562-Boş Zaman Yönetimi Ve Rekreasyon Alanı Tercihi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi		435-Citation Practices in Academic Discourse: A Comparison of Native Speakers' and Turkish Speakers' Phd and Ma Theses in English Language Education Majors		744-Öğrenme Öğretme Sürecinde Kullanılabilecek Anlık Ölçme Araçları
		Yrd. Doç. Dr. Ramazan Erhan Güllü		**Yrd. Doç. Dr. Hüseyin GÜMÜŞ**		**Yrd. Doç. Dr. Fatma Şeyma Doğan**		**Yrd. Doç. Dr. Aslıhan Kuyumcu Vardar**
		544-Sadrazam Şehla Ahmed Paşa Tarafından Avusturya, İspanya ve Fransa Elçilerine Verilen Ziyafetlerin Müfredat Defteri (H. Receb 1153 / M. Eylül-Ekim 1740)		514-Liseli Sporcularda Algılanan Sosyal Destek Üzerine Bir İnceleme		217-İnsan Telakkileri Bağlamında Büyük Dinler, Felsefi Düşünceler Ve Bazı İdeolojilerin İnsana Bakışları Üzerine		429-Sosyal Çalışma Perspektifinde İnsan İhtiyaçları: Etimolojik Temelde Tematik Bir Bakış Human Needs Within Social Work Perspective: A Thematic Outlook on the Etymological Basis
		Arş. Gör. Mustafa Can		**Yrd. Doç. Dr. Hüseyin GÜMÜŞ**		**Yrd. Doç. Dr. Mustafa Kayhan**		**İkbal İçer**

ISBN: 978-605-9791-70-0

		477-Girişimcilik Faaliyetlerini Sürdüren İhracat İşletmelerinin Marka Stratejisi İnşasında Etkili Olan İşletmeye İlişkin Faktörlerin Tespiti Üzerine Nitel Bir Araştırma		508-Tarihi Bir Toplumsal Hareketin Anatomisi: İzmir'in İşgaline Karşı Başlatılan Protesto Mitingleri				573 İletişim ve Sanat Üzerine Bir Bakış
		Arş. Gör. Dr. Fatma Gül Bilginer		**Doç. Dr. Gülcan Işık**				**Ahmet Kürşat Albayrak**
17:20 - 18:30	**Yrd. Doç. Dr. Meryem Aybas**	ZİHİN HARİTALARININ MATEMATİK DERSLERİNDE KULLANIMINA İLİŞKİN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ	**Yrd. Doç. Dr. Yasemin Deringöl**	409-Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Derslerinde Kullandıkları Yöntem ve Teknikler	**Doç. Dr. İbrahim Halil Sugözü**	852-Türkiye'de Tarımsal Destekleme Politikaları ve İç Göç İlişkisi	**Yrd. Doç. Dr. Aytekin Şenzeybek**	777- Siyasi Tarafgirlikten Tanrısallaştırmaya Aşırı Şii Görüşlerin Gelişim Süreci
		Yılmaz Mutlu		**Yrd. Doç. Dr. Yasemin Deringöl**		**Doç. Dr. İbrahim Halil Sugözü**		**Yrd. Doç. Dr. Aytekin Şenzeybek**
		871-Türk Ve İspanyol Mutfak Kültürü Arasındaki Benzerlikler Ve Farklılıklar Üzerine Bir Araştırma		376-Sınıf Öğretmeni Adayları Hayat Bilgisi Derslerinin Öğretimine Yönelik Neler Düşünüyor?		766-The Effects Of Incentives In Renewable Energy Investments On Public Financial Balance		**467** The Position Of Agatha Christie's Detective Stories in Turkish Literary Polysystem

ISBN: 978-605-9791-70-0

	Öğr. Gör. Suat Akyürek	**Arş. Gör. Dr. Nur Ütkür**	**Arş. Gör. Hakan Akar**	**Esra Gül Özcan**
	288-Ordadoğu'daki Darbeler - Mısır Örneği	566 An Analysis of Güngör Dilmen's The Ears of Midas and its Translation in Terms of Venuti's Domestication and Foreignization Theory	873-Mizah Gazeteleri Karagöz ve Akbaba'nın Penceresinden Lozan Barış Konferansı	220-Türk ve Afrikalı Öğrencilerde Darbe Algısı
	Öğr. Gör. Serkan Gündoğdu	**Arş. Gör. Ayşe Ece Derelioğlu Şen**	**Okt. Betül Yazgan**	**Yrd. Doç. Dr. Dilara Uslu**
	126-Toplumsal Değişimi Anlamada Felsefenin Rolü: Etiği Yeniden Düşünme İmkânı Üzerine Bir Deneme	707-Environmental Ethics : "Kediler" By Sami Paşazade Sezai	790- Endülüs İslam Kültür Coğrafyasından İlham Alan Yahudi Din Bilginleri	ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI İLE SINIF YÖNETİMİ MOTİVASYONLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ
	Arş. Gör. Derya Aybakan Salıya	**Dr. Serpil Tunçer**	**Yrd. Doç. Dr. Ahmet Aras**	**Yrd. Doç. Dr. Öznur Ataş Akdemir**
	536-Zihin Haritalarının Matematik Derslerinde Kullanımına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri	18 Karacaoğlan ve Seyhan Er+özçelik Şiirinde Sapmaların Tespiti Karşılaştırılması+E294	Stylistic Analysis of the Poem "A Red Red Rose" by Robert Burns	Atasözlerinin Yaratıcı Drama İle Öğretilmesi

ISBN: 978-605-9791-70-0

		Yrd. Doç. Dr. Yılmaz Mutlu		**Dr. Canan Olpak Koç**		**Yrd. Doç. Dr. Lütfiye C. Akyol**		**Doç. Dr. Ayfer Şahin**
						Türklerde Türbe ve Kümbet Geleneği - Çandır Kümbeti (Şah Sultan Hatun Türbesi) Geçmişi ve Bugünü		
						Öğr. Gör. Şerife Bilgi		
INTERNATIONAL PRIMARY EDUCATION CONFERENCE PRESENTATION PROGRAMME								
18-24 SEPTEMBER 2017, GRANADA								
	18 SEPTEMBER, 2017							**20 SEPTEMBER, 2017**
		IPEC 2017				**IPEC 2017**		**IPEC 2017**

ISBN: 978-605-9791-70-0

17:00 - 18:10	**Prof. Dr. Hayati AKYOL-Doç. Dr.Fatma Susar Kırmızı**	Öğretmen Adaylarının Eleştirel Düşünmeye İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi		**15:40 - 16:50**	**Doç. Dr. Nil Duban**	1. Sınıf Öğretmenlerinin Fen Laboratuvar Uygulamalarına İlişkin Görüşleri	**Doç. Dr. Kadir Bilen**	Türk Ve Rus Öğrencilerin Mühendis İle Mühendislik Algıları
		Doç. Dr. Nevin Akkaya				**Doç. Dr. Nil Duban**		**Doç. Dr. Kadir Bilen**
		1. Sınıf Öğretmeni Adaylarının Türkçe Dersine İlişkin Sordukları Soruların İncelenmesi				Sınıf Öğretmeni Adaylarının Stem'e Yönelik Farkındalık Düzeyleri İle Stem Öğretimi Yönelimleri Arasındaki İlişki		İlkokul Öğrencilerinin Teknoloji Algıları
		Doç. Dr. Tolga Erdoğan				**Doç. Dr. Nil Duban**		**Yrd. Doç. Dr. Mücahit Köse**
		1. Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Yazı Farkındalıklarının İncelenmesi				1. Sınıf Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulaması Kapsamında Anlattıkları Derslere Yönelik Görüşleri		Yakın İlişkilere İlişkin İnanç Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışmaları
		Yrd. Doç. Dr. Özge Erdoğan				**Yrd. Doç. Dr. Alpaslan Gözler**		**Yrd. Doç. Dr. Ali Güllü**

ISBN: 978-605-9791-70-0

		İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Hikâye Yazma Çalışmalarına Verilen Geri Bildirimin Öğrencilerin Akıcı Yazma Becerisine Etkisi				1. Sınıf Öğretmen Adaylarının Mülakat Sistemine Yönelik Görüşleri		2015 Ve 2017 Tarihli İlkokul Programlarının Karşılaştırılması
		Arş. Gör. Bengisu Kaya				**Yrd. Doç. Dr. Alpaslan Gözler**		**Doç. Dr. Ayfer Şahin**
								Türkiye'deki Bitişik Eğik Yazı Uygulamalarının Bilimsel Araştırma Sonuçlarına Göre Değerlendirilmesi
								Doç. Dr. Ayfer Şahin

USOS 2017 UZAKTAN Ve POSTER SUNUMLAR

ID	Başlık	Yazar	
7	Digital Caricatures As Advertising Tool: YTU Technology Transfer Office And NNZ Web Site Samples	Arş. Gör. Bahadir Ucan	08:30 - 08:40
388	Phılosophy Is Not Dead: On The Importance And Essentialıty Of Phılosophy In Today's World	Arş. Gör. Zeynep Çetin	08:40 - 08:50
177	Siyasi Mizah Ve Y Kuşağı	Arş. Gör. Dr. Öznur Yaşar	08:50 - 09:00
746	Moğol Kağanı Olcaytu Han'ın Mardin Müzesinde Bulunan Bir Sikkesinde Şia Propagandası	Yrd. Doç. Dr. Ramazan Uykur	09:00 - 09:10
397	Profesyonel Olmayan Nepotizm Uygulamalarında, Yönetici Ve Çalışanlar Üzerinde Var Olup Olmadığını Tespit Etmek Ve Betimlemek; Türkiye Taş Kömürü Örneği	Nuri ÖREN	09:10 - 09:20
73	Kimlik Oluşumu Sürecinde Örgüt Ve Örgütlenmenin Yeri	Doç. Dr. Sibel Akgün	09:20 - 09:30
665	Sosyal Temsil Kuramı Bağlamında Kurumsal Reklamların İncelenmesi: Ziraat Bankası Örneği	Dr. SERDAL IŞIKTAŞ	09:30 - 09:40
823	Türkiye Yazılı Basınında Mülteciler Temsili Üzerine Bir Analiz Değerlendirmesi	Dr. SERDAL IŞIKTAŞ	09:40 - 09:50
769	Otherness And Restoration Of Self İn Toni Morrison's Beloved	Okt. Gökçenaz Gayret	09:50 - 10:00
315	Triply Burdened Women İn Alice Walker's The Color Purple	Okt. Gökçenaz Gayret	10:00 - 10:10
678	Mimari Tasarım Stüdyosunda Bir Temsiliyet Örneği: Kara Kutu	Yrd. Doç. Dr. SERAP DURMUŞ ÖZTÜRK	10:10 - 10:20
778	Yeni Akropol Müzesi İçin Bir Okuma Önerisi	Yrd. Doç. Dr. SERAP DURMUŞ ÖZTÜRK	10:20 - 10:30
301	Türkiye'de Rehberlik Ve Psikolojik Danışma: Gelişmeler Ve Sorunlar	Doç. Dr. Cengiz Şahin	10:30 - 10:40
618	Üç Boyutlu Baskı Teknolojisi Ve Büyük Fikirler	Arş. Gör. NAGİHAN GÜMÜŞ AKMAN	10:40 - 10:50
455	Balıkesir'de Keçecilik Geleneğini Yaşatan Bir Usta; İdris Çoban	Doç. Dr. Hacer Nurgül Begiç	10:50 - 11:00
454	Türk Kültüründe Nazar İnancı Ve Anadolu Nazarlıkları	Doç. Dr. Hacer Nurgül Begiç	11:00 - 11:10
732	A New Dımensıon In The Concept Of Workplace: Electronıc Workplace And Taxatıon	Arş. Gör. Muhammed Çelik	11:10 - 11:20
775	Yabancılara Türkçe Öğretimi A1 Seviyesi Ders Kitaplarında Yer Alan Görsellerin Metinsel Bütünlük Ve Kültür Aktarımı Açısından İncelenmesi	Arş. Gör. Çiğdem YALÇIN	11:20 - 11:30

ISBN: 978-605-9791-70-0

697	İbn Atiyye Ve Kurtubi'nin Tefsirlerinde Hz. Nuh Kıssası Rivayetlerinin Değerlendirilmesi	Öğr. Gör. Dr. SEMA ÇELEM	11:30 - 11:40
246	Nar Ülkesi/Endülüs'ün Son Yılları Adlı Romanda Folklor Unsurları	Yrd. Doç. Dr. Neşe Işık	11:40 - 11:50
231	وسطية القرآن كحاجة ملحّة لمشكلات الشباب	Yrd. Doç. Dr. AHMED ALDYAB	11:50 - 12:00
314	الدلالة الإعرابية وأثرها في التفسير اللغوي	Yrd. Doç. Dr. AHMED ALDYAB	13:00 - 13:10
313	القيمة الإعرابية للقراءات وأثرها في التفسير	Yrd. Doç. Dr. AHMED ALDYAB	13:10 - 13:20
214	الاستعمال البلاغي للاسم والفعل في القرآن	Yrd. Doç. Dr. AHMED ALDYAB	13:20 - 13:30
132	الترجمة بين السياق والدلالة	Yrd. Doç. Dr. AHMED ALDYAB	13:30 - 13:40
97	التطور الدلالي نتيجة طبيعية أم تطور مقصود	Yrd. Doç. Dr. AHMED ALDYAB	13:40 - 13:50
215	التعبير البلاغي وقيمته الفنية في القرآن	Yrd. Doç. Dr. AHMED ALDYAB	13:50 - 14:00
133	العامل البيولوجي والتطور اللغوي عند الطفل	Yrd. Doç. Dr. AHMED ALDYAB	14:00 - 14:10
98	المنهج الوصفي ودوره في تطوير علم اللغة	Yrd. Doç. Dr. AHMED ALDYAB	14:10 - 14:20
232	النكات البلاغية للأبنية الصرفية في القرآن	Yrd. Doç. Dr. AHMED ALDYAB	14:20 - 14:30
747	Okul Performans Kriterlerinin Belirlenmesi	AHMET GÖÇEN	14:30 - 14:40
451	Türk Edebiyatında Romanlar/Çingeneler	Arş. Gör. Dr. Alparslan Oymak	14:40 - 14:50
726	Endülüslü Bir Müfessir Ve Siyer Şerhi: Abdurrahmân Es-Süheyli'nin Müfessir Kişiliği Ve "Er-Ravzü'l-Ünüf" İsimli Eserinin Tefsir İlmi Açısından Tahlili	Yrd. Doç. Dr. Ferihan ÖZMEN	14:50 - 15:00
799	Gazneliler'de Tefsir Faaliyetleri: Gazneli Bazı Müfessirler Ve Eserleri	Yrd. Doç. Dr. Ferihan ÖZMEN	15:00 - 15:10
916	The Issue Of The Createdness Of Qur'a·N	Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ata Az	15:10 - 15:20
244	The Usa And The Marshall Aid As Criticized İn Amerikan Sargisi (American Bandage) By Fakir Baykurt	Yrd. Doç. Dr. Figun Dinçer	15:20 - 15:30
728	Correlation Between Social Network Use And Loneliness İn High School Students	Yrd. Doç. Dr. Ülken Tunga BABAOĞLU	09:30 - 10:00
765	Üniversite Öğrencilerinde Algılanan Stres İle Duygusal Zeka Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	Yrd. Doç. Dr. Ülken Tunga BABAOĞLU	09:30 - 10:00
	2015-2016 YILLARI REYTİNG LİSTESİ KARŞILAŞTIRMALI PROGRAM ANALİZİ	Ferhat Bakır	09:30 - 10:00

IPEC 2017 UZAKTAN Ve POSTER SUNUMLAR

	Başlık	**Yazar**

ISBN: 978-605-9791-70-0

	Halk Oyunlarının İlkokul Birinci Sınıf (7 Yaş) Öğrencilerinin Görsel Motor Algı Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi	Yrd. Doç. Dr. Murat Atasoy; Yrd. Doç. Dr. Meryem Altun; Okt. Ahmet Yalçınkaya
	9-10 Yaş Çocukların Dijital Oyun Kavramına İlişkin Algılarının Metaforlar Aracılığı İle Analizi	Yrd. Doç. Dr. Murat Atasoy; Yrd. Doç. Dr. Meryem Altun; Okt. Ahmet Yalçınkaya
	36-72 Aylık Çocuğu Olan Ebebeyinlerin Çocuk Oyuncakları Konusunda Görüşleri	Yrd. Doç. Dr. Ayşegül Selimhocaoğlu
	1. İlköğretimde Eleştirel Okuryazarlık Uygulamalarına İlişkin Temel Kavramlar	Yrd. Doç. Dr. Sibel Dal
	Pedagogical Evaluation Of The Branch Teachers' Teaching All Classes İn The 4th And 5th Grades İn Primary Education	Doç. Dr. Serdarhan Musa Taşkaya
	Sınıf Öğretmeni Adaylarının Genişletilmiş Mikro Öğretim Yönteminin Kullanımına İlişkin Görüşleri	Doç. Dr. Serdarhan Musa Taşkaya

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

EŞZAMANLI SEMPOZYUM I

1ST INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY

GÂÎ İLKE BAĞLAMINDA MÜDÂYENE AYETİNİN YORUMU[1]

ÖZET

Şâriin, hüküm koymada gözettiği temel maksat kulların maslahatı olup nasların yorumlanmasında bu gayenin göz ardı edilmemesi gerekir. Kur'an-ı Kerim'de en uzun ayet olarak bilinen "müdâyene" ayeti (Bakara/282), borçlanmaların yazıya geçirilmesi ve bu tür sözleşmelere şahit tutulması gibi içerdiği hükümler ve meseleler açısından önem arz etmektedir. İslam Hukukunda noterlik kurumuna temel teşkil etmesi açısından da bu âyet ayrı bir ehemmiyete sahiptir.

Bu âyette birden fazla emir kipiyle gelen ifadeler mevcuttur. Bu emirlerin ne ifade ettiği ise âlimler arasında görüş ayrılığına sebep olmuştur. Gelenek içerisinde fıkıh usulünde konu hep emrin mûcebi bağlamında –yani emir "vücub" mu ifade eder yoksa "nedb" mi ifade eder? Meselesine örnek sadedinde- daha çok literal/lafzî olarak tartışılmıştır. Şâriin bu ayette güttüğü gaye ise çoğu kere göz ardı edilmiştir. Cumhur ulema buradaki emirlerin tamamının nedb ifade ettiğini savunurken -rehin alma hariç- başta Zahiriler olmak üzere bazı âlimler bu emirlerin vücûb ifade ettiği görüşünü benimsemişlerdir.

Bilindiği üzere, hukukta yorum konusunda "lafzî" ve "gaî" olmak üzere iki yorum ekolü öne çıkar. Maalesef fıkıh usulündeki lafzî mebhas içerisinde yer alan delalet şekilleri ve kıyas bahislerinde -bazı istisnaları dışarıda bırakacak olursak- literal yorumun dışına pek çıkılamamıştır. Bu da nasların arkasında gözetilen hikmet ve gayenin göz ardı edilmesine neden olmuştur.

İslam Hukukunda "makâsıd-ı şeri'a" olarak bilinen dinin korumayı hedeflediği beş esas " canın korunması, malın korunması, neslin/nesebin korunması, dinin korunması ve aklın korunması" şeklinde formüle edilen "tümel gayeleri" içerir. Bu beş esas bir yönüyle Şâriin hükümlerde gözettiği genel amacı teşkil ederken, bir yönüyle de insanların umumi maslahatlarını ihtiva etmektedir. Diğer taraftan Şâriin naslarda yer alan her bir hükümde gözettiği özel gayeler de vardır ki o da söz konusu nasta gözetilen tikel gayeleri oluşturur. Aslında bu gaye belki de o nassın (ayet ya da hadisin) sevk olunuşu ile ilgili güdülen özel amacı teşkil eder. Sonuçta ilgili nassın bu özel gaye ekseninde tümel gayelerle birlikte yorumlanması halinde Şâriin maksadı gerçekleşmiş olacaktır. İşte tebliğ konumuz olan müdâyene ayetinin de bu minvalde yorumlanması bunun özgün bir örneğini oluşturur.

Ayette emir sigası ile gelen dört ifade bulunmaktadır ki, o ifadeler şunlardır: 1-"Belirli bir süreye kadar borçlandığınız zaman onu yazın", 2-"(Bu işleme) şahitliklerine güvendiğiniz iki erkeği eğer iki erkek olmazsa, bir erkek ve iki kadını şahit tutun. Bu, onlardan biri unutacak olursa, diğerinin ona

1 Prof. Dr. Nasi ASLAN, Çukurova Üniversitesi, nasiaslan@cu.edu.tr

hatırlatması içindir", 3-"Alış-veriş yaptığınız zaman da şahit tutun" ve 4-"Eğer yolculukta olur da bir yazıcı bulamazsanız, o zaman alınmış rehinler yeterlidir."

Bu âyetin en çok emir ihtiva eden bir içeriğe sahip olmasına rağmen ve bu emirleri güçlendiren "Çağırıldıkları vakit şahitler gelmemezlik etmesin"; "Büyük veya küçük, vâdesine kadar hiçbir şeyi yazmaktan sakın üşenmeyin" gibi tekit ifade edici açıklamaları barındırmasına rağmen Zâhirîler ve bazı âlimler dışında âlimlerin cumhuru bu emirleri literal bir yorumla nedbe hamletmişlerdir.

Tebliğde emir sigasının vücub mu? Ya da nedb mi ifade eder? şeklindeki lafzi tartışma kısmına çok girilmeyecektir. Ancak şu soruya da cevap aranacaktır. Şâriin zikredilen bu emirlerden maksadı nedir ya da hangi gayeyi gütmektedir. Bunlar enine boyuna tartışılacak ve bunlara cevap aranacaktır. Ancak bu sorunun da cevabı her halde çok açık olsa gerekir ki bu da borçlanmalardan doğan hakların korunmasıdır. O zaman gaye bu hakların korunması ise bu gayeyi mendub hükmü mü yoksa vacib/farz hükmü mü gerçekleştirecektir? Bu ise izahtan varestedir. Maalesef geleneğimizde bu konu gaî açıdan pek tartışılmamıştır. Bu mesele araştırmada tebliğ sınırları içerisinde tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gâî yorum, Müdâyene/borçlanma, Emir, Yazmak, Şahit tutmak, Hakların korunması.

ABDÜLAZİZ DEBBAĞ VE EL-İBRİZ ADLI ESERİNDE HADİS ÖRNEKLERİ[2]

ÖZET

Abdülaziz b. Mes'ûd b. Ahmed ed-Debbâğ el-Hasenî el-Bekrî (ö. 1132/1720), İspanya'nın karşı yakasında, Fas'ta doğup yaşamış büyük bir bilim ve tasavvuf âlimidir. Onun soyunun Hz. Hasan ve dolayısı ile Hz. Ali kanalı ile Hz. Muhammed'e (s.a.v.) dayanmaktadır. Debbâğ, talebesi Ahmed b. Mübârek'in derlediği el-İbrîz adlı kitabı ile bilinmektedir. Tasavvuf alanında meşhur bir eser olarak bilinen ve Celal Yıldırım tarafından Türkçe'ye tercüme edilen el-İbrîz, bir manevi ilimler ansiklopedisi durumundadır. Bu eserde, tasavvuf ağırlıklı olmak üzere hadis, tefsir, fıkıh ve kelam bilgileri yer almaktadır. Debbâğ, el-İbrîz'de, sırası gelince Hz. Muhammed'in hadislerinden örnekler vererek konusunu açıklamıştır. Biz, hadis ağırlıklı çalıştığımız için, bu eserde yer alan hadislerden birkaç örneği ele alarak değerlendirmeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Debbâğ, el-İbrîz, Hadis. Tasavvûf.

2 Yrd. Doç. Dr. Ali KARAKAŞ, Mardin Artuklu Üniversitesi, alikarakas72@hotmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

TEBRİZLİ ŞEMSEDDİN VE MEVLANA[3]

ÖZET

Dünya üzerinde her kültür diğeriyle; daima alışveriş içindedir. Her millet, kendi kültüründen evrensel kültüre az veya çok katkıda bulunur. Müslüman ve Türk olarak, bizim bu evrensel kültüre tasavvufî yönden katkımız, Mevlana, Yunus Emre, Hacı Bektaş Velî gibi bir takım mutasavvıf düşünürler vasıtasıyla olmuştur. İslâm Felsefesinin teşekkülü Türk asıllı filozofların mevcudiyetine dayanmaktadır. Bunların arasında Mevlana önemli bir yer almaktadır. Mevlana, felsefesiyle evrenselliğin sınırlarını zorlayıp her dönemde söz sahibi olmayı başarabilmiş Türk düşünce ve kültür tarihinin abidevi şahsiyetlerindendir. Mevlana'nın seçkin ve yol gösteren fikirlerine bütün insanlık bugün her zamankinden daha fazla ihtiyaç duymaktadır. Mevlana; sadece belli bir düzenin değil yaşanan ve yaşanılacak olan her devrin insani modeli olmuştur. Onun asırlar ötesine ışık saçan düşünceleri, sadece yaşadığı imanı değil, yedi yüz yıldır renkleri, dilleri, dinleri, fikirleri ayrı bütün insanlığı aydınlatmış ve aydınlatmaya devam edecektir.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Felsefe, Tasavvuf.

GAZNELİLER'DE TEFSİR FAALİYETLERİ: GAZNELİ BAZI MÜFESSİRLER VE ESERLERİ[4]

ÖZET

Horasan, Afganistan ve Kuzey Hindistan'da 352-582/963-1186 yılları arasında hâkimiyet kuran bir müslüman-Türk hanedanı olan Gazneliler, saltanatları sürecinde Türk-İslâm kültür ve medeniyetinin gelişmesine önemli katkılar sunmuşlardır. Özellikle Sultan Mahmûd (388-422/988-1030) ve oğlu Sultan Mes'ûd (422-432/1030-1040) devrinde Gazneliler, siyasî alanda olduğu kadar kültür ve medeniyet açısından da en parlak dönemlerini yaşamışlardır. Gazneli sultanların âlim, edip ve şairleri saraylarında himaye ederek bunların ilmî ve edebî faaliyetlerini desteklemeleri neticesinde başkent Gazne önemli bir ilim ve kültür merkezi haline gelmiştir. Gazne bu konumunu iki asır boyunca korumuş ve çok çeşitli alanlarda faaliyet gösteren bilginlere ev sahipliği yapmıştır. Bu süreçte hem İslâmî ilimler alanında hem de diğer ilimlerde yüzlerce eser telif edilmiştir.

Gazneliler döneminde Kur'ân tefsiri ve kıraatine dair çeşitli eserler telif eden pek çok müfessir yaşamıştır. İbn Fûrek ismiyle meşhur çok yönlü bir Eş'arî âlimi olan Ebû Bekr Muhammed b. el-Hasen b. Fûrek el-İsfahânî (406/1015); Herevî adıyla meşhur tasavvuf, tefsir, kelam, hadis, fıkıh ve tarih âlimi Ebû İsmail Abdullah b. Muhammed b. Ali b. es-Sûfî el-Ensârî (481/1089); "Gaznevî" nisbeleriyle tanınan ve her biri Hanefî fakihi ve müfessir olan Ebü'l-Feth Abdüssamed b. Mahmûd b. Yûnus el-Gaznevî (487/1094'den sonra), Ahmed b. İsmâil el-Gaznevî (520/1120), Ali b. el-Hüseyin el-Gaznevî (551/1105) ve Ali b. İbrâhim el-Gaznevî (582/1186); nahiv ilmiyle öne çıkan

3 Dr. Mehibe ŞAHBAZ, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, mevhibesavas@gmail.com

4 Yrd.Doç.Dr. Ferihan ÖZMEN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi,ferihanozmen@hotmail.com

tefsir ve kıraat âlimi Muhammed b. Tayfûr el-Gaznevî es-Secâvendî (560/1165); Hanefî fakîhi ve müfessir olmanın yanında matematikçiliği ile de şöhret bulan Sirâcuddîn Ebû Tâhir es-Secâvendî el-Gaznevî (600/1203) bunlardan bazılarıdır.

Bu çalışma Gazneliler döneminde Kur'an ilimleri, tefsir ve kıraat alanında çeşitli eserler telif eden bazı müfessirleri konu etmektedir. Bu çerçevede müfessirlerin ilmî kişiliklerinin ve tefsir yöntemlerinin belirlenmesi; eserlerinin tefsir metodolojisi açısından incelenerek tebliğ çalışmasının sınırları içerisinde genel bir değerlendirmeye tabi tutulması, sonuç olarak Gazneli müfessirlerin tefsir ilmine katkılarının ortaya konması, çalışmanın ana temasıdır.

Anahtar kelimeler: Tefsir, Gazne, Gazneliler Devleti, Gazneli Müfessirler

SUDAN VE CEZAYİR ÖRNEKLİĞİNDE MODERN ARAP TİYATROSUNUN KÜLTÜREL KİMLİĞE ETKİSİ[5]

ÖZET

Bu araştırma iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Arap Tiyatrosunun kökeni hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde Sudan ve Cezayir tiyatrosunun geçirdiği aşamalardan bahsedilerek kültürel kimliğe etkisine değinilmiştir.

Arap Edebiyatı içinde varlığı tartışmalı bir yere sahip olan tiyatro, etkisini sosyal hayatta daima hissettirmiştir. Arap edebiyatında tiyatronun varlığını kabul edenlere göre halkın gündelik yaşamındaki törenler, basit derecede tiyatro unsurlarıyla bezenmiştir. Mesela, yağmur duasına çıkılması ve ilkbaharın gelişinin bayram gibi kutlanması bu unsurlara örnek olarak verilmiştir. Meddahlar ve hikâye anlatıcıları, ilk Arap aktörler olarak tarihteki yerlerini almışlardır. Arap taklitçileri ve hikâyecileri, oyunlarının materyallerini nesilden nesile aktarılan masal ve hikâyelerden almışlardır. Bu birikim, kültürel kimliğin oluşmasında doğrudan etkili olmuştur.

Sudan ve Cezayir, yakın döneme kadar batılı devletlerin sömürü düzeninin etkisi altında kalmıştır. Bu durum hayatın her alanında olduğu gibi kültürel faaliyetlerde de kendini hissettirmiştir. 20.yüzyılın başından itibaren eğitim müesseseleri, sosyal yardım kuruluşları, kültür ve sanat merkezleri bu sanatın gelişmesine katkıda bulunmuşlardır. Siyasi, ideolojik ve kültürel mesajlar vermek isteyen kurumlar tiyatro faaliyetleri yoluyla amaçlarını gerçekleştirmeye yönelmişlerdir.

Kültürel kimlik pek çok kaynaktan beslenmektedir. Bu araştırmada Sudan ve Cezayir örnekliğinde tiyatronun kültürel kimliğe katkısının tespiti amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Arap Edebiyatı, Modern Arap Tiyatrosu, Sudan ve Cezayir Tiyatrosu, kültürel kimlik

5 Uzm. Rahime KAYHAN, Milli Eğitim Bakanlığı, rbayoglukay@hotmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

KANT'IN ELEŞTİREL FELSEFESİ BAĞLAMINDA FELSEFE-DİN İLİŞKİSİ[6]

ÖZET

Kant Modern Batı Felsefesinin en önemli figürlerinden birisidir. Onun "akıl" eleştirisi ve bu eleştiri sonrasında felsefi olarak bilgiye, ahlaka ve inanca tahsis ettiği yerler, bugün de hala ehemmiyettini korumaktadır. Din-Felsefe ilişkisi bakımından, felsefe tarihinin kendisine bıraktığı miras, özellikle Hume'un hem metafizik hem de din eleştirileri, Kant'ı büyük bir dönüşüm gerçekleştirmeye mecbur bırakmış ve böylelikle de akıl, bilgi, iyi, inanç, vahiy, özgürlük gibi nosyonların neredeyse tamamı köklü dönüşümler geçirmiştir.

Kendisinden önceki felsefi geleneği eleştiren ve felsefeye yeni bir yol haritası çizen Kant'ın, gerek dine (Hırisiyanlık) gerekse din felsefesine dair düşüncelerinin, onun teorik felsefesinden ve bu teorik felsefe aracılığıyla anlam kazanan pratik felsefesinden hareketle anlaşılması, bütünlüklü bir sonuca ulaşmayı kolaylaştıracaktır. Zira, onun akıl ve metafizik eleştirisi hesaba katılmadan, yalnızca din üzerine söylediklerinin ele alınması, ziyadesiyle eksik kalacak ve din üzerine düşüncelerinin felsefi temelleri anlaşılamayacaktır.

Kant *Saf Aklın Eleştirisi*'ne yazdığı ikinci önsözde, "inanca yer açabilmek için bilgiyi sınırladım" demektedir. Sınır çekme işlemi, Kant'ın felsefesindeki en önemli unsurdur. Sağlam bilgi için akla sınır çekilecek, hakiki bir ahlak için eğilimlere sınır çekilecek, güzelin anlamına varabilmek için araçsallığa sınır çekilecektir. Peki rasyonel bir inanç için hangi sınır çekme işlemi gerekmektedir? İlk elde bilgiye sınır çekileceği açıktır. Bu nedenle de, Kant'ın dine dair düşüncelerini anlamak için onun aklı ve bilgiyi tanımlayışını ve metafizik eleştirilerini incelemek felsefi bir zorunluluktur.

Kant'a göre, bilgi ancak fenomenal varlıklar alanında mümkün olabilmektedir ki, olanaklı deneyim alanı olarak da tarif edilebilecek olan bu alan, ancak öznenin bilincinde tesis edilebilir. İnsanın 'anlama-yetisinin' kavramları olan kategoriler ile duyu yetisinin saf görülerinin sentezlenmesi nesneyi tesis edecek, bu nesneler ise 'aklın' saf kavramları, yani *ideal*ar aracılığıyla bütünlük içinde tutulacaktır. Tanrı ideası da, bu idealardan birisidir ve evrenin başlangıcı ve sonuna dair sorular ancak bu *İdea* vasıtasıyla cevaplanabilir. Ancak rasyonel varlıklar olarak insanların, bu idealara karşılık gelebilecek bir görü sağlayabilmek için hiçbir yetisi yoktur. İnsanın sahip olabileceği tek görü türü, duyusal görüdür. Durum bu olunca da, Tanrı ideasının tek anlamı, aklın teorik yöneliminde düzenleyici bir işlevde aranacaktır. Ancak aklın pratik yöneliminde, Tanrı'nın ahlak, özgürlük ve otonomi kavramlarıyla doğrudan bir ilişkisi vardır. Tanrı hiçbir zaman bilginin nesnesi olamayacaktır; fakat insanın ahlaki varoluşunun bileşenlerinden birisini oluşturabilecektir.

Biz de, bu bildiri aracılığıyla, genel olarak Kant'ın akıl ve din eleştirilerine (bilgi-inanç, din-felsefe ve akıl-vahiy kavramları arasındaki ilişkiler), özel

6 Arş. Gör. Bekir AŞÇI, Munzur Üniversitesi, bekir.asci.00@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

olarak ise onun pratik felsefesi ve din felsefesinin teorik felsefesindeki kaynaklarına, *fenomen* ve *numen* ayrımından hareketle bilginin ve inancın meşruiyet zeminlerine odaklanacak ve onun eleştirel felsefesinden hareketle bütünlüklü bir yargıya ulaşmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Kant, Din, Felsefe, Bilgi, İnanç, Özgürlük

A GLOBAL PERSPECTIVE ON TURKEY'S RELIGIOUS INSTITUTIONS AND SOCIO-PSYCHOLOGICAL IMPLICATIONS IN THE MIDDLE EAST[7]

ABSTRACT

Globalization; it makes mandatory to re-examine the constants, social and cultural structures, religious understanding and practices of societies. If all the threats, obligations and advantages directed to social groups are well judged, even local groups have the opportunity to be more effective communities in the global world. Even if globalization forces institutions to be more loosely organized, religion continues to be effective in the lives of individuals. Turkey seems to have global advantages for Middle Eastern countries with its democratic, cultural and political experience in the context of religion's global position. At the same time, Turkey's experience on the tradition of wisdom and the religious mindset it has built by formal education institutions can be a reference in the modern world.

Turkey has a vast civilization depth. This advantage of history is particularly seen in the experience of libertarian, transparent and coexistence. These features can be attractive for Middle Eastern societies. Turkey's human resources, the mentality of these resources in cultural and religious contexts, seems to have the opportunities to help the Middle East take a more active role in the globalization process in the future.

This paper, intents to understand what potential advantage and disadvantages for the Middle East, in the context of globalization mentality of Turkey's cultural and religious institutions. Depending on this aim, the sociological mentality and religious institutions of Turkey will see what kind of examinations will be encountered in the Middle East during the globalization process and it will be understood whether or not there is the potential to become universalized as a result.Finally, the study will evaluate the religious institutions of Turkey a) Imam Hatip High School b) Faculties of Theology and c) Presidency of Religious Affairs in the context of global possibilities.In addition, the sociological interaction of Turkey with global values in the context of democratic culture, productivity, political structuring, individualism and coexistence will be examined as a model for Middle Eastern societies.

Keywords: Qlobalization, Turkey's experince, Middle East, Democracy

7 Assoc. Prof. Özcan GÜNGÖR, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, ozcangungor@yahoo.com
Asst. Prof. Behlül TOKUR, Atatürk Üniversitesi, btokur@atauni.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ON THE PERCEPTION AND RECEIVING TECHNIQUES OF DIFFERENT/OTHER -HOW DOES ISLAM SEE THE OTHER?[8]

ABSTRACT

New areas of intellectual circles, workspaces, can be a reflection of the sepicific problems, demands and needs that arise in the social life. Especially, new debates in the field of social sciences are a result of rising social problems and awaiting solution. The recent focuses on coexistence is an example of this. With the increasing globalization, the interaction between cultures, beliefs and lifestyles has also accelerated. It is only an expectation that more interaction leads to mutual understanding and empathy. In fact, increased interaction has led to conflicts between cultures and beliefs. But we have to stand on it carefully. Because the clash of culture and beliefs is not a categorical and compelling result. It is a result of conflicting policies followed by the forces governing the global system. For this reason, studies in the social sciences need to problematize this worldview of the global confrontational mind instead of submitting to it.

Nevertheless, it is a fact that civilization and cultural structures carry irreducible differences. Major problems have arisen on a global scale as a result of increasing population mobility, migration, asylum etc. Today, societies are faced with the obligation to manage the cultural differences. This issue can not be solved only by political and economic measures and needs socio-cultural studies. The difference may be come from the past of the society asa well as it has emerged as a result of new social problems. It's a cultural question how old or new differences are perceived.

In this study, it will be discussed how identity and difference problems are perceived and realized at the level of perception and reality, and the disagreement between this levels will be discussed. The way that civilizations describe themselves and other civilizations will be examined and suggestions on civilization debates in the Islamic world will be brought up.

Keywords: Coexistence culture, cultural difference, identity, faith, integrationism, pluralism.

BİR EYLEM OLARAK TEVHİD İNANCI[9]

ÖZET

Allah, her toplumu uyarmak için peygamberler göndermiştir. Bu peygamberlerin birçok ortak yönleri olmakla beraber, davetlerinde kullandıkları ilk mesajın tevhid olması son derece önemlidir. Bunu, Allah, “Senden önce hiçbir resûl göndermedik ki ona: "Benden başka İlâh yoktur; şu halde bana kulluk edin" diye vahyetmiş olmayalım.” şeklinde bildirmektedir. Buradan şunu ifade edebiliriz: ilk Peygamber Hz. Âdem (a.s.) ile son peygamber Hz. Muhammed (s.a.s)’in anlattığı akâid esasları aynı olup

8 Prof. Dr. Mehmet EVKURAN, Hitit Üniversitesi, mehmetevkuran@hotmail.com

9 Yrd. Doç. Dr. Murat AKIN, Bülent Ecevit Üniversitesi, makin119@hotmail.co.uk

değişmemiştir. Bu itikadi esaslar da dinin temel sabitelerini belirlemektedir. Bu sabitelerin ilki ve en önemlisi ise tevhid inancıdır. Bundan dolayı Kelâm âlimleri diğer inanç prensiplerinin de dayanağı olduğu için tevhid inancına "aslü'l-usûl" diğer bir ifadeyle "asılların aslı" demişlerdir. Bütün peygamberlerin tebliğlerinde ilk sırayı alan tevhid ilkesinin bir süreç olduğunu görmekteyiz. Öncelikle itikadi olarak insanları, bir olan Allah'a çağırmakla başlayıp daha sonra ise bunun sosyal hayata birlik ilkesi olarak yansıtılmasıyla tamamlanmaktadır. Diğer bir ifade ile tevhidin söylem kısmıyla başlayan, eylem kısmıyla tamamlanan bir süreç olduğunu ifade etmek mümkündür Tevhidin eylem boyutu, tüm insanları Allah'ın kulu olduğu bilincinden (kul olmaktan) O'na karşı vazifelerin yerine getirilmesi bilincine (kulluk yapmaya) sevk eder. Böylelikle yaratılış gayesine uygun davranışta bulunmuş olunacaktır. Zira kulluk, sadece Allah'ın dediklerini yapmak olup, tevhidin hayata bakan yönünü oluşturmaktadır. Tebliğimizde, klasik ve çağdaş eserlerden hareketle tevhidin eylem boyutu ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tevhid, İman, Amel, Eylem

KUREYŞ SÜRESİ BAĞLAMINDA ALLAHA KULLUĞUN PSİKOLOJİK VE SOSYAL BOYUTU[10]

ÖZET

Ubudiyyet, insanın yaratılış ve varoluş gayesi, ibadetler de Allah'a bağlılığın ve teslimiyetin ifadesidir.İnsanın fakr ve acziyeti, merhameti bol, güçlü ve kudretli bir varlığın himayesine muhtac olduğunu gösterir. İbadetler bu yüce varlıkla bağlantı kurmanın en mükemmel şeklidir.

İnsanın hem bedeni hem ruhi zaafları olan bir varlıktır. Açlık onun bedeni, korku ise ruhi yönünü tahrip eder. Her iki durumda da yardıma ve korunmaya ihtiyacı vardır. Dolayısıyla onun yaratıcısına sığınmaktan başka bir çaresi yoktur. Kureyş süresi bağlamında ibadetin maddi ve manevi boyutu üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: İnsanın varlığı, Ticaret, Kulluk, Kureyş Suresi

İSLAM KELAMINDA YOKLUK[11]

ÖZET

İngilizce'de "non-being", Fransızca'da "néant" ve Almanca'da "nicht" kelimeleriyle ifade edilen "âdem" kavramı, varlığın zıddı olan "yokluk, hiçlik" anlamlarına gelmektedir. Madum (yokluk), kaybetmek, bulunmamak anlamındaki adm kökünden türemiş olup, varlığın yaratılmasından önceki hal, var olmayan demektir. Eski Yunan düşüncesinin yaratılış felsefesinde âdem varlık için bir unsur olarak telakki edilmiştir. İslâm düşüncesinde yokluk (âdem) problemi üzerinde ilk olarak duran Mutezile, varlık ve mahiyeti

10 Yrd. Doç. Dr. Beşir ÇELİK, Hakkari Üniversitesi, bcelik56@hotmail.com
11 Yrd. Doç. Dr. Ahmet BARDAK, Hakkari Üniversitesi, ahmetbardak@hotmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

birbirinden ayırarak varlığın bir araz niteliği taşıdığını, yokluğun da bir zâtı bulunduğunu ve sabit ve şey olması dolayısıyla da zihnin dışında bir varlığının söz konusu olduğunu kabul eder. Eş'arîler ise Mutezile'nin aksine varlığı cevher olarak kabul ederek yokluğa gerçeklik tanımanın doğru olmadığı görüşündedirler. Yokluk konusunu Farabî'den daha geniş olarak inceleyen İbn Sinâ, yokluğu tabiî varlıkların var olmadan önceki durumları olarak ele almakla beraber, varlığa dair temel ilkeler olan madde ve süretle birlikte onu da bir ilke kabul eder.Buna göre yaratılan eğer o şeyin aynısı ise bu yaratma değildir. Başkası ise bu yeniden baştan yaratılmış demektir. Razî'ye göre ise şeylerin bir şeyden hudusunun başlangıcını, bir ihtiyaç ve fakr tarzında değil, sırf vukua geliş tarzında anlamak gerekir. Razî aynı şekilde mümkün varlığın yaratılma tarzı üzerinde de bir akıl yürütmeyle yaratıcı varlığın mümkün üzerindeki etkisinin ya mümkün varlık yok iken ya da var iken olabileceğini birinci ihtimalin söz konusu olması durumunda mümkün varlığın muhdes olduğunu belirtir. Eğer ikinci ihtimal söz konusu ise var olan varlık faile ya meydana gelirken ya da varlığını sürdürürken muhtaçtır. Böylece Allah'tan başka her şeyin daha önce yok olduğu halde sonradan var olan bir varlık olduğu, varlığının ise ancak Allah'ın yaratması yoktan var etmesi ve icadıyla meydana geldiği ortaya çıkmış olur. Kelamcıların konu hakkındaki sistemi aklen bir şeyden başka bir şeyin yaratılmasının imkânsızlığı üzerine kuruludur. Bu görüş kelam düşüncesinin ekseriyetinin görüşüdür. Aksi takdirde fail-i muhtar bir Allah yerine mucibu'n-bi'z-zat olan bir Allah anlayışı ortaya çıkar ki bu kelamcıların kabul etmediği bir şeydir.

Anahtar Kelimeler: Yokluk, İslam Düşüncesi, Mutezile, Eşariler, Yaratılış

ENDÜLÜS ARAP EDEBİYATININ GELİŞMESİNDE KADIN ŞAİRLERİN ROLÜ[12]

ÖZET

Endülüs yarımadasının yaklaşık 711 yılında Müslümanlar tarafından fethedilmesiyle buradan ayrıldıkları tarih arasındaki uzun zaman zarfında ortaya konulan medeniyetin ihtişamının ve uygarlık tarihine getirdiği yeniliklerin hatırı sayılır bir yere sahip olduğu bilinmektedir. Medeniyetin her alanında kendini iyice hissettirmeye başlayan bu yenilikler, edebiyat sahasında da kendini göstermeye başlamış ve sahip olduğu o muhteşem kültürün etkisiyle bu alanda önemli şahsiyetlerin yetişmesine vesile olmuştur.

Endülüs'te ortaya çıkan Arap edebiyatının gelişmesinde erkek şairlerin yanı sıra kadın şairlerin de hatırı sayılır bir rolü vardır. Kadın şairler, Doğu'da kurulmuş olan geleneksel Arap edebiyatına oranla Batı'da gelişen Endülüs edebiyatında daha çok yer bulmuş ve pay sahibi olmuşlardır. Siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel hayatın her alanında söz sahibi olan bu kadın şairler, duygularını gayet açık bir şekilde ve tam bir özgürlük içerisinde dile getirmişlerdir. Öyle ki kaleme alınan bu şiirler arasında yer alan bazı beyitler, önde gelen Arap şairlerinin meşhur beyitleri arasında yer almıştır.

12 Doç. Dr. Ömer İSHAKOĞLU, İstanbul Üniversitesi, o.ishakoglu@gmail.com

Biz bu bildirimizde, Endülüs Arap edebiyatı denince akla gelen meşhur erkek şairlerin gölgesinde kalmış bu kadın şairleri ön plana çıkararak, edebiyat dünyasında hak ettikleri ve layık oldukları konuma ışık tutmaya çalışıp şiirlerinden örnekler sunmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Endülüs, Arap, Edebiyat, Kadın, Şair.

BALKANLAR'IN İSLAMLAŞMASINDA OSMANLI DEVLETİ'NİN UYGULADIĞI FETİH VE HOŞGÖRÜ POLİTİKASININ ÖNEMİ[13]

ÖZET

Osmanlı Türkleri, ilk Osmanlı kronik ve belgeleri ile Batılı tarihçilerin eserleri üzerinde araştırma yapıldığı zaman görülebileceği gibi hakimiyetleri altındaki gayrimüslimlerin dinlerine, örflerine, adet ve geleneklerine saygı göstermişlerdi. Bu gayrimüslim tebaaya din ve vicdan hürriyeti tanınmıştı. Osmanlıların Balkanlar'da görünmesi ile birlikte Ortodoks halk Papalıkla Macar krallarının Katoliklik propagandasından ve mezhep değiştirmek için yaptıkları baskıdan kurtulmuştu. Osmanlı Devleti, Balkanlar'da Ortodoks kilisesine karşı koruyucu bir politika gütmüş ve kilisenin bütün ayrıcalıkları ile hiyerarşisini tanımıştı. Kilise gibi manastırların bağışıklıklarını da Hıristiyan devletler döneminde olduğu gibi bırakmış, Hıristiyan dinini yok etmek isteyen tutucu bir davranış içine girmemişti. Sonuç olarak, üç kıtaya hakim olan Osmanlı Devleti'nde çeşitli dinlere mensup olan insanlar huzur ve barış ortamı içerisinde bir arada yaşamışlardı. Osmanlı şehirlerinde cami, kilise ve havra yanyana idi. Osmanlı yönetiminin oluşturduğu bu adil düzen zaman içerisinde diğer dinlere mensup insanların hem bireysel olarak hem de topluluk olarak dikkatini çekmiş ve bu insanları İslamiyete yaklaştırmıştır. Özellikle Bosna örneğinde görüldüğü üzere bu insanlar İslamiyeti seçerek Müslüman olmuşlar ve Balkanlar'daki diğer tebaalar da bu yolu seçmişlerdir. Böylece Balkanlar'da İslamiyet'in getirdiği adil düzen kitlesel ihtida hareketlerinin oluşmasını sağlamıştı.

Anahtar Kelimeler: Balkanlar, Gayri-müslim Tebaa, İslamlaşma, Fetih, Hoşgörü.

ENDÜLÜS'TEKİ BİRİNCİ BÜYÜK FİTNENİN (1009-1030) ŞİİRE YANSIMASI[14]

ÖZET

711 yılında İspanya'ya giren Müslümanlar, üç sene içerisinde ülkenin tamamını, 732 yılına kadar da Güney Fransa'nın büyük bölümünü fethetmişlerdir. Endülüs, başlangıçta Abbasilere bağlı bir vilayet statüsünde iken 756 yılında Endülüs Emevi Devleti kurularak X. yüzyıla kadar özellikle de III. Abdurrahman ve II. Hakem dönemlerinde bölgesinin en güçlü devleti

13 Yrd. Doç. Dr. Sabri Can SANNAV, Trakya Üniversitesi, sabricansannav@trakya.edu.tr
Uğur SEZER, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, ugursezer03260326@gmail.com
14 Doç. Dr. İbrahim ŞABAN, İstanbul Üniversitesi, ibrahimsaban@hotmail.com

haline geldi. Ancak, uzun ömürlü olması beklenen bu devlet, büyük fitneden sonra yirmi yıllık bir süre zarfında yıkıldı. Bu devletin yıkılması üzerine Mülükü't-tevâif dönemi (1031-1090) başladı ve böylece Müslümanlar, Hristiyan İspanyollara karşı üstünlük döneminden savunma ve yıpranma dönemine geçmiş oldu. Zira ülke bölünmüş ve top yekûn bir işgalden Kuzey Afrika'dan yardıma gelen Murabıtlar (1090-1147) ve daha sonraki dönemde de Muvahhitler (1147-1248) vesilesiyle kurtulabilmişti. Murabıtlar ve Muvahhitler'den sonra Endülüs'ün yıkılışına kadar olan yönetim Gırnata (Granada) Beni Ahmer Sultanlığı'na (Nasrîler) (1238-1492) geçti. Müslümanların 711-1492 yılları arasında yaklaşık sekiz asır devam eden hâkimiyetleri süresince Endülüs, irili ufaklı birçok fitne ve savaşa sahne olmuştur. Bu hadiseler dönemin tarihçileri tarafından kayıt altına alındığı gibi şairleri ve edipleri tarafından da ele alınmıştır. Biz burada bu fitnelerden 1009-1030 yılları arasında vuku bulan ve Endülüs Emevi Devletini yıkıp Müslümanların üstünlüklerini kaybetmelerine sebep olan birinci büyük fitnenin şehre, insana, topluma ve siyasete etkisini ve bu etkinin Endülüs şiirine yansımalarını ele almaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Endülüs, Büyük Fitne, Şiir, Emevi

ZİYA GÖKALP'İN TOPLUMCU AHLAK FELSEFESİ[15]

ÖZET

Bu tez Osmanlı devletinin son dönem önemli düşünürlerinden Ziya Gökalp'in ahlak felsefesini incelemek amacıyla yazılmıştır. Gökalp'in *Felsefe Dersleri* isimli eseri temel kaynak olarak kullanılmakla birlikte diğer tüm eserlerindeki ahlak ile ilgili düşünceler de dikkate alınarak Gökalp'in "Toplumcu Ahlak" ismiyle ortaya koyduğu ahlak felsefesinin teorik temelleri ve pratik uygulamaları kapsamlı ve ayrıntılı bir şekilde ele alınmaya çalışılmıştır. Çalışmamızda, ahlak felsefesinin felsefi temeli, meşruiyeti, değerlerin subjektivitesi, ahlak felsefesinde yöntem sorunu gibi tartışmaların yanısıra; ahlakın, din, metafizik, Batı medeniyeti, hak, vicdan ve yaptırım ile ilişkilerinin neler olduğu tartışılmış ve Gökalp'in toplumcu ahlaka dair tartışmaları ele alınmıştır. Ayrıca Gökalp'in bireysel, toplumsal, ailevi ve milli ahlak vazifeleri ile ilgili düşünceleri de ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toplumcu Ahlak, Kültür, Vatanseverlik, Türkçülük.

التحولات الاجتماعية في البصرةفي القرن الأول الهجري/السابع الميلادي[16]

ملخص

كان تاريخ البصرة ـ منذ نشأتها وخلال الشطر الأكبر من القرن الأول الهجري ـ مليئا بالتعقيد والعنف والمصـاعب الناجمة عن الأزمات والحروب السياسية والقبلية، فضلا عن صراع تقليدي بين عناصر البداوة ممثلة بالقبيلة، وعناصر وقوى أخرى غير منظورة، كانت تفعل فعلها لإحداث التفاهم والانسجام داخل المدينة. ومع تقادم الزمن كان الظفر

15 Doç. Dr. Süleyman DOĞAN, Yıldız Teknik Üniversitesi, sudogan@yildiz.edu.tr
Yakup Emre KARAŞAHAN, yakupkarasahan@gmail.com
16 Prof. Dr. عبد الحكيم الكعبي, Basra University, hakimalkabi@gmail.com

إلى جانب قوى التحضر والاستقرار، حيث تضافرت جملة من العوامل التي فرضتها الاعتبارات الإدارية والعسكرية على إضعاف روح التضامن القبلي وفرضت على العرب تطويع نظمهم البدوية لظروف الحياة المستقرة في المدينة مما ساعد على تطورها الاجتماعي والاقتصادي. ومن ثم تحولها إلى مدينة ذات شأن هام، في ميادين الفكر والأدب والعلوم .

يهدف هذا البحث إلى الكشف عن مراحل تلك التحولات الاجتماعية وتتبع ظروف الانتقال من البداوة إلى الحضارة في واحدة من المدن الإسلامية المهمة، بل هي أول مدينة عربية تعيش تجربة التمدن والاستقرار خارج شبه جزيرة العرب، في مرحلة مفصلية من التاريخ الإنساني هي القرن الأول الهجري الذي شهد ظهور الإسلام واتساع دولته من حدود الصين حتى أواسط أوربا.

HZ. PEYGAMBER'İN YAŞANTISINDA TASAVVUFÎ UNSURLAR[17]

ÖZET

Hz. Peygamber zamanında, diğer dinî ilimler teşekkül etmediği gibi, tasavvuf da tedvin edilmiş bir ilim olarak teşekkül etmemiştir. Fakat tasavvuf, bir "zühd" hayatı olarak Hz. Peygamber'in yaşantısında mevcuttur. Hz. Peygamber'in evindeki eşyaların; sırtında bir ihram, üzerinde deri yastık bulunan çıplak bir sedir, birkaç avuç yulaf, bir seccade ve bir su tulumundan oluşması, onun ne kadar sade ve basit bir hayat yaşadığını göstermektedir. Devlet reisi olmasına ve beytü'l-malın beşte biri kendisine ait olmasına rağmen evinde ve elinde bir şey bulunmamasının sebebi, eline geçen şeyleri ihtiyaç sahiplerine vermesidir. Cüneyd Bağdâdî'nin, zühdü, "dünya metaını elde de gönülde de bulundurmamak" olarak tanımlamasının Hz. Peygamber'in bu davranışına dayandığını görmek mümkündür. Üç gün üst üste buğday ekmeği ile karnını doyurmaması, çok az yemesi, az uyuması ve gerektiği zaman konuşması, tasavvufta "riyazetin" temel prensiplerinden olan; "az yemek, az konuşmak ve az uyumak" olarak şekillenmiştir. Kullandığı ev eşyaları ve yiyip içtiği şeyler, onun az ile yetindiğini yani kanaatkârlığını göstermektedir. Hz. Peygamber'in yaşantı tarzı olan "kanaat", tasavvufta önemli bir makam olarak yer almıştır. Peygamber olmadan önce, yılda bir ayı Hıra mağarasında tefekkür ve zikirle geçirmesi; ramazanın son on gününde itikâfa girmesi, tasavvuftaki "halvet ve zikir" ile ilişkilendirilebilir. Mescid-i Aksâ'nın, gözünün önüne gelerek müşriklere orası hakkında detaylı bilgi vermesi, tasavvuftaki "keşf" hali ile ifade edilebilir. Hz. Peygamber'in hayatı bu anlamda tetkik edildiğinde, onun yaşantısında tasavvufî unsurları görmek mümkündür. Ayrıca bu durum, tasavvufun Hz. Peygamber'in yaşantısından kaynaklandığını da göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Peygamber, tasavvuf, zühd, zikir.

TEK EBEVEYNLİ AİLELER: SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ[18]

ÖZET

Bir önceki durumdan farklılaşmayı ifade eden toplumsal değişme günümüz toplumlarının en önemli gerçeğidir. Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin hızlandırdığı toplumsal değişme tüm kurumlarla birlikte aile kurumunu da

17 Yrd. Doç. Dr. Mehmet Mansur GÖKCAN, Çukurova Üniversitesi, mgokcan37@hotmail.com
18 Yrd. Doç. Dr. Aysel GÜNİNDİ ERSÖZ, Gazi Üniversitesi, ayselersoz@gazi.edu.tr

dönüştürmektedir. Toplumsal değişme sürecinde aile kurumu; biçimi, işlevleri, üye sayısı, üyeler arası ilişkiler, evlilik yaşı, üretime katılma biçimleri, evlilik algısı, eş seçimi, tüketim alışkanları vb. birçok konuda değişimler yaşamaktadır.

Tarım toplumlarının baskın özelliği olan geniş aile yerini, endüstri devrimi ile birlikte çekirdek ailelere bırakırken, günümüz toplumlarında aile kurumuna birçok alternatif ortaya çıkmıştır. Günümüz toplumların bir diğer özelliği tek ebeveynli aile sayısındaki artıştır. İstatistiklere göre Türkiye'de ailelerin yaklaşık %8-9'u tek ebeveynli ailelerden oluşmaktadır. Tek ebeveynli aile "bir ebeveyn ile yaşayan çocuk ya da çocuklardan oluşan aile" olarak tanımlanmaktadır. Tek ebeveynli aileler boşanma, eşin ölümü veya uzun süreli olmayışı(terk, hükümlü olması) gibi nedenlerle oluşmaktadır.

Tek ebeveynli aileler sosyal, kültürel, psikolojik ve ekonomik zorluklarla baş etmek zorunda kalmaktadırlar. Özellikle kadının çocukları ile yalnız başına yaşadığı aileler arasında yoksulluk oranı daha yüksektir. Kadının yeterli eğitim, beceri ve tecrübeye sahip olmaması iş bulmasını olumsuz etkilemektedir. Kadın çalışma yaşamına katıldığında ise çocukların bakımı konusunda sorunlar yaşanmaktadır. Bu aileyi yoksulluk döngüsüne sokmaktadır. Nitekim tek ebeveyn konumunda olan kadınlarla yapılan çalışmalarda tek ebeveynli olmanın zorluklarını kadınlar "çocuklarımın maddi ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanıyorum" şeklinde cevaplamışlardır. Yani, bu tür ailelerde yaşanan sorunlar ekonomik konularda belirginleşmektedir. Diğer sorunlar arasında boşanmış veya dul bir kadın olarak çevrenin kadın üzerindeki baskılarıdır.

Bu çerçevede bu bildirinin amacı, kadının tek ebeveyn olduğu ailelerin ekonomik sorunlarını ve olası çözüm önerilerini tartışmaktır.

Anahtar Kelimeler: tek ebeveynli aile, yoksulluk, boşanma, psikolojik sorunlar, önyargılar

KLASİK VE MODERN SİSTEMDE HAFIZLARIN PSİKO-SOSYAL MOTİVASYONLARI[19]

ÖZET

Hafızlık kurumu islam geleneği ve medeniyeti içinde önemli bir kurumdur. İslam tarihinin ilk zamanlarından bu tarafa bu kuruma ilişkin pek çok önemli vurgular yapılmaktadır. Eğitim tarihi açısından ülkeden ülkede değişen kurum, teknik ve önem derecesi İslam kültürünün bu müesssese karşısındaki farklılıklarını içermektedir. Ülkemizde de resmi rakamlara göre 121 bin hafız bulunmaktadır. Cumhuriyet döneminde Diyanet İşleri Başkanlığı kontrolünde yürütülen Kur'an Kurslarında yürütülen hafızlık eğitimi eğitim tarihindeki kimi olaylardan etkilenerek farklı süreçler yaşamıştır. Gelinen noktada ilk kez MEB proje hafızlık okulları marifetiyle yeni bir konsept oluşturmaktadır.

Değişen eğitim sistemi içerisinde yeniden yapılandırılan hafızlık müessesesinin daha çok ilk ergenler özelinde oluştuğu görülmektedir. Bunun yanında klasik yöntemlerde Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından her yönü

[19] Öznur GÜNGÖR, ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ, oznurgungor@yahoo.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

tamamlanan ve tanımlanan bu sürecin artık bir de bizzat Milli Eğitim Bakanlığı'nın teknik ve insan desteğiyle yürütüldüğü görülmektedir. Böylece daha önce tecrübe edilmeyen yeni bir durumla birlikte bilinen klasik haliyle hafızlık eğitimi ülkemizde yürütülmektedir. Hafızlık eğitimi yoğun bir öğrenme süreci içerdiği için bizzat süreç kaygı ve strese sebep olabilecek öğrenme ortamlarını da barındırabilmektedir. Ancak ikili sistemle hafızlık süreci yeni bir olgudur, ancak aynı zamanda bu yeni olguda yeni bir durum da vardır.

Bu tebliğde hafızlık süreçlerindeki yeni gelişen durumları bizzat hafızlık programları ve bu programlarda eğitim gören gençlerin psiko-sosyal motivasyonları nitel bir desenle anlaşılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hafızlık, Diyanet İşleri Başkanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, İlk ergenler, Psiko-sosyal motivasyon

İBN HALDUN'UN "MUKADDİME"'Sİ BAĞLAMINDA HADİS TAHLİL VE TEVİL YÖNTEMLERİ[20]

ÖZET

İbn Haldûn Doğu ve Batı'nın ilk tarih filozofu, İslâm dünyasında ve dünya düşünce tarihinde önemli bir yeri bulunan, sosyolojinin temellerini atan büyük bir ilim insanıdır. İbn Haldûn, genellikle "Mukaddime" si ile hatırlanır. Mukaddime el- İber isimli büyük tarihinin, Önsöz, Giriş ve Birinci bölümünden oluşan kısmıdır. Onun Mukaddime'si, adı bilinen ancak içeriği üzerinde çok fazla durulmayan bir kitaptır. İbn Haldun çok yönlü bir ilim adamıdır. İbn Haldûn'un Mukaddime'si onun bu özelliğini en güzel bir şekilde yansıtır.

İbn Haldun, daha çok tarih ve sosyoloji alanında meşhur olmuştur, ancak İslâmî ilimlere de vakıftır. O hadîs alanında da derin vukufiyet sahibidir. İbn Haldun, hadîs okutmuş ve Mukaddime'sinde görüleceği üzere hadîsleri anlamaya ve yorumlamaya çalışmıştır. İbn Haldun hadîslere getirdiği yaklaşımları ile önemli yorum zenginliği sunar. O hadîsleri anlama ve yorumlama hususunda bir yöntem sunar. Bu yöntem temel olarak, hadisleri yorumlamada sosyolojik gerçekliklerin nazara alınması hususudur.

İbn Haldun'un hadisleri tevil, yorum ve yaklaşımları üzerinde pek durulmamıştır. Onun özellikle sosyoloji alanındaki bilgi ve becerisi ile yaptığı hadis yorum ve izahları üzerinde dikkatle durulmalıdır.

İbn Haldun'un hadîsleri yorumlamaya dayalı metodolojisinden yararlanmak ve bunu daha da geliştirmek önem arz etmektedir. Hadîslerin anlaşılması ve yorumlanmasında bugüne de oldukça ışık tututucu mahiyet taşımaktadır.

Hadislerin anlaşılması, tahlili, tevil ve yorumlanması konusu geçmişten bugüne İslam bilginlerinin üzerinde durageldikleri bir husus olmuştur. Hadislerin anlaşılması ve yorumlanması faaliyeti sadece hadis bilginlerinin üzerinde yoğunlaştığı bir alan olmamıştır. Diğer ilmi disiplin alanlarından ilim

20 Dr. Bahattin AKBAŞ, Diyanet İşleri Başkanlığı, akbas0614@gmail.com

erbabı tarafından da hadislerin anlaşılması, tahlil ve tevili üzerinde durulmuştur. Kuşkusuz bu durum da farklı zaviyelerden hadise bakış ve değerlendirmeleri ve anlam zenginliğini ortaya çıkarmıştır.

İbn Haldun'a göre sünnet, hadis Kur'an'ın mübeyyini yani açıklayıcısıdır. O hadîsleri anlama ve yorumlama hususunda dilden yararlanmıştır. Dilin belâğat yönü, hitab-hatib-muhâtab-bağlam; sosyal ve tarihi durumları nass-ları anlamak için kullanmıştır. Hadisleri tahlil ederken Kur'ân'ı, aklı, olguları dikkate almıştır. Hadislerde işkal ve ihtilaf, mehdi hadisleri üzerinde durmuştur. Sosyolojik tahlil ve izahlarda bulunmuştur. Hadiste ifade edilen hususun hikmet boyutuna işaret etmiş; anlam üzerinde yoğunlaşmıştır.

Hadis ve sünneti anlamak için, yeni bir metodoloji arayışı içinde olan bilginler, sosyal bilimlerden, sosyolojiden istifade edilmesi gerektiğini vurgulamışlardır. İbn Haldun da sosyolojik hadis tahlil ve yöntemleri ile bu konuda özgün ve kendisinden istifade edilecek yaklaşımlar ortaya koymuştur.

Bu tebliğde İbn Haldun'un Muakaddime'si bağlamında hadislerin anlaşılması ve yorumlanması konularındaki özgün ve istifade edilecek yaklaşımları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çok yönlü/velud bir alim olan İbn Haldun'un fazlaca üzerinde durulmayan hadis ilmi ve hadislere dair yaklaşımları ve yöntemleri üzerinde durularak okuyucunun istifadesine sunulmaya çalışılmıştır

Anahtar Kelimeler: Hadis, Mukaddime, Usul, Sünnet, İbn Haldun

TEFSİR-İ ÇERHÎ'NİN TÜRKÇE TERCÜMESİNDE KELİME KULLANMA PRENSİPLERİ[21]

ÖZET

Tefsir-i Çerhî'yin XVI.yüzyılda Hamedanî Hacı tarafından Orta Asya Türkçesine çevrilmiş olan söz konusu el yazma, Özbekistan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi'nin Şarkşinaslık Enstitüsü'nün fonunda 7180 numarayla ve Tercüme-i Tefsir-i Çerhî adıyla korunmaktadır.

Eserin ön söz kısmında tefsirin müellifi, eserin yazılış sebepleri, yararlanılan kaynaklar, tercümanın adı, tercümenin gerçekleştirildiği tarih, tercümenin amacı beyan edilmiştir. Tercümenin mukaddime kısmında Hamedanî Hacı tarafından Çerhî adıyla tanınan Hazret Yakub'un dönemin müritlerinin isteği üzerine Kuran-ı Kerim'in Fatiha ve Mülk suresinden Kuran'ın sonuna kadar tefsir edip, Tacik dilinde kitap yazdığı kaydedilmiştir.

Tercüman, eserin çevirisinde gayet güzel bir Türkçe kullanmış ve başarılı teknik uygulamıştır. Yeri geldiğinde, özellikle olayların beyanında seci ve diğer sanatsal vasıtalardan yararlanmıştır. Bazen şiirler de göze çarpar. Bu özellikleriyle tefsirin tercümesi sanatsal değer de kazanır. Eser, XVI.yüzyılın dili ve o dönem Türk nesrinin sanatsal-tekniksel ölçülerinin araştırılmasında güvenilir kaynak arz eder.

21 Gulnoza SAİDOVA, İstanbul Üniversitesi, anisaxons@gmail.com

Eserde tercümanın yeteneğini ortaya koyan özelliklerden biri de, onun kelime seçerken ve kullanırken başvurduğu prensiplerdir. Gözlemlerimiz tercümanın şu prensiplere dayandığını göstermektedir:

1. Farsça-Tacikçe kelime kullanma prensibi. Tercüman, Farsça metinde kullanılan kelimeyi olduğu gibi kullanır ve "yani" diyerek bu kelimenin Türkçe karşılığını yazar.
2. Arapça kelime kullanma prensibi. Tercüman Arapça kelime ve ifadeyi de olduğu gibi metinde kullanır. Daha sonra da "yani" diyerek onun Türkçe anlamını açıklar.
3. Türkçe kelime kullanma ve onu Türkçedeki diğer kelimeyle ifade etme prensibi. Bu durum, edebî dilin temelini oluşturan diyalektel birimlerin ve diğer Türk dillerine ait kelime şekillerinin kullanılması olarak açıklanabilir.

Kısacası, bu çalışmada Tefsir-i Çerhî'nin Türkçe çevririsinde tercüman tarafından kullanılan prensipler analiz edilmiştir. Böylece eserde büyük ölçüdeki Türkçe kelime ve ifadelerin yanı sıra Arapça ve Farsça-Tacikçe kelime ve ifadelerin kullanıldığı ortaya atılmıştır.

Anahtar Kelimeler: XVI. yüzyıl Orta Asya Türkçesi, Tercüme-i Tefsir-i Çerhî, Hamedanı Hacı tercümesi, kelime kullanma prensipleri.

ŞEMA VE FORMÜLLERİN GENEL DİLBİLİMİ ÖĞRETİMİNDE KULLANILMASI ÜZERİNE[22]

ÖZET

Üniversite dil ağırlıklı eğitim ve öğretiminde dil bilgisiyle beraber dilbilim dersleri de önemli yer almaktadır. Dünya dillerinin sınıflandırılması, dil öge ve kümelerinin öğretilmesi özellikle göstergebilim ve dilbilim kavşağında bir sıra teorik meselelerin (dil göstergesinin şeması, fonem ve morfem sisteminin kuralları, cümle ve metnin yapısal problemleri…) şema ve formüllerle tespiti, soyut analizin somutlaştırılması amacıyla gerçekleştirilmelidir. Bu amaçla sunulan örnekler ve açıklamalar dilbilim, eğitim ve öğretiminde belli bir boşluğu doldurmaya hizmet etmektedir. Türkçe, Rusça, ve Almancaya dayanan bu araştırma dilbilim eğitimi ve öğretimi için ciddi teorik önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dilbilim, Şema, Formül

22 Prof. Dr. Kamil Veli NERİMANOĞLU, İstanbul Aydın Üniversitesi, kamilvelin@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.usoskongre.net

تأثير الثقافة الفارسية في آثار عبدالوهاب البياتي[23]

خلاصة بحث:

يتناول هذا البحث تأثير الثقافة الفارسية في آثار الشاعر العربي الكبير عبد الوهاب البياتي (1926- 1999م)؛ الشاعر الفيلسوف الذي عرفه العرب كبارهم وصغارهم على مدى خمسين عاماً كان خلالها سخيّاً معطاءً يُقدّم الجديد والممتع للقارىء دائماً، فقد ملأت شاعرية البياتي الدنيا، وشغلت النقاد والأدباء والمثقفين العرب وغير العرب خلال القرن العشرين وأوائل القرن الحالي؛ وشكّلت ظاهرة شعرية فريدة في تاريخ الشعر العربي المعاصر، تستحق الدراسة والبحث والتحليل من جوانب مختلفة وزوايا متعددة؛ ولاقت اهتماماً منقطع النظير من النقاد والمهتمين في العالم العربي وخارجه، وقد تُرجمت آثاره إلى أكثر من عشرين لغة من بينها اللغة الفارسية، وهذه الظاهرة جديرة بأن تُسمَّى"الظاهرة البياتية" أسوة بـ "الظاهرة الخيامية"؛ فقد تأثر البياتي بالثقافة الفارسية، ولاسيَّما عمر الخيام في أغلب آثاره الشعرية والنثرية أيضاً؛ بدءاً من صدور ديوانه الأول "ملائكة وشياطين" عام 1950م، وحتى آخر دواوينه: "نصوص شعرية"، و"بكائية إلى حافظ الشيرازي"، و"تحولات عائشة"، و"ينابيع الشمس" الصادرة عام 1999م.

يهدف هذا البحث إلى دراسة تأثير الثقافة الفارسية وتجلياتها في آثار عبد الوهاب البياتي، وإبراز جانب أغفله الدارسون والباحثون العرب في شعر أحد عمالقة الشعر العربي المعاصر في القرن العشرين، ولعل السبب في ذلك يعود إلى عدم معرفتهم باللغة الفارسية وآدابها، ولذلك تمّ تخصيص هذا البحث لدراسة هذه الظاهرة، التي قلّ مثيلها في آثار الشعراء العرب المعاصرين؛ على أمل أن يكون باكورة لأبحاث ودراسات أخرى تتناول جوانب وأشكالاً أخرى من هذا التأثير، وتقف على مظاهر تأثر هذا الشاعر العربي الكبير بالثقافة الفارسية، والتراث الأدبي الفارسي، ولا سيَّما عمر الخيام الشاعر الفارسي الأكثر شهرة في العالم.

الكلمات المفتاحية:عبد الوهاب البياتي، الثقافة الفارسية، الشعر العربي المعاصر، التأثر والتأثير

İDEALİST FİLOZOF JOSIAH ROYCE'A GÖRE FELSEFENİN DİNÎ YÖNÜ[24]

ÖZET

İnsanların büyük bir çoğunluğunun yaşamlarında vazgeçemedikleri ve onların hayatlarının şekillenmesinde çok büyük rolü olan fenomenlerden biri din, diğeri de felsefedir. Zira insanı diğer varlıklardan ayırt eden en önemli özellik onun düşünme melekesine sahip olmasıdır. İşte bu iki özelliği sayesinde (inanma ve düşünme) insanoğlu fıtratı gereği evren, varlık, değer ve kendisi hakkında sorular sorarak bir anlam arayışına girer. Doğal olarak onun sormuş olduğu bu sorulara günümüze kadar filozof ve düşünürler tarafından cevaplar verilmeye çalışılmış olsa da o, hiçbir zaman bu cevapları kendisi için yeterli görmemiş ve öyle görünüyor ki onun bu sorulara olan cevap arayışı devam edecektir.

Amerikan idealist felsefe geleneğinin önde gelen filozoflarından biri olan Royce da felsefe-din ilişkine kayıtsız kalmamıştır. Öyle ki ona göre, iman ve amel konuları doğrudan doğruya felsefi olarak tartışılmaya müsait konulardır. Bu bağlamda Royce için felsefenin insanların fiilleriyle ilgili kurallar ileri sürmesi ve dünya hakkındaki teorileri tartışması dikkate alındığında felsefenin dinî bir yönünün olması gerekir. Royce, felsefenin dinî yönünün olup olamayacağı konusunu daha çok Kant'ın da en temel soruları olan "Nasıl bilebilirim, neyi bilebilirim ve ne yapmalıyım?" gibi sorulardan hareketle temellendirmeye çalışır. Royce'a göre bu sorular felsefî öneme haiz olduğu kadar, dinî öneme de haizdir. Çünkü bu sorularla hem felsefe hem de din doğrudan muhataptır. Kuşkusuz insanoğlu en yüce hakkındaki düşüncesi ile

23 Dr. Bassam Ali RABABAH, Yarmouk University, drrababah@yahoo.com

24 Yrd. Doç. Dr. Mehmet DEMİRTAŞ, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, mehmetdem06@gmail.com

yaşamdaki gereksinimlerinin ne şekilde birbirleriyle bağlantılı olduğunu ortaya koymak ister ve bu noktada o, kendi idealine neyin en iyi cevap olabileceğini bu iki alanda görür. Royce'a göre hiç kimse yukarıdaki soruları sormaktan kesinlikle korkmamalıdır. Çünkü düşünen herkes bu tip soruların cevaplarını araştırmalı ve araştırma sonucunda ulaşılan karara saygı duymalıdır.

Anahtar Kavramlar: Felsefe, Din, Royce, Tanrı, Âlem, Ruh, İman, Fiil.

İSLAM MEDENİYETİNDE TÜRKLERİN YERİ VE ÖNEMİ[25]

ÖZET

İslamiyet ilk dönemlerden itibaren olağanüstü bir süratle kuzey yönünde yayılıp kısa bir sürede Anadolu ve Kafkaslara ulaşırken aynı zamanda Suriye üzerinden doğuda Ceyhun kıyılarına, batıda ise Kuzey Afrika'yı bütünüyle çiğneyerek Atlantik sahillerine ulaştı. Bu büyük başarı karakteristik olarak birbirlerinden oldukça farklı iki zümre üzerinden kazanılmıştı. Bunlardan birisi vahalar etrafında şekillenen yerleşik hayata mensup daha çok sanat ve ticaret zümrelerinden oluşan şehirliler yani "medineli"ler, öbürü de kırlık alanda yaşayan göçebeler yani "bedeviler"di. Hazreti Peygamber döneminde Güney Arabistan üzerinden Hind kıyıları, Akdeniz dünyası arasındaki ilişkileri düzenleyen kervan merkezleri konumundaki yerleşikler tam bir refah toplumu halinde yaşamaktaydı.

Çölde daha çok deve yetiştiriciliği yapan göçebeler esas itibariyle savaşçı kabileci unsurlardı. İstikrarlı bir siyasi yapıya sahip olmayan bu unsurlar kabile yapısı içerisinde önemli şahsiyetlerin yükseliş ve düşüşüne bağlı olarak sürekli değişmekte ve yenilenmekteydi. Ona rağmen bu iki halk kesimi arasında İslam dinamik bir güç olarak ortaya çıkmış ve Emevilerin hâkimiyet dönemlerinde belirgin bir yapı da ortaya koymuştu. Daha çok eski Suriye, Mezopotamya ve Mısır ile dönemin Bizans ve Pers değerlerinden istifade ile bir sentez halinde ortaya çıkan bu yapı esasta sürekli kazanmak yoksul ve sefil hayattan kurtulmak isteğinin yarattığı dinamizmle beslendi ve bu isteği karşılayacak araçları da bizatihi kendisi oluşturdu. Haliyle VIII. yüzyılın sonlarına doğru bu istek tatmin edilip Arap toplumu belirgin bir doyum süreci yaşamaya başlayınca bir yandan siyasi çekişme ve çözülme öbür yandan da ilmi-entelektüel faaliyetlerde duraklama, hatta gerileme baş gösterdi. Bunun üzerine X. yüzyıl başlarından itibaren Bizans tekrar taarruza geçip Zapt Suyu kıyılarına kadar ulaşarak Bağdat'ı tehdit eden bir konuma erişirken bu günkü ifade şekliyle Ortadoğu merkezli İslam alemi de her yönden parçalanmış, bölünmüş, sosyal hayatta tam bir tefessüh hali yaşamaya başlamıştı. Böyle bir ortamda Kuzey Çin'de başlayan siyasi gelişmelerin Türkistan'da ortaya çıkan etkilerinin sonucunda sürekli batıya kayarak Seyhun kıyılarında her geçen gün yoğunlaşan Oğuz grupları XI. yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren bölgede önemli bir siyasi aktör olarak belirecek neticede Büyük Selçuklu devletini kurarak İslam'ın makûs talihini yenecektir.

25 Prof. Dr. Salim CÖHCE, İnönü Üniversitesi, salimcohce@hotmail.com

Türklerin taze bir güç olarak İslam siyaset arenasında yerlerini almalarıyla başlayan ve İslam'ı aynı zamanda bir medeniyet dini haline getiren bu gelişmelerle Moğol felaketinin ortaya çıkışına kadar tüm İslam âleminde büyük bir uyanışın, gelişmenin ve refahın ortaya çıkmasını sağlayacak aynı zamanda İslam da Türkün rengini alacaktır. Bütün bunlar böyle bir tebliğin konusunu teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk, Arap, Fars, İslam, Emeviler, medeni, bedevi.

MEVLANA CELALEDDİN-İ RUMİ'NİN DÜŞÜNCESİNDE İNSANIN BENLİK YOLCULUĞU[26]

ÖZET

13. yüzyılda Anadolu'da yaşamış olan büyük şair, mutasavvıf ve âlim olan Mevlana Celaleddin-i Rumi'nin düşünceleri ile insanlara güzel ahlak, dürüstlük ve sevgiyi anlatmak için çaba göstermiş önemli bir şahsiyettir. Hayatı boyunca insana kendi değerini ve önemini anlatmaya çalışan Mevlana yaşamının amacının ilim olduğunu iddia etmektedir. Uzun ve zorlu bir süreç olan ilim, Mevlana'nın kendi yaşayışının da yönlendirici ilkesi olmuştur.

Düşüncelerini İslam inancı ve değerleri ile şekillendirmiş olan Mevlana yüce bir varlık olan insanın Allah'ın kendi ruhundan üfleyerek can verdiği üstün bir varlık olmasından hareket etmektedir.

Yaradılışı gereği özel bir varlık olan insanın yapması gereken en önemli şey kendisine yüklenen özellikleri keşfedip açığa çıkarmak bunun için çaba göstermektir. Bu çaba uzun ve zahmetli bir süreç olup sabırla çalışmaya devam etmek gerekir. Yapılması tavsiye edilen ilk şey ilmin ışığına yönelmektir.

Ona göre, varlıklar içinde yalnız insan ilim yoluyla kendini ve geleceğini belirleme imkânına sahiptir. O, verdiği zevk ve zenginliğin kalıcı fakat gösterişsiz olduğu ilim ile insanlığın itibar kazanacağına inanmaktadır.

Bir tür karanlık olan bilgisizlikten kurtulmak ve sınırı olmayan bir deniz olan bilgiyi elde etmek için bir dalgıç gibi bu denize dalmak gerektiğini ifade eden Mevlana için akıllı olmak her şeyi bilmek değil, bileni, bulabilmektir.

Bunlardan fikir ya da ilmi gelişme süreci, insanın kendi benliğinde yapacağı bir yolculuktur. Bu yolculukta insana yardımcı olması beklenen ise akıldır. Ona göre insanın aklı kolu kanadı gibidir.

Bu sunumda Mevlana'ya göre insanın bu gelişimi yani kendi benliğini oluşturma süreci ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mevlana, Felsefe, İnsan, Benlik, İlim

26 Prof. Dr. Nurten GÖKALP, Gazi Üniversitesi, gokalp@gazi.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ENDÜLÜSLÜ BİR MÜFESSİR VE SİYER ŞERHİ: ABDURRAHMÂN ES-SÜHEYLÎ'NİN MÜFESSİR KİŞİLİĞİ VE "ER-RAVZÜ'L-ÜNÜF" İSİMLİ ESERİNİN TEFSİR İLMİ AÇISINDAN TAHLİLİ[27]

ÖZET

Tebliğin Konusu: Endülüslü âlim Ebü'l-Kâsım Abdurrahmân b. Abdillâh b. Ahmed es-Süheylî el-Mâlekî'nin (581/1185) ilmî şahsiyeti ve *er-Ravzü'l-ünüf* adlı eserinin tefsir ilmi açısından tahlili.

Tebliğin Amacı: Çok yönlü bir alim olan ve müfessir olarak da tanınan Abdurrahmân es-Süheylî'nin *er-Ravzü'l-ünüf* isimli siyer şerhinin tefsir ilmi açısından incelenerek muhtevasının ve kaynaklarının tespit edilmesi; böylece hem Süheylî'nin müfessir kişiliğinin ortaya çıkarılması hem de eserin tefsir ilmine katkılarının belirlenmesidir.

Tebliğin Önemi: Bu çalışma Kur'ân ilimleri ve tefsir alanında müstakil eserler de telif eden Abdurrahman es-Süheylî'nin müfessir kişiliğini ve tefsir ilmine katkılarını ortaya koymanın yanında er-*Ravzü'l-ünüf* isimli siyer şerhinin tefsir muhtevası açısından değerini de gösterecektir.

Materyal ve Yöntem: Hicrî VI. asırda Endülüs'te yaşayan Abdurrahmân es-Süheylî tefsir, kıraat, hadis, fıkıh, usul, kelâm, siyer, ahbâr, nahiv, lügat ve ensâb ilimlerinde söz sahibi bir âlimdir. Özellikle nahiv, tefsir ve fıkıh alanlarında yoğunlaşmış ve temel İslâm bilimlerinin neredeyse her dalında çeşitli eserler telif etmiştir. Süheylî'nin Kur'ân ilimleri alanında "Mübhemâtü'l-Kur'ân"a hasredilmiş ilk müstakil çalışma olan ve farklı tahkiklerle *Gavamizü'l-esmai'l-mübheme...* ismiyle de neşredilen *et-Ta'rîf ve'l-i'lâm...* isimli eserinin yanında, yazma eser kütüphanelerinde bazı tefsir risaleleri de mevcuttur. Bununla birlikte daha çok İbn Hişâm'ın *es-Sîretü'n-nebeviyye*'sine yazdığı *er-Ravzü'l-ünüf fî şerhi's-sireti'n-nebeviyye* li-İbn Hişam isimli şerhiyle tanınmıştır. Bu çalışmada *er-Ravzü'l-ünüf*'teki tefsir muhtevası tasvir ve tahlil edilecek; muhteva tefsir ilminin verileri doğrultusunda değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Bu şekilde Süheylî'nin tefsir yönteminin belirlenmesine ve eserin tefsir ilmine katkılarının tespit edilmesine çalışılacaktır.

Bulgular: Süheylî'nin "er-Ravzü'l-ünüf" eseri, İbn Hişâm'ın eserine yazılan dört şerh içerisinde en kapsamlı olanıdır. *es-Sîretü'n-nebeviyye*'yi şerh ederken kendisinden önce siyer alanında İslâm dünyasında yapılan bütün çalışmalardan faydalanan Süheylî, *et-Ta'rîf ve'l-i'lâm* isimli kendi mezkur eserine atıflarda bulunmanın yanında pek çok tefsir kaynağına da müracaat etmiştir. Tefsirde bir otorite olan İbn Abbâs'ın (68/687) *Tefsîr*'i, tâbiîn neslinin önde gelen müfessirlerinden Mücâhid b. Cebr'in (103/721) tefsir ve kıraate dair rivayetleri, Kuzey Afrika'da ve Endülüs'te kendisine ilk Kur'an tefsiri nisbet edilen Yahyâ b. Sellâm'ın *Tefsîr*'i, meşhur muhaddis ve müfessir Abdurrezzâk b. Hemmâm es-San'ânî'nin (211/826-27) *Tefsîr*'i, siyaset ve ahlâk nazariyeleriyle tanınan Şâfiî fakîhi Mâverdî'nin (450/1058) *en-Nüket ve'l-'uyûn* ismiyle meşhur *Tefsîru'l-Kur'an'ı*, Endülüslü muhaddis ve müfessir

27 Yrd. Doç. Dr. Ferihan ÖZMEN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, ferihanozmen@hotmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Bâkî b. Mahled'in (276/889) *et-Tefsîrü'l-kebîr'i*, "Nakkâş" lakabıyla meşhur müfessir ve muhaddis Ebû Bekr Muhammed b. el-Hasen en-Nakkâş'ın (351/962) *Şifâu's-sudûr* ismiyle maruf *Tefsîru'n-Nakkâş*'ı, hadis hafızı Abd b. Humeyd el-Kissî'nin (el-Keşşî) (249/863-64) günümüze ulaşmayan *Tefsîr*'i, Endülüs'ün önemli tefsir ve kıraat alimlerinden Ebu'l-Abbâs el-Mehdevî'nin (440/1048-49) kıraate dair *Riyyu'l-'Atış ve Unsu'l-Vahiş'* isimli eseri bunlardan bazılarıdır.

Süheylî Kur'ân tefsirine dair özgün fikirler ortaya koymanın yanında *es-Sîretü'n-nebeviyye*'de yer alan ayetlerdeki garib kelimeleri şiirle istişhâd metoduyla izah ederken garîbu'l-Kurân'a dair önemli açıklamalar da yapmıştır.

Sonuç: *er-Ravzü'l-ünüf*'ün tefsir muhtevasının genişliği ve tefsir kaynaklarının zenginliği, eserin tefsir ilmindeki yeri ve önemini ortaya koyarken müellifin Kur'an algısına ve tefsir metoduna da işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Abdurrahmân es-Süheylî, "er-Ravzü'l-ünüf", siyer şerhi, tefsir

GÖÇ EDEN ÇOCUKLARIN OKULLARDA KARŞILAŞTIKLARI PROBLEMLER[28]

ÖZET

Göç, toplum içerisinde etki alanı yönünden kapsamlı bir sosyal olgudur. Göç, karar verme aşamasında bireyden başlayarak adeta kelebek etkisiyle en yakınlarını, ayrıldığı ve yeni karşılaşacağı çevresini ilgilendiren çok boyutlu bir değişime zemin oluşturan bir olaydır. Bu değişimden etkilenen toplumsal kesitlerden birisi çocuklardır. Göçün ortaya çıkardığı olumsuzlukların çocuklar açısından gözlendiği alanlardan birisi okullardır. Birey açısından birçok noktada farklılıkların bulunduğu bir ortamda hem eğitim hem de öğretim gerçekleştirmenin bünyesinde zorlukları barındırdığı belirtilmelidir. Göç etmiş okul çağındaki çocukların gittikleri okullarda karşılaştıkları sorunlar bu çerçevede ele alınabilir. Bu çocukların okulda yaşadıkları problemleri okul yöneticilerinin gözlemleri çerçevesinde incelemenin sorunların tespitinde sağlıklı sonuç elde etmeye fırsat sunacağı düşünülmektedir. Bu nedenle bu sorunların birinci dereceden muhataplarından olan okul yöneticilerinin konuyla ilgili tespitlerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Bu çerçevede, Tokat ilinde yer alan göç etmiş öğrencilerin gittiği okulların yöneticileri ile görüşülerek karşılaşılan sorunların tespit edilmesine çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Göç, çocuk, okul, okul yöneticisi

28 Yrd. Doç. Dr. Selçuk KIRTEPE, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, selcuk.kirtepe@gop.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

GELENEK, DİN, BİLİM VE İDEOLOJİNİN OTORİTESİ EKSENİNDE DOĞRULUĞUN OLUŞUMU VE BİREYLER ARASINDA FARKLILAŞMASI[29]

ÖZET

Bu araştırmanın konusunu; modern dünyada değişen değerler ve bireyselliğin ön plana çıkması ile toplumdan farklı olarak gelişen bireysel davranışların sonucu olarak, değişen otorite kaynakları ve dolayısıyla doğruların bireyler arasında farklılaşmasının incelenmesi oluşturmaktadır.

Doğruluk üzerine tartışmalar her daim var olmuştur. "Doğru"nun veya "hakikat"in ne olduğu meselesi felsefe başta olmak üzere birçok alanda ve gündelik hayatta sürekli tartışılan meselelerden biridir. Bu araştırmanın amacı; doğruluğun felsefi açıdan ya da başka açılardan ne olduğu değil, toplumsal açıdan ne olduğu; insanların doğrularını neye göre oluşturdukları, neyi, kimi otorite olarak kabul ettikleri, hangi kaynakların doğrularını benimsedikleri, bu otorite kaynaklarını hangi kıstaslara göre belirledikleri, nesiller arası doğruluğun neden ve nasıl farklılaştığı, doğrunun belirlenmesi açısından ailesinden farklılaşan bireyin sosyalizasyon sürecinde nasıl bireysellik kazandığı, yani, yetişen bireyin nasıl bulunduğu toplumdan farklı düşünüp, hareket edebildiği gibi sorulara yanıt aramaktır.

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemine uygun olarak uygulanmış, veriler mülakat yöntemiyle toplanmıştır. Veri toplama sürecinde 45 kişiyle görüşmeler yapılmıştır. Verilerin analizi ise araştırmanın amacına uygun olarak belli başlıklar altında analiz edilmiştir.

Bu araştırmanın yapılmasındaki amaç, her topluma, hatta her bireye göre değişen doğruların şekillenmesine etki eden dinamiklerin, süreçlerin ya da olguların ne olduğunu, nasıl işlediğini ve nasıl sonuçlandığını ortaya çıkarmaktır. Bireylerin doğrularını oluşturan en önemli unsurun doğru kabul ettikleri, doğrularını oluştururken kıstas olarak belirledikleri otorite kaynağı olduğunu varsayarak teorik olarak dört temel otorite kaynağı belirlenmiştir; gelenek, din, bilim ve ideoloji. Araştırma verilerinin analizinde şu sonuca ulaşılmıştır: konusuna göre otorite olarak kendisine müracaat edilen kaynakta bir değişiklik söz konusu olabilir ya da bu kaynak bir kişi ya da bir makam da olabilir. Ancak, literatürde yapıldığı gibi, soyut düzlemde bir otoriteye müracaat etmenin ideal-tipik biçimi ile somut durumda bireylerin neyi, nasıl yaptıkları, farklı otorite biçimleri arasında nasıl tercih yaptıkları farklılık göstermektedir. Nitekim bu araştırmanın gösterdiği en önemli sonuç, insanların gündelik hayatlarında aslî otorite olarak kendi tecrübelerini/deneyimlerini merkezileştiriyor ve bunu diğer otorite biçimleriyle birleştiriyor olmalarıdır. Dolayısıyla toplumsal norm ve toplumsal ilişki biçimi olarak entelektüel düzeyde bahsedilen otorite, aslında fiili hayatta mevcut değildir.

Anahtar Kelimeler: Otorite, doğruluk, bireysellik, sosyalizasyon, gelenek, din, bilim, ideoloji, tecrübe.

29 Arş. Gör. Emine AKÇELİK, Bartın Üniversitesi, eakcelik@bartin.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

İBN-İ ARABÎ'NİN TÜRK EDEBİYATINA TESİRİ: SELAHADDİN-İ UŞŞÂKÎ'NİN İBN-İ ARABÎ MEDHİYESİ ÖRNEĞİ[30]

ÖZET

Aslen Endülüslü olan, birçok memleketi dolaştıktan sonra Anadolu'ya gelen ve Türklerin millî pîri olarak da kabul edilen İbnü'l-Arabî ile önce Selçuklular, daha sonra da Osmanlılar arasında çok güçlü fikrî-siyasî ve de irfanî bir bağdan söz etmek mümkündür. Anadolu'da Muhyiddîn-i Arabî veya İbn Arabî olarak meşhûr olan bu büyük İslâm mütefekkiri ve mutasavvıf şairden geriye yedi yüz civarında eser kalmış olduğu belirtilse de bunlardan yaklaşık iki yüz kadarı günümüze kadar gelebilmiştir.

Endülüs'ten sonra doğuya doğru gelerek başta Malatya ve Konya olmak üzere ömrünün yaklaşık on yılını Anadolu'da geçirmiş olması, onun Ka'be'de iken aldığı "Anadolu'ya git!" manevî işâreti üzerine olduğu söylenmektedir.

İbnü'l-Arabî uzun bir yolculuk neticesinde Anadolu'ya gelmeden önce başka memleketlerde iken kaleme aldığı eserlerinde düşük idrak seviyesine sahip ve hoşgörüsüz insanların yanlış anlamalarından korktuğu için bazı dini-tasavvufi konuları sadece ehlinin anlayabileceği tarzda sembollerle yazmıştır. Ancak aynı eserlerini Anadolu'da bir kere daha yazmak istediğinde söz konusu ibâreleri bu defa açık bir tarzda yazmıştır. Çünkü o dönemde Anadolu'nun hayli yüksek entelektüel bir anlayış seviyesine sahip olduğunu söylemek mümkündür.

Daha önce yaşadığı bazı memleketlerde eserlerinde ifade ettiği bazı fikirlere yüzünden zehirlenerek öldürülmeye çalışıldığı veya eserlerinin denize atıldığı ya da yakıldığı görülürken, Anadolu'da bizzat Sultânın şehrin dışında adeta yüksek bir protokolle kendisini karşılayarak ona kıymetli hediyeler takdim ettiğini görmekteyiz. Bunlardan anlaşılıyor ki, İbnü'l-Arabî'nin görüşlerinin yayılıp gelişmesi için en müsait zemin o dönemin Anadolu topraklarıdır.

Yani daha önce yaşadığı toplumlar arasında anlaşılamayan bazı görüşleri Anadolu'nun hoşgörülü ortamında daha iyi anlaşılır ve kabul edilir olmuştur. Onun dini ve tasavvufi fikirleri Anadolu sahasında uygun bir neşv ü nemâ ortamında gelişip yayılmıştır. Bu fikirler aynı zamanda Osmanlı sanat, edebiyat ve tasavvuf sahasındaki gelişmelere kaynaklık etmiştir.

Divan edebiyatı sahasında şiirler kaleme alan Niyazi-i Mısrî, Nâbî, Hüseyin Vassaf, Abdullah Selahaddin-i Uşşâki, İsmail Hakkı Bursevî gibi birçok mutasavvıf şair de onun bu engin fikirlerinin etkisinde kalmıştır. Bu şairlerden bazıları da Muhiddin İbn-i Arabi'yi öven şiirler de kaleme almışlardır. Bu medhiyelerden biri de Abdullah Selahaddin-i Uşşâkî'dir.

Biz bu tebliğimizde, 18. asır Türk mutasavvıf şâirlerinden Salâhî Dede ve Salâhî Abdî Efendi gibi adlarla da tanınan, Abdullah Salâhaddin Uşşâkî (ö. 1197/1782)'nin Muhiddin İbn-i Arabî için kaleme aldığı 46 beyitlik medhiyeyi

30 Doç. Dr. Hikmet ATİK, Necmettin Erbakan Üniversitesi, nevahik@hotmail.com

tanıtmak ve bu şiirden hareketle Türk edebiyatı üzerindeki İbn-i Arabî tesirini ele alarak anlatmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Muhiddin İbn-i Arabî, Endülüs, Şiir, Medhiye, Abdullah Selahaddin-i Uşşâkî

YAZILI BASINDA AİLE İÇİ ŞİDDET VAKALARINI ANLATMADA KULLANILAN DİLİN "KANIKSATICI" ETKİLERİ[31]

ÖZET

Son asırda kadın-erkek ilişkisinde var olan kimyanın beklenmedik değişimi, birçok imkân ve sorunu beraberinde getirmiştir. Bugün için geçmişteki bir asr-ı saadete dönme ihtimali olmadığına göre yapılması gereken, söz konusu imkânları azami ölçüde geliştirmenin, sorunları da asgariye indirmenin yöntemlerini araştırmaktır. Global ölçekte artış gösteren ya da belki daha doğru bir anlatımla daha görünür hale gelen aile içi şiddet de çözüm bekleyen sorunlardan birisidir. Hukuki yaptırımları sertleştirme ve farkındalık düzeyini artırma gibi iki temel bileşen üzerinden şekillenen çözüm önerilerinin yeterli olmadığı ise vakıadan rahatça anlaşılmaktadır. Sorunu tamamen "kadın" değişkeni üzerinden değerlendirmeye çalışmak da, şiddeti detaylandırarak ve ataerkil bir dille anlatmak da çözüme katkı sağlamamaktadır. Bu araştırmada medyanın şiddeti bütün detaylarıyla sergileyen yaklaşımı yazılı medya örnekliği üzerinden değerlendirilmiştir. Bu amaçla ulusal yayın yapan ve en çok tiraja sahip üç gazetenin konuyu "çaresizce" ama "kanırtarak" anlatan dilinin kod çözümlemesi yapılmış, medyanın özellikle kadın cinayetlerini haber yapma tarzının, "kanıksama" sonucunu nasıl doğurduğu tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aile içi şiddet, yazılı basın, haber dili.

İSLAM DÜŞÜNCESİNDE "ÖLÇÜLÜ VE DENGELİ OLMAK" BİR DEĞER OLARAK NASIL ELE ALINMIŞTIR?[32]

ÖZET

Bu çalışmamızda İslam düşüncesinde "ölçülü ve dengeli olma" değerinin İslam düşünürleri tarafından nasıl anlaşıldığını ve bu erdemin insanların karakterleri üzerinde ne tür bir etki yaptığını ele almaya çalışacağız. Bu bağlamda çalışmamız boyunca "Ölçülü olma" erdeminin İslam düşüncesinde ve onun temel kaynaklarında ne şekilde ortaya konulduğunu ele almaya çalışacağız.

Kuşkusuz İslam ahlak filozoflarının ahlak ve değerlerle ilgili düşünceleri büyük oranda Kur'an ve hadis ekseninde oluşmuştur. Ancak filozoflarımızın bu düşünceleri sadece bu iki kaynakla sınırlı olmayıp, antik Yunan düşüncesiyle özellikle Sokrates, Platon ve Aristoteles'in fikirleriyle de paralellik

31 Doç. Dr. Fatma Asiye ŞENAT, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, asiyesenat@gmail.com
32 Yrd. Doç. Dr. Mehmet DEMİRTAŞ, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, mehmetdem06@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

arz etmektedir. Bu bağlamda bu çalışma boyunca kısmen de olsa bu filozoflara atıf yapılarak "ölçülü olma" değerini teorik boyutta açıklamaya çalışacağız. Öyle ki, "ölçülü ve dengeli olma" değeri insanın tarih sahnesine çıkması ve topluluk halinde yaşamasıyla birlikte her daima var olagelen bir değer olmuştur. Bugün de bizim bu değere çok fazla ihtiyacımızın olduğu muhakkaktır. Ancak insanlığın tarihine şöyle bir baktığımızda görürüz ki, insanlar ne zaman aşırılıklara kaçtıysa ve ölçüyü kaybettiyse ne mutlu olabilmiş, ne de doyuma ulaşabilmiştir. Bu anlamda bu değerin pratikte ne tür bir yansıması vardır? Türünden sorular haliyle filozoflar tarafından sorulmuş ve belli bir takım cevaplar verilmeye çalışılmıştır.

Diğer taraftan insanların sahip oldukları karakterlerinin arkasında değer ve erdemlerin olduğu söylenir. Eğer değerleri ve erdemleri iyi analiz edemezsek insanların günlük yaşamlarında farklı türde davranışlarını tam olarak anlayamayız. Eğer insanların karakterlerini doğru bir şekilde anlamak istiyorsak, öncelikle onların sahip oldukları ve inandıkları değerlerin ne olduğunu iyi bilmemiz ve bu değerleri alışkanlık haline getirip getirmediklerine iyi bakmamız gerekir. İşte İslam filozofları da bu hassas noktayı çok iyi tespit ettiklerinden değerler ve erdemler üzerinde çokça durmuş, kendilerince bazı çıkarımlarda bulunmuşlardır.

Anahtar Kelimeler: Ahlak, Değer, Erdem, Karakter, Ölçülü Olma, Nefs, Adalet.

CUMHURİYET DÖNEMİ DİN POLİTİKALARININ BİREYİN DİN ALGISI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ (1938-1950)[33]

ÖZET

Batılı kültür çevresine "mensubiyet"in kalkınmanın ve medenileşmenin tek yolu olduğu vurgulanan Cumhuriyetin ilk yıllarında bu "tek yol"un, İslami kültürle tıkanmaması için, laiklik son derece katı ve dine karşı bir tavır olarak uygulanmıştır. Özellikle 40'lı yıllarda resmi ideoloji dini ve milli mukavemeti kırmadıkça veya etkilerini en aza indirgemedikçe güçlü bir değişimin olamayacağına inandığı için İslamiyet'in kuramsal olarak oluşturulmuş devlet sistemindeki Tanrı'nın yeri, hümanist kültürle doldurulmak istenmiştir. Dini özgürlüklerin kısıtlandığı baskı ve şiddetin bir kontrol mekanizması olarak kullanıldığı bu dönemde dindarların, herhangi bir analize ve seçiciliğe tabi tutmadan din adına ne varsa koruma refleksiyle muhafazakâr ve gelenekçi bir tutum sergiledikleri, hatta bazı değerleri elde tutabilme adına bir çoklarını elden çıkarmayı bile göze aldıkları görülmüştür.

Merkezi idarenin dini alandaki baskılarını kimliklerine yöneltilmiş bir tehdit olarak algılayan dönemin insanının büyük oranda kendi kabuğuna çekilerek kendilerini savunmaya aldıkları ya da topluma kapalı cemaatlere yönelerek kimliklerini muhafaza etmeye yöneldikleri anlaşılmaktadır. Bu yönelimin

33 Yrd. Doç. Dr. Zeynep ÖZCAN, Karabük Üniversitesi, zeynepozcan@karabuk.edu.tr

cemaat ve tarikatların "illegal yapılar" olarak yer altına inerek rejime muhalif bir yaşam anlayışını beslediği sonucuna ulaşılmıştır ki bu sonuç aslında daha sonra yaşanacak gerilimlerin de temellerini oluşturmuştur.

Rasyonalizm ve pozitivizmin öncülüğünde gelişen ve resmi ideoloji tarafından benimsenen din anlayışı, Tanrı'yla ilişkiyi, kurumsal düzeyde değil bireysel zeminde ele aldığı ve inancı vicdani bir mesele haline getirdiği için, dini, sadece Allah ile kul arasında kutsal bir bağ olarak gören ve dini düşünceleri günlük hayatına yansıtmayan kişilerin yaşadığı laik dindar tipine bu dönemde sıkça rastlanmaktadır. Bunun dışında dönemin idari kadrosunun toplumu adeta dini geçmişinden koparmak için geliştirdiği hümanist politikalar neticesinde ya dine tamamen kayıtsız ya da fanatik denilebilecek düzeyde dini geleneklere bağlı bireylerin yetiştiği görülmüştür. Bu dönemde geleneksel yapı ile modern yapı arasında denge ve uyumun kurulamaması, yöneticilerin topluma yabancılaşması, ekonomik istikrarsızlıkların ahlaki değerleri erozyana uğratması gibi durumların, çatışma ve bunalım gibi bir takım sosyo psikolojik tezahürlere yol açtığı ve neticede aşırı yenilikçilik, cemaatleşme, saldırganlık, dogmatizm, kaygı ve otoriteye nefret gibi tepkilere zemin hazırladığı söylenebilir.

Bildirinin **amacı** Cumhuriyetin ilk yıllarında laikliğe atfedilen anlam çerçevesinde şekillenen din politikalarının dönemin insanının din algısı üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır. Bugün, dün ve yarın arasında manâ kazanan bir geçiş olduğu için, bugünkü ve yarınki nesillerin kültür kodlarının hangi süreçlerden geçerek kendilerine ulaştığını bilmeleri gerekir. Araştırmada arşiv araştırması **yöntemi** kullanılmıştır. Bu bağlamda mümkün olduğunca birinci el kaynaklara inilip elde edilen bilgiler üzerinde analiz yapılmaya çalışılmıştır. Çalışmada özellikle dönemin iç politikası ve siyasal gelişmeleriyle ilgili olarak TBMM Zabıt Cerideleri (Tutanakları) ve bu yıllarda çıkan belli başlı gazetelerde yayımlanan makalelerden istifade edilmiştir. Yakın tarihle ilgili bir araştırma olduğu için dönemi yaşayan kişilerce yazılan hatıratlara da ağırlıklı olarak yer verilmiştir. Yine dönemi yaşayan kişilerle yapılan mülakatlar, o dönemde yaşanılanların aydınlatılması açısından araştırmaya ışık tutmuştur. Biyografik ve otobiyografik eserlerin yanı sıra son dönemlerde yayımlanan ve konuyla ilgisi bulunan bazı dergi ve gazete makalelerinden de istifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Laiklik, Din Politikaları, Cumhuriyet Dönemi, Din Anlayışı

EFFORTS TO SIMILARIZE RELIGIOUS GROUPS DURING THE OTTOMAN REFORMATION AGE: EXAMPLE OF TEDKÎK-I MÜELLEFAT COMMISSION[34]

ABSTRACT

In Ottomans, the efforts for modernization took place under external pressures trying to Westernize the dynamics of the state and society and internal difficulties presented by the historical adventure of Ottoman State. In

34 Asst. Prof. Zekeriya IŞIK, Hitit Üniversitesi, zekeriyaisik77@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

particular, disposition of the Janizary-Bektashi spiral did not only led to significant changes and transformations in military terms, but also in religious and cultural aspects too. Rather than the insight traditions with a wide ontological and epistemological area with no borders, the state has preferred the Sunni/academic Islam which was in a more preferable condition in terms of legitimizing the secular pressures of reformation and the society was tried to be made religiously and culturally similar around it. This was done with policies limiting the faiths and minds of certain groups, trying to pull them towards academic Islam, rather than disposing those groups. These policies, also projecting to homogenise ulama and meshayeh, madrasa and monastery, started to take shape with Mahmood II, and continued in the following periods with variations. This report is about the activities of Tedkîk-i Müellefat Commission, one of the most obvious indicators of that period and established under the roof of Bâb-ı Meşîhat.

Keywords: Ottomans, Sect, Sheikdom, Tedkîk-i Müellefat Commission

TOKATLI ALEVİ DEDELERİNİN ALEVİLİK VE BEKTAŞÎLİK ANLAYIŞINA SOSYOLOJİK BİR BAKIŞ[35]

ÖZET

Dedelik, Anadolu Aleviliğinin yüzyıllar boyunca ayakta kalıp kuşaktan kuşağa aktarılmasını sağlayan en önemli kurumu olduğu gibi, bu geleneğin sosyal ve dini yapılanmasında hayati bir öneme sahiptir. Dedelik kurumu sosyal cemaat yapılanması bakımından Aleviliğin temelini oluşturur. Alevî topluluğunda dedenin statüsü üst düzeydedir. Dedeler Alevi-Bektaşî topluluklarında hem dini hem de dünyevi otoritedir. Alevi ocaklarında yetişen Dedeler ana bilgi kaynağı olarak kabul edilmektedir. Alevi/Bektaşî geleneğinde ana bilgi kaynağı olarak görülen dedelerin Alevîlik-Bektâşilik konusuna yaklaşım ve yorumları da büyük önem arz etmektedir. Geleneksel, modern hatta postmodern değişim süreçlerinin yaşandığı ülkemizde Alevi Dedelerinin görüş ve düşüncelerinin Alevi-Bektaşi geleneğinin sağlıklı bir yaklaşım içerisinde ortaya konulması için temel referans olarak kullanılması kaçınılmazdır. Dedeler, Alevi toplumunda Yol'un gereklerinin yeni nesillere aktarılması, benimsetilmesi ve yaşatılması noktasında çok önemli bir yere sahiptirler. Biz de bu nedenle araştırmamızda Tokat yöresinde yaşayan farklı ocaklara mensup 10 Alevi Dedesi'nin Alevîlik-Bektâşilik hakkındaki görüşlerini esas aldık. Kanaatimizce Alevi/Bektaşî geleneğinin en güçlü ve diri olduğu illerden biri Tokat'tır. Bu çalışmada, Alevî kültürünün çok zengin dinî ve sosyal tezahürlerinin yaşandığı Tokat yöresinde yaşayan Alevi Dedelerinin Alevîlik ve Bektaşiliğe bakışını Din Sosyolojisi açısından inceleme ve araştırmaya tabi tutuyoruz.

Anahtar Kelimeler: Tokat, Alevilik-Bektaşilik, Ocak, Dedelik, Dinî gruplar

35 Yrd. Doç. Dr. Hasan COŞKUN, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, hasan.hcoskun@gop.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

THE SOCIO-CULTURAL ANALYSIS OF RELIGIOUS KNOWLEDGE IN THE INHERITANCE SHARING OF AGRICULTURAL LANDS[36]

ÖZET

That "death is a merit and inheritance is halal" proverb is a discourse which states the cultural legitimacy of inheritance sharing. In Islamic law, the subject of inheritance is referred to as *faraidh*(the science of Islamic inheritance) and used as the 40 conditions structure. The inheritance sharing which has a religious base is an important religious practice in analysing socio-cultural thought. However, this subject has been discussed in terms of the proportions of inheritance received by women and men rather than the base which the entirety of the Islamic inheritance law stands on and the sociological results it generates. The subject has also gained a sensitive ground by stemming from opposite dimensions such as Islam's adverse view on women of the social solidarity of humanity. The paper evaluates the religious attitudes and behaviours of farmers in the Antalya sample in terms of inheritance sharing. The farmer's rural life and religious mentality have been analysed in our paper which utilizes the data obtained from the answers provided by farmers in the 215K173 numbered project supported by TÜBITAK-3501 named as "The Analysis of Religious Attitudes and Behaviours in Rural Life and Agricultural Activity Applications". In this framework, it was evaluated whether boys/girls receive equal shares of the inheritance and the justice of the family patriarch. These behaviours were interpreted in terms of the variation in the resources allocated to educational level, gender, annual income and religious matters. Again, within the same framework, the participant's attitudes towards the judgements that the *agricultural lands should be distributed evenly between girls and boys* and that *religion gives twice as much to boys compared with girls regarding inheritance* were determined in terms of the scale for the determination of farmers religious attitudes in agricultural activities. 53,5% of the participants stated that the inheritance was evenly distributed whereas 17.8% stated that men received more and 1.3 % stated that girls received more from the inheritance regarding the independent variable inheritance sharing. 27.4 % stated that they have not experienced any inheritance sharing. The participants approval towards the judgement that the *agricultural lands should be distributed evenly between girls and boys* in terms of the scale for the determination of farmers religious attitudes in agricultural activities was 1.82 and the judgement that *religion gives twice as much to boys compared with girls regarding inheritance* stayed within the neither for nor against band with a value of 2.83 77.1% of the participants said *yes* to the question of *whether the division of inheritance was just* whereas 14.1 % of the participants said no, *it was not.* 8.8 % replied that *it was not just because they were misguided.* While the behaviours and attitudes of farmers towards division of inheritance was interpreted through these questions and the tables especially developed for the evaluations, the projection of changing religious understanding was tried to be derived.

36 Yrd. Doç. Dr. Bahset KARSLI, Akdeniz Üniversitesi, bkarsli@akdeniz.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Süleyman KARAMAN, Akdeniz Üniversitesi, skaraman@akdeniz.edu.tr

Keywords: Religious Knowledge, Agricultural Lands, The Socio-Cultural Analysis

TÜRKİYE'DE DİN VE MODERNİZM ARASINDA KADIN[37]

ÖZET

Tanzimatla başlayan Osmanlı modernleşme harketi, Cumhuriyetle birlikte devam etmiştir. Modernleşme süreci Türk toplumunu farklı açılardan etkilemiş ve yeni bir toplumsallaşma süreciyle başbaşa bırakmıştır. Bu süreçte sosyal ve toplumsal dönüşümün görünür yüzünü oluşturan kadınlar, modernleşmenin sembolleri olarak sunulmuşlardır. Modernleşme süreci toplumun farklı kesimlerinden olan kadınlarının tamamına hitap eden bir dil tanımlayamamıştır. Modernleşme süreci, yaratılan "modern kadın" imgesinin dışında kalan kadınları görmezden gelmiştir. Görmezden gelinen kesimler arasında muhafazakar ve dindar kesimin kadınları da bulunmaktadır. Toplumun muhafazalkar ve dindar kesimlerinden gelen kadınları, modern yaklaşımın biçimlendirdiği kamusal alanın olanaklarından fayadalanma imkanı bulamamıştır. Bu noktada muhafazakar ve dindar kesimlerden gelen kadınlar, modern kamusal hayatın gerektirdiği giyim tarzına sahip olamadıkları için kamusal alanla aralarındaki mesafeyi derinleştirmiş ve daha çok özel alana çekilmişlerdir. Dolayısıyla modernleşme süreci kadınların bir kısmını yeniden yapılandırılmış sosyal rolleri ve giyim tarzları sayesinde kamusal hayata dahil ederken, muhafazakar ve dindar kadınları bunun dışında bırakmıştır. Muhafazakar ve dindar kadınlar bir yandan ataerkil sistemin beslediği değerlerin tanımladığı toplumsal rollerinin bir gereği olarak diğer yandan da modernleşmenin biçimsel kriterlerini üzerlerinde taşımadıkları gerekçesi ile kamusal alanının sınırlarını zorlayamamışlardır. Bu çalışmada amacımız modernleşme sürecindeki uygulamaların muhafazakar dindar kadın üzerindeki etkilerini irdelemektir. Çalışmanın temel problemi, modernleşme sürecinin giyim tarzları ve yaşam biçimleri nedeniyle gölgede bıraktığı kadınların, zamanla bu görünmezliği aşma çabalarıdır. Bu çalışma literatür taraması, mülakat ve gözleme dayalı olarak yapılandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Din, Modernizm, Kadın, Kamusal Alan

KUR'ÂN'IN CEM EDİLMESİNDE HZ. ÖMER'İN ROLÜ[38]

ÖZET

Kur'an, yirmi üç senede tedrici olarak Hz. Peygamber'e indirilmiş ilahi kitaptır. Hz. Peygamber döneminde vahyin nüzulü devam ettiğinden dolayı Kur'an, henüz iki kapak arasına alınamamıştı. Hz Peygamber'in vefatından sonra Hz. Ebubekir döneminde bazı Arap kabileleri arasında irtidat hareketleri ortaya çıkmış ve bu hareketleri bastırmak için yapılan savaşlarda birçok Kur'an hafızı şehit olmuştur. Bu durum Hz. Ömer'i çok endişelendirmiş;

37 Yrd. Doç. Dr. Handan KARAKAYA, Fırat Üniversitesi, handankarakaya2005@hotmail.com
38 Yrd. Doç. Dr. Enver BAYRAM, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, enbayram@mynet.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

bundan dolayı Hz. Ömer Kur'an'ın iki kapak arasında toplanması için Hz. Ebubekir'i ikna etmeye çalışmıştır. Hz. Peygamber'in yapmadığı bir işi kendisinin yapamayacağını ifade eden Hz. Ebubekir, daha sonra bu işi yapmaya razı olmuş ve hususiaki çalışmaları başlatmıştır. Hz Ömer'in hassasiyeti sonucunda Kur'an iki kapak arasına alınmıştır. Böylece Kur'an nüzul edildiği haliyle eksiksiz bir şekilde günümüze dek ulaşmış ve ileride Kur'an'la alakalı gerçekleşebilecek muhtemel yanlış anlaşılmaların önüne geçilmiştir. Kur'an'ın iki kapak arasına alınması ileride gerçekleşecek olan Kur'an'ın istinsahı için de bir temel oluşturmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Hz. Ömer, Hz. Ebubekir, Cem, Hafız.

YETİŞKİNLERDE ÖLÜM KAYGISI VE DİNDARLIK İLİŞKİSİ[39]

ÖZET

Ölüm dünya hayatının yadsınamaz bir gerçeğidir. Bu sebeple ölüm fenomeni insanlık tarihi boyunca her zaman insanoğlunun bir şekilde zihnini meşgul etmiştir. Ölüm olgusuna verilen anlama göre bazen ölüm insanoğlu için özlenen, istenen bir olgu bir vuslat, bir kavuşma bazen de kaçınılacak bir korku ve kaygı konusu olagelmiştir. İnsanoğlunun içerisinden geçtiği yaş dönemlerine ve tecrübe edilen yaşam olaylarına bağlı olarak da ölüm fenomeninin insan zihnini meşgul etme derecesi ve ölüme verilen anlamlar farklılık gösterebilmektedir. Bu bağlamda araştırmamızın konusu yetişkinlik dönemindeki bireylerde ölüm kaygısı ve dindarlık arasındaki ilişkinin Din Psikolojisi açısından ampirik olarak incelenmesidir. Dolayısıyla bu çalışmada yetişkinlikte ölüm kaygısı ile dindarlık arasında bir ilişkinin olup olmadığı varsa bunun ne tür bir ilişki olduğunun araştırılması amaçlanmaktadır. Ayrıca yetişkinlik döneminde dindarlığa ve ölüm kaygısına etki eden faktörler üzerinde de durulmaktadır.

Araştırmamızın evrenini İstanbul il merkezinde yaşayan yetişkin bireyler teşkil etmektedir. Örneklemini ise tesadüfi örnekleme yoluyla seçilmiş olan İstanbul ilinde yaşayan 500 yetişkin birey oluşturmaktadır. Araştırmamızda veri toplama aracı olarak "Dini Tutum Ölçeği", "Ölüm Kaygısı Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın uygulama sürecinde bu ölçekler ile beş soruluk demografik özellikleri belirlemeye yönelik olarak hazırlanmış olan soruların da ilave edilmesiyle oluşturulan bir anket formunun denekler tarafından doldurulması sağlanmıştır. Çalışmamız sonucunda, ölüm kaygısı ile dindarlık ve dindarlığın davranış, duygu ve biliş boyutları arasında pozitif yönde anlamlılık derecesinde ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Başka bir ifadeyle yapılan analizler sonucunda yetişkinlerin ölüm kaygısı düzeyleri arttıkça genel dindarlık, dini davranış, dini duygu ve dini biliş boyutlarındaki düzeylerinin de arttığı saptanmıştır. Buna karşılık ölüm kaygısı ile dini ilişki boyutu arasında anlamlılık derecesinde herhangi bir ilişkiye rastlanmamıştır. Ayrıca araştırma sonucunda sosyo-kültürel ve demografik faktörlerle hem ölüm

39 Yrd. Doç. Dr. Nurten KİMTER, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, n.kimter@hotmail.com
Özlem KÖFTEGÜL, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, ozlemkoftegul1@gmail.com

kaygısı hem de genel dindarlık ve dindarlığın boyutları arasında anlamlılık derecesinde bir takım farklılıkların ve ilişkilerin olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Ölüm, ölüm kaygısı, dindarlık, yetişkinlik.

THE ASSESSMENT OF KAMAL PASHAZADA'S JOSEPH AND ZULAIKHA MATHNAWI IN THE CONTEXT OF THE QUR'AN[40]

ABSTRACT

The Assessment of Kamal Pashazada's Joseph and Zulaikha Mathnawi in the Context of the Qur'an

The story of Zulaikha and Joseph takes its subject matter from the holy books. Therefore, it is a widely considered a subject in Classical Turkish Literature, Modern Turkish Literature and Turkish Folk Literature. There are unique specimens about the story in Arabic, Persian and Turkish literature.

As well as having widespread poetic specimens there are prosaic examples too. The prosaic works may appear as independent works and may also be included as chapters in interpretations and prophetic biographies. However, prosaic works were more profound and well-known in the old Turkish literature. Fifty prosaic works of this genre have been detected up to this date.

The topic of the story is universal. While Western writers base the story on the Torah, Muslim writers base the pattern of the story on the Joseph Sorah, which is independently told in the Qur'an and does not include any predications. However, some certain section of the subjects mentioned in other stories does not appear in the Qur'anic version.

One of the most famous of the prosaic genere is undoubtedly Shaykh al-Islam Kamal Pashazada's work as it was written by a Shaykh al-Islam. In this study, Kamal Pashazada's work will be assessed and determined, respectively, in terms of its conformity with the Qur'an and how much of the story is based on the Qur'an and how much of it on the author's feelings, thoughts and fiction. The types mentioned in the story will be compared to the types in the Qur'an. The relativistic relation between the story and monotheistic holy books will be revealed.

Keywords: Joseph and Zulaikha, Masnavi, Kamal Pashazada.

TÜRK TOPLUMUNDA SILA-İ RAHİM UYGULAMALARI - TOKAT ÖRNEĞİ[41]

ÖZET

Sıla-i rahim toplum açısından önemli işlevlere sahip olan bir ilkedir. Bu ilkenin odak noktasında akrabaların iletişimlerinin ve etkileşimlerinin devamlılığını sağlama yer almaktadır. Akrabalar arasındaki ilişkilerin varlığının ve devamlılığının demografik yapı ile de bağlantılı olduğu

40 Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŞAHİN, Akdeniz Üniversitesi, mehmetsahin@akdeniz.edu.tr

41 Yrd. Doç. Dr. Selçuk KIRTEPE, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, selcuk.kirtepe@gop.edu.tr

söylenmelidir. Aralarında soybağı bulunan toplum üyelerinin ilişkilerinin devamlılığının öne çıkan göstergelerinden birisi de akraba ziyaretleridir.

Toplumda meydana gelen değişimlerin akraba ziyaretleri üzerinde etkisinin olması beklenir. Teknolojik, ekonomik ve iletişim alanlarında meydana gelen değişimler akraba ziyaretlerinin gerçekleştirilme sıklığına etkide bulunmuştur. Sosyal ilişkilerin görünürlüğünü sağlayan unsurlardan birisi olan akraba ziyaretlerinin gerçekleştirilme yoğunluğunun toplum açısından sosyal ve kültürel sonuçları olacaktır. Bu çerçevede Tokat ili örnekleminde akraba ziyaretlerinin hangi sıklıkta gerçekleştirildiği ve meydana gelen değişimleri tespit etmek hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: sıla-i rahim, akrabalık ilişkileri, akraba ziyareti, toplumsal bütünleşme, aile

İBN BÂCCE FELSEFESİNİN PSİKOSOSYAL BAĞLANTILARI ÜZERİNE BİR İNCELEME[42]

ÖZET

Batı İslam Dünyası'nın, Meşşaî felsefe ile esas anlamda tanışması Endülüs'ün öncü şahsiyetlerinden biri olan İbn Bâcce eliyle gerçekleşmiştir. İbn Bâcce'nin eserleri genel olarak bir akıl varlığı olması yönüyle insana dairdir. O da diğer düşünürler gibi, insan muammasını çözmek niyetiyle felsefenin derin birikiminden faydalanır. İçinde bir yönetici olarak yaşadığı toplumun ağır şartlarından da etkilendiği anlaşılan filozof, erdemsiz toplumda erdemli insanın nasıl davranması gerektiği üzerine kafa yorar. Bunun için öncelikle insanın tabiî, psikolojik ve metafizik bağlantılarını kurmakla işe başlar, sonra ona varlık değerine uygun bir amaç belirler ve en sonunda da bu amaca ulaşmanın yolunu tarif eder. Genel tanımlamalardan ziyade lokal bir inceleme ve çözüm yolu olarak göze çarpan ve onu felsefe dünyasında farklı bir yere yerleştiren ünlü mütevahhid (yalnız insan) teorisi, tam da bu zeminde oluşur. Bu tebliğde İbn Bâcce'nin bireysel tecrübelerinden ve içinde yaşadığı çevresel şartlardan etkilenerek ürettiği düşünce yapısının aidiyet kökenleri ve etkileşim alanları ortaya konulacak, ayrıca felsefesi ile bireysel yaşamı, teori-pratik dengesi açısından mercek altına alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Meşşaî felsefe, İbn Bâcce, mütevahhid teorisi.

الإمام السُّهَيلي المالِقِيُّ وتفسيرُهُ الْمَغمُوْر[43]

ملخص

السُّهيلي هو أحدُ علماءِ مالِقة، اشتهر بمؤلَّفاتِه القيّمة في علوم القرآن والسُّنة والبلاغة، وقضى آخر ثلاث سنوات من عمره في مراكش التي قدِمَ إليها بدعوة من سلطان العصر إذْ تَنَاهَى إليهِ خبرُ كتاب الروض الأُنُف للسُّهيلي، وفيها تُوفِّي.

هذا ورَغْمَ أنَّ قدومه إلى حاضرة العصر كان بدعوة خاصّة إلا أنّه _ كما أفادت المصادر _ عاد إلى عزلةٍ فريدة في أيامه بمراكش؛ وثَمَّة قرائن على أن السهيليَّ مَرْجِعِيَّةَ ابنِ عربيّ وأستاذه ربما ألّف تفسيرًا في أيام عزلته الحتميّة، ولم يُعْثَرْ له في

42 Arş. Gör. Esra KODAL, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, esrakodal@hotmail.com
43 Doç. Dr. Fatma Asiye ŞENAT, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, asiyesenat@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

المصادِر على مؤلَّف في التفسير سِوَى رسالةٍ في تفسير سورة يوسف وآثارٍ في علوم القرآن، ولا عِلْمَ للأوساط العلمية بمؤلَّفٍ كهذا لأنَّه لم يُدرجْ في السِّجلات باسم السُّهيلي، ولعلَّ للأزمات التي مرَّ بها السهيلي في أيامه الأخيرة أثرًا في ذلك.

وثَمَّةَ تفسيرٌ كامل بمكتبة يوسف آغا في قونية، منسوبٌ إلى مؤلف باسم عبد الرحمن الضرير: يمثِّلُ تعريفُ النَّص ببعض عناوينه الرئيسةِ وتقييمُ احتمالِ كونهِ للسهيليِّ العمودَ الفقْريَّ في هذا التقرير العلميّ؛ وفي هذا السياق ستُقَيَّمُ أوَّلًا بإيجاز أسبابُ نسبتنا للنصّ إلى السُّهيلي، وسيُتطرَّقُ باختصارٍ لأوجه الشبه بين هذا المؤلَّف ومَلَكاتِ السُّهيلي العلميةِ، وأمَّا القسم الثاني من التقرير فسنُعْرِض فيه نماذجُ مِنْ نصِّ التفسير ذي الخواصّ الإشاريةِ بصفته ذا قدرٍ وأمثلةٌ مِنْ أقسامه التي تحتوي على التأويلات الأُمِّ.

كلمات مفتاحية: مَالِقَة، السُّهَيْلِي، مكتبة يوسف آغا في قونية، النَّص، التَّفسير.

TEFSİR/YORUM COĞRAFYA İLİŞKİSİ[44]

ÖZET

İslam Düşüncesi; İslam'ın anlaşılması, farklı disiplin ve ekoller muvacehesinde anlamlandırılması bağlamında üretilen fikir ve düşünceler olarak tanımlanmaktadır. Bu çerçevede üretilen düşünceler Dinin/İslam'ın bizatihi kendisi değildir. Tıpkı Kur'ân'ın anlaşılması, yorumlanması çerçevesinde üretilen yaklaşım ve yorumların bizatihi Kur'ân'ın/murad-ı İlahî'nin kendisi olmadığı gibi. Bu yüzden Kur'ân'ın anlaşılması ve yorumlanması faaliyetleri göreceli, izafî olup mutlak değildir. Zira tefsir/yorum; "*soru ve cevap sürecinde metinle kurulan diyalogdan alınan ürün, sonuç*" olarak anlaşılmakta olup bir anlama ve edinim faaliyeti olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kaynaklar Kur'ân'ın anlaşılması, yorumlanması hususunda yürütülen bu faaliyetleri 3 ana kategoride incelemektedir; Bunlar; 1-Yüzeysel/basit/bilimsel olmaktan uzak, 2-Metodolojik, 3-İdeolojik, mezhebî, meslekî, siyasî ekoller şeklinde kendisini gösteren anlama ve yorumlama faaliyetleridir. Klasik Tefsir Usulü kaynaklarında metodolojik anlama ve yorumlama faaliyetleri hacimli yer tutup 3 temel kavram ve başlıkla karşılanmaktadır. Bunlar *ma'na,* övülmüş/memdûh ve yerilmiş/mezmûm'uyla birlikte bir çok alt başlığı olan *tefsir* ve *te'vil* kavramlarıdır.

Batı'da ise kutsal ve felsefî metinleri anlama ve yorumlama faaliyeti olarak semantic ve hermeneutic kavram ve yöntemi geliştirilmiştir.

Ancak gerek ma'na, tefsir ve te'vil'i gerekse semantic ve hermeneutic'i etkileyen başta dil, dil felsefesi, epistomoloji, dildeki belağat, fesahat, ilk dönem toplumunun sosyoloji, psikolojisi ve hakim aklı, iç ve dış bağlam, toplumsal-kültürel bağlam, okuma ve yorum bağlamı, öznellik ve nesnellik, coğrafyalar ve coğrafyaların ürettiği kültür ve karakter ve bu karakterin anlam ve yorumu etkilemesi gibi irili ufaklı bir çok unsurdan bahsedilebilir.

Biz bu çalışmamızda özellikle Müfessir Kurtubî örneği üzerinden coğrafyalar ve coğrafyalara hakim olan kültürün ürettiği karakterin anlama ve yorumlama faaliyetlerini ne şekilde etkilediği konusuna ışık tutacağını umduğumuz yorum/tefsir coğrafya ilişkisi konusunu işlemeye çalışacağız.

44 Yrd. Doç. Dr. Ahmet KÜÇÜK, İnönü Üniversitesi, ahmet.kucuk@inonu.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Anahtar Kelimeler: İslam düşüncesi, Kurtubi, Hermanotik, Semantik

MÜDECCEN SANAT'TA (ENDÜLÜS'TEN KALAN SANATKÂRLARIN ETKİSİYLE YAPILAN MİMARLIK ESERLERİNDE) ESTETİK KAYNAŞMA[45]

ÖZET

Amaç: İslam sanatı ve estetiğinin küresel barışa katkısını ifade etmek.

Materyal: Müdeccen sanat uygulamalarını örnekleriyle ortaya koymak.

Bulgular: Endülüs Emevî Devletinin yıkılmasından sonra, orada yaşayan Müslüman sanatkârlar, İspanya hâkimiyetinde kalarak meydana gelen mimarlık eserlerinde etki sahibi olmuşlardır. Yerleşip kalan ve mevcut kültüre uyum sağlayan anlamındaki müdeccen, sanatkârlar vasıtasıyla bir sanat dönemi olarak anılmıştır. İspanyolların "müdejar " dedikleri ifade de bu kelimeden kaynaklanmaktadır.

Sonuç: Müdeccen (Mudejar) üslup, yalnız İspanyollar tarafından geri alınan eski Endülüs topraklarında kalmamış, kuzeydeki İslam yönetimine hiç girmeyen bölgelerde de kendini göstermiştir. Özellikle Kurtuba'nın güçlü tesirleri Tuleytula ve Sarakusta'dan ötelere taşınırken, eskiden beri Hıristiyanların elinde bulunan şehirler de bu üslupta inşa edilmiştir. Göç eden İspanyollar tarafından Amerika'ya oradan tekrar ülkelerine dönenler tarafından Afrika'ya ve bazı diğer ülkelere taşınan bu üslup, İslam sanat ve estetiğinin birçok unsurunu üzerinde taşımaktadır.

Tartışma: Sanatın estetik zevk haline gelmesi, insanlar arasında kaynaşmaya ve birlikte yaşamaya yardımcı olması bakımından önemlidir. Farklı kültürlerde ve farklı inanç toplumlarında küresel barış tesis etmenin yollarından biri de estetik haz olmalıdır. Duygulara hitap eden güzellik tezahürleri, insanlığın hoşgörü anlayışını da etkilemektedir. Müdeccen sanat, İspanya'da ve diğer bazı ülkelerde İslam estetiğinin temsilcisi olmakla beraber diğer inanç gruplarının da beğenisini kazanarak toplumlar arası kaynaşmaya zemin hazırlayan önemli unsurlardan biri haline gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müdeccen sanat, Endülüs, İslam estetiği, Toplumsal kaynaşma

MERÎNÎ HÜKÜMDARI EBÛ YÛSUF YAKUP EL-MANSÛR'UN ENDÜLÜS MÜSLÜMANLARINA OLAN DESTEĞİ[46]

ÖZET

Bu tebliğde Murâbıtlar (1056-1147) ve Muvahhidler (1130-1269) devletinden sonra Mağrib'de yaklaşık üç asır hüküm süren Merînîler'in, cesareti, adaleti ve ilmî şahsiyetiyle meşhur hükümdarı Ebû Yûsuf Yakup el-Mansûr'un (1184-1199) İspanya Hıristiyanlarına yönelik olarak başlatmış olduğu cihad

45 Doç. Dr. Mustafa YILDIRIM, Necmettin Erbakan Üniversitesi, yildmustafa@gmail.com
46 Yrd. Doç. Dr. Yasemin SARI, Namık Kemal Üniversitesi, ysari@nku.edu.tr

seferberliğinden bahsedilecektir. Berberî asıllı Zenâte kabilesine mensup olan ve 1196-1465 tarihleri arasında Mağrib-i Aksâ'da (Fas) hüküm süren Merînîler, Mağrib'de Murâbıtlar ve Muvahhidler Devleti'nin yıkılmasından sonra kendilerini gerek Mağrib'de gerek Endülüs'te onların varisleri olarak görmüşler, bu sebeple Murâbıtlar ile Muvahhidler'in Endülüs'te başlatmış olduğu cihad faaliyetini devam ettirmişlerdir. Endülüs'te cihad fikrine yanaşmayan muasırları Hafsîler (1228-1574) ve Abdülvâdîler'den (1235-1550) farklı olarak İspanya'daki Hıristiyanlara karşı cihad düşüncesini daima diri tutmuşlardır. Merînî devletinin gerçek kurucusu olarak bilinen Sultan Ebû Yûsuf Yakup el-Mansûr bu maksatla Endülüs Hıristiyanlarına karşı dört sefer düzenlemiş, hepsinde de başarılı olmuştur. İlk seferini 659 (1261) yılında Şeriş (Jerez) civarında Portekizliler'e karşı gerçekleştirmiştir. İkinci seferini Kadis (Cadix) ve Mursiye'nin (Murcia) Kastilya ve Aragon krallıkları tarafından ele geçirilmesi sebebiyle Nasrî (Gırnata) Hükümdarı II. Muhammed el-Fakîh'in kendisinden yardım istemesi üzerine gerçekleştirmiştir. Kurtuba (Cordoba) yakınlarında İstecce (Ecija) savaşında onları mağlup ederek çok sayıda esir ve ganimet ele geçirmiştir (674/1275). Bu zafer Hıristiyan saldırılarını püskürterek Müslümanların Endülüs'te bir süre daha tutunmalarını sağlamıştır. Bu zaferin ardından üçüncü seferini gerçekleştiren Sultan Ebû Yûsuf Yakup el-Mansûr, İşbîliye (Sevilla) üzerine yürüyüp Hıristiyan ordusunu yenilgiye uğratmıştır (676/1277). Nasrî (Gırnata) birliklerinin de destek verdiği dördüncü seferi, zor durumda kalan Kastilya Kralı IV. Sancho'nun talebi üzerine Gırnata'ya (Granada) saldırmayacağı ve Müslüman tüccarlara zarar vermeyeceği taahhüdü karşılığında sulh ile neticelenmiştir (684/1285). Ebû Yûsuf Yakup el-Mansûr'un Endülüs Müslümanlarının faydasına yönelik gerçekleştirdiği en önemli faaliyet, Ceyşü'l-guzât teşkilatını kurarak cihad geleneğini sürekli hale getirmek olmuştur.

İBN ARABİ'DE AHLAKIN DİN, TASAVVUF VE NEFS İLE İLİŞKİSİ[47]

ÖZET

GİRİŞ-AMAÇ:

Ahlâk toplumun ve toplumsallığın ana cevheri olması dolayısıyla şüphesiz bir medeniyetin en temel göstergelerinden biridir, belki de başta gelenidir. Ahlâki faziletler, medeniyetlerin temel dinamikleri olduğu gibi, ahlâki zaafiyetler de yok oluşun asli sebepleri olabilmektedir. Bu bakımdan gerek batı düşünce tarihinde gerekse İslâm düşünce dünyasında ahlâk düşüncesi başından beri önemli bir sorun olmuştur. Bu probleme birçok disiplin, örneğin; tasavvuf, kelam, felsefe ve düşünürler kendi perspektiflerinden bakmıştır.

Düşünce tarihinde Sokrates'ten beri şüphesiz başka felsefi konularda olduğu gibi ahlâk konusunda da pekçok farklı hatta birbirine zıt görüşler ortaya konulmuş, bazı düşünürler davranışların sonucunu, bazıları da davranışa neden olan ilkeyi ahlâkiliğin ölçütü olarak görmüşlerdir

47Faik AYTEMİZ, Milli Eğitim Bakanlığı, mecnunileleyla@gmail.com

Bu çalışma ile, İslam düşünce hayatının en önemli simalarından ve aynı zamanda en tartışılan isimlerden biri olan İbnü'l Arabî'de ahlâkın din, tasavvuf ve nefis ile ilişkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu temel amaca dayalı olarak, araştırmada şu sorulara cevap aranmaktadır:

İbnü'l Arabî'de ahlâkın tanımı nedir?

İbnü'l Arabî'nin ahlâk tanımı hangi düşünürün tanımıyla benzerlik göstermektedir?

İbnü'l Arabî'de ahlâk-din ilişkisi nasıldır?

İbnü'l Arabî'de ahlâk- tasavvuf ilişkisi nasıldır?

İbnü'l Arabî'de ahlâk-nefis ilişkisi nasıldır?

GEREÇ-YÖNTEM: Çalışmaya İbnü'l Arabî'nin ahlâk tanımı, ahlâkın din ve nefis ile ilişkisi dahil edildi. Çalışmamızda, konunun daha açık anlaşılması açısından, yer yer, İslâm düşünürleriyle karşılaştırma yoluna gidilmiştir.

BULGULAR: İbnü'l Arabî'nin ahlâk tanımıyla İbn Miskeveyh'in ahlâk tanımının örtüştüğünü görüyoruz. Nefsin türleri ve nefsin güçleri konusunda ise İbn Arabî, genel olarak İslâm filozoflarının yaptıkları açıklamalara paralel görüşler ileri sürmüştür. Ahlâk-din ilişkisi konusunda ise, İbn Arabî, dinden ahlâka giden bir metot takip etmekte, başka bir ifadeyle teolojik bir ahlâka sahip bulunmakta, ahlâkı din ile temellendirmektedir. İbnü'l Arabî tasavvuf ile ahlâk arasında tam bir bağlantı kurmakta olup, insanın mutluluğa giden yolun Allah ile ilişkisinde başka bir ifadeyle tasavvufta görmektedir. Yine, İbnü'l Arabî, pratik ahlâka etkisini görmek bakımdan nefis türlerini nasıl açıkladığına bakmak gerekmektedir.

SONUÇ: İbnü'l Arabî sahip olduğu görüşlerle felsefenin bu önemli ve tartışmalı alanına önemli katkılarda bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ahlâk, Din, Tasavvuf, Nefs, Huy.

MURÂBITLAR DEVLETİNDE ALİ B. YÛSUF B. TAŞFÎN DÖNEMİNDE GAZZÂLÎ'NİN İHYÂU ULÛMİ'D-DÎN İSİMLİ ESERİNİN YAKILMASI HADİSESİ[48]

ÖZET

1056 senesinde Kuzey Afrikada kurulan Murâbıtlar Devleti, daha sonra Endülüs bölgesine de hakim olmuş, 1147'ye kadar varlığını sürdürmüştür. Dini gayelerle kurulan Murâbıtlar Devletinde, kuruluşundan itibaren fakihler gerek devlet yöneticileri gerek toplum nezdinde önemli bir konuma sahip olmuşlardır. Murâbıtlar Devleti hükümdarlarından Ali b. Yusuf b. Taşfin zamanında fakihlerin nüfuzu daha da artmıştır. Kaynakların naklettiğine göre bu hükümdar, fakihlerin görüşlerini esas alma hususunda daima büyük özen göstermiştir.

48 Yrd. Doç. Dr. Emine Nurefşan DİNÇ, Namık Kemal Üniversitesi, eminenurefsandinc@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Kadilcemaa Ebu Abdullah b. Hamdîn'in (v. 508/1114) Ali b. Yusuf b. Taşfîn (v. 537/1143) döneminde etkili olan fakihlerden biri olduğu anlaşılmaktadır. Ali b. Yusuf b. Taşfîn zamanında Kadilcemaa Ebu Abdullah b. Hamdîn riyasetinde Kurtuba alimleri İhyâu Ulûm'id-Dîn'in yakılmasına ilişkin bir fetva isdâr etmişler, bu fetva Ali b. Yusuf b. Taşfîn döneminde uygulanmış, onun oğlu Taşfîn b. Ali b. Yusuf zamanında da ilgili hususla alakalı takibatlar sürdürülmüştür. İhyâu Ulûm'id-Dîn'in yakılma hadisesi ve bunun sebebi günümüzde de tartışılmış, bu konu ile alakalı çeşitli görüşler ileri sürülmüştür. İbn Hamdîn riyasetinde çıkarılan fetva metni günümüzde mevcut olmamakla birlikte, bazı kaynaklarda, gerek İbn Hamdîn'den, gerek ona yakın sayılabilecek tarihlerde yaşamış İbn Hazm (v. 456/1064), Ebû Bekr et-Tartûşî (v. 520/1126) gibi Endülüs'lü âlimlerden nakledilen İhyâu Ulûm'id-Dîn ile alakalı görüşler de bu konuda fikir verebilir. Tebliğ metninde bu hususlar tafsilatlı bir şekilde ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Murabıtlar Devleti, Ali B. Yusuf B. Taşfin, Gazzali, İhyau Ulumid-Din

BAZI ALT KATEGORİLERİYLE SOSYAL SAPMA VE DİNDARLIKLA İLİŞKİSİ ÜZERİNE[49]

ÖZET

Çeşitli sosyal değişkenlerle davranışlar arasındaki ilişkiyi konu alan pek çok araştırmaya rastlamak mümkündür. Bazı çalışmalar bir takım sosyal değişkenler ve başarı gibi pozitif davranışlar arasındaki ilişkiyi ele alırken; bazıları ise sosyal değişkenler ile uyuşturucu kullanımı gibi negatif davranışlar arsındaki ilişkiye incelemiştir.

Din ile sosyal sapma ya da suç arasındaki ilişki de bunlardandır. Din bireysel ve kolektif anlatımlara sahip aşkın bir iman, inançlar, uygulamalar, gelenekler ve kurumlar seti ya da sistemi olarak toplumdan topluma ve kültürden kültüre farklılıklar taşımakla birlikte neredeyse her zaman geleneğe bağlılığı ve muhtevasındaki inançların toplumdaki kılavuzluğunu da beraberinde getirmektedir. Bu çerçevede dinin önemli fonksiyonlarından biri de toplumun davranış normlarına uygun pek çok ahlaki ilkeyi dikte ederek ya da yeniden dikte ederek onları doğaüstü müeyyideler ile ilişkilendirmesi ve bu ilişkinin toplum üyeleri tarafından benimsenmesine katkı sağlamasıdır. Dini inanç bizatihi geleneksel olduğu için ve çoğu dini katılım diğer geleneksel unsurlara bağlılığı gerekli kıldığı için, dolaylı olarak çoğu dini aktivite toplum normlarını destekler ve böylece sosyal uyuma katkı sağlarken sosyal sapmayı da engellemiş olur. Ancak burada unutulmaması gereken bir başka nokta da dindarlık ve sosyal sapma ya da suç arasındaki ilişkinin kültürel ve diğer bağlamsal koşullarla olan yakın ilişkisidir.

Dinsellik ve sosyal sapma arasında negatif bir ilişki bulunduğunu yani, dinsellik arttıkça sosyal sapmanın azaldığını öne süren çalışmalardan başka

49 Doç. Dr. Sefer YAVUZ, Kocaeli Üniversitesi, seferyavuz@gmail.com

üç farklı kategoriden daha bahsedilebilir. Bunlardan birincisi dindarlık zayıfladıkça sosyal sapmanın azaldığını belirtenlerdir. İkincisi; bu iki değişken arasındaki ilişkinin kompleks olduğunu belirten çalışmalardır, üçüncüsü de din ve sosyal sapma arasında kısmi bir ilişki gören çalışmalardır.

Bu araştırma teorik olarak sosyal sapma-dindarlık temelinde sosyal sapmanın popüler kategorileri suç ve din, şiddet ve din ile bu değişkenlerin bazı alt kategorilerinin analizini konu alacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dindarlık, sosyal sapma, suç, şiddet

OSMANLI SON DÖNEM ÂLİMLERİNDEN ÖMER ZİYÂEDDİN DAĞISTÂNÎ[50]

ÖZET

Osmanlı son devrinde yaşamış, devletin çeşitli bölgelerinde çeşitli hizmetlerde bulunmuş olan Ömer Ziyâeddin Dağıstânî (v. 1921) sufî bir âlimdir. Kafkasya'dan göç ederek payitaht İstanbul'a gelen ve sırasıyla imparatorluğun farklı bölgelerinde alay müftülüğü, kadı naipliği, medrese hocalığı ve tarikat şeyhliği vazifelerinde bulunan bu âlim dönemin değişen sosyal, ekonomik, siyasî ve kültürel yöndeki değişimlerine kayıtsız kalmamış, eserleriyle bu değişimler hakkındaki görüşlerini ifade etmiştir.

II. Meşrutiyet döneminde hilafet ve sultanların hukuku hakkında *Hadis-i Erbain fi-Hukuki's-Selâtîn* ve meşrutiyet hakkında *Mir'ât-ı Kânûn-i Esâsî* isimli eserleri kaleme almıştır. Bu eserlerde savunduğu görüşlerden dolayı ve 31 Mart Vak'ası'na karıştığı ve muhalif bir hareket olan İttihad-ı Muhammedî Cemiyeti'yle bağlantısı olduğu iddiasıyla sürgüne gönderilmiştir. Sürgüne gönderilme süreci ve sürgünden sonra yaşadığı zorluklar ve enteresan olaylar dönemin tarihsel bağlamı içerisinde ele alınacaktır.

Bu tebliğde akaid, hadis, tasavvuf gibi alanlarda yirmiden fazla eser vermiş olan, imparatorluğun çeşitli coğrafyalarında çeşitli vazifelerde bulunmuş sufî bir âlim olan Ömer Ziyâeddin Efendi'nin hayatı ve iki siyasî eseri temelinde Osmanlı son dönemine ışık tutulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hadis-i Erbain Fi Hukuki's-Selatin, Mir'at-ı Kanun-i Esasi, 31 Mart vakası, Ömer Ziyaeddin Dağıstanı

50 Zeynep DAĞINIK, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, zeynepercetin@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

AİDİYET ALANI OLARAK VATAN KAVRAMININ OSMANLI DÜŞÜNCESİNDE YERİ[51]

ÖZET

Çalışmamızda vatan kavramının 20. yüzyıl Osmanlı dünyasındaki yansımalarını inceleyeceğiz. Buradan hareketle toplumların inşasında üretilmiş mekanın yerini araştırma nesnesi olarak belirleyerek, İttihat ve Terakki Partisi yöneticilerine tesir eden milli, kültürel ve siyasal hareketlerin vatan düşüncesi ile bağını kuracağız. Bilindiği gibi kişinin nereye ait olduğu, benliğini ne üzerinden inşa ettiğinin anlaşılması noktasında belirleyicidir. Burada karşımıza çıkan kimlik kavramının toplumların inşasında üstlendiği rol, vatan düşüncesini anlamamızda yardımcı olacaktır. Siyasi bir kimliğin anlaşılmasında simgesel bir öteki ve sınırları belirlenmiş alana duyulan ihtiyaç önemli bir faktör olarak görülmektedir. Bireylerin ve toplumların kendisini nasıl algıladığı dönem ve şartlara göre değişiklik arz etmektedir. Fakat sosyallik biçiminin kendisi toplumsal koşulların ve süreçlerin imkânı dâhilinde hala geçerli ve varlığını korumaktadır. Yani sosyalleşme eylemi sürekli fakat onun biçimleri değişkendir. Buradan hareketle çalışmamızda ele alacak olduğumuz vatan fikrinin, toplumun zihni dönüşümünde araçsallaştırılması da ana temamızı teşkil edecektir. Burada vurgulanması gereken husus, bu fikri dönüşümün ihtiyaç halinde gerçekleşmesidir. Toplumu ulusal bir çerçevede kurma gereği ve bunu bir şahıs etrafında gerçekleştirmenin imkansızlığının bir araya gelmesinden dolayı İttihatçılar arasında oluşturulmak istenen bir dayanak olarak toprağın, yurttan vatan fikrine evrimi, dönemsel biçimlendirmeler çerçevesinde anlam kazanmıştır. İmparatorluk coğrafyasında ise bu süreç yeniden yapılandırılmakta olan anayasal sistem, vatandaşlık, zorunlu eğitim ve askerlik, nüfus sayımları gibi pek çok alanda karşımıza çıkmaktadır. Burada söz konusu amaç, halk gruplarının vatandaş olarak ortak bir kimlik kazandırılarak imparatorluk içerisinde ortaya çıkabilecek ulusal bağımsızlık hareketlerinin önlenmesidir. Hak ve görev dağılımındaki eşitliğin sağlanması ile uygun zeminin hazırlanmış olduğu düşüncesi II. Meşrutiyet döneminde İttihat ve Terakki Partisi yöneticilerince benimsenmiştir. Bu minvalde 1909 yılında kabul edilen zorunlu askerlik uygulaması, vatanın muhafazasından milletin sorumlu olduğu algısının yerleşmesine aracılık etmiştir. Bizim çalışmamızın amacı da II. Meşrutiyet devri iktidarında yer alan İttihat ve Terakki Partisine, Turancılık, Türkçülük ideolojileri kapsamında tesir eden kanalların tahlili ve bunun neticesinde yurt sevgisinin vatan düşüncesine bir aidiyet alanı olarak nasıl dönüştüğünü incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Vatan, Aidiyet, Meşrutiyet, Mekan, Türkçülük.

51 Ayşe GÜHER GÜLAÇAR, Sakarya Üniversitesi, guhergulacar2012@hotmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

MÜSLÜMANLARIN YAHUDİLİK ELEŞTİRİSİNE YAHUDİ FİLOZOF İBN KEMMÛNE'NİN CEVABI[52]

ÖZET

Said bin Mansur İbn Kemmûne (ö. 1286), hayatının büyük bir bölümünü İlhanlılar döneminde, son yıllarını da Moğol yönetimi altında Bağdat'ta geçirmiştir. Aslen Yahudi bir aileye mensup olan İbn Kemmûne'nin bazı eserlerine, müslüman müelliflerin yaptığı gibi besmeleyle başlaması ve Hz. Muhammed'e salavat getirmesi sebebiyle müslüman olduğu iddia edilmiştir. Bununla birlikte bazı araştırmacılar, onun müslüman olmayıp müslümanların çoğunlukta olduğu Bağdat'ta yaşadığı için bu dili kullandığını ya da söz konusu ifadelerin müslüman müstensihlerce sonradan ilave edilmiş olabileceğini düşünmektedir.

İbn Kemmûne'nin ömrünün son döneminde Bağdat'ta İslâm, çoğunluğun dini olmakla birlikte hâkim din değildir. Dini tartışmaların serbest olmasının da etkisiyle din mensupları arasında çeşitli reddiye, karşı reddiye ve savunma türü eserler kaleme alınmıştır. İbn Kemmûne'nin Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslam dinlerini belli başlı konularda incelediği *Tenkihu'l-Ebhas li'l-Mileli's- Selâs*adlı eseri bu dönemin bir ürünüdür. Müellif, kitabının ön sözünde her dine eşit mesafede durduğunu ve hiçbir dinin savunmasını yapmadığını ifade etmektedir. Bununla birlikte müellifin bu eseri (*Tenkih*) bir bütün olarak incelendiğinde, Yahudilikle ilgili iddia ve ithamlara verdiği cevapların, Hıristiyanlık ve İslam'a karşı ileri sürülen iddialara verdiği cevaplara oranla daha fazla savunmacı bir yaklaşım sergilediği görülmektedir.

Kitabın ikinci bölümünde müslümanların Yahudiliğe yönelttiği yedi tane eleştiri sayılmakta ve her bir eleştiriye ayrı ayrı olmak üzere Yahudilerin verdiği cevaplar yer almaktadır. Bu tartışmalar genel olarak Yahudiliğin bozulmadan günümüze kadar ulaşıp ulaşmadığı, Tevrat'ın tahrif edilip edilmediği, Tevrat'ta Tanrı hakkında antropomorfizm ve benzeri küfrü gerektiren ifadelerin ve benzetmelerin bulunması, temel inanç esaslarından olan ahiret inancına Tevrat'ta yer verilmemesi gibi konular üzerinden yapılmaktadır.

Bu tebliğde müslümanların Yahudiliğe yönelttiği eleştiriler ve İbn Kemmûne'nin bu eleştirilere verdiği cevaplar değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Müslümanlar, Yahudilik, İbn Kemmûne, Tevrat, Tahrif

CİBRÎL HADİSİ DOĞRULTUSUNDA İMAN İSLAM VE İHSAN[53]

ÖZET

Cibrîl, Allah'tan aldığı vahyi peygamberlere ileten melektir. O, Hz. Peygamber'e aslî sureti ile geldiği gibi, insan suretinde de gelerek vahiy

52 Doç. Dr. Ali Osman KURT, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, alosman66@gmail.com

53 Yrd. Doç. Dr. Mehmet Mansur GÖKCAN, Çukurova Üniversitesi, mgokcan37@hotmail.com

*Bu çalışma, Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Projeleri Birimi (BAP) tarafından ID 8917 nolu proje kapsamında desteklenmiştir.

getirmiştir. Cibrîl hadisinde ise, Hz. Peygamber'in ashabına da insan suretinde görünmüş Hz. Peygamberle yaptığı diyalogla insanlara dini öğretmiştir. Hadiste iman; amentünün esaslarını oluşturan inanç esasları olarak; İslam ise, İslam'ın şartları olarak karşımıza çıkmıştır. İhsan ise, "sanki Allah'ı görüyormuş gibi kulluk yapmak" olarak ifade edilmiştir. Hz. Peygamber'in, "Bu Cibrîl idi. Size dininizi öğretti." demesi, dinin bu üç unsuru da kapsadığını göstermektedir. İman olmadan, İslam ve ihsanın bir anlam ifade etmeyeceği; imanın da, İslam ve ihsan olmadan varlığını sürdüremeyeceği ve istenilen hedefe ulaştıramayacağı anlaşılmaktadır. İman, inanmak; İslam, inandığını yaşamak; ihsan ise inandığını en mükemmel şekilde yaşamak demektir. İslam'ın içinde iman; ihsanın içinde ise, hem iman, hem de İslam yer almaktadır. Hadisten, ihsanın, kulluktaki en yüksek mertebe olduğu ve dinin ancak ihsanla kemale ulaşacağı anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cibrîl, hadis, iman, islam, ihsan.

İBN TEYMİYYENİN TASAVVUFA BAKIŞI VE HERMETİZME KARŞI MÜCADELESİ[54]

ÖZET

Hermetizm her türlü gizemin içinde yer aldığı sezgi veya tefekkür yoluyla edinilebilen (gnostik) bilgiyi esas alan öğretidir. Ezoterik bir bilgelik olarak da yorumlanan hermetizm M.Ö. 16 bin yıllarında dünyaya hakim olan "Kayıp Kıta Mu" halkı tarafından Mısırlılara öğretilmiş gizli bir öğreti olarak bilinmektedir. İnsanlığın kadim inançlarından biri olan Hermetizm, daha sonraları Harran Sabiîliği ile özdeşleşmiş ve Harran, İskenderiye okulundan sonra Hermetik öğretinin dünyaya yayıldığı en önemli merkez olmuştur. Harran Hermetizmi ile Müslümanlar, Şam'ı fethettiklerinde karşılaştılar. Böylece, başta İslam felsefesi olmak üzere, Tasavvuf ve diğer İslamî öğretilerde önemli ölçüde etkili olacak olan kadim bir kültüre İslam dünyasını kapısı açılmış oldu.

İslam düşüncesinde hermetizmin kendisini Cabir b. Hayân felsefesinde, İhvan-ı safa risalelerinde, İbn Sina ve meşriki felsefede, Şia'da, özellikle ismailî batını düşüncede açıkça hissettirmiştir. Daha sonraları oluşan bu kültürel ortamda Sünni İslam tasavvufu da belli konularda bu düşünceden etkilenmiştir. Gulat-ı şia ve bazı tasavvuf çevrelerinde zemin bulan İslam inanç esaslarına aykırı olan hulûl ve ittahad inancı, gizli bilgilerin belli kişiler aracılığı ile nesilden nesile aktarıldığına inanılması hermetizmin eseridir.

Hermetizmin en az etkili olduğu ilim "kelam"dır. Baştan itibaren kelam âlimleri hermetizden beslenen bu vb. düşüncelere karşı amansız bir mücadele vermişler ve bu konularla ilgili pek çok eser telif etmişlerdir. Asırlar sonrasında yine aynı topraklarda (Harran) dünyaya gelen İbn Teymiyye'nin de özellikle Gulat-ı Şia içerisine sızmış hermetik düşüncelere ve kısmen kimi sünnî tasavvuf çevrelerini de etkilemiş olan bu düşünceler karşı köklü bir mücadele verdiğini görmekteyiz.

54 Prof. Dr. İbrahim COŞKUN, Necmettin Erbakan Üniversitesi, ibrahimcoskun@hotmail.com

İbn Teymiyye görünüşte her türlü tasavvufa karşı gibi algılansa da o İslam tasavvufunun özünü yaşayan ve ortaya koyduğu düşüncelerle İslam maneviyatını savunan bir âlimdir. Bu bakımdan onun mücadelesinin çevre kültürlerin de etkisiyle özünü kaybetmiş çıkar ve istismar vesilesi haline getirilmiş tarikatlar olduğu bilinmelidir. Biz tebliğimizde kökeni Harran hermetizmine dayanan başta Gulat-ı Şia ve kısmen de tasavvuf olmak üzere İslam düşüncesinin farklı alanlarında görülen ve İslam inançlarıyla bağdaşmayan düşünceleri İbn Teymiyye'nin düşünceleriyle değerlendireceğiz.

Anahtar Kelimeler: Hermetizm, Tasavvuf, İbn Teymiyye, Ezoterizm

ANALYSIS OF FARMERS' RELIGIOUS-FINANCIAL BEHAVIOUR AND ATTITUDES[55]

ÖZET

In rural areas, people live in accordance with their religious beliefs and faith. Farmers invest their savings to have a better standard of living in the future. As investing farmers give a certain part of their income as alms to the poor as required by their religious beliefs, this affects the extent and type of their investment. Moreover, religion also plays a role in the financial processes influencing the farmers in making investment decisions. Financial processes involve the desire to protect capital, achieve capital gain and generate perpetual income. Farmers have to invest in order to protect their capital, achieve capital gain and generate perpetual income. In making investment decisions, however, they need to observe some rules of Islam, including with respect to interest. In this context, some investing farms avoid achieving capital gain through interest. Hence, it is important to analyse farmers' financial and religious attitudes such as almsgiving, agricultural borrowing and agricultural insurance. The present study assesses the viewpoints of the farmers in Antalya who were interviewed face-to-face with regard to almsgiving, borrowing agricultural loans and taking out an agricultural insurance policy. 65.8% of the respondents spend their income to meet the needs of their households, 16.2% make new investments, 12.7% save money in cash (Turkish lira), 3% keep their savings in bank deposit accounts, and 2.4% save gold. By giving a part of their agricultural harvest as alms to the poor, the farmers believe they have fulfilled their religious obligation to give alms. They calculate 1/40th of their harvest according to the Islamic law and consider themselves to have fulfilled their obligation. 57.4% of the respondents state that they always give alms out of their harvests, 17.3% that they give frequently, 17.1% that they give from time to time, and 4.0% that they give rarely, whereas 4.2% state that they never give alms. 95% of the farmers give alms one way or another, despite at varying levels and in various forms. Agricultural insurance brings many advantages, including protection against loss of crops due to natural disasters. 61.5% of the respondents state they

55 Yrd. Doç. Dr. Süleyman KARAMAN, Akdeniz Üniversitesi, skaraman@akdeniz.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Bahset KARSLI, Akdeniz Üniversitesi, bkarsli@akdeniz.edu.tr

have never taken out a crop insurance policy, 14.0% that they always take out this policy and 24.5% that they take out this policy from time to time. The farmers have a neutral stance on the view that "borrowing an agricultural loan is haram (forbidden by Islamic law)". In other words, some of them consider it haram, whereas others disagree with this view.

Keywords: Religious-Financial Behaviour, Farmers, Attitudes

KANT ÖDEV ETİK'İ ÜZERİNE BİR DENEME[56]

ÖZET

Bu çalışma İmmanuel Kant'ın ödev etiğini temel alarak bir ilahiyatçının mesleki yaşantısında meslek etiğine uymasının görev mi ödev mi olmalı hususunu tartışmaktadır. Bunu yaparken de Kant'ın ödev etiğinin temel almayı amaçlamaktadır. Etik tarihi içerisinde bir etik teorisyen olarak Kant hep dikkati çekmiştir. Özellikle de ilahiyat öğrencilere meslek etiği dersleri verirken, karşılaştığım zorluklar öğrencilerin arasında bu dersi almanın gereksiz olduğu düşüncesi bu çalışmayı yapmamın ana nedenlerinden birini oluşturmaktadır. Günümüzde sadece ilahiyatçıların değil tüm meslek mensuplarının meslek etiği ilkelerine uyması gerekli olduğu düşünülünce durumun önemi ortaya çıkmaktadır. Ama her şeyden önemlisi toplumda önemli bir yere sahip olan ilahiyatçının uyması daha da büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle bu hususu Kant'ın ifadesiyle bir mesleği icra ederken bir görev değil bir ödev bilinciyle gerçekleştirirsek toplum içinde pek çok problemin de önüne geçilmiş olacağı kanaatiyle görev mi ödev mi olmalı hususunu bu çalışmada tartışmayı uygun gördük.

Anahtar Kelimeler: Kant, Ödev ahlakı, Felsefe, Etik tarihi

"ALEVİ/BEKTAŞÎ GELENEĞİNDE MUSAHİPLİK KURUMU (TOKAT TÜRKMEN ALEVİLERİ ÖRNEĞİ)[57]

ÖZET

Alevilik'te Musâhip olmak demek, iki şahsın kardeş olması demektir. Alevi topluluklarında birey her şeyden önce Alevî bir ana-babadan doğmuş olmanın yanında ancak evlendikten ve kendilerine "Musâhip" olarak başka bir evli çift bulduktan sonra topluluğun tam anlamıyla ve resmen mensubu olabilirler. Bu dört kişilik iki aile Alevî cemaatinin çekirdeğini teşkil eder ve birbirlerine kardeş sayılırlar. Buna "ahiret kardeşliği" denir. Anlaşıldığına göre bu hem dünya, hem de ahiret kardeşliğidir. Dinî-sosyal bir kurum olan Musâhiplik yardımlaşma esasına dayanır. Dede, Alevî-Bektaşi geleneğinde cemaatin dinî önderidir. Alevî topluluğunda dedenin statüsü üst düzeydedir. Dedeler Alevi-Bektaşî topluluklarında hem dini hem de dünyevi otoritedir. Dedeler ana bilgi kaynağı olarak kabul edilmektedir. Alevi/Bektaşî geleneğinde ana bilgi

56 Yrd. Doç. Dr. Ayşe EROĞLU, Gaziantep Üniversitesi, ayseroglu27@gmail.com
57 Yrd. Doç. Dr. Hasan COŞKUN, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, hasan.hcoskun@gop.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

kaynağı olarak görülen dedelerin musahiplik kurumu hakkındaki görüşlerini esas aldık. Bu çalışmada, Alevî kültürünün çok zengin dinî ve sosyal tezahürlerinin yaşandığı Tokat Türkmen Alevi Dedelerinin kurumsallaşmış geleneksel alevi örgütlenmelerinden musahiplik kurumuna bakışını Din Sosyolojisi açısından inceleme ve araştırmaya tabi tutuyoruz. Dini ve toplumsal otorite olarak Dedelik kurumu ile bir sosyal dayanışma örgütlenmesi olarak Musahiplik kurumu arasındaki ilişkiyi ortaya koymaya çalıştık. Din ve yol kardeşliği olarak tanımlanan Musahiplik kurumunun alan araştırmamızda elde ettiğimiz veriler eşliğinde ortaya koymaya çalıştık. Musahiplik kurumunun günümüzde fonksiyonlarını yerine getirip-getirmediğini tespit etmeye çalıştık.”

Anahtar Kelimeler: Alevilik, Tokat, Alevilik-Bektaşilik, Musahiplik, Sosyal Dayanışma

الحج كتمثل مقصد الخلق في النشأة الأولى[58]

ملخص

الحج معناه فعل بعض المناسك المعينة في مكان معين في وقت معين لغرض معين. والحج موجود في الديانات المختلفة سواء كانت الهية او إنسانية. وقي نظري فإن تعيين المنسك والمكان والوقت والغرض كان عائد الي الإنسان. بعد فترة من الزمان من نبوة ابراهيم واسماعيل بدل العرب د ين الله بعبادة الأصنام وغيروا شعائر الحج.

بعد تطور الإنسان في الأرض جعل الله خليفة في الأرض وأمره بعبادته. والعبادة خلق الإنسان في الأرض وإنتاجه. والنسك وسيلة للعبادة. وكذالك فالحركات الذهنية والبدنية والمالية نسك ووسيلة لتحقيق العبادة. والحج له مكانته في تحقيق العبادة. حينما أنشأ الإنسان مكانا معينا للنسك اطلق عليه اسم البيت قياسا لبيته او مسجدا لإفادة غرضه. والله أضاف هذا البيت او المسجد إليه.

والحج يمثل وظيفة الإنسان في الأرض في هذه الدنيا ولا يمثل البعث بعد الموت. لان في الحج ثلاثة مناسك وهي الطواف والسعي والوقف. والطواف حركة دائرية حول المكان دون ان يبتعد عنه وان يقترب به. هذا يعني ان للإنسان أهداف وغايات يسعي لتحقيقها. والسعي حركة مستقيمة بين مكانين لتحقيق غرض له هدف معين. والوقف لمدة معينة تأمل وتفكير في التخطيط للوظيفة. ورجم الشيطان هو منع لكل ما يبعدك عن اداء الوظيفة. الشيطان يمثل كل إنسان يريد أن يمنعك من القيام بوظيفتك علي أكمل وجه. والحلق او التقصير رمز لقبولك العبودية لله. لأن المجتمع آنذاك كان يتكون من طبقتي الأحرار والعبيد. وكانت كل طبقة منهما تعرف بهيئة خاصة بها.

وحركات الحج أغلبها سبع مرات للدلالة على خلق السماوات والأرض في سبعة أيام. كما ورد في التوراة والقرآن وما تداوله الأولون. ووجود آدم في هذا المكان يرمز الى أنه أول من وجدمن البشر علي الأرض وإن لم يكن آدم اول إنسان في نظري.

منهجي في هذا البحث التحليل والمقارنة والنقد. فالتحليل في الحركات والمناسك واللأغراض يشمل الحج عند المسلمين وغيرهم. وأما المقارنة فستكون أيضا الحج في الشرائع السماوية. وكذالك النقد فيشمل عند الجميع.

الكلمات المفتاحية: الحج- المناسك- العبادة- الطواف

58 Prof. Dr. Erkan YAR, Fırat Üniversitesi, eyar@firat.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

ENDÜLÜS İSLAM KÜLTÜR COĞRAFYASINDAN İLHAM ALAN YAHUDİ DİN BİLGİNLERİ[59]

ÖZET

İber Yarımadası, İnsanlığın Kültür ve Medeniyet tarihinde önemli bir bölgedir. İslam Tarih ve Coğrafyasının özellikle X-XIII. Yüzyıllar arasında önemli bir kesitini oluşturur.

Müslümanlar buraları fethettikten sonra etnik ve dini ayrım gözetmeden dönemin en üst medeniyetini bu bölgede kurmakla kalmamış, Avrupa ve Kuzey Afrika'da da gelecek kuşaklara tesir edecek bir birikimi oluşturmuşlardır.

8nci yüzyıldan itibaren yerleşen Müslümanların kurdukları üniversiteler sayesinde otaya çıkan Endülüs İslam Medeniyeti zirvedeyken Avrupa'da üniversite kavramı bilinmemekteydi. Avrupa'da Üniversitelerin kuruluşu XIII. Yüzyıl ortalarına rastlamaktadır. Oysa bir medeniyetin oluşumu eğitim sistemine bağlıdır.

10ncu yüzyıldan itibaren Endülüs eğitim kurumları sadece Müslümanlara eğitim veren kapalı bir yapıda olmayıp, tüm Yahudi, Hıristiyan ve İslam Coğrafyasından birçok kişinin yetişmesinde de öncülük etmiştir. Bunlardan en meşhur birkaç tanesi: Yahudi din bilginlerinden Solomon b.Gabriel (1021-1058), Moşe b. Ezra, Yahuda ha Levi (1085-1140), Abraham b. Davud (1090-1165) ve RaMbaM Musa b. Meymun (1135-1204) 'dur.

Yahudilikte o döneme kadar görülmemiş bir tefsir ve hukuk alanında ivmelenme ve gelişim, bu asırdan itibaren kendini gösterirken, yapılan çalışmalar metodolojik açıdan incelendiği takdirde islam tefsir ve hukuku metodolojisinden hiç de uzak olmadıkları apaçık ortadadır.

Anahtar Kelimeler: Yahudilik, Endülüs, Moşe b. Ezra, Yahua ha Levi, Abraham b. Davud, Musa b. Meymun

SİYASİ TARAFGİRLİKTEN TANRISALLAŞTIRMAYA AŞIRI Şİİ GÖRÜŞLERİN GELİŞİM SÜRECİ[60]

ÖZET

Aşırı Şii fırkalar, İslam toplumunun ikinci büyük mezhebi Şia içerisinden neşet etmiş olan toplumsal yapılanmalardır. Bu fırkalar, başta Hz. Ali olmak üzere Ehl-i Beyt'e mensup imamları tanrısallaştırmaya varan görüşleriyle geleneksel Şii düşüncesinden ayrılmışlar ve heteredoks yapılar olarak tanımlanmışlardır. Bu şekilde Müslüman toplumdan ötekileştirilen bu fırkalar inancalarını, ritüellerini ve inançlarını ihtiva eden eserlerini gizlemeyi esas alan prensipler geliştirerek kapalı toplumlar şeklinde varlıklarını sürdürmüşlerdir.

59 Yrd. Doç. Dr. Ahmet ARAS, Necmettin Erbakan Üniversitesi, arasahmet@hotmail.com
60 Yrd. Doç. Dr. Aytekin ŞENZEYBEK, Necmettin Erbakan Üniversitesi, senzeybek4@hotmail.com

Bütün sosyal yapılarda olduğu üzere aşırı Şii fırkalar ve görüşleri de bir anda ortaya çıkmamış, süreç içeresinde zuhur etmişlerdir. Klasik kaynaklarda Abdullah b. Sebe ile başladığı bildirilen bu süreç on birinci yüzyılın başlarında tarih sahnesine çıkan Dürzilikle zirve noktasına ulaşmıştır. Bu zümreler, ileri sürdükleri görüşler sebebiyle Şii ve Sünni pek çok ulema tarafından tekfir edilmenin yanında Moğollar ve Haçlılar gibi İslam düşmanlarıyla işbirliği yapmakla da itham edilmişlerdir. Bu yaklaşım açısı birinci ve ikinci dünya savaşları da dahil olmak üzere günümüze kadar bazı İslami zümreler üzerinde etkisini muhafaza etmiş ve aşırı fırkalara karşı bir güvensizlik duygusuna neden olmuştur.

İslam tarihi boyunca siyasi ve itikadi olarak sürekli tartışılan bu zümrelerin ortaya çıkış sebeplerinin iyi analiz edilmesi, yaşanmışlıklardan ders çıkartarak geleceğe yön verme açısından büyük bir önem arz etmektedir. Tebliğimizin temelini oluşturan bu durum sosyo-politik ve psiko-sosyal açıdan incelenecektir. Araştırmamızda öncelikle Şii akidesinin temellerini oluşturan Hz.Ali ile ilgili siyasi olaylara kısaca değinilecektir. Ardından Emevi ve Abbasi iktidarlarının Şii toplumuna yaklaşımları ve bunun zikredilen zümreler üzerindeki psikolojik etkileri ele alınacak. Bu etkilerden hareketle, İslam fetihlerinin genişlemesiyle orantılı olarak Müslüman olan diğer din, kültür ve medeniyet mensuplarının eski inanç ve kültürel birikimlerinin aşırılıkçı düşüncelerin oluşumundaki etkileri incelenecek. Yine tercüme faaliyetleriyle birlikte Müslümanlar arasında yayılan felsefi düşüncenin aşırı Şii fikirlerin ortaya çıkması ve bunların temellendirilmesindeki katkılarına değinilecek. Bütün bu etkenlerin tesiriyle aşırı Şii fırkaların dini metinleri yorumlamadaki farklılıkları da örneklemelerden hareketle ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aşırı Şii Fırkalar, Gulat, Hulül, Tecelli.

HALİFE ÖMER DÖNEMİNDE FARKLI DİN MENSUPLARIYLA BİRLİKTE YAŞAMANIN SOSYAL İLKELERİ[61]

ÖZET

Çağımızda bir taraftan çok kültürlülük ve insan hakları gibi konular sözde veya belirli toplumlar için öne çıkarılırken diğer taraftan reel yaşamda etnik köken veya dini mensubiyete göre tutum, uygulama ve eylemler gerçekleştirilmektedir. Özellikle de Müslüman toplumların ve devletlerin çok kültürlülük veya farklı din mensuplarının hatta aynı dinin çeşitli mezhep farklılıklarının düşmanlıklara dönüştürülmesi için özel çabaların harcandığı İslam Dininin bu konudaki yaklaşım, öğreti ve uygulamalarının dışına çıkılması için seferberlik ilan edildiği gözlenmektedir. Neredeyse Müslümanların genelinin adaletiyle bildiği Halife Ömer yönetiminin bu konudaki çağımıza ışık tutacak ilkeleri barındırdığı gözden kaçırılmaktadır.

Hz. Ömer döneminde çok kısa sürede Müslümanlar mevcut coğrafya genişliğinin ve nüfusun neredeyse on katına çıkmış, toplumsal yapı içerisine

61Prof. Dr. Hayri ERTEN, Necmettin Erbakan Üniversitesi, ertenhayri@hotmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

pek çok etnik kökene veya dine mensup unsurlar dâhil olmuşlardır. Hatta denilebilir ki Müslümanlar nicel açıdan azınlık durumuna düşmüşlerdir. Bu nitelikleriyle söz konusu dönem Müslümanlar ile Müslüman olmayan grupların birlikte nasıl yaşadıklarına dair uygulamalar ve örnekleriyle adeta günümüz için numune ve ilke niteliği taşımaktadır. Tebliğ yeni yerler fethedildiğinde Müslüman olmayan grupların hangi şartlarla ve ne gibi sözleşmelerle topluma dahil olmayı kabul ettikleri; can, mal, din, namus ve kıyafet şekilleri gibi konularda yasal güvenceleri olduğu üzerinde durulacaktır. Tüm bu mevzuların günümüzdeki insanlığın umutla beklediği birlikte yaşama ve barış kültürüne vereceği katkılar tebliğde analiz edilecek ve bu bağlamda değerlendirilmeler yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Halife Ömer, Farklı Din Mensupları, Müslüman Olmayan Unsurlar, Sosyal Norm, Birlikte Yaşam, İlke

İLÂHÎ DİNLERDE MEVLİD BENZERİ ESERLER[62]

ÖZET

İlâhî dinlerde Rabb'in insanlara mesajı Peygamberler vasıtasıyla ulaştırılır. Peygamberler aynı zamanda insanlar için örnek teşkil ederler. Vahiyle detaylandırılmayan hususlarda insanları bilgilendirirler. Ve onların yaşadıkları dönemde insanlar anlayamadıkları veya merak ettikleri konuları onlardan sorup öğrenmişlerdir. Burada bahsedilen ve edilmeyen pek çok rol ve özelliklerinden dolayı onlar bu dinlerde, özel öneme sahip insanlardır. Bu özel öneme binaen ilâhî dinlere mensup toplumlarda Peygamberleri anlatan, öven manzum ve mensur eserler oluşturulmuştur. Zira bu dinlerde Allah'a inanmak ve O'nu sevmek; O'nun Peygamberlerine inanmayı ve onları sevmeyi de gerektirir. Bu inanç ve sevginin doğal yansımasının toplumun aynası olarak nitelendirilen edebiyatta olması ise elbette yadsınamaz. Bu çerçevede ilâhî dinler incelendiğinde İslâm dininde Hz. Muhammed(as) ile ilgili olarak; bilgi veren, onu öven manzum ve mensur pek çok türde ve sayıda eser olduğu görülmektedir. Mevlid de bu tür eserlerden biridir. Mevlidlerde Hz. Muhammed'in(as) hayatı manzum olarak anlatılmakta ve O övülmektedir. Asırlar boyu Peygamber sevgisinin yansıması olarak pek çok dilde Mevlid kaleme alındığı, bunların bazen devlet düzeyindeki şaşaalı bazen de daha sade törenlerde okunduğu bilinmektedir. Bunlar arasında en meşhur olan ise Süleyman Çelebi'nin kaleme aldığı "Vesîletü'n-Necât" isimli eserdir.

Biz bu tebliğde öncelikle 'Mevlid' konusunda bilgi verip, sonra diğer ilâhî dinlerde(Yahudilik, Hıristiyanlık) Mevlid benzeri metinler var mıdır?, varsa muhteva ve kullanım yeri açısından Mevlid metinleriyle benzerlik arz ederler mi? Gibi sorulara cevap arayıp, benzer metinleri karşılaştırmalı olarak ele almaya çalışacağız. Aynı zamanda hem metinlerin hem de bu kapsamda yapılan törenlerin fotoğraflarını ilave ederek çalışmamızı görsel olarak da mümkün olduğu kadar zenginleştireceğiz.

62 Yrd. Doç. Dr. Ayşe FARSAKOĞLU EROĞLU, KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ, afarsakoglu@ksu.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Anahtar Kelimeler: Yahudilik, Hristiyanlık, İslam, Mevlid, Süleyman Çelebi

ENDÜLÜS'TE FELSEFÎ GELİŞMEYİ ENGELLEYEN FAKTÖRLERDEN FUKAHA SULTASI[63]

ÖZET

Endülüs'te felsefî düşüncenin doğuşu, gelişmesi hayli problemli olmuştur. Doğuda felsefeye duyulan ilginin temel nedeni, Hint, Mısır, İran ve kadim Yunan felsefelerinin tercümeler yoluyla İslâm dünyasına kazandırılması ve bunun mevcut otorite tarafından desteklenmesidir. Bu sebepten olacak ki Kindî, Farabî ve İbn Sina gibi büyük filozoflar yetişti ve onlar kendi felsefî sistemlerini kurdular.

Endülüs'te ise felsefenin doğması ve gelişmesi için doğudaki gibi ne hazır bir kaynak ne de bir destek söz konusuydu. Fethin başından itibaren Felsefenin gelişmesini destekleyici olmaktan ziyade engelleyici faktörlerden bahsetmek daha doğru olacaktır. Endülüs'ün doğuya uzaklığı, kadîm Greek felsefesinde olduğu gibi varsayılan felsefî bir modelden yoksun oluşu, Endülüs'ü fetheden fatihlerin felsefeye uzak duruşları, pratik sorunların çözümü bağlamında ilk olarak fıkhî mezheplerin Endülüs'e girişi ve fakihlerin kendi otoritelerini güçlendirmek için farklı düşüncelere tahammül göstermemesi gibi faktörler, Endülüs'te felsefenin gelişmesini yavaşlatmış, durdurmuş, bazen de engellemiştir. Bu bildirinin amacı Endülüs'te felsefenin gelişmesini engelleyen fukahanın rolünü ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Endülüs, Felsefe, Fukaha, İslâm Felsefesi, Fıkhî Mezhepler

SON DEVİR OSMANLI HUKUKÇUSU ALİ HAYDAR EFENDİ'NİN ŞURÛT İLMİNE DAİR ESERLERİNİN TAHLİLİ[64]

ÖZET

Ali Haydar Efendi'nin şurût ilmine dair iki eseri vardır. Bu iki eser birbirinden bağımsız olmayıp ikinci kitap ilkinin genişletilmiş halidir. Birinci eserinin adı *Tatbikât-ı Şer'iyye Dersi* ikincisinin ise *Kitâbü'l-mebâhisi'l-mühimme fi't-tatbikâti'ş-şer'iyye ve'l-hukûkiyye*dir. Ali Haydar Efendi'nin ifade ettiğine göre birinci eser dar bir vakitte yazılmış bir ders kitabı iken ikinci kitap uzun bir sürede çok daha ayrıntılı bir şekilde ve "tatbikât" alanına dair yazılmış ilk eser olarak telif edilmiştir. Bu çalışmada sırasıyla bu kitaplar tanıtılıp birbirleri arasındaki farklar gösterilecektir. *Kitâbü'l-mebâhisi'l-mühimme fi't-tatbikâti'ş-şer'iyye ve'l-hukûkiyye* adlı eser daha sonra yazıldığı ve daha kapsamlı olduğu için Ali Haydar Efendi'nin şurût ilmine dair görüşleri bu eser üzerinden anlatılacaktır. Bu eser on bir bölümden meydana gelmekte ve eserde genel anlamda teoriden ziyade pratiğin önemi vurgulanmaktadır. Ayrıca bu eserde Ali Haydar Efendi Tatbikât'ı "maddiye" ve "ilmiyye" şeklinde

63 Yrd. Doç. Dr. Ahmet BOZYİĞİT, SİİRT ÜNİVERSİTESİ, abozyigit72@hotmail.com
64 Arş. Gör. Ayşe AKTAŞ, BAYBURT ÜNİVERSİTESİ, baberti92@gmail.com

ikiye ayırmakta fakat sadece "Tatbikât-ı ilmiyye" hakkında bilgi vermektedir. Eserde mahkeme ilâmları, diğer hukukî belgeler ve özellikleri, bu belgelerin düzenlenme biçimleri, dava mütalaaları ile ilgili teknik meseleler uygulamalı olarak anlatılmaktadır. Bu eser "İlmü'l-mehâdır ve's-sicillât" veya "şurût ilmi" adı verilen ve füru' fıkhın kapsamına giren bir çalışmadır. Araştırmalarımız sonucu bu zamana kadar söz konusu eserin önemini fark ederek ayrıntılı bir şekilde inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmadığı için bu yazı kaleme alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ali Haydar Efendi, Hukuk, Tatbikât, Şurût.

DİN-SANAT İLİŞKİSİ ÜZERİNE PSİKOLOJİK BİR YAKLAŞIM[65]

ÖZET

Güzellik-estetik ve dini duygunun, insanda doğuştan varlığı ve insani değerler ve üst düzey ihtiyaçlar arasında önemli bir yere sahip olduğu kabul edilmektedir.

Bugün sanatın, psikolojinin de bir konusu olduğu anlayışı gittikçe daha da ağırlık kazanmaktadır. Bunun yanında, sanatın psikoloji ile ilgisinin, psikoloji alan yazınında çok ihmal edilmiş olduğu, özellikle de psikolojik alt yapısı üzerine gözle görülür bir çalışma yapılmamış olduğu görülmektedir.

Din psikolojisi literatürüne baktığımız zaman, yapılan çalışmaların daha çok dine özgü yaşam tecrübelerinin psikolojik süreçleri ile ilgili olduğu görülür. Dini aktivitelerde yer alan psikolojik süreçlerin bir benzerinin sanat aktivitelerinde yaşandığı gözlenmektedir.

İnsan yaşamının ayrılmaz alanlarından olan din ve sanat arasındaki bu ilişkinin psikolojik alt yapısı bu bildirinin temel merkezi olacaktır. Çünkü kendisini agnostik olarak tanıtan pek çok sanatçının dini tecrübeye benzer tecrübeler yaşadıklarını konu edinen oldukça zengin literatüre rastlamaktayız.

Jung dinin, bilinçaltından gelip insana seslendiği ve onu etkisi altına aldığı yönündeki düşüncesinin aynı şekilde sanat yapıtı için de geçerli olduğunu söylemektedir. Jung'a göre din ve sanat, ortak bilinçaltının bir tezahürü olarak aynı yerden beslendikleri ve aralarında yakın bir bilinçaltı ilişkisinin olabileceği varsayımından hareketle bu çalışmayı yapmaya karar verdim.

Kadim bir ilişkiye sahip olan din-sanat ilişkisinin psikolojik temelleri üzerine bir yaklaşım sergilendi. Burada yine Jung'a göre ortak bilinçaltının bir arketipi olarak görülen din ile sanatın birbirlerini niçin o kadar güçlü bir şekilde çağrıştırdıkları konusu tartışıldı.

Anahtar Kelimeler: Sanat, estetik, din, kollektif bilinçaltı, arketip.

65 Doç. Dr. Ali KUŞAT, ERCİYES ÜNİVERSİTESİ, kusat@erciyes.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

İBNİ HALDUN SOSYAL TEORİNİN NERESİNDE?[66]

ÖZET

İbni Haldun pre-modern bir sosyal teorisyendir. Bu yönüyle bir kaç önemli özelliği hatırlatıyor bize. Birincisi sosyal teorisini içinde inşa ettiği sosyal varlık alan geleneksel toplumlara aittir. Bu toplumların cematik yapıları, tarımsal özellikleri ve kabile yapıları sosyal varlığı meydana getiren önemli unsurlardır. İkincisi İbni Haldun sosyal teorisinin ilham aldığı toplumların normatif dünyası Müslümanlık pratiklerini meydana getirmektedir. Araplar, Türkler, Farslar, kürtler, berberiler gibi çeşitli Müslüman toplulujkların tecrübeleriyle gelişen çatışmalar, iktidarlar ve diller önem kazanmakta. Müslüman toplumların kapileler düzeni ve tarım toplumu üretim ilişkileri başka önemlki unsurlardır.

İbni haldun, Müslüman toplumların kabile örgütlenmeleri içinde oluşan sosyal varlığı yorumlayarak teorize etmektedir. Göçebeliği, habileciliği, inançları, tarımsal üretimi gözlemleyerek yaklaşımlarını teorize etmektedir.

Sosyal teorinin içinden yükseldiği bu pratik toplumsal ilişkiler etkili. ancak öte yandan bunları aşan ve ötesine uznan bir perspektif arayışı da söz konusu. Bundan dolayı sosyal teori olarak tanımlanmayı hak ediyor. Özellikle tarımsal, kabilevi, mezhepsel ve hanedan bölümlenmelerine dayalı toplumsal tecrübeyi bütün boyutlarıyla kapsayarak açıklama ve tanımlama cabasıona girilmekte. Bunun içinde sosyal varlık bütünlüğüyle kavranılmaya çalışılır. Bundan dolayı sosyal varlığın politik, antropolojik, tarihsel, teolojik ve sosyolojik cepheleri üzerinde yoğunlaşılır. Adeta sosyal varlığın çoğulluğuna nüfuz edilir. Öte yandan sosyal varlığın olgusal, anlamsal ve eylemsel yönleri araştırılır. Bundan dolayı ekonomi, göç ve inanç temelinde okumalar yapılır.

Anahtar Kelimeler: İbn Haldun, Sosyal teori, Sosyal varlık, Ekonomi, Göç

THE PLACE AND IMPORTANCE OF KARİMİ MERCHANTS IN INTERNATIONAL TRADE IN THE MAMLUKS PERIOD[67]

ABSTRACT

'Karimi merchants' which have been mentioned in the sources since the time of the Fatimids, is a commercial group that is influential especially in spice trade from eleventh century to fifteenth century. This group regularly paid their taxes during the Fatimids and Mamluks, and they carried on a business until the end of the Mamluks period. Karimi merchants have become the wealthiest people of Cairo during the Mamluks, they will set up their own private bank and become rich enough to loan to this state. For example, the Mamluk sultan Nasir al-Mansur Kalawun borrowed ten thousand dinars from this merchant group and the Sultan Berkuk borrowed one million dirhams. In the period of Mamluks, this merchant group became the ruling party in the administration as they hold the ministerial offices such as Nazir al-Khas

66 Prof. Dr. Ergün Yıldırım, MARMARA ÜNİVERSİTESİ
67 Assist. Prof. Bahattin KELEŞ, ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ, bahattinkeles@sirnak.edu.tr

(Private Minister). They even played a mediating role in political tensions between the Mamluks and other countries.

At the time of Bahrî Mamluks, Karimi merchants built up a trade with a wide range of products, textile, silk, lumber, wheat, flour, sugar, various weapons and armors, madder, jewelery and especially spice in India, Yemen, Damascus, Ethiophia, Sudan and East Africa. Karimi merchants, centralising the city of Aden in Yemen was influential in trade in the cities such as Alexandria, Cairo, Dimyat, Kus, Ayzab, Jeddah and Mecca and in states like Syria, India, China, Yemen, Ethiophia and Sudan. The commercial management center was initially Kus city and moved to Cairo after the increase of commercial activity.

Contrary to the Bahri Mamluks, as the Circassian Mamluks began to suffer political and economic recession in the fifteenth century, Karimi merchants also start to deteriorate. Because the Mamluk sultans overtaxed on this merchant group for the sake of economic troubles and they involved directly to this trade, Karimi merchants weakened towards the end of the fifteenth century and they totally lost their activities in international trade.

This topic will be examined by taking advantage of the main sources of the period and the works of today.

Key Words: the Mamluks, Karimi Merchants, International Spice Trade, Nasır al-Mansur Kalavun.

SÜRYANİLER TARAFINDAN YAZILMIŞ TARİH KAYNAKLARIN TÜRKİYE'DEKİ İSLAM TARİHİ ARAŞTIRMALARI AÇISINDAN ÖNEMİ VE TÜRKÇEYE ÇEVİRİSİ MESELESİ[68]

ÖZET

VII. Asırda gerçekleşen ilk İslam fetihleriyle birlikte Süryaniler, İslam hakimiyeti altına girmiş ve bu dönemden itibaren İslam toplumunun bir parçası olmuşlardır. Müslümanlarla Süryaniler arasındaki bilim ve kültür hayatındaki karşılıklı etkileşim, XIII. asrın sonu hatta XIV. asrın başlarına kadar verimli şekilde devam etmiştir. Bu süreç içerisinde Süryanilerin tarih yazımına önem verdiği görülmektedir. IV. Asırdan itibaren kendi bağımsız kiliseleri etrafında örgütlenmek durumunda kalan Süryaniler, kiliselerinin meşruiyetini ve devamlılığını sağlama adına tarih yazımına önem vermişlerdir. İslam öncesi dönemde başlayan kilise tarihi yazma geleneği İslami dönemde de varlığını sürdürmüştür. Süryani kilise tarihi yazarları eserlerini kalem alırken daha çok kilise içi olaylara yer vermekle birlikte, siyasi gelişmelere değinmeyi de tamamen ihmal etmemişlerdir. Bazı yazarlar eserlerinde hem kilise tarihini hem siyasi tarihi birlikte yazarken, bazıları her ikisi için müstakil eserler kaleme almışlardır. Söz konusu dönemde İslam toplumunun bir parçası haline gelmiş olan Süryanilerin Müslümanların ve Müslüman idarecilerin durumuna da kayıtsız kaldığı düşünülemez. Dolayısıyla İslam

68 Yrd. Doç. Dr. Ahmet YASİN TOMAKİN, ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ, a.y.tomakin@gmail.com

tarihinin yazılı kaynakları arasında Süryaniler tarafından kaleme alınmış olan eserlerin önemini ayrıca vurgulamak gerekir. Bu eserlerin sunacağı bakış açısı tarihçiye, dönemin toplumuna çok yönlü bakabilme imkanını sunmaktadır. Zira Süryaniler, içinde bulundukları toplumun bir parçası olmakla birlikte dönemin çoğu tarihçisinin mensubu olduğu yöneten sınıfa değil, yönetilen sınıfa mensuptular. Diğer yandan Süryanilerce kaleme alınmış olan tarih kaynaklarının büyük çoğunluğu Süryanice yazılmışken, pek az bir kısmı Arapçadır. Bunun sonucu olarak Türk araştırmacılar bu kaynaklardan layığıyla istifade edememektedir. Türkçeye kazandırılmış olan birkaç tercüme ise daha çok batı dilleri üzerinden gerçekleştirilmiş olup Süryanice metinlerin görülmemiş olması önemli bir eksiklik olarak karşımızda durmaktadır. Sonuç olarak Süryaniler tarafından yazılmış olan tarih kaynaklarının İslam tarihçileri tarafından dikkatle tetkik edilmesi ve bu eserlerin orijinallerinden Türkçeye çevrilmesi ülkemizdeki orta çağ tarihi araştırmaları için bir gereksinim, hatta zorunluluktur.

Anahtar Kelimeler: Süryaniler, Süryanice, İslam Tarihçiliği, Süryanice Kaynakların Çevirisi

EVLİYA ÇELEBİ'NİN KALEMİNDEN KONYA'DA DİNÎ VE SOSYAL HAYAT[69]

ÖZET

Bu tebliğde XVII. yüzyıl Osmanlı döneminin önemli seyyahlarından olan dünyaca meşhur Evliya Çelebi'nin Seyahatname adlı eserinde Konya ve çevresinde yaşanan dinî ve sosyal hayat ele alınmaktadır. Malazgirt Zaferinden önce Konya'ya ilk gelen Türk akıncılar Selçuklulardır. Konya'yı Kutalmışoğlu Sultan Süleyman Şah fethetmiştir. 1074 yılında başkenti İznik olan Anadolu Selçuklu Devleti, İznik'i kaybedince 1097'de başkenti Konya'ya taşımıştır. Konya başkent olmasından sonra dinî, mimari ve sosyal hayat açısından hızlı bir değişime girmiştir. Kent Selçuklulardan sonra Karaman Oğullarının en büyük şehri olmaya devam etmiştir. Fatih Sultan Mehmed döneminde bölge Osmanlı devletinin hâkimiyetine geçmiş (1474-1475) ve merkezi Konya olmak üzere Karaman eyaletine dönüştürülmüştür. Sırasıyla Fatih'in oğulları Şehzade Mustafa, Şehzade Cem, II. Beyazıt'ın oğullarından Şehzade Abdullah, Şehzade Şehenşah ve oğlu Şehzade Mehmet Şah eyaleti yönetmişlerdir. XVII. yüzyıla gelindiğinde eyaletin büyüklüğü seksen bin km² ulaşmıştır. Karaman eyaleti Tanzimat döneminden Osmanlı devletinin kurumsal anlamda yenilenme çabaları içerisinde yeniden tanzim edilerek Konya adıyla anılacaktır. Kent uzun süre Türklere başkentlik yapmasından dolayı Türk düşünce ve mimarisinin günümüze kadar getirmiştir.

Evliya Çelebi (1611-1682), sahasında tek yerli kaynak durumunda olan seyahatnamesinde Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarında gezip gördüğü pek çok yer gibi Konya ve çevresini de gezip görmüş, günümüze kendi üslubuyla o günkü dinî ve sosyal hayatı anlatan mühim bilgiler vererek şehir ve kutsal mekânlar açısından önemli tasvirler yapmıştır. Tebliğ, seyahatnameden

69 Prof. Dr. Davut KILIÇ, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, dkilic40@gmail.com

hareketle Konya ve çevresinde yaşanan dinî ve sosyal hayatın değerlendirmesini konu edinmektedir.

Anahtar Kelimeler: Evliya Çelebi, Seyahatname, Konya, Osmanlı, Dinî ve sosyal hayat, Tarih.

ORYANTALİSTLERİN ENDÜLÜS ALANINDAKİ ÇALIŞMALARI[70]

ÖZET

Müslüman-Hıristiyan ilişkileri İslam'ın doğuşundan itibaren başlamış ve günümüze kadar süregelmiştir. Bu iki inanç mensubu arasındaki Mekke dönemine ait verilebilecek en bilinen örnek İslam'ın ilk yıllarında Mekkelilerin zulmünden kurtulmak isteyen Müslümanların o dönemde Hıristiyanların en yoğun yaşadığı ülke olan Habeşistan'a hicretleridir.

Bu ilişkiler Müslümanların Mekke'den Medine'ye hicretinden sonra daha da artmıştır.

İslam toprakları genişledikçe İslam'ın nüfuz ettiği bölgelerde genel olarak Hıristiyanların yaşaması sebebi ile Müslümanların en fazla muhatap oldukları din mensupları Hıristiyanlar olmuştur. Müslüman – Hıristiyan ilişkileri kimi zaman barış içerisinde sürdürülmüş, kimi zaman da muharebe meydanlarında karşı karşıya gelmişlerdir. Medine döneminde Müslümanların Hıristiyanlarla ilk kez Mute Gazvesinde karşı karşıya geldikleri söylenebilir.

İslam kütürünün Avrupa'ya tesiri, daha ziyade İspanya ve sicilya'nın Müslümanlar tarafından fethinden sonra olmuştur. Müslümanların İspanya'yı fethederek orada Endülüs İslam medeniyetini sekiz asra yakın bir süre boyunca sürdürmeleri ve bu dönemde tabii olarak oradaki Hıristiyanlarla birlikte yaşamaları, ilişkilerdeki en uzun soluklu dönemi oluşturmaktadır. Müslümanlar tarafından kurulan ve sekiz yüz yıl devam eden bu medeniyet, tabii olarak bilim insanlarının da ilgisini çekmiş, bu dönem müslim&gayrimüslim çok sayıda bilim adamı tarafından incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: W. Montgomery Watt, Oryantalistler, Endülüs Emevî Devleti, İslam Tarihi

POLITICAL CULTURE OF MUSLIMS AND ISLAMOFOBIA[71]

ABSTRACT

The aspect of Islam for politic is very obvious and indisputable. It orders the justice and gives opportunity for create by humankind. There is not a compulsorily model for ordered by Islam politics. Basic Islamic goals can be actualize in any political situation. The most important goals are peace,

70 Yrd. Doç. Dr. İlhami AYRANCI, KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ, ilhami.ayranci@gmail.com
71 Prof. Dr. Sıddık KORKMAZ, NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ, skorkmaztr@gmail.com

happiness and welfare for believers or humankind. When figure out at throughout history Muslims political culture is highly shiny and glory except some little exceptions. But this reality occurred in the past and the situation is not pleasant in nowadays. There is not any contribution for today with praise victory in the history. It is make very rich this culture with to use history as a teacher and to conclude from it for create a better future. Our today's sovereign and acceptable cultures are based on multiculturalism for take shape societies. Against for this reality, attitudes of Islamophobia that developed by western countries for muslims has not any sense. It is not true for a religion mentioned with terrorism or anarchy for Islam that its name is mean "peace" and "confidence". With their all differentials Muslims are represent part of our world that we live in it. World is enough wide for all us even if we chose pease and friendship instead of war and fight.

Key Words: Islam, Islamic culture, Muslims, Political Culture and Islamophobia.

TARİHSEL SÜREÇTE İBN SEBE RETORİĞİ VE SEBEİYYE POLEMİĞİ[72]

ÖZET

İslam tarihinde Halife Hz. Osman'ın öldürülmesi ve Cemel Savaşı gibi ilk karışıklıkların Abdullah b. Sebe adlı Yemen kökenli bir Yahudi tarafından gerçekleştirildiği şeklinde iddialar bulunmaktadır. Seyf b. Ömer'in anlattığı İbn Sebe rivayeti her ne kadar iyi niyetle kurgulanmış olsa da bir retorik ve yönlendirme görüntüsü taşımaktadır. Tarihte böyle bir kişinin yaşadığını iddia etmek oldukça zordur. Seyf'in rivayetler tarihteki gerçekleri görmemize engel olmakta ve romantik bir tarih algısına yönelmemize sebep olmaktadır. Sebeiyye kavramı bir polemik aracı olarak çoğunlukla Yemenli Araplar, bazen de gulât fikirlere sahip olan kitleleri kast etmek üzere kullanılmıştır. En yaygın şekliyle Muhtâr hareketiyle birlikte kullanılmaya başlanmış daha sonra yaygınlaşmış ve Seyf b. Ömer tarafından Hz. Osman ve Ali dönemine taşınmıştır. Kavramın içeriğini bir fırka veya mezheple ilişkilendirmek mümkün görünmemektedir.

Anahtar Kavramlar: Hz. Osman, Hz. Ali, Cemel Savaşı, Abdullah b. Sebe ve Sebeiyye

THE ISSUE OF THE CREATEDNESS OF QUR'A-N[73]

ABSTRACT

The nature and validity of attributes ascribed to God to make His being intelligible has long been a controversial issue among Muslim scholars and philosophers. The issue of *kala-m* (speech of God) as an attribute of God —

72 Prof. Dr. Sıddık KORKMAZ, NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ, skorkmaztr@gmail.com
73 Yrd. Doç. Dr. Mehmet ATA AZ, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, ata@ybu.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

considered fundamentally problematic as an attribute of God— and whether the attribute bears an eternal meaning as other attributes do, and whether it has a correlation with His nature, have been questions that have been pondered on by many Muslim scholars. While discussions on the nature of His *kala·m* attribute continue, the different camps on this discussion have inevitably led to a very closely related topic, the nature of the Qur'a·n that is considered to be His revelation. While some sects and scholars advocate the createdness of the Qur'a·n and its temporality on the basis of its *muhdas nature* (created afterwards) and eternalness, others argue for its precedence and its non-createdness (*ghayr-i makhlu·q*) on the grounds of similar justifications and discourse.

This study concentrates on the issue of the createdness of the Qur'a·n as it relates to the creation of the *kala·m* attribute rather than the eternalness of *kala·m*, the temporality of *kala·m* or its relation to the nature of God. Before describing the emergence, the development and the historical course of the issue which caused deep debates among Islamic scholars throughout the historical period of Islamic philosophy, clarification needs to be made on the two fundamental perceptions regarded as the salient point of the topic under consideration. Behind the reasons for these explanations first lies the fact that the discussions on the createdness of the Qur'a·n did not reach a conclusion due to misinterpretation on the meanings of the same words as well as the way principles and concerns are being processed by the arguing schools, who built the doctrines upon concepts which were not thoroughly analyzed. Secondly, they identified the attribute of speech with speaking and did not see that the attribute of speech could be a reason or a means to speak. Therefore, it is necessary to determine which terminology or concepts were used from the 2nd century AH onwards, and to question the correctness of the notions and the meanings they carried, as these exercises determine the course of their debates and the conclusions they would lead into.

Keywords: God, Qur'an, creation, Kalam attribute

KUVEYKIRLAR VE RUSYA'DAKİ FAALİYETLERİ[74]

ÖZET

Kuveykırlar George Fox (1624-1691) önderliğinde 17. yüzyılda İngiltere'de ortaya çıkmış bir dini harekettir. İlk dönem Hıristiyanlarının Tanrı ile araya herhangi bir aracı katmayan, saf dini inancına dönmeyi amaçlamışlardır. Kuveykırların tek otorite olarak Kutsal Ruh'u görmek, sakramentleri kabul etmemek, devlete bağlı resmi kiliselerde ibadet etmemek, devlet başkanına itaat etmemek, askere gitmemek ve vergi vermemek gibi özellikleri vardır. Bilhassa barış, kadın hakları, sosyal adalet ve eşitlik gibi konularda hassasiyet göstermişlerdir. Hem bu özellikleri sebebiyle hem de inançlarını yaymak maksatlı Avrupa, Asya, Afrika ve Amerika'ya vaizler gönderen Kuveykırların Ruslarla da birtakım temasları olmuştur. Ünlü Rus yazar Lev Nikolayeviç

74Arş. Gör. Rukiye AYSUN İNAN, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, r.aysun.inan@gmail.com

Tolstoy ve çevresi ile ilişkileri bu temasların en bilinenidir. Bu çalışmada Kuveykırların genel dini tarihi ve inançları, diğer inanç mensuplarına bakış açıları, Rusya'daki çeşitli grup ve insanlarla temasları anlatılacaktır. Kaynak olarak Kuveykır ve Rus kaynakları kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kuveykırlar, George Fox, Rusya, Tolstoy

İBN HAZM'IN TAKLİDE BAKIŞI[75]

ÖZET

En genel tanımıyla "bir alimin görüşünü delilsiz olarak kabul etmek" anlamında kullanılan taklid özellikle h. 4 asırdan itibaren fıkıh usulü kaynaklarında daha fazla yer almaya başlamış, taklidin cevazı hususunda müsbet ve menfi görüşler ortaya konulmuştur. Zahiri mezhebinin en önemli temsilcilerinden olan İbn Hazm da bu tartışmalardan uzak kalmamış ve taklide karşı çıkarak bu konuda menfi bir yaklaşım sergilemiştir.

İbn Hazm "el-ihkam fi usuli ahkam" adlı eserinin otuz altıncı bölümünü taklidin iptali şeklinde isimlendirmiştir. Burada sahih ve doğru bilginin Kuran ve sünnete dayalı bir bilgi olduğunu söylemiş, bunun dışındaki bilgilerin zandan ibaret olduğunu dile getirmiştir. Bu sebeple mezhep imamları da dahil Hz. Peygamber dışında hiç kimsenin taklidine cevaz vermemiştir. Taklidi savunanların öne sürdüğü delilleri incelemiş, bu konuda öne sürülen hadislerin çoğunun uydurma olduğunu ya da bağlamından saptırıldığını söyleyerek onların iddialarına cevap vermiştir.

Taklidin cevazını reddetmekle kalmayan İbn Hazm mezhep fikrine de sıcak bakmamıştır. Bu tavrın yansıması olarak Endülüs'te hakim olan Maliki geleneğe karşı çıkmış, içtihad taraftarı olan ehli hadisin yanında yer almıştır.

Çalışmamızda Endülüslü bir fakih olan İbn Hazm'ın taklide yüklediği anlam, taklide karşı takındığı tavır ve bu tavrın yansımaları üzerinde durulacaktır.

Anahtar kelimeler: İbn Hazm, taklid, fıkıh

İBN ʿAṬİYYE VE ḲURTUBĪ'NİN TEFSİRLERİNDE HZ. NŪḤ KISSASI RİVAYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ[76]

ÖZET

Endülüs, İslam medeniyet tarihinin Asr-ı Saadet ve Hulefa-i Raşidin dönemlerinden sonraki en önemli yapı taşlarındandır. Endülüs'te İslâmî ilimler, Endülüs'ün fethi ve İslâm'ın yayılması sürecinde neşvü nema bulmuş, tefsir ilmi ise hicrî III. asrın ilk yarısında müstakil bir disiplin halini almıştır.

75 Arş. Gör. Ayşegül YURDUSEVEN, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, yurduseven13@hotmail.com
76 Öğr. Gör. Dr. Sema ÇELEM, ANKARA ÜNİVERSİTESİ, semacelem34@hotmail.com

Bu bildiri, Endülüs müfessirlerinin, Kur'an-ı Kerim'de geniş yer tutan peygamber kıssalarından Hz. Nūḥ ile ilgili rivayetleri ele alış biçimlerini karşılaştırmayı hedeflemektedir.

Konunun araştırılacağı iki kaynak, Endülüs tefsir ekolünün öncü isimlerinden ve rivayet tefsirlerinin meşhurlarından İbn ʿAṭiyye'nin *Muḥarraru'l-Vecīz* ve Ḳurtubī'nin *el-Cāmiu' li-Aḥkāmi'l-Ḳur'ān* adlı eserleridir.

Her iki müfessirin ortak özelliği tefsirlerinin rivayet tefsiri kategorisinde ele alınmasına rağmen rivayet ve dirayet usulünü birlikte uygulamış olmalarıdır. Ancak bu iki müfessirin yaşamları arasında bir asırdan fazla zaman vardır. Bu da referans gösterdikleri kaynakların yakınlığına rağmen yorum farklılıklarına sebep olabilecek bir durumdur. Nitekim "Onu yine de yalanladılar. Biz de onu ve onunla beraber gemide bulunanları kurtardık ve onları ötekilerin yerine geçirdik. Ayetlerimizi yalanlayanları da suda boğduk. Bak, uyarılan (fakat söz anlamayan)ların sonu nasıl oldu!)." (10/Yunus suresi: 13) ayetinin tefsirinde şöyle bir durum karşımıza çıkmaktadır:

İbn ʿAṭiyye bu ayeti açıklarken "suyun yeryüzünün tümünü kapladığı ve Nūḥ kavminin dışındakileri de boğduğu" rivayetini ele almaktadır. Ona göre bu görüş doğru değildir. "Öyle olsaydı Hz. Nūḥ'un insanlığın tümüne gönderilmesi gerekirdi. Oysa bu özellik sadece Hz. Muḥammed'e mahsustur."İbn ʿAṭiyye konuyla ilgili rivayetlere bu şekilde yorum getirirken Ḳurtubī, ayetin tefsirinde sadece kelime analizi yapmaktadır. Bu da iki müfessirin konuya yaklaşımlarının farklı olduğu fikrini akla getirmektedir.

Hz. Nūḥ kıssası; tevhid, tufan, gemi, toplu helak vb. haberleri ihtiva ettiği için hakkında pek çok rivayet bulunmaktadır. Bu rivayetlerin değerlendirilmesinde, yakın dönemlerde ve aynı coğrafyada yaşayan, aynı ekolü temsil eden İbn ʿAṭiyye ve Ḳurtubī'nin farklı tutum sergilemeleri dikkat çekicidir. Bu bildiri konu hakkındaki örnekler üzerinden iki müfessir arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koymaya çalışacaktır.

Anahtar kelimeler: Hz. Nūḥ, rivayet, İbn ʿAṭiyye, Ḳurtubī

NUSAYRİ GELENEĞİNDE TANRI TASAVVURU[77]

ÖZET

III./IX. yüzyılda Irak coğrafyasında ortaya çıkan ve modern zamanlara kadar bâtınî özelliklerini kaybetmeden varlığını sürdüren Nusayrîlik/ Arap Alevîliği Kufe gulât Şiiliğinin günümüzde hala varlığını sürdüren ve kapalı cemaat özelliğini koruyan tek koludur. Mezhep Irak'ta kurulmasına rağmen burada barınamayarak daha çok Suriye ve Lübnan ile Türkiye'nin Hatay, Adana ve Mersin illerinde varlığını sürdürmüştür. İslam'ın tarih boyunca genel çoğunluk tarafından anlaşılıp yaşanan yorumundan farklı anlayışlara sahip olan hareket, diğer bâtınî fırkalar gibi gizliliğe büyük önem vermektedir. Nusayrîliğin bâtınî karakterinin yanı sıra mezhep üzerindeki baskılar da fırkanın ileri gelenlerini mezhebe ait literatürü gizlemeye yönlendirmiştir. Bu

77 Arş. Gör. Dr. Hatice ARSLAN, BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ, h_gultekin81@hotmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

durum özellikle Nusayrîliğin inanç yapısı hakkında önemli bilgi eksikliklerine neden olmuştur. Ancak XIX. yüzyıldan itibaren bazı misyonerlerin ve bilim adamlarının Nusayrî müelliflerce yazılan eserleri elde etmesiyle birlikte mezhep üzerine bilimsel çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Ayrıca son dönemlerde Nusayrîlik ile ilgili yapılan akademik çalışmalar ve gruba yönelik ithamlara tepki sonucunda Nusayrî müelliflerin yayımladığı eserlerle mezhep, bir dereceye kadar aydınlatılabilmiştir.

Bu araştırmada Nusayrî inanç sisteminin anlaşılmasında merkezî öneme sahip olan Tanrı tasavvuru, Nusayrî itikadına yön veren liderlerin eserleri temel alınarak açıklanmaya çalışılacaktır.

Herhangi bir dini grubun tanrı inancını tüm yönleriyle ortaya koymak oldukça güçtür. Zira tanrı mefhumu, gerek dini literatürde gerekse dini topluluğun zihninde bütün yönleri ile açıklığa kavuşmamıştır. Hele ki bu, Nusayrîlik gibi inanç esaslarının gizlenmesini temel doktrin olarak kabul etmiş dini gruplar için daha da zordur. Tüm bu zorluklara rağmen günümüzde ulaşılabilen ilk dönem Nusayrî eserlere bütüncül bir yaklaşımla Nusayrîliğin tanrı düşüncesi hakkında temel bir fikrin oluşabileceği kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Nusayrîlik, Yüce İlah, Ma'nâ, İsim, Bâb.

İNSAN TELAKKİLERİ BAĞLAMINDA BÜYÜK DİNLER, FELSEFİ DÜŞÜNCELER VE BAZI İDEOLOJİLERİN İNSANA BAKIŞLARI ÜZERİNE[78]

ÖZET

Burada genel manada insan meselesi ve ona bağlı hususlar çeşitli açılardan irdelenmiştir. Bu bağlamda İslam dinine göre insan sözcüğü ve ona müradif diğer kelimelerin sözlük ve terim manaları araştırılmıştır. İnsanın menşei, nitelikleri, çevresini oluşturan unsurlar, faaliyet alanları ve insan bilimlerinin doğuşu ve gelişmesi gibi konular burada incelenmiştir. Yeri geldikçe ilgili ayetler ile hadislerden de yararlanılmıştır. İnsanın henüz keşfedilmeyen nice köşe ve kuytuları bulunduğu, neredeyse herkesçe kabul edilen bir sabite haline gelmiştir. Zaten Carrel'in yazdığı esere "İnsan Denen Meçhul" adını uygun görmesi, bu manada hayli ilginç bulunmuştur.

Bu etütte genel manada insan meselesi ve ona bağlı hususların daha iyi kavranması ve bütüncül bir bakış açısı geliştirilmesi için büyük dinler, bazı felsefeler ve ideolojilerde insan konusu da izah edilmiştir. Büyük dinler ile islamiyet, hıristiyanlık, yahudilik, budizm, hinduizm gibi dinler kastedilmiştir. Bazı felsefelerde insanın nasıl değerlendirildiğinin araştırılmasıyla devam edilen çalışma, en nihayet bazı ideolojilerin insana bakışlarıyla sona erdirilmiştir. İnsanın olduğu her yerde ona ilişkin bir değerlendirmenin var olacağı ön kabulünden hareketle ona ilişkin olumlu veya olumsuz, doğru ya da yanlış telakkiler beyan edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toplum bilimi, İnsan, Din, Felsefe, İdeoloji

78 Yrd. Doç. Dr. Mustafa KAYHAN, GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ, m61kayhan@hotmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

BİR ÂDÂBU'S-SÛFİYYE MÜELLİFİ OLARAK İBNÜ'L-ARABÎ VE EL-EMRU'L-MUHKEM'İ[79]

ÖZET

Tasavvufî eğitim açısından hem sosyal meseleleri hem de sûfîler arasındaki ilişkileri tespit etme amacıyla yazılan Âdâb metinleri, IV. (X.) yüzyıldan itibaren müstakil bir telif tarzı olarak ortaya çıkmıştır. *Âdâbü'l-müridîn*, *Edebü'l-müridîn*, *Âdâbü'l-mutasavvife*, *el-Vesâyâ*, *Tarîkatnâme* gibi isimler verilen bu eserlerde seyrü sülûkun gerektirdiği durumlar, mürşit ve mürit arasındaki hukuk gibi tasavvuf tarihinde her dönem öne çıkan ve yeniden yorumlanan meseleler yer almaktadır. Âdâb metinleri sûfînin sorumluluklarını ele alırken döneminin sosyal yapısına ve farklı dinî-tasavvufî tavırlara tanıklık ederler. Ayrıca edep konusu müstakil bir telif türüne kaynaklık etmesinin yanı sıra klasik dönem tasavvuf metinlerinin ana konularından birini teşkil etmektedir. Bu çalışmada İbnü'l-Arabî'nin *el-Emru'l-muhkem*'i özelinde âdâbu's-sûfiyye literatürünün gelişimi ana hatlarıyla ele alınacak, eserlerdeki konu sürekliliği ve farklı bakış açıları değerlendirilmeye çalışılacaktır. *el-Emru'l-muhkem*'de değerlendirilen meseleler İbnü'l-Arabî'nin diğer metinleri ve kendinden önceki Âdâb literatürüyle irtibatlandırılarak bu konulara ilişkin tarihî süreç içerisinde ortaya çıkan yorum farklılıklarına işaret edilecektir. Bu şekilde İbnü'l-Arabî'nin âdâb literatüründeki yeri *el-Emru'l-muhkem*'i üzerinden tahlile tabi tutulacaktır.

Anahtar Kavramlar: İbnü'l-Arabî, Âdâbu's-sûfiyye, *el-Emru'l-muhkem*, Âdâb Literatürü, Tekke Âdâbı

GIRNÂTALI İBN CÜZEY'İN MUAKKADDİMESİ'NDE TEFSİR USÛLÜ VE 'ULÛMU'L-KUR'ÂN[80]

ÖZET

İbn Cüzey'in (ö. 741/1340) *et-Teshîl li-'ulûmi't-tenzîl* adlı eseri, rivayet ve dirayet yönünden zengin bir tefsir olmakla birlikte ibârelerinin kısalığı, tekrarlardan kaçınması ve gereksiz uzatmalara girmemesi yönüyle de muhtasar tefsirlerden kabul edilmektedir. Bu tefsîri ön plana çıkaran hususlardan biri de tefsîr usûlü ve 'ulûmu'l-Kur'ân'la ilgili mühim bilgiler ihtivâ eden iki mukaddimesidir. Bu mukaddimelerin ilkinde İbn Cüzey, tefsîrinde takip edeceği metotları ayrıntılı bir şekilde izah etmiş; Kur'ân'ın ana konuları, Kur'ân tarihi, müfessirlerin tabakaları ve ihtilaf sebepleri gibi mevzular üzerinde durmuştur. Bunun dışında tefsir, kıraat, nahiv, fesâhat, beyân, belâgat, ahkâm, kasas, tasavvuf, usûlü'd-dîn, usûlü'l-fıkh, nâsih-mensûh, i'câzu'l-Kur'ân, fedâilü'l-Kur'ân vb. alanlarda faydalı bilgiler vermiştir. Tefsîrin ikinci mukaddimesi ise bir lûgat kitabını andırmaktadır. İbn Cüzey burada, Kur'ân'da birçok defa geçen; anlaşılması zor veya manası müphem olan kelimeleri Arapça alfabetik sıraya göre açıklamıştır.

79 Arş. Gör. Kübra Betül Baydar, GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ.

80 Yrd. Doç. Dr. Mehmet BAĞIŞ, ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ, mbagiss@hotmail.com

Anahtar Kelimeler: İbn Cüzey, et-Teshîl, mukaddime, ulûmu'l-Kur'ân, tefsîr usûlü.

KURTUBİ TEFSİRİNDE İŞARİ /TASAVVUFİ YORUMLAR[81]

ÖZET

Tevil geleneği içerisinde değerlendirilebilecek olan işari tefsir geleneği sufilerin yaygın olarak kullandıkları yorum araçlarındandır. Kendisine irfani tevil sınırlarında yer bulan işari tevil, lafızların manaya delaleti cihetine dayandırılmaktadır. Manaya delalet eden lafzi olmayan unsurlar arasında yer alan işaret, lafza tercüman olan ve insanlar arasında anlaşmayı sağlayan hususlardandır. Soyut veya somut özellikleri haiz olabilen işaret, aynı anda birçok anlama gelebilmektedir. Bu yönler lafza taşındığında işaretin sahip olduğu çok anlamlılık ve kapalılık zahiri anlamın ötesinde bir mananın varlığını ortaya koymaktadır. Böylece lafız ve işaret ettiği anlam, kelimenin zahiri anlamının dışına taşarak ona ek veya lafzın ibaresinin dışında bir mana yüklemektedir. Nitekim işari tefsir ve yorumlar ayetlerin işaret ettiği anlam üzerinde fikir yürütme ameliyesine dayanmaktadır. Ayetlerin zahirinde yer alan işaretlerden veya zahiren görülüp hissedilemeyen batıni işaretlerden yola çıkarak işari manaya ulaşmaya çalışmaktadır.

Tefsir, hadis ve fıkıh alanında şöhret bulan alimlerimizden olan Ebu Abdillah Muhammed b. Ahmed el-Kurtubi, *el-Cami li Ahkami'l-Kur'an* adlı tefsirinde işari tefsirlere yer vermektedir. Zühd, velayet, keramet, vecd ve sema, fütüvvet gibi bazı tasavvufi/işari kavramlara yönelik görüş ve değerlendirmelerde bulunmuştur. Bu tebliğde Kurtubi'nin tefsirinde yer verdiği yorumlar ele alınmaya çalışılacak, tebliğ sınırlarında konu incelenecektir.

Anahtar Kavramlar: Kurtubi,işari/tasavvufi tefsir, zühd, velayet.

القيمة الإعرابية للقراءات وأثرها في التفسير[82]

الملخص:

يشغل موضوع القراءات حيزاً لا بأس فيه في علوم القرآن، فهو أصبح علماً مستقلاً بذاته له خصائصه واتجاهاته ومناهجه، ومما لا شك أن هذا العلم يتشارك مع علوم أخرى، فقد أستُثمر هذا العلم في القضايا الفقهية والتفسيرية والبلاغية وغيرها من العلوم. ويأتي هذا البحث ليبرز العلاقة الوطيدة بين القراءات والتفسير والتي تساعد في فهم وإبراز القوة الكامنة في الآيات القرآنية، وسيختار البحث من موضوع القراءات الدلالة الإعرابية للقراءات ويوضح كيف تؤثر النواحي الإعرابية للكلمة من خلال القراءات في تفسير الآية وفتح مكنوناتها ومعانيها. وسيتبع البحث في ذلك المنهج الوصفي التحليلي.

الكلمات المفتاحية: اللغة، النحو، القراءات، التفسير، آية، تأثير

81 Yrd. Doç. Dr. Ahmet GÜL, ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ, agul_47@hotmail.com
82 Yrd. Doç. Dr. Ahmed ALDYAB, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, ahmad.adyab@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

GÖÇ EDEN ÇOCUKLARIN OKULLARDA KARŞILAŞTIKLARI PROBLEMLER[83]

ÖZET

Göç, toplum içerisinde etki alanı yönünden kapsamlı bir sosyal olgudur. Göç, karar verme aşamasında bireyden başlayarak adeta kelebek etkisiyle en yakınlarını, ayrıldığı ve yeni karşılaşacağı çevresini ilgilendiren çok boyutlu bir değişime zemin oluşturan bir olaydır. Bu değişimden etkilenen toplumsal kesitlerden birisi çocuklardır. Göçün ortaya çıkardığı olumsuzlukların çocuklar açısından gözlendiği alanlardan birisi okullardır. Birey açısından birçok noktada farklılıkların bulunduğu bir ortamda hem eğitim hem de öğretim gerçekleştirmenin bünyesinde zorlukları barındırdığı belirtilmelidir. Göç etmiş okul çağındaki çocukların gittikleri okullarda karşılaştıkları sorunlar bu çerçevede ele alınabilir. Bu çocukların okulda yaşadıkları problemleri okul yöneticilerinin gözlemleri çerçevesinde incelemenin sorunların tespitinde sağlıklı sonuç elde etmeye fırsat sunacağı düşünülmektedir. Bu nedenle bu sorunların birinci dereceden muhataplarından olan okul yöneticilerinin konuyla ilgili tespitlerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Bu çerçevede, Tokat ilinde yer alan göç etmiş öğrencilerin gittiği okulların yöneticileri ile görüşülerek karşılaşılan sorunların tespit edilmesine çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Göç, çocuk, okul, okul yöneticisi

İSLAM HUKUKUNDA MAKÂSID/GÂÎ İLKE BAĞLAMINDA DOĞABİLECEK ZARARLI SONUÇLARIN DİKKATE ALINMASI ESASI[84]

ÖZET

Yüce Allah yaratılışı belli bir hikmete mebni gerçekleştirdiği gibi koyduğu hükümlerde de belli bir gayeyi hedeflemiştir. Bu çerçevede Kur'an ve sünnette yer alan hükümlerde kulların hem ahirete hem de bu dünyaya dönük maslahatları gözetilmiştir. Şâriin maksûdu olan gâyelere bir şekilde vakıf olunduktan sonra naslar da bu gayelere mütenasip bir şekilde yorumlanabilir.

İslam Hukukçularına göre Şâriin vaz ettiği hükümlerin arkasında gözettiği bir kısım yüce mânâ ve hikmetler söz konusudur ki bunlar, "hükmün konuluş amacı" (makâsıd-ı şâri) veya "bu hükümle sağlanmak istenen maslahat" (mesâlih-i ibâd) anlamındadır. Mefsedetin giderilmesi de bu maslahat kapsamında değerlendirilir ki bu da doğabilecek zararlı sonuçların dikkate alınması ilkesiyle örtüşmektedir. Doğabilecek zararlı sonuçların dikkate alınması ilkesi, kötülüğe götüren yolların kapatılması ve harama götüren vasıtaların yasaklanması anlamındaki "sedd-i zerâi'" ilkesi ile benzeşse de ondan daha geniştir.

83 Yrd. Doç. Dr. Selçuk KIRTEPE, GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ, selcuk.kirtepe@gop.edu.tr

84 Prof. Dr. Nasi ASLAN, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, nasiaslan@cu.edu.tr

Dinî literatürde mekâsıd-ı şeria olarak bilinen dinin korumayı hedeflediği " canın korunması, malın korunması, neslin/nesebin korunması, dinin korunması ve aklın korunması" şeklinde formüle edilen bu beş esas bir yönüyle Şâri'nin genel amacını teşkil ederken bir yönüyle de insanların umumi maslahatlarını göstermektedir. Mesela malın korunması için hırsızın, ırz ve neslin korunması için zina eden kimsenin cezalandırılması konusunda dinde bir takım hükümler konmuştur. Bu hükümler Şâriin temel amaçlarına uygun olduğu gibi insanların yararına da uygundur. İşte bu esasalar hukuk alanında doğabilecek olumsuz sonuçların giderilmesinde önemli ölçütler olarak kabul edilir.

Nasların sınırlı olayların sınırsız olduğu düşünüldüğünde Müslümanların karşılaştığı yeni meselelerde vahiyle ortaya çıkan bu yeni olaylar arasında sağlıklı bir bağın kurulabilmesi Şâriin gözettiği bu gayelerin dikkate alınması ve doğabilecek olumsuz sonuçların önüne geçilmesi ile mümkündür.

Gâî ilke yani "sonuçların dikkate alınmasının şer'an mûteber ve kastedilmiş bir esas olması" Kur'an ve Sünnette çok sayıda delilin desteklediği bir ilkedir. Nitekim Kehf sûresi 18/79, 80, 82. Ayetlerinde zikredilen Hz. Mûsa ile bilge kişi (Hızır a.s) arasında cereyan eden bir dizi olayda zâhire bakarak Hz. Musa'nın ona itiraz etmesi ve onun da bunu doğabilecek sonuçları içeren bir hikmete binâen yaptığını açıklaması, meselenin Kur'an'daki felsefî temelini oluşturan tipik bir örneğidir. Tikel bağlamda ise şu âyetler de buna referans olarak zikredilebilir. "*Oruç sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı umulur ki böylece korunmuş olursunuz.*" (Bakara 2/183), "*Ey akıl sahipleri! Kısasta sizin için hayat vardır. Umulur ki suç işlemekten sakınırsınız.*" Bakara 2/179, "(Onların) *Allah'tan başka yalvarıp- yakardıklarına (taptıklarına) sövmeyin; sonra onlar da haddi aşarak bilmeksizin Allah'a söverler.*" (En'am 6/108) ve "*Ameller niyetlere göredir.*" hadisi de hükmün beyanı esnasında sonuçların dikkate alındığına dair referansın sünnetteki esasını oluşturur. Ayrıca bu durum, sonuçların itibara alındığına ve Şârî'in maksadının bu sonuçları gerçekleştirmeye yönelik olduğuna da işaret etmektedir. "Def-i mefâsid celb-i menâfiden evladır", (Kötülüklerin giderilmesi, bir faydanın elde edilmesinden önce gelir" kaidesi de doğabilecek olumsuz sonuçların dikkate alınması ilkesinin fürûda tecessüm etmiş şeklidir. Tebliğde konu bu minvalde örnekler üzerinden geniş bir şekilde işlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hikmet, Gâi Yorum, Makâsıd, Maslahat, Mefsedet.

İBNİ HALDUN'U 'MÜSLÜMAN MACHIAVELLI' OLARAK OKUMANIN SAKINCALARI ÜZERİNE

-İbni Haldun Üzerine Yanlış Okumalar-[85]

ÖZET

İslam dünyasında geleneğe yönelik çalışmalarda sayı ve nitelik açısından belirgin bir yükseliş göze çarpmaktadır. Bunun arkasındaki temel itici güç,

85 Prof. Dr. MEHMET EVKURAN, HİTİT ÜNİVERSİTESİ, mehmetevkuran@hotmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Müslüman toplumlarda medeniyet inşası perspektifinin güçlenmesidir. Medeniyet kavramı, tarihsel bir varlık olan zihniyet/ler/in geçmiş-şimdi-gelecek ilişkilerine gönderme yapar. Zihniyetin akışı yakalandığında süreklilikler ve kopuşlar da anlaşılır. Müslüman geleneğinin sistemli ve analitik okumalarına duyulan ilginin artması, bu farkındalıktan ayrı düşünülemez. Kısır, önyargılı (inkâr ya da kutsama anlamında)ve ideolojik yaklaşımlar yerini sistemli, eleştirel ve yapısal çalışmalara bırakmaya başladı. Yine de yürünecek uzun bir yol vardır.

Gelenekten öncelikle şimdiki zamanımızı kurtarmasını ardından da bizi geleceğe taşımasını istiyoruz. Bu çerçevede öne çıkan isimlerden biri İbni Haldun'dur. Esasında Osmanlı'da başlayan İbni Haldun ilgisi Cumhuriyet'e de intikal etmiştir. Zira İslam geleneğini anlama ihtiyacı ortadan kalkmadığı gibi daha artmıştır.

Endülüs ve Mağrib coğrafyasının parlak, özgün ve farklı düşünürü İbni Haldun, çağdaş sosyal bilimcileri bile şaşırtan ve hayran bırakan düşünceler geliştirmiştir. İbni Haldun uzmanları, yaşadığı çağda nasıl 'öyle' düşünmüş olabileceğini anlamaya çalışıyorlar. Özellikle onun tarihi, 'olay yazıcılığı'ndan ayırarak ayrı bir ilim dalının (ümran) parçası olarak tanımlaması çok özgün ve paradigmadiktir. Ona göre tarih ilminin amacı, olayları ortaya çıkaran nedenleri anlamaktır. Yöntem konusunda ise tarihi açıklarken maddî nedenlere dayanmış olması, modern tarih ve sosyoloji bilimlerine ilham vermiştir.

Günümüzde İbni Haldun üzerine artan çalışmalar, düşünürümüzün düşünce sisteminin anlaşılmasına katkı sağlamaktadır. Ancak İbni Haldun'un bazı kavramlarına aşırı odaklanmak, sisteminin bir bütün olarak anlaşılmasını zorlaştırmaktadır.

Bu çalışmada İbni Haldun'un düşünce sistemi, yöntemi, temel kavramları ele alınacak ve İslam düşünce geleneği içindeki özgünlüğü ortaya konulacaktır. Geçmişi anlamada ve güncel sorunları çözmede İbni Haldun düşüncesinin içerdiği imkânlar tartışılacaktır. Ayrıca günümüz İbni Haldun çalışmaları eleştirel olarak ele alınacak ve yanlış okumalar analiz edilecektir.

Anahtar kavramlar: İbni Haldun, asabiyet teorisi, medeniyet, tarih anlayışı, süreç algısı.

THE STRUCTURE OF THE QUR'ANIC LANGUAGE[86]

ABSTRACT

The Qur'an frequently emphasizes that it is a message in Arabic, its expressions were revealed in Arabic and therefore easy to understand it. Undoubtedly this is about the language and culture of the Qur'an. The understanding and interpretation of the Qur'an largely depends on the knowledge of the characteristics of this language. The environment the Qur'an

86 Prof. Dr. SÜLEYMAN GEZER, HİTİT ÜNİVERSİTESİ, sulgezer@hotmail.com

was revealed in was a period in which literature and poetry were at the top and various literary products were composed. The writings were influenced by the Qur'an's speech and content, even though the Arab were at the peak of literature in the period of the Qur'an. The Qur'an soon became the most superior text in Arabic. This success of the Qur'an lies in the fact that, to some extent, the impressions and styles are impressive. When the Qur'an says something to its addressees, it asks them for taking these statements or demands seriously. The religious language may distinguish itself from other languages in this respect. This language is actually a non-analytical tongue for some foreshadowing of the believers' beliefs, governs the lives of believers and provides them with a fresh look. Considering two concepts in the rhetoric (belagat), we can make some comments on the structure of the Qur'anic language. These are construction [insha] and news [haber]. Constructions usually consist of questions, answers, orders, wishes, calls, astonishment and anger. This form of sentence is often called 'performative sentence'. For example, the expressions we use in daily life, such as "it can rain," "give me the pen," and "take the umbrella with you," are constructive ones. These expressions do not only reflect the language as the *news* expressions, but they are also used to create and reinforce a certain idea. So, they only reveal the meanings of the built expressions themselves while, on the other hand, the notorious expressions form their own meanings with the outside world. For this reason, these expressions focus on the statements, the effect on the addressee and the changes they arouse on the addresses. From this point of view it can be seen that the Qur'an does not only reports some news or events but also expects its addressees to develop a behavior about that subject. It can not be said that the Qur'an depicts only the facts, considering the narrative forms of the Qur'an. On the contrary, he wants his addressees to join him and move with it. Language does not only convey meaning, it also has a wide variety of functions that are not expressed in the meaning. The use of this language in vivid and verbal settings makes its functions different in some certain aspects. The use of language as a living being demonstrates a feature that appeals to the emotions of the addressees and move them. Therefore, the Qur'an can be seen as a text the content of which cannot be isolated from its explanandum, more precisely, it is a constructional (inshâî) text.

Key Words: Qur'an, Context, Constructional, Qur'anic Language

İSRAİLÎ BİLGİLERİN OSMANLI HALK KÜLTÜRÜNDEKİ YANSIMALARI[87]

ÖZET

İsraili bilgiler veya orijinal adıyla israiliyat, başta Yahudi kültüründen olmak üzere Hıristiyan, Fars, Hind, Orta Asya ve hatta Çin kültüründen İslam kültürüne geçmiş bilgilerin genel adıdır. Bu bilgiler daha çok İsrailoğulları diye bilinen Yahudilerden geçtiği için İsrailiyat diye isimlendirilmiştir. Ancak İslam'ın ortaya çıktığı bölge olan Orta Doğu'ya yakın olan diğer kültürlerden de önemli miktarda bilgi akışı olmuştur. Bilhassa bölgenin önemli bir dini olan

87 Prof. Dr. HİDAYET AYDAR, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, hidayet@istanbul.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Hıristiyanlıktan ve yine o zamanlar Hıristiyan bir toplum olan Bizans/Grek kültüründen de önemli miktarda bilgi ve haber İslam kültürüne girmiştir. Bunun yanında yine bölgenin önemli bir medeniyet ve kültür havzası olan İran kültürü, dünyanın en eski kültürlerinden birini oluşturan Hind ve Çin kültürü ve özellikle de Orta Asya bölgesinde yaşayan Türk/şaman kültürüne ait bazı kültürel unsurlar da bir ölçüde İslam kültür hazinesi arasındaki yerini almıştır.

İsraili haber ve bilgiler İslam'ın peygamberi Hz. Muhammed döneminden itibaren İslam kültürüne geçmeye başlamıştır. Bu dönemde ağırlıklı olarak Yahudi din kültürü Müslümanların ilgisini çekmiştir. Zira Kur'an, Yahudilerin geçmişinden, İsrailoğulları tarihinden, onların kutsal kitaplarından, peygamberlerinden ve diğer önemli şahsiyetlerinden sık sık bahsediyor, onlara ait bazı bilgiler sunuyordu. Kur'an'ın uzun uzadıya bahsetmeyip sadece temasta bulunduğu bu hususlarla ilgili geniş bilgi almak üzere Müslümanlar, aralarında yaşayan Yahudilere sorular soruyor, onların verdiği cevapları konuyla ilgili önemli bir bilgi olarak alıyorlardı. Zaman zaman Yahudi din bilginleri de Kur'an'da işaret edilen kendi dini tarihleriyle ilgili konularda geniş bilgi veriyorlardı. Bilhassa daha sonra Müslüman olan bazı Yahudi din bilginleri bu konularda en çok bilgi veren kişiler olmuştur.

Bunlar vasıtasıyla İslam kültürüne geçen israili haber ve yorumlar, daha sonraki dönemlerde yazılan pek çok tefsir eseri ile diğer bazı dini kaynaklarda geniş yer bulmuş ve bu kaynakları okuyanlar üzerinde ciddi bir etki meydana getirmiştir.

Bu cümleden olarak Müslüman Osmanlı halkının inanca dayalı kültürleri üzerinde de israiliyatın büyük bir etkisi olmuştur. Osmanlı halkının beslendiği ve bolca istifade ettiği dini kaynaklarda çok sayıda israili haber ve bilgi yer almıştır. Bu bilgiler çoğunlukla efsanevi bir nitelik arzettiği, insanın hayal gücünü süslediği ve idealini yansıttığı için halk tarafından büyük ilgi görmüştür. Bu ilgi onların dini kültürlerinin bu efsanevi bilgi ve haberler çerçevesinde şekillenmesinde oldukça etkili olmuştur.

İşte bu çalışmada *Israiliyat as an Intercultural Konowledge Bridge and Reflections on The Ottoman Folk Culture* adıyla yayınlanmış bulunan makalemizde az bir şekilde temas ettiğimiz Osmanlı halk kültüründe israiliyatın izleri ve yansımaları üzerinde burada daha fazla ve özel olarak durulacak, buna dair daha çok örneklerle konu işlenecektir.

Anahtar Kelimeler: İsraili bilgi, Halk kültürü, Osmanlı Toplumu, Dini kültür.

SALAFI-SHIITE TENSION AND SOLUTION PROPOSALS[88]

ABSTRACT

In the Islamic World there are two opposing centers that produce religious policy; Valayat-i fakıh thought-oriented Shiite Qum school and Selefi Suud-Egyptian schools. In my opinion, both Qum and the other center in question

88 Prof. Dr. CEMİL HAKYEMEZ, HİTİT ÜNİVERSİTESİ, chyemez@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

are purely ideological and they represent a very small part of the Shiite and Sunni sects they act on behalf of. They do not function any more than street cries that are fed from crises. Because their voices are so vast, they have an important role in influencing the public base, especially those with a low level of education. However, we need serious institutions in which politics are being produced that stand up in the name of the future of the Islamic world. These can only be possible through the further development of our theology of religions and other similar institutions in the Islamic world. Today, however, I think that we will be able to produce solutions with these new kinds of theologians who know both the Muslims and the problems of the rest of the world. Shi'i theology has a bigger obstacle such as imamat and depending on it, such as custody-i fakih or merci-i imitation, so long as it depends on the minds of the sects, sectarian conflicts and so on. It does not seem possible to produce discourse from the superior of problems.

Key Words: Salafi, Shiite, Muslim's problems

YAZILI BASINDA AİLE İÇİ ŞİDDET VAKALARINI ANLATMADA KULLANILAN DİLİN "KANIKSATICI" ETKİLERİ[89]

ÖZET

Son asırda kadın-erkek ilişkisinde var olan kimyanın beklenmedik değişimi, birçok imkân ve sorunu beraberinde getirmiştir. Bugün için geçmişteki bir asr-ı saadete dönme ihtimali olmadığına göre yapılması gereken, söz konusu imkânları azami ölçüde geliştirmenin, sorunları da asgariye indirmenin yöntemlerini araştırmaktır. Global ölçekte artış gösteren ya da belki daha doğru bir anlatımla daha görünür hale gelen aile içi şiddet de çözüm bekleyen sorunlardan birisidir. Hukuki yaptırımları sertleştirme ve farkındalık düzeyini artırma gibi iki temel bileşen üzerinden şekillenen çözüm önerilerinin yeterli olmadığı ise vakıadan rahatça anlaşılmaktadır. Sorunu tamamen "kadın" değişkeni üzerinden değerlendirmeye çalışmak da, şiddeti detaylandırarak ve ataerkil bir dille anlatmak da çözüme katkı sağlamamaktadır. Bu araştırmada medyanın şiddeti bütün detaylarıyla sergileyen yaklaşımı yazılı medya örnekliği üzerinden değerlendirilmiştir. Bu amaçla ulusal yayın yapan ve en çok tiraja sahip üç gazetenin konuyu "çaresizce" ama "kanırtarak" anlatan dilinin kod çözümlemesi yapılmış, medyanın özellikle kadın cinayetlerini haber yapma tarzının, "kanıksama" sonucunu nasıl doğurduğu tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aile içi şiddet, yazılı basın, haber dili.

HADİS KÜLTÜRÜNDE ESTETİK[90]

ÖZET

Tüm insanların barış, huzur, saadet ve mutluluğunu hedefleyen İslâm dininin iki temel kaynağı vardır. Bunlar, Allah'ın kelamı olan Kur'ân ve Hz. Muhammed'in sünnetidir. Hz. Muhammed'in söz, fiil ve takrirlerinden oluşan

89 Doç. Dr. FATMA ASİYE ŞENAT, E. Osman Gazi Üniversitesi, asiyesenat@gmail.com
90 Yrd. Doç. Dr. ALİ KARAKAŞ, Mardin Artuklu Üniversitesi alikarakas72@hotmail.com

sünnet, Kur'ân tefsir ve açıklaması durumundadır. Kur'ân ve sünnet, insanların hayatlarının her alanına hitap etmektedir. Sanat ve estetiğin de İslâm kültüründe önemli bir yeri vardır. Çeşitli sözlük ve ansiklopedilerde sanat ve estetik hakkında değişik tanımlar yapılmıştır. İslâm dininin ana kaynağı olan Kur'ân'da estetiği çağrıştıran pek çok kavramlardan bahsedilmektedir. Özellikle Hz. Muhammed'in (s.a.v.) söz, fiil ve takrirlerinde de estetiği dile getiren güzellik türü ifadelerin yer aldığını okumaktayız. Bu çalışmamızda, bu konuları, bilhassa estetik kavramı çerçevesi dâhilinde kabul edilecek ifadelerin hadis kültüründeki yeri üzerinde duracağız. Çünkü güzelliği, zarafeti ve ahengi ifade eden çeşitli şeyler, insan hayatında yer almaktadır. Bu gibi şeyler, insanın ruh ve zihin dünyasını beslemektedir. Bu nedenle estetik kavramı dâhilinde kabul edilen her türlü güzelliğin, fert ve toplum hayatında önemli bir yeri vardır.

Anahtar Kelimeler: Kur'ân, hadis, sanat, estetik

ROGER GARAUDY'İN TEVHİD TASAVVURU[91]

ÖZET

Roger Garaudy, son asırda yetişen önemli bir düşünce adamıdır. Bu düşünür, özellikle İslam'ı seçtikten sonra Müslümanların dikkatlerini çekmiş ve tanınmaya başlanmıştır. Otuza yakın eserinin Türkçe'ye çevrilmiş olması onun Türkiye'de de tanındığını açıkça göstermektedir. Garaudy'nin eserlerinde sık sık tevhide yapılan vurgu dikkatleri çekmektedir. "Allah'ın varlığına, birliğine, tüm yetkin niteliklerin kendisinde toplandığına, eşi ve benzeri bulunmadığına inanmak" şeklinde ifade edilen tevhid, bütün ilâhî dinlerde her şeyden önce inanılması gereken ve diğer iman esaslarının da kendisine dayandırıldığı bir esastır Garaudy, eserlerinde tevhidi bir eylem süreci olarak ele almaktadır. Bu düşüncesini izah ederken iki aşamadan hareket etmektedir. Tevhidin ilk aşaması olarak değindiği süreç nazarî ve teori kısmına yöneliktir. Diğer süreç ise tevhidin eyleme, amele ve pratiğe yönelik kısmı olarak değerlendirilebilir. Burada söylem ve eylem şeklinde bir süreç halinde konuyu incelerken nihayetinde Müslüman'ın tüm söylem ve eylemlerinin tevhitle ilişkisi olduğunu ve onunla bir değer kazandığını da belirtmektedir. Buradan hareketle Garaudy, tevhidin Müslümanın inancına yansıdığı gibi; sanatına, edebiyatına, şiirine ve nihayetinde sosyal hayatına yansıması ve eyleme dönüşmesi gerekiğini ifade etmiş olmaktadır. Tebliğimizde daha çok deskriptif bir dil kullanarak Garaudy'nin tevhid tasavvurunu sunmaya çalışmakla beraber bazı yorumlarda da bulunmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Allah, Garaudy, Tevhid, Eylem

91 Yrd. Doç. Dr. MURAT AKIN, Bülent Ecevit Üniversitesi, makin119@hotmail.co.uk

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

IN CONTEXT OF COMMUNICATION: A CASE OF TURKISH COMMUNITY IN AMERICA[92]

ABSTRACT

Globalization is accepted generally as main feature of our contemporary world. Important characteristics of globalization are pluralism and multi-culturalism. In emerging of these characteristics, migration has determinative role by shaping of societies towards pluralistic structure. Depending on changing of social structure, these characteristics effects educational systems and politics for necessity of regulation of curriculum to provide acceptance of differences. Because it's seen as important to accept differences and to get true knowledge about them to live together peacefully.

Tendency of pluralism and multi-culturalism in educational system also important for religious education. Because necessity of getting mutual information about different religious groups is emphasized as important issue that should be considered in process of preparing of curriculum for religious education. From these points of view, we aimed to understand needs and expectations of Turks who live in America, important example of pluralism and multi-culturalism.

Our research depends on survey with Turks living in America at least for a year. We reached 250 individuals. They are asked their needs and expectations from religious education considering their sources for religious knowledge, their tendency to communicate with different religious groups. We want to share results of our survey to discuss on curriculum of religious education for them.

Keywords: Religion, Religious Education, Religious Knowledge, Curriculum

KAZAKİSTANIN KENDİNE ÖZGÜ YÖNTEMLERİYLE DİNİ KURUM VE YAYINLARININ DENETİM İŞLEVİ[93]

ÖZET

Bağımsızlık sonrası Kazakistan'da din ve din eğitimi alanındaki faaliyetler ile dini kurum ve kuruluşların sayısı kısa sürede artış göstermiştir. 15 Ocak 1992 yılında kabul edilen "Dini İnanç Özgürlüğü ve Dini Kurumlar" kanunu, bütün dini kurum ve kuruluşlara sınırsız özgürlük alanı tanımıştır. Bu süreç zarfında dış ülke destekli misyonerlik faaliyetleri hız kazanmıştır. Misyonerler, dini inanç özgürlüğü adı altında halkın milli ve dini hassasiyetlerini hiçe sayarak kendi ülke ve kişisel menfaatleri doğrultusunda çalışmalarını sürdürmüşlerdir. Bunun bir sonucu olarak Kazakistan'da geleneksel din anlayışı dışındaki farklı din anlayışları türemiş, radikal dini guruplar ile bu grupların faydalandığı dini kitaplar vb. materyaller geniş bir kitleye ulaşma olanağı bulmuştur. Bütün bu gelişmeler din hakkındaki kanunun yetersizliğini, dini kurum ve kuruluşların oluşum ve faaliyetlerinin denetiminin gerekliliğini ortaya koymuştur. Bildiride Kazakistan'daki dini

92 Yrd. Doç. Dr. BANU GÜRER, MARMARA ÜNİVERSİTESİ, banu.gurer@marmara.edu.
93 Yrd. Doç. Dr. İLYAS ERPAY, SİİRT ÜNİVERSİTESİ, ilyaserpay@hotmail.com

kurum ve kuruluşların denetim altına alınması süreci ile yayınlanan dini eserlerin resmi analize tabi tutulma usul ve esasları irdelenmiştir.

ORTAK YÖNLER, FARKLILIKLAR ve İLİŞKİLER EKSENİNDE TÜRK CUMHURİYETLERİNDE DİN EĞİTİMİ[94]

ÖZET

Günümüz İslam coğrafyasının içinde bulunduğu durum göz önünde bulundurulduğunda din eğitiminin önemi bir kat daha artmıştır. Bu bağlamda gerek İslam coğrafyasında, gerekse de Türk Dünyası ve Akraba Toplulukları arasında, yakın ilişki içerisinde yapılacak olan din eğitiminin, huzur ve barışa katkı sunacağı muhakkaktır. Bu açıdan Türk Dünyası Devletleri ile Akraba Topluluklarının birbirleri ile entegrasyonunda, farklı etmenlerin yanı sıra din eğitimi faktörünün ve bu bağlamda yapılacak olan çalışmaların ele alınmasının gerekliliği ortadadır. Ancak bu çalışmaların yapılabilmesi için ortak tarihi ve kültürel bağların araştırılmasının yanı sıra farklılıkların da ele alınarak bilimsel düzeyde irdelenmesi sağlıklı ilişkilerin yürütülmesi açısından çok büyük önem arz etmektedir. Bu araştırmada Türk Cumhuriyetlerinin din eğitimi açısından benzerlikleri, farklılıkları ve ilişkileri ele alınarak tartışılmaktadır. Araştırmanın sonunda ise Türk Cumhuriyetleri arasında din eğitimi alanında yapılabilecek ortak çalışmalar teklifler şeklinde yer almaktadır.

Anahtar Kelime: Din, Din Eğitimi, Türk Cumhuriyetleri, Türk Dünyası, Türk Dünyası İlişkisi.

DELİ DUMRUL ÖYKÜSÜNÜN VE YEDİNCİ MÜHÜR SİNEMA FİLMİNİN ÇAĞRIŞTIRDIĞI ORTAK TEMA: ÖLÜMÜ YENME DÜŞÜNCESİ[95]

ÖZET

Deli Dumrul, 14/15. asırda yazıya geçirilmiş Eski Türk Destanı Dede Korkut'un içindeki on iki hikâyeden birisidir. Yedinci Mühür ise, İsveçli Yönetmen İngmar Bergman tarafından 1957 yılında çekilen bir sinema filmidir. Aralarında yaklaşık beş yüzyıl zaman dilimi olmasına rağmen bu iki yapıt arasında ortak bir tema vardır. Bu da Duha Koca Oğlu Deli Dumrul ile Yedinci Mühür filminin ana karakteri Antonius Block'un Azrail'e yani ölüme karşı çıkışlarıdır. Deli Dumrul, bu dünyada kendisinden daha güçlü olmadığını iddia eden ve bu yüzden altından su akmayan bir köprünün üzerinden geçenden otuz akçe, geçmeyenden zorla kırk akçe alan bir Oğuz delikanlıdır. Deli Dumrul, obada Azrail'in bir gencin canını almasına içerleyip ona kafa tutar. Öykü boyunca ölümle kavgaya tutuşan bu karakter, en sonunda ölümü yenemeyeceğini anlar. Aynı şekilde Yedinci Mühür filminin ana kahramanı Antonius Block, haçlı seferinden dönen, savaştan bıkmış ve vebayı gördükçe Tanrı'dan kuşku duyan bir Orta Çağ şövalyesidir. Fakat Block, ölümü yaklaşınca Azrail'e kafa tutar ve onu satranç oynamaya devam

94 Yrd. Doç. Dr. İLYAS ERPAY, SİİRT ÜNİVERSİTESİ, ilyaserpay@hotmail.com
95 Yrd. Doç. Dr. NECATİ SÜMER, SİİRT ÜNİVERSİTESİ, necatisumerr@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.usoskongre.net

eder. Kaybedince canının alınacağını bilen şövalye, Azrail'i oyalamak için oyunu uzattıkça uzatır. Ama netice Deli Dumrul öyküsünde olduğu gibi değişmeyecektir. Çünkü ölümü yenmek mümkün değildir. Deli Dumrul öyküsü İslam'ın, Yedinci Mühür ise Hıristiyanlığın izlerini taşıyan yapıtlar olmasına rağmen bu ikisi arasındaki ortak nokta, bu eserlerin insanın değişmez kaderi hakkında benzer önermeleri ortaya koymalarıdır. Dolayısıyla bu çalışmada, Deli Dumrul Öyküsündeki *Deli Dumrul* ve Yedinci Mühür Filmindeki *Antonius Block* karakterleri üzerinden ölümle baş etme sorunu ele alınacaktır.

Anahtar kelimeler: Deli Dumrul, Yedinci Mühür, Hristiyanlık, İslam, Antonius Block

İLKEL KABİLELERDE VE BAZI DİNLERDE ÜYELİĞE KABUL TÖRENİ[96]

ÖZET

Üyeliğe kabul töreni veya başka bir deyişle erginleme, bir kişinin herhangi bir topluma veya gruba katılması ya da tam üyeliğe kabul edilmesi anlamında kullanılır. Bu durum aynı zamanda kişinin hayat biçiminin bir evreden başka bir evreye geçişini ifade eder. Üyeliğe kabul töreni ilkel veya uygar neredeyse her toplumda görülür. Özellikle yazının olmadığı dönemlerde bu törenler Tanrı veya tanrılarla ile yakından ilişkilendirilmiştir. Dolayısıyla erginleme, dini sembolizmle yüklü bir kavramdır. İlkel kabilelerde üyeliğe kabul töreni, genç erkek veya kızların çocukluktan kurtulup kabilenin tam yetişkin bir üyesi sayıldığı ergenlik çağında gerçekleşir. Bu kabul törenlerinde kızlar ve özellikle erkekler birtakım testlere tabii tutulur. Çünkü gençler üyeliği hak etmek için kendilerini kanıtlamak zorundadır. Örneğin, ilkel bir kabile olan Kuzey Amerika Kızılderilileri, üyeliğe kabul edilmek için koruyucu bir ruhla ilişkiye girmek zorundadır. Bunu başaran genç, kabile tarafından bir isim alır ve kişi bir takım ayin ve ritüllerden geçirilir. İlkel kabilelerdeki bu törenin farklı biçimleri Hinduizm, Yahudilik ve Hıristiyanlık gibi dinlerde de görülür. Hinduizm'de Brahman, Kşatriya ve Vaisya gibi üst katlar bu erginleme törenlerinden dolayı çift doğumlu olarak adlandırılır. Yahudilikte on üç yaşına giren erekler "Bar Mitzva", on dört yaşına giren kızlar "Bat Mitzva" törenleriyle; Hıristiyanlıkta ise gençler, vaftiz sakramentiyle yeniden diriliş anlamında üyeliğe kabul edilir.

Anahtar kelimeler: İlkel dinler, Üyeliğe kabul, Vaftiz, Hristiyanlık

96 Yrd. Doç. Dr. NECATİ SÜMER, SİİRT ÜNİVERSİTESİ, necatisumerr@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

İLAHİYAT FAKÜLTESİ MEZUNLARININ AİLE VE DİNİ REHBERLİK BÜROLARINDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ[97]

ÖZET

Ülkemizde toplumu dini konularda aydınlatma ve ibadet yerlerini yönetmekle görevli resmi kurum Diyanet İşleri Başkanlığı'dır. Değişen toplumsal ihtiyaçlar ve buna bağlı olarak çeşitlenen din hizmeti alanları Başkanlığın, aydınlatma ve hizmet kavramlarının çerçevesinin hem nitelik hem de nicelik açısından genişlemesini gerektirmiştir. Bu doğrultuda son yıllarda "cami dışı din hizmetleri" projesine ayrı bir önem verilerek ailede oluşan/oluşabilecek problemlerin çözümüne katkı sağlamak ve aile kurumunu güçlendirmeye yönelik olarak 15 Nisan 2002 tarih ve 199 sayılı olur ile müftülükler bünyesinde "Aile ve Dini Rehberlik Büroları"nın kurulması kararlaştırılmıştır.

Adı geçen büroların kuruluş amacı, toplumumuzun aile hakkında dini açıdan doğru bilgilendirilmesini sağlamak, aile yapısının korunmasına katkıda bulunmak, halkımızın özellikle aile ve aile bireyleriyle ilgili dini içerikli soru ve sorunlarına çözüm üretmektir. Bu bağlamda bürolar bir nevi dini danışmanlık ve rehberlik hizmeti yapmaktır. Ancak bir işte başarılı olmak, o işi yapacak elemanların ehliyet ve liyakat sahibi olmasıyla ve o kişilerin gerekli eğitimi almalarıyla mümkündür. Bu itibarla Diyanet İşleri Başkanlığı bürolarda görev yapacak personeli ilahiyat fakültesi mezunları arasından seçmekte ve bu kişilere özellikle aile, kadın ve çocuk ile ilgili alanlarda uzman kişiler tarafından bilgilendirilmeye yönelik 100 saatlik hizmet içi eğitim seminerleri gerçekleştirmiştir.

Bu çalışma, Ege Bölgesindeki illerde faaliyetlerini devam ettiren Aile ve Dini Rehberlik Bürolarına 2005-2011 yılları arasında gelen 2401 adet soru üzerinden yaklaşık on yılı aşkın süredir hizmete devam eden bürolarının öncelikle mevcut durumunu ele almaktadır. Daha sonra büro görevlilerinin sorulara verdiği cevaplardan hareketle, çalışanların yeterliliklerini tespit ederek bürolarda görev yapan personelin karşılaştığı sorunlar değerlendirmektedir. Son olarak da büroda görev yapan personele yönelik öneriler sıralanmıştır. Ülkemizde toplumu dini konularda aydınlatma ve ibadet yerlerini yönetmekle görevli resmi kurum Diyanet İşleri Başkanlığı'dır. Değişen toplumsal ihtiyaçlar ve buna bağlı olarak çeşitlenen din hizmeti alanları Başkanlığın, aydınlatma ve hizmet kavramlarının çerçevesinin hem nitelik hem de nicelik açısından genişlemesini gerektirmiştir. Bu doğrultuda son yıllarda "cami dışı din hizmetleri" projesine ayrı bir önem verilerek ailede oluşan/oluşabilecek problemlerin çözümüne katkı sağlamak ve aile kurumunu güçlendirmeye yönelik olarak 15 Nisan 2002 tarih ve 199 sayılı olur ile müftülükler bünyesinde "Aile ve Dini Rehberlik Büroları"nın kurulması kararlaştırılmıştır.

Adı geçen büroların kuruluş amacı, toplumumuzun aile hakkında dini açıdan doğru bilgilendirilmesini sağlamak, aile yapısının korunmasına katkıda bulunmak, halkımızın özellikle aile ve aile bireyleriyle ilgili dini içerikli

97 YRD. DOÇ. DR. SALİH AYBEY, BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ, salihaybey@hotmail.com

soru ve sorunlarına çözüm üretmektir. Bu bağlamda bürolar bir nevi dini danışmanlık ve rehberlik hizmeti yapmaktır. Ancak bir işte başarılı olmak, o işi yapacak elemanların ehliyet ve liyakat sahibi olmasıyla ve o kişilerin gerekli eğitimi almalarıyla mümkündür. Bu itibarla Diyanet İşleri Başkanlığı bürolarda görev yapacak personeli ilahiyat fakültesi mezunları arasından seçmekte ve bu kişilere özellikle aile, kadın ve çocuk ile ilgili alanlarda uzman kişiler tarafından bilgilendirilmeye yönelik 100 saatlik hizmet içi eğitim seminerleri gerçekleştirmiştir.

Bu çalışma, Ege Bölgesindeki illerde faaliyetlerini devam ettiren Aile ve Dini Rehberlik Bürolarına 2005-2011 yılları arasında gelen 2401 adet soru üzerinden yaklaşık on yılı aşkın süredir hizmete devam eden bürolarının öncelikle mevcut durumunu ele almaktadır. Daha sonra büro görevlilerinin sorulara verdiği cevaplardan hareketle, çalışanların yeterliliklerini tespit ederek bürolarda görev yapan personelin karşılaştığı sorunlar değerlendirmektedir. Son olarak da büroda görev yapan personele yönelik öneriler sıralanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, Aile ve Dini Rehberlik, Aile Bürosu Görevlileri.

MODERNLEŞMENİN AİLE YAPISI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ[98]

ÖZET

Dünyada siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel alanlarda yaşanan hızlı değişimlere rağmen toplumsal yaşamın en temel kurumu olan aile, önemini ve varlığını sürdürmeye devam etmektedir. İnsanlık tarihinin başlangıcından itibaren yapısı ve kapsamı zamana göre değişen, yaşanılan toplumun kültürel yapısına göre şekillenerek varlığını sürdüren sosyal içerikli bir kavram olan aile, toplumlar için önemli bir yere sahiptir.

Aile, doğduğumuz andan itibaren ilk öğrenme ortamımız olup, aynı zamanda bireysel ve toplumsal yaşamın da şekillendiği yerlerdir. Ne var ki modernleşme sürecinde yaşanan sosyal, kültürel ve ekonomik dönüşümler, aile yapı ve fonksiyonları üzerinde önemli değişiklikler meydana getirmiştir. Özellikle 21. yüzyılda hız kazanan bilimsel ve teknolojik gelişmeler, hızlı kentleşme, sanayileşme, iç ve dış göç hareketleri gibi gelişmeler, toplumumuzun temelini teşkil eden geleneksel aile yapısının rol ve işlevlerinde derin etkiler yapmıştır.

Hem köklü bir gelenekten hem de onu İslam'la buluşturan deneyimlerden beslenmekte olan ülkemiz ailesi de dünyadaki gelişmelere bağlı olarak ciddi sorunlar yaşamaktadır. Modernleşmenin etkisi doğrultusunda evlenmelerin azaldığı, boşanmaların arttığı, evlenme yaşının yükseldiği bir toplumsal yapıya doğru hızla ilerliyoruz. Bu sonuçlar ailemizi ciddi şekilde tehdit etmektedir. Diğer taraftan her geçen gün biraz daha kendisini hissettiren dini, manevi ve ahlaki hassasiyetin zayıflamasıyla aile içi şiddet, aile içi iletişimsizlik, aldatma, manevi değerlerin azalması, genç-ebeveyn ilişkilerinde uçurum, huzursuzluk

98 YRD. DOÇ. DR. SALİH AYBEY, BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ, salihaybey@hotmail.com

ve bunların beraberinde getirdiği ruhsal problemlerde de artış göstermektedir. Bu nedenle toplumun temeli ve çekirdeği olarak kabul edilen ailenin değerlerindeki zayıflama, geçmişe nazaran daha belirgin hale gelmiştir. Bütün bunlar, aile kurumunun sorun çözme yeteneğini her geçen gün kaybetmekte olduğuna ve bireylerin kimlik bunalımının, yalnızlaşma ve yoksullaşmanın, çatışma ve kavga kültürünün nesnesi haline geldiğine işaret etmektedir. Bu çalışmamızda öncelikle modernleşme ve aile kavramları üzerinde kısaca durduktan sonra, modernleşmenin ailenin dönüşümü üzerinde nasıl bir etki yarattığı konusu İl Müftülükleri bünyesinde açılan Aile ve Dini Rehberlik Bürolarına gelen soru örnekleriyle ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Aile, Modernleşme, Boşanma, Ailenin Değişim ve Dönüşümü, Aile Yapısı.*

ÇEVRE OLGUSU BAĞLAMINDA EVRENSEL DİNLER, FELSEFİ SİSTEMLER VE KİMİ İDEOLOJİLERİN ÇEVRE TELAKKİLERİ ÜZERİNE[99]

ÖZET

Bu çalışmada genel olarak çevre olgusu üzerinde durulmuştur. Çevre olgusunun ne zamandan beri var olduğu ve bir bilim dalı olarak insanlığın gündemine ne zaman girdiği irdelenmiştir. Bu bağlamda çevre denildiğinde neyin kastedildiği, içeriği ve kapsamı üzerinde durulmuştur. Yeni bir bilim dalı olduğundan çevreyle ilgili terimler ve çevreyi oluşturan unsurlar dikkatlice araştırılmıştır. Çevre türlerinden söz edildikten sonra çevre biliminin doğuşu ve gelişmesi gibi konulara temas edilmiştir. Bu bağlamda ekoloji ve derin ekoloji konularına da temas edilmiştir. Daha ileride ise çevre sorunları irdelenmiştir. Bu temel bilgilenmelerin üzerine günümüzde yaşanan bazı meselelerin hangi düzeyde olduğu ve nereden kaynaklandığı ifade edilmeye gayret edilmiştir. Kısmen de olsa ayet ve hadislere müracaat edilmiştir.

Bu makalede ayrıca genel manada çevre olgusuna bağlı olması ve bir bütünlük teşkil etmesi adına büyük dinler ile bazı felsefi düşünceler ve ideolojilerde çevre vakıasının nasıl ele alındığına temas edilmiştir. Büyük dinler ile islamiyet, hıristiyanlık, yahudilik, budizm, taoizm, hinduizm ve eski türk inancı gibi dinler dikkate alınmıştır. Bazı felsefi düşüncelerin çevre meselesini nasıl değerlendirdiklerine temas edildikten sonra darvinizm, evelusyonizm, fiksizm, finalizm, kreasyonizm vb. gibi ideolojilerin çevre anlayışları ve ona yaklaşımları değerlendirilmiştir. Böylelikle çevre olgusu, bütüncül bir bakış açısıyla bir değerlendirmeye tabi tutulmuş ve yaşadığımız dünyada oluşan çevre sorunlarının teolojik, ideolojik ve felsefi temelleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. İnsanın olduğu her yerde bir çevrenin bulunduğu öncülünden hareketle çevrede oluşan olumsuz veya olumlu durumlar dile getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toplum bilimi, Çevre, Din, Felsefe, İdeoloji

99 Yrd. Doç. Dr. MUSTAFA KAYHAN, GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ, m61kayhan@hotmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

TÜRK MÛSİKÎSİNDE YAMAN DEDE[100]

ÖZET

Yaman Dede'nin (m. 1887-1962) yaşadığı dönem, 19. yüzyılın sonları ile 20. yüzyılın ilk yarısını içine alan karmaşık bir zaman dilimidir. Hayat serüveni de tıpkı yaşadığı dönem gibi çalkantılı ve bir o kadar da ilgi çekicidir. Asıl adı Diyamandi olan Yaman Dede, Osmanlı Rum tebasına mensup Hristiyan Ortodoks inanca sahip bir ailede dünyaya gelmiştir. Babası iplik tüccarı Yuvan Efendi, annesi Afurani Hanım'dır. Kayseri'nin Talas ilçesinde doğmuş, Rum Ortodoks Mektebi'nde başlayan eğitim serüveni Kastamonu İdâdîsi'nde devam etmiştir. iki yıl Arapça ve Farsça eğitimi için Nasrullah Medresesi'nde okuduktan sonra çevresinde Molla adıyla anılmaya başlamıştır. 1909'da İstanbul Dârulfünûn Hukuk Mektebi'ne giren Yaman Dede 1913 yılında buradan mezun olmuştur. 1932 yılına kadar mahkeme zabitliği yapan Dede, daha sonraki yıllarını avukatlık mesleğine adamıştır. Mevlânâ'ya olan ilgisi İdâdî Mektebi'nde okuduğu yıllarda başlar ve öğrenim hayatı boyunca devam eder. Gönül dünyasını derinden etkileyen bu süreç Galata Mevlevîhânesi'nde Ahmed Celâleddin Dede ve Ahmet Remzi Dede'den Mesnevî dersleri alması ile zirveye ulaşır. "*Mesnevî'yi bitirdim. Daha doğrusu Mesnevî beni bitirdi*" sözü Yaman Dede'nin hayatının kırılma noktasıdır. Zira Mevlânâ'ya olan teveccühü, İslâm'a karşı her geçen gün artan ilgisi ve sevgisi bu okumaların da etkisiyle yeni bir tercihe dönüşmeye başlamıştır. Kişisel hassasiyeti ve Rum Cemaati'nin tepkisinden çekindiği için inanç tercihini açıklamayan Dede, 1942 yılına kadar gizli bir Müslüman olarak yaşamayı yeğlemiştir.. Mevlânâ sevgisiyle adım adım İslâm'a yaklaşan Yaman Dede, bu süreçte yaşadığı duygu yoğunluklarını manzum bir dille aktarmayı (sırlamayı) ihmal etmemiştir. Çok sayıda şiir yazmamış olsa da yazdıkları kadarıyla gönülleri fethetmeyi başarmıştır. Hz. Muhammed için kaleme aldığı "*Gönül hûn oldu şevkinden boyandım yâ Rasûlallâh*" mısrası ile başlayan na'ti (övgü şiiri) yazıldığı günden beri dillerden düşmemiştir. Câmîlerde ve hususi meclislerde kasîde formunda seslendirilen na'tine birbirinden farklı besteler de yapılmış ve böylece Yaman Dede'nin şiirleri Türk mûsikisi formları içindeki hususi yerini almıştır. Diğer şiirleri için yapılan besteler de dikkate alındığında, Yaman Dede'nin Türk mûsikîsi açısından özgün bir yere sahip olduğu görülecektir.

PSYCHOLOGICAL HEALTH AND HAPPINESS IN IBN HAZM'S SYSTEM OF THOUGHT-[101]

ABSTRACT

It is impossible to build a civilization that will make people happy unless people and their behavior are understood correctly. For this reason, the struggle to understand human spiritual life and behavior is dated back as old as human history. Modern psychology, which takes on the subject of human beings and behavior, emerged as an independent science branch in the last

100 Yrd. Doç. Dr. MUSTAFA DEMİRCİ, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, demircimustafa70@gmail.com

101 Yrd. Doç. Dr. Nurten KIMTER, ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ, n.kimter@hotmail.com

quarter of the 19th century in the lead of Western civilization, but as in all fields, the contributions of Eastern civilization in the field of psychology cannot be denied. Because it is known from many ancient times that Muslim thinkers and researchers have made efforts to understand and interpret psychological fact and phenomena by centering on the concept of "nafs" in particular. In this way, it is seen that the thinkers occasionally include some psychological content in their works. It is a fact that, although there is a rich literature on mental and physical health in the present, it is a fact that Muslim thinkers' and researchers' opinions have not been brought up to date. After all, the recent efforts by religious psychologists to draw attention to the opinions of Muslim philosophers and scientists about psychology and to draw attention to their views on mental and physical health are applaudable. In this context, two works of Ibn Hazm, who is the Andalusian Islamic philosopher who has left a mark on the time he lived, views his thoughts on mental illnesses, ways of treatment, psychological health and happiness on psychology (Müdâvâti'n-nufüs and Tavku'l-Hamâme) will be tried to be studied and examined in this report.

Key words: Ibn Hazm, mental illness, ways of treatment, psychological health, happiness

KUR'ÂNÎ DUALAR VE BAĞLAM[102]

ÖZET

Kur'ân-ı Kerîm'i doğru anlamanın önemli esaslarından birisi, ilgili âyeti/âyetleri bağlamı ile birlikte yorumlamaktır. Bu çalışmada Kur'ânî dualar, evvelâ zikredildiği kıssa bağlamında değerlendirilecek, akabinde nâzil olduğu ortam olarak ifade edilebilecek sîret bağlamı çerçevesinde ele alınacaktır. Birçok meseleyi gündemine taşıyan duaların kıssa ve sîret bağlamıyla birlikte değerlendirilmesi, *"(Ey Muhammed!) De ki: "Duanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin!"* (Furkân 25/77) âyetinde vurgulanan *dua-insana verilen değer* ilişkisini anlamaya da ciddi katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Dua, Bağlam, Dua Ayetleri

BİR DUYGU ANITI YAHUT EBU'L-BEKÂ ER-RUNDÎ'NİN ENDÜLÜS MERSİYESİ[103]

ÖZET

Ölenin ardından ağıt yakmak yahut şiir söylemek çok eski devirlerden beri görülen bir gelenektir. İslam öncesi Türk toplumunda ozanlar tarafından "yuğ" adı verilen törenlerde okunan şiirler veya Emevîler döneminde Harre Vak'ası'nın ardından yakılan ağıtlar gibi. İslam öncesi Türk edebiyatında "sagu" adını alan bu şiirler, İslamiyetten sonra teşekkül eden edebiyatımızın halk edebiyatı vechesinde "ağıt" ismiyle anılmış; divan edebiyatı cephesinde

102 Yrd. Doç. Dr. MEHMET NURULLAH AKTAŞ, ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ, m.nurullahaktas@hotmail.com
103 Yrd. Doç. Dr. YILMAZ ÖKSÜZ, GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ, yilmaz.oksuz@gop.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

ise "mersiye" adını almıştır. Meselâ; şair Bâkî'nin (ö. 1008/1600) Kanunî Mersiyesi bunlardan biridir. Bilindiği üzere mersiye sadece vefat eden kişilerin ardından değil, kaybedilen şehirlerin ardından da söylenir ki, buna şehir mersiyesi denir. Türk edebiyatında da görülen şehir mersiyelerinin Arap edebiyatındaki önemli örneklerinden biri Endülüslü edip ve şair Ebu'l-Bekâ er-Rundî'nin (ö. 684/1285) kaleme aldığı Endülüs Mersiyesi'dir. Klasik tabirle "başlangıcı muhteşem sonu hazin bir medeniyet"in öyküsünü Arapça olarak anlatan bu mersiyenin duygu yoğunluğu ile yazıldığı ilk bakışta anlaşılmaktadır. Hatta mersiyenin dinî duygu yoğunluğu içerisinde olduğunu söylemek daha isabetli olacaktır. Bu vesileyle tebliğimizde Ebu'l-Bekâ er-Rundî'nin bu eseri, dinî edebî kavramlar üzerinden ele alınacak ve eserin hangi ahvâl içerisinde kaleme alındığı izah edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mersiye Endülüs Duygu

TASAVVUFÎ TARİKATLARIN TEŞEKKÜL DÖNEMİ: İBRAHİM ED-DESÛKÎ VE TARİKATININ İNTİŞARI[104]

ÖZET

Tasavvufi tarikatlar teşekkül ettiği dönemden günümüze dek dini eğitim açısından İslami bir yorum ve yol olmalarının yanı sıra sosyolojik anlamda da toplumları etkileyen, değiştiren ve dönüştüren kültürel saikler konumunda olmuştur. Dini yaşantının yanı sıra kültürel pek çok alanda da etkili olan tarikatların kökenine dair ulaşabildiğimiz her türlü bilgi toplumların kimyasını anlamaya dair yol gösterici işaretler olacaktır.

Tarikatların teşekkül ettiği erken dönemin tasavvuf, tarih ve diğer sosyal bilimler alanlarında yeterince ilgi görmemiş olduğunu ve bu dönemin kökenine dair araştırmaların oldukça sınırlı kaldığını göz önünde bulundurursak, söz konusu döneme ışık tutmamızı sağlayacak dört tarikat kolundan biri olan, başta Mısır olmak üzere Sudan ve Yemen bölgelerinde ayrıca Mekke, Medine ve Cidde gibi şehirlerinde bulunan zaviyeleriyle ise Arap yarım adasında etkisini göstermiş olan Desûkiyye tarikatının önemi ortaya çıkacaktır.

Bu çalışmada Mısır'ın Desûk bölgesinde doğup büyüyen ve çeşitli bölgelerde yaygınlık gösteren Desûkiyye tarikatının kurucusu İbrahim ed-Desûkî ve tarikatının intişarı hakkında bilgiler verilecek ve aynı zamanda Desûkiyyeden başka, günümüzdeki tarikatların diğer üç ana kaynağı olarak sayabileceğimiz, Tasavvufî literatürde "Aktab-ı erbaa" olarak ifade edilen tarikatlardan Şazeliyye, Rifaiyye ve Kadiriyye tarikatı ile arasındaki bağ esas alınarak 13. asırda Tasavvufi tarikatların teşekkül serüvenine ışık tutmak amacımız olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aktâb-ı Erbaa, Desûk/Düsûk, Desûkiyye, İbrahim ed-Desûkî, Mısır, Tasavvufî Tarikatlar

104 Arş. Gör. AYŞE VARIŞLISOY, MARMARA ÜNİVERSİTESİ, aysevarislisoy@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ENDÜLÜSLÜ İBN-İ RÜŞD'ÜN DİN-FELSEFE TELİFİ: ARİSTOTELESÇİLİK[105]

ÖZET

İnsanlık tarihinin karşılaştığı ve karşılaşmaya devam edeceği en büyük problemlerinden birisi felsefe ve din arası ilişkilerin ne olduğu, nasıl olması gerektiği sorusudur. Bu soru, gerek İslam gerekse Hıristiyan dünyasında en çok konu edinilen problemlerden birisi olmuştur. Ortaçağ İslam kültürü içerisinde, Mu'tezile'nin bir devamı niteliğinde olan Farabici felsefenin başat olduğu *felasife* geleneğinin din-felsefe ilişkileri sorununa getirdiği çözüm, genel olarak, Tanrı'nın işlerinin akla uygun olduğu ve Peygamber tarafından tebliğ edilen İslam vahyi ile Antik Yunan felsefe geleneği arasında tam bir uyum olduğu ve dolayısıyla, İslam vahyinin akılla anlaşılabileceği ve felsefe aracılığıyla açıklanabileceğini iddia etmek olmuştur.

Gazali ise, *felasife* tarafından öne sürüldüğü gibi, felsefenin tezleri ile İslam vahyi arasında iddia edildiği şekliyle bir uyumun olmadığını, olamayacağını ve din-felsefe arasında bir *telif*in mümkün olamayacağını ileri sürmüştür. Gazali'ye göre, şer'î alana dair bilgiler, aklın sınırlarını aşan bilgilerdir. Din, *felasife* geleneğinin iddia ettiği gibi "bilgi" konusu değil; bir "yaşama" pratiğidir ve bu pratiğe, öğrenme ile değil; ibadetle ya da aklın sınırlarını aşan *mistik* deneyimlerle ulaşılabilir.

Gazali tarafından *felasife* geleneğine getirilen itirazı göz önünde bulunduran İbni Rüşd'ün çözümü, Aristotelesçiliğe dönmek olacaktır. Ona göre, felsefe ile İslam vahiy arasında Gazali'nin iddia ettiği gibi onların birbirlerine aykırı olmadığı ve aralarında bir düşmanlığın olamayacağı, aksine; başvurduğu iki "süt kardeşi" metaforu ile, onların tam bir dostluk içerisinde uyumlu yaşadığını göstermeye çalışarak, din ve felsefe arasındaki uzlaşımı tekrar tesis etmeye çalışacaktır. İbni Rüşd, özetle, felsefenin Vahiy'i anlayabilmenin en geçerli ve güvenilir araç olacağını tekrar iddia edecek ve bu bağlamda da, yardımına başvurduğu Aristotelesçi felsefe aracılığıyla, *felasife* geleneğinin din-felsefe tevili çözümüne itibarını tekrar kazandırmayı deneyecektir.

Bu bildiride, Farabici *felasife* geleneğinin din-felsefe arasında uzlaşım ve telif çabası, bu telife Gazali tarafından getirilen itiraz ve son olarak da Endülüslü İbni Rüşd'ün Gazalici haklı itiraza yönelik din-felsefe arasındaki uyumu tekrar tesis etmek için getirdiği Aristotelesçi çözümü ana hatlarıyla konu edineceğiz.

Anahtar Kelimeler : İbni-Rüşd, Din-Felsefe İlişkileri, Farabi, Gazali, Aristotelesçilik.

105 Dr. MURAT EREN ÖZEL, MUNZUR ÜNİVERSİTESİ, ozel.m.eren@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

İBN ARABİ'DE AHLAKIN DİN, TASAVVUF VE NEFS İLE İLİŞKİSİ[106]

ÖZET

Ahlâk toplumun ve toplumsallığın ana cevheri olması dolayısıyla şüphesiz bir medeniyetin en temel göstergelerinden biridir, belki de başta gelenidir. Ahlâki faziletler, medeniyetlerin temel dinamikleri olduğu gibi, ahlâki zaafiyetler de yok oluşun asli sebepleri olabilmektedir. Bu bakımdan gerek batı düşünce tarihinde gerekse İslâm düşünce dünyasında ahlâk düşüncesi başından beri önemli bir sorun olmuştur. Bu probleme birçok disiplin, örneğin; tasavvuf, kelam, felsefe ve düşünürler kendi perspektiflerinden bakmıştır.

Düşünce tarihinde Sokrates'ten beri şüphesiz başka felsefi konularda olduğu gibi ahlâk konusunda da pekçok farklı hatta birbirine zıt görüşler ortaya konulmuş, bazı düşünürler davranışların sonucunu, bazıları da davranışa neden olan ilkeyi ahlâkiliğin ölçütü olarak görmüşlerdir Bu çalışma ile, İslam düşünce hayatının en önemli simalarından ve aynı zamanda en tartışılan isimlerden biri olan İbnü'l Arabî'de ahlâkın din, tasavvuf ve nefis ile ilişkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu temel amaca dayalı olarak, araştırmada şu sorulara cevap aranmaktadır:

İbnü'l Arabî'de ahlâkın tanımı nedir? İbnü'l Arabî'nin ahlâk tanımı hangi düşünürün tanımıyla benzerlik göstermektedir? İbnü'l Arabî'de ahlâk-din ilişkisi nasıldır? İbnü'l Arabî'de ahlâk- tasavvuf ilişkisi nasıldır?

İbnü'l Arabî'de ahlâk-nefis ilişkisi nasıldır?

Çalışmaya İbnü'l Arabî'nin ahlâk tanımı, ahlâkın din ve nefis ile ilişkisi dahil edildi. Çalışmamızda, konunun daha açık anlaşılması açısından, yer yer, İslâm düşünürleriyle karşılaştırma yoluna gidilmiştir.

İbnü'l Arabî'nin ahlâk tanımıyla İbn Miskeveyh'in ahlâk tanımının örtüştüğünü görüyoruz. Nefsin türleri ve nefsin güçleri konusunda ise İbn Arabî, genel olarak İslâm filozoflarının yaptıkları açıklamalara paralel görüşler ileri sürmüştür. Ahlâk-din ilişkisi konusunda ise, İbn Arabî, dinden ahlâka giden bir metot takip etmekte, başka bir ifadeyle teolojik bir ahlâka sahip bulunmakta, ahlâkı din ile temellendirmektedir. İbnü'l Arabî tasavvuf ile ahlâk arasında tam bir bağlantı kurmakta olup, insanın mutluluğa giden yolun Allah ile ilişkisinde başka bir ifadeyle tasavvufta görmektedir. Yine, İbnü'l Arabî, pratik ahlâka etkisini görmek bakımdan nefis türlerini nasıl açıkladığına bakmak gerekmektedir.

İbnü'l Arabî sahip olduğu görüşlerle felsefenin bu önemli ve tartışmalı alanına önemli katkılarda bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ahlâk, Din, Tasavvuf, Nefs, Huy.

106 FAİK AYTEMİZ, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI, mecnunileleyla@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

CHRISTIANITY'S APPROACH TO THE NOTION OF CHOSENNESS[107]

ABSTRACT

The notion of chosenness is one of the main aspects which differentiates Judaism from other religions. Whereas the aspect which we express as a "thought" is at a level of belief in Judaism. According to this belief, God Jehovah made a testament to Abraham, who is regarded as the ancestor of Hebrew People; blessed him and his lineage and consequently chose Abraham's lineage coming from Isaac and Jacob as His Holy tribe. Chosennnes has not been comprehended and interpreted by Jews on the same platform throughout the historical process; for instance, while some Jews regarded this as a responsibility and burden laid on them by God, other Jews interpreted this as a privilege that gave them superiority over other nations.

The approach of Christianity, emerged in a geography where Judaism was adopted as a "religion" and established by Jesus, who is also of Jewish origin, towards chosenness is very significant in this context. Because Christians believe in the Tanah, which is the canon of the holy book which the Jews believe, by naming it as the Old Testament; in addition to the literature named as the New Testament they also accept the Old Testament as their holy book. In this framework, the expressions which form the basis of the thought of chosenness in Judaism found in the Torah section of Tanah which the Christians accept as the Old Testament leads us to being curious and make a research on how Christians interpret these expressions. In this context, we will try to answer the questions below which we have included in the problem field of our paper.

1. Does Christianity have the notion of chosenness? If so, how does it understand and interpret it? Is chosenness a theological obligation in Christianity just as it is in Judaism?

2. Is there a concept of "Christian Chosennes" similar to "Jewish Chosenness"? If so, is it lineage or faith that ensures chosenness?

3. Is the notion of chosenness mentioned in the Bibles and other texts of the New Testament? If so, are there different understandings and interpretations between those texts?

4. The chosenness of Israelites is mentioned in various verses of the Qur'an. Is there any verse in Qur'an regarding the chosenness of Christians?

While searching for the answers to these questions, the holy books, which are the main sources, will be carefully examined, and main or secondary sources regarding our subject such as scientific articles, papers, books and internet sources will also be studied in detail.

Key Words: Christianity, Chosenness, Holy Bible, Holy Qur'an, Islam

107 Yrd. Doç. Dr. Muhammet YEŞİLYURT, AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ, 25yesilyurt@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

TANZİMAT ÖNCESİ VE SONRASI OSMANLI'DA ŞURÛT İLMİ'NİN TARİHÎ GELİŞİMİ[108]

ÖZET

Şurût, hukukî muameleleri ve mahkeme kayıtlarını belgeleme usûlünü konu alan ilmin ve bu alanda yazılan eserlerin ortak adıdır. Temelleri Hz. Peygamber(s) döneminde atılan şurût ilmi Emevîler döneminde müstakil bir ilim olarak tesis edilmiştir. Abbasîler döneminde de şurût ilmi gelişmeye devam etmiş ve söz konusu dönemde fıkıh âlimleri şurût ilminin ilke ve esaslarını anlatan eserler yazmışlardır. Selçuklular döneminde ise önceki dönemlerde başlayan müesseseleşme hareketleri hızla devam etmiştir. Osmanlı Devleti'ne gelince, bu dönemde şurût ilminin önceki dönemlerdeki gibi olmayıp devletin kuruluşundan yıkılışına kadar sürekli değiştiği görülmektedir. Bu değişimlerin de tek bir hususta değil birçok hususta olduğu tespit edilmiştir. Bu hususlardan bazıları şurût eserlerinde, mahkemelerde, noterlik işlemlerinde meydana gelen değişmelerdir. Her şeyden önce Osmanlı dönemindeki şurût ilminin Tanzimat öncesinde ve sonrasında birbirinden çok farklı olduğu bilinmelidir. Bunun yanı sıra şurût ilmine dair yazılan eserler Osmanlı'nın ilk dönemlerinde klasik şurût kitapları gibi yazılmış ve bu ilmin adı şurût olarak anılmıştır. İlerleyen dönemlerde şurût eserlerinin adı "sak mecmuaları" ve bu ilmin adı da "sukûk" olmuştur. "İlm-i sukûk" Osmanlı'nın son döneminde "Tatbikât-ı Şer'iyye" adını almıştır. Kuruluşundan Tanzimat'a kadarki dönemde şer'iyye mahkemelerinin ağırlıklı olduğu Osmanlı adliyesinde de Tanzimat'tan sonra birçok değişiklik meydana gelmiştir. Bu dönemde, şurût ilminin kapsamına giren belgelerin düzenlendiği şer'iyye mahkemelerinin yetkilerinde kısıtlamalar yapılmış ve Osmanlı'da yeni mahkemeler kurulmuştur. Bunun sonucunda da Osmanlı Devleti'nde mahkemelerin sayısı Şer'iyye, Nizamiye, Ticaret, Cemaat ve Konsolosluk olmak üzere beşe çıkmıştır. Sonuç olarak bu çalışmada Tanzimat öncesi ve sonrası Osmanlı'da şurût ilminin tarihî gelişimi ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Şurût ilmi, Osmanlı, Tanzimat

تجربة البنك الإسلامي للتنمية في دعم التنمية الاقتصادية في الدول الأعضاء[109]

ملخص

قامت مجموعة من الدول المنتمية لمنظمة العالم الاسلامي بانشاء البنك الاسلامي للتنمية ليكون نموذجا للتعاون بين الدول الاسلامية ووسيلة لتحقيق التنمية الاقتصادية والاجتماعية بين الدول الاعضاء عن طريق تقديم المعونة الفنية والمالية لها ومساعدتها على تجاوز عقبات التنمية فيها، ونظرا للاهمية التي اصبح يمثلها البنك الاسلامي للتنمية في دعم التنمية الاقتصادية والاجتماعية داخل المجتمعات الاسلامية سنحاول في هذه الورقة البحثية تقديم بالعرض والتحليل لظروف نشاته واهدافه والمؤسسات التابعة له، كما سنحاول تقديم الاهمية التنموية والمالية له باعتباره اول رافد للتمويل الاسلامي في المنقة الاسلامية، كما سنقدم الياته التمويلية والتنموية مع تحليل اهم الاختلالات التي يعاني منها في انظمته التنموية والتمويلية او في انظمة التصويت داخله مقترحين في الاخير بعض التوصيات.

الكلمات المفتاحية: التنمية، البنك، الاسلامي، التمويل

108 ARŞ. GÖR. AYŞE AKTAŞ, BAYBURT ÜNİVERSİTESİ, baberti92@gmail.com

109 DR. SALİM MOUALDİ, İSLAM LEBCİR

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.usoskongre.net

PHILOSOPHY IS NOT DEAD: ON THE IMPORTANCE AND ESSENTIALITY OF PHILOSOPHY IN TODAY'S WORLD[110]

ABSTRACT

Stephen Hawking, who is one of the most famous scientists of our time and also considered one of the most intelligent human beings alive, said "Philosophy is dead" in a speech he made in 2010 and thus enkindled the discussion on the value and role of philosophy in contemporary world once again. According to Hawking, "Philosophers have not kept up with modern developments in science. Particularly physics" and "[s]cientists have become the bearers of the torch of discovery in our quest for knowledge." Hawking's statement has received numerous reactions –both positive and negative– from philosophers, scientists and thinkers in general. Some of them asserted that Hawking's harsh expression should be regarded as a constructive criticism; that philosophy has to reckon with the researches and results of other disciplines especially positive sciences. Yet others claimed that he made such a statement because he had only analytical philosophy and logical positivism in mind and criticized him for his superficial and limited knowledge of history of philosophy.

In this paper we will not only defend that philosophy is not dead, we will assert that in today's world where the natural and social sciences seem to have an enormous accumulation of knowledge regarding the nature of the universe, earth, society and human beings, philosophy as a disparate way of perception and comprehension is more important, necessary and valuable than ever.

Keywords: philosophy, positive sciences, crisis, loss of meaning, Enlightenment

وسطية القرآن كحاجة ملحّة لمشكلات الشباب[111]

ملخص

بعد الأحداث التي أصابت العالم مؤخراً بات من الضروري جداً الرجوع إلى أسس الإسلام الصحيحة لما تحققه هذه الأسس من أمان وسلام وتوافق وحب المعايشة مع الآخرين. وإن من أهم أسس الإسلام التي قام عليها هو أساس الوسطية. وقد بدأت هذه الوسطية منذ بدء الإسلام وسادت في المجتمع الإسلامي الأول. وتبرز قيمة الوسطية في أيامنا بعد أن ابتعد المسلمون عن هذا المفهوم وبسبب الظروف التي تمر بها الأمة الإسلامية والعالم بأسره، فهي أصبحت المفتاح لحل مشكلات التناقضات التي تصيب الأسرة والمجتمع. وإن أول ما يتوجب علينا الحفاظ عليهم هم أولادنا وشبابنا من التطرف والوقوع[112] فيما يُسمى الحداثة والعلمانية، فكلا المفهومين تشوبه سلبيات كبيرة تبعد الشاب عن أصوله وعن الفهم الصحيح لمسألة الحداثة. ويأتي هذا البحث ليبين أهمية الوسطية في الإسلام كمفهوم يحقق السلام والسعادة لنا وللآخرين .

الكلمات المفتاحية: الوسطية، الشباب، القرآن، أسس، الأمان.

110 Arş. Gör. Zeynep BERKE ÇETİN, ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ, zeynepberke@gmail.com

111 Yrd. Doç. Dr. Ahmed ALDYAB, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, ahmad.adyab@gmail.com

112 Yrd. Doç. Dr. Ahmed ALDYAB, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, ahmad.adyab@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

الدلالة الإعرابية وأثرها في التفسير اللغوي

الملخص:

مما شك فيه أن القرآن الكريم أشرف كتاب وأشرف كلام على هذه الأرض، ولذلك وضع العلماء جهودهم ومقدراتهم في بحث هذا الكتاب لاستخراج مجوهراته وكنوزه، ومن هنا تنوعت علوم القرآن واختلفت اتجاهاتها. ومن العلوم التي كان لها نصيب وافر في دراسة القرآن علم النحو، فلم يترك العلماء جهداً في هذا العلم إلا واستثمروه في خدمة هذا الكتاب. وكلنا نعرف أن القيمة الإعرابية للكلام بالغة الأهمية، فبدونها لا يمكن أن يُفهم الكلام على حقيقته، ولذلك قيل: الإعراب فرع المعنى، ومن هنا تنوعت تفاسير الآية نتيجة لتنوع التصور الإعرابي للكلمة. ويأتي هذا البحث ليبرز الأثر الإعرابي في اختلاف تفسير الآية منتقياً بعض النماذج على سبيل المثال لا الحصر مستخدماً المنهج التحليلي الوصفي في ذلك.

الكمات المفتاحية: النحو ، الإعراب ، التفسير، الآية، اختلاف، اللغة

ENDÜLÜSTE ORTAYA ÇIKAN İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİNİN İSLAM MEDENİYETİ İÇERİSİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ[113]

ÖZET

Kavimler göçüyle birlikte Avrupa'nın doğu kesimlerinde yer alan yurtlarından hareketle Batı Avrupa'ya akıp oradan da Kuzey batı Afrika kıyılarına yayılan Vizigotların birazda Roma-Latin etkisiyle halka karşı sergiledikleri zulüm Müslüman Arapların kısa bir süre içerisinde süratle yayılarak Atlantik kıyılarına ulaşmalarına imkân sağladı. Bunun sonunda günümüzdeki Libya sınırlarından başlayıp Batıya ilerledikçe daha da şiddetlenen ciddi bir berberi direnişine rağmen Arap nüfuzu daha VIII. yüzyılın başlarında Magrib-i Aksa'ya (;bugünkü Fas'a) kadar bütün Kuzey Afrika'ya sağlam bir şekilde yerleşti. Arkasından Cebelitarık üzerinden İspanya'ya geçen Müslümanlar iç kesimlere doğru ilerlemeye başladı. O sırada Vizigotların başında bulunan Roderich 19 Temmuz 711'de Bekka suyu kenarında mağlup edilerek Kurtuba ve Tuleytula bölgesine girildi. Merkezi İspanya'nın bu şekilde kontrol altına alınmasını müteakip çevreye doğru sürekli genişleyen İslam hâkimiyet alanı üzerinde müstakil ya da Şam'a bağlı yarı özerk valilikler yönetiminde bir takım siyasi teşekküller oluşturuldu. Bunların hâkimiyeti altında yaşamak zorunda kalan ahali yani Latin-İspanyol nüfus yeni efendilerini büyük bir hüsnü kabulle karşıladı.

Dolayısıyla Arap siyasi teşekkülleri kısa sürede İslamiyet'i kabul eden yerlilerin nüfus çoğunluğunu oluşturduğu siyasi teşekküller haline geldiler. Bunun sonucunda Arap ya da Kuzey Afrika'nın Müslüman unsurlarının bu ülkeye taşıdığı İslam Arap kültürü ile eski dinlerinde sebat eden yerliler diğer müstağrap toplulukların bilhassa Tuleytula, Kurtuba, Belensiya, İşbiliye gibi büyük yerleşim birimlerinde konuşmayı devam ettikleri Latin dili dâhil yerli kültürleri sentezleyen yerli ve tedricen çok özgün bir karakter halinde ortaya çıkan yeni bir kültür meydana getirdiler. Bu sentez ülkenin kuzeyde tutunmaya çalışan Vizigot aristokrasisi ve Astiriyal yerlilerin şiddetli taarruzları karşısında daha da gelişirken aynı zamanda içerde Arap- Berberi, Müsta'râp ve Yahudiler gibi çeşitli etnik grupların sebatsızlığı ile tutarsızlıklarından da etkilenmekteydi. Onun dışında özellikle IX. yüzyılın

113 Prof. Dr. Neslihan DURAK, İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ, durak.neslihan@gmail.com

ikinci çeyreğinde II. Abdurrahman (822-852) döneminde sağlanan barış ile Doğu'dan beslenen entelektüel bir uyanış gelişmeye başladı. Bütün bunlar İspanya yarımadasında ortaya çıkan tamamen kendine özgü karakteristik özelliğiyle belirginleşmiş İslam kültürünün zamanla Doğu İslam kültürü karşısında sadece edilgen değil etken bir konuma gelmesini sağladı. Bütün bunlar böyle bir çalışmanın konusunu teşkil edecektir.

AVRUPA'YA GÖÇÜN TÜRKİYE'DEKİ SOSYO-KÜLTÜREL VE DİNİ HAYATA YANSIMALARI (Bozova Örneği)[114]

ÖZET

Evrensel bir olgu ve toplumsal bir fenomen olan göç, insanların bulundukları yerden ekonomik, sosyal, siyasal, ekolojik vb. nedenlerden dolayı başka bir yere hareket etmeleri olarak tanımlanabilir. Toplumun sosyo-kültürel yapısı ile yakından ilişkili bir olgu olan göç hem bireysel hem de toplumsal düzeyde birçok değişimde rol oynamaktadır. Göç, hem göç eden hem göç edilen hem de göç veren yer açısından çok yönlü bir etki gücüne sahiptir. Göç eden kişi yeni yaşam alanındaki kültürü edinirken aynı zamanda kendi kültüründen de yeni unsurları söz konusu yeni yaşam alanına taşır. Ancak unutulmamalıdır ki göçün bir diğer yansıması ise göçmenin anavatanına etki boyutudur.

Ülkemizde dış göç ile ilgili yapılan çalışmalarda ağırlıklı olarak göç edenlerin yeni yaşam alanlarında yaşadıkları problemler, kimlik ve uyum sorunu, sosyo-kültürel ve dini hayatlarında meydana gelen değişiklikler işlenirken; göçün, kişinin içinde yetiştiği anavatandaki sosyo-kültürel hayata etkisi ikici planda kalmış ya da göçün sadece ekonomik etkileri araştırılmakla yetinilmiştir. Bu çalışmada, göçün bu çok yönlü etkilerinden hareketle, Türkiye'den Avrupa'ya yapılan göçlerin, göçmenlerin anavatanları üzerindeki etkilerini inceleyeceğiz. Bu kapsamda, öncelikle Türkiye'deki dış göç serüvenine kısaca değinilecek, Avrupa'ya göç edenlerin anavatanlarındaki etkileri ele alınacaktır. Bir alan araştırması olan bu çalışmada, temel veri toplama tekniği olarak derinlemesine mülakat ve gözlem tekniği kullanılmıştır. Alandan elde edilen verileri ışığında Avrupa'ya göçün, birer kültür taşıyıcısı olarak tanımlayabileceğimiz göçmenler aracılığıyla, anavatandaki sosyo-kültürel ve dini hayata yansımasının yönü ve etki boyutu ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Dış Göç, Göçün Etkileri, İsteğe Bağlı Göç,

"طمس الهوية الاسلامية لمسلمي مقاطعة لوشيرا " 1224 – 1300م THE ISLAMIC IDENTITY'S EXTIRPATION OF THE MUSLIMS OF LUCERA[115]

ملخص

تتكون الهوية الاسلامية كما طرحها المفكرون المسلمون من العقيدة والثقافة والتاريخ كأركان تحمل دعائم الهوية الاسلامية ، وإذا ما طبقنا هذه المعادلة علي مستعمرة لوشيرا الإيطالية، لوجدنا أنها تتمتع بوضع خاص ، وهو ما أدركته قوي الغرب الأوروبي مثل البابوية والهوهنشتاوفن والأنجفيين ، حيث رأت فيها تهديدا مباشر اوسلاحا موجها يمكن استخدامه كمخلب للقوي الاسلامية في الشرق أو الغرب ، ومن هنا كانت حالة الانكار والاجهاض المبكر لبذور حضارة اسلامية كان من المحتمل أن تناظر الحضارة الاسلامية في الأندلس ، وإذا كان الأنجفيون هم من اقتلعوا الهوية الاسلامية من لوشيرا فإن

114 Arş. Gör. AHMET AKTAŞ, Siirt Üniversitesi, aktasahmet21@hotmail.com
115 Prof. Dr. كلية الآداب ، جامعة دمشهور ,إيمان عبد التواب خلاوي

الحكام الهوهنشتاوفن هم من حددوا المنهج الذي سار عليه الانجفيون من قمع وعنف ، رغم ما أشيع عن فردريك الثاني وخلفائه من علاقات ودية في الشرق إلا أن المسلمين في المغرب والأندلس لم ينخدعوا بسياسة المهادنة كما انخدع بها حكام المسلمين في الشرق ، فوقعت مستعمرة لوشيرا ضحية لسياسات متضاربة ومصالح متعارضة للحكام المسلمين والقوي المسيحية في الغرب الأوروبي ومن هنا جاءت عناصر البحث علي النحو التالي :-

1. تتبع الهوية الاسلامية لمسلمي لوشيرا منذ النشأة وحتي نهايتها
2. الثورات والاضطهادات التي تعرضت لها لوشيرا وموقف الاسلامية في عهد كل من فردريك الثاني وخلفاؤه وشارل كونت أنجو وخلفاؤه .
3. السفارات والمراسلات الدبلوماسية بخصوص لوشيرا في عهد كل من المستنصر الحفصي - الظاهر بيبرس – المنصور قلاوون .
4. الارث التاريخي والحضاري – الثقافي – والديني للوشيرا .
5. وسائل طمس الهوية الاسلامية لمسلمي لوشيرا .
6. موقف القوي الاسلامية من القضاء علي مستعمرة لوشيرا (أندلسيين – مماليك – حفصيين) .

İBN ARABİ'DE İNSANIN DEĞERİ VE AHLÂKÎ MAHİYETİ[116]

GİRİŞ-AMAÇ:

Gerek batı düşünce tarihinde gerekse İslâm düşünce dünyasında ahlâk düşüncesinin temel problemleri bulunmaktadır. Bunlar irade ve hürriyet ilişkisi, kaza ve kaderin ahlâkla ilişkisi, adalet prensibi, hayır ve şer problemi gibi hususlardır. Bu probleme birçok disiplin, örneğin; tasavvuf, kelam ve felsefe kendi perspektiflerinden bakmıştır. Bu çalışma ile, İbn Arabî'de insanın değeri ve ahlâkî mahiyeti belirlemek amaçlanmıştır. Bu temel amaca dayalı olarak, araştırmada şu sorulara cevap aranmaktadır:

İnsan üstün bir varlık mıdır?

İnsan sorumlu bir varlık mıdır?

İnsanın davranışı özü gereği kötü müdür?

İnsan - âlem ilişkisi nasıldır?

İnsan - Allah ilişkisi nasıldır?

Peygamberin ahlâkî fonksiyonu nedir?

İnsandaki ahlâkın kaynağı nedir?

GEREÇ-YÖNTEM: Çalışmaya İbn Arabî'de ahlâkın tanımı, insanın konumu, insanın üstün olup olmaması, insan davranışının mahiyeti, insan-âlem ilişkisi, insandaki ahlâki davranışın kaynağı ve dinle ilişkisi dahil edildi.

BULGULAR: İbn Arabî'ye göre, diğer canlılar arasında insan, fikir ve temyiz sahibidir. Yine, insanın özü gereği kötülenmeyeceğini, yalnızca ondan çıkan davranışların kötülenmesi gerektiğini, bununla birlikte insanın sorumlu olduğunu ifade eden İbn Arabî, insanın Allah'ın âlemdeki gerçek maksadı

116 FAİK AYTEMİZ, RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ, mecnunileleyla@gmail.com.

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

olduğunu belirtmektedir. Ona göre insan bu kâinatta küçük âlemdir, âlem ise büyük insandır. Âlem ise insan ile kemale ermiştir. İbn Arabî, ilâhî doktor olarak nitelediği peygamberlerin ise ahlâkı tedavi ettiğini belirtmektedir.

SONUÇ: İbn Arabî, ahlâkî düşüncenin temel problemleri bağlamında insanın değeri ve onun ahlâki mahiyetine dair düşünceleriyle felsefenin bu önemli ve tartışmalı alanına önemli katkılarda bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ahlâk, İnsan, Din, Peygamber, Âlem.

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

EŞZAMANLI SEMPOZYUM II

1ST INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMY, LAW AND POLITICS

HUKUK METİNLERİ ÇEVİRİSİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ[117]

ÖZET

Çeviri işlemi günümüzde toplumları ve bireyleri birbirine yaklaştıran ve onlar arasında her türlü diyalogun ya da iletişimin kurulmasını sağlayan vazgeçilmez bir etkinliktir. Almanca konuşulan ülkelerde (Almanya, Avusturya ve İsviçre) yaşayan Türk vatandaşı sayısı her geçen gün artmakta ve bu artışa paralel olarak da bu ülkelerdeki Türk vatandaşlarının yatırımları da büyümektedir. Bu bağlamda emekliliğinde Türkiye'ye yerleşen veya turizm yoluyla tatile gelen Almanca konuşulan ülke vatandaşlarının sayısı da her yıl artmaktadır. Ayrıca ülkemizde bulunan Alman Firmalarının sayısı ve Türk-Alman ticari ilişkileri de günbegün artış göstermektedir. Bu da ülkeler arasındaki sosyokültürel, turizm, ekonomik ve teknolojik alış-verişin giderek hızlandığı dünyamızda çevirinin önemini giderek artırmaktadır.

Karşılaşılan veya yaşanılan hukuki sorunlar nedeniyle bu alana yönelik çeviri günümüzde önemli bir yere sahip olmuştur. Hukuk çevirisi, gündelik dil dışında özel söylemi olan ve kendine özgü terminolojiye sahip olan bir alandır. İyi bir çeviride, biçim, biçem ve içerik bakımından eşdeğerliğin karşılanması önemlidir. Bu amacı gerçekleştirebilmesi için Almanca Mütercim Bilirkişisinin, hem kelime ve cümlelerin ne anlama geldiğini anlaması, hem de kaynak metnin biçimsel özelliklerinin hedef kültürde geçerli olan biçimsel özelliklere göre aktarmayı bilmesi gerekir. Hukuki kavramları hedef dilde en doğru şekilde ifade ederek beklenen etkiyi yaratabilmek için Mütercim Bilirkişiler hukuk dilini en etkin biçimde kullanabilmelidirler. Aksi takdirde yanlış çevrilen bir kelime bile tercümenin geçersizliğini ve davanın iadesini sağlayacağını Mütercim Bilirkişi unutmamalıdır. Çalışmamız sonunda yazılı hukuk metinlerinin çevirilerinde en çok karşılaşılan sorunlar ortaya konularak bu sorunlara çözüm önerileri getirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Hukuk metinleri, Mütercim Bilirkişi, Çeviri, Çeviride eşdeğerlik.

YEREL OMBUDSMANLIK[118]

ÖZET

Günümüzde inanılmaz seviyelere ulaşan insan hakları ihlalleri karşısında devletler milli veya uluslararası seviyede arayışa girmiştir. Bu arayışlar çerçevesinde bazen Parlamentolar, bazen idari kurumlar ya da sivil toplum kuruluşları önplana çıkartılmış ancak nihai bir çözüme ulaşılamamıştır

117 Yrd. Doç. Dr. LOKMAN TANRIKULU, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, lokmantanrikulu@hotmail.com.

118 Öğr. Gör. Handan BOYALI, MUNZUR ÜNİVERSİTESİ, handanboyali@gmail.com

Öğr. Gör. Serkan GÜNDOĞDU, MUNZUR ÜNİVERSİTESİ, gserkang@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Temelleri Türk-İslam medeniyetinde olan Ombudsmanlık Kurumu bu arayışın son halkasını oluşturmaktadır. Özellikle 20.yüzyılda çığ gibi büyüyen ve dünya devletlerinin birçoğunda kurulan bu kurum ülkemizde de tartışılmaya başlanmış ve verimliliği konusunda tam bir fikir birliğine ulaşılamamıştır. Ombudsmanın görevi kamu otoriteleri ile bireyler arasındaki ilişkiler nedeniyle ortaya çıkan sorunlarla ilgilenmektir. Ombudsman kamu yönetimine karşı bireylerin şikâyetlerini kabul etmekte ve yaratılan sorunlara bir çözüm getirme çabasına girişmektedir. Bu nedenle Ombudsmanın birinci niteliği, kamu otoritelerinin (Devlet kurumları, yerel yönetimler ve bağımsız kamu yönetim ve müesseseleri) karar ve işlemlerini denetleye bilmesidir. Hak ve özgürlüklerin korunması amacıyla yönetsel işlemlerin ombudsmanlar tarafından gerçekleştirilecek denetim, kötü yönetim nedeniyle haksızlığa uğrayan bireylerin şikayeti üzerine yapılan denetimden çok daha kapsamlı bir denetim olmalı re'sende hukuk ihlallerini takip edebilmelidir.

Ombudsmanın uygulamada gördüğü aksaklıkları herhangi bir hukuk bozuntusu olmasa dahi ihtimal olumsuz neticelere karşı uyarabilmesi ve önerilerde bulunabilmesi de gerekir. Bu yetkinin verilmesi insan haklarının toplumda öğrenilmesi ve benimsenmesi için olumlu bir etki yapacaktır. Ombudsmanın tüm çabalarına karşın bazı işlemleri hakkaniyetli bir hale getirememesi durumunda ise mevcut hukuk ihlallerinin aşılabilmesi için parlamentoya o konunun düzeltilmesiyle ilgili yasa önerileri sunma yetkisinin verilmesi en doğru seçenektir. Ombudsmanın ikinci niteliği, yapmış oldukları incelemeler sonucunda varmış oldukları kararların sonuçları ile ilgilidir. Sahip oldukları çok geniş sorgulama ve araştırma yetkileri ile çelişkili görünse de Ombudsmanların, kamusal eleştiri ve ikna dışında, zorlama yetkileri bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ombudsman, Yerel yönetimler, Yerel Ombudsman

THE USA AND THE MARSHALL AID AS CRITICIZED IN *AMERİKAN SARGISI* (AMERICAN BANDAGE) BY FAKIR BAYKURT[119]

ABSTRACT

This paper is an attempt to analyze how American involvement to Turkey through the Marshall Plan is ironically and satirically explored within the eyes of the villagers in Fakir Baykurt's novel *Amerikan Sargısı* (American Bandage). The novel is set in an important era in Turkish history where the Democrat Party rules and the Marshall Plan, officially named as the European Recovery Program, after the Second World War is announced. Baykurt points out some of today's new terms like *new world order*, *globalization* and *imperialism* as a warning. He considers it as a threat to Turkish cultural and economic independence seeing that the American economic assistance is welcomed by some in Turkey then. He foresees the possible results of the plan and thus he keeps strongly reminding nationalism and the value of national sources including the culture and values. For this reason, he uses the local dialect to emphasize the importance of maintaining national identity and protecting being Turkish from a risk of dissolution in the American culture. In this paper,

119 Yrd. Doç. Dr. Figun DİNÇER, ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ, figun@uludag.edu.tr.

the major ideas of developmentalism and dependency theories help explore the novel. In the paper, a brief theoretical look with the Marshall Plan and the Party era is presented with a discussion of the novel under the light of these two theories.

Keywords: American Bandage, Fakir Baykurt, developmentalism, dependency, the Marshall Plan

KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YAKLAŞIMI İLE MÜŞTERİ SADAKATİ YARATMA İLİŞKİSİ[120]

ÖZET

Hızla gelişen ve globalleşen dünyadaki ekonomik, teknolojik ve sosyolojik gelişmeler, sektörlerin sınırlarını bulanıklaştırmakta ve firmaların benzerleri arasında tercih edilebilir olma konusuna daha fazla odaklanma gerekliliğini yaratmaktadır. Bu bağlamda özellikle son yıllarda en çok tartışılan ve üzerinde durulan konulardan birini sürdürülebilirlik konusu oluşturmaktadır. Daimi olabilme ve geleceğe taşınabilme anlamında kullanılan bir kelime olan sürdürülebilirlik, ticari hayata dolayısıyla firmalara entegre edilmesiyle birlikte kurumsal sürdürülebilirlik olarak anılmakta ve firmaların sadece kara odaklı bir ekonomik değer yaratmanın ötesinde sosyal ve çevreyi düşünen yaklaşımları birlikte ele alışı konusuna ışık tutmaktadır. Müşterilerin firmaya gösterdikleri sadakatin, firmanın kurumsal sürdürülebilirlik çalışmalarını yürütmesiyle ilişkili olabileceği ve müşterilerin firmayı tercih sebeplerinin bu yönde yoğunlaşabileceği araştırılması gereken bir konudur.

Yapılmış olan bu çalışmada sürdürülebilirlik kavramı, müşteri sadakati çerçevesinde incelenecek ve firmalar tarafından gitgide daha yoğun olarak benimsenen ve kurumsal sürdürebilirliğin boyutları kapsamında ele alınan konulara ilişkin müşteri farkındalığının bu ilişki açısından değerlendirilmesine yönelik bir literatür araştırması yapılacaktır. Konu lojistik sektöründeki firmaların sürdürülebilirliğe yönelik çabalarından örnekler verilerek genişletilecektir. Çalışma sonunun özellikle sektördeki firmaların rekabetçi konumlanma sürecine yol gösterecek nitelikte olması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Sürdürülebilirlik, Kurumsal Sürdürülebilirlik, Müşteri sadakati, Müşteri Farkındalığı*

KIRSAL VE TOPLUMSAL KALKINMA YAKLAŞIMLARI VE BAŞARI KOŞULLARI[121]

ÖZET

Günümüzde birçok ülkede kırsal kalkınma, yönetimlerin ehemmiyetle üzerinde durdukları bir konu haline gelmiştir. Çeşitli kırsal kalkınma modelleri yönetimler tarafından denenmiş ve yıllar içerisinde örneklerden elde

120 Öğr. Gör. TÜRKAN MÜGE ÖZBEKLER, BEYKENT ÜNİVERSİTESİ, mugeozbekler@beykent.edu.tr.
121 Dr. Nazlı Hande CİNDEMİRhandecindemir@hotmail.com

edilen veriler incelenerek hükümetler tarafından revize edilmiştir. Ulusal kırsal kalkınma stratejileri belirlenirken birçok farklı faktör göz önünde bulundurulmalıdır. Öncelikli olarak kırsal alanların yapısı, göç durumu, kullanılabilir kaynakları, sürdürülebilirlik ve toplumsal unsurlar dikkate alınarak en uygun kırsal kalkınma stratejileri geliştirilmektedir. Bunun yanı sıra, kırsal kalkınma, toplumların yalnızca ekonomik açıdan değil sosyal ve kültürel açılardan da gelişmelerini öngören bir süreci kapsamaktadır.

Kırsal bölgeler çoğunlukla yeterli gelir seviyesine sahip olmayan, temel altyapı imkan ve olanaklarının sınırlı olduğu, ekonomik faaliyet olarak genellikle tarım veya tarıma dayalı işlerin sürdürüldüğü, eğitim ve sağlık hizmetlerinin kısıtlı olarak sağlanabildiği, sosyal güvenlik imkanlarının yetersiz olduğu bir nüfusu barındırmaktadır. Kırsal ve toplumsal kalkınmanın yerinde sağlanması, kentsel alanlara göç ve göçten kaynaklanacak olan birçok sorunun orta ve uzun vadede sürdürülebilir olarak önlenmesi açısından oldukça önemlidir.

Bu bağlamda mevcut çalışma, kırsal kalkınmada toplumsal kalkınma stratejilerinin uygulanabilirliğini ve başarı koşullarını literatür tarama modeli kullanarak incelemeyi hedeflemektedir. Böylelikle toplumsal kalkınma stratejilerinin uygulanabilirliğinin ve avantajlarının ortaya konması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Toplum, Kalkınma, Bölgesel Kalkınma, Kırsal Kalkınma, Toplumsal Kalkınma, Bölgesel Farklılık

ORTA GELİR TUZAĞI: TÜRKİYE ÖRNEĞİ (1990-2016)[122]

ÖZET

Orta gelir tuzağı hakkında literatürde birçok farklı görüş ve açıklama bulunmasına karşın genel tanımıyla kişi başına düşen yıllık gelirin belli bir bant aralığında sıkışıp kalması, bir üst banda geçememesi durumu "Orta Gelir Tuzağı" olarak adlandırılır. Orta Gelir Tuzağı kavramı ilk olarak 2007 yılında yayınlanan bir raporla gündeme gelmiştir. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin arasında ki gelir farklılıklarının artmasıyla birlikte orta gelirli ülkelerin karşılaşabileceği risklerde artmıştır. Bu nedenle orta gelir tuzağı kavramı günümüz ekonomisi için üzerinde durulan bir göstergedir. Gelişmekte olan ülkelerin temel sorunu büyüme oranlarının durağanlaşmasıdır. Bu durağanlaşmanın ekonomiye olan negatif etkisini hissetmemek için bazı önlemler alınmalıdır. Bu önlemler ülkelerin geliştirecekleri büyüme ve üretim stratejileridir. Geliştirilen bu stratejiler ülke ekonomisinin üretim gelirlerinin artmasını sağlarken kişi başına düşen gelirin artmasına da yardımcı olacaktır. Bu çalışmada Türkiye'nin orta gelir tuzağındaki durumu ve kişi başına düşen milli gelirin arttırılması için uygulanması gereken politikalar üzerinde durulmuştur. Yakalama (Yetişme) Endeksi CUİT Yaklaşımı kullanılarak Türkiye'nin hangi gelir seviyesinde

122 Yrd. Doç. Dr. Fatma CESUR, Trakya Üniversitesi, fatmacesur@trakya.edu.tr
Gizem CENGİZ, Trakya Üniversitesi, gzmcngz@hotmail.com
Sibel İREZ, Trakya Üniversitesi, sibel.irez@hotmail.com

olduğuna bakılmıştır. Dickey-Fuller ve Philips Peron birim kök testleri 1990-2016 yılları baz alınarak uygulanmıştır. Ayrıca çalışmada Türkiye'nin durumu Lee-Strazicich ve Zivot-Andrew testleri de uygulanarak %5 anlamlılık seviyesinde yapısal kırılma testlerine bakılarak açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Orta Gelir Tuzağı, Çıkış Stratejileri, Gelişmekte Olan Ülkeler, Türkiye

BÜYÜME VE İŞSİZLİK İLİŞKİSİ; VAR MODELİ ANALİZİ[123]

ÖZET

Ekonomik büyüme ve işsizlik kavramları dünyada olduğu gibi Türkiye ekonomisinde de hem iktisadi ve sosyal açıdan büyük önem taşımaktadır. Ülkenin refahını arttırmada ve uygulanacak olan ekonomi politikalarının belirlenmesinde rol oynayan büyüme ve işsizlik sorunu hala çözüm arayışlarıyla uğraşılan konulardandır. Son dönemlerde büyüme hızının artmasına karşın bu performansın işsizliği aynı ölçüde azaltmıyor olması istihdam yaratmayan büyüme tartışmalarına neden olmaktadır. Büyümedeki artışların işsizliği istenilen ölçüde azaltmaması işsizliği etkileyen başka ekonomik faktörlerin de bulunduğunu göstermektedir. Türkiye diğer ekonomiler gibi uzun zamandır işsizlik problemiyle mücadele etmeye çalışmaktadır. Çalışmada işsizlik ve büyüme ilişkisi yanında Türkiye'deki işsizliğin nedenleri konusu da incelenmiştir. Bu çalışmada büyüme ve işsizlik arasındaki ilişkinin Türkiye ekonomisi açısından 1990-2016 yılları analizi yapılarak ekonomik model yardımıyla test edilmeye çalışılmıştır. Çalışmamız önce büyüme ve işsizlik kavramları ile ilgili teorik bilgi sunmaktadır. Daha sonra ekonometrik model ile büyüme ve işsizlik arasında ki nedensellik ilişkisi test edilmiştir. Türkiye İstatistik Kurumunun verilerinden yararlanılarak serinin durağanlık analizi yapılmıştır. İşsizlik ve Büyüme arasındaki ilişki Vektör Otoregresyon (VAR) modeli ile test edilmeye çalışılmıştır. Çalışmamızın sonucunda büyüme ve işsizlik arasında çift taraflı nedensellik ilişkisinin var olduğu görülmüştür. Ayrıca Engle Granger Eş-bütünleşme testi sonucunda değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişkinin varlığı test edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Büyüme, İşsizlik, VAR, Granger Nedensellik Testi, Eş-Bütünleşme Testi

İŞLEM MALİYETLERİ EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ[124]

ÖZET

Günümüzde ülkeler ekonomik büyümeyi hedeflerken üretim maliyetlerini düşürmeye çalışmaktadır. Bu maliyetler üretim faktörlerine ödenen ve dönüşüm maliyetleri olarak adlandırılan maliyetler ile üretim sürecinde gerekli olan bilgi için ödenen işlem maliyetleri olarak adlandırılan maliyetlerdir. Üretim yöntemlerinde yaşanan çeşitlilik ve hızlı gelişim üretim

123 Esma TÜRLÜOĞLU, Trakya Üniversitesi, esma-gs-7227@hotmail.com
124 Doç. Dr. Cemil Serhat AKIN, Mustafa Kemal Üniversitesi, csakin@mku.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

maliyetlerini düşürürken bu gelişimi sağlayan bilgiye erişim işlem maliyetlerini artırmaktadır. Bu sebeple günümüzde bilginin transferini sağlayan iletişim teknolojilerine yatırım artmakta ve bu sayede işlem maliyetleri düşürülmeye çalışılmaktadır. İletişim teknolojilerini kullanarak işlem maliyetlerini düşüren ülkeler ekonomik büyüme yolunda daha fazla mesafe kat etmektedir. Bu sebeple çalışmanın amacı iletişim teknolojileri ile ekonomik büyüme arasındaki etkileşimi ortaya koymaktır. Çalışma kapsamında gelişmekte olan ülkelere ait 1975-2014 yılları arasındaki ekonomik büyüme verileri ile iletişim teknolojileri kullanımı arasındaki veriler panel veri analizi ile analiz edilmiştir. Elde edile sonuçlara göre ICT teknoloji kullanımı ile ekonomik büyüme arasında pozitif yönlü ilişki bulunmuştur. Bu bulgulara göre ICT kullanımı bilgiye ulaşımı kolaylaştırmakta ve işlem maliyetlerini düşürmektedir. Sağlanan bu tasarruf ile kaynaklar üretken olan alanlara yönlendirilmekte ve büyüme hızı artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İşlem maliyetleri, Ekonomik büyüme, Panel veri analizi

EXPENDITURES OF RESEARCH DEVELOPMENT EFFECTS ON FINANCIAL PERFORMANCE: AN INVESTIGATION IN CHEMISTRY, PETROLEUM, RUBBER AND PLASTIC SECTORS[125]

ABSTRACT

The number of reachable of customers by enterprises is also increasing. Accordingly, companies need to develop new products that can meet consumer demands and needs and contribute to increasing market share. Research and Development (R&D) expenditures will affect the financial performance of companies. The purpose of this study to examine the impact of R&D expenditure on financial performance.

In the study, the data which have been used for analysis obtained from 33 companies that operate in the chemical, petroleum, rubber and plastic products sectors traded at BIST (Stock Exchange Istanbul) were used for the years 2008-2014 . The relationship between firms' R & D expenditures and their financial performances obtained from the financial and activity reports were analyzed by using the panel data set. In the study panel data analysis was carried out using Return on Assets (ROA) as an indicator of financial performance. As a result of analysis on R&D expenditures had no effect on the financial performance of the firms.

Keywords: R&D Expenditures, Financial Performance, Panel Data Analysis

125 Yrd. Doç. Dr. Mehmet AYTEKİN, Gaziantep Üniversitesi, aytekin@gantep.edu.tr
Öğr. Gör. Adem Ruhan SÖNMEZ, Artvin Çoruh Üniversitesi, ademruhan@hotmail.com
Arş. Gör. Gül EKİNCİ, Gaziantep Üniversitesi, gekinci@gantep.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ADIYAMAN TURİZM POTANSİYELİ ve İSTİHDAMINA YÖNELİK SEKTÖR TEMSİLCİLERİNİN ALGILARININ ANALİZİ[126]

ÖZET

Bu çalışmanın genel olarak amacı; Adıyaman turizm potansiyelinin belirlenmesi, gelecekte sektördeki istihdam beklentilerinin analizidir. Bu kapsamda Adıyaman turizm sektöründe faaliyet gösteren toplam 40 işletmede anket tekniği kullanılarak elde edilen veriler analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda; Adıyaman turizm sektöründeki işletme temsilcileri Adıyaman ilinin turizm potansiyelinin genel olarak düşük olduğunu, fakat inanç ve tarih turizmi açısından turizm potansiyelinin yüksek olduğunu düşünmektedirler. Ayrıca önümüzdeki 1, 3 ve 5 yıl içerisinde işletmelerin, istihdamın ettiği personel sayısında sürekli bir artış beklentilerinin olduğu tespit edilmiştir. Yani araştırma kapsamındaki katılımcılar kısa ve uzun vadede Adıyaman ilinde turizm istihdamının artacağını düşünmektedirler.

FSEK KANUNU UYGULAMALARI VE TASARI İLE GETİRİLMESİ PLANLANAN DEĞİŞİKLİKLER[127]

ÖZET

Çalışmada amaç FSEK kanunun ve işleyişinin incelenmesi ve yapılması planlanan değişiklikler ile uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm getirilmesi imkânlarının tartışılmasıdır.

Bu amaçla öncelikle mevcut FSEK kanunun hazırlanması süreci açıklanmaya çalışılacak ve WIPO ile diğer uluslararası örgüt ve mevzuata ilişkin düzenlemelerin mevzuatımıza yansımaları değerlendirilecek ve bağlantılı olarak yürürlükteki 5846 sayılı kanun hükümleri ve uygulamaları Yargıtay kararları ışığında genel olarak değerlendirilmeye çalışılacaktır.

İkinci olarak taslak metnin hazırlanma süreci ve kamuoyuna sunulan taslak metindeki maddeler incelenerek yapılması planlanan değişikliklere ilişkin ulusal ve farklı ülke uygulamaları ayrıntılı olarak değerlendirilecektir. Taslakta getirilen düzenlemelere ilişkin özellikle toplu hak yönetimi ve meslek birlikleri konusu üzerinde durulacak ve tasarı yasalaştığı takdirde karşılaşılabilecek durumlara ilişkin görüşler belirtilecektir. Ayrıca tasarı ile FSEK 77. Md sine getirilen ihtiyati önlemler konusunda yetkinin sınırları tartışılarak değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Son bölümde ise tasarıda planlanan değişiklikler ile mevcut yasanın ilgili maddeleri karşılaştırılarak görüş ve öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: FSEK, FSEK tasarısı, 5846 sayılı kanunda planlanan değişiklikler, 5846 sayılı kanun

126 Yrd. Doç. Dr. Mehmet AYTEKİN, Gaziantep Üniversitesi, aytekin@gantep.edu.tr

Öğr. Gör. Gül EKİNCİ, Gaziantep Üniversitesi, gekinci@gantep.edu.tr

127 Yrd. Doç. Dr. Özlem ARMAĞAN, Beykent Üniversitesi, av.ozlemarmagan@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

İDARENİN EKONOMİ ALANINDAKİ İŞLEM VE EYLEMLERİ NEDENİYLE SORUMLULUĞU[128]

ÖZET

Çalışmanın amacı idarenin yapısı ve işleyişi içerisinde ekonomi alanındaki işlem ve eylemlerinin oluşumu ile idarenin sorumluluğuyla bağlantılı Avrupa Birliği ve İngiltere'deki uygulamalar doktrin ve Danıştay kararlarının incelenerek değerlendirilmesidir.

Öncelikle Avrupa Birliği ve İngiltere'deki uygulamalar da belirtilerek; ülkemizde idarenin ekonomi alanındaki hukuki altyapısı incelenecek konuya ilişkin kaynaklar ve idari örgütlenme, ekonomi alanında idari yapının oluşumu ve çalışmaları, denetimi genel olarak değerlendirilecektir.

İkinci bölümde sorumluluk kavramının ne olduğu ve idarenin sorumluluğu kavramı değerlendirilecek ve bu çerçevede idarenin ekonomi alanındaki işlem ve eylemleri örnek uygulamalar ile açıklanmaya çalışılacak; idarenin kusurlu ve kusursuz sorumluluğunun kabul edildiği durumlara ilişkin Danıştay kararları incelenecek; özellikle Bakanlığa bağlı kuruluşlardan TPE ve BDDK, Rekabet Kurumu gibi bağımsız idari otoritelerin aldıkları kararlar bu çerçevede değerlendirilecektir.

Son bölümde ise idarenin ekonomi alanındaki işlem ve eylemleri nedeniyle sorumluluğunun sınırları Avrupa Birliği ve İngiltere'deki mevzuat ve uygulamalar da belirtilerek genel olarak tartışılacak ve mevzuat ile Danıştay uygulamalarına ilişkin görüşler ve önerilerle konu değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: İdarenin sorumluluğu, idarenin ekonomi alanında sorumluluğu, idare ve ekonomi, hukuk ve ekonomi

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GÜVENLİK KONSEYİ KARARLARI IŞIĞINDA KIBRIS SORUNU VE KOSOVA'NIN TANINMASI[129]

ÖZET

1950'lı yıllarda hızla yayılan bir akım olan sömürgeciliğin tasfiyesi süreci sömürge altında bulunan Kıbrıs adasında yaşayanlar tarafından heyecan ve ilgiyle karşılandı. Özellikle burada yaşayan Hristiyan halkın girişimleriyle Büyük Britanya'nın adadan çıkması gündeme geldi. Bu dönemde adada temel olarak iki ayrı toplum bulunmaktaydı: Türkçe konuşan ve Müslüman olan toplum ile Yunanca konuşan ve Hristiyan olan toplum. Büyük Britanya Kıbrıs'a bağımsızlığını vereceğinde adanın yönetimine ilişkin olarak ne Yunanistan'ın, ne de Türkiye'nin tezlerini kabul etti. Uluslararası alanda kabul gören görüş, adada bulunan nüfusun Kıbrıslı üst kimliği altında ortak bir devlet çatısı altında yaşamaları gerektiğiydi.

Böylelikle adada iki toplumluluğu esas alarak oluşturulan Kıbrıs Cumhuriyeti, başka bir devletle birleşmesi, başka bir devlete katılması ya da

128 Yrd. Doç. Dr. Özlem ARMAĞAN, Beykent Üniversitesi, av.ozlemarmagan@gmail.com
129 Arş. Gör. Mustafa ERÇAKICA, Beykent Üniversitesi, m_ercakica@hotmail.com.

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

bölünmesi kurucu antlaşmalarıyla yasaklanmış olan, yetkileri sınırlı bir devlet olarak kuruldu. Ancak Cumhurbaşkanı olan Makarios'un Kıbrıslı Türklerin devlet yönetimine katılmalarını sağlayan düzenlemeleri değiştirmeye ve bu haklarını engellemeye yönelik anayasa değişikliği yapma çabasıyla adada bulunan iki toplum arasındaki ilişkiler gerilmeye başladı.

Kıbrıs adasında yaşanan çatışmaların artmasıyla Türkiye, Garanti Antlaşması'nın sağladığı hakka dayanarak buraya askeri çıkarma yaptı. 1974 yılında yaşanan çatışmaların ve Türkiye'nin müdahalesi Kıbrıslı Türklerin adanın kuzeyinde, Kıbrıslı Rumların ise adanın güneyinde yaşamaya başlaması şeklinde bir sonuç doğurdu. Bu durum Türkiye'nin garantör devlet olma hakkının sınırlarını aştığı şeklinde yorumlandı. Çünkü bu hak aslında sadece eski düzeni sağlamak ve adadan tekrar çıkmakla sınırlıydı. Ancak iki toplumun adada ayrı bölgelerde homojen halde yaşamaya başlaması ve Türkiye'nin askerlerinin çatışmaların bitmesine rağmen adadan çıkmaması Türkiye'yi eleştirilerin hedefi haline getirdi.

1983 yılına gelindiğinde, Kıbrıslı Türkler Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ilan etti. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi bu gelişme karşısında aldığı 18 Kasım 1983 tarihli ve 541 sayılı kararında, tıpkı diğer kararlarında yapacağı gibi, bu ilanın hukuka aykırı bir durum olduğunu belirtti. Bu yeni oluşumun devlet olarak tanınmamasını isterken, bağımsızlık ilanının geri alınması gerektiğini söyledi. Böylelikle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti uluslararası hukuk öğretisinde uluslararası hukuk normları ihlal edilerek işgalci güçler tarafından kurulan ve tanınmaması gereken bir devlet örneği olarak kullanılmaya başlandı.

Balkanlarda yaşanan benzer bir örnek, Kosova sorunu olarak uluslararası toplumun gündemini uzun bir süre meşgul etti. Sırbistan içerisinde özerk bir bölge olarak varlığını sürdüren Kosova'da yaşayan Arnavutlara karşı, Sırp kuvvetleri kuvvet kullanmaya başladığında, NATO olaya müdahale etti. Uluslararası toplum önceleri Kosovalı Arnavutlara karşı gerçekleştirilen işkence ve ayrımcılıkları görmezden gelmek istemiş, buradaki durumu Kosova'ya uluslararası garantiye sahip özerk bir statü vermek ve Kosova'nın bağımsız bir devlet olarak ortaya çıkmasını önlemekle çözmeye çalışmıştır. Mart 1999'da Sırplarca özerkliği kaldırılmış olan Kosova, Sırbistan'ın karşı çıkışlarına rağmen, Şubat 2008'de bağımsızlığını ilan etti. Güvenlik Konseyi, Kosova ile ilgili olarak aldığı 10 Haziran 1999 tarihli ve 1244 sayılı kararında, Federal Yugoslavya Cumhuriyeti'nin toprak bütünlüğünün altını çizdi. Ancak uluslararası toplum yine de Kosova'yı bağımsız bir devlet olarak tanımaya başladı.

Bu noktada Kosova'nın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden farkının ne olabileceği tartışılması gerekmektedir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ilişkin olan Güvenlik Konseyi kararları, Kıbrıs sorununun tek vatandaşlık, tek uluslararası hukuk süjeliği ve bölünmemiş egemenlik kıstaslarının esas alınarak çözülmesinin zorunluluk olduğunu vurgulamaktadır. Bu kararlara göre Kıbrıs'ta ulaşılacak olan çözüm, başka bir devletle birleşmeyi veya oluşturulacak olan bu yeni devletten ayrılmayı içeremez.

Ancak Uluslararası Adalet Divanı, Kosova ile ilgili Güvenlik Konseyi kararında, Kosova'nın nihai statüsü hakkında bir karar vermediğine

hükmetmiştir. Divan'a göre Kosova ile ilgili Güvenlik Konseyi kararları, Kıbrıs ile ilgili olanların aksine, sorunun çözümüne ilişkin kesin kıstaslar belirlememektedir. Kosova ve KKTC arasındaki temel farkın ve bir devletin yıllardır tanınmazken, diğerinin kısa bir süre içerisinde tanınma elde etmesinin hukuki zemini bu şekilde oluşturulmuştur. Divan'a göre Güvenlik Konseyi Kıbrıs sorununun çözümünü tek devlet çatısı altında yaşamak şeklinde bir çözüm benimsenmesini zorunlu kılmıştır. Ancak Kosova için böyle bir zorunluluk öngören herhangi bir karar vermemiştir.

Kosova'da Kosovalı Arnavutların Sırplarla birlikte yaşama olanağının kalmadığına ikna olan uluslararası toplum, aynı yorumu Kıbrıslı Türkler için yapmamıştır. Uluslararası toplum adada barışın sağlanmasına yönelik Annan Planı'nın Kıbrıslı Rumlar tarafından reddedilmesine rağmen, Kıbrıslı Türklerin ve Rumların aynı devlet çatısı altında yaşama şansının bulunduğu yönündeki görüşünü devam ettirmektedir. Ancak Sırplar ve Kosovalılar için "birlikte yaşama şansının kalmadığı" kabul edildi.

Kıbrıs'ta nihai çözüme ilişkin arayışlar nedeniyle çok uzun süredir devam eden yoğun görüşmelerden sonuncusu, geçtiğimiz günlerde İsviçre'de bir sonuca varılamadan bitti. Bu durumda hala çözülemeyen bir sorun olarak yine gündeme gelen Kıbrıs sorunun hukuki boyutlarının yeniden tartışılması, bugünkü çıkmazın anlaşılması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs, Kosova, Birleşmiş Milletler, Güvenlik Konseyi, Tanınma

ETİK YÖNELİM VE MESLEĞE YENİ BAŞLAYANLARIN ALGISININ HAKSIZ REKABET DAVRANIŞI ÜZERİNE ETKİSİ: MUHASEBECİLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA[130]

ÖZET

Haksız Rekabet iktisadi rekabetin olduğu hemen hemen tüm koşullarda ortaya çıkan bir olgudur. Haksız rekabet, adil şartlarda rekabet etmek isteyen tüm kişi ve kuruluşları olumsuz etkileyen bir problemdir. Bu çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının karşı karşıya oldukları ciddi bir problem olan haksız rekabet ve ona sebep olan unsurları ele alan bir model ortaya konmaktadır. Çalışmanın hedefi, muhasebecilik mesleğini yürüten muhasebe meslek mensuplarını haksız rekabet davranışına yönelten, mesleğe yeni başlayanların rekabetiyle ilgili algılar ve etik yönelimin etkilerini incelemektir. Çalışmada haksız rekabet davranışlarının ortaya çıkış sebeplerinin belirlenmesi ve etkilerini incelemek için oluşturulan modeli test etmek için kullanılan veri, anket yöntemiyle toplanmıştır. Oluşturulan anket Türkiye genelinde 135 muhasebe meslek mensubuna uygulanmıştır. Elde edilen verilerin Warp PLS 4.0 kullanılarak yapılan yapısal eşitlik analizinden elde edilen bulgular; etik yönelimdeki artış, muhasebe meslek mensuplarının haksız rekabete yönelimi negatif yönde etkilerken, mesleğe yeni başlayanların haksız rekabete katılımı pozitif yönde etkilemekte olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Haksız rekabet, muhasebe elemanı, Meslekte yeniler

130 Prof. Dr. Gökhan ÖZER, Gebze Teknik Üniversitesi, gokozerhan@gmail.com
Turgay AKPOLAT, Gebze Teknik Üniversitesi, turgay_akpolat@hotmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ÇİN AİLE İŞLETMELERİNDE BİR SOSYAL AĞ BİÇİMİ OLARAK GUANXİ[131]

ÖZET

Bu çalışma, bir sosyal ağ biçimi olan guanxi(kuansi)'yi kavramsal düzeyde incelemekte, çalışmada kavramın genel özellikleri ortaya konulmakta ve Çin aile işletmelerindeki öneminden bahsedilmektedir. Bu çalışmanın temel amacı, guanxi'nin Türk işletmecilik ve yönetim yazınındaki bilinirliğini artırmak ve daha önce ulusal yazında çok az değinilmiş olan bu sosyal ağ biçimini Çin aile işletmeleri bakımından incelemektir. Mandarin Çincesi'nde ilişkiler veya bağlantılar anlamlarına gelen guanxi, işletmecilik alanında da informel ağlar, informel aile yapıları gibi kavramlarla ilişkilendirilmektedir. Sosyal yapı, sosyal ağlar biçiminde işletmelerin faaliyetleri üzerinde etkili olabilmektedir. Çin aile işletmeleri de kuruldukları andan itibaren sosyal ağları etkin bir biçimde kullanmaktadırlar. İncelenen çalışmalarda, kavramın sadece tek bir boyutunun olmadığı, farklı temellere dayandığı, farklı toplumlarda benzer sosyal ağ biçimlerinin olduğu görülmektedir. Bu bağlamda guanxi kavramı, bazı toplumlardaki sosyal ağ biçimleriyle de karşılaştırılarak incelenmektedir. Guanxi'nin çok boyutlu ve karmaşık bir sosyal ağ biçimi olması, kavramın Çin aile işletmeleri bakımından yalnızca belli yönleriyle incelenmesini mümkün kılmıştır. Guanxi'nin bir sosyal ağ biçimi olarak ifade edilmesi, kavramın sosyal sermaye ile de ilişkilendirilmesine yol açmaktadır. Bu bakımdan, sosyal sermaye ile guanxi ilişkisi de bu çalışmada tartışılmaktadır. Kavramın daha kapsamlı incelenmesinin ve Türk yönetim biçimindeki karşılıklarının saptanmasının gerekli olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca, kavramı kültürel bakımdan incelemenin yanında, kavramın tarihsel ve kurumsal olarak diğer toplumların sosyal ağ biçimleriyle karşılaştırmalı olarak incelenmesi de gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Guanxi, Çin aile işletmeleri, sosyal ağlar, sosyal sermaye

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AVRUPA BİRLİĞİ'NE BAKIŞI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA; SELÇUK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ[132]

ÖZET

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne dâhil olma serüveni 50 yılı aşkın bir süredir devam etmektedir. Kimi zaman hızlanan, kimi zaman yavaşlayan, kimi zaman da durma noktasına gelen üyelik görüşmeleri bir türlü arzulanan seviyeye ulaşamamıştır. Sürecin bu zikzaklı seyri birçok kesim tarafından farklı yorumlanmış, ilişkilerde yaşanan bu istikrarsızlık ve belirsizlik tartışmalara neden olmuştur. Özellikle son zamanlarda Avrupa ülkelerinin Türkiye'ye karşı tutumları sebebiyle Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği, kamuoyunda sıkça tartışılmakta ve gündemde kalmaktadır. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyeliği toplumun farklı kesimlerinde farklı anlamlar taşımaktadır. Ancak gençlerin, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyeliği ve üyelik süreci hakkındaki düşünceleri

131 Arş. Gör. Semih ERGELEN, Sakarya Üniversitesi, semihergelen@sakarya.edu.tr.

132 Yrd. Doç. Dr. Mustafa İNCE, Karabük Üniversitesi, mince7@hotmail.com

Öğr. Gör. Mevlüt Can KOÇAK, Karabük Üniversitesi, mevlutcankocak@karabuk.edu.tr

ayrıca önem taşımaktadır. Çalışmada, üniversite öğrencilerinin Avrupa Birliğine bakışını tespit etmek amacıyla Selçuk Üniversitesi öğrencileri üzerinde bir saha araştırması gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini, Konya merkezde Alaeddin yerleşkesinde bulunan fakülte ve yüksekokul öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya göre, katılımcıların yüzde 55'ten fazlası Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyeliğini desteklemektedir. Katılımcıların yarısına yakını ise Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne hiçbir zaman üye olamayacağını düşünmektedir. Çalışma, gençlerin AB'ye bakışının tespiti açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Türkiye AB İlişkisi, AB ve Üniversite

CITTASLOW HAREKETİNİN GERÇEKLEŞTİĞİ DESTİNASYONLARDA YEREL HALKIN TURİZME YAKLAŞIMI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: AKYAKA ÖRNEĞİ[133]

ÖZET

Cittaslow, İtalyanca (Citta) ve İngilizce (Slow) kelimelerinden oluşan, 1989 yılında ortaya çıkmış ve teknolojinin yarattığı hızlı yaşam tarzını daha yaşanılabilir hale getirilmesini savunan "yavaşlık" felsefesi üzerine kurulmuş bir harekettir. Turizm sektöründeki rekabetin sürekli artması, ürün ve hizmetlerin gitgide daha benzer özellikler göstermesi ve insanların istek ve ihtiyaçlarındaki değişim alternatif turizm faaliyetlerinin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Cittaslow hareketi, yavaş yaşam felsefesi sonucu ortaya çıkmış bir hareket olsa da alternatif bir turizm türü olarak da değerlendirilmektedir. Turizm sektörü açısından bu hareket destinasyonların sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından önemli bir araç haline dönüşmektedir. Bu çalışmanın amacını Cittaslow hareketinin gerçekleştiği destinasyonlarda yerel halkın turizme yaklaşımını ortaya koymak oluşturmaktadır. Bu bağlamda Mayıs- Haziran 2017 tarihleri arasında Cittaslow markalarından biri olan Muğla'nın Akyaka ilçesinde rastgele olarak seçilmiş 420 kişiye yüz yüze görüşme yöntemiyle anket uygulanmış ve veriler elde edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS Paket Programı aracılığıyla analize tabii tutulmuş ve sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Cittaslow, Turizm Etkileri, Sürdürülebilirlik, Sakin Şehir

HİTİT TARIM EKONOMİSİ'NDE NAM.RA'LARIN YERİ VE ÖNEMİ[134]

ÖZET

Anadolu coğrafyasındaki çeşitli kültürleri ilk defa bir çatı altında toplayan devlet olarak tarihe geçen Hititlerin temel geçim kaynağı tarım ve hayvancılığa dayanmaktaydı. Hitit Devleti'nde topraklar kralın, tapınakların ya da soylu kişilerin özel mülkü olarak üçe ayrılmakla birlikte, kralın kişilere tarla

133 Yrd. Doç. Dr. Gül Nihan GÜVEN YEŞİLDAĞ, Beykent Unıversıty, gulnihanguven@beykent.edu.tr
Öğr. Gör. Kevser ŞAHİNBAŞ, Beykent Unıversıty, kevsers@beykent.edu.tr
134 Şükrü ÜNAR, Gazi Üniversitesi, sukruunar@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

bağışlaması ve kişilerin tarla satın alması yoluyla da arazi sahibi olunabiliyordu. Hitit Kralları toprak bağışlarında bulunarak tarım üretimini arttırmayı amaçlamışlardır. Tarımsal üretimi arttırmaya yönelik bir başka uygulama ise NAM.RA politikası olmuştur. Hititçe arnuụala- şeklinde yazılan ve Hititli kâtipler tarafından köle ya da savaş esir olarak tasvir edilen bu sosyal sınıf, Hitit Kralları tarafından Anadolu'nun farklı bölgelerine yapılan başarılı seferler sonucunda Hitit coğrafyasına aktarılan insan topluluklarıdır. Bu politika ile ülkede genelindeki boş topraklar tarım arazilerine dönüştürülerek genişletilmiş buna bağlı olarak vergi gelirleri artmış ve iç piyasadaki temel tüketim ürünleri bollaşmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hitit, Tarım, NAM.RA

CONSUMERS' INTENTION TO USE IoT PRODUCTS: THE CASE OF SMART HOME DEVICES[135]

ABSTRACT

Internet of Things (IoT) describes a system where items in the physical world, and sensors within or attached to these items, are connected to the Internet via wireless and wired Internet connections (Lopez Research, 2013). According to Aggarwal and Lal Das (2012), the IoT can be considered as a global network which allows the communication between human-to-human, human-to-things and things-to-things, which is anything in the world by providing unique identity to each and every object. IoT has been called the next Industrial Revolution and it is assumed that it will change the way of all businesses, governments, and consumer interaction with the physical world (BI, 2017). Moreover, it is projected that there will be a total of 22,5 billion IoT devices in 2021, up from 6,6 billion in 2016 (BI, 2017). In recent years, the number and variety of smart home devices have increased excessively and the wireless connections make it possible to connect these devices with each other. Besides, as these devices penetrate the market, the prices start to decline. Hence, consumers have the opportunity to monitor and control their smart home devices remotely at anytime and anywhere.

Based on these sectoral facts, the main purpose of this paper is to determine the factors that may influence consumers IoT usage intention. Since smart home devices occupy a significant and leading place in the IoT market, we particularly focused on this product category in this research. While discovering the factors that may affect the consumers' smart home device usage intention, extended Technology Acceptance Model (e-TAM) has been utilized.

In parallel with the research objectives of this study, a survey was developed and published in web environment. At the end, a total of 355 usable surveys were collected. In this research, e-TAM (Venkatesh and Davis, 2012; Gao and

135 Prof. Dr. V. Aslihan NASİR, Bogazici University, aslihan.nasir@boun.edu.tr
Fatma SAHİN, Bogazici University, fatmasatun@gmail.com
Benan OZER, Bogazici University, benanozer@gmail.com

Bai, 2014) model has been used; and it has been contended that consumers' smart home device usage is determined by "ease of use", "perceived usefulness", "perceived enjoyment", "social influence", "trust" and "price" of the smart home device. e-TAM related questions are measured by using Likert type 7-point scale questions (7=I strongly agree..1=I strongly disagree) and the scale is borrowed from the study of Gao and Bai (2014), with only one exception: price. It is found that consumers' smart home device usage intention has been affected by perceived ease of use, perceived usefulness, trust, perceived enjoyment and social influences. However, it is discovered that price does not have an impact on consumers' smart home device usage.

Keywords: Internet of Things (IoT), Smart home devices, Technology Acceptance Model (TAM), Intention to use.

THE EFFECT OF POLITICAL STABILITY ON TURKISH ECONOMY[136]

ABSTRACT

This study is examining the effect of political stability on several economic indicators for Turkey. While political stability is defined as the absence of internal conflict and violence events, political instability refers to the force of change of the current constitutional order, political polarization and the high rate of change of coalition governments and governments. In order to find connection between political stability and economic indicators, we regress political stability on economic growth, foreign direct investment, overnight interest rates, consumer price index and exchange rate. When using simple classical OLS regression, the outcome of the investigation suggest that while political stability is in positive relation with economic growth, it has negative relation with consumer price and exchange rate. However, we find no significant linkage with respect to interest rate and foreign direct investment.

Keywords: Political Stability, Foreign Direct Investment, Interest Rates

DİNİN İKTİSAT ÜZERİNDEKİ ROLÜ: MÜSLÜMAN ÜLKELERİN GELİŞMİŞLİĞİ[137]

ÖZET

Din ve iktisat, geleneksel ve modern toplumlarda sosyal yapıyı önemli boyutta etkileyen iki temel etmen olarak kaşımıza çıkmaktadır. Din ve iktisadın birbiri üzerinde bıraktığı etkileşim farklı boyutlarıyla ele alınmaktadır. İktisat üzerinde din etkisi olduğu kadar, din üzerinde mevcut iktisadi sistemin de etkisi olabilmektedir. Dinler ülkelerin büyüme ve

136 Prof. Dr. Ahmet DİKEN, Necmettin Erbakan Üniversitesi, adiken@konya.edu.tr
Prof. Dr. Raif PARLAKKAYA, Necmettin Erbakan Üniversitesi, rpkaya@konya.edu.tr
Öğr. Gör. Dr. Erkan KAYA, Necmettin Erbakan Üniversitesi, ekara@konya.edu.tr
Arş. Gör. Oğuzhan KODALAK, Necmettin Erbakan Üniversitesi, okodalak@konya.edu.tr
137 Arş. Gör. Halil PEÇE, Kocaeli Üniversitesi, halilopo53@gmail.com
Arş. Gör. Mustafa Mert ALABAŞ, Kocaeli Üniversitesi, m.mertalabas@gmail.com

kalkınmalarına katkı sağlayıp sağlamadıkları noktasında incelenebilmektedir. XIX. yüzyılda İslam ülkelerinin dinlerinden dolayı ilerleyemeyeceklerini vurgulayan oryantalistlerin "İslam mani-i terakkidir" düşüncesi içinden benzeri birçok söylem ortaya çıkmıştır. Günümüzde de benzeri söylemler yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Müslüman ülkelerin bazı istisnalar (Türkiye ve Malezya gibi) dışında genelde büyüme ve kalkınma indekslerinde gelişmemiş ülkeler kategorisinde yer alması, İslam dininin iktisadi ilerlemeye engel olduğu retoriğini beraberinde getirmektedir. Fakat Müslüman ülkelerin birçoğunun iktisadi anlamda gelişmemesini din üzerinden açıklamaya çalışmak tartışmaya açık bir konudur. İktisat üzerinde teknoloji, beşeri sermaye, rejim, coğrafya, beyin göçü ve kurumlar gibi birçok faktörün etkisi bulunmaktadır. Sayılan bu din dışı faktörleri göz ardı edip ya da dine kıyasla önemsiz gösterip iktisadi gelişmemişliğe din kaynaklı bir yanıt aramak ön yargılı bir bakış açısını yansıtmaktadır. Bu çalışma, Müslüman ülkelerin iktisadi sistemleri üzerinde etkili olan faktörlere odaklanmakta ve dinin büyüme ve kalkınmaya engel teşkil ettiği savını tartışmaya açmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Din, İktisat, Müslüman Ülkeler, Kalkınma, Büyüme

SAFRANBOLU'DA TARIMSAL ORMANCILIK VE GIDA ORMANI UYGULAMA ÖNERİSİ: MENENGİÇ (PİSTACIA TEREBINTHUS) BİTKİSİNE ANTEP FISTIĞI AŞILAMA[138]

ÖZET

Tarımsal ormancılık, katılımcılığı ve sürdürülebilirliği temel alan insan merkezli bir kalkınma faaliyetidir. Bu tür ormancılık uygulamalarında ekolojik yetişme ortamı birlikteliği olan uyumlu türlerin meydana getirdiği birleşimlerle gıda ormanları (Food Forest) kurulabilir. Gıda ormanı ürünlerine; yabani elma, ahlat, alıç, kızılcık, böğürtlen gibi orman meyveleri, ceviz, fıstık çamı, badem, ıhlamur, kestane gibi orman ağaçları, tıbbi ve aromatik bitkilerle soğanlı ve yumrulu bitkilerin mantarlarla birlikte yetiştirilmesi örnek verilebilir.

Safranbolu ve çevresi ortam özellikleri, sürdürülebilir kalkınma açısından önemli bir potansiyel teşkil etmektedir. Bu potansiyelin harekete geçirilmesinde tarımsal ormancılık faaliyeti yapılmasının çevre insanı için önemli olacağı düşünülmektedir. Bu düşünceden hareketle, gıda ormanı oluşturma ve yaygınlaştırma kalkınma uygulamalarına katkı sağlayacaktır. Akdeniz fitocoğrafya bölgesine ait bir maki elemanı olan menengiç *(Pistacia terebinthus)* bitkisi Safranbolu ve çevresinde doğal yayılışa sahiptir. Menengiç bitkisinin yaygınlığı nedeniyle bitkiye antep fıstığı aşısı yapılarak Safranbolu ve çevresinde antep fıstığı yetiştiriciliği ile yöre insanının kalkınmasına katkı sağlayacak önemli bir etkinlik olacaktır.

Çalışmada; Safranbolu ve çevresinde tarımsal ormancılık çerçevesinde doğal menengiçlerin aşılanarak antep fıstığı gıda ormanına dönüştürmek amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda menengiç bitkisinin iklim

138 Prof. Dr. Mücahit COŞKUN, Karabük Üniversitesi, mcoskun@karabuk.edu.tr
Arş. Gör. Sevda COŞKUN, Karabük Üniversitesi, sevdacoskun@karabuk.edu.tr

özellikleri, antep fıstığı yetiştiriciliği, gıda ormanı anlayışı ile Safranbolu ve çevresinin iklim parametreleri karşılaştırılarak yöreye katkısı üzerinde durulacaktır. Çalışmada yöntem olarak betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Bu yöntem kapsamında bir konuda var olan durum araştırılarak veriler ışığında yorumlanmaktadır. Çalışmanın kartografik malzemelerin hazırlanmasın da ise ArcGIS 10,3 paket programından destek alınmıştır. Tarımsal ormancılık uygulamaları yapılan alanlarda; verimlilik, ekonomiklik, devamlılık, toprak, su ve insan sağlığının korunması, verim gücünün artırılması gibi etkiler görülmektedir. Safranbolu ve çevresinde doğal yayılışa sahip menengiç bitkisi vasıtasıyla antep fıstığı yetiştiriciliği yapmak bölgesel kalkınmaya önemli katkılar sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarımsal ormancılık, gıda ormanı, menengiç. Antep fıstığı, Safranbolu, Coğrafya.

TERORİZMİN FİNANSAL PİYASALARA ETKİLERİ: TÜRKİYE TURİZM SEKTÖRÜ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA[139]

ÖZET

Küreselleşen dünyada turizm hızla gelişen bir endüstridir. Turizm ülkelerin ekonomilerinde önemli bir yer tutmaktadır. Turizm sektörü bacasız fabrika olarak anılmaktadır. Turizm bir ülkeye ya da bir bölgeye turist çekmek amacıyla alınan ekonomik, kültürel, teknik önlemlerin, yapılan çalışmaların tümü olarak tanımlanmaktadır. Turizm sektöründe insan faktörü başrolde olduğu için güvenliğin sağlanılması açısından önem arz etmektedir. Son dönemlerde terör eylemleri turizm endüstrisini doğrudan ve dolaylı olarak etkilemektedir. Gerçekleşen terör olaylarının turizm talebini olumsuz olarak etkilediği yapılan çalışmalar sonucunda ortaya konulmuştur. Ulusal ve uluslararası düzeyde gerçekleşen terör faaliyetleri turizm sektörünü en çok etkileyen faaliyetlerdendir.

Terör; Genellikle siyasal bir dava uğruna girişilen, toplumu korkutmaya, yıldırmaya yönelik her türlü eylem olarak tanımlanmaktadır.

Bu çalışmada öncelikle terör ve terörizm kavramlarının tanımlarına yer verilmiş ve terör olaylarının mantığı incelenmiştir. Daha sonra ise terör olaylarının genelde ülke ekonomisine özelde turizm sektörüne etkileri incelenecektir. Terörün özellikle Türk finansal piyasalarına olan etkisi irdelenmiştir. Çalışma sonuç ve öneriler kısmıyla son bulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Terörizm, Finansal Piyasalar

139 Prof. Dr. Ahmet DİKEN, Necmettin Erbakan Üniversitesi, adiken@konya.edu.tr
Arş. Gör. Oğuzhan KODALAK, Necmettin Erbakan Üniversitesi, okodalak@konya.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

KIŞ TURİZMİ KONAKLAMA ENDÜSTRİSİ BAĞLAMINDA İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ UYGULAMALARININ FARKLILAŞMASINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA[140]

ÖZET

İnsan kaynakları uygulamaları, işletmelerin performansları ve rekabet edebilirlikleri açısından büyük bir önem taşımaktadır. Turizm sektörü konaklama işletmelerinin ise en önemli rekabet aracı emek yoğun niteliği nedeniyle, sahip olduğu insan kaynağıdır. Kış turizmi ve konaklama işletmelerinde insan kaynakları uygulamalarının stratejik olarak ne ölçüde kullanıldığı, insan kaynağının bu uygulamalar aracılığıyla ne ölçüde avantaja çevrildiği incelenmesi gereken bir konudur. Buna göre bu çalışmanın amacı, kış turizmi bağlamında, konaklama işletmelerinin yönetsel ve yönetsel olmayan çalışanlar açısından hangi spesifik insan kaynakları uygulamalarının yürütüldüğünün tespit edilmesi ve bu İK uygulamalarının öncül ve sonuçları bakımından yönetsel ve yönetsel olmayan personel açısından farklılaşıp, farklılaşmadığının incelenmesidirir. Bu kapsamda Türkiye'nin önemli kış destinasyonlarından birisi olan Kars ili Sarıkamış ilçesinde bulunan 3, 4 ve 5 yıldızlı otellerden veri toplanacaktır. Çalışmada niteliksel araştırma yöntemlerinden örnek olay ve yarı yapılandırılmış görüşme kullanılacaktır. Çalışma sonucunda kadrolama, iş tanımları, oryantasyon, eğitim, kariyer geliştirme, performans değerleme ve ücretleme, istihdam güvencesi, iletişim, personeli güçlendirme ve fonksiyonel esneklik gibi İK uygulamaları ile iş tatmini örgüte bağlılık, iş gücü devri ve motivasyon arasında yönetsel ve yönetsel olmayan personel açısından farklılaşmalar beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kış turizmi, İnsan kaynaklar, İş tatmini, İş gücü devri

KATILIM BANKALARININ REEL EKONOMİYE KATKILARININ ANALİZİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ[141]

ÖZET

Finansal piyasaların en önemli aracı kurumları olan bankaların büyük bir bölümü mevduat bankalarından oluşmakla beraber son yıllarda katılım bankaları da sektörde yoğun olarak faaliyet göstermeye başlamıştır. Türkiye'de faaliyet gösteren katılım bankaları, İslami esaslar çerçevesinde çeşitli fon kullandırma yöntemleri ile topladıkları fonları reel sektöre kullandırmaktadırlar. Faizsiz bankacılık Türk bankacılık sistemi içerisinde, 1983 yılında Özel Finans Kurumu (ÖFK) ve 2005 yılı itibariyle de Katılım Bankası adı altında, çeşitli nedenlerle bankacılık sektörüne aktarılmayan ve atıl bekletilen kaynakları toplayarak oluşturdukları fonları kendi çalışma esaslarına göre reel ekonomiye aktarmak suretiyle faaliyet göstermektedirler.

Mevduat bankalarının vermiş oldukları tüm hizmetleri faizsiz bankacılık esasına göre müşterilerine sunabilen Katılım bankalarının Mevduat bankaları ile benzer ve farklı yönleri bulunmaktadır. Katılım bankalarının kullandırdığı

140 Yrd. Doç. Dr. Meryem AYBAS, Kafkas Üniversitesi, meryemaybas@gmail.com

Yrd. Doç. Dr. Gözde KOSA, Kafkas Üniversitesi, gozdekosa@gmail.com

141 Doç. Dr. Tahsin KARABULUT, Necmettin Erbakan Üniversitesi, tkarabulut@konya.edu.tr

fon miktarı ve bankacılık sektöründe fon kullandırmadaki payı özellikle 2002 yılından itibaren artış göstermektedir. Bankacılık sektöründe kullandırdığı fonlar itibariyle ağırlığı her geçen gün artış kaydetmesine rağmen katılım bankalarının reel ekonomiye doğrudan katkı sağlamada öncelikli öneme sahip olan kâr/zarar esasına göre fon kullandırma oranı, mevduat bankalarının kullandırdıkları kredi seviyesine göre oldukça düşüktür.

Bu çalışmada; Türkiye'de Faizsiz Bankacılık/Katılım Bankalarının tarihi geçmişi ve bankacılık sektöründeki yeri hakkında kısaca bilgi verildikten sonra, katılım bankalarının Türkiye ekonomisinin reel kesimine katkısı, kullandırdıkları fonlar ve fon yapıları analiz edilmektedir. Yapılan analizlerde Katılım Bankalarının kullandırdıkları fonlar itibariyle toplam bankacılık sektörü içerisindeki payının mevduat bankalarına göre düşük olduğu, reel ekonomiye henüz beklenen gerçek katkıyı sağlayamadıkları sonucuna varılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankaları, Reel ekonomi, Türkiye

TURİZM İŞLETMELERİNDE EKONOMİK SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE KRİZLER: KRİZLERE KARŞI ALINABİLECEK ÖNLEMLER[142]

ÖZET

Sürdürülebilir turizm, turizm olayının var olmasını sağlayan kaynakların korunarak gelecek nesillere aktarılması olarak ifade edilebilir. Sürdürülebilir kalkınma kavramının beraberinde getirdiği bu anlayış, turistik üretimin ve tüketimin ekonomik sürdürülebilirlik, çevresel sürdürülebilirlik ve kültürel sürdürülebilirlik faktörlerini dikkate alarak yapılmasını amaçlamaktadır. Sürdürülebilir turizmi oluşturan bu faktörler birbirini etkilemekte ve birbirinden etkilenmektedir. Turizm olayını kültürel ögelerden ve çevresel güzelliklerden ayrı düşünerek bir ekonomik sektör olarak düşünmek doğru olmayacaktır. Turizm işletmeleri açısından ekonomik sürdürülebilirliğin çevresel ve kültürel sürdürülebilirliğin sağlanmasına bağlı olduğu söylenebilir. Bunun yanında turizm işletmelerinde ekonomik sürdürülebilirliği etkileyen bir diğer etmen ise dünyada ya da destinasyonun bulunduğu ülkede yaşanan ekonomik, siyasi, politik olaylar yani krizlerdir. İçerisinde fırsatlar ve tehditler bulunan krizler işletme yönetimleri için oldukça önemli bir konu haline gelmektedir. Bu bağlamda kriz yönetimi, kriz ortamında yöneticilerin davranışları ve stratejileri üzerinde durulması gereken önemli bir konudur. Bu amaçla bu çalışmada ekonomik sürdürülebilirliğin önünde ki en önemli engellerden birisi olan ve özellikle son yıllarda yaşanan krizlerle, turizm işletmelerinde krizlere karşı alınabilecek önlemler incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Çalışmada turizm işletmelerinde kriz ortamında ekonomik sürdürülebilirliğin sağlanması için alınan ve alınabilecek önlemler stratejik önlemler, üretim ve pazarlama stratejileri, yönetim ve organizasyon stratejileri ve finansal önlemler olarak ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Turizm, Ekonomik Sürdürülebilirlik, Kriz.

142 Doç. Dr. Hüseyin ÇETİN, Necmettin Erbakan Üniversitesi, hcetin42@gmail.com
Arş. Gör. Zekeriya YETİŞ, Necmettin Erbakan Üniversitesi, zyetis@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

HELAL GIDA İLE BESLENMEDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK AÇISINDAN GIDA KATKI MADDELERİ[143]

ÖZET

Helal olan gıdalar İslami beslenme kurallarına göre izin verilen ve yasak olmayan gıdalardır. Kur'an'da belirtilenlere göre kesilmeden önce ölmüş hayvanlar, kan ve kan ürünleri, domuz eti ve ürünleri, Allah'tan başkası adına kesilen hayvanlar ve alkol Müslümanlar tarafından tüketilemez. Helal gıda, üretimin başlangıcından tüketiciye ulaştırılmasına kadar tüm aşamaları kapsar. Bu konu gıda üretiminde hammaddenin, bileşenlerin, işleme yardımcı maddelerin, katkı maddelerinin, üretim eleman ve ekipmanlarının, üretim koşulları ve ambalajlamanın da kapsandığı geniş spektrumlu bir konudur. Son zamanlarda gıda sektörünün genişlemesiyle ve gıdaya duyulan ihtiyacın da artmasıyla gıda katkı maddelerine ilgi artmıştır. Katkı maddeleri gıdaların fiziksel özelliklerini istenilen yönde olumlu etkilemesi yanında bozulmaların önlenmesi ve uzun raf ömrü açısından kimyasal olarak da ürünü etkilemektedir. Kullanılan gıda katkı maddelerinin helal olup olmadığı veya sürdürülebilirlik açısından bunun takibi günümüzde önemli bir konudur. Bu çalışmada şüpheli gıda katkı maddeleri ve bunların kullanımı, bu katkı maddelerinin işletme ve tüketici açısından takibinin sağlanması ve sürdürülebilirliği araştırılmaktadır. Çalışma bu kapsamda genişletilecektir.

Anahtar Kelimeler: Helal gıda, helal gıda katkı maddeleri, gıda katkı maddeleri, beslenmede sürdürülebilirlik

TÜRKİYE'DE TARIMSAL DESTEKLEME POLİTİKALARI VE İÇ GÖÇ İLİŞKİSİ[144]

ÖZET

Tarım ve hayvancılık sektörü ülkemiz topraklarında tarihin şahit olduğu en kötü durumda bulunmaktadır. Üretim ve ihracat yetersiz hale gelmiş hatta topraklarımızın dört mevsimi görmesi dolayısıyla üretmeye ve satmaya en müsait olduğumuz ürünleri bile ithal edilecek duruma gelmiştir. Hayvancılıkta yine ülkemizdeki araziler oldukça uygun olmasına rağmen üretim bitme noktasına gelmiş ve hayvan ithal edilmeye başlanmıştır. Yanlış tarım politikalarının önemli bir kötü neticesi de kırdan kente göçtür. Kırdan kente göçte de tarım ve hayvancılıkta yaşanan olumsuz gelişmelerin paraleli olan bir sonuçla karşılaşılmış ve köy nüfusu oldukça azalmıştır. Bu azalışın sağlıklı bir azalma olduğu söylenemez zira tarım üretiminin azalması ile birlikte kentlerde de sosyal ve toplumsal bozulmalar meydana gelmiştir. Çalışmanın konusu tarımsal destekleme politikalarının analizi ile birlikte bu politikaların önemli neticelerinden biri olan kırdan kente göçün seyrini incelemektir.

143 Arş. Gör. Elif Şeyma USLU, Beykent Üniversitesi, elifuslu@beykent.edu.tr
Doç. Dr. İbrahim Halil CANKUL, Beykent Üniversitesi, ibrahimcankul@beykent.edu.tr
144 Doç. Dr. İbrahim Halil SUGÖZÜ, Şırnak Üniversitesi, ihsugozu@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

TÜRKİYE'DE FAALİYET GÖSTERMEKTE OLAN KATILIM BANKALARINDA KURUMSAL YÖNETİM VE PERFORMANS İLİŞKİSİ[145]

ÖZET

Ekonomik verimliliği artırmanın, sürdürülebilir büyümeyi sağlamanın ve özellikle yatırımcı güveninin kazanılmasının anahtar unsuru olan kurumsal yönetim, bankacılık sektörü için hayati önem arz etmektedir. Yapısı ve işleyişi itibariyle güven unsurunun oldukça ön plana çıktığı bankalar, son yıllarda güvenilir ve genel kabul görmüş kurumsal yönetim düzenlemelerine daha fazla uyum gösterme çabasına girmişlerdir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de sayıları ve işlem hacimleri artan ve hem İslami finans kurumları hem de geleneksel bankalarla rekabet etmek durumunda kalan katılım bankaları etkili kurumsal yönetim uygulamalarına hızla ayak uydurmaktadır. Getirdiği ekstra maliyet ve iş yüküne rağmen, iyi kurumsal yönetim uygulamaları sonucunda tesis edilen etkili yönetim mekanizmasının, katılım bankalarında şirket performansına olumlu katkı sağlaması beklenmektedir.

Bu çerçevede Türkiye'de faaliyet gösteren katılım bankaları üzerinde yaptığımız ampirik çalışmada, söz konusu bankaların kurumsal yönetim yapıları ile finansal performansları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı regresyon analizleriyle tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankası, Kurumsal Yönetim, Finansal Performans, Regresyon Analizi

YENİLENEBİLİR ENERJİ YATIRIMLARINDA VERİLEN TEŞVİKLERİN KAMU MALİ DENGESİNE ETKİLERİ[146]

ÖZET

Enerji günümüz küresel ekonomisinde en önemli güç unsurlarındandır. Enerji kaynakları bakımından fakir olan veya mevcut kaynaklarını değerlendiremeyen ülkeler ekonomik olarak pek çok güçlükler yaşamaktadır. Bunlardan bazıları dış ticaret açıkları, uluslar arası rekabet gücünün artırılması, enerji arz güvenliğinin artırılamaması, ekonomik büyüme önünde engel oluşturması sayılabilir. Yeterli miktarda ve uygun zamanda yenilenebilir enerjiye ulaşılması bu gibi ve daha başka sorunlara çözüm olabilecek potansiyele sahiptir. Bu potansiyelin ortaya çıkması için gerekli olan kamusal düzenlemelerle yastık altındaki atıl fonların yenilenebilir enerji yatırımlarına gitmesini sağlayarak, ekonominin genelinde yayılan etkileşim ve geribildirimler sonucunda kamu mali dengesine etkilerinin analizi bu çalışmanın çerçevesini oluşturur. Buna göre teşvikler, ilk başlarda kamu harcamalarında artışa ve kamu gelirlerinde azalışa neden olur. Fakat daha sonra kamu harcamaları, ekonomik etkileşimler sonucu artan enerji üretim kapasitesinden, ürün fiyatlarının düşmesinden, çevresel kalitenin iyileştirilmesinden, istihdam artışlarından doğrudan olumlu etkilenir. Kamu

145 Prof. Dr. Raif PARLAKKAYA, Necmettin Erbakan Üniversitesi, rpkaya42@hotmail.com
Arş. Gör. M. Nihat DEMİRCİ, Necmettin Erbakan Üniversitesi, m.nihat.demirci@gmail.com
146 Arş. Gör. Hakan AKAR, Uludağ Üniversitesi, hakanakar@uludag.edu.tr

gelirlerini doğrudan etkileyen şey ise vergi tabanının genişlemesidir. Toplamda ve sonuç olarakta dengeye doğru bir ayarlanma olduğunu söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Yenilebilir enerji, Mali denge, Enerji Üretimi, Kamu Gelirleri, Ekonomik Teşvikler

GİRİŞİMCİLİKTE BELİRSİZLİK VE GÜVENİN ROLÜ: TÜRKİYE ÜZERİNE BİR UYGULAMA[147]

ÖZET

Mikro ve makro ölçekte görülen ekonomik performans farklılıkları sorgulanma gereği doğurmuş ve açıklama gücü olduğu düşünülen çeşitli değişkenler ekonomik analizlere dahil edilmişlerdir. Yapılan çalışmalarda söz konusu farklılıklar ekonomik ve sosyal çevreye ilişkin unsurlar ile ilişkilendirilmektedir. Özellikle bireylerin üretme arzusunda görülen farklıkların görülen performans farklılıklarının açıklanmasında ki rolü yüksektir. Bu sebeple sorgulanması gereken unsurlardan biri de bireylerin üretme arzusunun neden farklılaştığıdır.

Bireyleri yatırıma ve dolayısı ile üretime teşvik eden en önemli unsurun kar olduğu düşüncesinin yanı sıra, belirsizliğin olmadığı, güvenin tesis edildiği, üretimin kara dönüşebildiği ve mülkiyet haklarının korunduğu sosyal çevre, üretim ve girişimciliği teşvik edecektir.

Ekonomide ülkelerin büyüme farklılıkları sorgulanmasına ilişkin üretim faktörlerinin analizlere dahil edildiği çok sayıda çalışma bulunur iken güven ve belirsizlik gibi sosyal çevreye ilişkin göstergelerin analizlere dahil edildiği çalışma sayısı azdır. Dolayısı ile faiz ve kapasite kullanım oranları gibi üretim faktörlerine ilişkin göstergelerin yanı sıra belirsizlikler üzerinde etkili olduğu düşünülen enflasyon ve güven düzeyinin üretim kararları üzerine olan etkileri sorgulanmalıdır.

Bu sebeple çalışmanın amacı üretim kararlarına etki ettiği düşünülen güven ve belirsizlik unsurlarının girişimcilik üzerine olan etkilerinin ampirik olarak sorgulanmasıdır. Analiz kapsamında Türkiye'ye ilişkin 2010 ile 2017 yılları arasındaki aylık olarak açıklanan sosyal ve ekonomik çevreye ilişkin, enflasyon oranı, faiz oranı, imalat sanayi kapasite kullanım oranı tüketici güven endeksi, ve ile girişimciliği temsilen kullanılan kurulan işletme sayısı verileri arasındaki ilişki, zaman serisi yöntemi ile ampirik olarak sorgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilikte Belirsizlik, Güven, Türkiye Ekonomisi

147 Doç. Dr. Cemil Serhat AKIN, Mustafa Kemal Üniversitesi, csakin@mku.edu.tr
Doç. Dr. Okyay UÇAN, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, okyayu@hotmail.com
Doç. Dr. Cengiz AYTUN, Çukurova Üniversitesi, caytun@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ÜRETİM TEKNOLOJİLERİNDEKİ VE REKABETÇİ ÇEVREDEKİ DEĞİŞİMİN, YÖNETİM MUHASEBESİ UYGULAMALARINA ETKİSİ: BIST'TA İŞLEM GÖREN İMALAT İŞLETMELERİNDE BİR ARAŞTIRMA[148]

ÖZET

İşletme yöneticilerinin alacakları kararlarda ihtiyaç duymuş oldukları finansal ve finansal olmayan bilgiler yönetim muhasebesi tarafından sağlanmaktadır. Yönetim muhasebesi bilgileri, işletme yöneticileri tarafından, planlama, kontrol, performans değerleme, performans artırımı, işletme stratejilerini uygulama ve özellikle karar alma süreçlerinde (üretim ve yatırım kararları vb.) kullanılmaktadır.

19.yy'dan beri uygulanmakta olan yönetim muhasebesi uygulamalarından elde edilen bilgilerin işletme yöneticileri tarafından kararların alınması konusunda önemli bir rolü bulunmakta olup, işletme içi ve işletme dışı faktörlerin etkisi ile yönetim muhasebesi uygulamalarında birçok değişim meydana gelmiş ve yeni stratejik yönetim muhasebesi araçları geliştirilerek uygulamaya konulmuştur. İşletmelerde performans değerlemesi önemli bir yönetim ve kontrol aracı olarak kullanılmaktadır. Performans ölçümünde ise finansal ve finansal olmayan bilgilerden birlikte faydalanılmakta olup, stratejik yönetim muhasebesi uygulamaları hem performans ölçümünde hem de işletmelerin performanslarının artırılmasında bir araç kullanılmaktadır.

Rekabetçi çevredeki değişim, üretim teknolojilerindeki değişim, organizasyon yapısındaki değişim, işletme stratejilerindeki değişim gibi birçok faktör, yönetim muhasebesi uygulamalarında değişime neden olmaktadır. Bu çalışmada, rekabetçi çevredeki değişim ile değişimin, işletmelerin yönetim muhasebeleri uygulamaları üzerine etkisi araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yönetim Muhasebesi, İşletme Performansı, İleri İmalat Teknolojileri

İNSANİ GELİŞME ENDEKSİ; TÜRKİYE ÖRNEĞİ[149]

ÖZET

Bu çalışmada, ülkelerin kalkınması ve gelişmesi insani değerlere göre incelenmiştir. İnsani Gelişme Endeksi; ülkelerin kalkınması için üç temel unsur olan eğitim, sağlık ve refah düzeyine yükseltilmesi gerekmektedir ve bu unsurların gelişmesine önem verilmektedir. Yeni çıkarımlar yapılarak insani kalkınma endeksi geliştirilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda, II. Dünya Savaşı sonrasında ülkelerde kalkınmaya yönelik olarak, hızlı sanayileşmenin ve yatırımların ekonomik alanda ki öneminin üzerinde durulmuştur. Ancak ilerleyen zamanlarda bu alanda ki kalkınmanın tek başına yeterli olmayacağı anlaşılmıştır. Bu düşüncelerle 1990 yılında Pakistanlı ekonomist Mahbub Ul Haq tarafından İnsani Gelişme Endeksi ortaya çıkarılmıştır. 1993 yılında Birleşmiş Milletler Geliştirme Programına alınmıştır. Araştırmamızda İnsani

148 Doç. Dr. Hüseyin ÇETİN, Necmettin Erbakan Üniversitesi, hcetin42@gmail.com
Yrd. Doç. Dr. Tevfik EREN, Necmettin Erbakan Üniversitesi, eren042@hotmail.com
149 Esra AKGÜN, Trakya Üniversitesi, esrakgun@windowslive.com

Kalkınma Endeksinin oluşumu, gelişimi ve ölçümünün nasıl olması gerektiğini aşamalar halinde açıklamaya çalışılmıştır. Çalışmamızda bu endeksin nasıl ortaya atıldığı, hangi amaca hizmet ettiği ve nelerin göz önünde bulundurulduğu anlatılmak istenmiştir. Bu endeks, ülkelerin dünya ekonomisindeki yeri ve kalkınmışlık düzeyleri hakkında kamuoyunu bilgilendirmektedir. Ülkelerin gelişmesine katkı sağlayan üç unsura ilave olarak bir yenisi eklenebilir mi sorusuna cevap aradık. Bu unsurlara ilave olarak teknolojiyi düşündük. İnsani Gelişme Endeksi sıfır ile bir arasında olan bir değerdir. Bu değer bire ne kadar yaklaşırsa insanların yaşam standartları o kadar yüksek olur. günümüzde gelişen teknoloji etmenini de İnsani Gelişme Endeksine dahil ederek yaşam standardını yükseltmede bir katkısı olup olmayacağını analiz etmek istemekteyiz. Bu endekse katkısı olup olmayacağını analizimizde göz önünde bulundurulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnsani Gelişme, Ekonomik Gelişme, İnsani Gelişme Endeksi, Teknoloji

GİRİŞİMCİLİK FAALİYETLERİNİ SÜRDÜREN İHRACAT İŞLETMELERİNİN MARKA STRATEJİSİ İNŞASINDA ETKİLİ OLAN İŞLETMEYE İLİŞKİN FAKTÖRLERİN TESPİTİ ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA[150]

ÖZET

Ülke ekonomilerinde güçlü bir köşe taşı niteliğinde olan girişimcilik sadece ulusal pazarlarda faaliyetlerini sürdüren işletmeler için değil uluslararası pazarlara giriş yapmış olan ihracat firmaları açısından da öneme sahiptir. Uluslararası pazarlarda girişimcilik faaliyetlerinin sürdürülmesinde işletmelerin başarılarını etkileyen unsurların başında marka gelmektedir. Rekabetin en yoğun yaşandığı uluslararası pazarlarda başarı sağlamanın yolu da marka stratejilerinin başarılı olmasından geçmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı ihracat yapan işletmelerin marka stratejilerinin inşasını etkileyen işletmeye ilişkin faktörlerin tespit edilmesi olarak belirlenmiştir. Amaç doğrultusunda çalışmanın doğasına uygun olarak nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir.Nitel araştırma yöntemlerinden biri olan yüzyüze görüşme tercih edilmiş ve bu kapsamda TRC1 bölgesinde faaliyetlerini sürdüren TİM'e göre ihracatta ilk 1000 de yer alan ve marka çalışmalarını yürüten 11 işletme yöneticisi ile araştırma amacına uygun olarak hazırlanan görüşme soruları aracılığıyla yarı yapılandırılmış yüzyüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen görüşme verileri MAXQDA paket programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Yapılan kodlama sonucunda işletmeye bağlı faktörler altında 8 tema bu temalar altında da 40 adet kod oluşmuştur. Elde edilen bu veriler doğrultusunda girişimciilk faaliyetlerini sürdüren ihracat işletmelerine yönelik bir takım önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler:

150 Dr. Fatma Gül BİLGİNER, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, fatmagul.bilginer@hku.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

TÜRKİYE VE OECD ÜLKELERİ SAĞLIK HARCAMALARININ KARŞILAŞTIRILMALI ANALİZİ[151]

ÖZET

Dünya'da hızlı bir büyüme gösteren sağlık sektörü, ekonomi alanında oldukça önemli bir konuma gelmiştir. Artan rekabet koşullarında, sağlık kuruluşlarının ayakta kalabilmeleri için kaynakları etkin kullanmaları gerekmektedir. İnsan ihtiyaçlarının sonsuz olduğu, kaynakların ise kısıtlı kullanılması gerektiği bir ortamda sağlık harcamalarının değerlendirilmesinin önemi bir kat daha artmaktadır.

Bu çalışma Türkiye ve OECD ülkelerinde sağlığa ayrılan kaynakların etkin bir şekilde kullanılıp kullanılmadığının ve temel sağlık göstergelerine yansımalarını ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Ayrıca Türkiye'nin OECD ülkeleriyle kıyasla ne durumda olduğumuzu görmek açısından önem arz etmektedir. WHO, OECD, WB, TUİK ve Sağlık Bakanlığının istatistiksel veriler kullanılarak rakamsal sonuçlara ulaşılarak değerlendirmeler yapılmıştır.

Türkiye'de 65 yaş ve üstü nüfusun toplam nüfusa oranı 2000 yılında yüzde 6,74 iken, 2015 yılında 8,10' a kadar yükselmiştir. Toplam Sağlık Harcamalarının GSYH oranına bakıldığında, Türkiye 2000 yılında %4,95, 2015 yılında %5,45 iken, OECD ortalaması 2000 yılında %9,82, 2015 yılında %12,45 olarak hesaplanmıştır.

Türkiye 2000 yıllardan sonra Sağlık Sisteminin yapısının değişmesi, devletin ve özel sektörün sağlık alanına yaptıkları yatırımların devam etmesi, sağlık harcamalarının artmasına neden olmaktadır. 2000 yılında toplam sağlık harcamasının yaklaşık 8.24 Milyar TL iken 2015 yılında bu rakam yaklaşık 104 Milyar TL ye ulaşmıştır. Yapılan harcamaların temel sağlık göstergelerine de olumlu yansıdığını açık bir şekilde ortaya çıkarılmıştır. Doğumdan beklenen yaşam süresinin Türkiye'de 2000 yılında 70 iken 2015 yılında 5 yaş daha artarak 75,4 yükselmiştir. Türkiye'nin OECD ülkeleri ile karşılaştırma yapıldığında OECD ortalamalarının altında kaldığı, gelişen teknolojiye, değişen çevre koşullarına uyum sağladığı zaman, siyasi otoritenin sağlık üzerinde ki etkisinin artırmasıyla beraber, Türkiye'nin istatistiksel oranları OECD ülkelerin oranlarına yaklaşacağı tahmin edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Harcaması, Sağlık Ekonomisi, Sağlık Hizmetleri

A NEW DIMENSION IN THE CONCEPT OF WORKPLACE: ELECTRONIC WORKPLACE AND TAXATION[152]

ABSTRACT

The workplace is accepted as the place where a task is performed. In accordance with the purpose of the law, it has been need for clarification and it has been exemplified so as not for doubt due to the importance attributed

151 Öğr. Gör. Emir Hasan ÖLMEZ, Beykent Üniversitesi, emirolmez@beykent.edu.tr

Doç. Dr. İbrahim Halil CANKUL, Beykent Üniversitesi, ibrahimcankul@beykent.edu.tr

152 Arş. Gör. Muhammed ÇELİK, ULUDAĞ UNİVERSİTY, muhammedcelik@uludag.edu.tr

Arş. Gör. Hakan AKAR, ULUDAĞ UNİVERSİTESİ, hakanakar@uludag.edu.tr

to him in the legal sense, in some laws. One of the areas that is important in this context is tax law. The taxation is also emerges as one of the basic criteria in determining the liability. Because of this feature, it has also been the subject of bilateral and multilateral double taxation treaties with some international organizations. However the result of moving electronic activities of commercial activities with developing internet technology, definitions of the workplace concept are beginning to be inadequate and the countries that feel lack in its and OECD have tried to revise their own definitions but because they can not abandon the classical (fixed) workplace mentality they could not produce a proper definition for the virtual workplace concept. This situation has caused the area concerned to be far from being a taxable area in real terms. The unfavorable competition conditions and increasing tax losses of the countries revealed the urgent need to deal with this issue. The point that should be determined primarily in the digital workplace concept is where the workplace is based on the electronic activity performed. Which method can use as an alternative to the digital workplace for determination of tax liability and taxation if this is difficult or troublesome to detect. In this regard, the BEPS action plan has been accepted especially within the framework of decisions taken at the summit of the G20 leaders, and the first action of this action plan is the taxation of the digital economy. In this respect, the OECD and the countries have taken various decisions and developed definitions. As a result of joint decisions by OECD member countries to comply with these decisions, they are preparing their legislation in the framework of the digital age requirements and the BEPS action plan. Besides especially Tax Procedure Law, as a draft, various regulations have been made regarding the digital workplace, it seems that efforts have concentrated on the realization of these regulations in Turkey, which is one of the working countries in terms of this subject. In this context, studies and solutions for the digital workplace will be discussed in order to prevent tax loss in Turkey and in the world.

Keywords: Digital economy, BEPS, Digital Workplace, Taxation, OECD

İSTANBUL'UN KÜRESEL FİNANS MERKEZİ OLABİLME POTANSİYELİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME[153]

ÖZET

Küreselleşme ile birlikte finansal piyasaların uluslararası düzeyde gelişmesi ve yaygınlaşması önemli bir ivme kazanmıştır. Finansal faaliyetlerde görülen bu gelişme sonucunda ortaya çıkan küresel finans merkezleri hem ülke ekonomileri hem de küresel ekonomi açısından önemli bir konuma gelmiştir. Sürekli ve hızlı bir büyüme performansına sahip olan finans merkezleri, fon arz edenlerle fon talep edenlerin bir araya geldiği, bu birlikteliğe aracılık eden kurum ve kuruluşların yoğun olarak bulunduğu ve buna bağlı olarak finansal istihdamın yoğunlaştığı merkezler olarak tanımlanabilir. Finans merkezleri hem bulunduğu şehre hem de ülkeye önemli düzeyde ekonomik katkılar sağlamaktadır. Bu nedenle birçok ülkenin küresel finansal rekabette üstünlük elde etme ve finans merkezi olma yolunda önemli adımlar attığı görülmektedir.

153 Doç. Dr. Tahsin KARABULUT, NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ, tkarabulut@konya.edu.tr

Türkiye'de 2001 finansal krizinden sonra finansal piyasalarla ilgili yapılan düzenlemeler doğrultusunda özellikle yabancı sermaye girişinin hızlandırılması ve küresel finans merkezine sahip olunması amacıyla küresel finans merkezi potansiyeline sahip olduğu düşünülen İstanbul için 2009 yılında bir eylem planı belirlenmiştir. Bu planın en önemli amacı İstanbul'un uzun vadede dünyanın önde gelen uluslararası finans merkezleri içerisinde yer almasını sağlamaktır.

Bu çalışmada öncelikle Küresel Finans Merkezleri İndeksi (GFCI)'ne göre İstanbul'un küresel finans merkezleri içerisindeki konumu incelenerek küresel finans merkezi olabilmesi için sahip olduğu avantajlar ve iyileştirilmesi gerekli zayıf yönleri ele alınacak, İstanbul'un küresel finans merkezi olma potansiyeli ve küresel finans merkezleri içindeki mevcut rekabetçi konumu değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Finans Merkezi, Potansiyel, İstanbul

FOREIGN AID TO SUPPORT(PREVENT) DEVELOPMENT[154]

ABSTRACT

Countries that are in the process of developing are using foreign financing in development to break down the bottleneck they are in and to speed up this process. One of them is foreign aid. Countries claim foreign assistance for three purposes, which are thought to prevent development. These; The inadequacy of internal savings required for development, the inadequacy of capital and technical information, the inadequacy of the external payment means required for imports. But in practice, it is difficult to say that these problems have always been solved. In some cases, external assistance may even cause such problems. Therefore, GOUs should carefully analyze the natural economic consequences of foreign aid and the conditions for receiving foreign aid before using foreign aid. The purpose of this study is to draw attention to the real and long-term effects of external aid and the circumstances that cause them. According to this; Foreign aid payments can lead to balance problems, low savings rates, obstacles to growth, and a decrease in the international competitiveness of companies in the country.

CURSE OR BLESSING? A RE-EXAMINATION OF NATURAL RESOURCES-GROWTH NEXUS[155]

ABSTRACT

A large literature has investigated the relationship between the natural resource abundance and economic growth since 1990s. Early studies strongly indicate a negative relationship and confirm the natural resource curse. However, more recent studies conclude that this relationship is weak, non-

154 Arş. Gör. Hakan AKAR, ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ, hakanakar@uludag.edu.tr
Arş. Gör. Muhammed ÇELİK, ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ, muhammedcelik@uludag.edu.tr
155 Prof. Dr. Halit YANIKKAYA, GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, halityanikkaya@gtu.edu.tr
Doç. Dr. Taner TURAN, GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, tturan@gtu.edu.tr

existent or even positive, refuting the curse. We re-examine this important relationship by using dynamic panel methods (GMM) and data for a large group of countries. We employ the resource rents as a proxy for natural resource abundance and several variables as controls. We find that there is no evidence to assert that natural resource abundance has a negative and significant effect on the growth rate. Moreover, it seems that total, mineral, natural gas and oil rents have a positive impact on the growth rate for full sample. Also, we find that coal, oil and mineral rents have a positive effect while forest rents have a negative impact in developed countries. As for developing countries, natural gas and oil rents affect positively the growth rate. Our results suggest that it is neither fair nor right to label natural resource abundance as a curse.

Keywords: *Natural resource curse, Natural resource -growth nexus, resource rents*

CONSUMER FANATICISM AND PARASOCIAL INTERACTION[156]

ABSTRACT

Researches' findings showed that some products, brands, organizations or public figures have "fanatic" followers as they attracted excessive sympathy, loyalty, love, devotion and intense commitment. This kind of intense commitment to a product, brand, ideology and such can be defined as consumer fanaticism. This intense commitment is created by the media as the media not only expose individuals to values of consumer fanaticism but also present them an image and information world in which the distinction between reality and the illusion of reality blurs. Media creates an illusionary relationship between the character it created and the audiences who consume these media products. This illusionary relationship is explained by the concept of parasocial interaction in the literature. In parasocial interaction, audiences are in a one-sided relationship with the media characters According to the approach, media characters create a sense of emotional intimacy and this intimacy is conveyed directly by the media. Parasocial interaction intensifies as the media consumption increases. As a result of the audiences' identification with the media characters, strong parasocial relationships are established. These relationships always attract advertisers, program producers, and politicians.

The aim of this study is to investigate this interaction between media persona and audience and which features of this interaction cause consumer fanaticism by in-depth interviews.

Key words: Parasocial interaction, Consumer Fanaticism, Media

156 Doç. Dr. Gözde YILMAZ, MARMARA ÜNİVERSİTESİ, gozde.yilmaz@marmara.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Emel GÜLER YILMAZ, MARMARA ÜNİVERSİTESİ, emelyilmaz@marmara.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

MİRAS HUKUKUYLA İLGİLİ BAĞLAMA KURALLARI VE AVRUPA BİRLİĞİ UYGULAMASI[157]

ÖZET

Yabancılık unsuru taşıyan miras davaları Türk milletlerarası özel hukukunda en çok karşılaşılan ve önem taşıyan konuların başında gelmektedir. Bu davalarda uyuşmazlıkla bağlantılı olan ülke hukuklarından hangisinin uygulanacağına bağlama kurallarına (kanunlar ihtilafı kurallarına) bakılarak karar verilmektedir. Yabancılık unsuru taşıyan mirasla ilişkili uyuşmazlık ortaya çıktığında, uygulanacak hukuk Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hakkında Kanunda belirtilmiştir. "Miras Hukukuyla İlgili Bağlama Kuralları ve Avrupa Birliği Uygulaması" isimli çalışmamızın içeriğini, milletlerarası miras hukuku davalarında uygulanacak bağlama kuralları ve 2012 yılında yürürlüğe giren AB Miras Tüzüğü çerçevesinde Avrupa Birliğinde söz konusu uygulama oluşturmaktadır.

Çalışmamızda ilk olarak "Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun" uyarınca mirasa uygulanacak hukuku gösteren genel kural anlatılıp, genel kuralın kapsamı dışında kalan konular incelenecektir. Daha sonra mirasçısız terekenin Türk devletine kalması, miras hukuku alanında söz konusu olan atıf ve kamu düzeni konuları ele alınacaktır. Mirasçıların tespiti miras statüsüne tabidir. Bu konuda sağ kalan eşin mirasçılığı önem taşımaktadır. Mirasçılık ehliyetinin kişisel statüye mi yoksa miras statüsüne mi tabi olacağı konusunda görüş ayrılıkları bulunmaktadır. Uygulamada mirasın açılması, mirasın iktisabı ve taksimi gibi kavramların kapsam ve sınırlarının belirlenmesinde sorunlar ortaya çıkabilmektedir. Çalışmamızda miras konusu bu yönlerden de ele alınmıştır. Mirasla ilgili konularda kamu düzeni kavramının ne şekilde gündeme gelebileceği de önem taşıyan husus olarak çalışmamızda incelenmiştir.

Türkiye Avrupa Birliği'ne üye olsun ya da olmasın milletlerarası özel hukuk alanındaki en son gelişmeleri yansıtan tüzüklerin takip edilmesi gerekmektedir. Avrupa Birliğinde milletlerarası özel hukuk alanında bir çok tüzük hazırlanmıştır. 2012 yılında Avrupa Birliği Resmi Gazetesinde yayınlanan Miras Tüzüğü, Avrupa Birliğinde milletlerarası özel hukuk alanında yapılan kapsamlı bir düzenleme olarak hazırlanmıştır. Konumuzla ilgili hükümler ihtiva eden Avrupa Birliğinin 2012 yılında miras uyuşmazlıklarıyla ilgili olarak hazırladığı "Avrupa Veraset Belgesinin Tanzimine İlişkin Kararların Tanınması, Tenfizi ile Mahkemelerin Yetkisi ve Uygulanacak Hukuk Hakkında 4 Temmuz 2012 tarihli 650/2012 sayılı AB Konsey Tüzüğü" nün konumuzla ilgili hükümlerine yer verilerek söz konusu bu Tüzük de, çalışmamızda Avrupa Birliği uygulamasındaki son düzenleme olarak inceleme konusu yapılmıştır.

157 Arş. Gör. Vildan SEZİŞLİ, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, sezislivildan@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

THE USA AND THE MARSHALL AID AS CRITICIZED IN AMERİKAN SARGISI (AMERICAN BANDAGE) BY FAKIR BAYKURT[158]

ABSTRACT

This paper is an attempt to analyze how American involvement to Turkey through the Marshall Aid Plan is ironically and satirically explored within the eyes of the villagers in Fakir Baykurt's novel *Amerikan Sargısı* (American Bandage). The novel is set in an important era in Turkish history where Democrat Party rules and the Marshall Aid Plan, officially names as the European Recovery Program, after the Second World War. In the first part of the paper, a general look to the Plan and the Party era is presented. In the second part, the novel is analyzed through social realist perspective. Baykurt points out some of today's new terms like New World Order, globalization and imperialism as a warning. He sees it as a threat to Turkish cultural and economic independence seeing that the American economic assistance is welcomed by some in Turkey then. He foresees the possible results of the plan and thus he keeps strongly reminding nationalism and the value of national sources including the culture and values. For this reason he uses the local dialect to emphasize the importance of maintaining national identity by protecting the being Turkish from all aspect from dissolution in American culture.

Keywords: Marshall Aid Plan, Fakir Baykurt, Amerikan Sargısı, nationalism

KURUMSAL İTİBARIN İNSAN KAYNAKLARINA ETKİSİ[159]

ÖZET

Günümüz 21.yy rekabet ortamında işletmeleri sürdürülebilir rekabet üstünlüğüne götürecek yollardan biri kurumsal itibarın yaratılması ve yöneltilmesidir. Yoğun rekabet nedeniyle işletmeler her geçen gün sayısal göstergelerle ifade edilebilen değerlerin yanı sıra maddi olmayan değerlere de çok fazla önem vermeye başlamışlardır. Günümüzde satış, ihracat, kar gibi büyüklükleri ifade eden verilerin yanında toplumun geniş kesimlerinin desteğini alabilme ya da beğenilme gibi değerler çok daha önemli hale gelmiş ve bir rekabet kriteri olarak algılanmaya başlamıştır.Kurumsal itibar, çalışanların çabaları, sorumlulukları ve eşsiz yetenekleriyle yönetilebilen dayanıklı ve sürekli bir değerdir. Çalışanların kurumsal itibarın yaratılmasında ve devamlılığında kritik bir role sahip olmaları nedeniyle itibarına önem veren işletmelerin, iç paydaşları olan çalışanlarıyla ilişkilerine özel bir önem vermeleri gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı, kurumsal itibarın insan kaynakları açısından, özellikle aday toplama ve personel seçim sürecine etkisi hakkında ulusal ve uluslararası literatürden faydalanarak genel bir bilgi vererek; bu kavramı, işe alma ve yerleştirme sürecine etkileri ve bileşenleri açısından incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal İtibar, İnsan Kaynakları, İşe Alma ve Yerleştirme.

158 Yrd. Doç. Dr. Figun DİNÇER, ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ, figun@uludag.edu.tr

159 Arş. Gör. Umut DENİZLİ, DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ, umut.denizli@deu.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

EXPENDITURES OF RESEARCH DEVELOPMENT EFFECTS ON FINANCIAL PERFORMANCE: AN INVESTIGATION IN CHEMISTRY, PETROLEUM, RUBBER AND PLASTIC SECTORS[160]

ABSTRACT

The number of reachable of customers by enterprises is also increasing. Accordingly, companies need to develop new products that can meet consumer demands and needs and contribute to increasing market share. Research and Development (R&D) expenditures will affect the financial performance of companies. The purpose of this study to examine the impact of R&D expenditure on financial performance.

In the study, the data which have been used for analysis obtained from 33 companies that operate in the chemical, petroleum, rubber and plastic products sectors traded at BIST (Stock Exchange Istanbul) were used for the years 2008-2014 . The relationship between firms' R & D expenditures and their financial performances obtained from the financial and activity reports were analyzed by using the panel data set. In the study panel data analysis was carried out using Return on Assets (ROA) as an indicator of financial performance. As a result of analysis on R&D expenditures had no effect on the financial performance of the firms.

Key Words: R&D Expenditures, Financial Performance, Panel Data Analysis

HEURISTIC SOLUTIONS FOR THE TRAVELLING SALESMAN PROBLEM ON A SPHERICAL SURFACE[161]

ABSTRACT

Travelling Salesman Problem is one of the most widely studied, easy to describe and hard to solve NP-Hard combinatorial optimization problem of the mathematics, operations research and computer science literature. It has application areas in electronic circuit design, production planning, and timetabling. There are variants of Travelling Salesman Problem based on the constraints. Travelling Salesman Problem in which all the vertices are on the surface of a spherical surface is a special case of the conventional Travelling Salesman Problem.

There are exact and approximate algorithms for the Travelling Salesman Problem. With the improvements in the computer hardware, more complex problems can be solved using exact methods. As the solution time is a performance parameter in most real time applications, approximate

160 Yrd. Doç. Dr. Mehmet AYTEKİN, GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ, aytekin@gantep.edu.tr
Öğr. Gör. Adem RUHAN SÖNMEZ, ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ, ademruhan@hotmail.com
Arş. Gör. Gül EKİNCİ, GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ, gekinci@gantep.edu.tr
161 Burhan ORAN, PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ, burhnoran@gmail.com
Yrd. Doç. Dr. Kenan KARAGÜL, PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ, kkaragul@pau.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

algorithms have an important area of research for both researchers and engineers.

In this study, approximate algorithms based on heuristic methods is considered for the Euclidean Travelling Salesman Problem on the sphere surface. Firstly, 28 test instances were produced on the unit Sphere. Then, in SciLab, using various heuristic methods such as Genetic Algorithms with different crossover and mutation operators, Ant Colony Optimization and Shuffled Frog Leaping Algorithm, the initial solutions for solving test instances of the Traveling Salesman Problem are generated. Then, the initial heuristic solutions are used as an input for 2-opt and 3-opt post improvement methods. The performances and time complexities of methods are analyzed as a conclusion.

Key words:

PROFESYONEL OLMAYAN NEPOTİZM UYGULAMALARINDA, YÖNETİCİ VE ÇALIŞANLAR ÜZERİNDE VAR OLUP OLMADIĞINI TESPİT ETMEK VE BETİMLEMEK; TÜRKİYE TAŞ KÖMÜRÜ ÖRNEĞİ[162]

ÖZET

Araştırmanın Amacı

İş yerinde örgütsel davranış sorunlarının stratejik olarak işbirlikçi çözümü için, bu çalışmada işyeri yöneticileri ve çalışanları arasında Nepotizm ilişkilerin tespiti, araştırılmıştır. Nepotizm,*'Bir kimsenin beceri, kabiliyet, başarı ve eğitim düzeyi vb. faktörler dikkate alınmaksızın veya işin gerektirdiği niteliklere sahip olmayan kişilerin sadece akrabalık ilişkileri esas alınarak istihdam edilmesine veya terfi edilmesine nepotizm adı verilmektedir. (Özler Vd, 2007:438) (Kin selection'dan) ''Nepotizm, favorizim ve kronizim gibi kayırmacılık biçimleri, genel olarak, meslek kurallarına aykırı davranışlar içermesi nedeniyle eleştiri almış profesyonel olmayan uygulamalardır''(Büte, 2011:29) (Abdalla, vd. 1998'den).* Arzu edilebilecek değişmenin çözümlemesinde bir nitel araştırma yönetimi olan eylem araştırmasının veri ve yarar noktaları tartışıldıktan sonra İşletme Yönetimi açısından insan kaynakları yönetiminde uygulanabilirliği incelenmiştir.

Yöntem

Amasra Taşkömürü İşletme Müessese Müdürlüğünde Yönetici ve Çalışanlar üzerinde uygulamalı eylem araştırması yapılmıştır. Bu çalışma, kurum çalışanlarının yönetim uygulamalarında, Liyakat olarak beceri, kabiliyet, başarı ve eğitim düzeyi vb. özelliklerini dikkate almadan, akrabalık ilişkileri esas alınarak kayırma güdüsünü tespit etmektir. Arzu edilebilecek değişmenin çözümünde eylem araştırması olarak işletme yönetimi açısından insan kaynakları yönetiminde uygulanabilirliği incelenmiştir.

Araştırmanın Problemi

162 Nuri ÖREN, SOUTH RUSSIAN UNIVERSITY, INSTITUTE OF MANAGEMENT, nuriorens@hotmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Nepotizm konusu ile ilgili araştırmacıların çalışmaları vardır. Nepotizm uygulamalarının eylem araştırmalarında var olup, olmadığı ile ilgili işletme yönetimi açısından insan kaynakları yönetiminde uygulanabilirliği ilgili çalışma olmaması nedeni ile nitel çalışma yapılmıştır. Nitel çalışma olması, nicel çalışmalarda kullanılabilecek ölçek geliştirme verilerini yansıtmamaktadır.

Sonuç ve Öneriler:

İşin gerektirdiği niteliklere sahip olmayan kişilerin sadece akrabalık ilişki esasları alınıyorsa kayırmacılık yapılmış olur mu?*''Kayırmacılık ve ayrımcılık arasında birbirleriyle zıt yönlü kavramsal ilişki olduğu söylenebilir. Bir Kısım insanlar çeşitli nedenlerle ötelenmekte, bu öteleniş diğer bir kısım insani imtiyazlı konuma itmektir. Diğer bir ifadeyle, bir kişiye/ gruba yapılan kayırma, başka bir kişiye / gruba ayrımcılık yapılması demektir.''/(Erdem vd, 2010: 1)* Kayırmacılık yapılmışsa bu durumda Nepotizm; liyakat olarak beceri, kabiliyet, başarı ve eğitim düzeyi vb. özelliklerini dikkate almadan, akrabalık ilişkileri esas alınıyorsa kayırma güdüsü diyebiliriz. *''En önemli problemlerinden sayılan kayırma (Nepotizm) günümüzde ahbap çavuş ilişkisi (Karşılıklı çıkarları gözeterek sıkı dostluk içinde olma) olarak tanımlanabilir. İş yapıların bilgi seviyelerine göre değil. Yönetim ilişkilerinde daha yakınlığı ile olan kişilerin seçilmesi ile yapılan uygulamadır.'' (Ören, 2015:344)* İşletme yönetiminde insan kaynaklarının yönetimi açısından, Nepotizm uygulamalarında;

- Kurum içi aidiyet duygusunun olmayışı,
- Kurumun sorunlarını kendi sorunlarını gibi görülmemesi,
- Kurum çalışanlarının terfi etmesinde çalışanın bilgi, becerisine ve liyakatine önem verilmeyerek ,akrabalık ve yakınlık ilişkileri öncelikle dikkate alınması…
- Kurum ödüllendirmelerinde çalışanlara ayırım yapılması,
- Yönetici ve çalışanlarla arasında amaç birliği, amaca ulaşmak için hangi yöntemlerin kullanılacağı hususunda fikir ayrılıklarının devamı…
- İşyerinde etnik köken, ulusal köken, sınıf, din, öğrenme ve iletişim tarzı, doğum yeri farklı çalışanlar arasında gruplaşmanın varlığı, gruplar arasında çatışmanın yüksek olduğu durumlar.
- Kurum yöneticilerinin tanıdıklarını işten çıkarmanın veya onlara ceza vermenin oldukça zor olduğu bir durumu var ise…
- İşletmeye personel alımlarında etnik köken, ulusal köken, sınıf, din, öğrenme ve iletişim tarzı, doğum yeri v.b çalışanlar arasında yöneticinin kendi demografik yapısına göre, tanıdıklarına öncelik tanıması…
- Kurum çalışanlarının diğer çalışanlarla verimli şekilde değişikliklere ve yeniliklere uyum sağlama ve öğrenme yeteneği düşükse…

Yukarıdaki uygulamaların tespitinde nepotizm'in uygun olmayan yönetim şekli doğabilir. Bu bulguların insan kaynağının yönetiminde müdahale

edilememesi, kısıtsal bu durum oluşturarak işletme yönetimini entropiye uğratır.

Anahtar Sözcükler: Nepotizm, Eylem araştırması, Akraba İlişkileri, Liyakat, kayırmacılık

TÜRK VE İSPANYOL MUTFAK KÜLTÜRÜ ARASINDAKİ BENZERLİKLER VE FARKLILIKLAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA[163]

ÖZET

Yeme-içme, biyolojik bir ihtiyaç olmanın yanı sıra, toplumların ve bireylerin farklı ihtiyaçlarını karşılayan maddi öğelerdir. Kültürün vazgeçilmez bir öğesi olan yeme-içme, geçmişten günümüze kadar toplumda statü simgesi, iletişim aracı, boş zaman ve eğlence aracı, farklı kültürleri yakınlaştırması gibi birçok işlevi üstlenmektedir. Mutfak kültürü, bir ulusun tüketmiş olduğu yiyecek ve içecekleri, bu yiyecek ve içeceklerin hazırlanmasını, pişirilmesini ve korunmasında kullanılan araç ve gereçleri kapsayan birikimleridir. Bir mutfak kültürünün oluşması asırlar süren bir birikim ve etkileşim ile mümkün olmaktadır. Türk ve İspanyol mutfağı köklü tarihsel geçmişi, zengin içeriği ve sahip olduğu kültürel özellikleri açısından dünyanın en zengin mutfakları arasındadır. Bu bağlamda bu iki zengin mutfak kültürünün benzer ve farklı yönlerinin incelenmesi Türk ve İspanyol toplumlarının geçmişten günümüze kültürel ilişkilerini ortaya koyması bakımından önem arz etmektedir. Bu kapsamda, Türk mutfak kültürü ve İspanyol mutfak kültürü arasındaki benzerlikleri ve farklılıklarının ortaya konulması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, literatür taraması şeklinde tasarlanan bu çalışmada veri toplama sürecinde ikincil kaynaklardan yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mutfak, Mutfak Kültürü, Türk Mutfağı, İspanyol Mutfağı.

TURİSTLERİN TOLERANS DÜZEYLERİ VE ALGILADIKLARI DESTİNASYON MEMNUNİYETİ ARASINDAKİ İLİŞKİ[164]

ÖZET

Turizm talebinin artması ile birlikte turizm potansiyeline sahip yerler turizm pastasından pay alabilmek için rekabet içerisine girmişlerdir. Bu rekabette sundukları hizmet ve ürün arzının müşteri nezdindeki yeri önemlidir. Turistlerin destinasyonların sunmuş olduğu hizmetlere yönelik algısının bilinmesi ile sunulan hizmetlerin performans göstergelerinden biridir. Bu nedenle destinasyonlar turistlerin memnuniyetlerine ilişkin araştırmalar yaparak, turistlerin bakış açısını belirleyip iyi veya kötü oldukları hizmetleri belirleyerek eksikliklerini giderebilirler. Ancak bazen sunulan hizmetten ziyade turistlerin kişilik yapılarından kaynaklanan memnuniyetsizliklerde oluşabilmektedir. Bazen turistlerin kendilerini üstün görme ve gittikleri

163 Öğr. Gör. Suat AKYÜREK, GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ, suat.akyurek@gumushane.edu.tr
164 Yrd. Doç. Dr. Sedat ÇELİK, ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ, s.celik@sirnak.edu.tr

destinasyondaki yerel halkı küçük görme eğilimleri söz konusudur. Bu durum turistin kendi kişilik özelliği ile ilgilidir. Nitekim tolerans düzeyi düşük olan kişilerin hizmet sağlayıcılara karşı da tolerans düzeylerinin düşük olması beklenmektedir. Bu nedenle araştırmamızda turistlerin tolerans düzeyleri ile algıladıkları destinasyon memnuniyeti arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu bağlamda Gaziantep ve Şanlıurfa'ya gelen yerli 363 turist ile gerçekleştirilen anket çalışması sonucunda turistlerin tolerans düzeyleri ile algıladıkları destinasyon memnuniyeti arasında bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuç çerçevesinde turistlerin memnuniyetsizliklerinin sadece destinasyon hizmetlerinden kaynaklanamayacağı ortaya konulmuştur. Bu hem literatür açısından hem de uygulamacılara bilgi verme açısından önemli bir bulgudur.

SOSYAL ÇALIŞMA PERSPEKTİFİNDE İNSAN İHTİYAÇLARI: ETİMOLOJİK TEMELDE TEMATİK BİR BAKIŞ[165]

ÖZET

İnsan ihtiyaçları bireyin yaşamını sağlıklı bir biçimde sürdürebilmesi için gerekli olan biyopsikososyal olma özelliği ile birlikte doğuştan getirdiği biyolojik, psikolojik, sosyolojik, fizyolojik yatkınlıkları ifade eder. Bu yatkınlıklara erişimler haklar ile sağlanmaktadır. Sosyal çalışma ihtiyaç kavramı içerisindeki her insanın hakkı olduğunu savunan hak temelli yaklaşım ise günümüzde sosyal çalışma disiplininde geçerli olan yaklaşımdır. Bu çalışma sosyal hizmet perspektifinde insan ihtiyaçları kavramına "ihtiyaç" kelimesinin köken bilgisi temelinde tematik bir bakış sunmaktadır. Çalışma, genel bir alan yazın taramasından sonra "ihtiyaç" kelimesinin etimolojik bilgisinden yola çıkılıp zorunluluk, yoksulluk, yoksunluk, kölelik ve tecavüz şeklinde belirlenen temalar ışığında insan ihtiyaçlarını sosyal hizmet perspektifinden tartışmayı içermektedir.

Anahtar Kelimeler: insan ihtiyaçları, insan hakları, sosyal çalışma, köken bilgisi

THE INVESTIGATION OF SPORTSPERSONSHIP BEHAVIOUR OF UNIVERSITY STUDENTS[166]

ABSTRACT

Purpose of this study is to examine the effective factors on sportive behavior of university students. With this purpose, students' attitudes for Rules, Injurious Acts, Opponent Game Perspective and Sportive Behaviors is examined.

165 İkbal İÇER, HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ, ikbal.icer@gmail.com
166 Doç. Dr. SİNAN SARAÇLI, Afyon Kocatepe Üniversitesi,, ssaracli@aku.edu.t
Dr. RIFAT YAĞMUR, Afyon Kocatepe Üniversitesi,ryagmur@aku.edu.tr.
Yrd. Doç. Dr. HÜSEYİN GÜMÜŞ, Afyon Kocatepe Üniversitesi,, Mersin Üniversitesi, hgumus@mersin.edu.tr
Dr. ÖZKAN IŞIK, Afyon Kocatepe Üniversitesi, oisik@aku.edu.tr
Dr. YASİN ERSÖZ, Afyon Kocatepe Üniversitesi, yersoz@aku.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

The participants of this study is composed of 400 students attending the School of Physical Education and Sports at Afyon Kocatepe University between the dates 1 - 30 June 2017. To measure the effective factors on these students Sportive Behaviors, a Likert scale type questionnaire, ranging from 1 'strongly disagree' to 5 'strongly agree' is applied on a face-to-face basis. In keeping with Vallerand et al.'s (1996, 1997) approach, (including 71 items) to examine sportspersonship orientations, the final 33 items obtained from the study of Perry el al. (2015) have commonly form this questionnaire.

The questionnaire was composed of 45 questions. Eight of them were related with demographic characteristics and 37 of them were related with their sportive behaviors. Because of some unfilled and wrong filled questionnaires, the statistical analyses are applied over 382 questionnaires. SPSS and LISREL Software are used to perform the statistical analysis.

The results of the analyzes indicate that while "Game Perspective" is the most effective factor on students Sportive Behavior, the factors; "Opponent", "Rules", and "Injurious Acts" are also statistically significant.

THE EFFECT OF BRAND EQUITY, BRAND EXPERIENCE AND BRAND TRUST ON COMMON STOCK PREFERENCES OF INDIVIDUAL INVESTORS[167]

ABSTRACT

There are few studies in the literature examining the effect of brand on the individual investors' decision process concerned with their common stock preference for investment. These studies considered the effect of brand as well as financial variables in general and focused primarily on brand recognition or familiarity. On the other hand, in the marketing literature, the brand has been widely acknowledged as a means for businesses and products, and various concepts have been developed to explain the value it creates. One of these most crucial concepts is brand equity. Although there is no consensus on the scope and definition of the brand equity, it is accepted by many researchers that brand equity include brand awareness, brand associations, perceived quality, brand loyalty and other brand assets.

Another significant variable is the brand experience, which includes sensation, feelings, cognitions, and behavioral responses driven by the brand. It is suggested that brand experience affects repurchasing behavior positively. Brand trust is another variable impacting consumer behavior hence brand equity. There are numerous studies in the marketing literature illustrating that brand equity, brand experience and brand trust affects one another as well as purchasing intention. Thus, it is expected that the mentioned variables associated with brands are effective on the individual investors' decision on which common stock they will invest.

167 Yrd. Doç. Dr. Taner SIĞINDI, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi,, tanersigindi@mu.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Halil Cem SAYIN, Anadolu Üniversitesi, cem_sayin@hotmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

In this context, this study aimed to investigate how brand equity, brand experience and brand trust variables affect the brand preference in common stock purchasing. The model of the study will be tested and the relationship between variables will be explained.

The study is ongoing. The data needed for the study will be collected by adapting the scale items in the literature.

THE RELATIONSHIP OF STRESS COPING STYLES AND MENTAL SYMPTOM LEVELS IN PRISON CONVİCTS[168]

ABSTRACT

The present study was designed to investigate the relationship between stress coping styles and mental symptoms of prison convicts. Subjects were male prisoners of F type High Security and an open prison in Turkey, Adana. Participants were 91 male convicts with an age range of 18-65. All the participants took Turkish adaptation of SCL 90-R Inventory, Ways Coping Inventory and a personal information form. The results of the study showed that distancing and escape avoidance subscales have a significant positive correlation between all SCL 90-R Inventory subscales except somatization, phobic anxiety and hostility. In addition, there was a significant positive correlation between seeking social support subscales and obsessive-compulsive, interpersonal sensitivity, depression and paranoid ideation subscales of SCL 90-R Inventory. The strengths and weaknes of the study were discussed and suggestions for future studies were noted.

Keywords: stress coping style, SCL 90-R Inventory, prison convicts

STRATEJİK HALKLA İLİŞKİLER YÖNETİMİ: 2011-2017 YILLARI ARASINDA YABANCI KAYNAKLI MAKALELERİN İNCELENMESİ[169]

ÖZET

Değişen ekonomik, siyasal ve sosyal çevrenin iş paradigmalarında yarattığı etki, örgütler açısından paydaş ilişkilerinin ön plana çıktığı yeni bir dönemin başlangıcına işaret etmektedir. Değişimle başa çıkmak bakımından halkla ilişkilerin de stratejik bir role evrim geçirdiği kabul edilmektedir. Örgütün kurumsal bir bütün olarak, çevreye uyumunu esas alan stratejik halkla ilişkilerin, teori ve uygulama bakımından çeşitli kavramlar ve yaklaşımlar etrafında gelişim gösterdiği görülmektedir. Stratejik halkla ilişkilerin hangi konular doğrultusunda gelişim gösterdiğinin anlaşılması teori ve uygulama boyutlarının incelenmesini gerektirmektedir. Uluslararası alanda stratejik halkla ilişkiler kapsamında yer alan konuların gelişim yönünün ve yoğunluğunun ortaya konulması bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

168 Prof. Dr. BANU YAZGAN İNANÇ, TOROS ÜNİVERSİTESİ, banuyazgan.inanc@toros.ed.tr
Arş. Gör. HÜSAMETTİN YAZAR, TOROS ÜNİVERSİTESİ, husamettin.yazar@toros.edu.tr
Uzm. SEVGİ BOĞA, TOROS ÜNİVERSİTESİ, sevgi.boga@toros.edu.tr
169 Öğr. Gör. İhsan TÜRKAL, GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ, ihstr@yahoo.com
Prof. Dr. Fatma GEÇİKLİ, ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ, fgecikli@atauni.edu.tr

İngilizce yayın yapan uluslararası dergilerde yer alan makalelerin araştırılması yoluyla stratejik halkla ilişkiler açısından hangi konuların, hangi sıklıkta ele alındığı ve yaklaşımların bakış açısı anlaşılmaya çalışılmaktadır.

SUSTAINABILITY OF "URBAN IDENTITY" IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE ENVIRONMENT[170]

ABSTRACT

The most basic feature which ensures sustainability for the cities is the transmitting capacity of their historical-cultural-natural- esthetical values, developed throughout the history and provides their identity, to the future generations.

Most of the cities, having historical-cultural-natural-esthetical values, in Turkey, are started to lose their original identity because of the ideology ignoring these qualities and the wrong decisions on the zoning of application plans. Finally, the cities in our country are increasingly started to "similar to each other".

In this study, the increase in the number of cities which have no identity is accepted as the main cause of unsustainable environment and the city. To sustain the cities having urban identity will be the main concern of this article and it is attempted to propose some recommendations for the continuity of their "identity".

ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE "KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI" YANSIMALARI[171]

ÖZET

Kişisel verinin özel hayatın gizliliği üst başlığı ile korunması ihtiyacı tarihsel anlamda eskiye dayanmaktadır. Bu konuda en eski metin sayılabilecek Hipokrat Yemininde doktorun hastaya ilişkin bilgileri sır kabul edip saklamakla yükümlü olduğu yönünde bir anlayış kabul edilmiştir. Batı dünyasında ise tarihi olayların gelişimi kişilere ait verilerin korunmasını önemli bir konu haline getirmiş olup bu anlamda belki de en kötü ancak en belirgin tecrübe İkinci Dünya savaşının Avrupa için kişisel verilerin korunmasının tartışma konusu haline gelmesindeki rolüdür. Savaş sonunda Avrupa devletin keyfi müdahalelerinin oluşturabileceği tehlikelerin tecrübesiyle bu konunun hukuk düzleminde koruma altına alınarak devletin denetlenebilir kılınması için adımlar atmış ve kişisel verilerin korunması ve gizliliğine ilişkin hukuk korumasının fitili ateşlenmiştir.

Kişisel verilerin korunması ve gizlilik esasen hukuk sistemi tarafından koruma altına alınan temel hak ve özgürlüklerle ilişkilidir. Gelişen teknoloji ile hayatımıza oldukça fazla yer kaplayan elektronik haberleşme, bir yandan hayatı kolaylaştırırken diğer yandan ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkları

170 Dr. Demet GÜLHAN

171 Arş. Gör. Elif BAYDEMİR, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, Elif_baydemir@windowslive.com

çeşitlendirmektedir. Elektronik haberleşme sektörünün gelişen ve gittikçe artan girift yapısı içerisinde kullanıcıların kişisel verileri serbestçe dolaşmakta zaman zaman hak ihlalleri ortaya çıkmaktadır. Bu suretle hukuk devleti ve insan haklarına saygılı devlet olmanın bir gereği olarak kişisel verilerin haberleşme sektörü içinde de korunması/güvence altına alınması bir zorunluluktur. Bu suretle çalışmamızda öncelikle elektronik haberleşme sektöründe oldukça hassas bir noktada yer alan kişisel veri kavramı incelenecek ardından ulusal ve uluslararası belgelere yansımaları ve Türk Hukuku ile var ise farklı bakış açılarının ortaya konulması amaçlanmıştır.

...**Anahtar Kelimeler**: kişisel veri,özel hayatın gizliliği,elektronik haberleşme,veri.

IMPACT OF TOURISTS' PERCEPTIONS OF CULTURAL DESTINATION COMPETITIVENESS ON FUTURE BEHAVIORAL INTENTIONS[172]

ABSTRACT

Tourist needs are the ultimate driving force that influences destination competitiveness. However, studies evaluating competitiveness from the perspective of tourists are very limited. The general satisfaction levels of tourists with respect to a destination and their future behavior have been the subjects of many researches but it has been observed that this situation has not been examined sufficiently from the perceptions of competitiveness. For this reason, in the research, the perception of competitiveness of the tourists visiting Erzurum-Kars region, which is one of the important cultural destinations of Turkey, was measured. And it has been investigated whether it affects their satisfaction and possible behavioral intentions that may arise in the future. A total of 400 valid questionnaires were obtained as a result of the field survey. Firstly, the evaluations of tourists about the competitiveness of Erzurum-Kars region were examined. It was determined that the results of the regression analysis that followed, affected the satisfaction of the perceptions of tourists towards competitiveness.

Keywords: destination competitiveness, behavioral intentions, tourist perceptions, cultural and heritage tourism, Erzurum-Kars region.

COMPARATIVE ANALYSIS OF TOURISM SECTORS OF TURKEY AND SPAİN[173]

ÖZET

Gelişmekte olan ülkelerin, kalkınma süreçlerinde ihtiyaç duydukları döviz girdisi elde etmek, istihdam olanakları sağlamak ve ulusal gelirlerini artırmak amacıyla geliştirmeye çalıştıkları turizm sektörü, uluslararası alanda önemli

172 Yrd. Doç. Dr. Gülizar AKKUŞ, KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ, gakkos@kastamonu.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Çetin AKKUŞ, ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ, cakkus@kastamonu.edu.tr
Arş. Gör. Zühal AKSAKALLI, ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ, zuhal.aksakalli@atauni.edu.tr
173 Yrd. Doç. Dr. İbrahim HÜSEYNİ, Şırnak Üniversitesi, ibrahim_huseyni@hotmail.com
Yrd. Doç. Dr. Ömer DORU, Şırnak Üniversitesi, omerdoru@hotmail.com

bir rekabet alanı oluşturmuştur. Bu çalışmada dünyada en çok turist çeken ilk 10 ülke içinde yer alan ve dünyada önemli bir turizm potansiyeline sahip olan Akdeniz Bölgesi'nde olma özelliği taşıyan İspanya ile Türkiye'nin turizm arz ve talep yapıları karşılaştırmalı olarak incelenerek rekabet ettikleri ve güçlü oldukları alanlar belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışma sonucunda iki ülkenin turizm sektörlerinin; turist çektikleri pazarlar, konaklama alt yapısı ve turizm çeşitliliği göz önüne alındığında benzer özellikler taşıdığı görülmektedir. Bunun yanında turist başına harcama tutarları göz önüne alındığında İspanya'yı tercih eden turistlerin Türkiye'yi tercih eden turistlere göre daha fazla harcama yaptıkları görülmektedir. Bir diğer önemli sonuç ise, turizm sektöründe Türkiye'nin İspanya'ya oranla daha fazla mevsimsellik problemi yaşamasıdır. Türkiye rekabet içinde olduğu İspanya'yı yakalayabilmek için alternatif turizm çeşitliliğini arttırmalı ve yüksek gelirli turistleri çekecek yönde turizm yatırımlarını teşvik edecek politikalar uygulamalıdır.

THE CAUSALITY AMONG GROSS DOMESTIC PRODUCT, FOREIGN DIRECT INVESTMENT AND EXPORT[174]

ÖZET

Küreselleşen dünyada uluslararası şirketlerin farklı ülkelerde yaptıkları doğrudan yatırımların miktarında büyük artışlar meydana gelmiştir. Bu yatırımlar, gittikleri ülkelerin hem gayrisafi yurtiçi hâsıla hem de işsizlik ve ihracat gibi diğer makroekonomik değişkenleri üzerinde büyük etkiler yaratmaktadır. Bu çalışmanın amacı Türkiye'de doğrudan yabancı yatırımlar ekonomik büyüme ve ihracat arasındaki ilişki incelemektir.

Çalışmada, Türkiye'nin 1974 ve 2016 yılları arasındaki, gayrisafi yurtiçi hâsıla, mal ve hizmet ihracatı ve doğrudan yabancı yatırımlar verileri cari dolar bazında kullanılmıştır. Türkiye'nin 43 yıllık verisi zaman serisi analizleri yapılarak değişkenler arasındaki etkileşim durumları incelenmiştir.

Kurulan ADF (Augmented Dickey-Fuller) birim kök testi sonucunda, tüm değişkenlerin seviyede durağan olmadığı ancak birinci farkları alındığında farklarının durağan olduğu tespit edilmiştir. Johansen Fisher eş-bütünleşme testi sonucunda eş-bütünleşik olduğu belirlenen seriler arasında oluşan kısa dönemli şokların etkisinin yaklaşık iki dönemde düzeldiği vektör hata düzeltme modeli sonucunda belirlenmiştir. Granger nedensellik testi sonucunda ise ihracat ve doğrudan yabancı yatırımlardan gayrisafi yurtiçi hasılaya ve ihracattan doğrudan yabancı yatırımlara doğru tek yönlü bir nedensellik olduğu belirlenmiştir.

Firmaların ihracat yaparken karşılaştıkları zorlukların giderilmeye çalışılması ve teşvik politikaları ile firmaların ihracata yönlendirilmesi ülkenin gayrisafi yurtiçi hâsıla rakamları için önem arz etmektedir. Diğer taraftan doğrudan yabancı yatırımları cezbedecek yatırım politikaları da ülkenin ekonomik büyümesine katkı sunacaktır.

174 Yrd. Doç. Dr. İbrahim HÜSEYNİ, Şırnak Üniversitesi, ibrahim_huseyni@hotmail.com
Yrd. Doç. Dr. Ömer DORU, Şırnak Üniversitesi, omerdoru@hotmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARETİNDE TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLER[175]

ÖZET

Türkiye'nin genç tektonik kuşak üzerinde yer alması ve tektonik yapı çeşitliliği, kısa mesafelerde topografya özelliklerinin değişmesi, farklı iklimlerin görülmesi, çeşitli toprakların meydana gelmesi bitki tür ve çeşitliliğinin oldukça zengin olmasını sağlamaktadır. Türkiye bu özellikleri nedeniyle dünyada 10 bine yakın bitkiye ev sahipliği yapmakta olup bunların yaklaşık 4 bini endemik tür niteliğindedir. Bütün bu özellikler ve gen kaynaklığı ülkemizi tıbbi ve aromatik bitkiler ticaretinde önde gelen ülkelerden birisi haline getirmektedir. Gelişmiş ülkelerdeki bitkisel ilaç, gıda ve kozmetik sanayilerinin hammaddesini oluşturan bitkilerin pek çoğu ülkemizden sağlanmaktadır. İhracatın ve iç tüketimin kaynağını genelde doğal olarak yetişen bu bitkiler oluşturmaktadır. Dolayısıyla ülkemizin tıbbi ve aromatik bitkiler açısından büyük bir ekonomik potansiyeli vardır. Dünya pazarlarında tıbbi ve aromatik bitkilere olan talep her geçen gün giderek arttığı için gelecekte Türkiye'nin Pazar payı ve gelirinin artacağı tahmin edilmektedir. Bu çalışmanın amacı; ülkemizin yıllar içerisinde değişen tıbbi ve aromatik bitkiler ihracatını ve ithalatını inceleyerek konuyla ilgili bir bakış açısı sunmaktır. Çalışmada yöntem olarak betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Bu yöntemde bir konuda var olan durum araştırılarak yorumlanmaktadır. Bu amaçla ilgili kurumlardan araştırmaya ilişkin veriler alınarak yorumlanma yoluna gidilmiştir. Sonuç olarak, ülkemizin tıbbi ve aromatik bitkiler ihracatı yıllara göre değişmektedir. İhracatta kekik, defneyaprağı ve kimyon ilk sıralarda yer alırken, ithalatta en önemli bitkiler şerbetçiotu, keçiboynuzu, kekik, adaçayı ön sıralardadır.

Anahtar Kelimeler: Tıbbi ve aromatik bitkiler, Coğrafya, dış ticaret, Türkiye

ALİ FUAT BAŞGİL'İN LAİKLİK ANLAYIŞI[176]

ÖZET

Kavram olarak laiklik, farklı anlamsal süreçlerden geçmiştir. Yunanca'da "laikhos" olan kavram; toplum, topluluk, halk ile ilgili olan demektir. Modern zamanlarda içerik olarak tam anlamıyla netleşen laiklik, devlet teşkilatının dini kurumlardan arındırılması; dinin, bireyin salt özel hayatına indirgenmesini anlatır. Evvela Batı'da deneyimlenmiş olan laiklik, diğer toplumların zorunlu modernleşmesinin bir sonucu olarak, Batı haricindeki toplumlara "yukarıdan aşağıya modernleşme" neticesinde intikal etmiştir. Türkiye, Osmanlı deneyimiyle bu süreci devam ettirmiştir. Bu minvalde, Türkiye'de laiklik tartışmalarının başlangıcı Tanzimat dönemine kadar götürülebilir. Ülkemizde -Tanzimat döneminden beri-, birçok mütefekkir laiklik konusunda fikir beyan etmiştir. Ali Fuat Başgil de bu mütefekkirlerimizden biridir. Ali Fuat Başgil, laikliği sırf devlet hayatına ait bir

175Arş. Gör. Sevda COŞKUN, Karabük Üniversitesi, sevdacoskun@karabuk.edu.tr

176 Arş. Gör. Feyza YAPICI, Gazi Üniversitesi, feyza.289@hotmail.com

hareket ve faaliyet prensibi olarak görmektedir. Ferdin hususi ve manevi hayatı ile tenâkuza girmediğini ve dolayısıyla dindarlığı nefyetmediğini söylemektedir. Bu sebeple, insan iş ve münâsebetlerinde laik olur, ferdi yani hususi hayatında ise dindar olarak yaşayabilir. Laiklik olmalıdır zira, sadece ruhani değil cismani hakimiyeti de elinde tutan devlet, taşkın bir taassuba kaymamalıdır. Devlet kuvvetiyle silahlanan din; memlekette başka din, fikir ve kanaatlere karşı bir müsâdesizlik yoluna sapar. Serbest fikir ve kanaatlere karşı bir koyu taassup zihniyetiyle boğulup kalır. Oysa laiklik ile devlet, ne din bezirgânlığı yapar ne de din düşmanı kesilir. Bu sebep ile Başgil'e göre dinin "doğru" yaşanabilmesi için laikliğe ihtiyaç vardır. Başgil'in dinin toplumsal konumu ile ilgili görüşleri bu minvalde dikkate ve irdelenmeye değerdir. Zİra modern devletin inkişafından beri, devlet müesseselerinin -aslında hukukun- dinden arındırılması neticesinde dinin sadece hususi hayatta var olmasının "imkânı" tartışılagelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Din, İslam, laiklik, sekülerleşme, hukuk, devlet, Türkiye.

CİNSİYETSİZLEŞTİRMENİN İKTİSADİ KARARLARA ETKİSİ[177]

ÖZET

İnsanlar kendi kültürlerinin cinsiyetlerine biçmiş olduğu davranma, giyinme ve konuşma gibi davranışlara uygun hareket etmektedirler. Bu doğrultuda cinsiyet, tüketimi etkileyen önemli kavramlardan birisidir. Kültürel değerlerin değişmesi toplumları farklılaştırmaktadır. Toplumun bütün kesiminde gerçekleşen bir süreç olarak değerlendirilen toplumsal değişim, o toplumun içinde bulunan her kurum ve her bireyi yakından etkilemekte aile yapısında, kadın ve erkek kimliklerinde büyük değişimler gözlenmektedir. Bu durum, bazı toplumlarda tüketim tercihlerinde cinsiyet farklılıklarını belirginleştirirken, bazı toplumlarda tüketimde cinsiyetler arası farklılıklara neden olmamaktadır, karar verme, güç, kaynaklar farklı cinsiyetler arasında dengeli bir şekilde dağılabilmektedir. Cinsiyetsizleştirme kavramı tartışılmakta cinsiyetli kelimesinin zıddı olarak, herhangi bir cinsiyete ait olmamayı ya da her iki cinsiyete birden ait olmayı ifade etmektedir. Sosyal bilimlerde kullanımı ise daha çok cinsiyetin toplumsal kısmında ayırt edici cinsiyet davranışlarının ortadan kalkması anlamında kullanılmaktadır. Çalışmanın amacı, ayırt edici cinsiyet davranışlarının ortadan kalkmasının iktisadi tercihlere etkisini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet, tüketim davranışları, cinsiyetsizleştirme, tüketim araştırmaları.

177 Yrd. Doç. Dr. Yeşim KUBAR, Fırat Üniversitesi, ykubar@firat.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

DİLEKÇE HAKKINDAN BİLGİ EDİNME HAKKINA YÖNETİMİN HESAP VEREBİLİRLİĞİ[178]

ÖZET

1980'li yıllara gelindiğinde geleneksel kamu yönetimi anlayışının terk edilerek, yeni kavramları kamu yönetimi literatürüne sokan değişimin önemli nedenlerinden biri, vatandaşların kamu sektörüne duyduğu güvenin azalmış olmasıdır. Kaybolan güvenin yeniden kazanılması için özel sektörden ödünç alınan kavramlar, kamu yönetiminde bir paradigma değişimine yol açmıştır. Bu kavramlardan biri olarak ön plana çıkan hesap verebilirlik, vatandaşa yönetim üzerinde denetim yetkisi vererek tek taraflı değil, karşılıklı bir ilişki kurmayı amaçlamaktadır. Hesap verebilirliğin uygulamaya geçirilmesi için ihtiyaç duyulan yasal düzenlemelerin Türk kamu yönetimindeki karşılığı 09.10.2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle olmuşsa da, öncesinde 01.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ve Anayasanın 74. Maddesinde düzenlenen dilekçe hakkı, bilgi edinme hakkının anayasal dayanağı olarak önem taşımaktadır.

Çalışmada, anayasal bir hak olan dilekçe hakkından sonra bilgi edinmenin de bir hak olarak yasalarda düzenlenmesinin, devlet kurumlarının hesap verebilirliğine etkisi incelenmektedir. Bu bağlamda ilk bölümde hesap verebilirlik kavramının kamu yönetimi literatürüne girişi ve bunu hazırlayan nedenler üzerinde durulmaktadır. İkinci bölümde yönetimin hesap verebilir bir nitelik kazanması için atılan adımlar, yönetim sistemlerinde yapılan düzenlemeler incelenmektedir. Son bölümde ise, Türkiye özelinde Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun yürürlüğe girmesinin kamu kurumları üzerinde yarattığı etki ve bu hakkın kullanımının sınırları değerlendirilmiştir.

SAFRANBOLU ÖRNEĞİNDE SAFRAN (CROCUS SATİVUS L.) BİTKİSİNİN ETNOBOTANİK ÖZELLİKLERİ[179]

ÖZET

Safran, en eski kültür bitkilerinden bir tanesi olup Mezopotamya medeniyetlerine kadar giden bir geçmişi vardır. Anlaşılacağı üzere bitkinin üremesi insan faktörüne bağlıdır. Safranın çiçekleri çok bol çiçek tozu vermesine rağmen, triploid yapıda bir bitki olması nedeniyle tohum bağlama durumu yoktur. Bu nedenle soğanlarıyla ürer ve çoğalır. Safran; tıbbi, aromatik ve kimyasal özellikleriyle sanayi, eczacılık, turizm, eko gastronomi ve sanat bilimlerinin odaklandığı üretimi zor, fiyatı altınla eşdeğer ulusal ve uluslararası pazarı bulunan bir bitkidir. Bu araştırmanın amacı; Safranbolu ve çevresinde, safran bitkisinden yerel halkın yararlanma biçimlerini ve yaşamlarındaki kullanım özelliklerini tespit etmektir. Belirtilen amaç doğrultusunda safran yetiştiricisi, safran tüketicisi ve yöre aktarları çalışmaya kaynaklık edecektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi içerisindeki derinlemesine görüşme tekniği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

178 Arş. Gör. Dr. Nahide Işıl ÇETİNKAYA İSTİKBAL, Kocaeli Üniversitesi, isil_c@hotmail.com
179 Prof. Dr. Mücahit COŞKUN, Karabük Üniversitesi, mcoskun@karabuk.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Araştırmayı önemli kılan daha önce bu biçimde alanda bir araştırmanın yapılmamış olmasıdır. Safranbolu'da; safranı insanlar lokum, aşure, zerde, baklava, keşkek, safran çorbası, safranlı pilav, çay, kolonya, boya gibi malzemelerin yapımında kullanmaktadır. Safranın sağlık açısından halk nazarındaki değeri ise; zindelik verdiğine, sinir sistemini yatıştırdığına ya da uyardığına, uykuyu düzenlediğine, kas gevşetici bir özellik taşıdığına, hazmı kolaylaştırdığına, astım ve öksürüğü tedavi ettiğine inanmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Safran, etnobotanik, Coğrafya, Safranbolu, Türkiye

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKİYE'NİN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİNE YÖNELİK BAKIŞ AÇILARININ İNCELENMESİ: BİR VAKIF ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ[180]

ÖZET

Türkiye'nin 1959 yılında Avrupa Ekonomik Topluluğu'na Ortak Üye olmak amacıyla başvurmasından bu yana Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri ekonomik, siyasal, sosyal koşullara bağlı olarak kimi zaman olumlu, kimi zaman olumsuz bir şekilde sürdürülmüştür. 2004 yılında aday üye statüsünü elde eden Türkiye'nin bugün Avrupa Birliği ile uyuşmazlık içinde olduğu çeşitli meseleler bulunmaktadır. Özellikle Türkiye ile Avrupa Birliği arasında son dönemde meydana gelen birtakım tartışmalar ilişkilerin seyrini etkilemektedir. Bu meseleler arasında vize serbestisi konusunda tarafların ortak bir karar üzerinde uzlaşamamaları, Suriyeli mülteciler sorunu, Gümrük Birliği Antlaşması'nın genişletilmesi tartışmaları, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi'nin almış olduğu karar doğrultusunda Türkiye'nin denetim sürecine alınması, idam tartışmaları, Avrupa'da aşırı sağ partilerin yükselişte olması ve bu partilerin birçoğunun Türkiye ile ilgili olumsuz açıklamaları yer almaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri doğrultusunda üniversite öğrencilerinin Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine bakış açılarını incelemektir. Araştırmanın örneklemini 2016-2017 Akademik Yılı Bahar Dönemi içerisinde çeşitli bölümlerde öğrenim gören 700 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada öğrencilerin örneklem olarak ele alınmasında Türkiye'nin genç ve dinamik bir nüfusa Arştsahip olmasının büyük payı bulunmaktadır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket yöntemi tercih edilmiştir. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne yönelik olumlu veya olumsuz görüşlerinin sebepleri, Türkiye'nin Avrupa Birliği haricinde bir alternatifinin olup olmadığı, Avrupa Birliği hakkında ne derece bilgi sahibi oldukları üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri, Üyelik Süreci, Öğrencilerin Bakış Açısı.

180 Öğr. Gör. Laçin AKYIL, İstanbul Arel Üniversitesi, lacinakyil@arel.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

EŞİK BEKÇİLERİNİN SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN TURİSTLERİN DESTİNASYON SEÇİMİNE ETKİSİ: OUTGOING ÖRNEĞİ[181]

ÖZET

Gelişen teknoloji ve sınırsızlık kitle iletişim araçlarını ve kullanıcılarını hızla etkilerken, yeni platformlarda geleneksel kavramların kabuğundan sıyrılmasına ve yeni misyonlar edinmesine de neden olmuştur. Özellikle sosyal medya gerçek dünyanın sınırlarının dışarısına çıkarken kullanıcıların karar verme süreçlerini de doğrudan etkiler hale gelmiştir. Yeni dünya düzeniyle birlikte kullanıcılara yön veren başka kullanıcılar da türemiştir. Günlük hayatlarından özel hayatlarına kadar her karar sürecinde bu kullanıcıların paylaşımları göz önüne alınarak uygulanmaktadır. Geleneksel medyada yer alan ve hangi enformasyonun nasıl aktarılması gerektiğinin kararını veren "eşik bekçisi" kavramının kabuk değiştirerek sosyal medyada kendisine yeni seçkinler yarattığı gözlemlenmiştir.

Bu çalışmada seçkinlerin sosyal medyada birer eşik bekçisi gibi hareket ederek kendi deneyimledikleri ve olağanüstü görsel paylaşımlarla destekledikleri turizm faaliyetlerinin turistlerin destinasyon seçimine olan etkisini ortaya koymak amaçlanmaktadır. Bu bağlamda, Türkiye'den outgoing turlara katılan ve rastgele seçilmiş 400 yerli turiste anket çalışması uygulanmış ve elde edilen veriler SPSS paket programı aracılığıyla analize tabii tutularak sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eşik Bekçisi, Sosyal Medya, Turizm, Destinasyon Seçimi

MARKA İMAJI, KURUMSAL İTİBAR, KALİTE ALGISI VE MÜŞTERİ SADAKATİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: SAĞLIK SEKTÖRÜNDE BİR İNCELEME[182]

ÖZET

Marka imajının kalite algısı ve müşteri sadakatine olumlu etkileri olduğunu gösteren çalışmalar yazında yer almaktadır. Kurumsal itibar bir işletmenin saygınlığını ifade etmekte olup müşteri sadakatini etkilemektedir. Pazarlama stratejilerinin etkili ve doğru şekilde oluşturulması için marka imajı, kurumsal itibar ve kalite algısının tüketici sadakatine olan etkisinin bilinmesi gerekmektedir. Yazında söz konusu değişkenlerin birbirleri ile olan ilişkileri farklı çalışmalarda ele alınmasına karşın, bu dört değişkenin etkileşimi tek bir araştırmada yeterince incelenmemiştir.

Çalışmasının amacı marka imajı, kurumsal itibar, kalite algısı ile müşteri sadakati arasındaki ilişkilerin incelenmesidir. Yapılan yazın taraması sonucunda şu araştırma soruları geliştirilmiştir: Marka imajı kalite algısını etkilemekte midir? Kurumsal itibar kalite algısını etkilemekte midir? Marka

181 Öğr. Gör. MESUT İRİS, BEYKENT UNIVERSITY, mesutiris34@gmail.com

Yrd. Doç. Dr. GÜL NİHAN GÜVEN YEŞİLDAĞ, BEYKENT UNIVERSITY, gulnihanguven@beykent.edu.tr

182 Yrd. Doç. Dr. TANER SIĞINDI, MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ, tanersigindi@mu.edu.tr.

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.usoskongre.net

imajı müşteri sadakatini etkilemekte midir? Kalite algısı müşteri sadakatini etkilemekte midir?

Çalışma devam etmektedir. Çalışmanın modelini test etmek için Türkiye sağlık sektöründe ampirik bir araştırma yapılacaktır. Sağlık hizmetleri sunan işletmeler Türkiye'de son yıllarda sayıca hızla artmış ve bu durum rekabetin ve markalaşma çalışmalarının yoğunlaşmasına neden olmuştur. Dolayısıyla bu sektörde veri toplanması uygun görülmüştür.

Farklı değişkenlerin tüketici sadakatini etkileme güçlerinin çeşitli sektörlerde veya kültürlerde farklılıklar göstereceği söylenebilir. Bu nedenle Türkiye'de söz konusu kavramların birbirlerini nasıl etkilediklerini inceleyen bir çalışma kuramsal açıdan pazarlama yazınına katkı sağlayacaktır. Diğer yandan çalışmadan elde edilecek sonuçların sağlık sektöründe ve pazarlama alanında çalışan karar vericilere destek olacağı düşünülmektedir. Araştırma bulgularının marka ve sadakat harcamalarının daha verimli yapılma imkanı sunacağı söylenebilir.

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

EŞZAMANLI SEMPOZYUM III

1ST INTERNATIONAL CONGRESS ON LANGUAGE AND LITERATURE

ENDÜLÜS ARAP EDEBİYATININ GELİŞMESİNDE KADIN ŞAİRLERİN ROLÜ[183]

ÖZET

Endülüs yarımadasının yaklaşık 711 yılında Müslümanlar tarafından fethedilmesiyle buradan ayrıldıkları tarih arasındaki uzun zaman zarfında ortaya konulan medeniyetin ihtişamının ve uygarlık tarihine getirdiği yeniliklerin hatırı sayılır bir yere sahip olduğu bilinmektedir. Medeniyetin her alanında kendini iyice hissettirmeye başlayan bu yenilikler, edebiyat sahasında da kendini göstermeye başlamış ve sahip olduğu o muhteşem kültürün etkisiyle bu alanda önemli şahsiyetlerin yetişmesine vesile olmuştur.

Endülüs'te ortaya çıkan Arap edebiyatının gelişmesinde erkek şairlerin yanı sıra kadın şairlerin de hatırı sayılır bir rolü vardır. Kadın şairler, Doğu'da kurulmuş olan geleneksel Arap edebiyatına oranla Batı'da gelişen Endülüs edebiyatında daha çok yer bulmuş ve pay sahibi olmuşlardır. Siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel hayatın her alanında söz sahibi olan bu kadın şairler, duygularını gayet açık bir şekilde ve tam bir özgürlük içerisinde dile getirmişlerdir. Öyle ki kaleme alınan bu şiirler arasında yer alan bazı beyitler, önde gelen Arap şairlerinin meşhur beyitleri arasında yer almıştır.

Biz bu bildirimizde, Endülüs Arap edebiyatı denince akla gelen meşhur erkek şairlerin gölgesinde kalmış bu kadın şairleri ön plana çıkararak, edebiyat dünyasında hak ettikleri ve layık oldukları konuma ışık tutmaya çalışıp şiirlerinden örnekler sunmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Endülüs, Arap, Edebiyat, Kadın, Şair.

GÜNÜMÜZ ALMANCA YABANCI DİL DERS KİTAPLARINDA TÜRKÇEDE BAZEN EDAT, BAZEN İLGEÇ, BAZEN DE ÖZSÖZCÜK OLARAK KARŞILIK BULAN ALMANCADAKİ 'PARTİKEL' KONUSUNUN ÖĞRETİM SORUNU ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA[184]

ÖZET

Türkçede bazen edat, bazen ilgeç, bazen de özsözcük (Balcı, 2003) olarak karşılık bulan Almancada 'Partikel' olarak adlandırılan sözcükler çoğu zaman sözlük anlamı olmayan küçük kelimeler olarak nitelenen, çekimlenemeyen sözcük grupları olarak tanımlanmaktadır. Bu yapılar tek başlarına bir cümle içerisinde öğe konumunda değildir ve bulundukları cümleden çıkarıldıklarında cümlenin yapısında bir değişikliğe veya bozulmaya neden olmazlar. Ancak her ne kadar dilbilgisel bir görevleri olmasa da 'Partikel' olarak adlandırılan sözcükler bir cümlenin anlamını, ifade edilmek isteneni, cümle içerisindeki vurgu noktalarını önemli derecede etkilerler.

183 Doç. Dr. Ömer İSHAKOĞLU, İstanbul Üniversitesi, o.ishakoglu@gmail.com

184 Prof. Dr. Sevinç MADEN, Trakya Üniversitesi, sevincmaden@trakya.edu.tr

Hayriye BACAKSIZ, Trakya Üniversitesi, bacaksizz@gmail.com

'Partikel' olarak adlandırılan az şeyle çok şey anlatan bu sözcük türünün özellikle konuşma dili göz önüne alındığında Alman Dilinde oldukça yaygın bir şekilde kullanılmakta olduğu görülür. Bu denli yaygın kullanılan bir yapının Türkçede tam bir karşılığının bulunmaması Almanca dil öğrenimi açısından çeşitli zorlukların yaşanmasına yol açabilmektedir. Almancayı anadil olarak konuşan kişilerin konuşmaları sırasında doğal olarak yer verdikleri bu yapıların öğrenilmesi, dili sonradan öğrenen kişiler için çok kolay değildir. Almanca öğrenenlerin bu yapıları kolayca kullanabilmeleri için öncelikle cümle içerisindeki işlevlerini öğrenmeleri gerekmektedir. Bu yüzden yabancı dile ait diğer bilgiler yanı sıra 'Partikel' konusunun da yabancı dil eğitimine dahil edilmesi önemlidir. Bu bağlamda yabancı dil öğretiminde başvurulan ders kitapları önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmada Almanca yabancı dil kitaplarında 'Partikel' olarak adlandırılan sözcüklere ne sıklıkta rastlandığı ve sözlük anlamı olmayan bu sözcüklerin nasıl öğretilmeye çalışıldığı irdelenmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından Almanca dersleri için kullanılması tavsiye edilen A1.1, A1.2 ve A2.1 seviyelerindeki yabancı dil kitaplarının incelendiği bu çalışmada tarama modeli deseni kullanılmıştır. Yapılan inceleme sonucunda ele alınan Almanca yabancı dil kitaplarında Türkçede bazen edat, bazen ilgeç, bazen de özsözcük olarak karşılık bulan Almancada 'Partikel' olarak adlandırılan sözcüklere belli oranda yer verildiği, ancak bu yapıların özelliklerini ya da cümle içerisindeki işlevlerini açıklayan bilgilerin yeterli düzeyde olmadığı sonucuna varılmış, bu çalışma ile konuya ilişkin bir nebze ışık tutabilmek için yapılan literatür taraması sonucunda 'Partikel' konusunun sadece Türkçe ile karşılaştırmalı çalışmalarda çok farklı biçimlerde ele alınmadığı aynı zamanda Alman araştırmacılar tarafından yazılan makalelerde ve Almanca başvuru kaynaklarında da görüş farklılıklarının olduğu ve 'Partikel' olarak adlandırılan kelimeler ile ilgili birbirinden oldukça farklı gruplandırmaların yapıldığı görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Yabancı dil olarak Almanca öğretimi, Almanca ders kitapları, Almancada Partikel, Türkçede edat, ilgeç, özsözcük, öğretme-öğrenme sorunu

ATASÖZLERİNİN YARATICI DRAMA İLE ÖĞRETİLMESİ[185]

ÖZET

Bu çalışmanın amacı ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin söz varlığını geliştirmede hikâye temelli yaratıcı drama yönteminin etkisini ortaya koymaktır. Araştırma ön test-son test kontrol gruplu deneysel model olarak planlanmıştır. Araştırmada nicel ve nitel tekniklerin birlikte kullanılmasına imkân sağlayan karma yöntem kullanılmıştır. Çalışma Kırşehir ilindeki bir ilkokulda bir deney ve bir kontrol grubu olarak belirlenmiş iki 4. sınıf şubesindeki öğrenciler ile gerçekleştirilmiştir. Uygulama sürecinde; atasözlerinin belirlenmesi, atasözleri ile ilgili anlama testlerinin hazırlanması ve uygulanması, atasözleri ile ilgili hikâyelerin oluşturulması, oluşturulan

185 Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN, AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ, ayfersahin1@gmail.com.

hikâyelerin drama yoluyla canlandırmalarının yapılması ve son testlerin uygulanması süreci izlenmiştir. Araştırma sonucunda deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin atasözlerini anlama puanları karşılaştırıldığında atasözlerini drama tekniği ile öğrenen deney grubu öğrencilerinin puanlarının kontrol grubu öğrencilerinden daha yüksek olduğu fakat bu farkın istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmadığı; deney grubu öğrencilerinin ön test ve son test puanlarının ise anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Temel eğitim düzeyinde atasözleri gibi dolaylı ve mecazî anlamlar içeren ve bu yaş grubu öğrencileri için anlaşılması, yerli yerinde kullanılması zor olan söyleyişlerin öğretilmesinde yaratıcı drama tekniğinin kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaratıcı drama tekniği, atasözü, hikâye.

FARKLI BİR ÂŞIK PAŞA PORTRESİ: AMASYA TARİHİ MÜELLİFİNE GÖRE ÂŞIK PAŞA[186]

ÖZET

Âşık Paşa, Türk dili ve edebiyatının Anadolu'daki macerasının yolbaşçılarından biridir. Onun, daha 14. yüzyıl başlarında yazdığı Garîbnâme'si Anadolu'da kaleme alınmış ilk büyük Türkçe eserlerdendir. Eserin tercüme değil telif olması, önemini br kat daha artırmaktadır. Kuşkusuz en önemli eseri olan Garîbnâme dışında irili ufaklı on kadar eser kaleme alan Âşık Paşa'nın hayatı ana hatlarıyla tespit edilmiştir. Babaî isyanları esnasında idam edilen Baba İlyas'ın torunu, Muhlis Paşa'nın oğludur. Âşık Paşa'nın hayatı hakkındaki temel bilgi kaynağımız, oğlu Elvan Çelebi'nin yazdığı Menâkıbu'l-kudsiyye'dir. Mevcut bilgilere göre o, Hicrî 670 yılında doğmuş,13 yaşında geldiği Kırşehir'de 63 yaşında iken 13 Safer 733 tarihinde (3 Kasım 1332, Salı günü) "nâgehân" ölmüştür. Kabri, vefat ettiği Kırşehir'dedir.

Amasya Tarihi Hüseyin Hüsameddin ise bambaşka bir Âşık Paşa biyografisi ortaya koymaktadır. Arapça, Farsça, Türkçe yüzlerce kaynaktan yararlanılarak yazılan Amasya Tarihi, Türk şehir tarihçiliğinin en önemli eseridir. Eserin muhtelif ciltlerinde Âşık Paşa'ya, atalarına ve çocuklarına ve soyundan gelen birçok kişiye dair ve ailesine dair bilgiler mevcuttur.

Bildirimizde, Âşık Paşa'nın hem hayatına hem de eserlerine dair bilinenden çok farklı bilgilerin bulunduğu Amasya Tarihi müellifinin gözünden Âşık Paşa tanıtılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Âşık Paşa, Amasya Tarihi, Hüseyin Hüsameddin, biyografi

186 Prof. Dr. MEHMET FATİH KÖKSAL, AMASYA ÜNİVERSİTESİ, mfkoksal@gmail.com.

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

"GARİP BİR TÖREN". SOCIO-LINGUISTIC COMPREHENSION PROCESSES AND PRAGMATIC AWARENESS OF TURKISH LEARNERS AT B2-C1 LEVELS. A TESTING EXAMPLE OF GREEK-SPEAKING STUDENTS.[187]

ABSTRACT

By correlating the speech act to its implementation within the boundaries of the university environment, this particular study orientates towards the interlinguistic phenotypes produced by students of the Turkish language during the learning process on the course of the curriculum of the Department of Turkish Studies & Modern Asiatic Studies.

In a contemporary, evolving research program, launched on 2013, interlanguage issues of the students, integrated into a system of multivariate analysis, are being examined. The progress of the intaking capability on morphological and syntactical aspects is investigated, as well as the assimilation levels of the conditions leading to a successful pragmatic interaction between the inputting of the teaching process and the outputting of the language product, in generally. Our aim, within this paper, is to give some raw data received by preliminary reports regarding in an unusual reading comprehension test, the socio-linguistic dimensions and the pragmatic correlations on the B2-C1 learning levels.

Key words: Applied Linguistics, socio-linguistic variations, pragmatics, interlanguage, reading comprehension testing

"HOW GREEK STUDENTS LEARNING TURKISH?" INTERLANGUAGE OBSERVATIONS AT THE VERBAL CONSTRUCTION LEARNING PROCESS IN A1 & A2 LEVELS. MORPHO-SYNTACTICAL AND PRAGMATIC APPROACHES IN A COMPARATIVE LINGUISTIC ENVIRONMENT.[188]

ABSTRACT

At this poster we make an effort to describe the acquisition of the verbal construction in Turkish, from the very first learning levels, of the students of the Department of Turkish Studies, University of Athens. A population of 50 students (25 at each level) is calling to complete 2 different tests, oriented to the verbal form in Turkish. A comparative analysis of the morphological and the syntactical deviations of the norm, avoidance or pragmatic differentiations, try to explain the formation of interlinguistic patterns at the frame of learning strategies, from the beginning of the learning process.

187 Konstantinos BILALIS, M. KARASTAMATI, El. TZITSI, Ir. KOTSELİ.

188 Maria Karastamati, El. TZITSI, S. MARAVELI, M. KARASTAMATI, Ir. KOTSELİ

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

YENİ HİTİT 1 YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTABININ DİL BİLGİSİ KONULARININ AVRUPA ORTAK BAŞVURU METNİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ[189]

ÖZET

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde dil bilgisi konularına yer verilip verilmemesi ya da yer verilecekse hangi düzey için ne kadar yer verilmesi gerektiği alanyazında tartışılan konulardandır. Bu çalışmada yabancılara Türkçe öğretimi alanında en sık kullanılan kitaplardan biri olan Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 1' in dil bilgisi konularını temel düzeyde nasıl ele aldığı, hangi konu sıralamasını takip ettiği ve konuların hangi etkinliklerle nasıl anlatıldığı incelenmiştir. Bu incelemeler Avrupa Ortak Başvuru Metni ölçüt alınarak yapılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olan doküman analizine yer verilmiştir. Değerlendirme yapılırken yabancılara Türkçe öğretimindeki dil bilgisel temel sorunlar ve çözüm önerileri üzerinde de durulmuştur. "Dil bilgisi konuları kitaplarda ne kadar yer almalı? Hangi seviyede hangi dil bilgisi konusuna yer verilmelidir?" soruları çerçevesinde inceleme yapılmıştır. Böylece var olanın tespiti ile var olması gerekenin ise tasviri yapılmış ve bunlar arasındaki farklar dile getirilmeye çalışılmıştır. Çalışma verilerinden hareketle geliştirilen önerilerin alan yazına katkı sunması umulmaktadır.

Anahtar sözcükler: A1 (temel düzey), dil bilgisi, yabancılara Türkçe öğretimi, Yeni Hitit ders kitabı

"ORTA ASYA" MİTİ, ORYANTALİZM VE CENGİZ AYTMATOV[190]

ÖZET

Edebiyat eserleri sadece okura duyusal haz vermek için oluşturulmamıştır. En duygusal söylemlerin ardında bile bir düşünceyi iletme kaygısını bulabilmek mümkündür. Bu isteyerek ya da istemeden söyleyenin/yazanın gerçekleştirdiği bir şeydir. Ancak doğrudan düşünceyi geliştirmeye yönelik, kurgusallıktan uzak eserlerde vardır. Bunun bir örneği olarak Jale Parla, Efendilik/Şarkiyatçılık/Kölelik eserinde oryantalizmi Türk Miti etrafında incelemiştir. Bu çalışmada ise farklı bir okuma yapılarak oryantalizm Orta Asya miti üzerinde incelenecektir. Oryantalizm üzerine yapılan araştırmalarda söze Edward Said'le başlamak adeta bir gelenek haline gelmiştir. Gerçi terimleştirme anlamında oryantalizm sözcüğünün kullanılmasından yola çıkıldığında Said'e göndermek yapmak gerekir. Fakat şurası da bir gerçek ki aslında Edward Said'in 1978'de yayımladığı "Oryantalizm" adlı eseriyle aslında malum ilam edilmiştir. Öncesinde Batı'nın Doğu'ya bakış açısı zaten bilinmektedir. Eser yayınlandıktan dört yıl sonra Türkçe'ye çevrilse de aslında Cemil Meriç'in kompoze olarak anlattıklarının Said'in ağzından yankılanmasıdır. Bu bildiride oryantalizm çerçevesinde Doğu neresidir, batının bir başka doğusu var mıdır? sorularına Orta Asya miti çerçevesinde

189 Doç. Dr. Mesut GÜN, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, mesutgun@nevsehir.edu.tr

Meltem ŞAHİN, Milli Eğitim Bakanlığı, meltemmmsahin@hotmail.com

190 Dr. Canan Olpak KOÇ

cevap aranacaktır. Anahtar kelimeler: Edebiyat eseri, Oryantalizm, Doğu Neresi?

PARİS'TE BİR TÜRK VE ŞARK'IN SERÇESİ ROMANLARINDA BATI TECRÜBESİ[191]

ÖZET

Osmanlı Devleti'nde Batılılaşma hareketleri XIX. yüzyılda hız kazanmıştır. Osmanlı Batı ile olan ilişkisini Fransa/Paris kanalıyla sağlar. Önce Fransızcadan yapılar çeviriler vasıtasıyla Fransız ve diğer Avrupa edebiyatları tanınır. Yeni tema ve türler Türk edebiyatına girer. Batılı hayat tarzı ve Batılı tipler Türk romanında işlenmeye başlanır. Batılılaşmanın yerli hayattaki görüntülerine yer verilir. Eserlerde Doğu ve Batı medeniyetlerinin karşılaştırma fikriyle ele alındığı görülür. Ahmet Midhat Efendi 1876'da Paris'te Bir Türk adlı romanını yazar. Batı medeniyeti unsurlarıyla temasa geçecek olan kahraman artık kendi ülkesinde değil medeniyetin/sanatın/düşüncenin merkezi olarak görülen Paris'tedir. Batılılaşma hareketi karşısında kahramanına Paris tecrübesini yaşatan diğer bir yazar Tevfik el-Hakim'dir. Mısırlı yazar Tevfik el-Hakim de 1938'de yazdığı Şark'ın Serçesi (Usfurûn Mine'ş-Şark) adlı eserinde Paris'i mekân olarak seçmiştir. Roman kahramanlarının Batı medeniyeti karşısındaki tutumlarını kendi memleketlerinde değil o medeniyetin merkezi olan Paris'te sergilemeleri dikkat çekicidir. Benzer tecrübeler yaşarlar ve benzer tutum gösterirler.

Bu çalışmada karşılaştırma yöntemi ile roman kahramanlarının Doğu-Batı medeniyeti üzerine değerlendirmeleri ve iki toplumun modernleşme süreci irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Medeniyet, Batılılaşma, Paris, Roman, Ahmet Midhat, Tevfik el-Hakim

SINIFSAL BİR FARKLILIĞIN ROMANI OLARAK YARIN YARIN[192]

ÖZET

Edebiyata oyun yazarak başlayan ve ardından roman ve öykü gibi türlerle yazma edimine devam eden Pınar Kür (1943-), romanlarında gerek seçtiği temalar gerekse modern anlatı tekniklerini kullanması ile çağdaş Türk edebiyatının isimleri arasında yer alır. Kür'ün uzun yıllar Amerika ve Fransa'da yaşaması, ona geleneksel değerlerden uzak olan modern insanı gözlemleme ve bu insanı da alışılmış kalıpların dışında romanlarına aktarma imkânını sunar. Bu noktada roman karakterlerini, ağırlıklı olarak sanat ve burjuva çevresinden seçer; bunları da kendi dar çevrelerinin dışına çıkamayan ve yaşamlarını cinselliğe sıkıştıran kişiler olarak kurgular. Ancak Kür ilk romanı Yarın Yarın'da (1976), burjuva ve devrimci gibi iki farklı sınıftan seçtiği karakterlerini, 12 Mart ekseninde karşı karşıya getirir. Bu anlamda bireysel

191 Yrd. Doç. Dr. Hülya ÜRKMEZ, Sakarya Üniversitesi, hurkmez@sakarya.edu.tr
192 Yrd. Doç. Dr. NİLÜFER İLHAN, Bozok Üniversitesi, nil.66@hotmail.com

ve toplumsal temaların yer aldığı roman, iki farklı sınıfı temsil eden karakterlerin çatışmasını, bu çatışma sonucu onların erginleşmesini yahut yaşamlarını düz bir çizgide sürdürmesini ele alır. Bu çalışmada, romandaki olay örgüsü, zaman, mekân, anlatıcı, bakış açısı, dil ve üslup, anlatım teknikleri, şahıs kadrosu ve tematik düzlem sınıfsal farklılık bağlamında değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Roman, burjuva, devrim, 12 Mart, Pınar Kür.

TURKISH ELT STUDENTS' VIEWS ON BRITISH CULTURE – AN EXPLORATORY STUDY[193]

ABSTRACT

The aim of this study is to elicit opinions of Turkish EFL students' beliefs about British Culture as a result of the selective course on British culture they took for spring term at a Turkish university. One of the areas that need further exploration in ELT methodology is to understand ELT students' attitudes towards the culture of the language that they are aiming to teach in the future. With this purpose, a selective course was designed in order to learn and analyse the target culture involving various aspects of the British culture. At the end of the term, semi-structured interviews were conducted with volunteering students and the findings of this study are based on the opinions asserted by the student teachers. The interview data is analysed using Thematic Analysis. Preliminary findings showed that student teachers appreciate the course contents and final findings are yet to come.

TÜRKÇE'NİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ SINIF ORTAMLARINDA KOD DEĞİŞİMİNE YÖNELİK GÖZLEMLER[194]

ÖZET

İkidilli toplumlara özgü bir olgu olan kod değiştirme (code switching), alanyazında bireyin iletişim sürecinde etkili iletişim kurmak adına bilinçli veya bilinçsiz olarak iki veya daha fazla farklı dili bir arada kullanması olarak tanımlanmaktadır. Kod değişiminin dilsel boşlukları doldurma, etnik kimliği yansıtma ve metin üreticisinin belirli söylemsel amaçlarını gerçekleştirmek gibi birçok işlevi bulunmaktadır. Yabancı dil öğretim ortamlarında da öğretmen ve öğrenciler tarafından zaman zaman kod değişimine başvurulmaktadır. Alanyazında sınıf ortamlarında kod değişimine genellikle şu durumlarda başvurulduğu belirtilmektedir:

1. Öğrenci veya Öğretmen dilsel güvensizlik/yetersizlik hissettiğinde
2. Konu değişimini vurgulamak için

193 Yrd. Doç. Dr. SEZEN SEYMEN BİLGİN,Kocaeli Üniversitesi, sezenseymen@gmail.com
194 Yrd. Doç. Dr. Elçin ESMER, Mersin Üniversitesi, elciny@yahoo.com

3. Duyguların anlık değişimini ifade etmek veya söylem ortamında öğrenci ve öğretmen arasında duygusal bağ kurmak diğer bir ifade ile kod değişimini duygusal işlev amacı ile kullanma

4. Öğretmen veya öğrencinin aynı mesajı açıklık sağlamak adına her iki dilde ifade etmesi yani kod değişimini yineleme işlevi ile kullanma

5. Öğretmenin sosyal dayanışma ve arkadaşlığı belirtmek adına öğrencilerin birinci diline dönmesi yani kod değişimini sosyal işlev amacı ile kullanma

Bu çalışmada Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretimi sınıf ortamlarında öğretmen ve öğrenciler tarafından kod değişimine ne zaman ve niçin başvurulduğu betimlenmeye çalışılacaktır. Bu amaç doğrultusunda Mersin Üniversitesi Türkçe Uygulama ve Araştırma Merkezinde görev alan 20 akademisyen ile yüz yüze görüşme ve aynı kurumda öğretim gören 60 öğrenciye bu çalışma kapsamında geliştirilecek bir anket uygulanacaktır. Araştırmanın amacına uygun olarak çalışmada betimsel tarama araştırma deseni kullanılacak olup nitel ve nicel yaklaşımlar benimsenecektir. Çalışma sonucunda sınıf ortamlarında öğretmen ve öğrencilerin genellikle dilbilgisi öğretimi esnasında Türkçe-İngilizce veya Türkçe-Arapça kod değişimlerine başvurdukları; öğretmenlerin öğrencilere nazaran kod değişimine daha az başvurmakla birlikte özellikle iletmek istedikleri mesaja açıklık getirmek adına yineleme işlevi ile kod değişimini kullandıkları; öğrencilerin ise sınıf ortamlarında özellikle dilsel güvensizlik/yetersizlik hissettiklerinde Türkçe-İngilizce, Türkçe-Arapça kod değişimlerine daha çok başvurdukları sonucuna ulaşılacağı varsayılmaktadır. Bu çalışma sonuçlarının Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretimi çalışmalarına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Kod değişimi, Türkçe, yabancı dil öğretimi

TÜRKÇEDEKİ BURUNSU ÜNSÜZLERİN AKUSTİK ÖZELLİKLERİ[195]

ÖZET

Burunsu ünsüzler, geniz ve burun boşluklarının ses yoluna dahil olmasıyla boğumlanan konuşma sesleridir. Akustik açıdan ünlülere benzer, ancak enerjilerinin düşük olmasıyla onlardan ayrılır. Türkçede sesbirim görevi olan iki burunsu ünsüz vardır: çift dudak ünsüzü olan /m/ ve diş ünsüzü olan /n/. Bazı Anadolu ağızlarında mevcut olan damak n'si (/ŋ/) ayrı bir sesbirim olmayıp /n/ ünsüzünün bir alt sesbirimidir.

Burunsu ünsüzlerin akustiğiyle ilgili farklı diller üzerinde yapılmış çok sayıda çalışma mevcuttur. Türkçe için böyle bir çalışma yapılmadığından bu ünsüzlerin akustiğinin diğer dillerdekine ne kadar benzediğiyle ilgili bilgimiz yoktur.

Çalışmanın amacı, Türkçedeki burunsu ünsüzlerin akustik özelliklerini ortaya koymak, ağız çalışmalarında damak n'sinin varlığını göstermek için bir

195 Prof. Dr. Mehmet Akif KILIÇ, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, makilic@yahoo.com

yöntem geliştirmek ve burunsu ünsüzleri ilgilendiren konuşma bozukluklarının değerlendirilebilmesi için bir başvuru kaynağı oluşturmaktır.

Bu çalışmada, amaca yönelik hazırlanan kelime listesi beşi erkek, beşi kadın 10 gönüllü tarafından seslendirilerek kaydedilmiş, kayıtlı malzeme üzerinde Praat programı kullanılarak burunsu ünsüzlerin temel frekans, formant frekansları ve hareketleri, spektral eğim parametreleri, süre ve şiddet özellikleri gibi akustik özellikleri araştırılmıştır.

TÜRKİYE'DE ARAP DİLİ ve BELAĞATI ANABİLİM DALLARINDA ENDÜLÜS KONULU ÇALIŞMALAR ÜZERİNE BİR İNCELEME[196]

ÖZET

Bu çalışmada, Türkiye'de İlahiyat Fakülteleri ile diğer fakültelerde yer alan Arap Dili ve Belağati Anabilim Dallarında Endülüs konulu çalışmaların detaylı bir analizinin yapılması hedeflenmektedir.

Çalışmada, bu tür araştırmaların yapılmasına iten nedenler, Türkiyedeki Arap Dili ve Belağati alanıdaki öğretime katkıları ve sonuçları ile benzeri konular üzerinde durulacaktır.

17. YÜZYILDAN GÜNÜMÜZE TÜRK MEZAR TAŞI KİTABELERİNİN EDEBÎ VE ESTETİK DEĞERLERİ[197]

ÖZET

Ölüm, insanoğlunun dünyadaki var oluşunun en temel ve kadîm realitesidir. Bir gün ölecek olma düşüncesi insanı rahatsız ve mustarip ettiği kadar, onu sanata, edebiyata, kelimenin en geniş mânâsıyla medeniyete itmiştir. İnsanoğlu, sanat eserleri ile dünyayı ve hayatı daha zevkli, yaşanılır kılma gayreti içerisinde olmuştur. Türk-İslâm medeniyeti de dünyayı ve ukbâyı beraberce benimsemiş, önemsemiş, ölümle anlaşmanın yolunu da onu estetize ederek bulmuştur. Özellikle Osmanlı asırlarında vücuda getirilen mezar taşları, mimarî, hat ve sanat tarihi kadar edebiyat tarihimizin de çok dikkate değer ve özellikli unsurlarındandır. Mezar taşlarının kitabelerinde medeniyetimizin hayat ve memat karşısında aldığı tavır net biçimde görülür. Bu kitabeler, yaklaşık 200 yıldır devam eden Batılılaşma / Modernleşme; tersten bir bakışla yabancılaşma / uzaklaşma sürecinin ise en net aynalarındandır. Bu metinlerde başta dinî duygular olmak üzere, siyaset, cinsiyet, devlet, millet ve meslek kavramlarından en az birisi mutlaka bulunur. Tebliğde, görseller eşliğinde, İstanbul mezarlık ve hazirelerinden seçilmiş, 17. yüzyıldan günümüze özellikli mezar taşları ve kitabelerin söz konusu estetik ve edebî değerleri üzerinde durulacaktır.

196 Doç. Dr. Murat SULA, KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, muratsula@ktu.edu.tr
197 Doç. Dr. Mehmet SAMSAKÇI, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, samsakci@istanbul.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

DAF KOMPAKT A1-B1 ALMANCA DERS KİTABINDA ALMAN KÜLTÜRÜNÜN ALMANCA KONUŞULAN ÜLKELERE (D-A-CH-L) GÖRE AKTARIMI[198]

ÖZET

Ders kitapları sadece dili öğretmek için değil, aynı zamanda "öğrenilen dilin konuşulduğu ülkeler hakkında bilgi" (Erdmenger, 1996) olarak ülke bilgisi aktarmak için de kullanılır, zira dil aynı zamanda erek dilin kültürünü de barındırır. Almanca öğretilirken ise özellikle Alman kültürünün sadece Almanya ile sınırlı olmayıp, Almancanın resmi dil olduğu Avusturya, İsviçre ve Liechtenstein'dan kültürel öğeleri de kapsadığı göz önünde bulundurulmalıdır, ancak bu husus Almanca ders kitaplarında genelde göz ardı edilmektedir.

Bu çalışmada 2014-2015 eğitim-öğretim yılından itibaren Trakya Üniversitesi Zorunlu Almanca Hazırlık Sınıflarında iki yıl boyunca kullanılan DaF kompakt A1-B1 ders kitabında Alman kültürünün D-A-CH-L bağlamında nasıl aktarıldığı tespit edilmiştir. Bunun için ders kitaplarında ünitelerin içeriği Almancanın resmi dil olarak konuşulan ülkelerin (D-A-CH-L) kültürüne ait öğeler açısından incelenmiştir. Ünite içinde okuma ve dinleme metinleri ele alınmıştır. İçerikleri Almancanın dilsel farklılıkları, farklı şive ve ağızlar konusunda farkındalık yaratma, kültürel farklılıklar ve genel olarak kültürel öğeler açısından incelenmiştir. Son olarak kültürel öğelerin birbirlerine orantısı alınarak, D-A-CH-L kültür öğelerinin kitap içindeki dağılım yüzdeleri tespit edilmiştir. Elde edilen veriler sonucunda DaF kompakt A1-B1 ders kitabında Almancanın resmi dil olarak konuşulduğu ülkelerin tamamından kültürel öğeler verildiği, dilsel farklılıklara, şive ve ağızlara ve kültürel farklılıklara yer verildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Almanca Ders Kitabı, Alman Kültürü, Ülke Bilgisi, Kültürel Farklılıklar

EDEBİYAT UYARLAMALARI VE BİR UYARLAMA ÖRNEĞİ OLARAK "KURT KANUNU"[199]

ÖZET

Bu bildiride edebiyat ve sinema ilişkisi ele alınacaktır. Edebiyat biçim, içerik ilişkisinin kuvveti ile varolmaktadır. İnsanları etkileme gücüne sahip olan bu kurgu dünyanın eserleri görsel sanatlarla etkileşime girince daha fazla güç mü kazanmaktadır? Veyahut kurgu alanın okura sunduğu hayal edebilme durumunu sabitleyen ve sınırlayan bir hal mi almaktadır? Bu sorular, okuru edebiyatın sinema/dizi uyarlamalarına götürmektedir. İki farklı sanat dalı olan edebiyat ve sinema etkileşim içerisindedir. İnsanın en eski devirlerden bu yana kurguya ilgisi olmuştur. Sözlü dönemlerden kalma mitlerin, destanların

198 Okt. Nilüfer Epçeli, Trakya Ünversitesi, niluferepceli@trakya.edu.tR

Öğr. Gör. Güleser KORKMAZER, Trakya Ünversitesi, guleserkorkmazer@trakya.edu.tr

199 Dr. CANAN OLPAK KOÇ

varlığı bu durumun göstergesidir. Nesneler ve kişiler hakkındaki tasavvurlarda bile bir hikâyenin uydurulması, olay bütünlüğünün hayal gücüne ve yaratıcı yeteneğe etkisidir. Bu eserlerin görsel sanatlara aktarılması iki sanat dalının etkileşimi ile başlar. Sinema ile edebiyat arasındaki ilişki 20. Yüzyılın başlarından itibaren gelişir. Son yıllarda da birçok romanın sinema/dizi olarak uyarlamasının yapıldığı görülür. Bu bağlamda Kemal Tahir'in Kurt Kanunu romanının görsel sanatlara dönüşümü üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Edebiyat, Edebiyat-Sinema/Dizi İlişkisi, Kurgu Uyarlamaları, Kurt Kanunu Romanı.

A STUDY ON SPEECH ACT BEHAVIOUR OF NATIVE ENGLISH SPEAKERS AND TURKISH EFL LEARNERS: A QUANTITATIVE APPROACH[200]

ABSTRACT

Depending on our previous knowledge and many studies about differences between learning and acquisition, we think there should also be a difference between the outcomes of speakers who acquired the language and the ones who have learned it. Our area of research on this question is the speech acts produced by the two kinds of speakers.

In our quantitative study, we hypothesise that, native speakers (speakers who acquired the language) use more indirect speech acts than non-native speakers (speakers who learned the language); and this is because, indirect speech acts mostly depend on conditions and situations or "on a recognition of the intended perlocutionary effect of an utterance on a particular occasion (Brown & Yule, 1983, p. 232).

In this study, applying the same process as in McManis, Stollenwerk & Zneng – Sheng (1987b), we have gathered data from both native and non-native speakers and performed an analysis to identify the speech productions – direct and indirect speech acts. All subjects were high level learners/speakers who were proficient in the language. Data collection was based on subjects' utterances during a role-play task, where they were supposed to create speeches according to imaginary situations.

The results of the study have shown that there is a difference between the number of direct and indirect speech acts produced by native and non-native speakers. And according to the outcomes, the number of indirect speech acts produced by native speakers outweigh the number of speech acts produced by non-native speakers.

Key words: speech acts, acquisition, leaning, native, non-native

200 Okt. BÜLENT KARAŞİNİK, Trakya Üniversitesi, isayter@yahoo.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

ESTUDİO COMPARATİVO DE FÓRMULAS SOCİALES EN MANUALES DE ESPAÑOL Y TURCO[201]

RESUMEN

En cuanto a consideraciones sociopragmaticas del uso del lenguaje se refiere, es importante prestae especial atención a la realizaciónde los actos del habla, la selección de vocabulario y al uso de fórmulas prefabricadas. El nivel de competencia lingüística está estrechamente relacionada con la competencia sociopragmática del hablante. Un bajo nivel de la competencia sociopragmática del uso del lenguaje puede producir errores en el uso de los actos del habla provocando que el alumno no realice correctamente la acción y/ o el enunciado requerido por la situación, como por ejemplo pedir disculpas, pedir algo, dar las gracias... El objetivo de este estudio de investigación es examinar dos libros de texto de los niveles A1 y A2 escritos para la enseñanza de las lenguas española y turca usando como guía el Plan Curricular del Instituto Cervantes. En este estudio se examina la presencia de formulas rutinarias para las funciones comunicativas de realizar y responder a un saludo y una despedida, y comprar en tiendas. Con ello, se busca identificar las diferencias de uso de la lengua entre estos dos idiomas. Los resultados del presente estudio indican que las fórmulas rutinarias examinadas en turco comparadas con las españolas difieren en términos de uso y frecuencia. Teniendo en cuenta que el uso de fórmulas rutinarias es una fuente importante que determina la idoneidad del uso del idioma no nativo, este estudio comparativo proporciona ideas para los profesionales, diseñadores de materiales y planificadores de currículo que trabajan en el área de la enseñanza del español y del turco.

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE DİL VE KÜLTÜR AKTARIMI ARACI OLARAK EDEBİ METİNLERİN KULLANIMI[202]

ÖZET

Türkçe dersi bir beceri dersidir. Bu derste öğrencilere dile özgü temel becerileri kazandırmanın yanında içinde bulunduğu toplumun kültürel değerlerini benimseme ve bu değerlere sahip çıkma da amaçlanmıştır. Bu bakımdan Türkçe dersi beceri dersi olmanın yanında bir kültür aktarımı dersidir. Dil ile kültür arasındaki yakın ilişkiye dikkat edildiğinde dil öğretiminin bir kültürleşme süreci olduğu görülür. Bu bakımdan Türk kültürüne ait ürünlerin ders için hazırlanan materyallere aktarılması önemlidir. Türkçe derslerinin ders kitapları aracılığıyla yapıldığı düşünüldüğünde metinlerin bu aktarım sürecinin en önemli unsurlarından biri olduğu görülür. Bu noktada seçilecek edebi metinler okuma, dinleme anlama becerilerinin yanında konuşma ve yazma becerilerinin de temelini oluşturur. Dilin kültürle ilişkisini tanıtan edebi metinlerden alınan kesitler aracılığıyla öğrencilerin konuşma ve yazma yani anlatma becerileri de

201 Assist. Prof. Dr. Hatice Sezgi SARAÇ, Instr. Elena SEOANE
202 Arş. Gör. FUNDA AMANVERMEZ, Marmara Üniversitesi, fundaamanvermez@hotmail.com

geliştirilebilir. Bu yaklaşım ana dili derslerinde olduğu kadar uygun yöntem, teknik ve düzenlemelerle yabancılara Türkçe öğretiminde de önemlidir.

Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "Beş Şehir" isimli denemesi şehirlerin kültür ve medeniyet bağlamında barındırdığı değerler bakımından önemlidir. Tanpınar bu eserinde kendisine çerçeve olarak seçtiği şehirlerin arkasından kendi insanımızı ve hayatımızı yani kültürümüzü anlatır. Bunu yaparken de zaman içerisinde değişen ve gelişen kültür çehremizi yansıtır.

Bu çalışmada Tanpınar'ın "Beş Şehir" isimli eserinde geçen kültürel değerlerin tespit edilmesi ve eğitimde kullanılabilirliği açısından İstanbul bölümünün incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi ile yapılmıştır. Veriler MAXQDA 12 ile çözümlenmiştir. Kültürel değerler "sosyal hayat, mimari, meslekler, bölgesel özellikler, yer ve mekân" olmak üzere beş alt temaya ayrılmıştır. Bu değerlerin konuşma ve yazma etkinliklerinde ne şekilde faydalanılabileceği üzerine öneriler sunulacaktır.

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRENENLERİN B2 SEVİYESİNDEKİ YAZIM YANLIŞLARI[203]

ÖZET

Yazma becerisi ana dili edinimi ve eğitimi sürecinde de en son kazanılan ve dil becerileri arasında öğrenciler tarafından en zor olarak nitelenen beceri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum yabancı dil öğrenenler için de geçerlidir. Bir konu hakkında etkili ve anlaşılır bir yazı yazabilmek için kullanılan dilin dil bilgisi kurallarını bilmek ve o dilde yeterli söz varlığına sahip olmak gerekmektedir. Yabancı dil öğrenicileri sözü edilen bilgilere sahip olsalar bile yazma sırasında bulundukları seviyelere göre çeşitli hatalar yapabilmektedir. İşte bu çalışmanın amacı Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin B2 seviyesinde yaptıkları yazım yanlışlarını belirleyerek nedenlerini anlamaya çalışmak ve bu yanlışların öğretim süreci içerisinde düzeltilebilmesi için yapılabilecekler konusunda değerlendirmede bulunmaktır. Tarama modelinin kullanıldığı bu araştırmanın verileri çalışmanın yapıldığı tarihte B2 düzeyinde bulunan 28 yabancı öğrencinin yazılı anlatımlarının incelenmesiyle elde edilmiştir. Toplanan veriler "dil bilgisi, yazım-noktalama, söz dizimi ve kelime seçimi" bakımından ele alınmış ve öğrencilerin bu hususlarda yaptıkları yanlışlar belirlenmiştir. Tespit edilen yanlışlar ilgili kategorilere göre sayısal olarak ifade edilmiş ve tablolaştırılmış, daha sonra bulunan yanlışlardan örnekler gösterilerek bunların oluşma nedenleri yorumlanmaya çalışılmıştır. Son olarak elde edilen sonuçlardan hareketle yazım yanlışlarının azaltılabilmesi için çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, yazma yanlışları, yanlış çözümlemesi, B2 düzeyi

203 Arş. Gör. MUHAMMET RAŞİT MEMİŞ, ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ, muhammet.memis@omu.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

TÜRKÇEDEN ARAPÇAYA GEÇEN KELİME VE EKLERİN ARAPLARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNE KATKISI[204]

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Türkçeden Arapçaya geçen kelime ve eklerin Araplara Türkçe öğretimine katkısını ortaya koymaktadır. Bu amaç doğrultusunda öncelikle tarihteki Türk-Arap ilişkilerinden dolayısıyla Türkçe-Arapça etkileşiminden bahsedilmiştir. Çalışmada kaynak tarama yöntemi kullanılmıştır. Türkçeden Arapçaya ve Arapçadan da Türkçeye geçen kelime ve ekler ele alınıp bu kelimelerdeki ses değişimlerine örnekler verilmiştir. Araştırmada Türkçeden Arapçaya geçen kelime ve eklere verilen örnekler genel anlamda Arap Dili ile sınırlı tutulmuştur. Yani, Türkçeden diğer Arap Lehçelerine (Irak Arapçası, Cezayir Arapçası, Mısır Arapçası, vb.) geçen kelime ve eklere bu çalışmada yer verilmemiştir. Araştırma sonunda Türkçenin Arapçadan yaklaşık 6 bin 500 kelime ve çeşitli ekler alıntıladığı, buna karşılık Türkçenin Arapçaya da yaklaşık 2 bin kelime ve çeşitli ekler verdiği sonucuna varılmıştır. Çalışma verilerinden hareketle geliştirilen önerilerin özellikle Araplara Türkçe öğretimi konusu alanına katkı sağlaması umulmaktadır.

Anahtar kelimeler: Türkçe, Arapça, Türkçe Ekler, Türkçe Kelimeler, Türkçe Öğretimi, Araplara Türkçe Öğretimi

TEK ATEŞTEN GÖMLEK, İKİ AYRI COĞRAFYA: ATEŞTEN GÖMLEK VE ZEYNEP ROMANLARINDA VATANIN TEMSİLİ OLARAK KADIN[205]

ÖZET

"Ateşten Gömlek" edebiyatımızda Halide Edip Adıvar'ın aynı adlı romanıyla birlikte bağımsızlık ruhunu simgeleyen özel bir ifade kalıbı haline gelmiştir. Ateşten Gömlek(1923)'in merkezî kişisi Ayşe, Milli Mücadelenin önemli kadın simgelerinden biridir. Milli Mücadelede aynı ateşten gömleği giymiş pek çok Ayşe görev almıştır. Ayrıca Ayşe roman kurgusunda ateşten gömlek giymiş adsız pek çok savaş kahramanını simgelediği gibi genelde de vatanı simgeler. Ona âşık olan erkekler Ayşe'ye kavuşmakla vatanın kurtuluşunu bir tutarlar. Halide Edip Adıvar'ın Sultanahmet Mitinginde birlikte hareket ettiği kadınlardan biri olan Hayriye Melek Hunc da aynı ruh durumunu, ikinci romanı Zeynep'te Mısır'ın özgürlük mücadelesinde rol alan bir kadın roman karakteriyle kurgular. Zeynep (1926), Türk bağımsızlık savaşıyla aynı dönemde Mısır'da sürdürülen bir başka bağımsızlık mücadelesinde yer alan Mısır kadınının romanıdır. Thongchai Winichakul, Siam Mapped: A History of the Geo-Body of a Nation (Siyam'ın Haritasi Çizilirken: Bir Ulusun Cografi Bedeninin Tarihi) adlı incelemesinde ulusun coğrafi bedeninin (geobody) cinsiyetsiz, nötral bir kendilik olmadığını, coğrafyaların yalnızca haritacılık teknikleriyle değil, aşk ve ayrılık poetikasıyla da çizildiğini belirterek vatanın bir beden ve ruh olarak temsil edilişine vurgu yapar. Bu durum yani tarihsel

204 Prof. Dr. MEHMET DURSUN ERDEM, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, mdursunerdem@nevsehir.edu.tr
Doç. Dr. MESUT GÜN, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, mesutgun@nevsehir.edu.tr
Okt. EMİNE ÖZTAŞ, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, emineoztas@nevsehir.edu.tr
205 Doç. Dr. BETÜL MUTLU-ÖZÇELEBİ, BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ, betulmutlu10@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

tipolojik benzerlik milletleşme sürecindeki tüm edebiyatlarda benzer biçimde ortaya çıkmıştır. Bildirimizde bu yaklaşımdan hareketle farklı coğrafyalarda bağımsızlık mücadelesi veren iki roman karakterinin romanlarda vatanın temsili olarak nasıl kurgulandıkları incelenmektedir.

Anahtar kelimeler: vatan, Ateşten Gömlek, Zeynep, kadın temsili

KAMUSALLIĞIN TESİS EDİLDİĞİ BİR MEKÂN OLARAK TİYATRO SAHNESİ[206]

ÖZET

Edebi bir tür olarak tiyatro, en eski sanat dallarından birisidir. Oyuncunun sanatı olarak ya da bir performans olarak tiyatronun ise tarihi daha eskilere, ritüellere kadar geri gider. İnsanlığın ilk birlikte etkinlikleri olarak tarif edilebilecek olan ritüeller ise, tam da bu özelliklerinden ötürü, birlikte yaşamanın bir dolayımlayıcısı olarak işlev görmüşlerdir. Ancak, anlamlı bir bütünlük ihtiva eden bir dünyanın kurulmasında ve sürdürülmesinde son derece önemli olan bu ritüeller, modern dünyada işlevlerini kaybetmiş ve insanların bir aradalığını sağlayan mistik ve büyülü etkilerini yitirmişlerdir.

Modern paradigmanın insanlığı sürüklediği yaşamın rasyonalitesi, ilk olarak araçsal kategoriler tarafından belirlenmiştir. Bilginin ve aklın araçsal olarak tarif edilmesi, insanlar arası ilişkilerin de araçsallaşmasına neden olmuştur. Bu paradigmaya karşıt olarak eleştiri getirilmiştir ve bunların en önemlilerinden birisi kuşkusuz Kant'ın düşünceleridir. Kant hem ahlak alanında hem de estetik alanında insanlar arası ilişkilerin araçsal kategorilerle düşünülmesine ve bu düşüncelerle eylemde bulunmasına karşı çıkmış ve özgürlüğün hâkim olacağı bir ilişkinin nasıl olacağına dair ipuçlarını da vermiştir.

Kant'a göre, özgürlüğün yeşereceği ortam tam da herkesin herkesle olan müşterek ilişkisinin dile geleceği kamusal alandır. Özgürlük her türlü araçsal düşünme tarzlarını dışlayarak, ancak özgür bir yolla tesis edilmelidir. Güzel olan, yani beğeni yargısının nesnesi olan şey ise, Kant'ın tariflerinde amaçsız amaçlılık ve özgürlük olarak tanımlanmaktadır. Bize öyle gelmektedir ki, Kant'ın estetiğe dair düşünceleri, onun etik-politik düşünceleriyle doğrudan bağlantılıdır. Güzel olanın etrafında şekillenecek bir kamusallığın izlerini Kant'ın felsefesinde bulmak, bugün hala olanaklıdır.

Biz de bu bildiri aracılığıyla, genel olarak kamusallığın tesis edildiği bir etkinlik olarak sanata, özel olarak da bir performans sanatı olarak tiyatroya işaret etmeye çalışacağız. Bunu yaparken de, Kant'ın sanat felsefesine dair düşüncelerinden ve çağdaş tiyatro teorilerinden, özellikle Polonyalı yönetmen Jerzy Grotowski'nin teorisinden, yararlanacak ve seyirci oyuncu ilişkisinin mekanı olan tiyatro sahnesinin hiyerarşik olmayan bir yolla tesis edilebilmesinin ve bu mekanın kamusal bir alan olarak düşünülüp düşünülemeyeceğinin imkanlarına işaret etmeye çalışacağız.

206 Arş. Gör. BEKİR AŞÇI, MUNZUR ÜNİVERSİTESİ, bekir.asci.00@gmail.com

Anahtar Kelimeler: Tiyatro, güzel, özgürlük, kamusallık, seyirci-oyuncu ilişkisi, mekan

THE POSITION OF AGATHA CHRISTIE'S DETECTIVE STORIES IN TURKISH LITERARY POLYSYSTEM[207]

ABSTRACT

The aim of this study is to analyze the position Agatha Christie's works of detective fiction in Turkish literary polysystem within the framework of Itamar Even-Zohar's Polysystem Theory. In this theory, literary works are studied as part of a literary system within a social and historical context. For the purpose of the study, extra-textual and para-textual sources including but not limited to the literary critical reviews and research, news on and titles, covers, blurbs of the Turkish translations of Christie's works were drawn upon. Moreover, a list of Turkish translations of Christie's crime stories was formed, using the databases of Turkish National Library and a blog dedicated to crime fiction in Turkey, "Cinairoman", to determine the number of editions, the profiles of translators and publishers which are thought to have influenced the products, i.e. translated texts and the position of the author's works of detective fiction. The results of the extra-textual and para-textual analysis showed that although her crime novels were first introduced into Turkish literary polysystem with the translation of Murder on the Orient Express in 1936, it was not until 1960s that her crime stories began to be published, republished and retranslated serially by various Turkish publishers. Still, these publishers engaged in Christie translations were mainly profit-oriented and engaged in the productions and translations of bestsellers and popular literature. Therefore, for a long time, Christie's crime novels were regarded as non-canonized and excluded from the works of literary critics, historians and scholars. However, it was also seen that there is a change in the canonical position of the author's works since 1990s which saw a boost in the production of both indigenous and translated crime fiction in Turkish literary polysystem.

Keywords: crime fiction, polysystem theory, Turkish literary polysystem, Agatha Christie, translation

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE OKUMA BECERİSİNİN GELİŞİMİNDE OKUMA KAYGISI BİR ENGEL Mİ?[208]

ÖZET

Yabancı dil öğretiminde okuma becerisi eğitimi sürecinde okuduğunu anlama becerisinin geliştirilmesi önemli bir yere sahiptir. Ancak okuma becerisinin gelişimine etki edecek olan kaygı durumunun öğrenimin önünde engel oluşturduğu düşünülmektedir. Araştırmanın amacı yabancı dil olarak Türkçe öğrenmekte olan yabancı uyruklu öğrenicilerin okuma kaygısının

207 Esra Gül Özcan , HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ, esraozcan@hacettepe.edu.tr
208 Dr. YASEMİN YILMAZ ATAGÜL, İSTANBUL ŞEHİR ÜNİVERSİTESİ yaseminatagul@sehir.edu.tr;05445742883;
Okt. ÖZLEM YAHŞİ CEVHER, Sakarya Üniversitesi, oyahsi@sakarya.edu.tr

başarıya etkisinin belirlenmeye çalışılmasıdır. Bu araştırmada, ilişkisel tarama modeli kullanılmaktadır. Araştırmanın evrenini Sakarya Üniversitesi TÖMER bünyesinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B düzeyindeki 87 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, Altunkaya (2015) tarafından geliştirilen "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlere Yönelik Okuma Kaygısı Ölçeği" ve alan uzmanları tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu" ile toplanmıştır. Ölçek beş dereceli likert ölçekten oluşmaktadır. Ölçek okuma becerisi korkusu, dilbilgisi kaygısı, okuduğunu anlama endişesi olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır. Alt boyutlara göre belirlenen puanlar o boyutun içerdiği özelliğin arttığını göstermektedir. Araştırmanın birinci evresinde Altunkaya (2016) tarafından geliştirilen geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmış olan "Yabancı Dil Olarak Türkçe Okuduğunu Anlama Başarı Testi" uygulanmıştır. Bu araştırmanın sonucunda öğrenicilerin başarı testlerinden elde edilen puanları ile okuma kaygıları arasındaki ilişki çözümlenmiştir. Öğrencilerin kaygı durumu ile okuma becerileri arasındaki ilişkinin tespitiyle daha etkin okuma becerisi eğitiminin gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılar için Türkçe, Okuduğunu Anlama Endişesi, Okuma Becerisi Korkusu, Öğrenici Kaygısı, Kaygı Ölçeği.

HİKÂYELER YOLUYLA ATASÖZÜ VE DEYİM ÖĞRETİMİ[209]

ÖZET

Sosyo-kültürel dil unsurları olan atasözleri ve deyimlerin öğretilmesi yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde üzerinde durulması gereken konulardan biridir. Araştırmada hikâyeler yoluyla atasözü ve deyim öğretmeye yönelik deneysel desen uygulanmıştır. Deneysel desen genellikle deney ve kontrol grubu olarak iki grup üzerine kurulmaktadır. Araştırmada Fatih Üniversitesi TÖMER ile Gazi Üniversitesi TÖMER'de öğrenim gören B2 kur seviyesindeki 97 yabancı uyruklu öğrencinin ön test- son test sorularına verdikleri cevaplar kullanılarak deyim ve atasözlerini kullanım yeterlilikleri sorgulanmıştır. Araştırmanın amacı, atasözü ve deyim öğretiminde elde edilen bulgular ışığında hikâyelerle uygulanan eğitim programının öğrenime etkisinin belirlenmesidir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular ışığında, hikâyeler yoluyla atasözü ve deyim öğretiminin başarılı neticeler sağladığı görülmüştür. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde atasözleri ve deyimlerin öğretimine gereken özenin gösterilmesi adına uygulanan eğitimin başarısı göz önünde bulundurularak hikâyeler yoluyla öğretim tekniğinin diğer klasik yöntemlere tercihen derslerde yer bulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılar için Türkçe, Atasözleri, Deyimler, Hikâyeler ile dil öğretimi.

209 Okt. Dr.Yasemin YILMAZ ATAGÜL, İstanbul Şehir Üniversitesi, yaseminatagul@sehir.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

HALİT ZİYA UŞAKLIGİL'İN FERHUNDE KALFA ADLI HİKÂYESİNDE BAĞDAŞIKLIK VE TUTARLILIK GÖRÜNÜMLERİ[210]

ÖZET

Metindilbilimi, dil çalışmalarında temel birim olarak metni kabul etmekte, metnin anlamını cümlelerin birbirleriyle kurdukları bağlantılarda aramaktadır. Bu için de "Dilsel açıdan metin, birbirini izleyen sıralı ve anlamlı bütünler oluşturan tümceler dizisidir". diye tanımlanmaktadır. Bu tanım metni oluşturan cümlelerin rastgele sıralanmadığını aralarında her yönden uygun bağlantıların olması gerektiğini göstermektedir. Dolayısıyla metin bir bütün olarak yapısı, işlevi ve onu oluşturan unsurlar arasındaki ilişiklilerle birlikte ele alınmaktadır. Bu nedenle metindilbilim çalışmalarında bir dilsel olgunun metin olup olmadığını belirleyen metinsellik ölçütleri geliştirilmiştir. Bağdaşıklık ve tutarlılık dilsel bir birimin metin olup olmadığı belirlemede kullanılan metinsellik ölçütlerindendir. Bağdaşıklık metindeki cümlelerin kendi içindeki bağlantısı ve ilişkisiyle şekillenir ve daha çok metnin dilbilgisel görünümüne odaklanır. Tutarlılık ise metnin genel bütünlüğüyle ve kabul edilebilirlikle ilgilenir. Başka bir deyişle bir metnin bağdaşıklık durumu metnin yüzey yapısındaki dilsel unsurlarla sağlanırken tutarlılık durumu da metnin derin yapısında anlamlar arasındaki mantıksal ilişkilerle sağlanır. Bu çalışmada Türk edebiyatının tanınmış yazarlarından olan Halit Ziya Uşaklıgil'in Ferhunde Kalfa adlı hikâye metni bağdaşıklık ve tutarlılık ölçütleri ne göre incelenecektir. Hikâyenin bağdaşıklık ve tutarlılık görünümü, hikâyeden seçilen alıntılarla örneklendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Metindilbilim, bağdaşıklık, tutarlılık, Ferhunde Kalfa

JEAN ECHENOZ' UN ROMANLARINDA İÇERİK VE TEKNİK OLARAK SİNEMA VE SİNEMA TUTKUSU[211]

ÖZET

Her sanat dalı gerek kendi sanat disiplini içerisinden, gerekse farklı sanat disiplinleri arasından, kendinden önce üretilmiş yapıtlardan izler taşır. Bu izler kimi zaman o yapıta açıkça göndermeler şeklinde olabileceği gibi kimi zaman daha örtük biçiminde görülebilmektedir. Edebiyat yapıtları, okuma edimi yoluyla zihinde imgesel bir canlandırma oluştururken, sinema, izleyicisine görsel ve işitsel algılarla kurulmuş bir dünyanın kapısını açar. Farklı yapıda olmalarına karşın, sinema ve edebiyat yapıtları, kurgusal özellikleri ve anlatı teknikleri açısından benzerlik gösterirler. Sinema-edebiyat etkileşimi özellikle 1950'lerde Fransız yazınında ortaya çıkan Yeni Roman Akımı ile birlikte etkili olmaya başlamış ve yapıtlarda sinemasal anlatım yöntemleri kullanılmaya başlanmıştır.

Hem Yeni Romancıları hem de ve ondan sonraki kuşağı temsil eden, küçürekçi ve Postmodern anlatı özellikleri taşıyan yapıtlarıyla Fransız edebiyatında önemli bir yere sahip olan Jean Echenoz, yapıtlarında sinemaya olan hayranlığını her fırsatta bu sanat dallına göndermeler yaparak gösterir.

210 Doç. Dr. Keziban TEKŞAN, ORDU ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ, kezibanteksan@gmail.com
211 Öğr. Gör. Dr. Tülin KARTAL GÜNGÖR, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, tulingungor@gazi.edu.tr

Roman kahramanları aracılığı ile de olsa neredeyse tüm romanlarında sevdiği yazarları, izlediği filmleri, onda iz bırakan sanat yapıtlarının adlarını anan yazar, sinema konusunda derin bilgi ve zevke sahiptir. Romanlarında daha çok iletişimsizlik, yalnızlık, yabancılaşma gibi çağdaş bireyin sorunlarını işleyen yazarın yapıtları, görselleştirme ve yeniden üretime açık, çağdaş anlatı teknikleriyle örülmüşlerdir. Birden fazla kameranın çekim yaptığı bir film setini anımsatan Echenoz'un romanları, bir yandan sinemanın romanı nasıl etkilediğini, diğer yandan yazarın sinemaya olan sevgisini ortaya koymak açısından oldukça zengin bir kaynağa sahiptirler. Bu çalışmada, yazarın, romanı sinemasal anlatıma nasıl yaklaştırdığını, yapıtlarındaki roman-sinema etkileşimini ve yazarın sinemaya olan tutkusunu ortaya koymaya çalışacağız. Çalışmamızda ayrıca yazarın romanlarında içeriğe ve tekniğe yansıyan sinema unsurlarını karşılaştırmalı bir yaklaşımda göstermeye çalışacağız.

Anahtar kelimeler: Jean , Echenoz, sinema , yeniroman, postmodern

BİR DAHİNİN KURGUSAL YAŞAM ÖYKÜSÜ: NİKOLA TESLA'NIN ŞİMŞEKLER ROMANINDAKİ TRAJİK -İRONİK YANSIMALARI[212]

ÖZET

1980 'li yıllardan itibaren Fransa'da "Yeni Roman" akımını izleyen Postmodern süreçte yer alan ve yapıtları "Editions de Minuit" yayınevi tarafından yayımlanan, Jean Echenoz, birçok kurmaca ve polisiye romanın yanı sıra, ikişer yıl arayla özkurmaca türünde üç roman üçlemesi yazar. Ravel, Koşmak ve Şimşekler adlı roman üçlemesi, yazarın özkurmaca türünde yazdığı romanlardır. Bu üç farklı romanın ortak özellikleri, her bir roman kahramanının kendi alanlarında, bilim, sanat ve spor dünyasında birer dâhi olmalarıdır. Genellikle sade, esprili ve eğlenceli bir anlatım dili kullanan yazar, popüler kültürün içerisinde yer alan komik, sıradan ve garip unsurları kullanarak ve dönüştürerek çağdaş yaşamın bize sunduğu tutarsızlıkları gözler önüne serer. Kelime ve imge seçiminde oldukça hassas olan yazarın, çok katmanlı ironilerle dolu olan romanları, çoğu zaman okuyucu da içine alan karşılıklı bir oyuna dönüşür. Echenoz'da ironinin kullanım alanı daha çok günlük hayatın ironisi şeklinde olup bu yöntem, toplumdan uzaklaşmış, sıra dışı bireylerin anlatımında etkili bir araç olur. Echenoz'un yapıtlarında yer alan göndergesel anlatımlar, kullandığı dilsel malzemeler, olaylar ve karakterler onu postmodern romancılara yaklaştırır. Yapıtlarında Postmodern ironinin bireyi merkezden koparıcı, bölücü, itibarını düşürücü gücünü kullanan yazar, böylece, karşıtlıkların, yergilerin, yaşanan olumsuzlukların daha etkili ve vurucu bir şekilde aktarılmasını sağlar.

Bu çalışmada, bilim dünyasının dâhi adamı olarak kabul edilen Nikola Tesla'nın yaşamından yola çıkarak yazılan *Şimşekler* adlı özkurmaca romandaki Tesla'nın Trajik- ironik durumunu ve Echenoz'un deha ile yetenek arasındaki farkı yansıtmada ironiyi nasıl kullandığını incelemeye çalışacağız. Çalışmada ayrıca, ironinin çağdaş edebiyattaki yerini ve postmodern

212 Öğr. Gör. Dr. Tulin KARTAL GUNGOR, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, tulingungor@gazi.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

düşüncenin eleştirel ve çatışmacı yapısını nasıl ortaya koyduğunu göstermeye çalışacağız.

ANDRE ANTOINE VE DARÜLBEDAYİ'NİN KURULUŞU[213]

ÖZET

Avrupa'da büyük bir üne sahip olan Fransız tiyatro adamı André Antoine, Türk tiyatro tarihinde, özellikle de çağdaş Türk tiyatro tarihinde ayrıcalıklı bir yere sahiptir. Avrupa turnesi bağlamında grubuyla-Le théatre libre- birçok kez İstanbul'a gelir. Dönemin İstanbul Belediye Başkanı Cemil Topuzlu Paşa'nın, batılı anlamda bir tiyatro ve müzik konservatuarı kurma düşü vardır. 1914 yılında, bu projesini belediye meclisine sunar. Yönetmen Rıdvan Reşat beyin teklifi üzerine bu görev için Paris Odéon Tiyatrosu'nun müdürü ünlü Antoine davet edilir. Daveti kabul eden Antoine, İstanbul'a gelerek çalışmalarına başlar. La Comédie Française modeline göre örgenlemeye çalıştığı konservatuarın kuruluş aşamasında birçok güçlükle karşılaşır. Şehzadebaşı'nda Letafet apartmanında, elli altı öğrenciyle eğitim-öğretime başlayan konservatuara ünlü yazar Namık Kemal'in oğlu Ali Ekrem Bolayır'ın önerisiyle Darülbedayi (Osmanlı güzel sanatlar evi) adı verilir. Bu bildiride, Antoine'nın Darülbedayi'nin kuruluşundaki rolü ve çağdaş Türk tiyatrosuna kısa süren İstanbul serüveni boyunca yaptığı katkılar ele alınacaktır.

Anahtar sözcükler: Darülbedayi, Antoine, Cemil Paşa, İstanbul, tiyatro, turne.

PHILIPPE CLAUDEL'İN LA PETITE FILLE DE MONSIEUR LINH ADLI ROMANINDA ANLATI YERLEMLERİ[214]

ÖZET

Yapıtları yirmiden fazla dile çevrilen Philippe Claudel, çağdaş Fransız yazınının en önemli ve en çok okunan yazarlarından biridir. Yapıtlarıyla birçok ödüle layık görülen yazarın, *La petite fille de Monsieur Linh* adlı romanı anlatı yerlemleri-anlatı, kişi, zaman, uzam-açısından incelenmeye değerdir. Yazar romanında, simgesel bir uzam ve zamanda, sürgünlerin/göçmenlerin psikolojilerini ve toplumsal kırılganlığı, yaşamlarına dokunarak ve duygularını dile getirerek ortaya koyar. "Boat-peuple"/"bot insanları" denen bu insanların belirsiz yazgılarına gerçekçi betimlemelerle gönderme yapar. Bu insanlar, kendi istemleri dışında, bilmedikleri bir ülkeye doğru yol alırlar. Kendi yaşamlarına yön verme hakkından ve gücünden yoksun, kökenlerinden kopmuşlardır. Geçmişleri acılarla doludur. Yıkılan bir geçmiş ve belirsiz bir gelecek arasında sıkışıp kalırlar. Monsieur Linh, bu insanlardan yalnızca biridir, ancak tümünün simgesi olur ve yabancı olduğu, dilini ve kültürünü bilmediği yeni bir ülkede yeni bir başlangıç yaparak yaşama tutunmaya çalışır. Bu bildiride, söz konusu roman, anlatı yerlemleri bağlamında ele alınarak, yazarın iletmek istediği mesaj ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar sözcükler: Claudel, sürgün, boat-peuple, göçmen, anlatı, uzam.

213 Prof. Dr. Ayten ER, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, aytener@msn.com
214 Prof. Dr. Ayten ER, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, aytener@msn.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

BALKANLARDA YAŞANAN TRAJEDİ: YEDİNCİ BAYRAK URUMELİ'DEN İZMİR'E[215]

ÖZET

Yakın tarihimizin en trajik olayları şüphesiz Balkan coğrafyasında yaşanılanlardır. Yaşanan trajedilerin edebi eserlere yansıması oldukça geç dönemlerde olmuştur. Günümüzde Balkanlarda yaşanan trajediyi ve Anadolu'ya göçe zorlanan insanların trajedisini ele alan romancılarımızdan biri de Ayla Kutlu'dur. Onun *Yedinci Bayrak* adlı romanı ilk olarak Ocak 2016'da yayınlandı. Romanın adının hemen altında "Urumeli'den İzmir'e" alt başlığı yer almaktadır. Bu alt başlıkla romanın konusu okuyucuya daha eserin kapağında duyurulmuştur. Romanda bir yandan Rumeli'nin birçok yerinde yaşanan trajediler anlatılırken diğer yandan bunun kaçınılmaz sonucu olarak da göç sorunu/olgusu ele alınmaktadır. Romanda Saraybosna'dan başlayıp İzmir'e kadar süren sürgün/göç trajedisi ve sürgünün/göçün perişan ettiği Balkan Türklerinin trajik yaşam öyküleri üzerinde durulmaktadır. Bosna Hersek'ten (Saraybosna'dan) başlayan sürgün/göç dalgası Karadağ'da, Arnavutluk'ta (Üsküp'te) ve Yunanistan'da (Selanik'te) artan acılarla trajik bir hal alarak Türkiye'de Edirne, İstanbul ve İzmir'e kadar uzanır. Romanda Saraybosna, Üsküp, Selanik ve Vidin trajedinin yaşandığı dört durak/mekan olarak ele alınıp buralarda yaşanan trajediler ve yapılan katliamlar, kıyımlar birkaç ailenin yaşantısı ve göç yolu takip edilerek anlatılmıştır. Edirne, İstanbul ve İzmir I. Dünya Savaşı ve devamında yapılan Kurtuluş savaşının kilit mekanları olarak ele alınmıştır. Edirne, göçmenlerin ilk önce ulaşabildikleri umut kapısıdır, fakat işgal altındadır. İstanbul Osmanlı İmparatorluğunun başkentidir/pay-ı tahtıdır fakat işgal altındadır ve gelenlere kucak açacak, onları barındıracak durumda değildir. Romanda İzmir üç yönden öne çıkarılmıştır: 1. Balkanlardan gelen göçmenlere yurt olarak, 2. Mondros Mütarekesinden sonra Yunan işgal kuvvetlerinin ilk işgal ettiği yer (15 Mayıs 1919) olarak, 3. İşgal karşısında ilk direnişin başladığı, düşmana "ilk kurşun" un atıldığı ve Milli Mücadelenin (İstiklal Savaşı) başlatıldığı yer olarak dikkat çekmektedir. Son olarak Büyük Taarruzla birlikte İzmir, ölüm kalım savaşının, Milli mücadelenin zaferle taçlandırıldığı ve "Yedinci Bayrak" ın dikildiği yerdir.

İç kapakta yer alan Balkanlar ve Ege kıyılarını gösteren haritada altı mekân dikkatlere sunulmuştur: Saraybosna, Üsküp, Selanik, Edirne, İstanbul ve İzmir. Roman'da trajedisi anlatılan bir mekân daha vardır: Vidin. Vidin, Balkanlarda en trajik olayların yaşandığı yerdir. Bu trajik olaylar Ali Sabir'in trajik hayatı merkeze alınarak anlatılmaktadır. Burası Balkan trajedisinin en acı şekilde yaşandığı ilk yer olmasının yanısıra romanda hayat hikâyesi anlatılan Ali Sabir'in doğup büyüdüğü ve ailesinin katledildiği yerdir. Geri dönüş tekniğiyle yazar Vidin' in trajedisini okuyuculara duyurmaktadır.

On bölüm olarak düzenlenen romanın her bir bölümünün başında o bölümde ele alınan konuyla veya ele alınan mekânla örtüşen şiirlere ve folklor örneklerine (türküler, destanlar) yer verilerek, yaşanan trajik olayların halk arasında nasıl karşılık bulduğu ve nasıl dile getirildiği ortaya konulmaktadır.

215 Doç. Dr. Mesut TEKŞAN, ORDU ÜNİVERSİTESİ-TÜRKİYE, mesutteksan4@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Böylece yaşanılanların gerçekliği ve halktaki karşılığı canlı örnekleriyle verilerek, romanın dokusu ve anlatımı zenginleştirilmiştir.

Biz bu çalışmamızda Balkan Türklerinin trajedisini dile getiren *Yedinci Bayrak* romanında ele alınan realiteye ve folklorik unsurlara dikkat çekerek, romanla alakalı bazı belirlemelerde bulunacak; romanın Türk dünyası ve Türkiye'miz için ne ifade ettiği üzerinde duracağız. Yazarın takip ettiği kişileri ve göç yollarını takip ederek Balkanlarda yaşanan trajedinin romana nasıl ve ne kadarının yansıtıldığına dikkat çekeceğiz. Balkanlarda yaşanan acılar edebi eserlere malzeme olmaktan çok öteye bir gerçekliği vurgulamaktadır: sahip olunan topraklar canla başla korunmadıkça vatan toprağı olarak varlığını sürdürememektedir.

TÜRKİYE TÜRKÇESİNDE YARDIMCI FİİLLER ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER[216]

ÖZET

Türkiye Türkçesini konu alan dil bilgisi çalışmalarına bakıldığında fiillerin asıl fiil ve yardımcı fiil olmak üzere iki ana başlık altında değerlendirildiği görülür. Bu değerlendirmede esas alınan ölçütler ise fiillerin tek başlarına cümleye kattığı anlam ve cümle içerisinde kullanılma biçimleri olmuştur. Değerlendirmeye esas olan ölçütlere bakıldığında iki durum göze çarpmaktadır. Birincisi, asıl fiil ve yardımcı fiil ayrımının yeterince yapılamamış olması; ikincisi ise, yardımcı fiillerin bir anlamının bulunmadığı ve eklendiği isim veya fiille birlikle bir anlam kazandığı değerlendirmesidir. Biz de çalışmamızı bu iki temel üzerine kurup Türkçede yardımcı fiillerin neler olduğunu, hangi yapılarda kullanıldığını ve cümle içerisinde anlam bakımından ne gibi durumlar arz ettiğini inceledik. Bu çerçevede, "yardımcı fillerin tanımı nasıl yapılmalı?", sorusuna verilen cevaptan hareketle bugüne kadarki dil bilgisi çalışmalarında hangi fiillerin yardımcı fiil kabul edildiği ve bu fiillerin nasıl değerlendirildiği ortaya konmuş, ardından tarafımızca yardımcı fiillerin tutarlı bir tarif ve tasnifi yapılmaya çalışılmıştır. Yapılan bu çalışma bize Türkiye Türkçesinde esas fiil ile yardımcı fiil ayrımının yeterince yapılmadığını, esas fiil olduğu hâlde yardımcı fiil olarak kullanılan fiillerin bu durumunun belirtilmediğini, yardımcı fiil olarak verilen sözcüklerin bazı durumlarda anlam bahsinin gözden kaçırıldığını ve bu durumların da Türkçeyi öğrenme ve öğretmede bir dizi sorunlar oluşturduğunu göstermiştir.

Anahtar kelimeler: Türkiye Türkçesi, fiil, yardımcı fiil.

216 Yrd. Doç. Dr. Ahmet TURAN DOĞAN, HARRAN ÜNİVERSİTESİ, ahmetturanndogan@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

AN ANALYSIS OF GÜNGÖR DİLMEN'S THE EARS OF MİDAS AND ITS TRANSLATION IN TERMS OF VENUTI'S DOMESTICATION AND FOREIGNIZATION THEORY[217]

ABSTRACT

Güngör Dilmen, who is a well known Turkish playwright, dramaturg, and director, has written twenty six plays, two tales, and two scenarios. Dilmen is known by his effective use of ancient mythology and folk stories in his works. One of the master works of Turkish theatre *Midas'ın Kulakları* (*The Ears of Midas*) –based on an ancient myth about King Midas – brings him fame and success. The play was staged in various theatres including Turkish State Theatre. *The Ears of Midas* is a one act play evaluated from mythological and fantastic stories. Though it is considered as a fantastic play, the characters created by Dilmen are managed to depict an empathetic understanding of the human soul and its most powerful motives, which devise and guide a mortal individual's acts. *Midas'ın Kulakları* is translated into English by Carolyn Graham. Translation of the dramatic language which is a language desing coded with spoken and written language, and also the use of dramatic devices such as light, music, and stage setting, and sometimes the poetic language are expected to be transfered to the translation of the play. The objective in this study is not only to describe or to criticise translations of dramatic language of *The Ears of Midas*, but also to examine opinions in translation approach and drama translation practices from Aristotle's Poetica to modern times. This study attempts to emphasize how the cultural elements of the source text are transfered into the target culture in terms of domestication and foreignization theory of Lawrence Venuti.

Key words: The Ears of Midas, Theatre, Turkish Theatre, Drama Translation, translation studies

RESULOĞLU; A HATTİ SETTLEMENT AND CEMETERY IN THE DELİCE RİVER VALLEY[218]

ABSTRACT

The research on the pre-Hittite period revealed an indigenous group called the Hatti, who lived in the area between Kızılırmak and Yeşilırmak rivers during the last quarter of 3000 BC. Apart from the material remains of Hatti culture, their presence is also known from the written documents. The textual evidences indicated that Anatolian groups were mainly organized as small kingdoms or city-states from 3000 BC onwards. One of those kingdoms were the Hattians, who left a cultural legacy to the Hittite who succeeded them. The most important settlement of the Hatti, who were organized in the form of chiefdoms or principalities in Central Anatolia is located in the westward bend of Kızılırmak River. The stylistic similarities and collectivity in the artifacts from the region illustrates the emergence of a common culture in the region.

217 Res. Ass. Ayşe Ece Derelioğlu Şen

218 Arş. Gör. Aslı ÜNAR, EGE ÜNİVERSİTESİ, asli.unar@ege.edu.tr

Prof. Dr. Tayfun YILDIRIM, ANKARA ÜNİVERSİTESİ, tyildir@humanity.ankara.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

The Hatti culture is known for its metal artifacts of rich repertoire such as vessels, weapons, ornaments, standards, musical instruments and figures as well as high craftsmanship. Most of these finds were burial gifts that from cemeteries such as Alacahöyük, Eskiyapar, Horoztepe, Mahmatlar, Kayapınar, Kalınkaya, Merzifon- Göller, and Oymaağaç. Although most of Hatti remains were found in cemeteries, data concerning the burial customs of Hatti –except for the ruling class– is not well known due to the lack of systematic excavations. Additionally, we need to understand social life-styles as well as economical and political organization of this culture. These aspects will shed light about the daily life, economy, and other production strategies of the people except for the ruling class. The cemetery and settlement at Resuloğlu give an invaluable opportunity to evaluate data in a wholistic manner both for the belief systems and the daily life of the Hatti. With 300 burials and rich grave finds, data collected from the cemetery sector may help us to understand burial practices, customs, and rituals. On the other hand; at the settlement, the well-protected complex surrounded by a fortification wall belonging to a feudalist and the accompanying complex of houses provide detailed information about daily life of the inhabitants. Dozens of the well-protected silos in various dimensions and forms are important as they give clues about both the storage system and the construction techniques as well as the means of living and other production strategies of the people. Building a chronology for Hatti cemeteries and settlements has not been possible due to the ambiguous stratigraphy. Resuloğlu excavations seem to fill this vacuum with solid evidence, which is supported by ^{14}C analysis from the cemetery and the settlement. This research aims to reveal the unknown aspects of Hattian culture based on data from Resuloğlu excavations which has been made by a team under the presidency of Professor Tayfun Yıldırım since 2003.

Key Words: The Hatti, Early Bronze Age, Northern Anatolia, Resuloğlu

TARİHİ ALANLARDA KULLANILAN MOBİL ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ[219]

ÖZET

Çoklu evrenin sekiz aleminden biri olan artırılmış gerçeklik, zaman-mekan-madde olmayanı bir araya getirir. Artırılmış gerçeklikte bulunulan ortamın anlık görüntüsü üzerine farklı sanal objeler yerleştirilirek bireyler için yeni bir ortam yaratılır. Günümüzde özellikle beş temel alana yönelik birçok artırılmış gerçeklik uygulaması geliştirilmiştir. Bunların en önemlilerinden biri kültürel miras ve turizm alanıdır. Artık tarihi mekânlarda, turizm gezilerinde, etkinliklerde ve müzelerde gerçekleştirilen çeşitli uygulamalar ya da canlandırmalarda çok çeşitli artırılmış gerçeklik uygulamalarına rastlanmaktadır. Yaratılan bu yeni ortam sayesinde turistler gittiği tarihi mekânda mobil cihazının görüntüsüne giren her şeyle etkileşime girebilir ve daha akılda kalıcı deneyimler yaşar.

219 Yrd. Doç. Dr. Gülizar AKKUŞ, KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ, gakkus@kastamonui.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Çetin AKKUŞ, KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ, cakkus@kastamonu.edu.tr

Bu araştırmada tarihi mekânlarda uygulanan artırılmış gerçeklik sistemleri incelenmiş ve henüz deneme aşamasında olan ya da hayata geçirilmeyi bekleyen artırılmış gerçeklik uygulamaları üzerinde durulmuştur. Dünyada birçok tarihi alanda çeşitli artırılmış gerçeklik uygulamaları ya da denemeleri görülürken, Türkiye'de henüz tarihi bir mekân ya da ören yerinde artırılmış gerçeklik uygulaması kullanılmamaktadır. Ancak proje aşamasında olan bazı uygulamalar mevcuttur.

Anahtar kelimeler: Artırılmış gerçeklik, mobil uygulamalar, kültürel miras, tarihi alanlar.

ENVIRONMENTAL ETHICS : "KEDİLER" BY SAMİ PAŞAZADE SEZAİ[220]

ABSTRACT

Sami Paşazade Sezai was born in 1860, in İstanbul. Being influenced by some Turkish authors such as Namık Kemal, Abdülhakhamit Tarhan, S. P. Sezai was prone to reject Divan literature, seeking more liberated modes of writing. Inspired by the French author Alphonse Daudet, his short fiction was considered to be the primary realist works attributed to the Western thought. In his short fiction, S. P. Sezai focused on slight matters regarding social relations which were to be ignored but hurtful all the same,. His short story, *Kediler* (1892), is one of those, including man's stance in private life and in his relationship to animals. This study will question the conflicts and pursuits experienced in man's relationship to man and to the non-human. Rather, the last phase that environmental ethics has reached and the recent orientations regarding the great ethical problematic will be discussed to display today's examinations and pursuits of environmental ethics, aiming to constitute a sound base for ecocriticism. S. P Sezai's short story, *Kediler* (Cats), presents a puzzling ambivalance in man's relationship to cats, which are the most widely domesticated animals. The questions, "What are the borders? What are the ways of organizing an ethical code to structure humans' renunciation of egoism and superiority complex? are insistently enforced. Being subjected to ecocriticism, in other words, being placed in the environmental surrounding, creates an urge to clarify the way humans relate to non-human nature. Thus, ecocriticism necessarily requires environmental ethics, to take a theoretically and practically well designed stance on the vast, complex issue of what relationship human beings should have to the natural world. "Reason" and the rational way of thinking, as the base of the modernist project, establishes man's relation with the objective and universal "truth". Grand narratives which are the pillars of the Enlightenment, have offered humanity an eternal hope – optimism - about a future that man would be liberated from all institutional and natural pressures. However, as a consequence of the applied economic, social policies, humanity has experienced great wars, severe misery, annihilation and found itself in an aporetic state regarding ethical codes that assume a vitally important role in leading the individual to make choices between the right and the wrong. The

220 Dr. Serpil TUNÇER, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, kumtun@gmail.com

postmodern approach interfered upon this dissapointment, announcing that ethical codes, organising the relationship with the "other", display an ambiguity, rendering the individual a lonely being trying to make choices related to the "other", despite the ambiguity of ethical rules. The modernist project has faced the impossibility of creating a universal ethical code, which, as the basic conflict, has led to deep-seated hierarchical structures organising the binary oppositions such as nature/culture, masculine/feminine, etc. Jacques Derrida's deconstructive response to the binary oppositions has been a challenge to the relationship of man to man and absolutely man to the non-human and thus, to enlightenment narratives of the progressive human conquest of nature, almost unsettling the modernist ethical codes. At this point, the Jewish-French philosopher, Emmanuel Levinas presents an entirely distinct aspect of the ethical "other", reducing the Other's otherness to sameness and subjects the Other to his own apparatus of categories. In so doing, the Other is reduced to reciprocity, compatibility, and mutuality, while destroying what is unique and exceptional about the Other. In fact, an environmental ethics conditioning the problem of Otherness, has still not been practically constituted. However, in the face of the great harm the planet Earth has been given, it is refutable that environmental ethical responsibility needs urgent enforcement.

ŞEHZADE KORKUT VE HAMİLİĞİ[221]

ÖZET

Şehzade Korkut, Sultan II. Bayezit'in dünyaya gelen sekiz oğlundan hayatta kalan Şehzade Ahmet ve Selim'in ortancasıdır. Hakkında yazılan kaynaklarda doğum yılı hakkında açık bir kayıt olmamasına rağmen 872/1467 veya 874/1469 tarihinde Amasya'da dünyaya geldiği belirtilir.

İlk tahsilini İstanbul'da dedesi Fatih Sultan Mehmet'in yanında yaptı. İyi bir tahsil gördü ve Arapça, Farsça öğrendi. Yavuz Sultan Selim ile aynı anneden doğan Şehzade Korkut, önceleri kardeşinin padişahlığını tanımış fakat sonradan isyan etmiştir. 919/1513 tarihinde de Yavuz Sultan Selim'in emriyle boğularak öldürülmüştür.

Şehzâde Korkut, hassas, sanatkâr ruhlu bir kişiydi. Arapça telifleri ve bazı kitaplara şerh ve haşiyeleri vardır. Hat sanatında ve mûsikîde usta idi. Her çeşit sazı çalardı. Aynı zamanda şair olan Korkut "Harîmî" mahlasıyla şiirler yazmıştır. Harem-i Şerif ziyaretine niyet ettiği için bu mahlası alan şehzadenin şiirleri küçük bir divan teşkil edecek kadardır. Korkut'un sarayında muhteşem bir kütüphanesinin olduğu çeşitli kaynaklarda mevcuttur.

Sarayında âlim, şair ve sanatkârları toplayan Korkut, onlara değerine göre itibar gösterir ve Skarşı oldukça cömert davranırdı. Şehzadenin ölümünden çok sonra doğan Gelibolulu Âlî'nin (1541-1600) bir gazelinde şehzadenin cömertliğine gönderme yapmasından Korkut'un ölümünden yıllar sonra bile sanatçılara karşı olan cömertliğinden ve hamiliğinden bahsedildiği

221 Prof. Dr. Filiz KILIÇ, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, filizkilic64@hotmail.com

anlaşılmaktadır. Korkut'un çevresinde Gazâlî, Fedâyî, Manisalı Serîrî ve Sevdâyî adlı şairlerin bulunduğundan haberdar olmakla birlikte bunlar hakkında fazla bilgimiz yoktur. Bu şairlerden, özellikle "Deli Birader" lakabıyla anılan Gazâlî ve sadık bendelerinden Piyâle Bey çok sevdiği ve yanından ayırmadığı şahıslardı. Bunlar da şehzadeyi çok sevmişler, asla ihanet etmemişler ve öldürülmesinden sonra bile ona sadık kalmışlardır.

İSPANYOL YAZAR FEDERİCO GARCİA LORCA'NIN OYUNLARINDAN YOLA ÇIKILARAK UYARLANAN LORCA'NIN KADINLARI OYUNUNUN GÖRSEL ATMOSFERİNİN SAHNEYE YANSITILMASI[222]

ÖZET

İspanya'nın en ünlü yazarlarından Federico Garcia Lorca'nın bugün dünya tiyatro sanatında bir klasik haline gelen töre konulu üç tragedyası vardır. Bernarda Alba'nın Evi, Kanlı Düğün ve Yerma'dan oluşan tragedyalarından yola çıkılarak "Lorca'nın Kadınları" adlı bir uyarlama oyun oluşturulmuştur. Lorca'nın sözü edilen oyunlarında trajik kahramanlar kadındır. Oyunlarında kadınların geleneklerle savaşı ve törelerin kadın üzerine baskılarına tanık oluruz. Üç oyunda da karşımıza çıkan trajik kadın kahramanlar, toplumsal düzenin içideki töreler ve bu töreleri savunan kişilerle bir çatışma içine girerler.

Seyircinin oyun boyunca bu trajik kadın kahramanlarla özdeşlik kurmak suretiyle onların mücadelesine katılmasını amaçlayan dekor ve kostüm yorumu gerçekleştirilmiştir. Dekor tasarımında her oyun için ayrı bir ev dekoru oluşturmak yerine İspanya evlerinin beyaz renginden yola çıkarak arkasından ters ışıkla çeşitli oyunları ve sahneleri izleyebileceğimiz beyaz kumaşlara yer verilmiştir. Kostüm tasarımında da her oyuncunun fiziksel, psikolojik ve sosyolojik özelliklerine uygun doku,biçim ve renk yerleştirmesi yapılmıştır. Bu çalışmada üç oyunun uyarlamasından yola çıkılarak sahne üstünde dekor, kostümde kulllanılan simgeler ve kodlarla yaşayan, değişen ve işlevsel bir tasarım anlayışı irdelenecektir.

KİTÂB-I MECMÛ-I TERCÜMÂN-I TÜRKÎ ve ACEMÎ VE MUGALÎ VE ALINTI SÖZCÜKLER[223]

ÖZET

Kıpçak Türkçesi, Orta Türkçenin Batı Grubuna giren eski bir lehçesidir. Kıpçaklar, Eski Batı Türkçesinin Kuzey Kanadını oluşturmuşlardır. Memlûk Devletinde (1250-1517), Türk sultanları başta bulundukları için ve hâkimiyetin Türklerde olmasından dolayı Türk diline karşı ilgi artmış, Araplara Türkçeyi öğretmek amacı ile birçok eser kaleme alınmıştır. Ayrıca diğer sahalarda yazılan Türkçe eserler de istinsah ettirilmiş ve tercümeler yapılmıştır. Bu eserlerden biri de Araplara Türkçeyi öğretme amacını taşıyan

222 Prof. Dr. Selda KULLUK YERDELEN, 9 EYLÜL ÜNİVERSİTESİ, selda.kulluk@deu.edu.tr, skyerdelen@gmail.com
223 Arş. Gör. Ceren SELVİ, YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, ceren.ybu@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Kitâb-ı Mecmû-ı Tercümân-ı Türkî ve Acemî ve Mugalî'dir. 1343'te Halil bin Muhammed el-Konevî adlı bir Türk tarafından yazılmış/istinsah edilmiş bir sözlük ve gramerdir. Eserde 2000 civarında Türkçe kelime vardır ve 90 kelimeye Türkmence kaydı düşülmüştür. Bunlar yazarının, Türkmenceye (Oğuzcaya) karşılık Kıpçakların dilini "hâlis Türk dili" kabul ettiğini göstermektedir.

Bu çalışmada; Recep Toparlı, Sadi Çölgenli ve Nevzat Yanık tarafından hazırlanan kitaptan yararlanılmış olup, eserin Arapça-Türkçe sözlük kısmında yer alan, gerek alıntı olduğu belirtilen gerekse belirtilmeyen, alıntı kelimeler tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışma yapılırken eserde yer alan tüm kelimeler taranmış, alıntı olduğu belirtilmeyen kelimeler de dahil olmak üzere, özellikle etimolojik sözlüklerden taranarak tasnif edilmiştir. Tasnif ise, kelimelerin kökenine göre yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sözlük, Etimoloji, Kıpçak Türkçesi, Batı Türkçesi

الترجمة بين السياق والدلالة الترجمة بين السياق والدلالة[224]

الملخص:

لا شك أن الترجمة أحد العلوم الذي تطور في الآونة الأخيرة تطوراً كبيراً، فبعد أن كان يخضع للاتجاه النظري أصبحنا نرى دراسات تطبيقية كثيرة وخصوصاً بعد أن تبلورت مناهج النقد الحديثة وأخذت تنفصل عن بعضها، فاستفادت دراسات الترجمة من هذه النظريات والمناهج، وعلى الرغم من ذلك بقيت تحيط بالترجمة مشكلات كثيرة سواء على سبيل الاتجاه البنيوي وما يحمله هذا المنهج من تجليات على صعيد المفردة والتركيب والجملة أو على سبيل الاتجاه الاجتماعي وكثرة تفرعاته وقضاياه وما حمله من أهمية للسياق بأنواعه المختلفة. ومن هنا جاءت أهمية السياق والدلالة في معظم الدراسات وكان للترجمة نصيب من هذين المفهومين. ويأتي هذا البحث ليعرض مشكلات الترجمة على صعيد السياق والدلالة. وسينقسم هذا البحث إلى قسمين رئيسيين، الأول: أهمية الدلالة في الترجمة وما ينتج عنها من مشكلات واعتبارات، والقسم الثاني: أهمية السياق في الترجمة. وسيتبع هذا البحث المنهج التحليلي.

الكلمات المفتاحية: الترجمة، الدلالة، السياق، مشكلات، اللغة

العامل البيولوجي والتطور اللغوي عند الطفل[225]

العامل البيولوجي والتطور اللغوي عند الطفل

الملخص:

مما لا شك فيه أن اللغة واحدة من الظواهر التي لم يتم اكتشاف سرها بالشكل الكافي، فحتى الآن تُثار أسئلة عن طبيعة التطور اللغوي وما هي المكونات والعناصر التي تدخل في هذا التطور، فالطفل منذ ولادته نرى عنده بعض المظاهر اللغوية، ويوماً بعد يوم نرى تلك المظاهر تتطور وتتعقد حتى تصل إلى الشكل اللغوي السليم. وقد ظهرت أبحاث ونظريات تفترض

224 Yrd. Doç. Dr. Ahmed ALDYAB, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, ahmad.adyab@gmail.com
225 Yrd. Doç. Dr. Ahmed ALDYAB, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, ahmad.adyab@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.usoskongre.net

عملية هذا التطور وتضع له قوانين، لكن من المسلّم به إلى أن هذه الأبحاث والنظريات بقيت تتخبط بالنواحي النظرية أكثر من النواحي التطبيقية. ويأتي هذا البحث ليثير نقطة المكونات البيولوجية عند الطفل وعلاقتها بالنمو اللغوي. وسينقسم هذا البحث إلى قسمين رئيسيين، القسم الأول: سيكون عرضاً لأفكار العلماء البيولوجيين حول العامل البيولوجي واللغة، القسم الثاني: سيتحدث عن الارتباط المتبادل بين اللغة والعناصر البيولوجية. وسيتبع البحث المنهج التحليلي الوصفي.

الكلمات المفتاحية: اللغة، التطور، قوانين، نظرية، الطفل.

التطور الدلالي نتيجة طبيعية أم تطور مقصود[226]

الملخص:

يزعم علماء اللغة أن الدلالة كالكائن الحي الذي يتغير باستمرار، وأن هذا التغير بطيء، لكنه واقع لا محالة وأنه لا يستطيع أحد أن يمنع هذا التطور. ولقد كان لنظرية النشوء والارتقاء دور في تبلور هذه الآراء، فمنهم من نظر إلى عملية التطور على أنها جبرية وحتمية بصورة عامة، ومنهم من نظر باعتدال فقال: إن كل التغيرات التي تحدث في مدلولات اللغة عبارة عن إصلاحات مقصودة أو شبه مقصودة يقوم الناطقون بالاعتماد على جهدهم ودائماً تتجه إلى حيث الكمال، ومن أهم هذه الجهود ما يبذله الأدباء والكتّاب في كل عصر للنهوض باللغة، ومن جهة أخرى فالتبدل الفكري يقتضي تبدلاً لغوياً يتيح للغة أن تحمل وتنقل الجديد من جيل إلى جيل، ولولا ذلك لأصبحت اللغة عاجزة عن الارتقاء والتقدم. ويأتي هذا البحث ليجيب عن سؤال: هل التطور الدلالي يكون طبيعياً في لغة دون تدخل من العوامل الخارجية أم أن هذا التطور يكون بشكل مقصود وتتحكم به عوامل وعناصر أخرى. وسينقسم هذا البحث إلى ثلاثة أقسام، القسم الأول: عوامل التغير الدلالي، القسم الثاني: صور التغير الدلالي، القسم الثالث: سيكون عبارة عن مناقشات لتقرير هذه المسألة على حقيقتها. وسوف يتبع البحث المنهج المقارن.

الكلمات المفتاحية: الدلالة، التطور، التغير، اللغة، عوامل

المنهج الوصفي ودوره في تطوير علم اللغة[227]

الملخص:

في مطلع القرن التاسع عشر بدأت الدراسات اللغوية تأخذ منحى جديداً من حيث الكيفية والكمية، وقد ظهرت المدارس والمناهج الحديثة في دراسة علم اللغة، وتنوعت هذه المدارس بحسب آراء ومعتقدات أصحابها ومفكريها، فمنهم من نحا اتجاهاً تاريخياً، فأخذ يوظف التاريخ في دراسة علم اللغة، ومنهم من استخدم المنهج المقارن ليقي الموازنات بين الظواهر اللغوية في طائفة من اللغات لاستنباط خواصها المشتركة واستنتاج وجوه الاتفاق والاختلاف، ومن هذه المناهج من درس اللغة دراسة أنية بغض النظر عن التاريخ، فشكلت البنية الهاجس الأوحد لهذه الدراسات، فظهرت المدرسة الشكلانية والمدرسة البنيوية ومن ثم المدرسة التفكيكية، وفي الحقيقة يجمع هذه المدارس منهج واحد وهو المنهج الوصفي. وسوف يتطرق هذا البحث إلى أهمية المنهج الوصفي في دراسة علم اللغة. وسينقسم البحث إلى ثلاثة أقسام رئيسية، القسم الأول: أصول المنهج الوصفي، القسم الثاني: المدارس الأساسية، القسم الثالث: الاختلاف التحليلي للمنهج الوصفي. وسوف يتبع البحث المنهج التحليلي.

الكلمات المفتاحية: المنهج، المدرسة، اللغة، علم، البنية

226 Yrd. Doç. Dr. Ahmed ALDYAB, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, ahmad.adyab@gmail.com
227 Yrd. Doç. Dr. Ahmed ALDYAB, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, ahmad.adyab@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.usoskongre.net

النكات البلاغية للأبنية الصرفية في القرآن[228]

الملخص:

إن استخدام الألفاظ في القرآن يبهر العقول والأفكار، فلاشك أن البناء الكلامي للمفردات في القرآن جاء بأرفع بلاغة وأسلوب. ويأتي هذا البحث ليبرز بعض من بلاغة أبنية المفردات في القرآن، فالألفاظ تأخذ موضعها في السياق القرآني ولايمكن أن تحل محلها لفظة أخرى، فنراه مرة يستخدم الفعل ويأتي بمصدره ومرة يأتي بمصدر مخالفاً لفعله، ومرة يستخدم الصفة مكان المصدر والعكس وهكذا، وهو بذلك يحقق المعنى بكل تجلياته البلاغية والأسلوبية والفنية.

الكلمات المفتاحية: البلاغة، أسلوب، سياق، تفسير، ألفاظ

الاستعمال البلاغي للاسم والفعل في القرآن[229]

الملخص:

لا شك أن القرآن يستعمل مفرداته بغاية الدقة والجمال، فالألفاظ منتقاة بكل عناية وهي تقوم بتحقيق المعنى بكل تجلياته البلاغية والأسلوبية والفنية وبالتالي لا يمكن أن تحل لفظة مكان لفظة حتى ولوكانت مرادفة لها. ويأتي هذا البحث ليبين كيف يستعمل القرآن الاسم والفعل داخل السياق القرآني، فنرى المفردة مرة جاءت بصيغة الاسم ومرة استعملها القرآن بصيغة الفعل وكل ذلك لاعتبارات تخدم معنى الآية وتفسيرها. وبذلك سيتطرق البحث لتحليل بعض الآيات القرآنية مستخدماً في ذلك المنهج التحليلي.

الكلمات المفتاحية: الاسم ، الفعل، التفسير، الآية، البلاغة

التعبير البلاغي وقيمته الفنية في القرآن[230]

الملخص:

لا شك أن التعبير القرآني يمثل أرفع التعابير بلاغة وحساً، فالقرآن يراعي في اختياراته أموراً كثيرة وفي مقدمتها المعنى، فيقوم ببناء المعنى على أسس مراعاة السياق والآية والسورة، فمثلاً يمكن أن تتشابه آيتان مع اختلاف ببعض التعابير التي يقصدها القرآن آخذاً بالحسبان القيمة البلاغية للسياق والقيمة الأسلوبية للاستعمال. ويأتي هذا البحث ليبرز ناحية فنية بلاغية في أسلوب القرآن. وسيتبع البحث المنهج التحليلي.

الكلمات المفتاحية: البلاغة، المعنى، السياق ، التعبير، التفسير

228 Yrd. Doç. Dr. Ahmed ALDYAB, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, ahmad.adyab@gmail.com
229 Yrd. Doç. Dr. Ahmed ALDYAB, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, ahmad.adyab@gmail.com
230 Yrd. Doç. Dr. Ahmed ALDYAB, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, ahmad.adyab@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

TRIPLY BURDENED WOMEN IN ALICE WALKER'S THE COLOR PURPLE[231]

ABSTRACT

The present study focuses on the multifaceted violence suffered by Afro-American women in Alice Walker's novel, *The Color Purple*, through reflecting the effects of gender, race and class discrimination on the depressed lives of black women. In *The Color Purple*, Alice Walker, a descendant of Harlem Renaissance, deals with mistreatments of black women, asserts selfhood, resists oppression, and inspires black female characters to gain their self-realization. The black female characters face triple bind in the novel: They are victims of race discrimination as blacks, they are victimized by patriarchal system as women, and they are victimized by both gender identity and racial grounds as black women. Celie, the protagonist, who is repeatedly raped and impregnated by her stepfather, forced to marry a man with three children, maltreated by men, taught to feel ugly, constantly subjected to verbal and physical violence, enslaved to the hell of exploitation, and molded from pain symbolizes the oppressed black women in a patriarchal and racist system. The abuse at the hand of racist and patriarchal system provides her a decline in self-esteem and makes her decide that she can best ensure her survival by making herself silent and invisible. In this regard, the novel devotes itself to stop this plethora of violence suffered by the triply burdened Afro-American women. This study aims to explore how Alice Walker establishes black female liberation by shaking off the slavery in patriarchal minds and provides an opportunity for black women to achieve self-recognition, self-value, and self-esteem in the light of Celie's gradual progress from a trapped life to a self-ruled life in *The Color Purple*.

OTHERNESS AND RESTORATION OF SELF IN TONI MORRISON'S BELOVED[232]

ABSTRACT

The present study aims to explore the devastating effects of slavery on the individual's sense of self and the formation of shattered identities as a result of greatest human endurance to severe indignities, degradation, dehumanization, rape, mutilation, suffering under law, oppression, and prejudice in Toni Morrison's Pulitzer Prize winning novel, *Beloved*. The novel narrates the traumatic impact of slavery on the black psyche through the memories and experiences of an African- American woman, Sethe, who tries to reclaim her life and identity after suffering the cruelty of slavery. In *Beloved*, the white community labels black population as lesser human beings, namely the others. This label nullifies the characters' self-awareness; therefore, they seem to be alienated from themselves and filled with self-loathing. Depicting the dehumanization of slavery and the alienation of the black self, Morrison

231Okt. Gökçenaz GAYRET, GİRESUN ÜNİVERSİTESİ, gokcenazgayret@gmail.com

232 Okt. Gökçenaz GAYRET, GİRESUN ÜNİVERSİTESİ, gokcenazgayret@gmail.com

manages to articulate the unspeakable and eliminate the black people's internalized sense of inferiority. This study demonstrates how *Beloved* penetrates into the wounded psyche and fragmented self of the characters shouldering the extreme burden of slavery and Morrison makes efforts to degrade the notion of inferiority implanted their minds, thereby helps them to restore their sense of human dignity.

Keywords: slavery, dehumanization, sense of self, self-awareness, African-american society

AŞK İZLEĞİ ÇERÇEVESİNDE SADIK YALSIZUÇANLAR'IN ÖYKÜLERİNE BİR BAKIŞ[233]

ÖZET

Sadık Yalsızuçanlar, Çağdaş Türk Edebiyatı içerisinde yazdığı eserlerle önemli bir yere sahiptir. Öykü, roman ve deneme türünde yazılar kaleme alan yazar en çok öykücülüğüyle bilinir. Yazarın öykülerinin temelini insan ve insan sorunsalı oluşturur. Yazar günlük hayattaki izlenim ve deneyimlerini öykülerine aktarır. Bu nedenle öykülerde aşk, ölüm, geçmişe duyulan özlem ve yabancılaşma gibi insani davranışların sergilendiği izlekler bulunur. Bu izleklerin içerisinde ise aşk izleği öykülerde sıklıkla yer bulur. Yazar öykülerinde hem dünyevi aşkı hem de manevi aşkı anlatır. Dünyevi aşkın yer aldığı öykülerde daha çok ilişkilerde ortaya çıkan sorunlar, aile baskısı, toplumun bakış açısı gibi konular dikkat çekerken manevi aşkın olduğu öykülerde ise nefsin terbiyesi, Allah aşkı ve bu yolda çekilen çileler gibi konular işlenir. Netice itibariyle bu çalışmada Sadık Yalsızuçanlar'ın öykülerindeki aşk izleği ve bu izleği oluşturan unsurlar, boyutlu bir şekilde ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yalsızuçanlar, Öykü, Aşk, İzlek

GELİBOLULU ÂLÎ'NİN SURNÂMESİNDE OSMANLI YEMEK KÜLTÜRÜ[234]

ÖZET

Gelibolulu Âlî'nin Surnâmesinde Osmanlı Yemek Kültürü

Tarihten günümüze kadar bütün çeşitliliğiyle devam eden Türk yemek kültürü bilhassa Osmanlı Devleti döneminde en zengin haline ulaşmıştır. Özellikle sarayda yapılan düğünler ve şenlikler bu zenginliğin bir şölene dönüşmesine sebep olmuştur. Osmanlı sarayında yapılan çok sayıdaki görkemli düğünlerden birisi hatta belki de en muhteşemi III. Murad'ın oğlu III. Mehmet için 1582 senesinde yaptırdığı sünnet düğünüdür. Gelibolulu Âlî'nin manzum olarak kaleme aldığı bu düğün çok renkli görüntülere sahne olmuştur ki bunlardan birisi de kurulan sofralar ve bu sofralarda ikram edilen yiyecek ve içeceklerdir. Zira bu tür şenliklerde en fazla önem verilen konulardan birisi de ikram edilen yemeklerdir. Bahse konu olan düğünde ikram edilen yemekler Osmanlı yemek kültürünün zenginliğini yansıtması

233 Okt. Aykut ÇELİK, AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ, aykutcelik@akdeniz.edu.tr
234 Yrd. Doç. Dr. Şerife AĞARI, KARABÜK ÜNİVERSİTESİ, serifeuzun37@hotmail.com

açısından oldukça önemlidir. Çünkü sadece yemekler hakkında değil aynı zamanda kullanılan malzemeler, en çok rağbet edilen yiyecek ve içecekler hakkında da bilgi verilmektedir ki bunlar bizim kültür tarihimizin önemli unsurlarıdır. Bu çalışmada Gelibolulu Âlî'nin Câmi'u'l-Buhûr Der-Mecâlis-i Sûr adlı manzum surnâmesinde verilen bilgilerden yola çıkarak Osmanlı yemek kültürüne ışık tutulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gelibolulu Âlî, surname, şenlik, saray mutfağı, yemek kültürü

DERLEME SÖZLÜĞÜNDE HASTALIK ADLARI VE HASTALIKLARLA İLGİLİ SÖZ VARLIĞI[235]

ÖZET

Hastalıklar veya bunların belirtisi olan küçük ya da büyük işaretler her insanın zaman zaman karşılaştığı kaçınılması çoğunlukla mümkün olmayan durumlardır. Günlük hayatta sık karşılaşıldığı için sadece tıp dilinde değil Türkçenin söz varlığı içinde de hastalıklarla ilgili sözler önemli bir yer tutar. Hastalıkların ve hastalık işaretlerinin modern tıp terminolojisindeki adı çoğu zaman günlük konuşma dilinde kullanılmaz. Bu terimler yerine dilin kültür özelliklerinin şekillendirdiği halk ifadeleri yer alır. Hastalıklar konusunda konuşma dilindeki söz varlığıyla ilgili en önemli kaynaklardan biri Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü'dür.

Bu çalışmada Derleme Sözlüğü'nde geçen hastalık ve hastalıklarla ilgili söz varlığı tespit edilmiş, bu söz varlığı içinde ilk aşamada doğrudan bir hastalığın adı olan kelime ve kavramlarla hastalıkların belirtileri olanlar ayrılmıştır. Hastalık adı olarak belirlenen toplam 1054 kelimenin 615'i belirli tıp alanlarına yerleştirilebilmiştir. Kalan kelimelerden 33'ü tanımlarındaki yetersizlik nedeniyle sınıflandırılamamış, 34'ü birkaç alanı birden ilgilendirdiği için "genel" başlığı altında toplanmış, 150'si bir alana isnat edilmeden herhangi bir rahatsızlığı olan anlamını taşıdığından "hastalıklı" başlığı altında değerlendirilmiş, "aptal, salak, deli…" gibi anlamlara gelen 222 kelime ise gerçekte ruhsal bir rahatsızlık mı hakaret mi olduğu anlaşılamadığından ayrı bir başlık altında toplanmıştır. Belli tıp alanlarına yerleştirilebilen 615 kelime ve kavramın sınıflandırılması sonucu özellikle beş duyu organına ait hastalık isimlerinin sayıca daha fazla olduğu gözlenmiştir. Aynı şekilde enfeksiyon hastalıkları, ruh hastalıkları ve ortopedik hastalıklar başlığı altında da geniş bir kelime dağarcığı belirlenmiştir.

Sistemlere ait gruplardaki kelime sayıları üzerinden bir yorum yapılırken sonuç bölümünde sadece hastalık adları için değil Derleme Sözlüğü'nde yapılacak her türlü fihrist çalışması için sözlüğün güncellenerek zenginleştirilmesi, özellikle TDK ağ sayfasındaki kelime sanal sözlüğün farklı başlıklarda tarama yapmaya müsait bir yazılımla araştırmacıların hizmetine sunulması, yeni yapılan ağız çalışmalarında sözlük bölümlerinin daha nitelikli hazırlanması gereği tespit edilmiştir.

235 Mine KILIÇ, Marmara Üniversitesi, minekilic@windowslive.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES
18-24 September, 2017 Malaga/Spain
ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Anahtar Kelimeler: Hastalık, Hastalık adları, Derleme Sözlüğü, Sağlık, Dil

ŞEHRÂYİN VE YÂDİGÂR-I ŞEHRÂYİN'DEN HAREKETLE SULTAN II. ABDÜLHAMİD'İN KLASİK EDEBİYATTA DEĞERLENDİRİLİŞİ[236]

ÖZET

Tarihimizde özellikle Tanzimattan bu tarafa aydınlarda müthiş bir Sultan II. Abdülhamit alerjisi bulunmaktadır. Abdülhamid'i eleştiri sınırlarını aşarak şiddetle saldıran yazı ve şiirlerin yanında övgüde bulunan manzum metinler de vardır. Sözünü ettiğimiz bu manzum metinlerden ikisi Adanalı Hayret Efendi ve Müstecabizâde İsmet'e aittir. Çalışmamızda bu iki manzum metinden hareketle Sultan II. Abdülhamid'in Klasik edebiyattaki değerlendirilişi ele alınmaktadır

Eserlerden kısaca söz etmek gerekirse;

Şehrâyin:

84 beyitlik bir mesnevi olan eser, ön söz mahiyetinde "İfade" başlığı altında bir mukaddime ile başlamaktadır. Hayret Efendi bu bölümde eserini kaleme alma sebebini açıklamaktadır. Kendi kendini şiirlerinde ve çevresinde öven bir kişilik özelliği sergileyen Hayret Efendi, eserin giriş bölümünde kendisini aciz ve evsiz bir kul olarak takdim etmektedir. İfade başlığını verdiği bu kısa yazıda, Şehr-âyin'i takdim ettiği Sultan II. Abdülhamid'i "Allah'ın gölgesine denk olan" biçiminde nitelendirmiştir. Padişahın tahta çıkışı vesilesiyle vatandaşların (kulların) evlerini, yuvalarını çeşitli kandillerle süsleyerek coşkulu mutluluk belirtisi sergilediklerini belirtmektedir. İşte bu ortamda kendisi de kaleme aldığı beyitlerini yüce halifenin (II. Abdülhamid) üstün nitelikleriyle süsleyerek Şehrâyin'i yazdığını ifade etmektedir. Hayret Efendi, Sultan II. Abdülhamid'i yüce İslâm ümmetinin koruyucusu ve ülkeyi canlandıran bir sultan olarak görmektedir. Şehrâyîn'i II. Abdülhamid'in ortaya koyduğu sevinç ve mutluluğa kalıcı bir tercüman olsun diye kaleme aldığını belirtmektedir.

Yâdigâr-ı Şehrâyîn:

Yâdigâr-ı Şehrâyin, Sultan II. Abdülhamid'in tahta çıkışının 25. yıldönümü sebebiyle Müstecabizâde İsmet tarafından kaleme alınmıştır. 77 beyitlik bir kaside olan eser, Giritli Hasan İlmî Bey tarafından 1318/1900 yılında bastırılmıştır. İstanbul Asır matbaasında bastırılan eserin baş tarafında Giritli hasan İlmî beyin kısa bir takdim yazısı bulunmaktadır.

236 Yrd. Doç. Dr. Abuzer KALYON, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, abuzerkalyon@gmail.com
Dr. Filiz KALYON, MEB, kalyonfiliz@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ŞEHNÂME'DE PERS HÜKÜMDARLARIN ÖZELLİKLERİ[237]

ÖZET

Şehnâme, Firdevsî tarafından 404/1014 yılında eklentileri tamamlanarak Gazneli Mahmud'a sunulmuştur. Firdevsî, eserini yazarken Âvesta, Tevrat ve Kur'an-ı Kerim gibi dinî metinleri kaynak olarak almış ve bunlarla birlikte yazar, efsane ve mitolojik anlatılarla da eserini süslemiştir. Böylece eserde konu edinilen kahramanların da sıradan değil olağanüstü yahut ilahî-peygamberi özellikleri ile tasvir edilmektedir.

Bu bildiride kaynağını dinî, mitolojik ve efsanevî literatürden alan Şehnâme'nin Pers hükümdarlarının ilahî-peygamberî özellikleri özellikleri üzerinde durulacaktır.

İRANLILARA AİT MATBAADA BASILAN "FERYAD-I İSTİBDAD" VE II. ABDÜLHAMİD DÖNEMİYLE ALÂKASI[238]

ÖZET

II. Abdülhamid, adını sansürle duyurmuş, Osmanlı'yı 'hasta adam' profilinden çıkaran padişahımızdır. Onun döneminde çoğu eser sansürlenerek toplatılmış ve yakılmıştır. Hürriyet fikrine sahip olan kişi ve aydınlar eserlerini neşredip yayımlayabilmek için başka yola başvurmuştur: korsan basım. Dönemin korsan basımı genellikle Vezir Hanı'ndaki 20 ve 48 numaralardaki İranlı matbaacılar tarafından yapılmaktadır. İranlılar dönemin Kaçar Hanlığından kaçarak İstanbul'a gelmiş hürriyet düşüncelerini İstanbul'dan yaymaya çalışmışlardır. İran için hürriyet bir anlamda Osmanlı için Meşrutiyet'e dönüşmüştür. 48 numaradaki isimsiz matbaada basılan dönem eleştirisini içerisinde barındıran eserlerden biri Vâhid Lütfü'nün sürgün anılarını yazdığı "Feryâd-ı İstibdâd" adlı eseridir. Feryâd-ı İstibdâd; Bir Kızın Nişanlısına Gönderdiği Son Mektubu, Bosfor, Nâ-mevzûn Şiir Parçalarından, Yıldız, Yemen Meydan Mukatelesinden Bir Mektup, Ne Gördüm ve Biz Ne İdik başlıklarından oluşan yedi bölümü ihtiva etmektedir. Eserin içinde özellikle İstibdad döneminde söylenen şiir parçaları kısmı, Osmanlı edebî tarihine örnek oluşturmak için önemlidir.

Bu çalışmada II. Abdülhamid sansürü hakkında kısa bir bilgi verildikten sonra, İranlı Matbaacılar ve onlar hakkındaki bulgulardan bahsedilmiştir. 1326'da İranlılara ait bu matbaaların birinde, eski harflerle basımı yapılan Feryâd-ı İstibdâd adlı eserin tanıtımı yapılarak gerekli görülen kısımların Latin harflerine aktarımı gerçekleştirilmiştir. Latin harflerle aktarımı yapılan kısımlar, İstibdad ile Abdülhamid arasındaki alâkayı göstermeye yöneliktir. Yapılan çalışma, Osmanlı döneminde basılan eserlerden birini daha gün yüzüne çıkarmakta ve II. Abdülhamid dönemine de ışık tutmaktadır.

Anahtar kelimeler: Vahid Lütfü, Feryâd-ı istibdâd, II. Abdülhamid, Şiir, sansür, edebiyat

237 Doç. Dr. Sibel Üst ERDEM, YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, sibelusts@gmail.com

238 Okt. Ömrüm Işıkay GÜRBÜZ, KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ AFŞİN MESLEK YÜKSEKOKULU, omrumisikay@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

MEHMED CELAL'İN "SULTAN MEHMED-İ SALİS YAHUT FATİH-İ ŞEHİR" ADLI ESERİ[239]

ÖZET

Bu bildiride Mehmed Celal'in "Sultan Mehmed-i Salis Yahut Fatih-i Şehir" adlı eseri transkribe edilerek okuyucunun istifadesine sunulacaktır. 1867 İstanbul doğumlu olan Mehmed Celal ara nesil şairi olarak da bilinmektedir. 26 Ocak 1912 yılında karaciğer hastalığından vefat etmiştir. Mehmet Celal, yaşadığı dönemdeki edebi tartışmalarda Muallim Naci'nin yolundan gitmiştir. Şiirlerini kolayca ve kısa zamanda yazdığı için 'Şair-i zi-İrtical (doğaçlama yapabilen şair) namıyla ünlenen Celâl; titiz, sanat endişesi ve kudreti taşımayan, bütün değerini gerek içerik gerekse ifadesindeki samimilikten alan şiirler yazmıştır. Kısa hayatında şiir, tiyatro, roman, öykü ve eleştiri gibi birçok edebi türde eserler vermiştir.

Tanıtılacak metin 1308 yılında Kasbar Matbaasında basılmıştır. 17 varak olarak düzenlenen şiir kitabı Mehmed Celal'in mukaddimesiyle başlar. Mukaddime özetle şöyledir: "Büyük sultanların meşhur hadiselerini manzum bir Osmanlı tarihi olarak sunduğum için edebi çevreler tarafından gördüğüm teşvik ve iltifata teşekkür eder, Sultan III. Mehmet hazretlerinden bahseden şu risaleyi de mütalaa erbabının nazarlarına sunarım."

Bu eserde 8 manzume bulunmaktadır. Bu manzumelerde geçen bazı kelimeler ile ilgili olarak yer yer dipnotlarda açıklamalar yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mehmet Celal, ara nesil, Osman Türkçesi, III. Mehmet

TÜRK EDEBİYATINDA ROMANLAR/ÇİNGENELER[240]

ÖZET

Dünyanın neresine gidilirse gidilsin, kendilerine önyargıyla yaklaşılan en şanssız topluluklardan olan Çingenelerin ya da Romanların hayat tarzları, dünya edebiyatının yanı sıra Türk edebiyatında da yoğunlukla işlenmiştir. Bugüne kadar daha çok köken araştırmaları ve sosyolojik tartışmalar çerçevesinde ele alınan Çingeneler, edebi eserlerden yola çıkılarak bir bütünlük içinde ele alınıp incelenmemişlerdir. Hâlbuki Ahmet Midhat Efendi'nin Çingene hikâyesinden başlamak üzere, Tanzimat, Cumhuriyet ve yakın dönem Türk edebiyatının eserleri incelendiğinde Çingeneler hakkında gerek olumlu gerekse olumsuz değerlendirmelerin kolaylıkla takip edilebildiği görülür. Buradaki olumsuz ve olumlu değerlendirmelerden kasıt "önyargılardır". Çingeneler gerçekten roman ve hikâyelerde ya da Çingene olmayanların gözünden bakıldığında dünyayı umursamayan, gelecek kaygısı taşımayan, vur patlasın çal oynasın felsefesiyle yaşayan insanlardan mı ibarettirler? Müzik ve eğlence denildiğinde sempatiyle yaklaşılan, bir "tip" haline getirilmiş olan Çingene, aynı anda hem sempatik hem de toptancı bir bakış açısıyla ahlâksız, hırsız, pis vs. olmakla suçlanarak nasıl antipatik hale

239 Arş. Gör. Dr. Ramazan BÖLÜK, MUNZUR ÜNİVERSİTESİ, ramazanboluk@gmail.com

240 Arş. Gör. Dr. Alparslan OYMAK, YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, alpoymak@hotmail.com

gelmektedir? Hindistan'dan (bugünkü Pakistan dâhil) yola çıkarak Türkiye'ye kadar gelip yerleşen ve günlük hayatımızın belli alanlarında yer etmiş olan Çingenelere nasıl yaklaşıldığını, zaman zaman yazarlarımızın ağzından nasıl önyargıyla değerlendirildiklerini Tanzimat'tan günümüze uzanan tüm hikâye ve romanlarda tespit etmek mümkündür. Tüm bu eserlerin ışığında, bir bakış açısı sorunu temelinde Türk edebiyatında Roman/Çingene algısının nasıl şekillendiği bu çalışmanın temel çatısını oluşturmaktadır.

Anahtar kelimeler: Roman, Çingene, Edebiyat, Ön yargı, Bakış açısı.

ÇAĞDAŞ TÜRK ROMANINDA EPİGRAF NİYE KULLANILIR? NE SAĞLAR?[241]

ÖZET

Nobel ödüllü yazarımız Orhan Pamuk, *Kara Kitap* adlı romanının Birinci Bölümü'nde epigraf ile ilgili iki alıntı yapar: Bunlardan biri Adli'den "Epigraf kullanmayın, çünkü yazının içindeki esrarı öldürür"; diğeri ise Bahti'den "Böyle ölecekse, öldür o zaman sen de esrarı, esrar satan yalancı peygamberi öldür!".

Romanda epigraf olarak kullanılan bu iki alıntı birbiriyle tezat teşkil etmektedir. Alıntılara dikkat edildiğinde paradoksal bir durumla karşı karşıya olduğumuz bir gerçektir. Bunlardan hangisi doğru veya hangisi yanlıştır. Bu paradoksal durum bizim konuya eğilmemize neden oldu. Başka deyişle bu çalışmanın itici gücü bu paradoksal durumdur. Bu alıntılarda vurgulanmak istenen gerçeklik nedir? Epigrafın yazıya, esere/ romana, konuya katkısının olup olmadığı, katkısı olmuşsa bu katkı/ların neler olduğu araştırılacaktır. Romanda epigrafa bir fantezi olarak mı başvurulur; yoksa daha derin mana ve ehemmiyete mi haizdir? Bu ve benzeri sorulara cevap/lar bulmak; konuyu tartışmak düşüncesiyle yola çıktık. Çağdaş romancılarımızdan Orhan Pamuk Kara Kitap, Kar; Elif Şafak Aşk; Buket Uzuner Su ve Toprak gibi meşhur romanlarında, başvurulan epigrafları inceleyerek, değerlendirmelerde ve bazı tespitlerde bulunduk. Bu çalışmada romanla ve bölümle epigrafın ilişkisi ne/ler? Aralarında bir ilgi olup olmadığı ve epigrafların esere, okuyucuya ve konunun daha iyi anlaşılmasına katkıları üzerinde durduk. Romanda epigrafların içerik ve biçim olarak bir fonksiyon görüp görmediğini araştırdık.

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR'IN "ŞIPSEVDİ" ROMANINDA AHLÂK ANLATISI[242]

ÖZET

Türk romanın başlamasında ve gelişmesinde oldukça önemli bir yere sahip olan Hüseyin Rahmi Gürpınar, eserlerinde toplumsal konuları işlemiştir. Osmanlı- Türk modernleşmesinin ilk evreleri olarak nitelendirilebilecek bir dönemde eserlerini kaleme alan Gürpınar, Batılılaşma hareketlerinin

241 Doç. Dr. Mesut TEKŞAN, ORDU ÜNİVERSİTESİ, mesutteksan4@gmail.com
242 Doç. Dr. Ülkü Ayşe OĞUZHAN BÖREKCİ, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, ulkuoguzhanborekci@gmail.com

toplumsal alandaki etkilerini, romanlarındaki olay örgüsü ve karakterler üzerinden ele almıştır. Zira Osmanlı'daki Batılılaşma hareketleri kadının toplumsal konumu, kadın-erkek ilişkileri, evlilik biçimi, tüketim, giyim, dekorasyon, eğitim, adab-ı muaşeret, geleneksel ve ahlaki değerler gibi pek çok konuda yeni oluşumları ve tartışmaları beraberinde getirmiştir. Bu çerçevede Osmanlı-Türk modernleşmesinin ilk aşamalarında, genelde edebiyat özelde ise roman topluma yol göstermenin önemli bir aracı olmuş; Gürpınar da diğer edebiyat türlerinde verdiği eserlerinde olduğu gibi, romanlarında da halkı eğitmeyi amaç edinmiştir. Böyle bir amaca hizmet eden önemli romanlarından biri "alafrangalık" kavramının merkeze alındığı "Şıpsevdi"dir.

Buradan hareketle bu çalışmada; Gürpınar'ın söz konusu romanında Batılılaşmanın geleneksel ve ahlaki değerler üzerindeki etkilerine dair anlatı yapısı ele alınmıştır. Böyle bir çalışma yapılırken öncelikle Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın edebi hayatı ve Türk edebiyatı üzerindeki etkileri incelenmiş, ardından söz konusu eserindeki "ahlâk" anlatısı, hem karakterlerin kişilik özellikleri hem de eğitim, namus, vicdan, para, kadın – erkek ilişkileri gibi temalar üzerinden çözümlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hüseyin Rahmi Gürpınar, Şıpsevdi, Ahlâk Anlatısı

NAR ÜLKESİ/ENDÜLÜS'ÜN SON YILLARI ADLI ROMANDA FOLKLOR UNSURLARI[243]

ÖZET

"*Nar Ülkesi/ Endülüs'ün Son Yılları*" adlı eser, 15. yüzyılda İspanyollar tarafından İspanya'dan kovulan Müslüman ve Yahudilere, Türklerin nasıl yardım eli uzattığının gerçek hikâyesini anlatan tarihî bir romandır. Eserde; Osmanlı Sultanı II. Beyazid'in 1492'de İspanya'dan kovulan Yahudileri Türk ülkesine kabul etmesi, Şeyhülislam Molla Güranî'nin bu kabul için fetva vermesi, eserin ana kahramanı Kemal Reis'in Gırnata'dan kovulan Müslümanların yanında Yahudileri de Katolik Hıristiyanların zulmünden kurtarmak amacıyla Osmanlı ülkesine getirmek için yola çıkması ve onları özgürlüklerine kavuşturması anlatılır.

Romanda, bir yandan İspanyolların, Müslüman ve Yahudilere yaptığı zulüm anlatırken bir yandan da Kemal Reis'in hikâyesi nakledilir. İspanyolların Endülüs'teki Müslümanlara karşı giriştikleri "Yeniden Fetih"(Reconquista) siyaseti, tüm bu yaşanmışlıklar edebî eser kurgusuyla romana aktarılırken halk edebiyatı unsurlarından da oldukça fazla yararlanılmıştır.

Bu çalışmada, "*Nar Ülkesi/ Endülüs'ün Son Yılları*" adlı romanda yer alan menkıbe, halk hikâyesi, destan, efsane, memorat, formülistik sayı, geçiş dönemleri, deyimler, atasözleri, alkışlar, kargışlar, sefer âdetleri, halk hekimliği, halk zoolojisi, halk mutfağı, halk mimarisi, ad verme, totemizm,

243 Yrd. Doç. Dr. Neşe IŞIK, İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ, neseisik@gmail.com

lakaplar, giyim-kuşam, halk inanışları gibi folklor unsurları tespit edilecek ve bu unsurların tahlili yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Endülüs'ün Son Yılları, Yeniden Fetih(Reconquista), Folklor.

JUAN GOYTİSOLO"NUN GÖZÜNDEN BATI'NIN ÖTEKİ ALGISINA DAİR DİKKATLER[244]

ÖZET

Edebiyatta *ötekilik* meselesi birçok yazar tarafından bilinçli veya bilinçsiz olarak kullanılagelen bir olgudur. İnsan kendi kimliğini oluştururken *ötekine* ihtiyaç duyar, zira öteki olmadan kendini tanımlaması mümkün değildir. Tarih boyunca birbirini ötekileştiren Batı ve İslam dünyasını bizzat kendi yaşadıklarından yola çıkarak en iyi şekilde analiz etmeyi başaran önemli isimlerden biri İspanyol yazar Juan Goytisolodur. Bu çalışmada Goytisolo'nun bazı eserlerinde *öteki* kavramını irdelemeyi amaçladık. Bu bağlamda Batı, özellikle de İspanyol edebiyatındaki Türklere dair öteki kimliğinden bir takım örnekler verirken, Batı edebiyatında genel olarak görülen önyargı ve klişelere de değinilecektir.

TEZKİRELERDE ŞAİR MAHLASLARININ ÜSLUBA ETKİLERİ[245]

ÖZET

Dîvan nesrinin önemli bir kısmını teşkil eden tezkirecilik geleneğinde içerik kadar üslubun çok önemli yeri olup bahsedilen konuya ve şairlerin özelliklerine göre üslup değişkenlik arz etmektedir. Dîvân şiirinde şairlerin kullandıkları müstear isimler olan mahlasların alınması ve kullanılması hususunda özel sebepler bulunmaktadır. Bu sebepler dolayısıyla mahlaslar şairlerin iç ve dış dünyaları ile son derece alakalıdır.

Tezkirelerin düzenine olan şeklî etkisinin yanı sıra mahlaslar, şairlerin iç ve dış dünyaları ile olan alakaları dolayısıyla tezkirelerin kelime kadrosu ve üslûbu üzerinde de belirleyici etkiye sahiptir. Tezkirelerin biyografik bilgiler yer alan kısımlarında şairlerin mahlaslarıyla alakalı kelimelerin özellikle seçilmesi mahlas-üslup ilişkisinin önemli bir sonucudur.

Çalışmada Ahdî'nin Gülşen-i Şu'arâ ve Râmiz'in Âdâb-ı Zurefâ tezkireleri örnekleminde şairlerin sosyal statüleri, meslekleri, kişilikleri, fiziksel özellikleri, ilişki içerisinde olduğu kişiler, doğumları-ölümleri, sanat anlayışları hakkında bilgi verilirken şair mahlaslarının üsluba olan etkisi örneklerle incelenecek ve günümüz nesir anlayışından farklı olarak Dîvân

244 Yrd. Doç. Dr. Kübra SARI SEO LECOQ, İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ, kubrasari@gmail.com
245 Arş. Gör. Mustafa Yasin BAŞÇETİN, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, mustafabascetin@gmail.com
Arş. Gör. Ayşe KORKMAZ, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, ayse.ornek@gmail.com

nesrinin içerik-üslup ilişkisi, tezkirelerdeki mahlas-üslup ilişkisi üzerinden ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tezkire, Üslup, Nesir, Mahlas, Biyografy

KARACAOĞLAN VE SEYHAN ERÖZÇELİK ŞİİRİNDE SAPMALARIN TESPİTİ KARŞILAŞTIRILMASI[246]

ÖZET

Bu bildiride şiir sanatında sapma kavramı ve sapma çeşitleri hakkında bilgi verilecektir. Sapma, şiir dilini zenginleştirmek için başvurulan yollardan bir tanesi olarak değerlendirilebilir. Şairler anlatımını daha etkili ve çarpıcı hale getirmek için bu tip yollara başvurabilir. Bu çerçevede halk şairlerinden Karacaoğlan'ın şiirlerinde sapmalar tespit edilecektir. Aynı zamanda modern dönem şairlerinden Seyhan Erözçelik'in şiirlerinde de sapmalar bulunup incelenecektir. Gerek Karacaoğlan gerekse Seyhan Erözçelik halk deyişlerinden yola çıkarak şiirini oluşturmuş ve şiirinde sapmaları yoğun bir şekilde kullanmıştır. Yapılan bu tespitlerin özellikle sapma çeşitleri dikkate alınarak karşılaştırması ve ardından değerlendirmesi yapılacaktır. Sapmanın şiir sanatına etkisi ve şairin kalıcılığını artırmadaki rolü de bu sonuçlarda ortaya çıkacaktır.

Anahtar Kelimeler: Şiir sanatı, Sapma, Sapma çeşitleri, Karacaoğlan, Seyhan Erözçelik

YAZ TATİLİNİN İKİNCİ YABANCI DİL OLARAK ALMANCA ÖĞRENME SÜRECİNE ETKİLERİ[247]

ÖZET

Bu araştırmanın konusu, ülkemizde yaklaşık olarak dört ay süren yaz tatilinin, Trakya Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Almanca Hazırlık Biriminde İkinci Yabancı Dil olarak Almanca öğrenmiş olan öğrenciler üzerindeki etkisinin araştırılmasıdır. Bilindiği üzere YDYO' da Almanca, haftada 26 saat olarak yoğun bir şekilde öğretilmektedir. Eğitim Öğretim yılı sonunda Öğrenciler, B2 dil seviyesine ulaşmaktadır. Ancak öğrencilerin ulaştıkları bu dil seviyesi, uzun yaz tatili sürecinde gerilemektedir. Dil seviyesindeki bu gerileme farklı nedenlerden kaynaklanmakla beraber baş edilemez değildir. Bu sorunu gündeme getiren en önemli nokta ise YDYO ve ilgili Fakültelerdeki Öğretim Elemanlarının koordineli çalışmamasıdır. Öğretim Elemanları arasında kurulacak olan Koordinasyon ile öğrencilerin dil seviyelerindeki düşüş sorunu büyük oranda ortadan kalkacaktır. Bu bağlamda, Üniversitelerin Hazırlık Birimlerince ortaklaşa belirlenecek olan bir kitap listesine ihtiyaç duyulmaktadır. Söz konusu liste ilgili Fakültelerdeki Öğretim Elemanlarıyla da paylaşılarak, uygun olan derslerin (okuma, yazma ve konuşma) sınavlarında, verilen bu kitaplardan sorular sorulması

246 Dr. Canan OLPAK KOÇ
247 Öğr. Gör. Güleser KORKMAZER, Trakya Üniversitesi, gkorkmazer@hotmail.com
Okt. Nilüfer EPÇELİ, Trakya Üniversitesi, niliepceli@hotmail.com

sağlanmalıdır. Böylece öğrenci, sınav kaygısıyla yaz tatili boyunca Almanca çalışacağı için dil seviyesinde düşüş yaşanmayacaktır ve artık "yaz tatili dil katili" olarak anılmayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Almanca Öğretimi, Hazırlık Sınıfları, Koordinasyon, Yaz Tatili

ENDÜLÜS ARAP EDEBİYATININ GELİŞMESİNDE KADIN ŞAİRLERİN ROLÜ[248]

ÖZET

Endülüs yarımadasının yaklaşık 711 yılında Müslümanlar tarafından fethedilmesiyle buradan ayrıldıkları tarih arasındaki uzun zaman zarfında ortaya konulan medeniyetin ihtişamının ve uygarlık tarihine getirdiği yeniliklerin hatırı sayılır bir yere sahip olduğu bilinmektedir. Medeniyetin her alanında kendini iyice hissettirmeye başlayan bu yenilikler, edebiyat sahasında da kendini göstermeye başlamış ve sahip olduğu o muhteşem kültürün etkisiyle bu alanda önemli şahsiyetlerin yetişmesine vesile olmuştur.

Endülüs'te ortaya çıkan Arap edebiyatının gelişmesinde erkek şairlerin yanı sıra kadın şairlerin de hatırı sayılır bir rolü vardır. Kadın şairler, Doğu'da kurulmuş olan geleneksel Arap edebiyatına oranla Batı'da gelişen Endülüs edebiyatında daha çok yer bulmuş ve pay sahibi olmuşlardır. Siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel hayatın her alanında söz sahibi olan bu kadın şairler, duygularını gayet açık bir şekilde ve tam bir özgürlük içerisinde dile getirmişlerdir. Öyle ki kaleme alınan bu şiirler arasında yer alan bazı beyitler, önde gelen Arap şairlerinin meşhur beyitleri arasında yer almıştır.

Biz bu bildirimizde, Endülüs Arap edebiyatı denince akla gelen meşhur erkek şairlerin gölgesinde kalmış bu kadın şairleri ön plana çıkararak, edebiyat dünyasında hak ettikleri ve layık oldukları konuma ışık tutmaya çalışıp şiirlerinden örnekler sunmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Endülüs, Arap, Edebiyat, Kadın, Şair.

DERLEME SÖZLÜĞÜNDE HASTALIK ADLARI VE HASTALIKLARLA İLGİLİ SÖZ VARLIĞI[249]

ÖZET

Hastalıklar veya bunların belirtisi olan küçük ya da büyük işaretler her insanın zaman zaman karşılaştığı kaçınılması çoğunlukla mümkün olmayan durumlardır. Günlük hayatta sık karşılaşıldığı için sadece tıp dilinde değil Türkçenin söz varlığı içinde de hastalıklarla ilgili sözler önemli bir yer tutar. Özellikle hekime ulaşmanın zor olduğu çevrelerde veya sorunun hekime başvuracak kadar önemli olmadığının düşünüldüğü durumlarda

248 Doç. Dr. Ömer İSHAKOĞLU, İstanbul Üniversitesi, o.ishakoglu@gmail.com
249 Uzm. Mine KILIÇ, Milli Eğitim Bakanlığı, minekilic@windowslive.com
Prof. Dr. Gülden SAĞOL YÜKSEKKAYA, Marmara Üniversitesi, gsagolyuksekkaya@gmail.com

toplumumuzda yakın çevrede bulunan deneyimli genellikle de yaşlı insanlara danışılır. Cilt, göz, akıl hastalıkları gibi dışarıdan kolayca tanınan hastalıklar, tanısı konduktan sonra bu kişilerce önerilen tedavi yöntemleri uygulanır.

Hastalıkların ve hastalık işaretlerinin modern tıp terminolojisindeki adı çoğu zaman günlük konuşma dilinde kullanılmaz. Bu terimler yerine dilin kültür özelliklerinin şekillendirdiği halk ifadeleri yer alır. Hastalıklar konusunda konuşma dilindeki söz varlığıyla ilgili en önemli kaynaklardan biri Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü'dür.

Bu çalışmada Derleme Sözlüğü'nde geçen hastalık ve hastalıklarla ilgili söz varlığı tespit edilmiş, bu söz varlığı içinde ilk aşamada doğrudan bir hastalığın adı olan sözcük ve kavramlarla hastalıkların belirtileri olanlar ayrılmıştır. Hastalık adı olan sözcük ve kavramlar insan vücudundaki bölgelere, sistemlere göre gruplandırılmış ve genel bir değerlendirme yapılmıştır.

ANADİLİ TÜRKÇE OLAN KONUŞMACILARIN TEREDDÜT TÜRÜ KONUŞMA AKICISIZLIKLARININ PSİKODİLBİLİMSEL İNCELEMESİ[250]

ÖZET

Bu çalışmada anadili Türkçe olan katılımcıların ürettikleri tereddüt türü konuşma akıcısızlığı miktarları; yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi ve konuşma durumu değişkenleri bağlamında psikodilbilimsel açıdan incelenmiştir. Çalışma, 4 farklı yaş grubundan (4-8, 18-23, 33-50, 50 üzeri) eşit sayıda kadın ve erkek katılımcının yer aldığı toplam 84 katılımcıyı kapsamaktadır. 33-50 ve 50 üzeri yaş gruplarında eğitim düzeyine göre iki grup oluşturulmuştur. Katılımcılarla hazırlıklı ve hazırlıksız olmak üzere iki farklı konuşma durumunda yüzyüze görüşmeler gerçekleştirilmiş ve en az 300 sözcükten oluşan konuşma örnekleri toplanmıştır. Elde edilen veriler istatistiksel olarak çözümlenmiştir. Yaş değişkeni bağlamında; hazırlıklı konuşmada 50 üzeri yaş katılımcıların tereddüt türü akıcısızlıkları 18-23 ve 33-50 yaş katılımcılardan daha fazla ürettiği, hazırlıksız konuşmada ise tereddütlerin 4-8 ve 50 üzeri yaş grubu katılımcılar tarafından 18-23 ve 33-50 yaş katılımcılara kıyasla daha fazla üretildiği görülmüştür. Cinsiyet değişkeni bağlamında; hazırlıklı konuşmada tereddütlerin üretiminde cinsiyet değişkeninin etkili olmadığı, hazırlıksız konuşmada ise tereddütlerin 18-23 yaş erkek katılımcıların konuşmalarında aynı yaş grubu kadın katılımcılarınkine kıyasla daha fazla sayıda olduğu belirlenmiştir. Eğitim düzeyi değişkeni bağlamında ise; hazırlıklı konuşmada tereddütlerin 50 üzeri yaş ilk-ortaokul mezunu erkekler tarafından aynı yaş grubundaki profesör erkeklere kıyasla daha fazla üretildiği, hazırlıksız konuşmada ise, tereddüt üretiminde eğitim düzeyinin etkili bir değişken olmadığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Psikodilbilim, Konuşma Akıcısızlıkları, Tereddütler.

250 Dr. Ayşe ALTIPARMAK, Milli Savunma Üniversitesi, ayseterzialtiparmak@yahoo.com
Prof. Dr. Gülmira KURUOĞLU, Dokuz Eylül Üniversitesi, gulmira.kuruoglu@deu.edu.tr

FUZÛLÎ'NİN YAYIMLANMAMIŞ ŞİİRLERİ (İKİ GAZEL) [251]

ÖZET

Fuzûlî, klasik Türk edebiyatının en lirik ve etki alanı en geniş şairidir. Türkçe, Farsça ve Arapça olmak üzere üç dilde eser vücuda getirmede muktedirdir. İlimsiz şiiri temeli olmayan bir bina gibi görüp kendini musiki, tıp, hadis ve kelâm gibi ilimlerde yetiştirmiş ve bu alanlarda söz söyleyecek seviyeye ulaşmıştır. Çok üretken bir söz ustası olup manzum ve mensur pek çok eser meydana getirmiştir. Manzum eserlerinin en önemlilerinden biri *Türkçe Divan*'ıdır. Hemen bütün yazma eser kütüphanelerinde nüshasına rastlanan bu eserin Türkiye'de Abdülbaki Gölpınarlı, Ali Nihat Tarlan; Kenan Akyüz, Süheyl Beken, Sedit Yüksel, Müjgân Cunbur; İsmail Parlatır, Mehmet Kanar gibi çeşitli bilim insanları tarafından neşirleri yapılmıştır. Ayrıca bu neşirlerde olmayan bazı şiirleri de muhtelif çalışmalarla tanıtılmıştır. Yeni çalışmalarla Kenan Akyüz ve diğerleri tarafından yayımlanan esere göre Fuzûlî'nin *Türkçe Divan*'ındaki manzume sayılarında artışlar olmuştur. Bu sayının yeni yapılacak çalışmalarla daha da artacağı muhakkaktır.

Biz de bu çalışmayla, araştırmacılar tarafından daha önce incelenmeyen bir yazma divan nüshasında Fuzûlî'nin Türkiye'de yayımlanmış divanlarına ve diğer çalışmalara girmeyen iki gazelini tanıtmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Fuzûlî, divan, klasik şiir, gazel.

FEDERİCO GARCİA LORCA ŞİİRİNDE ENDÜLÜS ETKİSİ VE TAMARİT DİVANI[252]

ÖZET

İspanya'nın çağlar sonra bile ilk günkü coşkuyla atacak olan kalbi, şair Federico Garcia Lorca, Granada'da doğdu. Endülüs'ün etkileyici kültür iklimi, sanatının hem biçimleyicisi hem de mayası oldu. Sanatın ölümcül coşkusunu ve karanlık özünü birarada taşıyan şiirleri, bu mayanın, Lorca'nın "insan" sesiyle buluşmasının sonucudur. Onun şiirlerinde yeni ve çarpıcı olan aynı zamanda kadim olandan bilinmedik izler taşımaktadır. Tamarit Divanı'nda da bu etkinin izlerini görmek mümkündür. "Çingene Romansları"nda iyice belirginleşen Endülüs ruhu, "Tamarit Divanı"nda, yayılmış olandan sıyrılıp derin ve ince bir sızıntıya evrilmiştir.. Böylece, önceki eserlerinde imge konumunda olan Endülüs, bu eserde, esere can veren bir ruha dönüşmüştür. Bu çalışmada, söz konusu etkinin ve özün boyutları "Tamarit Divanı"ndan yola çıkılarak sistematik bir çerçeve içinde çizilmeye çalışılacaktır. Her sanat eseri elbette, sayısız okuma biçimine tabi tutulabilir. "Tamarit Divanı", biçimsel-ritimsel-özsel olmak üzere üç aşamalı bir okumaya tabi tutulduğunda Endülüs'ün Lorca şiirinin tek kahramanı olduğunu görmek olasıdır. Biçimsel okumada; divan, gazel, kaside gibi edebi formların kullanılma biçim ve nedenleri, ritimsel okumada; Lorca şiirindeki ses ile Endülüs halk şarkıları arasındaki paralelliği, özsel okumada ise; duende

251 Prof. Dr. Beyhan KESİK, Giresun Üniversitesi, b_kesik@hotmail.com
252 Yrd. Doç. Dr. İlkay DEMİRKÜREK AKAN, Munzur Üniversitesi, idemirkurek@munzur.edu.tr

kavramı, bu kavramın derinliği, Endülüs kültürü ile olan ilişkisi, bu ilişkiden bağımsız bir Lorca okumasının imkansızlığı üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Federico Garcia Lorca, Endülüs, duende, şiir, Tamarit, divan, gazel, kaside

ARKETİPSEL SEMBOLİZM BAĞLAMINDA GELİBOLULU MUSTAFA ALİ'NİN MİHR Ü MAH MESNEVİSİNE BİR DEĞERLENDİRME[253]

ÖZET

Jung'un psikoloji dünyasına kazandırdığı "arketip" terimi, psikoloji literatüründe, algılamamızı örgütleyen, bilinç içeriklerini düzenleyen, değiştiren ve geliştiren yapılar olarak tanımlanmaktadır. Jung mitlerin arketiplerin temsilcileri olduğunu söylemiştir. Dolayısıyla mitlerde ve mitsel öykülerde gördüğümüz karakterlerin ve olay örgülerinin her birinin bir arketipe tekâbül ettiği söylenebilir.

Sinema, tiyatro, mit, masal gibi pek çok sanat alanında kullanılan arketipsel sembolizm divan şiirinde mesneviler ile benzerlik göstermektedir. Bu çalışmada Gelibolulu Mustafa Âli'nin Mihr ü Mâh isimli Mesnevisi arketipsel sembolizme göre çözümlenmeye çalışılacak ve kahramanların benlik oluşumları, içsel yolculukları Campbell'in "Kahramanın Sonsuz Yolculuğu"bağlamında değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler:arketip, sembolizm, Gelibolulu Âlî, Mihr ü Mâh

AHMET MİTHAT'IN KALEMİNDEN "TÜKETİM" VE "YAŞAM TARZLARI"NIN ELEŞTİRİSİ: "FELATUN BEY İLE RAKIM EFENDİ"[254]

ÖZET

Tüketim olgusu insanlık tarihinin her döneminde var olmuş ve toplumsal yapının özelliklerine göre yeni bir şekil alarak insan ve toplum yaşantısını etkilemede önemli bir yeri olmuştur. Zamanla tüketim ve kültür kavramları bir arada kullanılmış, hem akademik hem de farklı çevrelerde tüketim ve tüketim kültürünün birey ve toplum hayatı üzerindeki etkilerine dair tartışmalar yürütülmüştür. Bu bağlamda tüketim kültürünün nasıl doğduğuna dair akademik literatüre bakıldığında, kimilerinin 18. ve 19. Yüzyıldaki sanayileşme ve modernitiye dayandırdığı kimilerinin ise postmodern dönemin bir ürünü olarak ele aldığı görülmektedir.

Türkiye özelinde düşünüldüğünde, tüketim ve tüketim kültürünün etkilerine dair yapılan tartışmaların ve getirilen eleştirilerin modernleşme sürecinin ilk evrelerinde yaşanan gelişmelerle de yakın bir ilişki içinde olduğu düşünülmektedir. Nitekim Osmanlı imparatorluğu döneminde, itici gücü askeri yenilgiler olmakla birlikte toplumsal ve siyasal alanda etkilerini

253 Arş. Gör. Necmiye ÖZBEK ARSLAN, Hacettepe Üniversitesi, ozbeknecmiye@hotmail.com
254 Doç. Dr. Ülkü Ayşe OĞUZHAN BÖREKCİ, Gazi Üniversitesi, ulkuoguzhanborekci@gmail.com

gösteren ve bir proje olarak nitelendirilebilecek modernleşme sürecinde Batılılaşmanın yönünün ne olacağı, toplum ve birey üzerindeki izdüşümleri önemli bir tartışma konusu olmuştur. Bu konuda farklı fikirler ortaya atılırken yine aynı sürecin bir ürünü olan romanlarda da aynı konunun ele alındığı görülmekte, bu yolda nasıl ilerleneceğine dair "doğru" ve "yanlış"lara ilişkin bir çerçeve çizilmektedir. İşte bu minvalde altı çizilen unsurlardan biri de tüketim olgusudur. Zira kimi zaman Batılılaşmanın yanlış yorumlanmasının bir sonucu olarak ele alınan tüketim olgusu ve yaşam tarzları Tanzimat Dönemi romanlarında ele alınmıştır. Dönemin romanlarında bu konuları işleyen önemli eserlerden biri kuşkusuz Ahmet Mithat'ın kaleme aldığı "Felatun Bey ile Rakım Efendi"dir. Bu çalışmada söz konusu eserde "tüketim" konusunun nasıl ele alındığı, bu kapsamda hangi imgelerin kullanıldığı ve eserin nasıl bir anlatı yapısına sahip olduğu hem romandaki karakterler hem de olaylar üzerinden ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: "Tüketim", "Tüketim Kültürü" ve "Felatun Bey ile Râkım Efendi"

KARABÜK VE YÖRESİ AĞIZLARINI DİYALEKTOLOJİK HARİTASI[255]

ÖZET

Bu çalışmada, oldukça ayrıntılı hazırlanmış bilimsel bir çaba ürünü olan Karabük ve Yöresi Ağızları isimli çalışmamıza dayanmaktadır. Karabük ve yöresiyle ilgili bütün kayıtlar 2007-2009 yılları arasında derlenmiştir. Çalışma kapsamında 269 köy ve 8 beldeden 230 derleme yapılmıştır. Karabük ve yöresinin tamamına ulaşılarak insanlarla doğrudan görüşülüp röportajlar alınmıştır. Bu röportajlar transkripsiyonlu olarak yazıya geçirilmiş, bölgede konuşulan dil, ses özelliklerini kaybetmeden yazıya geçirilmiştir. Elde edilen metinler üzerine de ayrıntılı dil incelemesi yapılmıştır. Bölgenin tarihi, coğrafyası, eğitim ve ekonomik durumu ve kültürel mirası anlatılmış, bu unsurların yöre ağzının oluşumu ve değişimindeki etkileri belirtilmiştir. Bildirimizde, elde edilen sonuçlar doğrultusunda Karabük ve öresinin diyalektolojik haritası üzerine bulgular ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler:

HAZIRLIKLI VE HAZIRLIKSIZ KONUŞMA DURUMLARINDA AKICISIZLIK ÜRETİMİ: PSİKODİLBİLİMSEL BİR İNCELEME[256]

ÖZET

Bu çalışma, anadili Türkçe olan farklı yaş gruplarındaki katılımcıların hazırlıklı ve hazırlıksız olmak üzere iki farklı konuşma durumunda ürettikleri konuşma akıcısızlığı miktarları üzerine psikodilbilimsel bir çözümlemedir. Çalışmada üç farklı yaş grubundan (18-23, 33-50, 50 üzeri) toplam 70 katılımcı yer almıştır. Her yaş grubu içinde cinsiyet dağılımı eşit olarak

255 Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, mdursunerdem@gmail.com
256 DR. AYŞE ALTIPARMAK, MILLI SAVUNMA ÜNIVERSITESI HAVA HARP OKULU, TÜRKIYE
PROF. DR. GÜLMIRA KURUOĞLU, DOKUZ EYLÜL UNIVERSITESI, TÜRKIYE

planlanmıştır. Katılımcılarla gerçekleştirilen yüz yüze görüşmeler sonunda, en az 300 sözcükten oluşan hazırlıklı ve hazırlıksız konuşma örnekleri toplanmış ve elde edilen veriler konuşma durumu değişkeni bağlamında çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda, 18-23 ve 33-50 yaş grubu katılımcıların hazırlıklı konuşmada hazırlıksız konuşmaya kıyasla daha fazla sayıda uzatma ve dil sürçmesi türü akıcısızlık ürettikleri ve 33-50 yaş grubu katılımcıların hazırlıklı konuşmalarında hazırlıksız konuşmalarına kıyasla tekrar türü akıcısızlıkların daha fazla sayıda üretildiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Psikodilbilim, Konuşma Üretimi, Konuşma Durumu, Türkçe Konuşma, Konuşma Akıcısızlıkları.

EDEBÎ ESERLERİN KENT ESTETİĞİ VE PLANLAMASINA KATKISI BAĞLAMINDA ABDÜLHAK ŞİNASİ HİSAR ÖRNEĞİ[257]

ÖZET

Şehir, sadece sosyolojinin ya da yerel yönetimlerin konusu olmayıp interdisipliner bir çalışma sahasıdır. Şehrin ana unsuru olan insanı ilgilendiren her alan, şehre dair katkı sunabilir. Bu alanlardan biri olan edebiyat, insanı ele alma tarzı, mekân okumalarına dair geliştirdiği kuramsal stratejiler, muhayyileyi aktif kılan unsurları ve eşyaya bakış biçimi ile şehrin tanımlanmasını sağlayan bir bileşen olarak dikkate değer veriler sunar.

Şehir estetiği, ihmal edilen ve günümüzde yeniden ilgi duyulmaya başlayan bir alan olarak nitelikli başvuru kaynaklarından oluşan bir kitaplığa ihtiyaç duymaktadır. Yerel yönetimler alanının öncelikli müracaatını bekleyen bu kitaplığın teşkilinde edebiyat da öncelikli başvuru alanlarından biri olmalıdır. Çünkü estetik algının ayrıntılı bir şekilde gözlemlenebileceği edebî eserler, eşyaya ve nesneye, değersizleştirmeden ve tüketmeden bakışı sağlayan tecrübeler sunar. Estetik ve edebiyatın işbirliğine yer veren bir çalışma, bireyde ve toplumda estetik tavır ve terbiyenin oluşmasında yapılandırıcı bir etkiye sahip olabilir. Bu sebeple edebiyat ve şehir ilişkisi bağlamında yapılacak incelemelerin, edebiyat araştırmalarının yanı sıra mimarî, yerel yönetimler, sosyoloji gibi alanların literatüründe de bir eksikliği gidereceği düşünülmektedir.

Edebiyatın kalem darbeleriyle inşa ettiği şehirlerin yeryüzündeki karşılıklarını, geleceğin şehir tasarımında uygulanabilirlikleri açısından incelemek, ruhu olan ve insan odaklı şehirlerin inşasına katkı sağlayacaktır. Örneklerin Abdülhak Şinasi Hisar metinlerinden seçileceği bu bildiri, mazi düşüncesinin refakat ettiği şehir fotoğraflarından hareketle kent estetiği planlamasına dair tespit ve öneriler ortaya koyarken, edebiyatın sosyal bilimler içindeki işlevselliğine vurgu yapmayı amaçlamaktadır.

Anahtar kelimeler: Şehir, kent, estetik, kent planlaması, edebiyat, Abdülhak Şinasi Hisar.

257 Doç. Dr. Ebru Burcu YILMAZ, İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ, ebru.yilmazinonu.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

BAYKARA MECLİSİNDEN YANSIMALAR:

EDEBÎ MECLİSLER[258]

ÖZET

Mâveraünnehir ve Türkistan bölgesinde Türk kültür ve medeniyetinin teşekkülü ve gelişiminde etkili olup Hüseyin Baykara'nın adıyla özdeşleşerek "Baykara Meclisleri" adıyla anılan kültür ve edebiyat meclisleri, sultanların, erkân-ı devletin ve ileri gelen kimselerin himayesi ve desteğiyle tertip edilmişlerdir. Türkistan bölgesinin edebî ve kültürel hüviyetini yansıtan bu meclislere sultan ve devlet adamlarının yanı sıra dönemin önde gelen âlimleri, ârifleri, sanatkârları, çeşitli hünerlere sahip olanlarla meslek erbabı katılmışlardır. Bu çalışmada, Zeynüddîn Muhammed-i Vâsifî tarafından 1530'lu yıllarda Taşkent hanedanlığında Şeybanî hükümdarı Süyünc Hâce Han'ın Keldi Muhammed diye tanınan oğlu Muzaffereddin Sultan Muhammed'in saray şairi olduğu süreçte kaleme alınan ve Baykara meclislerinin hüviyetini ihtiva eden *Bedâyi'u'l-vekâyi'* isimli eseri esas alınarak bu meclislerin edebî boyutu ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hüseyin Baykara, Baykara Meclisleri, Bedayi'ül-Vekayi, Türkistan

[258] Prof. Dr. Ahmet KARTAL, ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ, ahmetkartal@ogu.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

EŞZAMANLI SEMPOZYUM IV

1ST INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES

SOSYAL BİLİMLERDE MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALARIN ÖNEMİ: ANTROPOLOJİ, ARKEOLOJİ VE GENETİK[259]

ÖZET

Uzun tarihi boyunca bulunduğu stratejik durumu sebebiyle dünyanın değişik coğrafyaları ile etkileşim içinde olan Anadolu, paleolitik dönemden itibaren çeşitli kültür ve topluluklar tarafından yurt edinilmiştir. Arkeolojik bir cennet olarak tanımlanan bu bölgenin tarihi zenginliğinin önemli bir bölümünü oluşturan eski topluluklar ve onlara ait yaşam alanları yıllar boyunca sadece Türk bilim adamlarının değil, dünyanın birçok yerinden konuya ilgi duyan tüm araştırmacıların ilgi odağı olmuştur. Bu bölgelerden elde edilen ve değerlendirilen arkeolojik materyaller tarihin aydınlatılması için önemli kaynaklar olmalarına rağmen ait oldukları döneme ilişkin soruların detaylı bir şekilde cevaplandırılması insan kalıntılarının da derinlemesine analizini gerektirmektedir. Kazılardan çıkarılan materyaller tek başlarına bize geçmişe ait bilgi veremez, ancak antropoloji ile arkeolojinin birleşimi ile geçmişin aydınlatılması mümkün olmaktadır. Arkeoloji'nin Antropoloji içinde yer alan bilim dalı olması ve araştırmacıların disiplinerarası çalışmalar yapması ile geçmişe daha çok ışık tutulmaktadır. Bu çalışmalara genetik yaklaşımla yani moleküler düzeyde bakılıp değerlendirildiğinde kazılardan (organik veya inorganik kalıntı) elde edilen en ufak malzemeden bile çok ayrıntılı bilgi edinilmesi mümkün olmaktadır. Günümüzde, bilimsel araştırmalarda yaşanan en büyük sıkıntılardan birisi, multidisipliner çalışmaların olmaması ve bilgi alışverişinin eksikliğidir. Bu çalışmada Türkiye'nin farklı antik kentlerindeki kazılardan çıkarılan insan iskeletleri üzerinde Arkeoloji, Antropoloji ve Moleküler Genetiğin koordineli çalışmaları sonucunda geçmişte yaşamış insanlara ait geniş bir bilgi ağı oluşturulmuştur. Arkeoloji ve antropoloji gibi bilim dallarının genetik gibi deneysel bilimler ile bütünleşerek incelenmesi ile eski bir kültürün tam olarak anlaşılabilmesi bu çalışma ile ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: arkeoloji, antropoloji, genetik, insan iskeletleri, Türkiye

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE: KONUŞAN İSKELETLER[260]

ÖZET

İnsanın tarih sahnesinde yerini almasıyla birlikte toplum olarak her zaman kökenimiz hakkında bilgi sahibi olmak istemişizdir. Tarihsel çerçevede hangi sahnede ve hangi rolün oyunculuğunu yapıyorduk sorusuna cevap

259 Dr.Evrim TEKELİ, ANKARA ÜNİVERSİTESİ, tevrim@gmail.com

260 Dr.Evrim TEKELİ, ANKARA ÜNİVERSİTESİ, tevrim@gmail.com

bulabilmek için millet olarak medeniyetler ve göçlerle gerçekleşen değişimler deneylere ve gözlemlere dayalı olarak kurgulanmaya çalışılmıştır. İnsanı geçmişten bugüne sosyo-kültürel ve biyolojik açıdan ele alan antropologlar yıllardır bizi insan yapan özelliklerin ne olduğunu, bizi diğer canlılardan ayıran temel özelliklerin ne olduğunu bulmak için çalışmalar yapmaktadır. Yapılan bu çalışmalarda materyal olarak kazılardan çıkartılan iskeletler kullanılmaktadır. İskeletlerin yaş ve cinsiyet tahmini, boy hesabının belirlenmesiyle biyolojik profilleri oluşturulur ve bu aşamadan sonra kemikler üzerinde bulunan herhangi bir patalojik veya travma izi o dönemde yaşamış bireylerin toplumsal ve bölgesel yaşam şartlarının belirlenmesinde önemli veriler sunmaktadır. İskeletlere ait kemiklerden yapılan kimyasal analizler sonucunda elde edilen veriler ile beslenme şekilleri belirlenir. İskeletler üzerinde belirlenen hastalık o dönemin beslenmeden kaynaklı oluşan hastalıklar ile toplumun sosyo-ekonomik durumunu yansıtmaktadır. Antropolojik yöntemlerle iskeletlerin bize sunmuş olduğu bilgiler geçmişin aydınlatılmasında rol oynarken günümüzde de özellikle adli davalarda anahtar rol oynamaktadır. Bunun yanı sıra iskeletlere ait kemiklerden yapılan moleküler çalışmalar ile insanoğlunun tarih sahnesindeki göç yolları belirlenebilmektedir. Sonuç olarak iskeletlerin bizlere sunmuş olduğu bilgiler sayesinde bireysel ve morfolojik özellikler ile toplumun yaşam tarzına bağlı oluşmuş kültürel deformasyonlar, insanoğlunun evrimsel geçmişi, göç yolları, diğer popülâsyonlar ile etkileşimleri birarada değerlendirilerek tarih öncesi dönemlere ışık tutulmaya çalışılır.

Anahtar Kelimeler: antropoloji, kemik, iskelet, toplum

ORTAOKUL 7. VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA KULLANIMINA İLİŞKİN TUTUMLARI VE SOSYAL MEDYA KULLANIM ALIŞKANLIKLARI[261]

ÖZET

Bu çalışma Ortaokul 7. ve 8. Sınıf öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanımına ilişkin tutumlarını ve Sosyal Medya kullanım alışkanlıklarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Ayrıca çalışma ile sosyal medya kullanımına ilişkin tutum ve alışkanlıkların çeşitli değişkenlere göre (cinsiyet ve sınıf) farklılaşıp farklılaşmadığının ortaya konması amaçlanmıştır. Araştırmada karma yöntem metotlarından açımlayıcı sıralı karma desen kullanılmıştır. Araştırmanın evreni 2016-2017 Eğitim öğretim yılında Nevşehir il merkezinde ki devlet okullarında öğrenim gören ortaokul 7. ve 8. Sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemi basit tesadüfî, oransız küme örneklem yöntemi ile belirlenmiştir. Örneklem seçilirken öğrenciler rastgele okullardan seçilmiş 103 7. Sınıf öğrencisi ile 112 8. Sınıf öğrencisi olmak üzere toplam 215 öğrenciden oluşmaktadır. Örnekleme Argın (2013) tarafından geliştirilen 23 maddeden oluşan Sosyal Medya Tutum Ölçeği ve Nicel verilerin analizi doğrultusunda Alan uzmanları tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Nicel verilerin analizinde istatistik

261 Emine YALMAN, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI, emnylmn66@gmail.com
Prof. Dr. Davut KILIÇ, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, dkilic40@gmail.com

programından yararlanılmıştır. Nitel verilerin analizinde ise içerik analizi yapılmıştır. Bu analizler doğrultusunda elde edilen sonuçlara çalışmada yer verilmiştir.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZYÖNETİMLİ ÖĞRENMEYE HAZIRBULUNUŞLUK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ[262]

ÖZET

Bu araştırmada, öğretmen adaylarının öz yönetimli öğrenme hazırbulunuşluk düzeylerinin belirlenmesi, cinsiyet ve bölüm türü değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediğinin araştırılması amaçlanmaktadır. Yaşam boyu öğrenmede kullanılan öz yönetimli öğrenme bireyin kendi öğrenmesinden sorumlu olduğu, öğrenmeye ilişkin planlama yaptığı, öğrenme durumunu gerçekleştirdiği ve öğrenme sonuçlarını değerlendirebildiği bireysel öğrenme modelidir. Öz yönetimli öğrenme becerisi yüksek olan bireylerin öğrenme sürecine aktif olarak katılan, kendi kendine öğrenme isteği fazla, kaygı düzeyi düşük, öğrenmede kendini yönlendirme yetisi yüksek olan ve en önemlisi kendine güvenen bireylerin özelliklerine sahip olduğu söylenebilir. Bu çalışmada betimsel araştırma yöntemlerinden tarama metodu kullanılmıştır Araştırmanın örneklemini 2016–2017 öğretim yılında Harran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi, Sınıf, Resim iş ve Müzik öğretmenliği programlarında öğrenim gören, 113'ü erkek, 224'i kız toplam 337 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Örneklem seçimi yapılırken rastgele örneklem seçimi metodu uygulanmıştır. Araştırmada öğrencilerin kendi kendine öğrenmeye hazırbulunuşluklarının belirlenmesinde Kendi Kendine Öğrenmeye Hazırbulunuşluk Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre öğretmen adaylarının öz yönetimli öğrenme hazır bulunuşluklarının yüksek olduğu, hazırbulunuşluk düzeylerinin cinsiyet ve bölüme değişkenlerine göre farklılaştığı görülmüştür. Elde edilen bulgular ışığında öğretmen adaylarının öz yönetimli öğrenme düzeyleri ile ilgili yorumlar yapılmış ve bu konuda bazı öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: hazırbulunuşluk, öz yönetimli öğrenme, öğretmen adayı

OTİZMLİ ÇOCUKLARDAKİ PROBLEM DAVRANIŞLARIN BABALARIN GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ[263]

ÖZET

Bu çalışmada otizmli çocuğa sahip babalarının çocuklarındaki problem davranışlarına yönelik görüşlerini incelemek amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Veriler, araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formu ile elde edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, Edirne İl Merkezi'nde bulunan Özel Arda Öz ilke Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi'ne devam eden 20 otizmli çocuğun babası oluşturmaktadır. Çalışmaya katılan babalar ilen yapılan görüşme gönüllülük

262 Yrd. Doç. Dr. Gamze KIRILMAZKAYA, HARRAN ÜNİVERSİTESİ, gamzekirilmazkaya@gmail.com
263 Cansu Parlak, EDİRNE ARDA ÖZ İLKE ÖZEL EĞİTİM VE REHABİLİTASYON MERKEZİ, cansuuparlak@gmail.com

esası doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler, nitel veri analiz yöntemlerinden betimsel analiz ve içerik analizi yoluyla analiz edilmiştir.

Araştırma sonucunda otizmli çocuğa sahip babaların problem davranışlara yönelik görüşleri problem davranışlara bakış açıları ve problem davranışlara yönelik çözüm önerileri temaları oluşturulmuştur. Görüşmeye katılan otizmli çocuğa sahip babaların çocuklarındaki problem davranışlarına yönelik kızgınlık, öfke, çaresizlik gibi olumsuz duygular hissettiği görülmüştür. Babaların çocuklarındaki problem davranışların çözümüne yönelik önerilerinin aile, akraba,eğitmen,tıp doktoru,ilaç tedavisi olduğunu belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda otizmli çocuklardaki problem davranışlar incelenirken babaların görüşlerine daha fazla yer verilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Otizmli bireyler, problem davranış.

BOŞ ZAMAN YÖNETİMİ VE REKREASYON ALANI TERCİHİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ[264]

ÖZET

Bu araştırmanın amacı boş zaman yönetimi ve rekreasyon alan tercihi arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmaya Mersin Üniversitesi özel yetenek sınavına katılan 389 birey gönüllü olarak katılmıştır. Veri toplama formu olarak Wei-Ching Wang, ChinHsung Kao, Tzung-Cheng Huan, Chung-Chi Wu (2011) tarafından geliştirilen ve Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışması Akgül ve Karaküçük (2015) tarafından yapılan "Boş zaman yönetimi (BZY) ölçeği" ve Gümüş ve Alay Özgül (2017) tarafından geliştirilen "Rekreasyon alanı tercih etkenleri (RATE) ölçeği" kullanılmıştır. BZY ölçeği 15 madde ve 4 ölçekten oluşan 5'li likert türü bir ölçektir. RATE ise 5 alt ölçek ve toplam 24 maddeden oluşmaktadır ve 5'li likert türündedir. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerin yanı sıra değişken sayısına bağlı olarak iki grup için Bağımsız Örneklem T Testi (Independent Samples T Test), ikiden fazla grup için Tek Yönlü Varyans Analizi (One Way ANOVA) kullanılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda elde edilen farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığının tespiti için çoklu karşılaştırma testlerinden Scheffe testi kullanılmıştır. İki ölçek arasındaki ilişki ise Pearson Korelasyon Katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Araştırma bulgularına göre; BZY ve RATE ölçek puanlarında cinsiyet ve gelir durumu değişkeni açısından anlamlı bir farka rastlanamamıştır. Ayrıca BZY ve RATE arasında orta düzeyde pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu söylenebilir.

264 Doç. Dr. Yunus YILDIRIM, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, ynsyldrm69@gmail.com
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin GÜMÜŞ, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, huseyinn.gumuss@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ADİL DÜNYA İNANCI, SÜREKLİ UMUT, POZİTİF VE NEGATİF DUYGU DURUMU VE SOSYAL DESTEĞİN YAŞAMDA ANLAMI YORDAMA GÜCÜ[265]

ÖZET

1. Giriş

Felsefe yazınında yıllardır sorgulanan yaşamın anlamı günümüz dünyasında psikolojinin de konusu olmuştur (Demirbaş-Çelik, 2016). Frankl'a (1998) göre insanlar sürekli olarak yaşamlarında bir anlam aramaktadırlar. Yaşamda anlam, "anlam arayışı" ve "anlamın varlığı" olmak üzere iki farklı boyutta ele alınır (Steger, Kashdan, Sullivan, & Lorentz, 2008). Anlamın varlığı, bireylerin yaşamlarını önemli ve anlamlı olarak algılayış derecesini ifade ederken; anlam arayışı ise bireylerin yaşamlarının anlamı, önemi ve amacına ilişkin bir anlayış oluşturmak ve bunu arttırmaya dönük arzu ve çabalarının gücü olarak ifade edilir. Battista ve Almond'a (1973) göre anlamlı yaşam, yaşam kavramına bakış ve insanın anlam anlayışı ile ilgilidir. Bunun için de bireysel inançlar ve yaşamda bir amaç edinmesi gerekir. Ryff (1989) ise yaşamda anlamı, amaç kavramını içine alan daha geniş bir tanım olarak ele almıştır. Yaşamda anlamın tanımına ilişkin faklı görüşler olsa da bu farklı düşüncelerin hepsinde anlam arayışının temel bir ihtiyaç olduğu vurgulanmaktadır. Ayrıca anlamsızlığın ruh sağlığı ile negatif yönde ilişki gösterdiği bulunmuştur. (Battista & Almond, 1973; Frankl, 2009; Zika & Chamberlain, 1992).

Bireylerin yaşamlarındaki anlam arayışlarıyla adil dünya inançları arasında ilişki vardır. Adil dünya inancıyla (belief in a just world) ilgili yapılan ilk çalışmalar, insanların, yaptıkları şeyler (davranışları) ile başlarına gelenler (sonuçlar) arasında bir uygunluk olduğuna inanma eğiliminde olduklarını göstermiştir (Göregenli, 2004). İlk olarak Lerner'in yaptığı deneysel çalışmalar sonucunda kavramlaştırılan adil dünya inancının, yaşamın katı gerçeklerine karşı psikolojik bir tampon işlevi görerek, kişinin günlük eylemleri ve uzun vadeli yatırımları için çaba göstermesini sağlamaktadır (Göregenli, 2004). Lerner (1977), adil dünya inancını 'temel bir yanılsama' olarak görmektedir. Bu inanç temeldir çünkü insanların yaşamlarını sürdürebilmek için güven duygusuna ve ne yaptığını bilmeye ihtiyacı vardır. Literatürde adil dünya inancının ruh sağlığı açısından önemli olduğu görülmektedir(Taylor &Brown, 1988).

Yaşamda anlamı etkiyeceği düşünülen bir başka değişken ise umuttur. Umut kavramı pozitif psikoloji literatüründe sıkça üzerinde durulan kavramlardan biridir. Umut kavramı üzerine geliştirilen en kabul görmüş teorilerden birisi Snyder ve arkadaşlarının (1991) kuramsal çerçevesidir. Snyder ve arkadaşlarının (1991) kuramına göre umut iki alt faktörün oluşturduğu bilişsel bir kombinasyondur: alternatif yollar düşüncesi (pathways thinking), eyleyici düşünce (agency thinking). Alternatif yollar düşüncesi bireyin geçmiş, mevcut zaman ve gelecekle ilgili başarılı bir şekilde hedefler belirleyebilmesini ifade eder. Eyleyici düşünce ise belirlenen bu

265 Yrd. Doç. Dr. Ahmet SAPANCI, DÜZCE ÜNİVERSİTESİ, ahmetsapanci@duzce.edu.tr
Arş. Gör. Muhammed BAHTİYAR, DÜZCE ÜNİVERSİTESİ, muhammedbahtiyar@duzce.edu.tr
Arş. Gör. Taner ATMACA, DÜZCE ÜNİVERSİTESİ, taneratmaca@duzce.edu.tr

hedeflere ulaşabilme kabiliyetini anlatır (Snyder vd., 1991; Rand & Cheavens, 2011).

Bireylerin yaşamlarındaki anlam arayışlarını etkileyebilecek bir başka değişken ise algılanan sosyal destektir. Yıldırım (1997), sosyal desteği, bireyin çevresinden elde ettiği sosyal ve psikolojik destek olarak tanımlamaktadır. Sorias'a (1988) göre ise sosyal destek kavramı stresörler altında ve zor durumda bulunan bireye yakından bağlı olan eş, arkadaş, aile gibi destek kaynaklar tarafından sağlanan maddi ve manevi yardım olarak kabul edilmiştir. Cobb (1976) ise sosyal desteği daha bilişsel bir bilgi olarak açıklamıştır. Bu bilgi bireyin sevildiğine, değerli olduğu-saygı duyulduğuna, sosyal bir ağa ait olduğuna inanmasını sağlayan bilgidir. Sosyal destek kaynaklarının bireylere farklı şekillerde yardımlar sağladığı, bunların arasında da üzerinde en fazla durulanların maddi, duygusal ve zihinsel destekler olduğu belirtilmiştir Maddi destek, gündelik sorumlulukların gerçekleştirilebilmesi için başkaları tarafından sağlanan eylem ya da araçlardır (başkasına para veya eşya ödünç verme, iş imkanı sağlama gibi). Duygusal destek, kişinin, sevgi, şefkat, saygı, empati ve bir gruba ait olma gibi temel sosyal gereksinimlerini karşılar. Zihinsel destek ise, bireye kişisel ve çevresel sorunlarla ilgili olarak bilgi, öğüt verme ve rehberlik etme gibi davranışları kapsar (Sorias, 1988). Sosyal desteğin pek çok psikopatolojik durumla ve koruyucu faktörlerle ilişkisi olduğu görülmektedir.

Araştırma kapsamında yaşamda anlamla ilişkili son değişken pozitif negatif duygu durumudur. Pozitif ve negatif duygulanım, bireylerin duygusal durumlarıyla ilişkili kişilik özellikleri ya da geçici duygu durumlarıdır (Cropanzano, James ve Konovsky, 1993). Pozitif duygulanım (PD), bireyin hevesli, uyanık, hareketli hissetme eğilimidir. Yüksek pozitif duygulanım, yüksek enerji, bütünüyle odaklanma ve yaşamdan zevk alma durumuyken, düşük pozitif duygulanım, üzüntü ve atalet durumuyla tanımlanmaktadır. Buna karşın negatif duygulanım (ND), öznel sıkıntı ve yaşamdan zevk alamama halidir. Yüksek negatif duygulanım durumu, kızgınlık, küçük görme, iğrenme, korku, suçluluk gibi olumsuz ruh hallerinin daha çok görüldüğü bir durumdur. Düşük negatif duygulanım ise sakinlik ve dinginlik ile ifade edilebilir (Watson, Clark ve Tellegen, 1988).

2. Yöntem

Bu araştırmada bireylerin yaşamlarındaki anlam arayışlarını etkileyeceği düşünülen bir dizi değişken incelenmiştir. Bu amaçla adil dünya inancı, sürekli umut, pozitif ve negatif duygu durumu ve sosyal desteğin yaşamda anlamı ne derece yordadığını belirlemek amacıyla yordayıcı korelasyonel araştırma modeli kullanılmıştır.

Araştırma 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Düzce Üniversitesinde öğrenim görmekte olan toplam 323 öğrenciyle yürütülmüştür. Örneklemin betimsel bilgilerine Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1 – Örneklemin betimsel bilgileri

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Cinsiyet		Kadın	Erkek				
	n	225	98				
	%	69,7	30,3				
Bölüm		**TDE**	**MAT**	**BED**	**İLH**	**FKB**	**HEM**
	n	100	73	30	30	50	40
	%	31,0	22,6	9,3	9,3	15,5	12,3

TDE= Türk Dili ve Edebiyatı, MAT= Matematik, BED= Beden Eğitimi, İLH= İlahiyat, FKB= Fizik, Kimya ve Biyoloji, HEM= Hemşirelik

Tablo 1'göre katılımcıların %69,7 (n=225)'sinin kadın ve %30,3(n=98)'ünün de erkek olduğu görülmektedir. Katılımcıların bölümlere göre olan dağılımlarına bakıldığında ise %31 (n=100)'inin Türk Dili ve Edebiyatı, %22,6 (n=73)'sının Matematik, %9,3 (n=30)'unun Beden Eğitimi, %9,3 (n=30)'unun İlahiyat, %15,5 (n=50)'inin Fizik, Kimya ve Biyoloji ve %12,3 (n=40)'ünün Hemşirelik öğrencilerinden oluştuğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Sürekli Umut Ölçeği

Sürekli umut değişkenini ölçmek için C.R. Snyder ve arkadaşları (1991) tarafından geliştirilen Sürekli Umut Ölçeği'nin (SUÖ) Tarhan ve Bacanlı (2015) tarafından yapılan Türkçe uyarlaması kullanılmıştır.

Açımlayıcı faktör analizinde toplam varyansın % 61'inin açıklandığı ve maddelerin iki faktörde toplandığı görülmüştür. Doğrulayıcı faktör analizi sonucu uyum indeksi değerleri GFI=.96, AGFI=.92, RMR=.08, NNFI=.94, RFI=.90, CFI=.96 ve RMSEA=.077 olarak bulunmuştur. İç tutarlık katsa yısı0.84, test tekrar test güvenirlik kat sayısı Eyleyici Düşünce boyutu için 0.81, Alternatif Yollar Düşüncesi boyutu için 0.78 ve ölçeğin toplam puanı için 0.86 olarak hesaplanmıştır

Pozitif ve Negatif Duygu Durum Ölçeği

Araştırmada katılımcıların pozitif ve negatif duygularını ölçmek için Watson, Clark ve Tellegen (1988) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması Gençöz (2000) tarafından yapılan Pozitif ve Negatif Duygu Durum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekte Cronbach Alpha katsayısı ile 10'ar maddeden oluşan ND ve PD faktörlerinin iç tutarlıklarına bakılmış ve bunların Alpha katsayıları sırasıyla .83 ve .86 olarak belirlenmiştir. Ayrıca, madde-toplam korelasyonu ND faktörü için .35 ile .71 arasında değişirken, PD faktörü için .33 ile .67 arasında değişmektedir.

ISBN: 978-605-9791-70-0

Yaşamda Anlam Ölçeği

Yaşamda Anlam Ölçeği, yaşamda anlamın varlığı ve yaşamda anlam arayışını ölçmek için her biri 5 maddeden oluşan 10 maddelik bir ölçektir (Steger vd. 2006). Ölçeğin yaşamda anlamın varlığı ve yaşamda anlam arayışı olmak üzere iki alt ölçeği bulunmaktadır. YAÖ'nin Türk kültürüne uyarlama çalışması Demirbaş Çelik ve İşmen Gazioğlu (2015) tarafından yapılmıştır. Varlık boyutunun Cronbach's Alpha katsayısı .88, arayış alt boyutunun Cronbach's Alpha katsayısı .93 olarak bulunmuştur.

Algılanan Sosyal Destek Ölçeği

Öğrencilerin algılanan sosyal destek düzeylerini belirlemek için Yıldırım (1999) tarafından geliştirilen Algılanan Sosyal Destek Ölçeği kullanılmıştır. Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı ölçeğin tümü için 0.93; Aile (Aİ) = 0.79; Akraba (AK) = 0.76; arkadaş (AR) = 0.74; öğretmen (ÖĞ)= 0.75; ve toplum için (T) = 0.80 olarak bulunmuştur.

Adil Dünya İnancı Ölçekleri

Kişilerin genel olarak dünyayı ne derece adil algıladıkları Dalbert (1999) tarafından geliştirilen ve Göregenli (2003) tarafından Türkçeye çevrilen Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği ve Kişisel Adil Dünya Ölçeği kullanılarak ölçülmüştür. Bu ölçeklerin Cronbach alfa katsayıları sırasıyla .69 ve .85 olarak belirlenmiştir.

Verilerin Çözümlenmesi

Verilerin analizinde seçilecek tekniklere karar verirken öncelikle veri setinin normal dağılım gösterip göstermediği belirlenmiştir. Bir dağılımın çarpıklık ve basıklık katsayısının -1.0 ile -1.0 arasında olması normal dağılım sınırları içerisinde kabul edilmektedir (Huck, 2008: 29).Araştırmada toplanan verilerin tamamı bu aralık içerisinde olduğu için parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir.

Cinsiyete göre adil dünya inancı, sürekli umut, pozitif ve negatif duygu durumu ve sosyal destek ve yaşamda anlam değişkenlerinde bir farklılaşma olup olmadığını belirlemek için bağımsız gruplar t testi kullanılmıştır.

Adil dünya inancı, sürekli umut, pozitif ve negatif duygu durumu ve sosyal desteğin yaşamda anlamı ne derece yordadığını belirlemek amacıyla standart çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Buna göre öncelikle katılımcıların adil dünya inancı, sürekli umut, pozitif ve negatif duygu durumu, sosyal destek ve yaşamda anlam düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşma gösterip göstermediği incelenmiştir. Daha sonra adil dünya inancı, sürekli umut, pozitif ve negatif duygu durumu ve sosyal desteğin yaşamda

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

anlamı ne derece yordadığı araştırılmıştır. Cinsiyete göre ilgili değişkenlerdeki farklılaşma durumu Tablo 2'de, bağımsız değişkenlerin yaşamda anlamı yordama gücü ise Tablo 3'te açıklanmıştır.

Tablo 2. Katılımcıların adil dünya inancı, sürekli umut, pozitif ve negatif duygu durumu, sosyal destek ve yaşamda anlam düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşma durumuna ilişkin T testi sonuçları

	Cinsiyet	N		SS	Sd	t	p
Adil Dünya İnancı	Kadın	225	37,13	8,02	321	,031	,975
	Erkek	98	37,14	8,27			
Sürekli Umut	Kadın	225	69,28	7,56	321	,654	,514
	Erkek	98	68,27	8,23			
Pozitif Negatif	Kadın	225	56,61	9,73	321	-1,672	,096
	Erkek	98	58,53	8,85			
Sosyal Destek	Kadın	225	20,25	6,59	321	,368	,713
	Erkek	98	19,95	6,92			
Yaşamda Anlam	Kadın	225	51,08	7,99	321	-1,279	,202
	Erkek	98	52,27	6,96			

*p<.05

Yukarıdaki tabloya göre katılımcıların cinsiyetlerine göre adil dünya inançları ($t_{(321)}$= ,031, p>0,05), sürekli umut düzeyleri ($t_{(321)}$= ,654, p>0,05), pozitif ve negatif duygu durumları ($t_{(321)}$= -1,672, p>0,05), Sosyal destek düzeyleri ($t_{(321)}$= ,368, p>0,05) ve yaşamda anlam düzeyleri ($t_{(321)}$= -1,279, p>0,05) arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

Standart çoklu regresyon analizi sonuçlarını yorumlamadan önce bu analiz için gerekli varsayımların ihlal edilip edilmediği kontrol edilmiştir. Çoklu ortak doğrusallık (multicollinearity) olup olmadığını belirlemek için bağımsız değişkenler arasındaki korelasyonlar incelenmiş ve tüm ilişkilerin .7'nin altında olduğu görülmüştür. Tolerance ve VIF değerleri incelendiğinde tüm değişkenlerin Tolerance değerlerinin .10'dan yüksek olduğu ve VIF değerlerinin ise 10'un altında olduğu görülmüştür.

Aykırılıklar, normallik, doğrusallık, eş varyanslılık ve artıkların bağımsızlığını incelemek için Regresyon İçin Standart Hale Getirilmiş Artığın Normal Olasılık Grafiği, PP ve Saçılım Grafiği (Scatter Plot) incelenmiştir. Uçdeğerlerin varlığı Mahalanobis mesafeleri incelenerek kontrol edilmiş ve gerekli olan varsayımların ihlal edilmediği görülerek analizler yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar Tablo 3'te sunulmuştur.

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Tablo 3. Adil dünya inancı, sürekli umut, pozitif ve negatif duygu durumu ve sosyal desteğin yaşamda anlamı yordama düzeyine ilişkin standart çoklu doğrusal regresyon tablosu

	B	SH		t	p
Sabit	25,533	4,243	-	6,018	,000
Adil Dünya İnancı	,175	,054	,183	3,247	,001
Sürekli Umut	,151	,055	,152	2,762	,006
Pozitif Negatif	,108	,044	,134	2,469	,014
Sosyal Destek	,139	,066	,120	2,094	,037

Adil dünya inancı, sürekli umut, pozitif ve negatif duygu durumu ve sosyal desteğin yaşamda anlamı yordama gücünü belirlemek için yapılan çoklu regresyon analizi sonuçlarına göre bağımsız değişkenler yaşamda anlamdaki varyansın yaklaşık %13'ünü açıklamaktadır (R= ,361, R^2=,130, $F_{(4, 318)}$=11,898, p=,000). Standartlaştırılmış regresyon katsayıları incelendiğinde adil dünya inancının (= ,183; p<,01) modele en büyük katkıyı sağladığı, bunu sürekli umut (= ,152; p<,05), pozitif negatif duygu durumu (= ,234; p<,05) ve sosyal desteğin (= ,120; p<,05) takip ettiği görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Adil dünya inancı, sürekli umut, pozitif ve negatif duygu durumu, sosyal destek, yaşamda anlam

Kaynakça

Arda, Ş. (2011). *Kanser Hastalarında Yaşamda Anlamın İncelenmesi.* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Akeren, İ. (2017). *Üniversite Öğrencilerinde Algılanan Sosyal Destek Ve Güvengenlik İle Psikolojik Yardım İhtiyacının İncelenmesi.* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Canty-Mitchell, J. (2001). Life change events, hope, and self-care agency in inner-city adolescents. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing*, 14(1), 18-31.

Cobb, S. (1976). Social support as a moderator of life stress. *Psychosomatic Medicine*, 38(5), 300-314.

Çelik, N. D. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Yaşamda Anlam ve Yaşam Amaçları Arasındaki İlişki. *Mediterranean Journal of Humanities.* VI/1, 133-141.

ISBN: 978-605-9791-70-0

Dalbert, C. (1997). Coping with an unjust fate: The case of structural unemployment. *Social Justice Research*, *10*(2), 175–189. https://doi.org/10.1007/BF02683311

Doğan, T. (2008). Psikolojik belirtilerin yordayıcısı olarak sosyal destek ve iyilik hali. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(30), 30-44.

Edwards M. J., & Holden R. R. (2001). Coping, meaning in life, and suicidal manifestations: Examining gender differences. *Journal of Clinical Psychology*, 59(10), 1133–1150.

Frankl, V. E. (2009). İnsanın anlam arayışı. (S. Budak, Çev.) İstanbul: Okuyan Us Yayınları.

Göregenli, M. (2004) Şiddet Kötü Muamele ve İşkenceye İlişkin Değerlendirmeler Tutumlar ve Deneyimler. İzmir Barosu Yayınları

Huck, S.W. (2008). Reading Stastics and Research(5th Edition). Boston: Pearson

Keklik, İ. (2004). Relationships of attachment status and gender to personal meaning, depressiveness and trait anxiety among college students. Unpublished Doctoral Thesis. University of Florida. ABD.

Lerner, M. J. (1977), The justice motive: Some hypotheses as to its origins and forms. *Journal of Personality*, 45: 1–52. doi:10.1111/j.1467-6494.1977.

Lindeman, M., & Verkasalo M. (1996). Meaning in life for Finnish students. *The Journal of Social Psychology*, 136 (5), 647-649.

Marques, S. C., Lopez, S. J., Fontaine, A. M., Coimbra, S., & Mitchell, J. (2015). How much hope is enough? Levels of hope and students'psychological and school functioning. *Psychology in the Schools*, 52(4), 325-334.

Michael, S. T., & Snyder, C. R. (2005). Getting unstuck: The roles of hope, finding meaning, and rumination in the adjustment to bereavement among college students. *Death Studies*, 29(5), 435-458.

Park, C. L., Edmondson, D., Fenster, J. R., & Blank, T. O. (2008). Meaning making and psychological adjustment following cancer: the mediating roles of growth, life meaning, and restored just-world beliefs. *Journal Of Consulting And Clinical Psychology*, 76(5), 863.

Peleg, G., Barak, O., Harel, Y., Rochberg, J., & Hoofien, D. (2009). Hope, dispositional optimism and severity of depression following traumatic brain injury. *Brain Injury*, 23(10), 800 808.

Ryff C. D. (1989). "Happiness is Everything, or is it? Explorations on the Meaning of Psychological Well-Being". *Journal of Personality and Social Psychology* 57/6 (1989) 1069-1081. Doi: 10.1037//0 022-3514.57.6.1069

Scannell, E. D., Allen F.C.L., & Burton J. (2002). Meaning in life and positive and negative well-being. *North American Journal of Psychology*, 4. (1), 93-112.

Seligman M. E. P. & Csikszentmihalyi M. (2000). Positive Psychology: An Introduction. *American Psychologist* 55/1 (2000) 5-14. Doi:10.1037//0003-066X.55.1.5

Snyder, C., Harris, C., Anderson, J. R., Holleran, S. A., Irving, L. M., Sigmon, S. T., & ... Gibb, J. (1991). The will and the ways: Development and validation of an individual differences measure of hope. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60(4), 570-585.

Sorias, O. (1988). Sosyal destek kavramı. *Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 27 (1), 353-357.

Steger, M. F. , Kashdan, T. B. , Sullivan, B. A. & Lorentz, D. (2008). Understanding the search for meaning in life: Personality, cognitive style and the dynamic between seeking and experiencing meaning. *Journal of Personality*, 76(2), 199-228.

Taylor, S. E. & Brown, G. (1998). Illusion and well – being: A social psychological perspective on mental health. *Psychological Bulletin*; 103:193-210.

Terzi, Ş. (2016). Üniversite öğrencilerinin psikolojik dayanıklılıkları ve algıladıkları sosyal destek arasındaki ilişki. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(29).

Tomaka, J., & Blascovich, J. (1994). Effects of justice beliefs on cognitive appraisal of and subjective physiological, and behavioral responses to potential stress. *Journal of personality and social psychology*, *67*(4), 732.

Yıldırım, İ. (1997). Algılanan sosyal destek ölçeğinin geliştirilmesi, güvenirliği ve geçerliği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(13).

Yıldırım, İ., & Ergene, T. (2003). Lise Son Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarının Yordayıcısı Olarak Sınav Kaygısı, Boyun Eğici Davranışlar Ve Sosyal Destek. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(25).

Zika, S., & Chamberlain K. (1992). On the relation between meaning in life and psychological well-being. *British Journal of Psychology*, 83, 133-145.

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ÇİFTLERİN BAĞLANMA STİLLERİYLE KARAR VERMEDE ÖZ SAYGI DÜZEYLERİ VE KARAR VERME STİLLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI[266]

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, çiftlerin bağlanma stilleri ile karar vermede öz saygı düzeyleri ve karar verme stillerinin karşılaştırılmasıdır. Araştırmanın örneklemini 2016-2017 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenimine devam eden lisans öğrencileri ile Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına devam eden toplam 407 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya katılanların 206'sı (50,6) kadın ve 201'i (%49,4) erkek olup yaş ortalamaları 24.49'dur. Çiftlerin bağlanma stillerini belirlemek için Çolakkadıoğlu, Akbaş ve Yıldızeli (2016) tarafından uyarlaması yapılan "Çiftlerde Bağlanma Ölçeği", karar vermede özsaygı düzeyleri ve karar verme stilerini belirlemek için Engin (2004) tarafından uyarlanmış olan "Melbourne Karar Verme Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmada karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri arasında ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı analizi tekniği kullanılmıştır. Ayrıca karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri açısından güvenli ve güvensiz (kaygılı, kaçınan, kaygılı-kaçınan) bağlanmış çiftler arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla Tek Yönlü MANOVA analiz tekniği kullanılmıştır. Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı analiz tekniği sonucunda karar vermede özsaygı ile karar vermede olumlu bir başa çıkma stili olan dikkatli arasında pozitif, olumsuz başa çıkma stilleri olan kaçıngan, erteleyici ve panik arasında ise negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Tek Yönlü MANOVA analizi sonucunda, güvenli ve güvensiz bağlanan çiftlerin karar vermede özsaygı düzeylerinin ve karar verme stillerinin farklılaştığı bulunmuştur. Analiz sonuçlarına göre, güvenli bağlanan çiftlerin karar vermede özsaygı düeylerinin yüksek olduğu ve karar vermede olumlu bir başa çıkma stili olan dikkatli stili kullandıkları görülmüştür. Güvensiz bağlanma stillerine (kaygılı, kaçınan, kaygılı-kaçınan) sahip çiftlerin ise karar vermede özsaygı düzeylerinin düşük olduğu ve karar vermede olumsuz başa çıkma stilleri olan kaçınkan, erteleyici ve panik stillerini kulladıkları bulunmuştur. Sonuç olarak güvenli bağlanan çiftlerin karar vermede özsaygı düzeylerinin yüksek olduğu ve karar vermede olumlu başa çıkma stilini kullandıkları, güvensiz bağlanan çiftlerin karar vermede özsaygı düzeylerinin düşük olduğu ve karar vermede olumsuz başa çıkma stillerini kullandıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bağlanma stilleri, çiftlerde bağlanma, karar vermede özsaygı, karar verme stilleri

266 Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan ÇOLAKKADIOĞLU, MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ, colakkadioglu@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

TÜRKİYE'DE REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA: GELİŞMELER VE SORUNLAR[267]

ÖZET

Rehberlik ve psikolojik danışmanlık (PDR) terimi, Türk eğitim sistemine 1950'li yıllarda Amerikalı uzmanların Türkiye'ye davet edilmesi ve Türk eğitimcilerin danışmanlık sistemini incelemek üzere Amerika'ya gönderilmesi ile girmiştir. Geçen 65 yıllık süreçte PDR hizmetleri ile ilgili bir dizi gelişmeler olmuştur. Bu gelişmeleri sekiz dönemde inceleyebiliriz: (1) 1950 ve öncesi yıllar: çağdaş rehberlik anlayışı öncesi; (2) 1951-1956: başlangıç yılları; (3) 1957-1969: oluşum yılları; (4) 1970-1981: okullarda psikolojik danışma ve rehberlik servislerinin oluşturulması; (5) 1982-1990: psikolojik danışma ve rehberlikte lisans programlarının oluşturulması; (6) 1991-2000: bilimsel çalışmaların ve örgütleşmenin hız kazandığı yıllar; (7) 2000-2010: PDR'de yeni arayışlar; (8) 2011 ve sonrası yıllar: psikolojik danışma ve rehberlikte meslekleşme çalışmaları. Tüm bu gelişmeler ışığında bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki rehberlik ve psikolojik danışmanlık uygulamalarının dünü, bugünü ve geleceğinin incelenmesidir.

Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelenmesi tekniği kullanılmıştır. Doküman incelemesi, bir araştırma problemi hakkında belirli zaman dilimi içerisinde üretilen dokümanlar ya da ilgili konuda birden fazla kaynak tarafından ve değişik aralıklarla üretilmiş dokümanların geniş bir zaman dilimine dayalı analizini mümkün kılan araştırmalardır.

İlk yıllarda meslek seçimine yardım ve sorunlu öğrencilere uygulanan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yerini günümüzde tüm öğrencilere uygulanması gereken bir hizmet olarak almıştır. Son yıllarda önleyici ve gelişimsel işlevlere yönelik olarak psikolojik danışma ve rehberlik programlarının düzenlenmesi gerektiği vurgulanmaya başlamıştır. Sonuç olarak Türkiye'de rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinde bugüne kadar olan gelişmeler ve bugün içinde bulunduğu ve tartışıldığı konular göz önüne alındığında Türkiye'deki rehberlik ve psikolojik danışmanlık uygulamalarının geleceğinin parlak olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, rehberlik, psikolojik danışma.

LEADERS AS CAUSES OF CULTURAL CONFLICTS: ARE THEY INSTRUMENTALLY RATIONAL ACTORS OR NOT?[268]

ABSTRACT

In this study, I try to claim that leaders take the issue of culture and identity as given in conformity with their interests and put stress on cultural differences to get more benefits by three strategies: ***First,*** in certain cases, they encourage people to overcome stereotypes and obtain new identities by

267 Doç. Dr. Cengiz ŞAHİN, AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ, csahin40@gmail.com

Doç. Dr. Hatice KUMCAĞIZ, ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ, haticek@omu.edu.tr

268 Yrd. Doç. Dr. Yurdagul KILINC ADANALI, SELCUK ÜNİVERSİTESİ, ykadanali@gmail.com

fostering racial and ethnic divisions. ***Second***, in order to maintain their power over the population they adopt a strategy of divide and conquer. ***Third*,** leaders take advantage of incomplete information of followers, a major factor of their manipulation for conflicts, by breaking out new conflicts between cultural groups. The motivation that drives these strategies is that the more identity and culture issues become contentious, the more followers believe in the necessity of initiating a conflict. In fact, it is easy for the leaders to pursue three mentioned strategies, because people generally believe that their leaders do not initiate the cultural conflicts just for self-serving purposes. However, I aim to discuss that the idea that conflicts result from irrational behavior of leaders seems misleading. Rather, leaders usually assess the situation, evaluate available options and then rationally (instrumental) decide for an action, which will produce success for their own causes. To support this claim and to assess the strategies of the leaders and their followers with regard to incitement and involvement in conflicts, I mention some matrices from game theory during my presentation. The matrices shows that the rational strategy for people is to follow their leader. If the leader wants to be in a conflict with a certain cultural group, then the rational choice for people is to involve in it by obeying and supporting their leader's decision. If the rational option for leaders is to promote peaceful relations with different entities concerning the cultural issues, then, as convinced by their leaders, people will choose to be in peaceful relations with these entities. The matrices seem to be helpful in terms of drawing attention to the leaders as instrumentally rational actors. In conclusion, this study aims to argue that leaders who are instrumentally motivated by their self-interest and benefits can be interpreted as one of the main causes of conflicts among different cultural groups.

Keywords: instrumental rationality, leaders, conflict, cultural groups, game theory.

TIBBİ UYGULAMALAR ÖZELİNDE VİCDANİ RET[269]

ÖZET

Vicdani ret, dar anlamda zorunlu askerlik görevine karşı çıkışı tanımlamaktadır. Geniş anlamda ise bu kavram pozitif hukukun öngördüğü herhangi bir kamusal zorunluluğa, inançlar, ahlaki değerler veya politik görüşler temelinde karşı çıkma eylemini ifade etmektedir. Kavram kişilerin farklı ve yaygın olmayan değerlere göre yaşayabilmelerini mümkün kılmak amacıyla geliştirilmiştir.

Sağlık profesyonellerinin tıbbi uygulamalar bağlamında vicdani ret hakkına sahip olması genellikle olumsuz karşılanmaktadır. Olumsuz karşılayanlar, hakkın kullanımında kişisel ve öznel yaklaşımların devreye girmesinin tıbbın doğasına ve standartlarına uygun düşmediğini öne sürmektedir. Azınlıkta

269 Öğr. Gör. Dr. Sibel ÖNER YALÇIN, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, sibelyalcin@cu.edu.tr
Doç. Dr. Funda Gülay KADIOĞLU, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, fgkadioğlu@yahoo.com

olan tıpta vicdani ret hakkı bulunması gerektiği görüşünü savunanlar ise kişisel değerlere aykırı olan mesleki eylemlerin sağlık profesyonelinin kişisel bütünlüğünü-tutarlılığını zedeleyeceğine vurgu yapmaktadır. Vicdani ret hakkını da içine alan daha geniş bir tartışma ise, klinikte etik karar verme süreçlerinde ve tıp etiği ikilemlerine çözüm arayışında vicdanın yeri hakkında yürütülmektedir.

Bu çalışma bağlamında genel olarak tıp etiğinde vicdanın yeri ve özel olarak sağlık profesyonellerinin vicdani redde ilişkin görüşleri tıp etiği bakış açısı ile ele alınmıştır.

Anahtar kelimeler: Vicdan, vicdani ret, tıp etiği

TOPLUMSAL DEĞİŞİMİ ANLAMADA FELSEFENİN ROLÜ: ETİĞİ YENİDEN DÜŞÜNME İMKÂNI ÜZERİNE BİR DENEME[270]

ÖZET

Kendi yaşamsal deneyimlerimizden, okuduklarımızdan, müşahede ettiklerimizden ve duyduklarımızdan hareketle değişimi tecrübe ettiğimizi düşünmekteyiz. Söz konusu tecrübe kaçınılmaz bir biçimde bizi, değişimin mahiyeti üzerinde düşünmeye sevk ettiği gibi, bilhassa içtimai bir değişim karşısında fikri ve fiili olarak nasıl bir pozisyon almamız gerektiğini de düşündürür. Böyle olunca, değişim dediğimiz şey, felsefenin konusu haline gelir. Ne zaman ki bir şey insanı meraklandırır ve insan bu şey üzerinde düşünmeye başlar, işte o zaman felsefi etkinlik tezahür eder. Biz de bu kısa tebliğimizde toplumsal değişim meselesine felsefi bir gözle bakmanın etiğe açılan bir kapı olduğuna dikkat çekmek üzere değişimi hızla yaşayan günümüz dünyasını anlayıp değerlendirme noktasında felsefenin rolü ve işlevini tartışmaya açacağız. Esasında değişimi etik bir boyutta tartışacağız. Zira bize göre değişim dediğimiz fenomeni tartışma isteği etik bir kaygıyı ihtiva eder: Dünya değişmekte, toplumlar değişmekte ve bizler değişmekteyiz. Daha da önemlisi bu değişim insanoğlunun hayatı üzerinde derin tesirler bırakmaktadır. Bu nedenle biz toplumsal değişim meselesinin aynı zamanda etik bir mesele olduğunu düşünmekteyiz. Bu bağlamda değişen dünyada felsefi bir imkân olarak etiği ve etikle toplumsal değişimin karşılıklı münasebetini incelenmeye değer bulmaktayız. Bu bakımdan bilfiil tecrübe ettiğimiz değişim karşısında felsefi bir tavır almayı elzem görmekteyiz. O halde buradan hareketle kaleme aldığımız tebliğimiz boyunca yapmak istediğimiz şey, değişen bir çağda etik üzerine yeniden düşünmektir ve bize göre böyle bir düşünümü gerçekleştirmek felsefenin asli görevidir. Bu yüzden biz bu tebliğde değişim ve toplumsal değişim meselesini felsefi bir bakış açısıyla ele almayı uygun gördük Zira felsefenin diğer ilmi disiplinlerden farklı olarak kendine has rolü ve işlevi vardır. Bu çerçevede felsefenin değişim ve toplumsal değişim gibi her türlü meseleyi kendine has üslubuyla ele alma ve değerlendirme vasfının toplumsal değişimle ilgili müzakerelere mühim bir katkıda bulunabileceğini düşünmekteyiz.

270 Arş. Gör. Derya AYBAKAN SALIYA, ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ, daybakan@uludag.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Nitekim bu perspektiften hareketle, yazımıza felsefenin rolü, işlevi ve mahiyetini konu edinerek başladık. Burada felsefenin vasıflarından hareketle bir konuyu ele alırken neden felsefi bir bakışa ihtiyaç olduğunu ortaya koymaya çalıştık. Daha sonra da günümüz dünyasının ve toplumumuzun nasıl bir değişim sürecinden geçtiği hususuna geçiş yaparak çağdaş küresel bir dünyada yaşanan sosyo-politik değişimlerin sonuçları itibariyle etik bir sorgulamayı beraberinde getirdiğini öne sürdük. Yani değişen dünya düzeninin biz insanlara nasıl bir etik sorumluluk yüklediğini müzakereye açtık. Bize göre çeşitliliklerin birbirleriyle karşılaşma ihtimalinin çokça arttığı günümüz küresel dünyasının en önemli sorunlarından birisi "Birlikte Nasıl Yaşayabiliriz?" sorunudur. Zira küreselleşmeyle birlikte çok kültürlü, çok inançlı ve çok dilli toplumların tezahür etmesini, geçmiş asırlara nazaran çağımıza özgü değişimin en açık emareleri olarak okuduğumuzda böyle bir değişimin bizi karşı karşıya bıraktığı en önemli sorunun, "Birlikte nasıl yaşayabiliriz?" sorunu olduğunu söyleyebiliriz. Böyle bir ortamda, birlikte yaşamayı mümkün kılabilecek evrensel bir etik anlayışın olup olmadığı temel tartışma meselesi olarak kendisini hissettirir. Buradan hareketle küreselleşmeyle birlikte muhtelif yönleriyle tecrübe ettiğimiz toplumsal değişim meselesinin etik bir boyutu olduğunu gördük ve bu boyutu tartışmaya açtık.

Anahtar Kelimeler: Felsefi bakış, küreselleşme, çok kültürlülük, birlikte yaşama, etik sorumluluk.

DEVLET ADAMININ GÜCÜ: MACHİAVELLİ'DE MUTLAK LİDER[271]

ÖZET

Bu bildiride Machiavelli'nin devlet adamı üzerine ortaya koyduğu görüşleri etik bağlamda ele alınarak bir devlet adamının sahip olması gereken erdemler Machiavelli bağlamında tartışılacaktır. Eski Yunan'dan Ortaçağ Avrupa'sına Platon, Aristoteles, Cicero ya da Salisburyli John gibi düşünürlerin ortaya koyduğu klasik siyasal etik öğretilere itiraz eden Machiavelli, prense ülkeyi birlik içinde tutabilmek adına gerektiğinde hile yapmayı ya da zor kullanmayı önerir. Siyaset felsefesini, eskiçağ düşüncesinin teleolojik bağlamından ya da Orta Çağ düşüncesinin aşkın yapısından farklı olarak "gerçekçi" temellerde yorumlayan Machiavelli bir devlet adamının sahip olması gereken erdemleri tartışırken ortaya koyduğu erdem kavrayışıyla bir kırılma noktasına işaret eder.

Anahtar Sözcükler: Machiavelli, Devlet Adamı, etik, liderlik,

271 Öğr. Gör. Ahmet Umut HACIFEVZİOĞLU, NİŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ, umuth72@yahoo.com.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

TÜRK KÜLTÜRÜNDE NAZAR İNANCI VE ANADOLU NAZARLIKLARI[272]

ÖZET

Farklı inanç kabulleri hiç kuşku yok ki toplumların yaşamında ve kültürlerinin oluşumunda köklü değişimleri beraberinde getirmiştir. Türk tarihinin Orta Asya'dan Anadolu topraklarına uzanan seyrinde inançları kültürel zenginliklerinin içinde önemli bir yere sahiptir. Diğer taraftan eski inançlara dayalı bazı uygulamaların toplumda bulduğu karşılıkların yeni inanç içinde de uyum sağlayarak yaşamaya devam ettiği görülür. Bu bağlamda, Türklerin Şamanizm çevresinde nazar inancı ve uygulamaları oldukça eski tarihlere uzanmaktadır. Nazar, bazı insanların canlı ve cansız varlıklara kıskançlık ve hayranlıkla bakmaları sonucu onlara verdiğine inanılan olumsuzluk olarak tanımlanmaktadır. Türklerin İslamiyeti kabulü ile nazar inancı ve uygulamaları uyum sağlayarak yeni inanç içinde yaşamaya devam etmiştir. Nazar inancının somutlaştığı objeler içinde nazarlıklar önemli bir yere sahiptir. Nazar'dan kaynaklanabilecek olumsuzlukların önlenmesi amacıyla üretilen nazarlıklar Anadolu'da farklı şekil ve örneklerle yaşamakta ve yaşatılmaya devam edilmektedir. İnsan, hayvan, ev ve değerli eşyaları korumak amacıyla üretilen nazarlıklar geleneksel el sanatları içinde değerlendirilir. Bu bildiri çalışmasında birçok yörede farklı materyallerle ve farklı şekillerde üretilen nazarlıklar inceleme konumuzu oluşturacaktır.

Anahtar kelimeler: Türk kültürü, inanç, nazar, nazarlık, Anadolu

KÜRESELLEŞME ÇAĞINDA MÜSLÜMAN TOPLUMDA AİLE SORUNLARININ SOSYOLOJİK ANALİZİ: BÖLGESEL ÖZELLİKLER (AZERBAYCAN TOPLUMU ÖRNEĞİNE DAYANARAK)[273]

ÖZET

Azeri toplumunda İslam sadece bir din değil, hem de yaşam biçimidir. Burada insanların İslam ilkelerine yaklaşımı ve bağlılığı hiç aynı değildir. Bölge, sosyal sınıf, aile, sosyal tabaka, maddi durum, eğitim düzeyi, yaş, medyanın etkisi, vb. bağlı olarak Azeri toplumun dindarlık derecesi farklıdır. Yanı sıra, yukarıdakı grupların içinde olan üyelerin de dine ilgisi farklıdır.

Küreselleşen dünyanın perspektifi karşısında Azerbaycan toplumunun bir sistemik dönüşümü oluşuyor ki, o da kesinlikle aile ilişkilerine yansır. Aile, bu yaşamın köklü temelleri içine dokunmuş ve çocukların doğumu ve tüm üyelerin varlığının bakımını nesiller sayesinde fiziksel ve sosyo-kültürel değişim yoluyla, toplumun işleyişi hakkında temel bir ön koşulunu teşkil ediyor. Ailenin temel işlevlerinin uygulanması herhangi bir biyolojik veya düzenleyici mekanizmaların bir sonucu değildir. O, geniş bir toplumsal bağlamda gerçekleşen belirli toplumsal süreçlerin sonucudur. Başka bir deyişle, aile genel tarihi bir dönüşümün açısından, fizyolojik süreçler,

272 Doç. Dr. Hacer NURGÜL BEGİÇ, ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ, begicnurgul@gmail.com

273 Doç. Dr. Yagut ALİYEVA, BAKÜ DEVLET UNİVERSİTESİ, yagut_family@mail.ru

Öğr. Gör. Dr. Sevinç ALİYEVA, BAKÜ DEVLET UNİVERSİTESİ, yagut.aliyeva@gmail.com

Pınar Vatandaş, ATATÜRK UNİVERSİTESİ, pvyildirim25@hotmail.com

ilişkilerin psikolojik dinamikleri, norm ve kültür değerleri, din, piyasa ve sanayinin ekonomik koşullarının, demografik değişimler, sosyal enstitüler ile ilişkili bileşenleri içerir.

Aile toplumun sosyal birimi olarak, karmaşık sosyal olguları bütünleştirir. O, ahlaki ve dini değerleri, toplumun sosyal ve ekonomik temelini, onun çelişkilerini ve eğilimlerinin gelişmesini yansıtır. Yanı sıra, belirtelim ki, Azerbaycanlı bir aile birçok yönleri ve bileşenlerinden diğer halkların ailelerinden, hatta İslam dinini professing eden (itaet eden) aileler arasında önemli farkları var. Azeri ailesini araştırdıkda Azerilerin zihinsel, ulusal, etnik, sosyo-psikolojik özelliklerinini bilmek lazımdır, çünki onun yeterli bir tanımını vermek için bunları dikkate almazsak, olası değişiklikleri tahmin etmeğimiz imkansız olur.

Bu sorunun öğrenilmesi hem teorik ve pratik bakımdan oldukça önemlidir. Bunlar; aile ilişkilerinin doğası hakkında objektif bilgi paylaşımı; hem toplumda, hem de aile içinde olumsuz gelişmelerin nedenlerinin açıklaması; dönüşüm ve küreselleşme süreçlerinin aile ilişkileri üzerine etkisi ve kalıplarının belirlenmesidir.

Aile ve toplumun sorunları birbirlerini karşılıklı olarak etkiliyor ve bağımlı olarak çözülüyor. Yukarıdaki faktörler arasındaki bariz çelişkiler nasıl optimum koordineli ölçüde çözüldüğünden, toplumun ahenkli ve etkili iyileştirmesi de ona bağlıdır.

Anahtar Kelimeler: İslam, aile, Azeri toplumu, Müslüman toplumu, küreselleşme.

SİYASİ MİZAH VE Y KUŞAĞI[274]

ÖZET

İnsanları gülmeye yönelten bütün davranış ve söylemler mizah olarak değerlendirilmektedir. Mizahın birçok işlevleri bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi de güldürürken düşündürmesidir. Bu işlevi birçok alanda kendini gösterdiği gibi siyasal mizahta da kendini göstermektedir. Çünkü siyasal mizah toplumları düşünmeye sevk ederek apolitikleşmeyi ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır. Ancak her kuşak siyasal mizah öğelerine aynı tepkiyi vermemektedir. Çalışmanın sınırlılığını Y kuşağı oluşturmaktadır. Y kuşağı 1980-1996 yılları arasında doğmuş olanların kuşağıdır. Teknoloji ile bağlantısının yüksek olması Y kuşağındaki bireylerin her konuda farkındalığını artırmaktadır. Bu sebeple Dünya'ya kapılarını açan kuşak olarak da ifade edilmektedir. Bu çalışma yüksek eğitim öğretimde hala aktif olarak bulunan Y kuşağının siyasal mizah anlayışını ele almıştır. Çalışma Dumlupınar Üniversite'sindeki Y kuşağındaki akademisyen ve öğrenciler ile derinlemesine görüşmeler yapılarak gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin analizi için nitel araştırmalarda kullanılan MAXQDA nitel araştırma tekniğinden faydalanılmıştır. Anahtar kelimeler: Mizah, Siyasi Mizah, Y Kuşağı, MAXQDA POLİTİC HUMOR AND GENERATİON Y ABTRACT All the behaviors and

274 Arş. Gör. Dr. Öznur YAŞAR, DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ, oznrysr@gmail.com

discourses that lead people to laugh are regarded as humor. Humor has many functions. One of these functions is makes you laugh while making you think. This function is manifested itself in political humor as well as in many areas. Since political humor aims to abolish depoliticization by directing societies to think. Yet, each generation does not give the same response to political humor. Generation Y is thedeterminant factor in this study. Generation Y is the generation who was born in 1980 between 1996. The high level of linkage with technology increases the awareness of the Y generation in many issues.Because of that, It is also expressed as the generation that opens its doors to the world. This study deals with the understanding of political humor of Y generation, which is still active in higher education. The study was carried out with depth interviews with academics and students at the Dumlupınar University. The MAXQDA qualitative research technique used for interview analysis.

Key words: Humor, Political Humor, Generation Y, MAXQDA

ANTİK YUNAN DENEYİMİ VE BATI FELSEFE GELENEĞİ IŞIĞINDA TİRANLIĞIN DOĞASI ÜZERİNE BİR İNCELEME[275]

ÖZET

Tyrannos (tiran) sözcüğü, Doğu kökenlidir ve Yunancaya büyük bir olasılıkla da Lidya dilinden geçmiştir. Tiran, Yunanca'daki "basileus" gibi efendi, kral anlamına gelmektedir. Fakat Yunanlılar zaman içinde bu sözcüğü, Doğulu despotları, zorba yönetimleri tanımlamak için kullanmaya başlamışlardır. Greklerin gözünde tiranın kraldan farkı, mutlak bir iktidara sahip olması değil, fakat aynı zamanda bunu yasal ve geleneksel olmayan yollardan örneğin bir darbe ile elde edip keyfi bir biçimde sürdürmesidir. Grekler açısından her ne kadar Peisistratos gibi "halkçı" tiranların yönetimleriyle zaman zaman karşılaşmış olsalar da tiranlık, hiçbir politik güvence ve kurumsallaşmaya imkân vermemesi nedeniyle arzulanmayan bir yönetim haline gelmiştir. Bu bakımdan tiranlığın istikrar, güvenlik ve üretkenlik gibi kısa vadeli avantajları olsa bile Grekler bu avantajların kaçınılmaz bir iktidar kaybına yol açacağını deneyimlemişler ve halk yönetimlerini korumaya yönelik önlemler almışlardır. Ancak demokratik yönetimin ve aslında hem onunla mükemmelliğine kavuşan hem de onu da var eden Polis'in çöküş sürecinde bu kez demokrasi, "çoğunluğun tiranlığı" olarak nitelendirilmiştir. Yani "cahil" kitlelerin tiranlığı ya da cahil kalabalıkları demagojiyle kandıran kişilerin tiranlığı da literatüre eklenmiştir. Bütün bu gelişmelerin odağında Polis'in en erdemli yurttaşını idam etme kararını almaları nedeniyle Grekler açısından anlaşılır olsa da sonuçlarına bakıldığında, Batı siyasi düşünce geleneğinde kurucu işlevi nedeniyle önemi büyük olan husus, Antik Yunan'da halkın iktidar olma ve politikanın yurttaşların söz ve edimleriyle kendilerini ilgilendiren her meseleyi enine boyuna tartıştıkları bir varoluş biçimine dönüşmesi deneyimine rağmen Platon'un "tiranlıkla" sonuçlanabilecek bir siyaset teorisi geliştirmiş olmasıdır. Peki, filozoftaki bu "kaçışın" nedeni nedir? Bu kaçışın temelinde,

275 Dr. Aylin KILIÇ CEPDİBİ, İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ, aylin.kilic@bilgi.edu.tr

yalnızca Atina demokrasinin en önemli kurumlarından birinin, "Jürili Halk Mahkemesi"nin, Sokrates'in idam kararını alması mı yatmaktadır? Yoksa çok daha temel düzeyde demokratik bir yönetimde insan eylemine duyulan güvensizlik ve insani çoğulluk karşısındaki dehşetli şaşkınlık mı bulunmaktadır? Peki, insan eylemliliği ve çoğulluğuna duyulan güvensizlik ve öfke neden kaçınılmaz olarak tiranlıkla sonuçlanabilecek bir yönetim biçimini desteklemeye varmaktadır? Başka bir ifadeyle tiranlığın doğasıyla insan eylemliliğinden duyulan korku ve güvensizlik arasında nasıl bir ilişki bulunmaktadır?

İşte bu çalışmamızda, hem tiranlığın Antik Yunan'da ortaya çıktığı toplumsal ve ekonomik koşulları irdelemeye çalışacağız hem de Atina Polis'i özelinde demokratik yönetimin gelişimiyle bir yönetim biçimi olarak "tiranlığın" giderek pejoratif ve halk iktidarı açısından mutlaka çeşitli kurumlar, yasalar ve mekanizmalarla önlenmesi gerekli bir yönetim biçimi haline gelmesi sürecinden söz edeceğiz. Bir yönetim biçimi olarak tiranlığın doğasını, onu harekete geçiren ilkeleri anlama çabamızda Batı felsefi geleneğinin kurucusu Platon'un ve Aristoteles'in "tiranlıkla" ilgili düşünceleri, "halkın iktidarı" olan demokratik yönetime karşı tutumları ve gerekçeleri, yukarıda sıraladığımız sorular eşliğinde felsefi temeli oluşturacaktır.

İBNİ HALDUN'A GÖRE FANATİZM, GRUPLAŞMA VE ÇATIŞMA[276]

ÖZET

İbn Haldun, fanatizmin, taraftarlığın ve grupsal değerlerin; insanları baştan çıkarma, doğru ile yanlışı ayırd etme, yalan ile gerçeği fark etme üzerindeki tesirine Mukaddime'nin hemen girişinde değinir. Mukaddimenin girişinde Şialaşma olarak tanımladığı fanatizm ve taassubun ele alınma bağlamı, tarihi metinlerin, yaşanan sosyal çatışmaların yalandan arındırılarak doğru ve gerçekçi bir şekilde anlaşılmasıyla ilgilidir.

Tarihçilerin mutaassıplaştıklarına değinir. Fanatizmin tarihçinin gerçeği görmesine ve yazmasına engel olduğunu yazar. Fanatik taraftarların rakiplerini kötülemek için uydurdukları yalanları hakikat sanmalarına ve tarihi bu bakış açısıyla yazmalarına neden olduğunu belirtir. Ancak mukaddimenin ilerleyen bölümlerinde, bir devletin kurulma ve yıkılma aşamalarını açıklarken, asabiyetin biçimlerine ve taraftarlığın kaynaklarına iner. Tabii sosyal olayları bir laboratuar gözlemcisi gibi görüşlerine örnek gösterir.

Yirminci yüzyılın başından itibaren, sosyal psikologlar, İbni Haldun'un şialaşma, taraftarlık, fırkalaşma ve taifeleşme dediği sosyal olguyu grup dinamizmi ve sosyal algı kavramlarıyla ifade ettiler. Özellikle F. Allport, K. Levin ve Muzaffer Sherif'in deney ortamında yaptıkları araştırmalar, grupsal değerlerin, çatışmaların ve grupsal kimliklerin yapay sosyal ortamlarda nasıl doğal etkileşimle inşa edildiğini gösterdiler.

276 Prof. Dr. Hacı DURAN, ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ, duranhaci@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Bu tebliğde, İbn Haldun'un Umran ilmi çerçevesinde inşa ettiği konuyla ilgili temel bakış açısını, çağdaş Sosyal Psikoloji çalışmaları ile karşılaştıracağım. Bilimsel çalışmaların da İbni Haldun'un açıkladığı gibi grupsal fanatizmin etkisinde kalabildiğinden yola çıkarak, T. Kuhn'un paradigma kavramı ile sosyal araştırmalarda fanatizmin beklenmeyen bir şekilde etkili olabileceğini göstermeye çalışacağım.

Anahtar kelimeler:

TÜRK MODERNLEŞMESİNİN SOSYAL YAPI ve SINIFLARIN DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE YÖNELİK EREKLERİ İLE AMAÇLANANLAR ve ORTAYA ÇIKAN SONUÇLARA İÇERDEN ve DIŞARDAN BAKIŞLAR[277]

ÖZET

Türk modernleşmesi devlet yapısı, siyasal sistem ve rejim değişikliğinin yanı sıra toplumsal yapıyı da baştan aşağıya dönüştüren bir devrim olması dolayısıyla hem içerde aydınların ve farklı kesimlerin eleştiri ve dirençleri ile her dönem yüz yüze gelmiş hem de yabancı araştırmalarda gerekli ağırlıkta incelenen başat konulardan birisi olagelmiştir. Bu çalışmada da geçmişin sürekliliği içinde bugüne etkisi bağlamında Türk modernleşmesine ilişkin dönemsel olarak yapılan analizlerin bir değerlendirmesine yer verilecektir. Çalışmada Türk modernleşmesinin tarihi arka planda, Osmanlı'nın son dönemine denk gelen toprak kayıpları, Balkanizasyon ve Arap nasyonalizmi sonrasında sömürgeci güçlerin odağında olma realiteleri içinde türeyen fikir akımlarının çatışmalarının gölgesinde aldığı nihai yapısal bütünlük analiz edilecek ardından Türk modernleşmesinin bugünkü meselelerinin yeni dünya düzeninin içinde Türkiyeyi içeren AB süreci, küresel terör, göç, Orta Doğu'daki gerilimler ve küreselleşme ile gelişen yeni olguların ortaya çıkardığı bakış açıları çerçevesinde Türk modernleşmesinden bugüne yansıyan sosyal değişmeye ilişkin yapılan araştırma ve incelemeler Türk sosyologlar ve yabancı bakışlar karşılaştırması ile uluslararası sistemdeki değişmelerden Türkiye'ye bakış evrelerinin kategorileştirilmesi yapılacaktır. Çalışmada uluslararası plandaki değişmelerin Türkiyede din, devlet ilişkileri ve toplumsal yapı ve değişime ilişkin analizlerin yön ve şiddetine ilişkin etkilerinin olduğu savı yerel ve yabancı çalışmaların meta analizi ile tartışmaya açılacaktır. Bu bağlamda tek partili dönem, çok partili siyasal yaşama geçiş .gibi sosyal değişimlerin Türk sosyologlarının analizlerine yansıyan biçimleri Fındıkoğlu ve yeni dönemde Nilüfer Göle örnekleminde incelenekken, diğer taraftan da yabancı araştırmacılardan Eric Züchrer ve Eizabeth Özdalga örnekleminde analizlere yer verilecektir.

Anahtar kelimeler: Türk sosyolojisi, Aile yapısı, Elizabeth Özdalğa, Eric Zuhrer

277 Yrd. Doç. Dr. Sümeyra AKYOL KAHVECİ, KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ, kahvecisumeyyaakyol@hotmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ÇALIŞAN DESTEK PROGRAMLARI VE PSİKOLOJİK İYİLİK HALİ İLİŞKİSİ[278]

ÖZET

Bu çalışmada çalışan destek programlarının psikolojik iyilik hali gibi çalışma hayatını etkileyen önemli bir unsurun üzerindeki etkilerinin araştırılması amaçlanmıştır. Farklı meslek gruplarından araştırma için gönüllü olan katılımcılar arasından homojen olarak yirmi yedişer kişilik deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Deney grubu araştırmacının yönettiği sekiz haftalık çalışan destek programlarına katılmış, kontrol grubu ise bu süre içinde çalışmaya etki edecek hiçbir aktivitede bulunmamıştır. Çalışmaların başında ve sonunda katılımcıların algılanan psikolojik iyilik hali seviyeleri ölçek yardımıyla tespit edilmiştir. Analiz edilen veriler doğrultusunda deney grubu katılımcılarının psikolojik iyilik hali seviyeleri yükselmiş olduğu görülürken, kontrol grubunda ise hiçbir anlamlı değişikliğe rastlanmamıştır. Bu sonuçlar ile çalışan destek programlarının çalışma hayatında bireylere ve örgütlere pozitif katkılarda bulunabilmesinin yanında günlük yaşamlarında da olumlu etkiler yaratabileceğini söylemek mümkün gözükmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik İyilik Hali, Çalışan Destek Programları.

SOMA MADEN KAZASINDAN SAĞ KURTULAN İŞÇİLERİN YAŞADIĞI PSİKOLOJİK SORUNLAR[279]

ÖZET

Afet; birey, grup ve toplum üzerinde yıkıcı ve olumsuz etkilere sahiptir. Hayatın olağan işleyişini bozarak bireyin ve toplumun ani ve yeni gereksinimler duymasına sebep olur. Bu yeni ve ani gereksinimlerin karşılanması için sosyal hizmet müdahalesine ihtiyaç duyulmaktadır. Maden kazaları teknolojik afetler içinde yer almaktadır. Madencilik çalışma yapısı nedeniyle çeşitli riskler içerir. Bu risklerin önlenemez ise kazalara sebep olur. 13 Mayıs 2014 tarihinde Soma İli'nde 301 madencinin öldüğü ve 487 madencinin de yaralandığı maden kazası yaşanmıştır. Bu çalışmanın amacı 13 Mayıs 2014 tarihinde Soma İli'nde yaşanan maden kazasından sağ kurtulan maden işçilerinin yaşadıkları psikolojik sorunları, sorunları nasıl çözdüklerini ve bu sorunları çözmede sosyal destek mekanizmalarının etkisini belirlemektir. Araştırmada veriler örnek olay deseninde, yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme yoluyla elde edilmiştir. Veri toplamada ses kaydı alınmış, alınan kayıtlar daha sonra yazıya dökülmüştür. Araştırmaya 14 maden işçisi katılmıştır. 22 madenci ise çeşitli nedenlerle görüşmeyi kabul etmemiştir. İşçilerin görüşmeyi kabul etmemelerinin en büyük nedeni araştırmanın nitel olması nedeniyle katılımcılardan ses kaydı alınacak olmasıdır. Araştırmaya katılanların en yüksek oranda psikolojik sorun

278 Arş. Gör. Umut DENİZLİ, DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ, umut.denizli@deu.edu.tr

279 Arş. Gör. Güler DOYMAZ AYDIN, HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ, doymazguler@gmail.com

Yrd. Doç. Dr. ŞEYDA YILDIRIM, CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ, yildirim.seyda@gmail.com

yaşadıkları belirlenmiştir. Bunun yanında ailevi fiziksel, çevresel, ekonomik ve iş ile ilgili sorunlar yaşadıkları bulunmuştur. Bulgularda en yüksek oranda karşılaşılan sorun ise psikolojik problemlerdir. Genel olarak bu sorunlar şöyle sıralanabilir: uykusuzluk, asosyal davranışlar, kapalı alan korkusu, aşırı sinirlilik, mezar ve ölüm korkusu, karanlıktan korkma ve karanlıkta uyuyamama, kaza ile ilgili rüyalar görme, titremeler, bağırmalar, olayı sık sık ve tekrar yaşama, unutkanlık. Psikolojik sorun yaşayan 13 katılımcıdan 1'inin sadece psikososyal destek, 6'sının sadece sosyal destek ve 6'sının ise hem psikososyal hem de sosyal destek aldığı belirlenmiştir. Psikolojik sorunları aşmada hem aldıkları profesyonel destek hem de sosyal destek mekanizmaları etkili olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Maden kazası, sosyal hizmet, sosyal destek, psikososyal destek

KİMLİK OLUŞUMU SÜRECİNDE ÖRGÜT VE ÖRGÜTLENMENİN YERİ[280]

ÖZET

Kimlik, insan ile toplumların psikolojik ve sosyolojik olarak kendilerini nasıl tanımladığı ile ilgili anahtar kavramlardan biridir. Bu kavram etrafında bireyler ve toplumlar benzerlik ile farklılıklarını ortaya koymaktadır. Din, kültür, tarih, ekonomi, etnisite vs… çeşitli faktörlerin bir araya gelmesi ile oluşan kimlik özellikle siyasal ve toplumsal alanda farklılığı oluşturur. Çeşitli dinamik unsurların oluşturduğu bu aidiyetin temelinde aydınlar da önemli bir role sahiptir. Bir toplumu oluşturan seçkin aydın grup/ gruplar çeşitli yöntemlerle bu işlevlerini yerine getirmektedir. Örgütlenme ve örgüt kurma bu anlamda kullanılan en önemli yöntemlerden bir tanesidir. Örgüt kavramı her toplumun içinde belirli durumlarda karşılaşılan sorunları çözümlemek ve gereksinimleri gidermek için kullanılan çeşitli araçlardan biridir. Belirli bir toplumda faaliyetlerini sürdüren örgütler, üyelerinin kendilerine özgü inançları, değer yargıları, çeşitli olaylar karşısındaki tavırları ile birlikte ortak amaçlar, planlar, politikalar oluşturur. Bildiride kimlik kavramı etrafında örgüt kavramı ve örgütlenmenin yeri ele alınacaktır. Bu amaçla önce kimlik kavramı ile örgüt kavramı incelenecektir. Bu kavramlar ele alındıktan sonra örgütlenmenin yapısal olarak kimlik kavramını nasıl şekillendirdiği analiz edilecektir. Çalışma betimsel/ kavramsal yöntemle incelenecek ve analitik yöntemle yorumlanacaktır. Çalışmada kimlik kavramının oluşumunda ve gelişiminde örgütlenmenin önemli bir yere sahip olduğu savı üzerinden hareket edilecektir. Örgütlenme ve örgüt kurma bu anlamda kullanılan en önemli yöntemlerden bir tanesidir. Örgüt kavramı her toplumun içinde belirli durumlarda karşılaşılan sorunları çözümlemek ve gereksinimleri gidermek için kullanılan çeşitli araçlardan biridir. Belirli bir toplumda faaliyetlerini sürdüren örgütler, üyelerinin kendilerine özgü inançları, değer yargıları, çeşitli olaylar karşısındaki tavırları ile birlikte ortak amaçlar, planlar, politikalar oluşturur. Bildiride kimlik kavramı etrafında örgüt kavramı ve örgütlenmenin yeri ele alınacaktır. Bu amaçla önce kimlik kavramı ile örgüt kavramı

280 Doç. Dr. Sibel AKGÜN, SAKARYA ÜNİVERSİTESİ, sgulcan@sakarya.edu.tr

incelenecektir. Bu kavramlar ele alındıktan sonra örgütlenmenin yapısal olarak kimlik kavramını nasıl şekillendirdiği analiz edilecektir. Çalışma betimsel/ kavramsal yöntemle incelenecek ve analitik yöntemle yorumlanacaktır. Çalışmada kimlik kavramının oluşumunda ve gelişiminde örgütlenmenin önemli bir yere sahip olduğu savı üzerinden hareket edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kimlik, Örgüt, Örgütlenme, Aydın, Grup

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AVRUPA BİRLİĞİ'NE BAKIŞI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA; SELÇUK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ[281]

ÖZET

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne dâhil olma serüveni 50 yılı aşkın bir süredir devam etmektedir. Kimi zaman hızlanan, kimi zaman yavaşlayan, kimi zaman da durma noktasına gelen üyelik görüşmeleri bir türlü arzulanan seviyeye ulaşamamıştır. Sürecin bu zikzaklı seyri birçok kesim tarafından farklı yorumlanmış, ilişkilerde yaşanan bu istikrarsızlık ve belirsizlik tartışmalara neden olmuştur. Özellikle son zamanlarda Avrupa ülkelerinin Türkiye'ye karşı tutumları sebebiyle Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği, kamuoyunda sıkça tartışılmakta ve gündemde kalmaktadır. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyeliği toplumun farklı kesimlerinde farklı anlamlar taşımaktadır. Ancak gençlerin, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyeliği ve üyelik süreci hakkındaki düşünceleri ayrıca önem taşımaktadır. Çalışmada, üniversite öğrencilerinin Avrupa Birliğine bakışını tespit etmek amacıyla Selçuk Üniversitesi öğrencileri üzerinde bir saha araştırması gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini, Konya merkezde Alaeddin yerleşkesinde bulunan fakülte ve yüksekokul öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya göre, katılımcıların yüzde 55'ten fazlası Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyeliğini desteklemektedir. Katılımcıların yarısına yakını ise Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne hiçbir zaman üye olamayacağını düşünmektedir. Çalışma, gençlerin AB'ye bakışının tespiti açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Türkiye AB İlişkisi, AB ve Üniversite

AİLEDE KIZ VE ERKEK ÇOCUĞA ATFEDİLEN CİNSİYET ROLLERİNİN YARATICI DRAMA YÖNTEMİYLE İNCELENMESİ[282]

ÖZET

Araştırmada toplumsal cinsiyet rolleri açısından ailede kız ve erkek çocuğa atfedilen özelliklerin yaratıcı drama yöntemiyle incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya temel eğitim bölümünde okuyan 36 kız, 8 erkek olmak üzere toplam

281 Yrd. Doç. Dr. Mustafa İNCE, Karabük Üniversitesi, mince7@hotmail.com
Öğr. Gör. Mevlüt Can KOÇAK, Karabük Üniversitesi, mevlutcankocak@karabuk.edu.tr
282 Prof. Dr. FİLİZ YURTAL, Çukurova Üniversitesi, fyurtal@cu.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. METEHAN ÇELİK, Çukurova Üniversitesi, denizglen01@gmail.com
Öğr. Gör. MÜNİRE AKGÜL, Çukurova Üniversitesi, mzeren@cu.edu.tr

42 gönüllü öğrenci katılmıştır. Araştırmada yaratıcı drama yöntemi uygulanmış, çalışma 18 saat ve 6 oturum şeklinde planlanmıştır.

Değerlendirmede yaratıcı drama oturumları videoya kaydedilmiş ve kayıtlar araştırmacılar tarafından incelenerek betimsel analiz yapılmıştır. İlk dört oturumda grup dinamiğini oluşturmak için tanışma, iletişim/etkileşim ve güven çalışmaları yapılmıştır. Daha sonra aile içinde toplumsal cinsiyet rolleri ile ilgili atıfları ortaya çıkarmak için doğaçlama çalışmaları yapılmıştır. Doğaçlamalarda öğrenciler beşerli gruplara ayrılmaktadır. Her gruba aynı yönerge verilmiştir. Yönergede anne-baba ve kız-erkek çocuklardan oluşan bir aile olmaları istenmiştir. Her guruba şu açıklama yapıldı "Aile, 17 yaşında Lsi erkek çocuğa, 23 yaşında da üniversiteye giden kız çocuğa sahiptir. Akşam yemeğinde iki çocuk da dışarı çıkmak için ailelerinden izin istemektedir. Erkek çocuk kız arkadaşıyla buluşacak, kız çocuk ise doğum günü partisine gidecektir. Daha sonra çalışma başlatılır. Gruplara doğaçlamalar için beşer dakika hazırlık süresi verilir, guruplar hazır olduklarında canlandırmalar sırayla yapılır.

Elde edilen sonuçlar araştırmacılar tarafından değerlendirilmiştir. Bulgulara göre toplumsal cinsiyet rolleri açısından ailelerde kız ve erkekler açısından erkeklerin lehine bir durum saptanmış, ailede kızların aleyhine ise ayrımcılık temelli bir eşitsizlik gözlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Toplumsal cinsiyet rolleri, yaratıcı drama, aile

SURİYE'DEN TÜRKİYE'YE GÖÇ VE YAŞLI SIĞINMACILAR[283]

ÖZET

Göç, insanların yaşadığı yerlerden belli nedenlerle bir başka yerde yaşamak için ayrılması olarak tanımlanır. Çeşitli afetler ve savaş can güvenliği nedeniyle göçü zorunlu hale getirir. İç savaş nedeniyle 2012 yılında başlayan göçle ülkelerini bırakıp Türkiye'ye sığınan Suriyeliler sınıra yakın geçici barınma merkezlerinde yaşamlarını sürdürmektedir. Her yaştan sığınmacılar arasında 65 yaş ve üzeri yaşlılar da bulunmaktadır. Yaşlılar diğer yaş grupları gibi beklenen bir uyum süreci yaşamazlar. Onların bu süreci daha karmaşık bir örüntü içerir.

Bu çalışmada göçmen yaşlıların içinde bulundukları duruma ve geleceğe yönelik düşünceleri ve uyum becerilerinin neler olduğunu anlamak için derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerin gerçekleştiği saha verilerinden elde edilen bulgular, yaşlıların geçmiş yaşam deneyimlerinin ve savaşta yaşadıklarının içinde bulundukları durumu ve geleceğe yönelik düşünceleri üzerinde etkili olduğunu göstermiştir. Suriye'den gelen göç, Türkiye'ye dışarıdan gelen göç olgusunu yeniden düşünmeyi ve yeni planlamalar yapılmasının gerekliliğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: yaşlı, göç, göçte yaşlı, ulusaşırı göç, Suriyeli sığınmacılar

283 Doç. Dr. Ayşe CANATAN, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, canatan@gazi.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SIĞINMACI BİREYLERLE İLGİLİ TUTUMLARI[284]

ÖZET

Sığınmacı (asylumseeker) mülteci statüsü almaya yönelik başvurularının hükümet ya da Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) tarafından karara bağlanmasını bekleyen kişiler için kullanılır. Statüleri resmi olarak tanınmamış da olsa, sığınmacılar menşei ülkelerine zorla geri gönderilemezler ve haklarının korunması gerekir.

Türkiye'de; Suriye'den, Afganistan'dan, Irak'tan, İran ve bazı Afrika ülkelerinden toplam (3 551 78 kişi-Şubat 2017) sığınmacı sayısı ile halen dünyada en çok sığınmacı-mülteci barındıran ülke konumundadır. Sığınmacılarla ilgili en büyük sorunların başında ise, bütünleşme ve uyum geliyor. Sığınmacılarla bulundukları yerleşim birimlerinin yerlileri arasında zaman zaman linç girişimlerine varan çatışmalar yaşanıyor.

Göçü yönetmek, gelenlerin sadece bir yere yerleşmesini değildir. Sosyal hayata intibak etmesini, yerleşik toplumun dışarıdan gelenleri doğru bir şekilde algılamasını ve kabul etmesini de sağlamaktır. Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin sığınmacı bireylerle temas koşulları, temastan kaynaklanabilecek kaygı ve önyargı ortaya koymayı amaçlamıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM

Araştırma tanımlayıcı ve kesitsel bir araştırma desenindedir. Araştırmanın evrenini Denizli Pamukkale Üniversitesi'nde 19 fakülte ve yüksekokulda okuyan 3298 öğrenci oluşturmuştur. Örnekleme yöntemlerinden gelişigüzel örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veriler yüz yüze görüşme yolu ile 1 Kasım 2016 – 30 Nisan 2017 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmanın verileri sosyodemografik veri formu (yaş, cinsiyet, okul, sınıf vb), Gruplararası Kaygı Ölçeği (GKÖ), Sosyal Mesafe Ölçeği (SMÖ), Gruplararası Yanlılık Ölçeği, Gruplararası Temas Koşulları Ölçeği ile toplanmıştır.

Gruplararası Kaygı Ölçeği (GKÖ): Ölçeği oluşturan yedi sıfat (uzak-samimi, eşit olmayan-eşit, değersiz-değerli vb), iki grubun birbiri ile sosyal ilişkilerini düşündükleri anda hissedebileceği duyguları tanımlamaya yönelik olup, semantik farklılaştırma yöntemi (semantic differential scale) gereği ifadelerin karşıt formları arasına birbirlerinden eşit uzaklıkta duran 1'den 5'e kadar numaralandırma yapılması istenmiştir (Stephan, 1985; Stephan ve Stephan, 1996).

Sosyal Mesafe Ölçeği (SMÖ): İlk olarak ABD'li Emery S. Bogardus tarafından 1925 yılında yapılan ulusal ve ırkçı tutumların ölçülmesi için kullanılmıştır. Herhangi bir grubun toplumsal bakımdan benimsenme derecesini ölçmek üzere seçilmiş 8 maddeden (5'li likert) oluşmuştur. Bu maddeler çok yakın bir

284 Yrd. Doç. Dr. BİLGİN KIRAY VURAL, PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ, bvural@pau.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. GÜLAY TAŞDEMİR YİĞİTOĞLU, PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ, gyigitoglu@pau.edu.tr

toplumsal ilişkiyi (farklı din, etnik köken ve ırktan gelen insanların diğer gruptan olan kişi ya da kişilerle komşuluk etme, arkadaş olma ya da evlenme gibi) benimseme eğiliminden uzak bir toplumsal ilişkiden kaçınma eğilimine doğru sistematik olarak sıralanmıştır.

Gruplararası Temas Koşulları Ölçeği (GTKÖ): Ölçek maddeleri, Allport tarafından (1954) Gruplararası Temas Kuramı temel alınarak yazılmıştır. Temasın koşullarını birbiriyle ilgisi olan koşullar olarak tasarlamış 5 maddeden oluşmaktadır. Gruplararası eşit statü, iş birliği, ortak amaçlar, otoritenin desteği tanımları çerçevesinde hazırlanmıştır. Ölçekte katılımcılardan her bir maddede öne sürülen fikir cümlesini 5'li Likert tipi derecelendirme üzerinden yapılmıştır.

Gruplararası Yanlılık Ölçeği (GAYÖ): Ölçek, araştırmacı tarafından, bireyin kendi grup üyeliğini ya da grubunun üyelerini, üye olmadığı diğer gruptan ya da onun üyelerinden daha olumlu değerlendirme olarak gruplararasıyanlılığı (Hewstone ve ark., 2002) ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek 8 madade, 5'li Likert tipi derecelendirme yapmaktadır.

Verilerin analizleri SPSS 22.0 (Statistical Package for Social Sciences) paket programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin analizinde; verilerinin sayı ve yüzde dağılımları, Student t testi, Varyans analizi, iç tutarlılık (internal consistency) için Cronbach's Alfa güvenirlik katsayısı incelenerek istatistik analizleri yapılmıştır.

BULGULAR

Araştırmaya katılan öğrencilerin %76.3'ü lisans, %23.7'si önlisans öğrencisi olup %55.6'sı kadın, %44.4'ü erkektir. Yaş ortalaması 20.94±2.63 olup, 17-47 yaş aralığındadır. Gelir getiren bir işte çalışma oranı %15.6'dır. Etnik kökenini yazanların %84.1'i Türk, %15.9'u ise Çerkez, Kürt, Çeçen, Boşnak, Muhacir, Laz, Arap, Arnavut olduğunu belirtmiştir.

Sığınmacı bir tanıdığı olan (%13.3) öğrencilerin, çoğunluğu tanıdığını (n=211) arkadaş, komşu (n=124), sevgili (n=66), ikinci derece akraba (n=39) olarak belirtmiştir.

Gruplararası Kaygı Ölçeği (7 md) toplam puan X=18.43±6.74, madde puan X=2.63±.49, Cronbach's Alpha=.90 dır. Sığınmacılara karşı kadınların kaygı durumu erkeklere oranla (p=.011) haha fazladır. Önlisans ve lisans arasında, sınıflar arasında, yaş grupları toplam puan arasındaki fark anlamlı değildir (p<.05). Üniversitedeki okullar arasında (p=.001) fark istatistiksel olarak anlamlıdır. Bir işte çalışmayan öğrencilerin kaygısı daha fazladır (p=.043). Gelir durumu kötü olanların kaygısı iyi ve orta gelirde olanlara göre daha yüksektir (p=.001). Etnik kökenini Türk olarak belirtenler diğer kökenlere oranla daha kaygılıdırlar (p=.001).

Sosyal Mesafe Ölçeği (8 md) toplam puan X=18.38±7.90, madde puan X=2.42±.98, Cronbach's Alpha=.93 dır. Kadınlar erkeklere oranla (p=.001) sığınmacılara daha fazla sosyal mesafe koymaktadır. Önlisans ve lisans arasında, sınıflar arasında, yaş grupları arasında SMÖ toplam puan bakımından fark yoktur (p<.05). Üniversitedeki okullar arasında (p=.001) fark istatistiksel olarak anlamlıdır. Çalışma durumu sosyal mesafede önemli

bulunmamıştır. Gelir durumu kötü olanlar iyi ve orta gelirde olanlara göre sığınmacılara daha mesafelidir (p=.001). Türkler diğer kökenlere oranla sığınmacılara daha mesafelidir (p=.001).

Gruplararası Temas Koşulları Ölçeği (5 md) toplam puan X=13.03±5.02, madde puan X=2.61±.10, Cronbach's Alpha=.87 dır. Sığınmacılara karşı kadınlar ve erkekler arasında TKÖ puan ortalaması arasında istatistiksel olarak fark vardır (p=.0001). Önlisans ve lisans arasında, sınıflar arasında TKÖ toplam puan arasındaki fark anlamlı değildir (p<.05). Üniversitedeki okullar arasında (p=.001) ve yaş grupları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlıdır. Temas koşulları ölçeğinde çalışma durumu anlamlılık seviyesine oldukça yakın saptanmıştır (p=.052). Gelir durumu orta düzeyde olanların sığınmacılarla temasları daha olumludur (p=.002). Etnik kökeni Türk olanların toplam puanları diğer kökenlere oranla daha düşüktür (p=.001).

Gruplararası Yanlılık Ölçeği (7 md) toplam puan X=17.32±4.65, madde puan X=2.47±.66, Cronbach's Alpha=.64 dır. Sığınmacılara karşı yanlılık durumunda cinsiyet bakımından fark yoktur. Önlisans ve lisans arasında, yaş grupları arasında, bir işte çalışma durumunda GAYÖ toplam puan bakımından fark yoktur (p<.05). Üniversitedeki okullar arasında (p=.000), sınıflar arasında (p=.022) fark istatistiksel olarak anlamlıdır. Gelir durumu kötü olanlar sığınmacılara karşı daha yanlı tavıra sahiptir (p=.002). Diğer etnik kökenler Türklere oranla olumlu yönde daha yüksek puanlar almışlardır (p=.001).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Tüm ölçekler incelendiğinde, çalışmaya katılan öğrencilerin ölçek toplam puanlarının düşük olduğu saptanmıştır. Bu bulgular ışığında sığınmacılara yönelik öğrencilerin tutumlarının olumsuz, önyargılı ve ayrımcı eğilim içinde olduğu, söylenebilir. Gruplar arası ilişkilerin daha arkadaşça, eşitlikçi ve kalıp yargıları ortadan kaldıracak şekilde ele alınması, ayrımcılığı azaltma konusunda liderlerin, üniversitelerin ve medyanın daha fazla rol alması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Sığınmacı, gruplararası kaygı, sosyal mesafe, yanlılık, sosyal tutum.

ORTAOKUL 7.VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA KULLANIMINA İLİŞKİN TUTUMLARI VE SOSYAL MEDYA KULLANIM ALIŞKANLIKLARI[285]

ÖZET

Bu çalışma Ortaokul 7. ve 8. Sınıf öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanımına ilişkin tutumlarını ve Sosyal Medya kullanım alışkanlıklarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Ayrıca çalışma ile sosyal medya kullanımına ilişkin tutum ve alışkanlıkların çeşitli değişkenlere göre (cinsiyet ve sınıf) farklılaşıp farklılaşmadığının ortaya konması amaçlanmıştır. Araştırmada karma yöntem

285 EMİNE YALMAN, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI, , emnylmn66@gmail.com
Prof. Dr. DAVUT KILIÇ, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, dkilic40@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

metotlarından açımlayıcı sıralı karma desen kullanılmıştır. Araştırmanın evreni 2016-2017 Eğitim öğretim yılında Nevşehir il merkezinde ki devlet okullarında öğrenim gören ortaokul 7. ve 8. Sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemi basit tesadüfî, oransız küme örneklem yöntemi ile belirlenmiştir. Örneklem seçilirken öğrenciler rastgele okullardan seçilmiş 103 7. Sınıf öğrencisi ile 112 8. Sınıf öğrencisi olmak üzere toplam 215 öğrenciden oluşmaktadır. Örnekleme Argın (2013) tarafından geliştirilen 23 maddeden oluşan Sosyal Medya Tutum Ölçeği ve Nicel verilerin analizi doğrultusunda Alan uzmanları tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Nicel verilerin analizinde istatistik programından yararlanılmıştır. Nitel verilerin analizinde ise içerik analizi yapılmıştır. Bu analizler doğrultusunda elde edilen sonuçlara çalışmada yer verilmiştir.

ÖĞRENCİLERİN ÜNİVERSİTE TERCİHİNDE SOSYAL MEDYANIN YERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA[286]

ÖZET

Artan üniversite sayısı, rekabet, farklılık yaratma ve kaliteli öğrencileri çekme açılarından üniversitelerin kendileri ile ilgili sosyal medyada neler konuşulduğunu takip ederek kurumsal çalışma imajları için verilerin toplanması, değerlendirilmesi ve yorumlanması giderek önem kazanmaktadır.

Türkiye üniversiteleri için çalışılmış ve kabul edilmiş veri setine rastlanmamıştır. Bu çalışma kapsamında kullanılmak üzere; üniversiteden mezun olma isteği, yakın çevrenin etkisi, kütüphane hizmetleri, üniversite kampüsünde sosyal ortam, eğitimin kalitesi, kaliteli yabancı dil eğitimi, üniversitenin spor aktiviteleri, üniversitenin iş dünyasıyla bağlantıları, üniversitenin kültürel aktiviteleri, üniversitenin eğitim dışı öğrencilerin gelişimine ilişkin faaliyetleri, kolay iş bulma, üniversitenin marka olması, yemekhane olanakları, kantin olanakları, üniversitenin yurt dışındaki eğitim kurumlarıyla bağlantıları, günün koşullarına uygun eğitim vermesi, üniversitenin saygınlığı, üniversitenin öğrencileriyle ilgili olması, yeterli burs olanakları, uygun eğitim bedeli, üniversitenin ödenen eğitim bedeline değmesi, kampüsün konumu, ulaşım hizmetlerinin yeterliliği, toplu taşımaya uygunluk, üniversite ile ilgili reklamlar, üniversitenin dershanelere giden tanıtım elemanları, üniversite logosu, üniversitenin web sitesi, akademik kadro, üniversitenin öğrenci profili, eğitim verilen binalar, üniversitenin dışa dönük ve içe dönük fiziksel olanakları, fiziksel ekipmanlar, üniversitenin sahip olduğu kaynaklardan etkin şekilde yararlanması, üniversitenin kalitesi, üniversitenin süreç yönetimi gibi kriterler öğrencilerin sosyal medya veri setini oluşturmak için kullanılacaktır.

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin tercihlerini yaparken sosyal medya iletişim platformundaki olumlu veya olumsuz yorumlarının tercihleri üzerindeki etkilerini araştıran bir çalışma yapmaktır.

286 Öğr. Gör. KEVSER ŞAHİNBAŞ, BEYKENT ÜNİVERSİTESİ, kevsers@beykent.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Üniversite Tercihi, Öğrenci Tutumu, Tercih Kriterleri, Sosyal Medya Analizi

OKUL ÖNCESİ KURUMA DEVAM EDEN 60-72 AY ÇOCUKLARIN BAKIŞ AÇISI ALMA BECERİLERİNİN İNCELENMESİ[287]

ÖZET

Bu araştırma, 60-72 ay grubu çocuklarının bakış açısı alma becerileri cinsiyet, kardeş sayısı, kardeş cinsiyeti, anne yaşı -baba yaşı, anne eğitim durumu -baba eğitim durumu, anne meslek- baba meslek değişkenlerinin çocukların bakış açısı alma becerilerinde farklılığa neden olup olmadığının belirlenmesi amacıyla yapılan bir çalışmadır. İlişkisel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilen çalışmada araştırmanın çalışma grubunu, 2016-2017 eğitim öğretim yılında Denizli İli, Merkez Efendi ve Pamukkale İlçelerinde Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden, 60-72 ay grubu 63'ü Kız, 60'ı erkek, normal gelişim özelliği gösteren, anne-babasıyla birlikte yaşadıkları belirlenen 123 çocuktan oluşmaktadır. Araştırmada çocuklar hakkında bilgi toplamak amacıyla Kişisel Bilgi Formu, çocukların bakış açısı alma becerilerini belirlemek için Aslan ve Köksal-Akyol (2016) tarafından geliştirilen Çocuklar İçin Bakış Açısı Alma Testi kullanılmıştır.

Verilerin analizinde sonuç olarak, çocukların bakış açısı alma becerileri ile cinsiyet, kardeş sayısı, anne ve baba yaşı, eğitim durumu ile meslek gurupları arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmazken, sadece çocuğun kardeş sayısına göre Duygusal Bakış Alma alt ölçeğinde anlamlı bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, 60-72 ay grubu çocuklar, bakış açısı alma becerisi,

INVESTIGATION OF TEACHER CANDIDATES' CURRICULUM DESIGN PREFERENCES[288]

ÖZET

The aim of this study is to determine the curriculum design approach preferences of the senior teacher candidates who are studying at Nevsehir Haci Bektaş Veli University.The scope of the research is composed of senior teacher candidates who are studying at Education Classroom Teacher Training, Science Teacher Training and Physical Education Teacher Training programs in Faculty of Education of Nevşehir Hacı Bektaş Veli University in 2016-2017 educational year. Since the entire scope reached, no sample has been selected in the study. This research is a descriptive study in the screening model. The data of the study were obtained from the Teachers' Curriculum Design Approach Preference Scale, prepared by Baş (2013). The scale consists of 30

287 Doç. Dr. ÖZLEM KÖRÜKÇÜ, PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ, okorukcu@pau.edu.tr
Gökhan KÖRÜKÇÜ, TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU, korukcu_gokhan@msn.com
288 Yrd. Doç. Dr. HASAN HÜSEYİN KILINÇ, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, hhkilinc@nevsehir.edu.tr
Arş. Gör. EMİN TAMER YENEN, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, emintameryenen@nevsehir.edu.tr

items and 3 sub-dimensions. The obtained data were analyzed by uploading to the SPSS package program. In the analysis of personal data, percentage and frequency techniques were used. The homogeneity of the variances was tested in the comparisons regarding the gender variable and the independent groups t-test was used when the distribution was seen normal. In the comparison of the department type variable, one-way analysis of variance (ANOVA) was applied by using normal distribution coherence test. According to research findings, it was determined that there were significant differences in student centered and problem centered design sub-dimensions according to gender and department type variables.

Key words: Teacher candidates, Curriculum, Curriculum Designs.

AN ETHICAL PROBLEM IN PSYCHOLOGICAL COUNSELING AND GUIDANCE: DISCRIMINATION[289]

ABSTRACT

The aim of the current study is to determine the variables that predict discriminatory attitudes in Psychological Counseling and Guidance (PCG) students. Within the current scope of the study, the aim of the study is to determine to what extent their political views, grade level, and gender, predict their discriminatory attitudes towards homosexuality, women, race, religion, and total discrimination. The participants of the study consisted of a total of 326 PCG students. The data of the study was obtained with discriminatory attitudes scale. We carried out a series analyses of variance (ANOVAs) to determine differences by politic attitudes, grade, and gender on variables. There was a significant effect of gender for discriminatory attitudes indicating that male participants higher levels of discriminatory than female participants. Homosexuality discrimination was the most predictor variable. Homosexuality discrimination, political view, gender, grade level were predictors. Similarly, a meaningful difference was observed in discriminatory attitudes against women. Male PCG students were seen to hold more discriminatory attitudes against women than female.

Keywords: discrimination, homosexuality, women, race, religion, women

ANNE-BABALARIN ÇATIŞMA ÇÖZME YÖNTEMLERİ İLE OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ AKRAN İLİŞKİLERİ ÜZERİNDEKİ ROLÜ[290]

ÖZET

Problem Durumu: Sosyal etkileşim kuramlarından olan sosyal öğrenme kuramına göre bireyin başkalarını gözlemleyerek öğrenmesi temeldir. Çocukların etkileşimde bulunduğu ilk sosyal yapının aile olduğu düşünüldüğünde eşlerin çatışma çözme stillerini gözleyen çocuğun diğer

289 Doç. Dr. ŞAHİN KAPIKIRAN, PAMUKKALE ÜNİVERSİTY, skkiran@pau.edu.tr
Doç. Dr. NECLA ACUN KAPIKIRAN, PAMUKKALE ÜNİVERSİTY, nkkiran@pau.edu.tr
290 Öğr. Gör. NURAN CEREN GÜZEL, PAMUKKALE ÜNV., ncfiyakali@pau.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

sosyal yapı olan akranları ile ilişkilerinde bu modeli kullanması beklenebilir. Bu bağlamda ebeveynlerin çatışma çözme stillerinin okul öncesi dönemdeki çocukların akran ilişkilerine etkisini belirlemek ve buna yönelik ebeveynlerin bilgilendirilmesinin oldukça önemli olduğu görülmektedir. Bununla birlikte Türkiye'de eşler arsındaki çatışma çözme stilleri ile ilgili çalışmalara rastlanırken, bu stillerin okul öncesi dönem çocuklarının doğrudan akran ilişkisine bakıldığı çalışmaya rastlanılmamıştır.

Araştırmanın Amacı: Anne-baba-çocuk arasındaki iletişim ve etkileşimin önemi düşünüldüğünde, ebeveynlerin çatışma çözme stillerinin çocuklarının akran ilişkilerine, sosyal gelişimlerine etkisinin ortaya konulması önem taşımaktadır. Buradan yola çıkarak, bu çalışmada ebeveynlerin çatışma çözme yöntemlerinin ile küçük çocuklarının akran ilişkileri üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma, ebeveynlerin çatışma çözme stillerinin okul öncesi dönem çocuklarının akran ilişkilerini yordayıcı etkisini ortaya koymak olduğu için betimsel nitelikte olup, tarama modeli tipindedir.

Çalışma Grubu: Araştırmanın evrenini, 2013-2014 eğitim öğretim yıllında Denizli il merkezinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bağımsız anaokulları ve ilkokulların anasınıflarına devam eden 5 yaş çocukları ve anne-babaları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem grubunu ise basit tesadüfi örneklem yöntemi ile seçilen 160 çocuk (95 kız, 65 erkek) ve anne-babaları (160 anne, 160 baba) olmak üzere 480 kişi oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı: Evli bireylerin çatışma çözüm stilleri Özen (2006) tarafından geliştirilen Çatışma Çözüm Stilleri Ölçeği ile ölçülmüştür. Ölçek, her bir partnerin -olumlu, olumsuz, boyun eğme ve geri çekilme- olmak üzere dört çatışma çözme stilini ölçmektedir. Ölçek 25 maddeden oluşmaktadır. Okul öncesi dönem çocuklarının akranları ile olan ilişkilerini öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda ölçmek üzere 1996 yılında Ladd ve Profilet tarafından geliştirilen ve Türkçeye uyarlaması Gülay (2008) tarafından yapılan Ladd ve Profilet Çocuk Davranış Ölçeği kullanılmıştır.

Verilerin Analizi: Araştırmada anne-babaların çatışma çözme yöntemlerinin okul öncesi çocukların akran ilişkilerini yordayıp yordamadığına bakıldığı için veri analizinde regresyon analizi tekniğinden yararlanılmıştır.

Bulgular: Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında anne-babaların çatışma çözme yöntemlerinin (olumlu, olumsuz, itaat ve geri çekilme) beş yaş çocuklarının akran ilişkilerinin (aşırı hareketlilik, saldırganlık, dışlanma, başkalarına sosyal yardım, sosyallik, a sosyal olmayan) hiçbir alt boyutunu anlamlı bir düzeyde yordamadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Çatışma Çözme Yöntemleri, Okul öncesi, Akran İlişkileri

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLARIN ANNE KABUL-RED VE KONTROL ALGILARI İLE MOTİVASYONLARI ARASINDAKİ İLİŞKİLER[291]

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, üstün yetenekli çocukların anne kabul-red ve kontrol algıları, ile motivasyon düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesidir. Araştırmaya, 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Adana ve Mersin İli Bilim ve Sanat Merkezlerine devam eden 5. ve 6. sınıf öğrencileri alınmıştır. Araştırmanın örneklemini 103'ü kız, 126'sı erkek olmak üzere, toplam 229 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak; Çocuk/Ergen Ebeveyn Kabul-Red Ölçeği/Kontrol-Anne Versiyon Kısa Form ve Eğitimde Motivasyon Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen veriler üzerinde betimsel yapılmış ve değişkenler arasındaki ilişkiler Pearson Korelasyon analizi ile değerlendirilip, anlamlılık derecesi $p<.05$ olarak alınmıştır.

Araştırmanın sonucunda, çocukların annelerinden yüksek düzeyde sıcaklık, sevgi algıladıkları; düşük düzeyde düşmanlık/saldırganlık, ilgisizlik/ihmalkarlık ve ayrışmamış red algıladıkları; orta düzeyde anne kontrolü algıladıkları bulunmuştur. Çocukların özdeşleşmiş dışsal motivasyon ve içsel motivasyon düzeylerinin yüksek olduğu, motivasyonsuzluk ve içe yansıtılmış dışsal motivasyon düzeylerinin düşük olduğu belirlenmiştir. Çocukların anne kabul-red algıları ve motivasyonları arasında zayıf, anlamlı düzeyde ilişkilerin olduğu; anne kontrol algıları ve motivasyonları arasında orta düzeyde, anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

AZ VE ÇOK BAŞARILI OKULLARDAKİ ÖĞRENCİLERİN FENNE YÖNELİK BENLİK ALGISINA ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ[292]

ÖZET

Fen eğitimi literatürü, öğrencilerin fenne yönelik benlik algısı ile fen başarıları arasında yüksek bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır. Literatürde fenne yönelik benlik algısına etki eden faktörleri araştıran çalışmalar bulunmasına karşın; bu inceleme farklı fen başarısına sahip okullar için yapılmamıştır. Özellikle uluslararası sınavlarda okullar arası varyansın yüksek olduğu ülkeler arasında olan ülkemiz için bu inceleme daha da önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı, az ve çok başarılı okullardaki öğrencilerin fenne yönelik benlik algısına etkileyen bilişsel ve duyuşsal faktörleri incelemektir. Çalışmaya, TEOG sonuçlarına göre Kocaeli İli'nden seçilen ikişer tane az başarılı ve çok başarılı okullarda okuyan sırasıyla 241 ve 320 öğrenci katılmıştır. Öğrencilere fenne yönelik tutumlar, epistemolojik inanç, üst-bilişsel farkındalık, ve fen öğretimiyle ilgili düşünceler anketleri uygulanmıştır. Her bir anket için açımlayıcı faktör analizi yapılmış ve alt boyutlar belirlenmiştir. Buna göre fenne yönelik tutumlar anketinde fenne yönelik benlik algısı, okulda fen öğrenimi, okul dışında fen öğrenimi, gelecekte fenne katkıda bulunma, ve fennin önemi alt boyutları belirlenmiştir.

291 Prof. Dr. FİLİZ YURTAL, Çukurova Üniversitesi, fyurtal@cu.edu.tr
Kübra Arslan, Çukurova Üniversitesi, kubraarslan6620@gmail.com
292 Yrd. Doç. Dr. ÖMER ACAR, KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ, acarok@gmail.com

Epistemolojik inanç anketinde aşamalı öğrenme ve çalışma alt boyutları belirlenmiştir. Üst-bilişsel farkındalık anketinde bilişsel bilgi ve bilişsel bilginin düzenlenmesi alt boyutları belirlenmiştir. Son olarak fen öğretimiyle ilgili düşünceler anketinin analizi sonucu laboratuvar çalışmalarıyla ilgili düşünceler, sınıftaki söylemle ilgili düşünceler, fennin uygulanışıyla ilgili düşünceler alt boyutları belirlenmiştir. Çoklu lineer regresyon analizi sonucunda az başarılı okullar için fenne yönelik benlik algısı modeline sırasıyla okulda fen öğrenimi, okul dışında fen öğrenimi, sosyo-ekonomik statü, gelecekte fenne katkıda bulunma ve aşamalı öğrenme değişkenleri anlamlı katkı sağlamışlardır. Bu model az başarılı okullarda fenne yönelik benlik algısındaki varyansın yaklaşık % 41'ini açıklamıştır. Diğer taraftan çok başarılı okullar için fenne yönelik benlik algısı modeline sırasıyla okulda fen öğrenimi, gelecekte fenne katkıda bulunma, okul dışında fen öğrenimi, laboratuvar çalışmalarıyla ilgili düşünceler ve aşamalı öğrenme değişkenleri istatistiksel olarak anlamlı katkı yapmışlardır. Bu model ise fenne yönelik benlik algısındaki varyansın yaklaşık % 55'ini açıklamıştır. Bu sonuçlara göre her iki modelde okulda fen öğrenimi, okul dışında fen öğrenimi, gelecekte fenne katkıda bulunma ve aşamalı öğrenme değişkenleri ortak iken; az başarılı okullardaki fenne yönelik benlik algısı modeline sosyo-ekonomik statü; çok başarılı okullardaki modele ise laboratuvar çalışmalarıyla ilgili düşünceler istatistiksel olarak anlamlı katkı sağlamıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçların eğitimcilere ve karar vericilere ilham vereceği düşünülmektedir.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTAPLARINDA YER ALAN YÖNTEM VE TEKNİKLERİN ÖĞRETİM PROGRAMI VE UYGULANMASI AÇISINDAN İNCELENMESİ[293]

ÖZET

Eğitimin bireye bilgi kazandırdığı düşünülürse bu bilginin doğru olacağına inanılması gerekmektedir. Bilginin doğruluğuna ulaşmak için öğrenmenin gerçekleşmesi sağlanmalıdır. Öğrenme ise bireyin yaşantısının ürünü ve kalıcı izli davranış değişikliği olarak tanımlanabilir. Etkili ve verimli bir öğrenmenin gerçekleşebilmesi için en önemli unsurlardan biri ise öğretim yöntemleridir. Bu çalışmada ortaokul sosyal bilgiler öğretmen kılavuz kitaplarında yer alan yöntem ve tekniklerin öğretim programı ve bu öğretim programının uygulanması açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda çalışmada sosyal bilgiler öğretmen kılavuz kitaplarında yer alan yöntem ve teknikleri belirlemek için doküman analizi yapılmıştır. Yapılan doküman analizi sonucunda belirlenen yöntem ve tekniklerin öğretim programında ne şekilde yer aldığı ve uygulandığını belirlemek amacıyla da sosyal bilgiler öğretmenlerine alan uzmanları tarafından hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Ayrıca formun geçerliği için başka alan uzmanlarına da başvurulmuştur. Veriler betimsel ve içerik analizi yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir. İçerik analizinde kategorisel analiz tekniği kullanılmıştır. Yapılmış olan görüşmeler ise nitel araştırma

293 Prof. Dr. DAVUT KILIÇ, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, dkilic@nevsehir.edu.tr
Arş. Gör. AHMET DURMAZ, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, ahmetdurmaz@nevsehir.edu.tr
Arş. Gör. AHMET GALİP YÜCEL, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, ahmetyucel@gmail.com

yöntemlerine uygun olarak analiz edilmiş olup, ortaya çıkan veriler karşılaştırılarak incelenmiş ve sonuçlar ortaya konulmuştur.

Anahtar kelimeler:

SOSYAL BİLGİLER, SINIF VE İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ DERS ÇALIŞMA YAKLAŞIMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ[294]

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; sosyal bilgiler, sınıf ve ilköğretim matematik öğretmen adaylarının ders çalışma yaklaşımlarını belirlemek ve bu yaklaşımların cinsiyet, yaş, öğrenim görülen sınıf düzeyi, bölüm (sözel-eşit ağırlık-sayısal) ve akademik başarı gibi değişkenler ekseninde farklılaşıp farklılaşmadıklarının tespitidir.

Araştırma betimsel tarama modelindedir(Karasar, 2011; Büyüköztürk, 2013). Çalışma grubunu, amaçlı örnekleme yoluyla seçilen İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Sınıf Öğretmenliği, İlköğretim Matematik Öğretmenliği birinci ve dördüncü sınıflarında öğrenim gören toplam 204 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Bu araştırmaya katılanların %52,9'u kadın, %47,1'i erkek öğretmen adaylarından ve %50'si 1. sınıf, %50'si 4. sınıf öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla, "Ders Çalışma Yaklaşımı Ölçeği"" kullanılmıştır. Ders Çalışma Yaklaşımı Ölçeği Biggs (1987) tarafından geliştirilmiş, Yılmaz ve Orhan (2011) tarafından Türkçe geçerlik ve güvenirliği yapılarak Türkçeye uyarlanmıştır. Öğrencilerin öğrenme yaklaşımı, hangi yaklaşımdan daha yüksek puan aldığına ilişkin olarak belirlenmektedir.

Araştırma analizine yönelik çalışmalar devam etmekte olup araştırma verilerinin analizinde SPSS programı kullanılacak ve verilerin analizinde t-testi, ANOVA, yüzde (%), frekans (f), aritmetik ortalama (X), standart sapma (SS) değerleri kullanılacaktır.

Bu çalışmada; sosyal bilgiler, sınıf ve ilköğretim matematik öğretmen adaylarının cinsiyet, yaş, öğrenim görülen sınıf düzeyi, bölüm ve akademik başarı değişkenlerine göre, ders çalışma yaklaşımlarının farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmaktadır. Devam etmekte olan araştırmada yapılacak analizler sonucu yukarıda belirtilen değişkenler bağlamında, sosyal bilgiler, sınıf ve ilköğretim matematik öğretmen adaylarının ders çalışma yaklaşımları arasında anlamlı bir fark saptanacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: ders çalışma yaklaşımı, öğretmen adayları, derinsel ve yüzeysel yaklaşım

294 Arş. Gör. GÖRKEM AVCI, DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ,, gorkem.avci.35@gmail.com
Doç. Dr. NEVZAT GÜMÜŞ, DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ, nevzat.gumus@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

LİSE ÖĞRENCİLERİNDE SİBER ZORBALIK VE OKUL TÜKENMİŞLİĞİ[295]

ÖZET

Bu araştırma ile öncelikli olarak lise öğrencilerinin siber zorbalık ve okul tükenmişlik düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada ayrıca siber zorbalık ve okul tükenmişliğinin cinsiyet, okul türü ve sınıf düzey değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği belirlenmeye çalışılmıştır. Son olarak ise siber zorbalık ve siber mağduriyetin okul tükenmişliğinin anlamlı yordayıcısı olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın verileri, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Hatay ili Kırıkhan ilçesindeki bulunan 10 farklı lisede öğrenim gören toplam 604 öğrenciden toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak siber zorbalık ölçeği ve okul tükenmişlik ölçeği uygulanmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistikler, t test, varyans analizi ve basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Betimsel analizler sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin siber zorba davranışları haftada "hiç" ile "bir kez" düzeyleri arasında sergiledikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin okul tükenmişliklerinin cinsiyete ve okul türüne göre anlamlı farklılık gösterdiği, siber zorbalığın ise sadece okul türüne göre anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Okul tükenmişliği açısından kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre, meslek liselerinde öğrenim görenlerin diğer liselerdeki öğrencilere göre daha fazla tükenmişlik yaşadıkları belirlenmiştir. Siber zorbalık açısından ise Anadolu Liselerinde öğrenim gören öğrencilerin diğer liselerdeki öğrencilere göre hem daha fazla siber zorbalık yaptıkları hem de siber zorbalığa maruz kaldıkları belirlenmiştir. Regresyon analizi sonucunda ise, siber zorbalığın okul tükenmişliğine ilişkin ilişkin toplam varyansın yaklaşık %11'ini açıkladığı belirlenmiştir.

SOSYAL MEDYA OLMASAYDI NE OLURDU? SOSYAL MEDYA BAĞIMLISI GENÇLERİN GÖRÜŞLERİNE İLİŞKİN NİTEL BİR ARAŞTIRMA[296]

ÖZET

İletişim teknolojilerini gelişimi ile birlikte günümüzde sosyal medya araçları gündelik yaşamımızın vazgeçilemez araçları içerisinde yer almaya başlamıştır. Bireyler, gerçek hayattaki arkadaşları ve diğer insanlarla bağlantılar kurmak ve etkileşimlerini devam ettirmek için sosyal medyayı tercih etmektedirler. Sosyal medya zaman ve mekan sınırlamasını ortadan kaldırmıştır. Öyle ki, kullanıcılar akıllı telefonlar ve tabletler sayesinde sosyal medya araçlarına her zaman ve her yerde ulaşılabilir hale gelmişlerdir. Yapılan bazı araştırmalar da internet ve sosyal medya kullanımının bağımlılık düzeyine ulaştığı ve kişilerde psikolojik rahatsızlıklar görülebileceğini vurgulamaktadır. Sosyal medyayı en çok tercih eden ve kullanan yaş grubunun gençler olduğu bilinmektedir. Sosyal medya bağımlısı gençlerin internet ve sosyal medyaya erişimleri kısıtlandığında ya da ortadan kaldırıldığındaki yoksunluk duygularına ve ne düşündüklerinde dair tespitlerde bulunmak bu araştırmada amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, sosyal medyayı kullanan 149

295 Doç. Dr. NİYAZİ ÖZER, İnönü Üniversitesi, niyazi.ozer@inonu.edu.tr

296 Yrd. Doç. Dr. Ersin DİKER, GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ, ersindiker@gumushane.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Birgül TAŞDELEN, GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ btasdelen@gumushane.edu.tr

üniversite öğrencisine sosyal medya bağımlılık ölçeği aracılığıyla anket uygulanmış ve bağımlılık düzeyleri belirlenmiştir. Buna göre yüksek ve çok yüksek bağımlı olduğu belirlenen 11 öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Araştırmada ayrıca gençlerin en çok tercih ettikleri sosyal medya araçları, günlük internet ve sosyal medya kullanım durumları ve hangi amaçlarla kullandıklarına ilişkin bulgulara da yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İnternet, sosyal medya, sosyal medya bağımlılığı, gençlik.

EYLEM ÖNCESİ TASARIMLARA DAİR DURKHEİM VE WEBER'İN KURAMSAL ÖNGÖRÜLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI BİR DEĞERLENDİRMESİ[297]

ÖZET

Bu çalışmada, fikir-inanç-eylem arasındaki ilişki merkezinde, Emile Durkheim ve Max Weber'in insan eylemliliğine dair kuramsal öngörüleri incelenmektedir. Bu inceleme, sosyolojide iki temel yaklaşımı temsil ettiği kabul edilen mezkûr iki ismin metodolojilerini muhtevi eserlerinin karşılaştırmasına dayanmaktadır. Çalışmanın amacı, kişilerin statüleri ile bağlantılı olarak tabi oldukları dinin ilkelerini, teklif ettiği hayat tarzını ve kendilerini yükümlü kıldığı sorumluluklarını nasıl inşa ettikleri ve inşa edilmiş diğer sistemlerle nasıl yüzleştikleri meselesine dair kurucu sosyologlardan Durkheim ve Weber'in kuramsal ön görülerinin karşılaştırmalı bir değerlendirmesini yaparak mezkûr meselenin bir saha araştırması ile yoklanabilmesine zemin hazırlamaktır. Bu doğrultuda karşılaştırmada on üç eser temel alınmıştır. Bu eserler; Durkheim'in, *Sosyoloji ve Felsefe, Dinsel Yaşamın İlk Biçimleri, İntihar, Sosyolojik Metodun Kuralları, Ahlak Eğitimi, Toplumsal İşbölümü* ve Weber'in, *Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu, Din sosyolojisi, Ekonomi ve Toplum, Sosyal Bilimlerin Metodolojisi, Toplumsal ve Ekonomik Örgütlenme Kuramı, Sosyoloji Yazıları, Sosyolojinin Temel Kavramları: Meslek Olarak İlim* adlı eserleridir. İncelemenin zeminini, din de dâhil olmak üzere, fikirler ve eylemlerin bir arada nasıl kümeleneceğine dair Weber'in kullandığı seçici yakınlık (elective affinity) kavramı oluşturmaktadır. Durkheim ise olgun döneminde, insan eylemlerinin ahlaki kabullerle şekillendiği tezi ile inceleme kapsamına dâhil edilmiştir.

Bu bağlamda, yapısalcı vasfı ile genç Durkheim'i öne çıkaran ve onun "insan eylemliliği"ne dair son değerlendirmelerini gölgede bırakan yaygın bilim anlayışının, aynı zamanda Weber'i de kabaca sezgiyi tek bilgi kaynağı gören gruba dâhil ederek takdim etmesinin aksine, her iki sosyoloğun da insan eylemliğinde norm ve eylem arasında bir ihtimaliyet ilişkisini ortaya koydukları ortak noktalar tespit edilmiştir. Bununla birlikte, gerek Durkheim'in gerekse Weber'in bireyin almış olduğu eğitimle onda meydana gelen fikri zeminin, bireyin seçimlerindeki etkisine dair birbirine paralel kuramsal ön görülerinin olduğu da ulaşılan sonuçlar arasındadır.

297 Arş. Gör. Gonca DEDEMOĞLU, GAZİOSMANPAŞAÜNİVERSİTESİ, gonca.dedemoglu@gop.edu.tr

Sosyolojik perspektiflerine genel olarak bakıldığında pek çok önemli noktada farklılıkları olan bu iki ismin, insan eylemliliğinde ihtimaliyet ilişkisini yadsımama noktasında birleşiyor olması böyle bir karşılaştırmayı önemli kılmaktadır. Metodolojik olarak iki farklı dönüm noktasına tekabül etmesi açısından, yapısal ağırlıklı bir kuramın temsilcisi Durkheim ve daha mikro bir yaklaşımla öne çıkmış olan Weber'in, kuramsal da olsa, bir noktada benzerlikleri varsa bu, üzerinde durulması gereken bir mesele olarak görülmelidir.

Bu doğrultuda, bahsi geçen kuramsal öngörülerin, bu çalışmada önerilen perspektif doğrultusunda temel bazı sorular çerçevesinde güncel ampirik verilerle sınanmasının zemini inşa edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kuram, statü, seçici yakınlık, nedensel olasılık, meslek (beruf)

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN NOMOFOBİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ: KIRIKHAN MYO ÖRNEĞİ[298]

ÖZET

Bu çalışmada Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin nomofobik (mobil telefon yoksunluğu korkusu) olma düzeyleri çeşitli değişkenler (cinsiyet, bölüm, sınıf) açısından incelenmiştir. Bu bağlamda veriler 2017 yılı bahar döneminde Kırıkhan Meslek Yüksekokulun 'da öğrenim gören 217 (107 kadın ve 110 erkek) öğrenciden, dört alt boyuttan (Çevrimiçi olamama, İletişimi kaybetme, Cihazdan Yoksunluk, Bilgiye Ulaşamama) oluşan Nomofobi ölçeği ile toplanmıştır. Ölçeğin Cronbah-alpha değeri ,937 olarak hesaplanmıştır. Nomofobik olma derecelerini belirlemek amacıyla K-ortalamalar kümeleme analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ise; öğrencilerin %27'nün çok yüksek düzeyde, %24'unun yüksek düzeyde, %24'unun orta düzeyde, %25'inin ise düşük düzeyde nomofobik oldukları bulunmuştur. Günlük ortalama akıllı telefon kullanım süreleri 5.38 saat olarak bulunmuştur. Öğrencilerin nomofobik olma düzeyleri ile günlük telefon kullanım süresiyle düşük seviyede pozitif yönlü ilişki olduğu görülmüştür (r=0,3). Değişkenlere göre istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız gruplar t-testi ve tek yönlü AVONA testleri uygulanmıştır. Analizler sonucunda; meslek yüksekokulu öğrencilerinde kadınların erkeklere göre, birinci sınıf öğrencilerinin ikinci sınıf öğrencilerine göre daha nomofobik oldukları; bölümlere göre çevrim içi olamama boyutunda İnternet ve ağ teknolojisi ve Muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencilerinin Bilgisayar teknolojisi öğrencilerinden daha nomofobik oldukları, cihazdan yoksunluk boyutunda ise Muhasebe ve vergi uygulamaları programı öğrencilerinin Bilgisayar teknolojisi öğrencilerinden daha nomofobik oldukları bulunmuştur. Diğer boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

298 Öğr. Gör. Dr. Fidan HAKKARİ, MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ, fhakkari@mku.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

AN ANALYSIS OF RELATIONSHIP BETWEEN POLITICAL PARTICIPATION AND CITY IN DEMOCRATIC THEORY[299]

ABSTRACT

An Analysis of relationship between political participation and city in democratic theory

In this paper, it is aimed to analyze the political participation, representation and public sphere, which are the central concepts of democratic theory as in relation to the concept of city. Determining the place of city in democracy theory, I propose that particularly the idea of political participation makes the city in relation to democracy both in theory and in practice. The meaning of city and democracy in Ancient Greek city states, the content of relationship between democracy and city in modern time and, the question of how the urban movements spreading since the last period of 20th century effect democratic thought are the main framework of this paper. In this broad frame, I will mainly try to focus on the interaction between city centered social movements in contemporary time and democratic theory. Is it possible to think that social protest movements, some of which emerged as anti-capitalist and anti-globalist in various cities of the world since 1990's, are in the context of right to the city? If it is such may we think democratic theory and political participation principle again, with urban theories? In what way have the square occupations and city forums occured in diverse countries including Turkey since 2000's effected contemporary democratic theory? I'll apply both theoretical sources and documental work based on printed press and internet media archives to discuss the topic in the context of these questions.

Keywords: Democracy, political participation, city, social movement

YEREL HALKIN KÜLTÜREL MİRASI KORUMAYA KATILMA KONUSUNDAKİ ALGI VE TUTUMLARI: ERZİNCAN-KEMALİYE SİT ALANINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA[300]

ÖZET

Somut kültürel miras varlıkları turizm endüstrisinin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Bu varlıkların ya da bulundukları alanların marka etkisi ise yerel toplumlara ve ekonomilere büyük faydalar sağlamaktadır. Ancak aşırı turizm gelişimi ve makul olmayan yaklaşımlar, kültürel miras alanlarındaki ekolojik çevreyi ve yerel halkın hayatını olumsuz yönde etkilemektedir. Bununla birlikte kültürel mirasın orijinalliğine ve bütünlüğüne zarar verildiği de gözlenmektedir. Bu sebeple kültürel mirası koruma altına almak önemli olduğu kadar, korumanın farklı yollarını keşfetmek de oldukça değerlidir. Bu amaca binaen, toplulukların kültürel miras alanlarının korunması ve geliştirilmesine yönelik olumlu katılımını sağlayarak kaynakları korumanın etkili bir yol olduğu düşünülmektedir.

299 Yrd. Doç. Eylem OZDEMİR, ISTANBUL UNİVERSİTESİ, ozdemire@istanbul.edu.tr

300 Yrd. Doç. Dr. ÇETİN AKKUŞ, KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ, cakkus@kastamonu.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. GÜLİZAR AKKUŞ, KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ, gakkus@kastamonu.edu.tr

Arş. Gör. YUSUF BAYRAKTAR, ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ, yusuf.bayraktar@atauni.edu.tr

Kemaliye hem tarihi dokusu hem de birçok alternatif turizm türüne ev sahipliği yapması sebebiyle önemli bir turistik çekiciliktir. Bu sebeple araştırmada 2005 yılında "sit alanı" ilan edilen Kemaliye'de yaşayan vatandaşların kültürel mirasın korumasına katılım konusundaki algı ve tutumlarını incelemek amaçlanmıştır. Bununla birlikte Kemaliye'de yaşayan yetişkin bireylerin demografik özellikleri ile koruma çalışmalarına katılıma ilişkin algı ve tutumları arasındaki ilişki de incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: yerel halk, algı ve tutumlar, kültürel miras, sit alanı, Kemaliye.

EYLEM ÖNCESİ TASARIMLARA DAİR DURKHEİM VE WEBER'İN KURAMSAL ÖNGÖRÜLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI BİR DEĞERLENDİRMESİ[301]

ÖZET

Bu çalışmada, fikir-inanç-eylem arasındaki ilişki merkezinde, Emile Durkheim ve Max Weber'in insan eylemliliğine dair kuramsal öngörüleri incelenmektedir. Bu inceleme, sosyolojide iki temel yaklaşımı temsil ettiği kabul edilen mezkûr iki ismin metodolojilerini muhtevi eserlerinin karşılaştırmasına dayanmaktadır. Çalışmanın amacı, kişilerin statüleri ile bağlantılı olarak tabi oldukları dinin ilkelerini, teklif ettiği hayat tarzını ve kendilerini yükümlü kıldığı sorumluluklarını nasıl inşa ettikleri ve inşa edilmiş diğer sistemlerle nasıl yüzleştikleri meselesine dair kurucu sosyologlardan Durkheim ve Weber'in kuramsal ön görülerinin karşılaştırmalı bir değerlendirmesini yaparak mezkûr meselenin bir saha araştırması ile yoklanabilmesine zemin hazırlamaktır. Bu doğrultuda karşılaştırmada on üç eser temel alınmıştır. Bu eserler; Durkheim'in, *Sosyoloji ve Felsefe, Dinsel Yaşamın İlk Biçimleri, İntihar, Sosyolojik Metodun Kuralları, Ahlak Eğitimi, Toplumsal İşbölümü* ve Weber'in, *Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu, Din sosyolojisi, Ekonomi ve Toplum, Sosyal Bilimlerin Metodolojisi, Toplumsal ve Ekonomik Örgütlenme Kuramı, Sosyoloji Yazıları, Sosyolojinin Temel Kavramları: Meslek Olarak İlim* adlı eserleridir. İncelemenin zeminini, din de dâhil olmak üzere, fikirler ve eylemlerin bir arada nasıl kümeleneceğine dair Weber'in kullandığı seçici yakınlık (elective affinity) kavramı oluşturmaktadır. Durkheim ise olgun döneminde, insan eylemlerinin ahlaki kabullerle şekillendiği tezi ile inceleme kapsamına dâhil edilmiştir.

Bu bağlamda, yapısalcı vasfı ile genç Durkheim'i öne çıkaran ve onun "insan eylemliliği"ne dair son değerlendirmelerini gölgede bırakan yaygın bilim anlayışının, aynı zamanda Weber'i de kabaca sezgiyi tek bilgi kaynağı gören gruba dâhil ederek takdim etmesinin aksine, her iki sosyoloğun da insan eylemliğinde norm ve eylem arasında bir ihtimaliyet ilişkisini ortaya koydukları ortak noktalar tespit edilmiştir. Bununla birlikte, gerek Durkheim'in gerekse Weber'in bireyin almış olduğu eğitimle onda meydana

301 Arş. Gör. Gonca DEDEMOĞLU, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, gonca.dedemoglu@gop.edu.tr

gelen fikri zeminin, bireyin seçimlerindeki etkisine dair birbirine paralel kuramsal ön görülerinin olduğu da ulaşılan sonuçlar arasındadır.

Sosyolojik perspektiflerine genel olarak bakıldığında pek çok önemli noktada farklılıkları olan bu iki ismin, insan eylemliliğinde ihtimaliyet ilişkisini yadsımama noktasında birleşiyor olması böyle bir karşılaştırmayı önemli kılmaktadır. Metodolojik olarak iki farklı dönüm noktasına tekabül etmesi açısından, yapısal ağırlıklı bir kuramın temsilcisi Durkheim ve daha mikro bir yaklaşımla öne çıkmış olan Weber'in, kuramsal da olsa, bir noktada benzerlikleri varsa bu, üzerinde durulması gereken bir mesele olarak görülmelidir.

Bu doğrultuda, bahsi geçen kuramsal öngörülerin, bu çalışmada önerilen perspektif doğrultusunda temel bazı sorular çerçevesinde güncel ampirik verilerle sınanmasının zemini inşa edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kuram, statü, seçici yakınlık, nedensel olasılık, meslek (beruf)

KAMUSAL ALANIN KADIN AKTÖRLERİ: KURTULUŞ SAVAŞI DÖNEMİ KADINLARI[302]

ÖZET

Geleneksel felsefe ve politika kuramında öteden beri kamusal alan ile özel alan birbirine karşıt, dolayısıyla da birbiriyle ilişkili olarak tanımlanmış ve her ikisine de politik bir anlam yüklenmiştir. Sokrates'ten Platon'a; Aristo'dan Weber ve Machiavelli'ye kadar değişik şekillerde tasarlanan kamusal alan ve özel alanın temel öznesi hiç şüphesizdir ki devlet ve birey olmuştur. Böylece kamusal olan politik; özel olan ise özgürlükle karşılanmış; kadın ve çocuklar ise özel alanın bir öznesi olarak çerçevelenmiştir. Kamusal alan özel alan ayrımı üzerine çalışmalar yapan yakın çağ siyaset bilimcilerinden Arendt, insanın koşullarını belirleyen üç etkinlik alanı olduğunu vurgulamıştır: işgücü, çalışma ve eylem. Özellikle de insan onurunun ve özgürlüğünün bir anlatımı olarak "eylem" üzerinde duran Arendt'e göre özel alan; insanın varlığını sürdürmesi için gerekli ve önemli olabilir ancak insan özgürlüğü ancak kamusal alanda gelişebilir. Habermas ise, kamusallığın ancak, ekonomik ve toplumsal koşulların herkese eşit imkân sağladığı takdirde güvence altına alınacağı görüşündedir.

Kısacası kamusal alanın kapsam ve sınırlarına ait geleneksel çizgideki kavramlaştırmalara bakıldığında, batılı politik felsefede erkek kusursuz akıl'ın temsilcisidir; kadın ise akılcı olmayanla, duygularla, tutkularla özdeşleştirilmiş ve kamusal alandan dışlanmıştır.Bu çalışmada, kadının kamusal alanın aktif bir öznesi olduğu kabulünden hareketle, Kurtuluş Savaşı dönemi Türk kadınlarının cephe gerisinde gösterdikleri kamusal etkinlikler ele alınacaktır. Balkan ve Birinci Dünya Savaşının getirdiği zorunluluklar neticesinde Türk kadının statüsünde başlayan zorunlu değişiklikler, Kurtuluş

302 Doç. Dr. Gülcan IŞIKK, Gazi Üniversitesi, gulcankarakaya@gmail.com

Savaşında en etkin rolüne dönüşmüştür. Evine kapanan kadınlar, kamusal alana çıkarak kimi zaman dernekler kurarak, kimi zaman elinde silahla erkeklerle savaşarak kimi zaman da miting meydanlarında hatip olarak savaşta aktif rol almışlardır. Bu bağlamda, tarihsel gerçeklik boyutunda ve bu yönde var olan belgeler ışığında betimleyici bir analizle yürütülen çalışmada; Türk kadınının özel alanın da aktif bir öznesi olarak, kamusal alanda ortaya koyduğu varlık mücadelesi neticesinde milli mücadeleye olan katkısı bir kez daha gözler önüne serilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kamusal alan, özel alan, kadın, eylem, Kurtuluş Savaşı

KORUYUCU AİLELERİN UYUM SÜRECİNDE BAŞETME DURUMLARININ İNCELENMESİ[303]

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada koruyucu ailedeki çocuğun ve koruyucu ailelerin uyum sürecinde yaşadıkları ve başetme durumlarının ne olduğunu ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

Materyal Metod: Araştırma, nitel araştırma desenindedir ve merkezi Denizli'dir. Bireylerin saptanmasında "Kartopu Örnekleme" tekniğine başvurulmuştur. Belirlenen yarı yapılandırılmış sorular bireysel görüşme yolu ile uygulanmıştır. Veriler "içerik analizi" yoluyla çözümlenmiştir.

Bulgular: Yapılan çalışmada çözüm bulunamayan sorunlar, koruyucu ailelerin baş etme yöntemleri ve uyum sorunlarının çözümünde kurum desteği olmak üzere 3 ana tema belirlenmiştir. Bu çalışmada çözümsüz sorunun olmadığını düşünenlerin daha ağırlıkta olduğu ama kendileri açısından çözümsüz olabilecek sorunların olduğunu belirtenlerinde göz ardı edilmeyecek sayıda olduğu saptanmıştır. Uyum sorunlarıyla nasıl baş edildiğine yönelik cevaplara bakıldığında; ailelerin çoğunlukla problemin ne olduğunu saptayıp uygun zamanda direkt çocukla konuşma eğilimi içinde oldukları görülmüştür Aileler daha ciddi sorun yaşarlarsa bu durumda profesyonel bir desteğe başvurduklarını belirtmişlerdir. Uyum sorunlarının çözümünde çalışma kapsamına alınan koruyucu ailelerin birçoğu uyum aşamasında desteğe oldukça fazla ihtiyaç duyduklarını belirtmiştir. **Sonuç:** Uyum aşamasında bu ailelerin bir araya gelecekleri, sorunlarını paylaşacakları ve başetme yöntemlerini konuşacakları ortamların arttırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Koruyucu aile, uyum süreci, baş etme

303 Yrd. Doç. Dr. Gülay TAŞDEMİR YİĞİTOĞLU, Pamukkale Üniversitesi, gyigitoglu@pau.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Bilgin KIRAY VURAL, Pamukkale Üniversitesi, bvural@pau.edu.tr
Doç. Dr. Özlem KÖRÜKÇÜ, Pamukkale Üniversitesi, okorukcu@pau.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

TÜRK MODERNLEŞMESİNİN SOSYAL YAPI ve SINIFLARIN DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE YÖNELİK EREKLERİ İLE AMAÇLANANLAR ve ORTAYA ÇIKAN SONUÇLARA İÇERDEN ve DIŞARDAN BAKIŞLAR[304]

ÖZET

Türk modernleşmesi devlet yapısı, siyasal sistem ve rejim değişikliğinin yanı sıra toplumsal yapıyı da baştan aşağıya dönüştüren bir devrim olması dolayısıyla hem içerde aydınların ve farklı kesimlerin eleştiri ve dirençleri ile her dönem yüz yüze gelmiş hem de yabancı araştırmalarda gerekli ağırlıkta incelenen başat konulardan birisi olagelmiştir. Bu çalışmada da geçmişin sürekliliği içinde bugüne etkisi bağlamında Türk modernleşmesine ilişkin dönemsel olarak yapılan analizlerin bir değerlendirmesine yer verilecektir. Çalışmada Türk modernleşmesinin tarihi arka planda, Osmanlı'nın son dönemine denk gelen toprak kayıpları, Balkanizasyon ve Arap nasyonalizmi sonrasında sömürgeci güçlerin odağında olma realiteleri içinde türeyen fikir akımlarının çatışmalarının gölgesinde aldığı nihai yapısal bütünlük analiz edilecek ardından Türk modernleşmesinin bugünkü meselelerinin yeni dünya düzeninin içinde Türkiyeyi içeren AB süreci, küresel terör, göç, Orta Doğu'daki gerilimler ve küreselleşme ile gelişen yeni olguların ortaya çıkardığı bakış açıları çerçevesinde Türk modernleşmesinden bugüne yansıyan sosyal değişmeye ilişkin yapılan araştırma ve incelemeler Türk sosyologlar ve yabancı bakışlar karşılaştırması ile uluslararası sistemdeki değişmelerden Türkiye'ye bakış evrelerinin kategorileştirilmesi yapılacaktır. Çalışmada uluslararası plandaki değişmelerin Türkiyede din, devlet ilişkileri ve toplumsal yapı ve değişime ilişkin analizlerin yön ve şiddetine ilişkin etkilerinin olduğu savı yerel ve yabancı çalışmaların meta analizi ile tartışmaya açılacaktır. Bu bağlamda tek partili dönem, çok partili siyasal yaşama geçiş .gibi sosyal değişimlerin Türk sosyologlarının analizlerine yansıyan biçimleri Fındıkoğlu ve yeni dönemde Nilüfer Göle örnekleminde incelenekken, diğer taraftan da yabancı araştırmacılardan Eric Züchrer ve Eizabeth Özdalga örnekleminde analizlere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türk modernleşmesi, Sosyal yapı, Sınıfların dönüştürülmesi, Nilüfer Göle

CORRELATION BETWEEN SOCIAL NETWORK USE AND LONELINESS IN HIGH SCHOOL STUDENTS[305]

ABSTRACT

Introduction and Aim: Research has shown that we spend more and more time within virtual reality (virtual worlds) everyday and attempt to fulfill our vital needs within these virtual worlds. Most of the time the boundary between the virtual world and real world is blurred. So much so that vital decisions like making friends, sharing social and political ideas with people we meet in the

304 Yrd. Doç. Dr. SÜMEYYA AKYOL KAHVECİ, KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ, kahvecisumeyyaakyol@hotmail.com.

305 Ülken Tunga BABAOĞLU, Ahi Evran Üniversitesi, ulkentunga@yahoo.com

This work was supported by the Ahi Evran University Scientific Research ProjectsCoordination Unit. Project Number: TIP.E2.17.014"

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

virtual environment, and even marriage may be taken online. Young people born into and growing with the virtual world environment, especially, use social mediamore frequently compared to other risk groups, which becomes a competitor andeven a threat to traditional media. The aim of this research is to investigate the correlation between social media habits and loneliness levels in adolescent students preparing to enter university.

Material and Method: This cross-sectional research included 170 high school students attending private prep schools in Kırşehir provincial center from 1 April – 31 May 2015. After participants were informed about the aim and method of the study, those who voluntarily agreed to participate completed a 60 question survey form during face-to-face interviews lasting 15 minutes. The survey form included a descriptive section inquiring about socio-demographic characteristics, the UCLA Loneliness Scale (UCLA-LS) and the Virtual Environment Loneliness Scale (VELS). Data analysis was completed with the SPSS 21.0 statistical program. Descriptive data are presented as mean and standard deviation for variables with normal distribution. Analysis of data was completed with the ANOVA, independent groups t-test and correlation tests. **Results:**Of participants 64.1% were female and 88.2% were in the final year of high school. When the reasons for social network use were investigated, 90.6% were found to use it to communicate with friends. Of participants 94.1% had at least one social media account and 41.2% reported they spent at least one hour per day using social networks. The mean loneliness scale points obtained by participants was 52.29±0.52 (min:20-max:78) with mean virtual loneliness points of 60.52±0.55 (min:29-max:91). When the subdimensions of virtual loneliness are investigated, virtual socialization was identified as 26.79±0.55 (min:8-max:40), virtual sharing was 15.90±0.50 (min:7-max:35), and virtual loneliness was 17.83±0.32 (min:6-max:25). When mean UCLA-LS and UELS and subscale points are investigated according to gender, female students had significantly higher virtual loneliness points compared to male students ($p<0.05$). When investigated according to family type, students with fragmented families had significantly higher virtual loneliness points compared to others ($p<0.05$). Correlation analysis between the scales found a negative correlation between virtual loneliness and virtual sharing and a positive correlation between virtual socialization and virtual sharing ($p=0.015$, $p=0.041$, respectively).

Conclusion and Recommendations: Nearly all of the high school students in our study group used social networks to communicate, female students had higher levels of virtual loneliness and as loneliness increased sharing and socialization was identified to reduce. This situation may cause a vicious cycle, each triggering the other. In conclusion, it is clear that young individuals forced to live in the virtual world need to be supported to live in this way in healthy and safe fashion. Virtual loneliness may negatively affect the health and safety of the individual and we believe it will be beneficial to prevent this from transforming into a threatening negative social determinant. It will be beneficial for schools to provide education on sharing in a healthy and safe environment on social networks. This training should not be provided only for students; family participation should be ensured to ensure the triangle of family-student-school control social networks in healthy and safe fashion.

Key Words: Social network, Virtual sharing, Loneliness, Virtual loneliness, High school students

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE ALGILANAN STRES İLE DUYGUSAL ZEKA ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ[306]

GİRİŞ

Üniversite öğrencilerinin yaşadığı stres ve bununla ilintili olan fiziksel etkilerine dair sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Araştırmamızın amacı, Beden eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin algılanan stres düzeyleri ve bununla ilişkili duygusal zeka arasındaki ilişkiyi incelemektir.

MATERYAL-METOT

Araştırma Evreni

Tanımlayıcı tipte olan bu çalışma Anadolu Bölgesi'nde bir üniversiteye bağlı Beden eğitimi ve spor Yüksekokulu'nda (BESYO) yürütüldü. Araştırmanın evrenini BESYO'da bulunan 3 bölümde kayıtlı olan toplam 670 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem yöntemine gidilmeyip, bütün öğrencilere anketin uygulanması planlandı.Devamsızlık ve araştırmaya katılmak istememe gibi nedenlerden dolayı evrenin %59.85'ine (n:401) ulaşıldı.

Araştırmada kullanılan araç ve gereçler

Çalışmada kullanılan ankete, kişisel bilgi içeren sorular dışında Algılanan Stres Ölçeği (ASÖ) ve Duygusal ZekaÖlçeği kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda: cinsiyet, yaş, devam ettiği bölüm ve sınıfı, algıladığı gelir düzeyim bilgilerini içermektedir.

Veri Toplama, Düzenleme ve Analizleri

Tanımlayıcı tipte yapılan bu çalışma, 2015-2016 dönemine devam eden Ahi Evran Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor yüksekokulunda bulunan üç bölümde yürütüldü. Çalışma öncesinde BESYO müdürlüğünden gerekli izinler ve çalışma programı oluşturuldu. Veriler, araştırmacılar tarafından 01.Mayıs-01. Haziran 2017 tarihleri arasında toplandı. Anket formu sınıf ortamında dağıtılıp, toplanması ile elde edildi. Anketin cevaplama süresi yaklaşık 10 dakikadır. Tanımlayıcı verilerde sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma değerler kullanıldı. Duygusal zeka puan ortalaması ile algılanan stres çeyrekleri gruplar arasında kategorik değişkenlerin karşılaştırılması Mann-Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi kullanılarak analizi yapıldı. Anlamlılık düzeyi için p değeri <0.05 anlamlı olarak kabul edilmiştir. İstatiksel analiz için SPSS 23.0 programı kullanıldı.

BULGULAR

Katılımcıların genel özellikleri

Çalışmaya katılan öğrencilerin %78.6'sı 20-24 yaş arasındaydı.Öğrencilerin %60.1'ierkek, %31.7'sidördüncü sınıf öğrencisiydi.

[306] Serhat OZDENK, UNIVERSITY OF AHI EVRAN, sozdenk@ahievran.edu.tr
Ulken Tunga BABAOGLU, UNIVERSITY OF AHI EVRAN, ulkentunga@yahoo.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Öğrencilerin %60.8'ibeden eğitimi öğretmenliği bölümünde okuyordu ve %67.1'i gelecek kaygısı duyduklarını belirttiler. Katılın öğrencilerin %46.4'üdüzenli fiziksel aktivite yaptıklarını, %38.7'si sigara kullanmaktaydı. %39.2'si aileleri ile birlikte yaşadıklarını belirtti (Tablo 1).

Katılımcıların Duygusal Zeka Düzeyleri

Öğrencilerin duygusal zeka ölçeği ortalamaları 63.36±13.80 olarak hesaplandı. Ölçeğin alt boyutları incelendiğinde, Başkalarının duygularını değerlendirme puan ortalaması 16.09±3.48, kendi duygularını değerlendirme ortalaması ise 10,16±2.84 olarak saptandı. Duyguları düzenleme puan ortalaması6.63±2.01, Sosyal beceriler 10.15±5.12, Duyguların kullanımı ise 20.32±5.12 puan olarak hesaplandı (Tablo 2).

Katılımcılarınalgılanan Stres Düzeyi

Öğrencilerin, algılananstres düzeyleri ortalaması 18.92±4.77 (Aralık: 6-40) olarak saptandı.Algılanan stres puanları çeyrekliklere ayrıldığında öğrencilerin %22.9'u en yüksek puanı içeren çeyreklikte olduğu görüldü.Algılanan stres düzeyi çeyreklik bölümleri yükseldikçe Duygusal zeka ölçeği puanında azalma olduğu görüldü.İstatistiksel olarak incelendiğinde aralarında anlamlı bir fark saptanamadı (Tablo 3).

Genel özellikler ile duygusal zeka ve algılanan stresin karşılaştırılması

Yaş grupları ile algılanan stres düzeyi karşılaştırıldığında, 19 ve altı grubun diğer yaş grublarına göre algılanan stres puanlarının daha yüksek olduğu saptandı($p<0.001$).Öğrencilerin okudukları bölümler ile algılanan stres düzeyi karşılaştırıldığında, beden eğitimi öğretmenliğinde okuyanların diğer bölümde okuyanlara göre algılanan stres puanlarının daha yüksek olduğu saptandı ($p<0.001$).

Cinsiyet, Düzenli fiziksel aktivite, akademik başarı, aile ile birlikte yaşama ve sigara kullanımı ile algılanan stres düzeyi karşılaştırıldığında istatistiksel bir fark bulunmadı.

SONUÇ

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinde duygusal zeka ile algılanan stres arasındaki ilişki incelenmiştir.Çalışmanın bulguları incelendiğinde öğrencilerin zeka ölçeği ortalamaları 63.36±13.80 olarak hesaplandı. Diğer çalışmalarda da benzer sonuçlar bulunmaktadır. Ülkemizde sağlık yüksekokulu öğrencilerinde ve ergenlerde yapılan bir çalışmada benzer puanlar hesaplanmıştır.Duygusal zeka ile algılanan stres arasında anlamlı bir sonuç çıkmamıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin 19 ve altı grubun diğer yaş gruplarına göre algılanan stres puanlarının daha yüksek olduğu belirlendi. Üniversitenin ilk yıllarında stresi maruziyet daha fazla olduğu düşünülmektedir.Algılanan stresin azaltılabilmesi için, öğrencilere stres yönetimi ve stresle başa çıkma gibi konularda ders müfredatına veya eğitim dönemi içerisinde ilgili seminerler veya toplantılar yapılmasının uygun olacağını düşünmektedir.

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

EŞZAMANLI SEMPOZYUM V

1ST INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES

İSLAM SANATLARINDA SOYUT YAKLAŞIMLAR VE BATI RESMİNDEKİ YANSIMALARI[307]

ÖZET

Amacımız Geleneksel Türk süsleme sanatlarının soyuta ve soyut yaklaşımlarla Batı sanatında yüzyılımıza damgasını vuran soyut sanat arasındaki bazı benzerlikleri ortaya koymaktır. çağdaş batılı sanatçıların doğu sanatlarından (Wincent Van Gogh'un Henri Matisse'Mark Tobey'Paul Klee' wassily kandinsky ve daha pek çok sanatçının bu etkileşimin örneklerini verdiği hatta faydalandıkları bilinen bir gerçektir. Ancak bizim amacımız buradaki etkileşimi belgelemek değildir. burada üzerinde durduğumuz şey plastik anlamda sanat dediğimiz eylemi gerçekleştiren sanatçı bir insan olduğuna göre ve insanın temel içgüdüsel yaklaşımlarında farklı coğrafya, farklı kültür ortamlarında tarihsel süreç içerisinde aynı tepkimelere girdiği ve benzer sanat olayları gerçekleştirdiği gerçeğidir.

İslam sanatlarının arka yapını yorumlayabilmek ve sorgulamak içim resim yasağı meselesi ve bu yasağın neden ve sonuçlarını analiz etmek gerekir. Bu konularda yapılan araştırma ve yorumlamalar günümüzde dahi kesin bir yasaya ulaşmadan her biri daha yeni tartışmalar başlatacak şekilde sonuçlanmaktadır.

Anahtar kelimeler: Batı resmi, islam sanatı, soyut yaklaşım

BULGARİSTAN'DA YAYINLANAN AHALİ GAZETESİNDE TÜRK KURTULUŞ SAVAŞI[308]

ÖZET

Milli Mücadele, tarih boyunca bağımsız yaşamaya alışmış Türk milletinin kendisine boyunduruk vurmaya çalışanlara karşı yürüttüğü bir var olma savaşıdır. Yedi Düvel olarak isimlendirilen Avrupa devletleri karşısında yalnız kalan Anadolu'nun Sevr'i kabul etmeyişinin ve buna karşı koyuşunun hikâyesidir. İlk önce "Kuvâ-yı Milliye" adıyla başlayan Milli Mücadele, Mustafa Kemal'in 19 Mayıs 1919 tarihinde Samsun'a çıkmasıyla bir bayrak altında toplanan Milli Mücadele dört yıllık bir mücadelenin sonunda bağımsız bir Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla son bulmuştur.

Milli Mücadele döneminde özellikle de düzenli ordunun kurulmasından sonra mücadelenin sürdürülmesi için çıkarılan Tekâlif-i Milliye kanunun önemli yeri vardır. Milli Mücadelenin sürdürülmesinde dış yardımlarının da

307 Yrd. Doç. Şemseddin DAĞLI, AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ, szdagli@hotmail.com

308 Prof. Dr. İLKER ALP, TRAKYA ÜNİVERSİTESİ, erhan_vatansever@mynet.com.

Arş. Gör. ERHAN VATANSEVER, TRAKYA ÜNİVERSİTESİ, erhan_vatansever@mynet.com.

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

önemli bir yere sahip olduğu inkar edilemez. Bu yardımların en önemlilerinden bir tanesi de Bulgaristan Türklerinin yaptıkları yardımlardır. Bulgaristan Türkleri Anadolu'da yürütülen Milli Mücadeleye hem maddi, hem askeri hem de manevi olarak önemli desteklerde bulunmuşlardır.

Bu çalışmamızda Bulgaristan Türklerinin Milli Mücadeleye verdikleri desteklerin Bulgaristan'da yayımlanan Ahali gazetesine yansımaları ele alınacaktır. Ahali gazetesindeki Milli Mücadele ile ilgili haberler ve yazılar tarih sırasına göre ele alınacaktır. Bu şekilde Bulgaristan Türklerinin her zaman Anavatan olarak gördükleri Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşundaki katkıları daha net olarak ortaya konacaktır. Ayrıca bu şekilde bu alanda yapılacak çalışmalara da katkı sağlanmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Milli Mücadele, Ahali Gazetesi, Bulgaristan Türkleri, Milli Mücadelede Dış Yardımlar.

TÜRKİYE'DE YAPILAN ENDÜLÜS ALANINDAKİ ÇALIŞMALAR[309]

ÖZET

Günümüzde üzerinde Portekiz ve İspanya Devletleri'nin yer aldığı İber Yarımadası VIII. asrın başlarında Müslümanlar tarafından fethedilerek 'Endülüs' olarak adlandırılmıştır.

Hâkimiyet alanları değişiklikler göstermekle birlikte, 712-1492 yılları arasında Müslümanlar bu bölgede 780 yıl süre ile hüküm sürmüş, burada bulundukları özellikle ilk üç asırlık süre içerisinde Batı'nın kültür ve medeniyet alanında o güne kadar görülen tartışmasız en ileri ve güçlü medeniyetini oluşturmuşlardır.

Endülüs tarihi, Müslümanların Avrupa'daki en uzun süreli hâkimiyet dönemi olmasına ve ortaya konulan bilim, sanat, edebiyat ve mimari eserlerine rağmen yeterince bilinmemekte, bu alanda yeterince çalışma bulunmamaktadır.

Türkiye'de Endülüs tarihi ile ilgili çalışmalar, Batı'da yazılan bu alandaki eserlerden birkaçının Türkçe'ye tercüme edilmesiyle kendini göstermiş, özellikle son yirmi beş yıl içerisinde de alana dair eser ve makaleler kaleme alınmaya başlanmıştır. Ancak, böylesine önemli bir konuda bugüne kadar yapılan çalışmaların yeterli olduğunu söylemek kolay değildir. Çünkü bu alanda yayınlanan eser sayısı henüz bir elin parmaklarının sayısını bile bulmamaktadır.

Bu çalışmada, Türkiye'de yapılan Endülüs alanındaki çalışmalar (eser ve makaleler) hakkında bilgiler verilmektedir.

Anahtar kelimeler: Endülüs, İspanya, İslam Medeniyeti, İber Yarımadası, Tarık b. Ziyad, Musa b. Nusayr.

309 Yrd. Doç. Dr. İlhami AYRANCI, KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ, ilhami.ayranci@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

BALIKESİR'DE KEÇECİLİK GELENEĞİNİ YAŞATAN BİR USTA; İDRİS ÇOBAN[310]

ÖZET

Toplumsal yaşamda önemli işlevler üstlenen, üretimi özel ustalık gerektiren ve uzun yıllar talep görmesi nedeniyle sürdürülen faaliyetler ayrı bir meslek kolu olarak geleneksel hale gelmiştir. Geleneksel mesleklerin dönemin ihtiyaçlarını karşılamasındaki etkisi, sürdürülmesi bağlamında diğer kuşaklara aktarılmasındaki kurallar, üretimlerinin toplumda bulduğu karşılık, onun yaşamla iç içe geçmesine ve toplumun kültürel zenginliklerine eklenmesine neden olmuştur. Bu bağlamda, Türk kültüründe Orta Asya'dan Anadolu topraklarına aktarılarak gelmiş geleneksel el sanatlarımızdan birisi olan Keçecilik, toplumsal yaşamdaki işlevselliğine bağlı olarak tarihsel süreçte her zaman var olmuştur. Keçecilik Anadolu topraklarında Ahilik kurumunun çatısı altında ayrı bir meslek dalı olarak uzun yıllar varlığını sürdürmüştür. Bu dönemde ustaların yetiştirilme süreçleri, mesleğin sürdürülmesi ve geleneğin diğer kuşaklara aktarılmasındaki uygulamalar geleneksel özelliğini kazanmasında önemli olmuştur. Sanayi devrimi ile seri üretimin artması, tekstil ürünlerinin çeşitlenmesi ve kentleşmenin getirdiği yeni yaşam biçimi Keçeciliği olumsuz etkilemiştir. Bu olumsuz gelişmeler karşısında keçe ustalarının birçoğu atölyelerini kapatmak zorunda kalmıştır. Bu zorluklara rağmen Anadolu'da az sayıda da olsa geleneksel keçe ustası günümüzde üretimlerini sürdürmeye çalışmaktadır. Bunlardan birisi de Balıkesir'li geleneksel keçe ustası İdris Çoban'dır. Bu bildiride, ustanın atölyesi, ürünleri ve meslek yaşamı incelenip değerlendirilecektir.

Anahtar kelimeler: Keçe, Balıkesir, geleneksel usta ,İdris Çoban

İLK TÜRK BEYLİKLERİNİN FETİHLERİ, SOSYAL VE KÜLTÜREL ESERLERİ İLE ANADOLU'NUN TÜRKLEŞMESİNDEKİ RÖLÜ[311]

ÖZET

İlk Türk Beylikleri Malazgirt Savaşı'nın ardından Anadolu'nun fethiyle görevlendirilen komutanlar tarafından kurulmuştur. Anadolu'nun Türkleşmesinde, Türk İslam Kültür ve Medeniyetinin yaygınlaşmasında çok büyük etkisi olan bu beylikler genellikle kurucuların isimleriyle bilinmektedir. XI. asrın son çeyreğinde tarih sahnesine çıkmışlar, yaklaşık olarak iki asır boyunca bölgenin kaderinin belirlenmesinde etkili olmuşlardır. Bu uzun sayılamayacak zaman dilimi içerinde her beylik hâkim oldukları coğrafyada günümüz Türkiye'sinin yaratılmasında da katkıda bulunan büyük bir değişim başlatmışlardır. Türk Beylikleri doğuşlarını Selçuklulara borçlu olmakla beraber, varlık sebepleri ve dayandıkları etnik temel şüphesiz Oğuz Türkleridir. Çalışmamızda Anadolu'da kurulan ilk Türk Beyliklerin Fetihleriyle, Sosyal, Kültürel ve Mimari faaliyetleriyle Anadolu'nun Türkleşmesinde ki rolleri ele alınmıştır.

Anahtar kelimeler: Beylikler, Kültür, Anadolu, Mimari.

310 Doç. Dr. Hacer Nurgül BEGİÇ, ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ, begicnurgul@gmail.com

311 Dr. Mehibe ŞAHBAZ, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, mevhibesavas@gmail.com

1957 FETHİYE DEPREMİ VE BÖLGEYE ETKİLERİ[312]

ÖZET

Muğla şehri ve civarı faal ve yarı faal önemli kırık fay hatları arasında yer aldığından sık sık depremler ile karşı karşıya kalmıştır. Bunlardan bir tanesi de 24 Nisan 1957 tarihinde Muğla şehrinin tamamında özellikle de Fethiye ve Marmaris'te etkili olan depremdir. 24 ve 25 Nisan 1957'de 7 saat arayla yaşanan 6.2 ve 7.1 büyüklüğündeki depremler, Fethiye'nin mimari silueti ve yapı karakterlerinin tamamen değişmesine neden olmuştur. Aralarında okullar, hastane, cezaevi, jandarma karakolları, sağlık ocağı, belediye ve pek çok kamu binasının da olduğu bin 500'e yakın bina yıkılmış, 8 bin kişi evsiz kalmıştır. Bunca enkaza rağmen Fethiye merkez ve köylerinde ölü sayısı 19'u geçmemiştir. Bunun mimarı ise ikinci deprem öncesinde halkı evlerine girmeme konusunda ikna eden *Kaymakam Nezihi Okuş* olmuştur. Dönemin Cumhurbaşkanı Celal Bayar ve Başbakan Adnan Menderes ile birlikte ulusal banka müdürleri, Muğla milletvekilleri tetkiklerde bulunmak ve halkın acılarını paylaşmak için Muğla'ya gelmişlerdir. Depremin ortaya çıkardığı tahribatı gidermek adına önemli çalışmalar yürütülmüştür. Depremde zarar görenlere Kızılay, çeşitli dernekler, bankalar ve vatandaşlar tarafından yardımlar yapılmıştır.

Bu çalışmada, 24 ve 25 Nisan 1957 tarihlerinde Fethiye'de gerçekleşen depremlerin kent ve kent halkı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir. Depremin Fethiye ve havalisinde yaşanan fiziksel etkileri ile birlikte bölge halkının yaşadığı sıkıntılar, yapılan yardımlar ve devletin afet bölgesindeki etkinliği *Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi*'nde bulunan resmi evraklara ve dönemin gazetelerine yansımaktadır. Çalışma esnasında süreli yayınlardan ve *Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi*'nden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Cumhuriyeti, Deprem, 1957 Fethiye Depremi, Muğla

ÜÇ BOYUTLU BASKI TEKNOLOJİSİ VE BÜYÜK FİKİRLER[313]

ÖZET

Seramik, geçmişten bugüne sanat ve teknoloji açısından bir devinim içinde ilerleyişini sürdürmüştür. Sahip olunan bilgilerin ışığında yeni arayışlarla uygulamalarda çeşitlilik artmış, seramiğin sınırlılıkları aşılmaya çalışılmıştır. Günümüzde seramik üretiminde de kullanılan ve gelinen son nokta olarak değerlendirebileceğimiz 3 Boyutlu baskı teknolojisi, hem teknik hem de sanatsal üretimlerde yaygın olarak kullanılmaktadır.

Bu çalışmada da Emerging Objects Tasarım ve üretim topluluğunun seramik malzemesine olan yaklaşımları ve seramik malzemesini kullanarak 3 Boyutlu yazıcı ile ürettikleri ürünler incelenecektir.

312 Arş. Gör. RECEP ARSLAN, KARABÜK ÜNİVERSİTESİ, lionreco@hotmail.com
313 Arş. Gör. Nagihan Gümüş AKMAN, HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ, nagihan.gumus@gmail.com

Emerging Objects 3 boyutlu baskı konusunda büyük düşünen ve iyi fikirleri somutlaştırarak gerçeğe dönüştüren, kendi söylemleriyle bir 'yaratma tankıdır'. Yenilikçiliklerinin altında, anlayışları ve malzemeye olan eşsiz yaklaşımları yatmaktadır. 3B baskı çözümleri arayan şirketlere danışmanlık hizmeti de sunan bu yaratma tankı, 3B baskı ile 21. Yüzyılın yaşam alanlarını tasarlayıp düzenlemektedirler. Malzeme geliştirme konusundaki uzmanlıkları sayesinde, müşterilerine başka yollardan ulaşamayacakları cazip tasarımları yaratmaları konusunda yardımcı olduklarını ifade etmektedirler.

Bir stüdyo ve şirket olarak çalışan Emerging Object topluluğu, 3B baskıyı kullanarak yapılar, iç mekânlar ve dış mekânlar için akılcı ve yenilikçi çözümler sunmaktadırlar. Bir yapı malzemesiyle mekanın kendisini oluşturabilmektedirler. Bilinen bir nesneyi farklı bir malzeme ile yeniden yapabilmekteler veya bir problem bularak bu problemi daha önce hiç denenmemiş çözümlere bağlayabilmektedirler. Geleceği tahmin eder bir anlayışla, 21. yüzyıl için tasarım ve 3B baskı ortamları oluşturmaktadırlar.

Günümüzde insanların her şeyin plastikten yapıldığını düşünmesinin aksine, bu stüdyo birçok hammaddeyi toz haline getirerek 3 boyutlu baskı ile şekillendirebilmektedirler. Akrilik, çimento, seramik, çikolata, metal, naylon, PLA (mısır nişastası ve şeker kamışı gibi bitkisel ürünlerden elde edilen plastik), reçine, kauçuk, tuz, kum, çay, kahve, şeker, kemik, ahşap gibi malzemeleri şekillendirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Seramik, tasarım, 3 Boyutlu baskı.

FRANSIZ RESSAM ALEXANDRE BİDA'NIN RESİMLERİNDE ORYANTALİST İZLENİMLER[314]

ÖZET

19. yüzyılda bir bilim dalı olarak gelişen ve Fransızca "Orientalisme" sözcüğünden türetilmiş olan Oryantalizm, başlangıçta doğu insanının, din, dil ve tarih açısından incelenmesi anlamında kullanılmışsa da, yüzyılın ortalarına doğru Doğu dünyasını konu alan bir resim türünü belirtmek için kullanılmaya başlanmıştır. Oryantalist ressamların ortak özelliği, eserlerinde ele aldıkları konulardır; üslup olarak ise çeşitlilik gösterirler. İslam kültüründen etkilenmiş olan bu sanatçılar, yöneldikleri genel anlamda 'Doğu', özelde ise Osmanlı topraklarına giderek burada gördüklerini kendi bakış açılarıyla resimlerinde yansıtmışlardır. Bu tür gezilerin, 19. yüzyılın sanatsal ortamına önemli bir canlılık kazandırdığı görülür. Fransa'da Romantik hareketin içinde yer alan Alexandre Bida da Doğu'ya giden sanatçılar arasında yer almış, yapmış olduğu Oryantalist konulu çalışmaları ile döneminden bu yana dikkatleri üzerine çekmeyi başarmıştır. Sanatçı Doğu yolculuğunda Mısır, Yunanistan, Türkiye, Lübnan ve Filistin'e gitmiş ve bu yolculuktan çok sayıda resim çalışmaları ile dönmüştür. Çoğu Oryantalist sanatçı gibi Bida da

314 Yrd. Doç. Dr. Eylem GÜZEL, VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, eyl2@hotmail.com.

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Osmanlı- Doğu figürlerini yöresel giysi, silah, kumaş ve egzotik objelere ilişkin ayrıntıları ile farklı sahneler içinde betimlemiştir.

Anahtar Kelimeler: Alexandre Bida, Osmanlı, Doğu, Oryantalizm, Resim sanatı.

OTTOMAN MİNİATURE ART İN OTTOMAN ERA[315]

ABTRACT

In Ottoman era, although the painting of human bodies has traditionally forbidden in Islamic culture and world view of Sufism, artists depicted reality with a painting style named "miniature" which rejects mimesis and displays reality without third dimensions with close observations. The technical characteristics of Ottoman miniature art has many differences from Western painting art. Ottoman artists has an aim to hint the infinite and divine reality with their works. Because of having limited facilities in that time, artists had to work more practically and put many spaces and periods together on the paper. The point of doing that is using the paper as much as possible. Perspective, light and shading technics do not exist in Ottoman miniature art. The principle is to reflect main shapes and lines of the subject, thereby allowing the artists to portray many different scenes at the same time in one work of art. Unlike Western painting culture, Ottoman miniatures were not signed not only because of Islamic point of view about individualism but also works were not created by only one artist. Miniature is a part of Ottoman handwriting book art together with calligraphy, marbling paper.

Important events related to government and administration, official ceremonies, entertainments, weddings, circumcision festivities are depicted in Ottoman miniatures. Especially the books named masnawis which are written about astrology, history, love, religion, science etc., were mostly painted with miniatures. The miniatures in handwriting books express not only Classical Ottoman life and portrait of historical events but also mythological world that shows Ottoman inner life. As we see Ottoman mythology has many sources like Torah, Bible, Ancient Iran, Sumerian mythology, Islamıc culture etc.

In our exhibition named "Ottoman Miniature Art" is going to be exhibited works of miniature artists Nakkas Osman, Nigari lived in the sixteenth century which is the golden age of Ottoman miniature art with its own characteristics. Matrakci Nasuh who lived in the reign of Sultan Suleiman and created a new miniature style is another Ottoman miniature artist whose works going to be involved. During the reign of III. Ahmed, Tulip Period (1718-1730) had own characteristics. Vehbi's book, Surname about grand festival of circumcision ritual of III. Ahmed's sons, has depicted by miniature artist Nakkas Levni who influenced by western paintings.

Key Words: Art, handwriting, miniature, Ottoman Empire

315 Doç. Dr. Sibel ÜST, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, sibelusts@gmail.com
Arş. Gör. Mustafa Yasin BAŞÇETİN, ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, mybascetin@ybu.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

NECİP FAZIL'IN 'BİR ADAM YARATMAK' ADLI TİYATRO ESERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME[316]

ÖZET

'Bir Adam Yaratmak" adlı eser, Necip Fazıl'ın Zonguldak'ta bir maden ocağında yazdığı, Muhsin Ertuğrul tarafından başarıyla sahnelenen üç perdelik bir tiyatro oyunudur. Eser gerek olay örgüsü, gerekse yazarın bilinçaltı dünyasında yaşadığı düşünsel çatışmaları diyalog, monolog ve iç çözümlemeler vasıtalıyla izleyici ve okuyucuyla buluşturduğu için derin bir etki yaratır.

'Bir Adam Yaratmak' adlı eser üç perdelik bir oyundur ve yazarının geçirdiği büyük ruh çilesini anlatır. 'Bir Adam Yaratmak', Kısakürek'in "mistik şair" olarak anıldığı döneme ait bir eserdir. Ölüm korkusu, metafizik ürperti, tevarüs eden kader, cinnet konularına derin bir yoğunla ele alır. Yazar eserde oyun kahramanı, anlatı kişisi olan yazar Hüsrev'in kaleme aldığı 'Ölüm Korkusu' adlı oyun ile 'Bir Adam Yaratmak' piyesinin içine ustalıkla yerleştirilerek üst bir kurmaca elde eder. Bu kurmaca içinde yer alan kişilerin mekân (dekor) zaman içinde yaşadıkları trajik durum ve kendileri kurma çabası esere psikolojik bir boyut kazandırır. Kişilerin yaşadığı içsel çatışmalar, olayların girift bir yapıya dönüşmesini sağlar.

Anahtar Kelimeler: Necip Fazıl Kısakürek, 'Bir Adam Yaratmak' kendi gerçekleştirme ve yıkma, metafizik ürperti, ölüm korkusu, korku.

İSLAM YAZI SANATINDA SÜRREALİST EĞİLİMLER[317]

ÖZET

Matbaanın icadı ile birlikte ülkemizde neredeyse bir bakıma kaderine terk edilen geleneksel sanatlarımızın belkide en müztesnası olan hat sanatı Türk sanatçısının elinde son ve mükemmel şeklini alarak günümüze kadar uzanan periyodik bir bütünde birbirinden muhteşem örnekler sergilemiştir.

Doğu sanatları özellikle İslam sanatı çizgiyle oluşan şekiller anlamındaki işaret'e önem vererek benzeri ifade ve duyguların tasvirini ikinci plana atmştır. islamiyet'le tanıştıktan sonra bu sanatı milli bünyelerine adepte ederek diğer İslam ülkelerini bu alanda geride bırakan Türkler, adeta bu sanatla anılmış ve özdeşleşmiştir.bu gün müzelerde evlerimizde ve sanat galerilerinde başköşemizde yer alan bu sanatımız batılı çağdaş sanatçılarında eserlerine kaligrafik bir unsur olarak yerleşmiştir.

Bu anlamda islam yazısı Türk sanatı ile bütünleşmiş ve Halk arasında bir düstur, bir deyim haline gelen "Kur'an-ı Kerim Mekke'de indi, Kahire'de okundu, İstanbul'da yazıldı" sözü, adeta bir özdeyiş

316 Yrd. Doç. Dr. Veysel ŞAHİN, FIRAT ÜNİVERSİTESİ, vsahin@firat.edu.tr
317 Yrd. Doç. Şemseddin DAĞLI, AKDENİZ ÜNİVEWRSİTESİ, szdagli@hotmail.com

olmuştur..Bu sanat şubesi dünden bu güne usta çırak ilişkisi içerisinde son ve mükemmel formunda Türk hat sanatçısının ulaşılmaz bir düzeye geldiğinin tartışılamayacak bir gerçeğidir.

MİMARİ TASARIM STÜDYOSUNDA BİR TEMSİLİYET ÖRNEĞİ: KARA KUTU[318]

ÖZET

Eleştirel bir eylem olarak tasarım, somut-faydacı bir yapım süreciyle ve soyut-sembolik ritüelle ilişkili bir hal olarak tanımlanabilir. Tasarlama süreci ise soyutlama alanının tanımladığı, soyut düşünmenin beraberinde getirdiği sayısız temsil biçiminin; yapılı çevredeki fiziksel koşullar ve problemlere yanıt verecek parametrelerle üretilme serüvenidir.

Sanatta ve bilimde "Kara Kutu"; girdiler ve çıktılar yoluyla değerlendirilen, herhangi bir içsel bilgiye yer vermeyen aygıt, sistem veya nesne olarak tanımlanmıştır. Açık Sistem Kuramı ise, Kara Kutu Kuramı'nın bir parçasıdır. İkisi de girdi ve çıktı akışına sahiptir, çevrelerle karşılıklı değişimleri temsil eder. Mimari tasarım sürecinin bir parçası olan "Kara Kutu (Black Box)" problemi; mimari üretim sürecinin kapalı ve örtük olmasına eleştirel bir duruş olarak sonuna kadar açık düşünceyi destekleyen, ancak biçimsel olarak bu kara kutu'ya sadık kalan bir konut tasarlama amacı ile yeniden kurgulanmıştır. Dolayısıyla çalışma, tasarlamanın eleştirel bir eylem olduğuna yaptığı vurgu ile fiziksel ve anlamsal bir temsiliyet üretiminin örneğini oluşturmaktadır.

Kara kutu probleminin kuramsal bir bakış açısı ile mimari tasarım stüdyo örnekleri üzerinden ortaya konduğu bu çalışma, bir küp'ün tüm hallerinin/durumlarının anlamsal ve biçimsel olarak temsil edilmesini konu edinmektedir. Bu yönüyle çalışma, önerilebilecek sonsuz tasarım ihtimalinden yaratıcı bir kesit sunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Mimarlık, Tasarım, Temsiliyet, Eleştiri, Kara Kutu.

DIGITAL CARICATURES AS ADVERTISING TOOL: YTU TECHNOLOGY TRANSFER OFFICE AND NNZ WEB SITE SAMPLES[319]

ABSTRACT

Years of 2000's can be defined as "IT century". In this IT century, it is seen that digitalization creates new concepts and approaches and it even affects our daily lives. Changes have seen on different areas of art both on style and contentment with digitization. Content analysis is used as research method which is a common method in social sciences and related caricature samples are evaluated by this way. The purpose of this study is to underline digitization, investigate its effects on caricature and use original digital caricatures for the benefits of two organizations. In this paper, digital

318 Yrd. Doç. Dr. Serap DURMUŞ ÖZTÜRK, KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, serappaa@gmail.com
319 Arş. Gör. Bahadir Ucan, YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, bucan@yildiz.edu.tr

caricatures are applied to Yildiz Techinical University Technology Transfer Office and NNZ Website as advertising materials compatible with their aims and visions.

Key words: Caricature, art, social sciences, digitization.

HATTAT AHMED ŞEMSEDDİN KARAHİSARÎ VE TİPOGRAFİK KALİGRAFİ SANATINDAKİ YERİ[320]

ÖZET

Hat sanatında Anadolu'nun yedi büyük üstadından biri kabul edilen Ahmed Şemseddin Karahisarî, dünyaca ünlü, ekol sahibi bir hattat olup kendi çağında "Hattın Güneşi" diye anılmış bir sanatçıdır.

1469 yılında Afyonkarahisar'da doğmuş olan Karahisarî, kaynaklarda belirtildiğine göre, tasavvuf ahlâkının canlı bir örneği, dünyaya fazla değer vermeyen, mütevazı ve sade bir hayat yaşayan, şiirde olduğu kadar terzilik mesleğinde de hüner sahibi bir sanatkârdır.

Onun bilinmeyen en önemli yanı ise sanat tarihimizdeki ilk grafik üstadı olmasıdır. Hat sanatının temel yazı üslûpları olan "Aklâm-ı Sitte"yi çok iyi bilen sanatçı, kendi adıyla anılan Karahisarî ekolünü ortaya koymuş, geliştirdiği stil "Yâkût-i Rûm" diye anılmıştır. Yâkût tavrı, onun harf ve kelimelere kazandırdığı biçim, oran, istif ve farklı sayfa tasarımlarıyla en güzel şekline ulaşmıştır. Yaptığı yeniliklerle pek çok sanatçıyı çevresine toplamış, büyük bir ustalık ve itina ile düzenlediği celî sülüs, muhakkak, müsennâ ve müselsel kompozisyonlar hattatlara örnek olmuştur. Sürekli yeni kompozisyon ve yeni biçimler arayan Karahisarî, bir tezhipçi titizliğiyle, altın mürekkeple yazdığı harflerin etrafını siyah mürekkeple, siyah mürekkeple yazdığı harfleri altın mürekkeple süsleyerek yazıya farklı bir estetik boyut ve grafik güzellik kazandırmıştır.

Karahisarî, aklâm-ı sittede mushaf, en'âm, dua mecmuası ve murakka olarak pek çok eser vermiştir. En önemli eseri, Muhteşem Yüzyıl'ın Muhteşem Hükümdarı Kanunî Sultan Süleyman için yazdığı Topkapı Sarayı Hırka-i Saadet Dairesi'nde bulunan 41 x 62 cm. boyutundaki muhteşem Mushaf-ı Şerîf'tir. Afyonkarahisar Müzesi'ndeki 20 x 28 cm. boyutlarında, 941 (1534) tarihli, ketebeli, Sülüs Hurufat Meşk Murakka ise Karahisarî'nin günümüze ulaşmış güzel eserlerindendir.

Bu bildiride, Hattat Ahmed Şemseddin Karahisarî'nin hayatı ve hat sanatındaki yeri ele alınmakta, ağırlıklı olarak Karahisarî'nin Murakka çalışması tipografik ve kaligrafik açıdan değerlendirilmektedir.

Anahtar kelimeler: Hat sanatı, Hattat Karahisari, Mushaf-ı Şerîf, Muhteşem Yüzyıl, Hurufat Meşk Murakka.

320 Doç. Dr. İsmail HAKKI NAKİLCİOĞLU, AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ, inakilci@yahoo.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ÇAĞDAŞ TEKNOLOJİNİN RESİM SANATINA ETKİLERİ: ESER ÜZERİNE İNCELEME[321]

ÖZET

20. yy' da gelişen teknoloji ile sanat da değişime uğramış, yeni malzemeler, teknikler, yeni akımlar oluşmuş ve sanat artık farklı biçimlerle karşımıza çıkmaya başlamıştır. Teknolojinin gelişmesi sanatçıların kendilerini daha özgür ifade edebilmelerini sağlamıştır. Bu özgürleşme ile; ekspresyonizm, kübizm, abstre ekspresyonizm, op art ve pop art gibi bu yüzyıla ait bazı sanat akımları oluşmuştur. Bu sanat akımları, resim sanatının dijital sanata geçişinin başlangıcı olarak kabul edilebilir. Geçmiş dönemlerdeki estetik kaygılar yerini başka arayışlara bırakmıştır. Özellikle bilgisayar ortamında oluşan resimler sanat alanına yeni yorumlar kazandırmıştır.

Resim yapmak insan aklının, yeteneğinin, yaratıcı gücünün somut verileridir. Bir ressam fırçasını eline alıp tuvalin karşısına geçtiğinde; duygu ve düşüncelerini tuvale aktarırken resmin bitimine kadar büyük bir haz ve heyecanla görselleştirir. Görmek, hissetmek, dokunmak ve sonsuzluğa giden yola girmek... Bilgisayar da sonsuzluğa giden bir yol; önemli olan görsel sanat oluşumunda estetik kaygının resim sanatındaki kadar etkili kullanımıdır. Gelişen çağdaş teknoloji bu anlamda resim sanatını etkilemiş ve artık tuvallere yapılan resimlerin, kullanılan boyaların yerini dijital çalışma alanları ve fırçalar almıştır. Teknoloji, sanatçıya yeni ifade biçimleri sunmuş ve bununla birlikte izleyicinin algısını değiştirmiş, fotoğraf ve grafik gibi yeni sanat dallarının oluşumuna katkıda bulunmuştur. Bu çalışmada ünlü bir ressam ve bir dijital sanatçının eseri ele alınarak çağdaş teknolojinin resim sanatına etkileri ve dijital sanatla resim sanatı arasındaki farklılıklar eser incelemesiyle ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, resim, sanat, dijital sanat.

SAHNE TASARIMI VE DİĞER SANAT DALLARININ İLİŞKİSİ[322]

ÖZET

Sahne tasarımı özellikle sahnelenecek dramatik metinin sahne üzerinde mekânsal çözümlemelerin yanında mekâna uyumlu her türlü araştırmanın yapıldığı alandır. Bu nedenle sadece sanatsal çözümlemeleri değil aynı zamanda mekânın matematiğini de içerir. Sahne tasarımcıları için en doğru tabir" on parmağında on marifet" dir ama arifetli olmak görsel tasarımı hazırlamak için yeterli midir sorusu aklımıza gelebilir. Hiçbir marifet bilgiyle yol almazsa istenilen sonuç elde edilemez. Bu nedenle 1920'lerden itibaren özellikle sahne tasarımı diğer dalları kapsayan bir bütün olarak eğitim sürecine dahil olmuştur. Bu tarihlerden önce ki süreçlerde kimi zaman ressamlar kimi zaman heykeltıraşlar tarafından sahne tasarımı yapılmaktadır. Ancak kabul görmelerinin nedeni; yetenekleri yanında o dönemin sanatçılarının disiplinler arası çalışmalara imza attıkları da göz ardı edilmemelidir.

321 Öğr. Gör. Seda PİŞKİN, BEYKENT ÜNİVERSİTESİ, sedapiskin@beykent.edu.tr

322 Yrd. Doç. Dr. Melahat ÇEVİK, VAN YÜZÜNCÜYIL ÜNİVERSİTESİ, melahat_cvk@mynet.com

Dramatizasyon ve sahne tasarımı yaşamdan bir kesit almakla beraber; yaşamın irdelenecek birebir kopyası, kimi zaman olması gereken bu çözümlemenin içinde oluşur. Bu nedenle tarihsel bir metin üzerinde çalışılmış olsa dahi amacı günü aydınlatmaktır. Bir laboratuvar gibi yaşamdan sancılı bir kesit alıp onu neşter altında incelemeyi hedefler, kimi zaman bu kesit gülmeceyle donatılır.

Böyle bir dramatik metnin sahnelemesinde aslolan nedir? Sorusu her zaman bu alanla uğraşan sahne tasarımı, metin yazarı ve oyuncu ekseninde sorgulanır. Bu ekip arasında sağlıklı bir işbölümü yönetmenin talebi doğrultusunda gerçekleşmektedir. Ancak eğer sorgulanacak olan başarı ise sunum sonunda seyirci tepkisiyle neticelenir. Öyleyse bu birliktelikte reddedilecek hiçbir unsur yoktur. Görsel tasarım sahnede perde açıldığında seyirciyle ilk iletişimi sağlayan unsurdur. Eğer fiziksel aksiyonu yüksek bir sahneleme ise mekânsal özeliklerden ziyade ışık çözümlemeleri daha yoğun kullanılmaktadır.

SINIRIN ESTETİK NESNELERİ: ŞANLIURFA'DA TARİHİ KAPI TOKMAKLARI VE HALKALARI[323]

ÖZET

Şanlıurfa'da toplumsal yaşamda hareket mekanizmasını oluşturan insanların günlük deneyimlerinin araçlarından iki tanesi olan kapı tokmakları ve halkaları geleneksel mimarinin vazgeçilmez ilgi nesnelerindendir. Basit anlamda kapı tokmakları bugünkü otomatik kapı zilleriyle aynı işleve sahiptir. Kapı halkaları ise, kapının açılıp kapatılmasına yardımcı olmak için tasarlanmıştır. Bu işlevlerinin yanı sıra estetik bir kaygı ile oluşturulmuş çeşitli biçimleriyle kapıların süsleme kompozisyonlarına katkı sağlayan kapı tokmakları ve halkaları aynı zamanda yapımda ve süslemede Anadolu maden sanatının en dikkate değer örneklerini yansıtması bakımından da önemlilerdir. Dolayısıyla maddi gerçeklikleri üzerinden bu ilgi nesneleri genel olarak Anadolu medeniyetleri ve kültürüne dair estetik bir okumayı mümkün kılmaktadır. Öte yandan bu estetik kavramı, sadece sanatsal bir duyarlık ve algı ile ilgili değildir. Tasarım sürecinde biçim ve içerik sorgulanırken, günlük olanın deneyini sunan söz konusu nesnelerin tercih edilmesi kitlelerin davranışında örtük bir boyutu da ortaya çıkarmaktadır. Bu boyut ise artık bu nesneler üzerinden politik, psikolojik, sosyo-kültürel ve ekonomik okumaların ve hesaplaşmaların yapıldığı bir boyuttur. Buna göre milli hafızanın taşıyıcıları olan kapı tokmakları ve halkaları işlevsel ve estetik bir nesne olmasının ötesinde aynı zamanda bir statü simgesi, bir kimlik ve cinsiyet nesnesi, bir ilişki ve iletişim stratejisi olarak bilgiselleştirilebilmektedir. Ancak üzerinde toplumsal yaşama dair taşıdığı pek çok verili kod ile kültürün bilgi nesneleri haline gelse de Şanlıurfa'da kapı tokmakları ve halkaları ile ilgili çalışmaların günümüzde oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Bu farkındalıktan hareketle, çalışmada Şanlıurfa'da geleneksel kültürün bilgi nesnesi haline gelen kapı tokmaklarının ve halkalarının zengin içeriği ve

323 Yrd. Doç. Dr. Yeliz SELVİ, HARRAN ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ, yelizselvi83@gmail.com
Arş. Gör. Yahya MELİKOĞLU, HARRAN ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ, ymelikoglu2@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

imgelem gücüne dikkat çekilerek siyasal, ekonomik, psikolojik ve sosyo-kültürel anlamları üzerinden estetik ve kültür üzerine kuramsal bir çözümleme yapılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şanlıurfa, kapı tokmakları, kapı halkaları, kültür, estetik, sanat.

MOĞOL KAĞANI OLCAYTU HAN'IN MARDİN MÜZESİNDE BULUNAN BİR SİKKESİNDE ŞİA PROPAGANDASI[324]

ÖZET

Bu makalede, Mardin Müzesi'nde yaptığımız araştırma da karşılaştığımız iki sikke ele alınmıştır. Biri gümüş, diğeri bakır olmak üzere iki farklı madenden imâl edilmiş sikkelerin yazıtları okunduğunda, bunların Moğol Kağanı Olcaytu Han'a ait oldukları anlaşılmıştır. Bu yazıtların, Olcaytu Han'ın yaşamına dair bilgiler veren dönem kaynaklarında ki anlatımlarla da paralellik arz ettiği görülmüştür. Dönem kaynakları Olcaytu Han'ın Müslüman olma sürecini ayrıntılı ele almışlardır. Bu bağlamda ilk tanıttığımız 704 / 1304 tarihli gümüş sikke Olcaytu Han'ın Müslüman oluşundan sonra basılmıştır. Ve bu sikkede Raşid halifenin (4 halife) isimleri anılmış, onlara selam edilmiş, böylece Ehl-i Sünnet (Sünnî) bir tavır ortaya konulmuştur. Fakat Olcaytu Han'ın renkli dini hayatı içinde bu Sünnî anlayışı çok uzun sürmemiş, çok yakın bir zamanda Şiî mezhebini tercih serüveni başlamıştır.

İkinci tanıttığımız bakır sikke, Olcaytu Han'ın Şiî olduktan sonra ki uygulamalarının ipuçlarını taşımaktadır. Olcaytu Han bu sikke üzerine yazdırdığı "Aliyyenveliyullah" ibaresiyle, sikkeyi adeta bir Şiî propaganda malzemesine dönüştürmüştür. Dahası dönem kaynakları, Olcaytu Han'ın sadece paralara Aliyyenveliyullah yazdırmakla yetinmeyip, hâkim olduğu beldelerde dört bir tarafa gönderdiği fermanlarla Ezana "Hayye ale'l-Hayrü'l Amel" ibaresini eklenmesini emrettiğini, sikkelerin üzerinden sahabenin adını çıkartarak, 12 Şiî imamının isimlerini yazdırdığını da nakletmektedir.

Konu ayrıntılı incelendiğinde, Olcaytu Han'ın hanedan gücünü bir Şiî propagandasına dönüştürme hedefinin temelinde -kendi mezhebi evrilişi gibi- tebâsının da değişmesini arzulaması yattığı görülmektedir. Fakat Moğollar ekseriyeti Sünnî olan bir tebâya sahiptiler ve bu gibi eylemler halk tarafından üzerlerinde iktidar baskısı olarak algılanmıştır. Hatta bu mezhep değişikliğine zorlama sonucunda halk Bağdat ve Şiraz gibi önemli merkezlerde, sert direnişle karşılık vermiştir.

324 Yrd. Doç. Dr. Ramazan UYKUR, CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ, reuykur@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

YENİ AKROPOL MÜZESİ İÇİN BİR OKUMA ÖNERİSİ[325]

ÖZET

Bu çalışmanın konusu, dil ve mimarlık arasındaki ilişkiye yeni bir boyut kazandırmayı esas almaktadır. Söz konusu boyut, mimarlığın dili ve temsiliyet arasındaki ilişkinin sorgulanması yoluyla ve Atina'da yer alan Yeni Akropol Müzesi örneği üzerinden ortaya konmaktadır. Mimarlık, var olduğu ve olacağı süre boyunca çeşitli temsiliyet biçimlerinde vücut bulmuştur. Bu temsiller, bilimsel ve teknolojik devrimler yoluyla evirilip çeşitlenmekte, çeşitli kuramsal yaklaşımlar yoluyla da yeniden gündeme getirilmektedir.

Dil, insanın duygularını, düşüncelerini, isteklerini açığa vurmasına ve yaşamını sürdürebilmesine olanak sağlarken, mimarlıkta dil yeniden yorumlama ve yorumlanma yoluyla temsil edilmektedir. Mimarlıkta bir temsiliyet meselesi olarak dil ise, hem biçimsel hem de anlamsal referanslar içeren bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır.

Mimarlık-dil-temsiliyet arasındaki ilişki üzerinden kurgulanan ve Atina Akropol Müzesi için bir yeniden okuma önerisi olarak geliştirilen çalışmanın modeli; Prolog, Monolog, Diyalog ve Epilog dörtlüsü bağlamında ele alınmıştır. Prolog, mimarlık ve temsil arasında kurulan olası ilişkileri açıklarken, mimarlıkta yeniden okuma konusunu gündeme getirmektedir. Monolog, yeniden okuma örneği olarak seçilen Yeni Akropol Müzesi'nin tarihsel süreci boyunca ele alınış biçimlerini ve tanıtımını esas almaktadır. Diyalog, Yeni Akropol Müzesi'nin temsiliyet dilini bir kitap ve onun alt başlıkları yoluyla ortaya koymaktadır. Concrete (Beton) adlı bu kitap, malzeme ve mimarlık arasındaki ilişkiyi hem yapısal hem de anlamsal referanslarla açıklarken; beton ile inşa edilmiş yapı örneklerini çeşitli başlıklar (biçim, doku, bitişiklik/yan yana olma, peyzaj, ışık, kitle, varlık/varoluş, ölçek) altında sınıflandırmaktadır. Yeni Akropol Müzesi bu başlıklar üzerinden okunarak, temsil edilme biçimine çeşitli açılımlar getirilmektedir. Epilog ise, temsiliyet dili ve bina okuma arasındaki ilişkinin çeşitlenmesi üzerine değerlendirmelere yer vermektedir.

Sonuç olarak, önerilen dörtlü model ile bir bina okuması gerçekleştirilmiştir. Mimarlıkta bina okumalarının veya binaları analiz etmenin türlü şekillerde olabileceğine dikkat çekmek isteyen bu çalışma; kesin ve genel geçer bir okuma biçimi ortaya koymaktansa, anlamın çoğalmasına hizmet eden bir yeniden okumayı önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Mimarlık, Dil, Temsiliyet, Yeniden Okuma, Yeni Akropol Müzesi

325 Yrd. Doç. Dr. Serap DURMUŞ ÖZTÜRK, KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, serappaa@gmail.com
Arş. Gör. Melis YAZICI, ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ, mlsyzc@hotmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES
18-24 September, 2017 Malaga/Spain
ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

BALKANLARDAN ANADOLU'YA MÜSLÜMAN-ORTODOKS/OSMANLI-SIRP İTTİFAKI (1389-1402)[326]

ÖZET

1389'da Sırp knezi Lazar'ın başını çektiği müttefik ordusu karşısında galip olan ancak bir Sırplı tarafından yaralandıktan sonra ölüm karşısında mağlup olan I. Murad'ın irtihali, hükümdar babalar için nihayetin, varis oğullar içinse bidayetin habercisi olmuştur. I. Murad'ın ölümü üzerine savaşta esir edilen Lazar'ın idam edilmesiyle hasım iki babanın devri biterek doğu-batı istikametinde ortak düşmanlara karşı ittifak eden hısım iki oğlun devri başlamıştır.

Tahta geçer geçmez Lazar'ın varisi Stephan Lazareviç ile bir antlaşma yapan I. Bayezid, hem kendisi Anadolu'da iken Osmanlı topraklarına saldırma tehlikesi bulunan Macarları engelleyecek hem de Anadolu seferi için ordusunu destekleyecek bir gücü yanına alarak katmerli bir siyasî fayda sağlamıştır. Lazareviç de hem dinî ve siyasî bağlamda yayılmacı bir politika takip eden Katolik Macar tehlikesine karşı Ortodoks Sırpları koruyacak hem de kendisini tahtta bırakacak bir müttefik bularak bu ittifaktan ciddi faydalar elde etmiştir. Osmanlının vasalı olarak yıllık vergi vermeyi ve komuta ettiği Sırp askeriyle Osmanlı seferlerine katılmayı kabul eden Lazareviç, kız kardeşini de I. Bayezid'e eş olarak vererek bu ittifakı daha da pekiştirmiştir. Yapılan antlaşma ve kurulan akrabalık vasıtasıyla Osmanlının müttefiki olan Lazareviç, I. Bayezid'in vefatına kadar ona sadık kalmış ve seferlerine iştirak etmiştir. Bu bağlamda I. Bayezid'in yanında müttefikliğin hakkını vererek savaşan Sırp kuvvetleri Niğbolu'da galibiyeti, Ankara'da mağlubiyeti tatmış, Anadolu beylikleri üzerine düzenlenen seferlerde ise daha önemli ve etkin bir rol oynamışlardır. Zira Müslüman olan bu beylikler üzerine çoğunluğu kullardan ve Hıristiyan vasallardan oluşan ordularla gidilerek Osmanlının Anadolu'daki hâkimiyet sahası Fırat'a kadar uzanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Sırp, I. Bayezid, Stephan Lazareviç, Ortodoks.

İSTAHRÎ'DE MAGRİB(KUZEY AFRİKA) BAHSİ[327]

ÖZET

Ebu İshak İbrahim b. Muhammed İstahrî'nin hayatı hakkında detaylı bilgi yoktur. Coğrafya kitabında hal tercümesine rastlanmaz. İran'ın İstahr şehrindendir. Asya'nın çoğu bölgelerini Hint sınırına kadar İslâm ülkelerini ziyaret etmiştir. İbn Havkal'in eserinden 340/ 952 yılı civarında İstahrî'nin İbn Havkal ile görüşmüş ve onunla çağdaş olduğunu öğreniyoruz. Eseri hakkında daha önce Belhî'nin yazdığı eserin yeniden işlenerek meydana getirildiği şeklinde bir iddia bulunmaktadır. İbn Havkal ise kendisiyle görüştüğünde ona eserini teslim ederek, kendi kitabı üzerinde bir takım değişikliklerde bulunmasını istemiştir. Bu durumda onun X. asrın ilk yarısında hayatta olduğu ve muhtemelen de 340/ 952'den sonra vefat ettiğini söyleyebiliriz.

326 Yrd. Doç. Dr. Funda ACAR, ERCİYES ÜNİVERSİTESİ, fundad@erciyes.edu.tr
327 Prof. Dr. Murat AĞARI, KARABÜK ÜNİVERSİTESİ, muratagari@hotmail.com

İstahrî'nin bilinen ve günümüze ulaşan tek eseri *Mesâlikü'l-Memâlik*'tir. Eserini 20 başlığa ayırmıştır. Eserinin başında ana hatlarıyla bir Dünya tasavvuru oluşturan İstahrî, bu çerçeveyi şu şekilde verir: "İslâm ülkelerinin doğusunda Hint toprakları ve Fars denizi vardır. Batısında Rum ülkesi ve bu ülkeye bitişik olan İrmen, Lân, Rân, Serir, Hazar, Rus, Bulgâr, Sakâlibe ve Türklerden bir tâife bulunur. Kuzeyinde Çin ülkesi ile bu ülkeye bitişik Türk ülkeleri yer alır. Güneyinde Fars denizi mevcuttur. Rum ülkesinin doğusunda İslâm ülkeleri vardır. Batısında ve güneyinde Okyanus/ Muhît bulunur. Kuzeyi Çin topraklarına sınırdır. Türk ülkeleri ile Rum ülkesi arasında kalan Sakâlibe ile diğer milletleri Rum ülkesi içerisinde değerlendirdim. Çin ülkesinin doğusunda ve kuzeyinde Okyanus bulunur. Güneyinde İslâm ülkeleri ve Hind toprakları, batısında Okyanus vardır. Yecüc ve Mecüc ülkesi ile onun arka taraflarını bu ülke ile Okyanus arasında değerlendirdim. Hind ülkesinin doğusunda Fars denizi, batısında ve güneyinde İslâm ülkeleri, kuzeyinde Çin ülkesi vardır. İşte buralar zikrettiğim ülkelerin sınırlarıdır."

Bu ana Giriş'ten sonra İstahrî, bölgeleri anlatmaya başlar. Biz bu bildiride, Magrib diyarı hakkında verdiği bilgilerden bahsedeceğiz.

Anahtar Kelimeler: İstahrî, Magrib, Mesâlikü'l-Memâlik, Coğrafya, Kuzey Afrika

EVLİYA ÇELEBİ SEYAHATNAMESİNE GÖRE MISIR'DAKİ MEDRESE VE TEKKELER[328]

ÖZET

Bu tebliğde XVII. yüzyıl Osmanlı döneminin önemli seyyahlarından dünyaca meşhur Evliya Çelebi'nin Seyahatname adlı eserinde Mısır'daki Medrese ve Tekkeler ele alınarak değerlendirilecektir. Evliya Çelebi elli yılı kapsayan yani yarım asrı içerisine alan bir zaman diliminde gezdiği yerlerdeki toplumların yaşam düzenini ve özelliklerini yansıtan gözlemler yapmıştır. Evliya bütün gezilerinde gördüğü şehirlerin tarihi, mübarek makamları, camii, kilise, havra, medrese, mescit, türbe, tekke, imaret, hastane, konak, kervansaray, sebilhane ve hamamlara varıncaya kadar pek çok konuda şehrin sosyal kurumları hakkında geniş bilgiler vermiştir. Bu geziler yalnız gözlemlere dayalı aktarmaları, anlatıları içermez, araştırmacılara da önemli inceleme ve yorumlama imkânı da vermektedir. Evliya 1671 yılından itibaren Rodos üzerinden Mısır, Sudan ve Habeşistan'a kadar genişlettiği bir hac yolculuğuna çıkmış ve Mısır'da yaklaşık on yıl kalmıştır. 1682'de Mısır'dan dönerken yolda ya da İstanbul'da öldüğü sanılmaktadır.

Evliya Çelebi (1611-1682), sahasında tek yerli kaynak durumunda olan seyahatnamesinde Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarında gezip gördüğü pek çok yer gibi Mısır ve çevresini de gezip görmüş, günümüze kendi üslubuyla o günkü dinî ve sosyal hayatı anlatan mühim bilgiler vererek şehir ve kutsal mekânlar açısından önemli tasvirler yapmıştır. Tebliğ, seyahatnameden

328 Prof. Dr. Davut KILIÇ, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, dkilic40@gmail.com

hareketle Mısır'daki medrese ve tekkelerde yaşanan dinî ve sosyal hayatın değerlendirmesini konu edinmektedir.

Anahtar Kelimeler: Evliya Çelebi, Seyahatname, Mısır, Osmanlı, Medrese, Tekke, Tarih.

ŞAH TAHMASB DÖNEMİNDE İRAN-HİNDİSTAN İLİŞKİLERİ[329]

ÖZET

1504 yılında Hindistan'da Timur neslinden Babür'ün kurduğu Babür İmparatorluğu ve 1501 yılında Ak Koyunlu mirası üzerine Türkmen aşiretlerinin desteğini alarak İsmail Mirza tarafından kurulan Safevi Devleti arasında ilişkiler çoğunlukla müttefiklik şeklinde devam etmişti. Şah İsmail ile Babür arasındaki ilişki Şah İsmail'in Babür'ü Şiileştirme politikası gütmesi, Sünnilere kötü davranması ve Gecduvan yenilgisi ile sekteye uğramış; Şah Tahmasb'ın iktidarında (1524-1576) ise Babür ile sadece mektup diplomasisi uygulanmıştı..

Babür'ün ölümünden sonra tahta çıkan oğlu Hümayun (1530-1555), Afgan kavimlerini birleştiren Sultan Mahmut Ludi'nin girişimleri ve Afgan kabilelerinin reisi Şir Şah tarafından tehdit ediliyordu. Şir Şah'la karşı karşıya gelen Hümayun mücadeleler sonucu topraklarındaki üstünlüğü kaybederek topraklarından kaçmak zorunda kalmış ve Şii Safevi Devleti'nin desteğini almak için harekete geçmiştir. Safevilere sığınan Hümayun, Safevi Devleti'nin desteğini alabilmenin tek yolunu Şiiliği kabul etmek olduğu bildiğinden dolayı bu doğrultuda hareket ederek, Şah Tahmasb'ın yardımlarını görmüştür. Şiiliği kabul etmek zorunda kalan Hümayun, Kandahar'ı aldıktan sonra da şehri ve hazinelerini Şah Tahmasb'a teslim edeceğine dair söz vermişti. On beş yıl boyunca topraklarından ayrı kalan Hümayun, arkasındaki güçle 1555 yılında Hindistan'a geri dönerek ikinci kez Babür İmparatorluğunun bu topraklara hâkim olmasını sağlamıştır.

Hümayun'un ölümünden sonra Babürlüler tahtına geçen Ekber Şah zamanında da mektup diplomasisi egemen olmuştur. Kandahar'ın Şah Tahmasb tarafından alınmasından dolayı bu diplomasi genellikle tek taraflı olup Ekber Şah dostluk girişimlerine cevap vermemeyi tercih etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Safevî Devleti, Babür İmparatorluğu, Şah Tahmasb, Hümayun, Ekber Şah, Babür

329 Arş. Gör. Dr. Eralp ERDOĞAN, NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ, eralperdogan@hotmail.com.
Dr. Tuba KALKAN, İÇİŞLERİ BAKANLIĞI, DIŞİLİŞKİLER VE AB DAİRESİ BAŞKANLIĞI, tubatombuloglu@hotmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

OSMANLI DEVLETİ'NDE SÜRYANİ KİLİSESİ VE SÜRYANİLERİN İDARESİ[330]

ÖZET

Osmanlı Devleti'nde Süryaniler, idarî olarak Ermeni Patrikhanesi'ne bağlı bulunmaktaydılar. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethi sonrası teşkilatlandırılan "Millet Sistemi"nde gayrimüslim milletler olarak sadece Rumlar, Ermeniler ve Yahudiler kabul edilmekteydiler. Rumlar ve Ermeniler dışındaki diğer Hristiyan gruplar, idarî olarak Rum veya Ermeni Patrikhanesi'ne bağlanmışlardı. Süryaniler, Ermeni Patrikhanesi'nin sorumluluğunda olan gruplardandılar. Bu idarî yapı 19. yüzyıla kadar devam edecek, bu yüzyıldan itibaren klasik millet sistemi değişime uğramaya başlayacaktı. Devlet, Rum – Ermeni ve Yahudiler dışındaki bazı Hristiyan toplulukları da ayrı birer millet olarak tanımaya ve mevcut "milletler"e önceki dönemlerden farklı olarak anayasal bazı haklar vermeye başlayacaktı. Süryaniler bu dönemde böyle bir hak elde etmeyi başaramamışlar ancak 19. yüzyıl ortalarında devletle ilişkilerini doğrudan kendileri yürütmek üzere İstanbul'da kendilerine ait bir temsilcilik açmışlardı. Süryanilerin bu temsilcilik aracılığıyla devletle olan işlerini doğrudan kendilerinin sürdürmesi, Ermeni Patrikhanesi ve Ermeni milleti ile çeşitli problemler yaşamalara neden olacak ve devam eden süreç bu anlamda Ermeni – Süryani çekişmelerine sahne olacaktı. Süryaniler Osmanlı Devleti içinde yaşayan diğer gayrimüslim milletler gibi resmî statüde kendi adlarıyla ayrı bir "millet" olarak tanınma hakkını resmi olarak ancak 1914 yılında elde edebilmişlerdi. Bu tarihte yürürlüğe konulan "Süryani Kadim Patrikhane Nizamnamesi" ile Süryani Milleti; Rum, Ermeni ve Yahudi milletlerinin 19. yüzyıl sonlarında yürürlüğe girmiş olan nizamnameler ile kazandıkları anayasal hakları, onlardan yaklaşık 50 yıl sonra almış oluyordu. Bu tebliğde Süryani milletinin Osmanlı idaresinde yaşadığı idarî süreç, Ermeni Patrikhanesi'ne bağlı olmalarının Süryaniler açısından olumsuz etkileri, Ermeni Patrikhanesi'nden ayrılma çabaları ve bu çabalar sırasında yaşanan Ermeni – Süryani çekişmeleri ile 1914 yılında çıkarılan nizamname ile elde ettikleri statü incelenecektir. Nizamnamenin içeriği ve maddeleri hakkında ayrıntılı açıklamalar yapılarak, diğer gayrimüslim milletlerin nizamnameleri ile arasındaki benzerlik ve farklılıklar vurgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Millet Sistemi, Süryaniler, Ermeni Patrikhanesi, Birinci Dünya Savaşı

330 Yrd. Doç. Dr. Ramazan ERHAN GÜLLÜ, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, r_erhangullu@yahoo.com.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

TARİHİ BİR TOPLUMSAL HAREKETİN ANATOMİSİ: İZMİR'İN İŞGALİNE KARŞI BAŞLATILAN PROTESTO MİTİNGLERİ[331]

ÖZET

İzmir'in işgali, Milli Mücadele tarihinde ayrı bir yeri olan ve Türk Kurtuluş Savaşı'nın dönüm noktalarından birini teşkil eden önemli bir olaydır. Nitekim Mondros Mütarekesi'nden sonra başlayan işgaller içinde Türk milletinin en çok tepki gösterdiği hadise İzmir'in işgali olmuştur. İzmir'in işgalinin ardından aydınlar ve geniş halk kesimleri işin ciddiyetinin farkına varmışlar ve bağımsızlığa ulaşacak en emin yolda ilerlemek üzere bir arayış içerisine girmişlerdir. Dolayısıyla Kurtuluş Savaşı'nda milletin direnme gücünü harekete geçiren, İzmir'in 15 Mayıs 1919'da Yunanlılar tarafından işgalidir denilebilir. Bu işgal üzerine gerçekleşen büyük uyanışta kuşkusuz gençlerin önemli bir payı olduğu hatta gençlerin direnişin ön saflarında yer aldığı görülmektedir.

Tarihi belleklerimize kazınan bu olay, Türk milletinin canı pahasına yurduna sahip çıkacağının açık göstergesiydi. Nitekim öyle de olmuştu. İzmir'in işgali, bütün yurtta tepki ile karşılanmıştı. Çünkü alınan ilk haberlerden, facianın boyutları açıkça anlaşılıyordu. Şimdiye kadar yapılan işgallerden hiçbirinde bu ölçüde kan dökülmemiş, halka bu denli eza ve cefa yapılmamıştı. Ayrıca işgalin İzmir ile sınırlı kalmayacağından korkuluyor ve hatta bunun ilhaka dönüştürülmesi ihtimali korkuları daha da arttırıyordu. Bu sebeple Batı Anadolu'daki şehir ve kasabalardan başlamak üzere, ülkenin hemen her tarafında mitingler düzenlenmiş, bu mitinglerde nutuklar söylenmiş ve ilgili makamlara işgali protesto eden telgraflar çekilmişti.

Protesto mitinglerinin en kapsamlısı ve görkemlisi, aynı facianın tehdidi altında bulunan İstanbul'da gerçekleştirilmişti. Dönemin meşhur yazarları ve hatiplerinin de katıldığı, geniş kitlelerin de takip ettiği bu mitinglerde özellikle İstanbul Darülfünûn'u son derece etkin bir rol üstlenmiştir. İstanbul mitingleri özelinde tasarlanan bu çalışmada; söz konusu mitinglerin bir toplumsal hareket olduğu varsayılmaktadır. Bunu doğrulamak için de; Smelser'ın toplumsal hareketlerin gerçekleşmesine ilişkin öne sürdüğü kriterler ışığında mitinglerin analizi gerçekleştirilecektir. Böylece¸ 1970'lerle birlikte literatüre yerleşen yeni toplumsal hareketlerin konu ve kavramlarının, 1919 yılında gerçekleştirilen bu kapsamlı mitinglerle eşleştirilmesi ortaya konulacaktır. İnceleme sonucunda mitinglerin bir toplumsal hareketin ortaya çıkmasına ilişkin kriterleri sağladığı ve bu anlamda bir toplumsal hareket olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İzmir'in işgali, protesto mitingleri, İstanbul, toplumsal hareket.

331 Doç. Dr. Gülcan IŞIK, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, gulcankarakaya@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

BİR EĞİTİM GÖNÜLLÜLERİ KURUMU: REHBER-İ TEAVÜN CEMİYET-İ HAYRİYESİ[332]

ÖZET

24 Temmuz 1908 tarihinde İkinci Meşrutiyetin ilan edilmesiyle birlikte Osmanlı Devleti'nde cemiyetlerin sayısında ciddi bir artış gerçekleşmiştir. Giderek toplumsal yaşamın vazgeçilmez bir parçası haline gelen bu cemiyetlerin önemli bir kısmını sosyal yardım, yoksullukla mücadele ve toplumsal refah için çalışan cemiyetler oluşturmaktadır. Yine bu cemiyetler arasında eğitim alanında faaliyet göstermeyi amaçlayan cemiyetler de yer almıştır. İkinci Meşrutiyetle birlikte sayıları artan cemiyetler, 16 Ağustos 1909 tarihli Cemiyetler Kanunu'yla meşruiyet kazanmış ve 21 Ağustos 1909 tarihinde Kanun-i Esasi'ye eklenen 120. madde ile de cemiyet kurma hak ve özgürlüğü anayasal güvence altına alınmıştır. Bu çalışmada, İstanbul'da 14 Kasım 1910 tarihinde fakir ve kimsesiz çocukların eğitimi yararına kurulmuş cemiyetlerden biri olan Rehber-i Teavün Cemiyeti ayrıntılı olarak ele alınacaktır. Zira bu Cemiyet'in hedefleri, dönemin benzeri sosyal yardım kuruluşlarının hizmet anlayışları ve topluma katkılarının anlaşılması bağlamında önemlidir. Başbakanlık Osmanlı Arşivi belgeleri ile Rehber-i Teavün Cemiyeti'nin Nizamnamesinden yararlanılarak hazırlanan çalışmada, bu cemiyetin kurucuları ve amaçları detaylı olarak ortaya konularak bu bilgiler ışığında dönemin değişen sosyal yardım anlayışı değerlendirilecektir.

XVIII. YÜZYIL, LEVNÎ " SURNÂME" MİNYATÜRLERİNDE GÖRÜLEN MÜZİK ALETLERİ [333]

ÖZET

Türk kültür ve sanat tarihi içinde Osmanlı dönemi Türk musiki Kültürünün çok yönlü olarak gelişimini sürdürdüğü ve izlerini, kültürün diğer unsurları üzerinde de bıraktığı önemli bir dönem olmuştur. İz bırakılan kültür unsurlarından biri de minyatürlü eserlerdir.

Osmanlı döneminde en ileri fikir ve sanat adamlarını toplayan, besleyen ve barındıran hep saray ve çevresi olmuştur. Nakkaşlar dönemin hadiselerini yansıtan minyatürleri hazırlarken şahit oldukları olaylara kendi gözlem güclerini ve yaratıcılıklarını da ilave ederek sahneleri en gerçekçi biçimiyle yansıtmaya çalışmışlardır.

Osmanlı kültür ve sanatında önemli bir yer tutan müziğin işitsel boyutunun yanında minyatürlerle anlatımında Osmanlı kent toplumunun kılık kıyafet, yaşam tarzı, eğlence anlayışı, Padişah'ın ordusunun savaşa gidişini tasvir eden minyatürlerdeki çalgıların bulunduğu sahnelerin Levni minyatürlerinde gerçekçi bir anlayışla aktarıldığı görülür.

Çalgılar arasında kanun, tanbur ve udda görülen çok küçük bazı değişikliklerin dışında, çalgılar, yüzyıllar boyunca hemen hemen hiç

332 Yrd. Doç. Dr. Yeliz USTA, RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ, usta.yeliz@erdogan.edu.tr

333 Prof. Dr. Ayşe ÜSTÜN, SAKARYA ÜNİVERSİTESİ, austun@sakarya.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

değişikliğe uğramamıştır. Bütün bu süre boyunca, herhangi bir konuda yetersizliği görülen çalgılar terk edilmiş, yerine komşu ülkelerden veya folklordan alınmış başka çalgılar kullanılmıştır. Örneğin Lale Devrinde çalgı takımı musikar, çöğür(veya tambura), daire ve rebap gibi çalgılardan oluşurken; bir sonraki asırda III. Selim döneminde sine kemanı, tanbur, santur ve ney ön plana çıkmıştır.

Levnî tarafından resimlenmiş olan ve Vehbî tarafından kaleme alınan lll. Ahmet'in oğullarının sünnet düğünü şenliklerini anlatan "Surname" adlı minyatürlü yazmada, sünnet düğününün görkemli olması için, müzisyen arayışına gidilmiş, hanendebaşı Burnaz Çelebi seksen kadar güzel sesli hanende ve seçkin sazende toplayarak her gün Hasbahçe'de Yalı Köşkü kapısında onlar için hazırlanan yerde meşk ettirmiştir. Düğün şenlikleri sırasında kavuk ve kaftanları üzerine uzun üst giyen sazendeler, def mislâl, kemançe, ney, tanbur ya da bağlama, nakkare ve zurna gibi değişik aletler çalarken resm edilmiştir. Sünnet Alayı'nda nahılların ve şeker bahçelerinin yanında yürüyen bir grup da sipsi çalanlar idi. Yazmadaki minyatürler, kesitlerle verilmiş mimari biçimler ve üst üste dizilmiş figür gruplarına sahip kompozisyonlar içerir. Halkın ve davetlilerin önünden mesleklerini icra ederek geçen esnafın, hokkabazların, çengilerin, cambazların gösterilerini, gece ışıkla yapılan eğlenceleri, müzisyenleri, düğün dolayısıyla verilen ziyafetleri, düğünde gelen hediyeleri ve diğer eğlenceleri Levnî tarafından gerçeğe yakın bir şekilde 137 adet resimle betimlendiği görülür.

ORDADOĞU'DAKİ DARBELER - MISIR ÖRNEĞİ[334]

ÖZET

Ortadoğu XX. Yüzyılın başlarından itibaren büyük olaylara sahne oldu. I. Dünya Savaşı sonunda bölge parçalanarak sömürgeleştirildi. Bu uygulamalar bölgedeki sıkıntıları daha da arttırdı. II. Dünya Savaşı'na kadar bölgede; Siyonistlerin Yahudi Devleti kurma gayretleri, emperyal devletlerin burada daha fazla nüfuz elde etme mücadeleleri, bölge halklarının savaş sırasında vaat edilen bağımsız devletlerine kavuşma çabaları yaşanmıştır. Birbirinden tamamen farklı olan bu beklentiler, iki dünya savaşı arasında bölgedeki sıkıntıları daha da attırmıştır.

Ortadoğu ilk çağlardan beri ""Ön Asya, Batı Asya, Güneybatı Asya" gibi değişik adlarla anılmıştır. I. Dünya Savaşı'ndan sonra da bunlara "Yakın doğu ve Ortadoğu" deyimleri eklenmiştir. Ortadoğu'nun sınırlarının çizilmesinin zorluğu, bölgenin belirgin bir coğrafi birim olmamasından kaynaklanmaktadır. En dar bakış açısıyla Ortadoğu; Türkiye, İran, Mısır üçgeni ve bu üçgenin içinde kalan ülkeleri kapsar. En geniş bakış açısıyla Ortadoğu; Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarının birbirine yaklaştığı, Türkiye, İran, Mısır üçgenine komşu olan Müslüman ülkeleri, yani kabaca doğuda Afganistan ile batıda Kuzey Afrika, Sudan, Somali gibi bölgeleri içine alan sahadır. Zaman içinde Batı'nın

334 Öğr. Gör. Serkan GÜNDOĞDU, MUNZUR ÜNİVERSİTESİ, gserkang@gmail.com
Öğr. Gör. HANDAN BOYALI, MUNZUR ÜNİVERSİTESİ, handanboyali@gmail.com

bölgedeki çıkarları ve müdahalelerinin gelişmesiyle Ortadoğu tanımı değişikliklere uğramıştır. Ortadoğu; dünya ticaretine coğrafi konumu ve içinde bulunan Süveyş Kanalı, Basra Körfezi, Çanakkale-İstanbul Boğazları, Akdeniz Limanları gibi önemli suyolları ve onları birbirine bağlayan kara yolları ile yön verebilecek önemli bir bölgedir. Kısacası insanlık tarihinin ve uygarlığın adeta beşiği olan Ortadoğu, daha önceki asırlarda olduğu gibi, XX. yüzyılda da dünyanın en önemli bölgelerinden biri olma özelliğini sürdürmüştür. Ekonomik, politik ve askeri yönden Ortadoğu'yu bu kadar önemli yapan başka etkenler de vardır. Şöyle ki: Ortadoğu dünyanın en büyük petrol rezervlerine sahiptir. Buradaki petrollerin kaliteli ve maliyetinin ucuz olması, XX. yüzyıldan itibaren bölgenin öneminin en hayati cihetini teşkil etmiştir.

Mısır, 1882'den itibaren ülke yönetimini kontrol altına alan İngiltere'nin yönetiminde ve Muhammed Ali'nin reformlarının da bir sonucu olarak on dokuzuncu yüzyıl sonlarında Ortadoğu'nun en zengin merkezlerinden birisi haline gelmişti. Ülke bölgedeki en geniş ve zengin üretim merkezi olmasının yanı sıra etnik ve dinsel çeşitlilik bakımından da zengin bir sermaye sınıfına ev sahipliği yapmaktaydı. En geniş sermaye sınıfı *mutamassirun* adı verilen 'Mısırlılaşmış yabancılardı. Daha sonraki dönemlerde 'komprador burjuvazi' olarak görülecek olan *mutamassirun*'ların yanı sıra büyük toprak sahipleri de ekonomide ve daha sonra siyasette yerlerini almaya başlamaktaydı. Endüstriyel gelişmeye baktığımızda ise genel olarak İngiliz ve Fransız etkisini görmek mümkündür. Mısır 1922'de bağımsızlığını kazanmış olsa da ülke siyasetinde ve ekonomisinde İngiliz ve genel olarak Batılı devletlerin etkisi sürmeye devam etti. Bu etkiye rağmen milli kalkınma için çabalar da görülmeye başlamıştır. 1920'de Bank Mısır'ın kurulmasının ardından yerel sanayiyi geliştirecek ve yerel yatırımcılara yatırım olanakları sağlayacak kaynaklar sunulmaya başlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Darbe, Ortadoğu, Mısır.

ATATÜRK DÖNEMİNDE TRABZON-TEBRİZ TRANSİT YOLU ÜZERİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR (1923-1938)[335]

ÖZET

Osmanlı Devleti için ticari olarak önemli olan Trabzon Erzurum Tebriz yolu, zaman içerisinde farklı sebeplerle önemini kaybetmeye başlamıştır. Bu durumdan Osmanlı Devleti de İran da ciddi ekonomik zarar görmeye başlamıştır. Ancak art arda yaşanan savaşlar sebebiyle bu duruma mani olacak tedbirler alınamamıştır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti dönemiyle birlikte bu yol yeniden gündeme gelmiştir. İran halılarının Dünya pazarlarına naklinde İstanbul'un merkez olabilmesi için Gürbulak-Tebriz yolundan yapılan ticaretin düzenli yapılması gerekmektedir. Bu sebeple de Trabzon'dan İran'a ulaşan yolun canlandırılması ve Trabzon-Erzurum karayolu ve bu güzergâhta bir demiryolunun yapılması gerekmiştir. Bununla birlikte 1930'lu yılların Dünya siyasi şartları ve Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik durum, bu hususta istenilen sonuçların alınmasını engellemiştir. 1931 yılında Trabzon-

335 Doç. Dr. Zehra ASLAN, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, zehra.arslan@erdogan.edu.tr
Prof. Dr. Selma ÜNLÜ YEL, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, selmayel@gazi.edu.tr

İran transit yolunun yapımı ve onarımını Bayındırlık Bakanlığı üzerine almış, 1932 yılında yapım çalışmaları başlayan transit yol için 1933 yılında 3 milyon 250 bin lira ödenek ayrılmıştır. Söz konusu yol siyasi olarak da önemlidir. Zira 1932 yılında Tevfik Rüştü Aras'ın, İran Şahını ziyaretinde bu yolun gündeme getirilmiş olmasından hareketle, İran-Türkiye siyasi ilişiklerinde de önemli bir gündem konusu olduğunu söylemek mümkündür. Trabzon-Tebriz ticari yolu, 1936 yılında tamamlanmış ve transit nakliyatta kolaylıklar sağlamak amacı ile İran hükümeti ile 14 Mart 1937 tarihinde bir anlaşma imzalamıştır. Bu araştırma ile 1923-1938 yılları arasında Trabzon-Tebriz transit yolunun, Türkiye-İran siyasi ve ekonomik ilişkileri içindeki öneminin yanı sıra dönemin siyasi ve askeri olaylarının bu ilişkiye nasıl tesir ettiği tespit edilmeye çalışılacaktır. Ayrıca iki ülke halkının sosyo-kültürel yakınlığının bu gelişmelerde önemli olup-olmadığı görülmeye çalışılacaktır. Bu çalışma yapılırken, Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Arşivi belgelerinin yanı sıra konuyla ilgili olan raporlar, dönem basını ve ilgili tetkik ve telif eserlerden istifade edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tebriz, Trabzon, Türkiye, İran, transit yol

DEMOKRAT PARTİ DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ MUSTAFA SEZAİ DEMİRAY'IN YASSIADA'DA YARGILANMASI[336]

ÖZET

1916 Diyarbakır doğumlu olan Sezai Demiray, 1956 yılında Demokrat Parti'den aday gösterilerek Diyarbakır Belediye Başkanlığına seçilmiştir. 1957 seçimlerine katılmak için bu görevinden istifa eden Demiray, aldığı 54717 oyla Demokrat Parti Diyarbakır milletvekili olarak parlamentoda teşrii faaliyetlerine başlamıştır. XI. dönemde Divanı Muhasebat Encümeni'nde çalışan Sezai Demiray'ın, Genel Kurul'da bir teklifi ve ikisi Diyarbakır'la ilgili olmak üzere dört sözlü sorusu vardır.

Sezai Demiray, 27 Mayıs Darbesi ile birlikte tutuklanmış ve Yassıada'da oluşturulan Yüksek Adalet Divanı'nda Anayasayı İhlal Davası'nda yargılanmıştır. Bu davanın kapsamındaki içtüzük tadiline oy verdiği ve murakabe görevini yapmadığı yönünde suçlamalara maruz kalan Demiray'ın, teşrii döneminin kısa sürmesi hafifletici sebep olarak görülmüştür. İddianamede Tahkikat Encümeni kurulması kararı ve Salahiyet Kanunu'nun müzakereleri sırasında Meclis'te bulunmamasına rağmen bu durumun onun cezai sorumluluğunu ortadan kaldırmadığı yönünde görüş belirtilmiştir. Tutukluluğu döneminde Gayri Meşru İktisap suçlaması ile de tüm gelirlerine ihtiyati tedbir ve haciz kararı konulan Demiray'ın, Yassıada'da müdafii Vedat Alparslan'dır. 15 Eylül 1961 günü açıklanan nihai karar sonucunda Demiray'a, Anayasayı İhlal suçundan 146/3, 59 ve 173'ncü maddeler kapsamında 4 yıl 2 ay ağır hapis cezası verilmiştir. Ayrıca amme hizmetlerinden süresiz mahrum bırakılmış, 1 yıl 4 ay 20 gün süreyle Konya'da Umumi Emniyet nezareti altında bırakılmasına karar verilmiştir. Karardan sonra Kayseri Cezaevi'ne konulan Sezai Demiray, 1962 yılında çıkartılan Af Kanunu'ndan yararlanarak özgürlüğüne kavuşmuştur.

336 Doç. Dr. Zehra ASLAN, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi zehra.arslan@erdogan.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Ağırlıklı olarak Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi olmak üzere TBMM Arşivi ve dönem basınından yararlanılarak hazırlanacak olan çalışmada, esas mesleği ticaret ve ziraat olan Diyarbakırlı DP milletvekili Sezai Demiray'ın, siyasi faaliyetleri hakkında bilgi verilecek ve Yassıada'da yargılanma süreci incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Diyarbakır, siyaset, Demokrat Parti, Yassıada, yargılanma

ADNAN MENDERES'İN İSPANYA ZİYARETİ VE "TÜRKİYE-İSPANYA DOSTLUK ANTLAŞMASI" (15-19 NİSAN 1959)[337]

ÖZET

Akdeniz'in dünya siyasetinde büyük önem taşıyan önemli jeopolitik konumu, etrafında kurulmuş devletleri birbirine rakip haline getirmiş ve tarih bu rekabet etrafında şekillenen pek çok mücadeleye tanıklık etmek zorunda kalmıştır. Bu mücadelelerin en önemlilerinden biri de şüphesiz Osmanlı ile İspanya arasında yaşanmıştır. Akdeniz'in iki ayrı ucunda kurulmalarına rağmen ortak hevesler onları uzun yıllar boyunca düşman etmeye yetmiştir. Ta ki 18.yüzyılın ortalarına kadar…

Tarihsel serüvenlerinde pek çok paralellik gösteren iki devletin duraklamaya başladığı dönem birbirine yakın olunca, düşmanlıklarla örülen ikili ilişkinin yerini dostane bir tavır almıştır. Başka bir deyişle iki devlet artık birbiri ile uğraşmak yerine diğer sorunları ile baş etmeye yönelmiştir. İki devletin ilişkisinin "dostluk" boyutuna geçmesi noktasında ilk adım İspanya tarafından gelir. 1759 yılında İspanya Kralı III.Carlos tarafından İstanbul'a bir elçi gönderilmesi ve 1782'de İstanbul'da bir dostluk antlaşması imzalanması, Türkiye ve İspanya ilişkilerini resmi platforma taşıyan en önemli olaylardan biri olmuş; iki ülke arasındaki ilişkilerin resmi başlangıç tarihi de antlaşmanın onaylandığı 1783 olarak kabul edilmiştir.

Bu tarihten sonra -iki ülkede de yaşanan siyasi olaylar ve savaşlar neticesinde zaman zaman kesintiye uğrasa da -devam eden ilişkilerde; önemli bir dönüm noktası da 1959 yılında imzalanan dostluk antlaşması olmuştur. Türkiye ile İspanya arasında mevcut olan dostluğu teyid etmek, işbirliği sahalarını genişletmek amacı ile imzalanan antlaşma için Başbakan Adnan Menderes İspanya'ya bir ziyaret gerçekleştirmiştir. 15-19 Nisan 1959 tarihleri arasında gerçekleşen diplomatik gezi sırasında iki ülke temsilcileri arasında siyasi, ticari, askeri pek çok sahayı ilgilendiren görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler ve alınan kararlar Türk ve İspanyol basınında büyük ilgi uyandırmıştır.

Bu çalışma ile Türk-İspanyol ilişkilerinin dostluk çerçevesinde sürdürülmesine dair önemli bir adım olan Başbakan Adnan Menderes'in İspanya ziyareti ve neticede imzalanan dostluk antlaşması ele alınacaktır. Gezi için yapılan hazırlıklar, iki ülke arasındaki diplomatik süreç, gezinin

337 Dr. Beral ALACI, Celal Bayar Üniversitesi, beralalaci@hotmail.com

gerçekleşmesi ve sonuçları arşiv belgeleri, gazeteler ve araştırma eserler ışığında aydınlatılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, İspanya, Uluslararası İlişkiler, Dostluk Anlaşması, Adnan Menderes, Francisco Franco.

OSMANLI DEVLETİ'NDE PARA VAKIFLARININ MEŞRULUĞU TARTIŞMASI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME[338]

ÖZET

Vakıf kelimesi bir mülkü kamunun menfaatine veya bir hayır işine devamlı olarak terketmek anlamında ifade edilir. Para vakıfları ise bir gayrımenkul malın değil de belirli bir paranın vakfedilmesiyle oluşan vakıf türüdür. Bu vakıflarda para "mütevelli heyeti" olarak adlandırılan ilgili sorumlu kişiler tarafından işletilir ve elde edilen kar vakfın kuruluş amacına göre harcanırdı. Osmanlılar döneminde Ulema, Kazaskerler ve Şeyhülislamlar'dan bir kısmı nakit para vakıflarının caiz olduğunu savunurken yine bu tabakadan bazı kişiler de para vakıflarının caiz olmadığını açıklayan eserler meydana getirmişlerdi. Osmanlı Devleti'nin ünlü simaları olan Çivi-zâde Muhyiddin Efendi ve kendisiyle aynı görüşü savunan İmam Birgivi para vakıflarının caiz olmadığını savunurken diğer taraftan Ebussuud Efendi ve Sofyalı Bali Efendi gibi isimlerde para vakıflarının caiz olduğunu savunmuşlardı. Nihayetinde Ebussuud Efendi'nin görüşleri dönemin geçer görüşü olmuş ve bu konuda bazı yaklaşımlar ortaya konulmuştur. Para vakıfları, Osmanlı cemiyet yapısı içerisinde geçer görüş kazanmış ve bazı önemli görülen tartışmalara rağmen hem devletin hem de cemiyetin olumlu yönde dikkatini çekmiştir. İşte burada yaptığımız çalışma bu konular üzerindeki tartışmaların hangi yönde seyrettiği ve ortaya bu konuda hangi problemlerin çıktığı üzerinedir.

MODERN SANAT VE HAT SANATI[339]

ÖZET

Newton fiziğinin, dünyayı algılama yöntemini köklü şekilde değiştirmesi sonucunda, Avrupa aydınlanma dönemine girmiş, günlük hayatı kilisenin hükümranlığından kurtarmıştır. Bu dalga, modernite ile yaygınlığını artırmış ve sanat dünyasında da köklü değişikliklere yol açmıştır. Bin yılı aşan bir geleneğin devamı olan Hat Sanatına, son yüzyıldaki modern sanat algısı açısından bakabilmek, Hat Sanatının görsel imkan ve estetik zenginliğini günümüz sanat anlayışı ile yeniden yorumlamak kaçınılmazdır. Bu çalışmada Hat sanatına çok yönlü penceden bakış denemesi yapılmıştır.

338 Yrd. Doç. Dr. Sabri Can SANNAV, Trakya Üniversitesi, sabricansannav@trakya.edu.tr
Uğur SEZER, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, ugursezer03260326@gmail.com
339 Dr. FATİH CAM, Milli Eğitim Bakanlığı, kuantum2019@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ENDÜLÜS MÜSLÜMANLARININ OSMANLI TOPRAKLARINA GÖÇÜ[340]

ÖZET

Endülüs beşeriyet tarihinin en büyük gelişme gösterdiği zaman ve mekânlardan birisinin ifadesidir. Burada, 711'de büyük komutan Tarık bin Ziyad'ın öncülüğündeki Emevî ordusunun İspanya'ya girmesiyle başlayan İslam hâkimiyeti 800 yıl boyunca dünyanın seyrini değiştiren muazzam bir medeni hamle gerçekleştirmiştir. Bu bağlamda Avrupa'nın aydınlanmasında en önemli amillerden biri haline gelmesine rağmen 1492 yılında büyük bir vahşet ve barbarlık gösterisiyle ortadan kaldırılacak o muazzam kültür ve medeniyetin kaynaklarından olan insanlar tamamen yok edilirken bütün kütüphaneler yıkılıp yakılarak imha edilecektir. Halbu ki, Endülüs'ün son İslam emirliği olan Beni Ahmer devletinin Hristiyan barbarlar tarafından sıkıştırılmaya başladığı sırada yani sükûttan kırk yıl kadar önce Doğu'da Türkler eliyle tekrar yükselişe geçip İstanbul'un fethiyle taçlanan İslam kültür ve medeniyeti Endülüs için de yeni bir ümit kaynağıydı. O sebeple de doğudaki gelişmeler ilgiyle takip edilmekte ve elde edilen başarılar yörede büyük bir sevinç yaratmaktaydı. Zira bütün bu gelişmeler diğer İslam devletlerinde olduğu gibi Endülüs için de yardım talep edebilecekleri yeni bir büyük Müslüman gücün doğu¬şu anlamına gelmekteydi. Ona rağmen Endülüs İslam hâkimiyeti büyük bir suikasta uğrayarak İslam aleminde tam bir hüsranın yaşanmasına vesile olacaktır.

Sükûtundan sonra tam bir vahşet içerisinde yok olma tehlikesiyle karşılaşan Endülüs Müslümanlarının çığlıkları, yani yardım talepleri İstanbul'a ulaşmakta gecikmedi. Özellikle Kanuni Sultan Süleyman devrinde Hızır Reis, Turgut, Piyale ve Salih reisler İspanya kıyılarına sayısız sefer düzenlediler. O arada Endülüslü Müslümanlarından büyük bir kısmı Kuzey Afrika'da, Osmanlı hakimiyeti altındaki topraklara taşınma imkanı buldu. Türk denizcilerinin bu çabalarıyla Osmanlı¬ devletinin varlığını sürdürme mücadelesi veren Endülüs Müslümanlarıyla ilgisini kesmek isteyen İspanyollar, öncekilerden çok daha vahşi ve barbarca yöntemlerle Müslüman ahaliyi tam bir asimilasyona tabi tutarak yok etmeye girişti. Buna karşı başlatılan ve 1568'de fiiliyata dökülen istiklal arayışının da netice vermemesi üzerine bu ahalinin katliamdan kurtulabilenler tekrar Kuzey Afrika'ya taşınmaya başlandı. Özellikle II. Selim döneminde (1566-1574) bu yolla pek çok Endülüslü Müslüman kurtarılarak Osmanlı hâkimiyeti altındaki topraklara yerleştirildi. 1614'de gelindiğinde İspanyollar Müslümanların hemen hemen tamamını Endülüs'ten uzaklaştırmış bulunuyorlardı. Bütün bu gelişmeler tebliğimizde ele alınarak değişik veçheleriyle ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler; Endülüs Müslümanları, Osmanlı Devleti, İspanyollar, İslam.

340 Uzm. ÇİĞDEM KIRANŞAN, İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ, cigdemkiransan@hotmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

SUSTAINABLE UNIVERSITY CAMPUSES: A CASE STUDY OF ANKARA UNIVERSITY GÖLBAŞI CAMPUS[341]

ABSTRACT

Universities are one of the contributors for achieving the sustainable development goals. They have a significant role for minimizing environmental, social and economic problems. These institutions can make an important contribution to sustainability by means of development process through research, education and corporations. In this respect, the main purpose of the paper is to address the sustainable campus design process, to provide the principles, and to specify the priorities of Ankara University Gölbaşı Campus in terms of sustainable campus design. In this context, sustainable campus design guideline, which was developed by ISCN-GULF, will be examined. Furthermore, sustainable campus design principles and goals will be specified for Ankara University Gölbaşı Campus in the context of ISCN-GULF sustainable campus design guideline.

CUMHURİYET'İN İLK YILLARINDA İLKÖĞRETİM MÜFREDATLARINDA TARİH DERSLERİ (1922-1936)[342]

ÖZET

Türkiye'de ulus devlete geçiş sürecinde II.Meşrutiyet döneminde yayınlanan iki ayrı ilköğretim müfredat programı ile örgün öğretimde ilkokullarda tarih derslerinin ne şekilde okutulacağı yasal bir dayanak bulmuştur. 1913 yılında yayınlanan bu iki müfredatı Cumhuriyet'e geçiş aşamasında ilk ve orta mektepler için yayınlanan 1922 müfredatı takip etmiş ve ardından 1924,1926, 1930 ve 1936 ilkokul müfredatları ile tarih derslerinin ilköğretim düzeyinde hangi konulara ağırlık verilerek öğretileceği belirlenmiştir. Bu müfredat programlarında belirlenen esaslar doğrultusunda yazılan tarih ders kitapları Cumhuriyet çocuklarının dünya ve Türk tarihine bakışlarında ilk temel bilgilerini oluşturmuştur. Bu dönemde çocukların milli bir şuurla vatansever bireyler olarak topluma kazandırılmaları hedeflenerek oluşturulmaya çalışılan tarih algısı için ilköğretim tarih ders kitapları yeni nesillere ulaşmada ilk adım olarak görülmüştür.

Özellikle Cumhuriyet'in ilk onbeş yılı milli birlik ve beraberlik duygularının ilköğretim düzeyinden başlanarak yurt genelinde örgün ve yaygın eğitim aracılığı ile temellerinin atıldığı Türk tarihi açısından önemli bir süreci kapsamaktadır. Bu bağlamda Türkiye'de 1922-1936 yılları arasında örgün ilköğretime devam eden öğretmen, öğrenci mevcudu da ayrıca dönemin salnameleri, ihsaiyat mecmuaları ve cumhuriyet arşiv belgelerine dayalı olarak ortaya konulacaktır.

Bu bildiride amaçlanan Cumhuriyet'in kuruluş aşamasında genç dimağların dünya ve Türk tarihi konusunda ne şekilde bilgilendirilmiş olduklarını

341 Ayça SANCAR, Ankara Üniversitesi, aysan2000@yahoo.com
Doç. Dr. ARZUHAN BURCU GÜLTEKİN, ANKARA ÜNİVERSİTESİ, arzuhanburcu@yahoo.com
Evgin Apaydın, ANKARA ÜNİVERSİTESİ, evgin.apaydin@gmail.com
342 Yrd. Doç. Dr. HAYRÜNİSA ALP, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, hyralp@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

dönemin kaynaklarından yararlanarak ortaya çıkarmak ve tarih algısının Cumhuriyet'e bağlı nesiller oluşturulmasında nasıl bir etki oluşturduğunu anlamaya çalışmaktır.

WAR CRİMES İN THE CİTY OF YABRA 301-315 AH / 914-925.[343]

ABSTRACT

This research aims to studying War Crimes of King Ordu II in ẗvora and Zaragoza , According to the writings of the Historian Ibn Hayyan. As Introduction to *Reconquista* of the western part of the Iberian Peninsula**,** and winning the war **by** spread terror **&** negative publicity **,** Show up in " war crimes " **.** The main / key points of this paper are:

1. The Concept of War Crimes in The Islamic Sharia .
2. The Vision of Ibn Hayyan as Historian to Events
3. Types of war crimes against (human, place and culture ,....)
4. The War Crimes of king Ordu II after The fall down of ẗvora city .
5. The War Crimes of king Ordu II after The fall down of Zaragoza .
6. Interact of the Islamic power in Andalusia towards the Collapse of ẗvora and Zaragoza .

Most important publications

1. The City of Lisbon from its Muslim Conquest up to fall down .
2. The City of Coimbra from its Muslim Conquest up to Alfonso Henriques 714 -1185 .
3. The Fall of the City of Coimbra 1064 .

4. The Cultural Identity of West of Andalusia"

جرائم الحرب في مدينة يابرة 301-315هـ/914-925م)

1. تعريف جرائم الحرب

343 Prof. Dr. شيماء عبد الحميد البنا,
Prof. Dr. شيماء عبد الحميد البنا
Asst. Prof. Shaimaa Elbanna, Damanhour University, Egypt

2. الحرب عند المسلمين
3. وصايا الرسول (ص) في الحرب
4. -الجرائم التى ارتكبها أردون الثاني ضد المسلمين بمدينة يابرة فى عام 301هـ:-
5. أثر جرائم الحرب بمدينة يابرة

Keywords: War Crimes in in the city of Yabra

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA OSMANLI DEVLETİ'NİN KUZEY AFRİKA'DAKİ ASKERİ FAALİYETLERİ VE POLİTİKALARI[344]

ÖZET

Tarihî ilişkilerin XVI'ncı yüzyılda başladığı ve Osmanlı Devleti'nin anavatanın bir parçası telakki ettiği Kuzey Afrika coğrafyasında Birinci Dünya Harbi süresince sürdürülen askeri faaliyetler, Teşkilât-ı Mahsûsa ve bu teşkilata bağlı gönüllü personel aracılığıyla gerçekleştirilmişti. Osmanlı Devleti yerli halkı İngiltere, Fransa ve İtalya gibi dönemin sömürgeci güçlerine karşı teşkilatlandırarak bölgeyi savunmayı vazife olarak üstlenmiş, ancak müttefiki olduğu Almanya ise kendi yayılmacı çıkarları gereği Osmanlı Devleti'nin "Cihâd-ı Ekber" ilanını destekleyerek Avrupa cephelerindeki durumunu rahatlatmak ve "İttihad-ı İslam" uygulamasının getireceği sonuçlardan faydalanmak istemiştir.

Osmanlı Devleti varlığını koruma kaygısıyla Almanlarla iş birliği içerisinde bulunurken, İtalyanlara karşı mücadelelerini Trablusgarp Harbi sonrasında da sürdüren Senûsîler bir taraftan -günümüz Libya topraklarında- Türklerin desteğini kabul ederek İslam Birliği hareketini desteklemişler, diğer taraftan da İngilizlerle olan ilişkilerini korumak istemişlerdir. Ancak Alman iş birliğiyle Teşkilât-ı Mahsûsa'ya bağlı gönüllü subaylar tarafından gerçekleştirilen operasyonlar, Şeyh Senûsî'yi İngilizlere karşı harekete geçirmeye mecbur bırakmıştır.

Bu bildiride Birinci Dünya Harbi süresince Kuzey Afrika coğrafyasında Osmanlı Devleti'nin yürüttüğü askeri ve siyasi faaliyetlerin, yaşanan gelişmelerin müteakip döneme ve günümüze yansıyan etkilerini çözümlemek amaçlanmıştır. Bu kapsamda Birinci Dünya Harbi döneminde Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'da, özellikle Trablusgarp'ta yerli halkla birlikte sürdürdüğü mücadele ve sonuçları, başta ATASE Arşivi belgeleri olmak üzere diğer arşivlerden sağlanan belgeler, yayımlanmış yerli ve yabancı kaynaklara dayandırılarak açıklanmaya çalışılacak, ayrıca Osmanlı Devletinin Cihad-ı Ekber politikalarına ilişkin söz konusu dönemde yayımlamış batı kaynaklarındaki değerlendirmelere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Birinci Dünya Harbi, Kuzey Afrika, Trablusgarp, Teşkilat-ı Mahsusa, Cihat, Senûsîler.

344 Dr. F.REZZAN ÜNALP, MİLLİ SAVUNMA ÜNİVERSİTESİ, rezzanunalp@gmail.com
Dr. Levent ÜNAL, MİLLİ SAVUNMA ÜNİVERSİTESİ, unallevent11@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.usoskongre.net

MARE HIRCANUM, BAHR-I HAZER, GULZUM DENGHIZ, BAHR GILAN, KASPISKOYE MORE: HISTORICAL MAPS OF THE CASPIAN SEA[345]

ABSTRACT

The making maps for transportation have also been one of the technical works since ancient times. Maps made for maritime transport, scientific research, technical services, excursions and similar purposes. Ornamented by compass or windroses on maps shows the importance of local ports, cities, topography and hydrography. These maps not only presented the geographical features, but also provided us with information related to cities, people and culture. Maps having cultural and artistic values and they were one of the most important historical documents due to reflected the political, military, social and economic characteristics of their periods. Maps furthered imperialism and colonization of world through practical ways such as showing basic information like roads, terrain, natural resources, settlements, and communities.

The Caspian basin is located between the West and the East. The global and regional strategic importance of the Caspian is increasing day by day and Maps were started to prepare for the Caspian Sea by the interest of the state directed to the East.

In this study, an attempt has been made to explain cities and features of maps of Caspian Sea and perspective of the state from the eyes of the Turkish and European cartographers about this region.

The present paper aims to study the below by PP;

Tabulæ Peutingerianæ 4-5.c.

Cosmographia of Ptolemaios,14.c.

Caspian Sea Portolan of Pîrî Reis (1526?)

Map of the Caspian Sea and Kamchatka of Homann (1725)

Caspian Sea Portolan of Carel Van Verden (1730)

Map of the Caspian Sea of Emmanuel Bowen (1847)

Etc.

345 Yrd. Doç. Dr. Yasemin NEMLİOĞLU KOCA, Kocaeli Üniversitesi, y.nemlioglukoca@kocaeli.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

EŞZAMANLI SEMPOZYUM VI

1ST INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATION SCIENCES AND APPLICATIONS

THE EFFECT OF THE IMPLEMENTATION OF ACTIVITIES THAT IMPROVE CONCENTRATION SKILLS IN PRIMARY EDUCATION ON PERCEPTIONS AND ACHIEVEMENTS OF STUDENTS IN METHEMATICS[346]

ABSTRACT

Concentration problem is at the root of the problems education age children experience in cognitive domain. Can concentration that has a significant impact on the mathematical perception and achievements be learned? The aim of the present study was to investigate the effect of the activities that improve concentration skills on mathematical perceptions of the students and their success in mathematics.

In the present study, a mixed research method where data was collected and interpreted with interview forms and descriptive analysis was used. The study lasted for one year and 20 first, second and third grade classrooms in primary education participated in the study in 2016-2017. Pre-test and post-test applications were implemented in each primary school. When the pretest and posttest results were compared at the end of the study, it was determined that there was a significant difference favoring the posttest scores in mathematical perception and achievement ($p < 0.05$). There was no significant difference between the scores based on the gender variable ($p > 0.05$). In conclusion, it was concluded that concentration skills could be learned and mathematics courses supported by activities that aim to improve concentration skills resulted in an increase in students' self-competency and achievements. Thus, it was recommended that there should be more classes in primary schools that include activities that would develop concentration skills.

Keywords: Concentration activities, mathematical achievements and perception.

MESLEK YÜKSEKOKULLARINDAKİ MESLEKİ EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ[347]

ÖZET

Türkiye'de 846'sı devlet üniversitesi, 95'i vakıf üniversitesi ve 6'sı vakıf meslek yüksekokulu bünyesinde olmak üzere toplam 947 adet meslek yüksekokulu bulunmaktadır. Aynı zamanda bu kurumlardaki öğrenci kontenjanı, toplam yükseköğretim kontenjanının neredeyse yarısıdır. Meslek yüksekokulu bünyesinde öğrenim gören öğrencilere iki yıllık öğrenim

346 Yrd. Doç. Dr. Cemil İNAN, DİCLE ÜNİVERSİTESİ, cinan@dicle.edu.tr

347 Arş. Gör. FEYZİ KAYSİ, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ,, feyzikaysi@gmail.com

Doç. Dr. AYSUN GÜROL,YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, aysungurol@gmail.com

"Bu çalışma Yıldız Teknik Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından desteklenmiştir. Proje numarası: 2016-09-04-DOP02"

Bu çalışma, Feyzi KAYSİ'nin doktora tez çalışmasından üretilmiştir.

süresince mesleki eğitim verilmektedir. Bu çalışmanın amacı, farklı paydaşların bakış açısıyla meslek yüksekokullarındaki mesleki eğitimin farklı boyutların değerlendirilmesini yapmaktır. Bu çalışma nitel tekniklerle yürütülmüştür. Sınırlı bir durumun derin bir şekilde incelenmesine olanak tanıyan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Beş öğretim elemanı, beş öğrenci ve beş mezun olmak üzere toplam 15 katılımcıyla yapılan görüşmeler, ses kayıt cihazıyla kaydedilmiştir. Elde edilen kayıtlar transkript edildikten sonra, veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Çalışmadan elde edilen bazı bulgulara göre, bu kurumların yakın gelecekleri açısından bir tercihte bulunmaları, yapacakları tercih açısından önemlidir. Öğretim süreçlerinde, belirlenen tüm boyutlarda çok sayıda olumsuz durum tespit edilmiştir. Mesleki eğitimin niteliğini arttırmak amacıyla, bazı öğretim elemanlarının kişisel gayretlerde bulundukları belirlenmiştir. Sektörle yapılması beklenen işbirlikleri konusunda, çok zayıf kalındığı ortaya çıkmıştır. Son olarak, öğrencilerin ilgisizlikleri ve ders uygulamalarının yapılmaması veya eksik kalması, mesleki eğitimi olumsuz etkileyen sonuçlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışmanın önerileri arasında; öncelikli olarak belirlenen sorunların çözümünün sağlanması, sektörle yapılacak işbirliklerinin arttırılması, eğitim programının yenilenmesi gibi başlıklar yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler:

ÖĞRETMEN ADAYLARININ OKUL YAŞAM KALİTESİNE İLİŞKİN ALGILARI İLE DEVAMSIZLIĞA YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ (AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)[348]

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının okul yaşam kalitesine ilişkin algıları ile devamsızlığa yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmanın modeli olarak ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan 348 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma verileri, Fakülte Yaşamının Niteliği Ölçeği ve Devamsızlık Tutum Ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde ise, betimleyici istatistikler, parametrik ve nonparametrik testler ve Pearson Çarpım Momentler korelasyon analizi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının okul yaşam kalitesine ilişkin algılarının ve devamsızlığa yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu görülmüştür. Ayrıca öğretmen adaylarının okul yaşam kalitesine ilişkin algıları ile devamsızlığa yönelik tutumları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul yaşam kalitesi, devamsızlığa yönelik tutum, öğretmen adayları.

348 Yrd. Doç. Dr. Öznur Ataş AKDEMİR, AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ, oznuratasakdemir@agri.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

ÖĞRETMEN ADAYLARININ SINIF YÖNETİMİ MOTİVASYONLARININ İNCELENMESİ[349]

ÖZET

Bu çalışma öğretmen adaylarının sınıf yönetimine ilişkin motivasyon düzeylerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan 261 öğretmen adayı, bu araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Araştırma verileri, Sınıf Yönetimi Motivasyonu Ölçeği aracılığıyla katılımcılardan toplanmıştır. Veriler, betimleyici istatistikler, parametrik ve nonparametrik testler aracılığıyla analiz edilmiştir. Araştırmada, öğretmen adaylarının sınıf yönetimi motivasyonlarının orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının sınıf yönetimi motivasyon düzeylerinde cinsiyetin ve sınıf düzeyinin etkili olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırma sonuçları doğrultusunda, öğretmen adaylarının sınıf yönetimi motivasyonlarının arttırılmasına yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayları, sınıf yönetimi motivasyonu.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI İLE SINIF YÖNETİMİ MOTİVASYONLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ[350]

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile sınıf yönetimi motivasyonları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmanın modeli olarak ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan 256 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ve Sınıf Yönetimi Motivasyonu Ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde, betimleyici istatistikler, parametrik ve nonparametrik testler ve Pearson Çarpım Momentler korelasyon analizi uygulanmıştır. Araştırmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının ve sınıf yönetimi motivasyonlarının orta düzeyde olduğu görülmüştür. Ayrıca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile sınıf yönetimi motivasyonları arasında yüksek düzeyde, pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayları, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum, sınıf yönetimi motivasyonu.

349 Yrd. Doç. Dr. Öznur Ataş AKDEMİR, AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ, oznuratasakdemir@agri.edu.tr
350 Yrd. Doç. Dr. Öznur Ataş AKDEMİR, AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ, oznuratasakdemir@agri.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

TEKRARLAYICI VE EŞLİ OKUMA TEKNİKLERİNİN HAFİF DÜZEYDE ZİHİNSEL ENGELİ OLAN ÖĞRENCİLERİN OKUMA BECERİLERİ ÜZERİNE ETKİSİ[351]

ÖZET

İlkokullarda gerçekleştirilen okuma eğitiminin en önemli amaçlarından birisi okuduğunu anlamadır. Okuduğunu anlamanın ön koşulu ise akıcı okuyabilmektir. Ancak öğrencilerin bireysel farklılıklarına bağlı olarak akıcı okuma becerileri de farklılık göstermektedir. Bireylerin akıcı okuma ve okuduğunu anlama becerilerindeki yetersizliklerin giderilmesi için çeşitli yöntem ve teknikler kullanılmaktadır. Bu bağlamda planlanan bu araştırmanın amacı, hafif düzeyde öğrenme ve okuma güçlüğü yaşayan iki öğrencinin okuma becerisini geliştirmede akıcı okuma stratejilerinden "eşli okuma" ve "tekrarlayıcı okuma" stratejilerinin etkisinin belirlenmesidir. Çalışma Kırşehir Merkez İlçeye bağlı bir kasabadaki ilkokulun destek sınıfına devam eden iki 4. sınıf öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması deseni kullanılmıştır. Uygulamalar 7 hafta (35 ders saati) sürmüştür. Veriler; yanlış analizi envanteri, video kayıtları, hikâye edici ve bilgi verici metinler ve okuduğunu anlama başarı testleri olmak üzere nitel ve nicel veri toplama araçları aracılığıyla elde edilmiştir. Araştırmanın sonucunda; öğrencilerin kelime tanımalarında, okuma hızlarında, okuma beceri ve anlama düzeylerinde gelişme olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle eşli ve tekrarlı okuma akıcı okuma stratejilerinin, okuma ve öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilerin okuma ve anlama becerilerinin iyileştirilmesinde kullanılabileceği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okuma, akıcı okuma, tekrarlayıcı okuma stratejisi, eşli okuma stratejisi

THE PORTRAYAL OF CULTURE IN ENGLISH TEXTBOOKS

ABSTRACT[352]

Language is part of a culture's symbol system, and as such it functions as a tool with which individuals can express culture . Language is viewed as a verbal expression of culture, and it opens a door for people to learn the culture outside their own culture. Communication fails to be successfully completed unless both language and culture are interlinked. In other words, language takes meaning and can be understood in a cultural context . As the *lingua franca*, English is the most popular means for international communication. In order to communicate in English effectively, learners have to do more than simply gain linguistic abilities. Thus, promoting learners' intercultural competence becomes particularly important in foreign language teaching and learning. The transmission of cultural information through the course books has been an issue of wide interest among practitioners in the field of English language teaching. In this talk, I will focus on the cultural content in locally published English textbooks exploring the extent to which local English

351 Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN, AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ, ayfersahin1@gmail.com.

352 Prof. Dr. Yasemin KIRKGÖZ, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, ykirkgoz@cu.edu.tr

textbooks can be said to have a real "globality" in cultural representation. I will specifically investigate cultural elements and the topical content in four locally published English textbooks currently used in Turkish secondary education. In addition, the display of culture into the foreign language classroom is presented using examples from the textbooks. Finally, some useful techniques are suggested to promote ESL/EFL learners' cross-cultural awareness and intercultural competence.

Key words: ESL/EFL Learners, Cross Cultural Awareness, Culture's symbol system.

FRANSA VE TÜRKİYE'DEKİ İLKOKULLARDA GÜRÜLTÜ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ[353]

ÖZET

Bu çalışmada, Fransa ve Türkiye'de bulunan ilkokullarda gürültü düzeyi gözleme dayalı verilerle değerlendirilmiştir. Çalışma nitel araştırma desenlerinden karşılaştırmalı durum çalışması deseniyle gerçekleştirilmiştir. Örneklem seçiminde amaçsal örnekleme çeşitlerinden benzeşik durum örneklemesi kullanılmıştır. Bu doğrultuda çalışma kapsamına, Türkiye'den "Okulda Gürültü Kirliliği: Nedenleri Etkileri ve Kontrol Edilmesi" isimli çalışmanın yürütüldüğü Hüsnü Züber İlkokulu ile Fransa'dan "Chut… dans les couloirs (koridorlarda sessizlik…)" isimli çalışmanın yürütüldüğü Ecole Elementaire Publique Flaugergues alınmıştır. Araştırmada nitel verileri toplamada gözlem tekniği (tam gözlem), veri toplama aracı olarak da gözlem formu kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen gözlem sonuçlarına bakıldığında, Türkiye'deki ilkokulda gürültü düzeyinin sınıflarda ders esnasında orta, teneffüs sırasında ise yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılırken, Fransa'daki ilkokulun sınıflarında hem ders hem de teneffüs süresince orta düzeyde gürültü yaşandığı sonucuna ulaşılmıştır. Türkiye'deki ilkokulda teneffüslerde, kantin ve yemekhanede kulakları rahatsız edici düzeyde gürültü olduğuna ilişkin sonuçlar elde edilmiştir. Her iki ülkedeki okullar fiziksel yapı açısından karşılaştırıldığında, sınıf ve koridorların tavan yüksekliklerinin ve kullanılan ses soğurucu malzemelerin benzer nitelikte olduğu görülmüştür. Buna karşın her iki ülkedeki öğrencilerin bina içi tutum ve davranışlarında önemli farklılar görülmüştür. Fransa'daki öğrencilerin bina içerisinde genellikle yürüdükleri ve alçak ses tonuyla konuştukları, diğer yandan Türkiye'deki öğrencilerin neredeyse tamamına yakınının merdivenlerde koştuğu, teneffüse giriş çıkışlarda yüksek sesle konuşma, çığlık atma gibi gürültülü davranışlar sergiledikleri görülmüştür. Çalışmada, her iki ülkedeki ilkokulda zil çalma sürelerinin (10- 12 saniye) benzer olduğu görülürken, Türkiye'deki ilkokulda zil uygulamasında yüksek ses düzeyindeki melodili zilin kullanıldığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak Fransa'daki ilkokulda okul saatlerindeki gürültü düzeyinin, Türkiye'deki ilkokulda öğrenciler okuldan dağıldıktan sonra okulda birkaç öğrenci, idari personel ve temizlik görevlilerinin varlığı ile oluşan gürültü düzeyine eşdeğer olduğu söylenebilir.

353 Doç. Dr. MIZRAP BULUNUZ, ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ, mbulunuz@gmail.com.
Fatih GÜNER, T.C. LYON EĞİTİM ATAŞELİĞİ, RODEZ/ FRANSA, fatih_guner17@hotmail.com.

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Anahtar Kelimeler: Gürültü, Okulda gürültü kirliliği, Gürültü kontrolü.

DEĞER AKTARIMI VE TÜRKÇE EĞİTİMİ AÇISINDAN NABİZADE NAZIM'IN MİNİ MİNİ MEKTEPLİ İSİMLİ ESERİ[354]

ÖZET

Ana dili eğitimi bir yandan kişilerdeki anlama, anlatma ve iletişim becerilerini geliştirirken öte yandan kişiye, mensubu olduğu milletin bir ferdi olduğu bilincini de vermektedir. Yani dil eğitiminin ferdî ve millî olmak üzere iki yönü bulunmaktadır. Bu iki yön, ana dili eğitiminin amacı ve doğal sonucudur.

Etkili bir ana dili eğitimi için yapılması gerekenlerden biri, ana dilinin eğitim tarihi içerisinde geçirdiği evreler ve dönemlerin incelenerek bu dönemlerdeki verilerden faydalanılmasıdır. Bu sebeple iyi bir Türkçe eğitimi için de tarih akışı içinde ana dili olarak Türkçe eğitiminin geçirdiği evreler incelenerek o dönemlerin tecrübelerinden yararlanılmalıdır.

Bu çalışmada, II. Meşrutiyet Döneminde Nabizade Nazım tarafından yayımlanmış olan "Mini Mini Mektepli" isimli kitap, Türkçe eğitimi ve çocuklara aktarmayı amaçladığı değerler açısından ele alınmaktadır. Kitap, farklı tür ve konularda yazılmış 13 metin ile bu metinlerde geçen anlamı bilinmeyen kelimeleri açıklayan bir sözlükten oluşmaktadır. Eserde okuma eğitimi ve sözlük kullanma alışkanlığının yanı sıra yazma eğitimi ile ilgili hususlar da göze çarpmaktadır. Kitap, hedef kitlesine kültürel ve çağdaş değerleri bir arada verirken kullandığı farklı eğitim yöntem ve teknikleri ile de ayrı bir öneme sahiptir. Yine, dönemin eğitim anlayışını ve o dönemde Türkçe öğretiminin niteliğini ortaya koyan önemli ipuçları vermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Mini Mini Mektepli, Türkçe Eğitimi Tarihi, Değerler Eğitimi,*

LİSELİ SPORCULARDA ALGILANAN SOSYAL DESTEK ÜZERİNE BİR İNCELEME[355]

ÖZET

Bu araştırmanın amacı okul sporlarında lisanslı olarak yer alan sporcu öğrencilerin algıladıkları sosyal destek düzeyinin incelenmesidir. Araştırmaya 2016-2017 okul sporları il müsabakalarında yer alan 322 birey gönüllü olarak katılmıştır. Veri toplama formu olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan ve katılımcıların yaş, cinsiyet, spor branşı gibi bilgilerini sorgulayan demografik bilgi formu ile Yıldırım (1997) tarafından geliştirilen ve 2004 yılında revize edilen Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ASDÖ-R) kullanılmıştır. Ölçek aile, arkadaş ve öğretmen olmak üzere 3 alt boyut ve toplam 50 maddeden oluşmaktadır. ASDÖ-R'nin Alpha güvenirlik katsayısı aile alt boyutu için .94, arkadaş alt boyutu için .91 öğretmen alt boyutu için .93 iken tüm ölçek için

354 Mehmet Burak ÇAKIN, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI, mehmetburak44@gmail.com
355 Ömür Fatih KARAKULUKÇU, MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ, omurkarakullukcu@gmail.com
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin GÜMÜŞ, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, huseyinn.gumuss@gmail.com

.93 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerin yanı sıra değişken sayısına bağlı olarak iki grup için Bağımsız Örneklem T Testi (Independent Samples T Test), ikiden fazla grup için Tek Yönlü Varyans Analizi (One Way ANOVA) kullanılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda elde edilen farkların hangi gruplardan kaynaklandığının tespiti için çoklu karşılaştırma testlerinden Scheffe testi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre katılımcıların en yüksek sosyal desteği arkadaşlarından gördüğü, bunu sırasıyla aile ve öğretmen alt boyutlarının izlediği görülmüştür. Araştırma grubunun anne ve baba eğitim durumu arttıkça ASDÖ-R puan ortalamalarının da arttığı görülmektedir. Ayrıca gelir durumu değişkeni ASDÖ-R puanlarında bir farklılık yaratmazken cinsiyet değişkeninde erkeklerin kadınlara oranla daha yüksek sosyal destek algıladıkları söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Destek, Algı, Spor

ZİHİN HARİTALARININ MATEMATİK DERSLERİNDE KULLANIMINA İLİŞKİN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ[356]

ÖZET

Bu çalışma, zihin haritalarının matematik derslerinde kullanımına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında üç farklı okulda görev yapan 69 sınıf öğretmeninin görüşlerine başvurulmuştur. Veriler toplanmadan önce öğretmenlere araştırmacılar tarafından zihin haritalarının ne olduğu, zihin haritalarının temel bileşenleri, nasıl çizildiği ve çiziminde dikkat edilecek en önemli noktalar ile ilgili sunum yapılmıştır. Sunum sonrasında 7 maddelik görüşme formu katılımcılar tarafından doldurulmuştur. Elde edilen verilerin ilgili maddeler bağlamında kodlar oluşturularak içerik analizi yapılmıştır. Genel olarak öğretmenlerin büyük çoğunluğu zihin haritalarının ilişkilendirme, hatırlama, üretkenlik, somutlaştırma, görselleştirme, kategorize etme, bütünlük ve eğlendirme gibi olumlu katkılarının göz önünde bulundurularak ilkokul düzeyinde matematik derslerinde kullanılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca başta şekil ağırlıklı matematiksel konularda olmak üzere kesirler, dört işlem, sayılar ve ölçme konularında zihin haritalarının kullanılabileceğini aktarmışladır. Öğretmenlerin 19'u derslerinde zihin haritalarını kullandığını söylerken 51'i ise derslerinde zihin haritalarını kullanacağını dillendirmiştir. Yine bunlarla beraber öğretmenlerin 13'ü zihin haritalarının ilkokul için, 18 ise ilkokul 1. ve 2. sınıf için uygun olmadığını ifade etmişlerdir.

356 Yrd. Doç. Dr. Yılmaz MUTLU, MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ, y.mutlu@alparslan.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Demet DENİZ, MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ, d.deniz@alparslan.edu.tr
Arş. Gör. Semra POLAT, MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ, s.polat@alparslan.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

OKUL PERFORMANS KRİTERLERİNİN BELİRLENMESİ[357]

ÖZET

Çalışmanın amacı okulun değerlendirilmesinde kullanılacak performans kriterlerinin okul müdürlerin algısına göre belirlenmesidir. Bu amaçla Şanlıurfa il sınırları içerisinde 2016-2017 eğitim yılında görev yapan ve birleştirilmiş okullar dışında kalan toplam 741 müstakil ilkokul, ortaokul ve lise müdürlerinin elektronik sisteme kayıtlı cep telefonlarına Google doküman/anket linki aracılığıyla "Okul değerlendirmelerinde sizce hangi kriterler kullanılmalıdır? " şeklinde açık uçlu bir soru gönderilmiş ve istedikleri sayıda kriteri yazmaları istenmiştir. Toplamda 621 okul müdürü gönüllü olarak anketi cevaplamış ve toplanan nitel veriler betimsel analiz yöntemine göre analiz edilmiştir. Benzer ifadeler tek kriter altında toplanmış ve rasgele sıraya konmuştur. Ortaya çıkan kriter listesi toplu olarak katılımcı okul müdürlerine gönderilmiş ve önem sırasına göre kriterleri 1'den 8'e kadar sıralamaları istenmiştir. Bu aşamada 564 okul müdürü yeni forma göre ankete cevap vermiş ve araştırmacılar tarafından katılımcıların en fazla puanladığı 8 kriter belirlenmiştir. Bu kriterlerin belirlenmesinde frekans değerleri dikkate alınmış ve kriterler sırasıyla *Halkla İlişkiler ve İletişim, Temizlik, Değerler Eğitimi, Akademik Başarı, Okul Veli İşbirliği, Sosyal Kültürel ve Sportif Faaliyetler, Fiziki Yapı ve Disiplin Olayları* maddelerinden oluşmuştur.

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ A1 SEVİYESİ DERS KİTAPLARINDA YER ALAN GÖRSELLERİN METİNSEL BÜTÜNLÜK VE KÜLTÜR AKTARIMI AÇISINDAN İNCELENMESİ[358]

ÖZET

Yabancılara Türkçe öğretiminde en yaygın ve en sık kullanılan eğitim araç-gereçleri arasında ders kitapları yer almaktadır. Nitelikli ders kitaplarının en önemli özelliklerinden birisi de görsel ögelerin yerinde ve amacına uygun kullanımlarıdır. Görsel ögeler ders konularının ilgi çekiciliğini sağlama, konuları daha anlaşılır kılma ve düşünsel becerileri geliştirme gibi amaçlar için kullanılır. Diğer ders kitaplarından farklı olarak, Yabancılara Türkçe öğretimi ders kitaplarında yer alan görsel ögeler bu amaçların yanı sıra kültür aktarımında da önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmanın amacı, Yabancılara Türkçe öğretimi A1 seviye ders kitaplarından Yunus Emre Enstitüsü Türkçe öğretim seti A1, İstanbul Yabancılar için Türkçe ders kitabı A1 ve Gazi Yabancılar için Türkçe ders kitaplarında yer alan görsel ögelerin metinlerle uyumunun incelenmesi ve ilgili görsellerin kültür aktarımı açısından değerlendirilmesidir. Çalışma, Yabancılara Türkçe temel seviye ders kitapları arasından Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezlerinde (TÖMER) en çok kullanılan ders kitapları arasından seçilmiş üç

357 Halil ATLI, ŞANLIURFA İL MEM AR-GE, halilatli6323@gmail.com
Ahmet GÖÇEN, ŞANLIURFA İL MEM AR-GE, ahmet135@gmail.com
Mehmet ERCAN, ŞANLIURFA İL MEM, mehmetercan2003@hotmail.com
358 Yrd. Doç. Dr. Sevtap GÜNAY KÖPRÜLÜ, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, sevtapkoprulu@nevsehir.edu.tr
Arş. Gör. Çiğdem YALÇIN, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, cigdemm.koc@hotmail.com

kitap ile sınırlandırılmıştır. Bu araştırma nitel bir araştırma olup, araştırmada doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırma, Yabancılara Türkçe öğretimi ders kitapları hazırlanırken görsel ögeler kullanımının tekrar gözden geçirilip görsellerin metinlerle bir bütünlük içinde seçimi konusunda ve kültür aktarımında görsel ögeler kullanılırken nelere dikkat edilmesi gerektiği hususunda hazırlanacak kitaplara ışık tutacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ders kitapları, Görseller, Metin bütünlüğü, Kültür aktarımı

EĞİTİMİN YARATTIĞI DIŞSALLIKLARIN EKONOMİ POLİTİĞİ[359]

ÖZET

Merkantilizmden Neoklasik düşünceye varıncaya kadar tüm iktisadi düşünce okulları, iktisadi büyüme ve kalkınmanın kaynağını araştırmışlardır. Bunun yanında ülkelerin refahının artmasına ve iktisadi gelişmesine hangi faktörlerin etkili olduğu sorusunu yanıtlamaya çalışmışlardır. Yapılan çalışmalar neticesinde ülkelerin iktisadi gelişiminde eğitimli insan gücünün belirgin bir etkisi olduğu sonucuna varılmıştır. Bireylerin eğitim düzeyi arttıkça nitelikli işgücü artmakta, bilimsel ve teknolojik yenilikler hız kazanmaktadır. Bunların yanında eğitime yatırım yapan kişi tarafından göz ardı edilen ama bireyin eğitim almasından kaynaklanan ve eğitimin farklı sektörlere olan etkisini içeren dışsallıklar mevcuttur. Eğitimin yarattığı bu pozitif dışsallık refahın artmasına sağladığı katkı dolayısıyla önemli iktisadi ve toplumsal etkiler meydana getirmektedir. Fakat sosyo-iktisadi ilişkilerin yapısındaki süreklilikten ve olayların belli bir yerde bitip belli bir yerde başlamamasından dolayı eğitimin dışsallıklarını topluma sağladığı fayda bakımından belirli bölümlere ayırarak somut bir şekilde incelemek oldukça zordur. Bu çalışmada eğitimin iktisat üzerindeki rolü ele alınmaktadır. Ayrıca eğitimin yarattığı dışsallıkların iktisadi ve toplumsal açıdan neden önemli olduğu üzerinde durulmakta ve dışsallıkların Türkiye açısından değerlendirilmesi yapılmaktadır.

İKTİSAT/İŞLETME/MALİYE FORMASYON GRUBU ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMEN OLMAK İSTEMELERİNİN ALTINDA YATAN NEDENLERİN ARAŞTIRILMASI[360]

ÖZET

Öğretmenlik uzmanlık eğitimi ve pedagojik formasyon eğitimi ile kazanılan bir meslektir. Özel nitelikler gerektiren bir meslek oluşu nedeniyle herkesin yapabileceği bir meslek alanı değildir. Öğretmen olabilmek için iyi bir eğitimin yanı sıra öğretmenin mesleki alanında profesyonel olması, meslek sorumluluğu bilincine sahip olması, eğitim öğretimde başarıdan zevk alması,

359 Arş. Gör. Mustafa Mert ALABAŞ, KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ, m.mertalabas@gmail.com
Arş. Gör. Halil PEÇE, KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ, halilopo53@gmail.com

360 Yrd. Doç. Dr. Figen DURKAYA, KIRIKKALE UNIVERSITESI, figendurkaya@kku.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

iletişim kanallarının açık olması, mesleğine bağlı ve sürekli gelişime açık olması gerekir. Bu nedenle ülkemizin gelişmiş ülkeler arasında yer alabilmesi için iyi ve nitelikli yetişmiş öğretmenlere ihtiyacı vardır. Bu bağlamda eğitim sistemimizin başarısı da yetiştirilen öğretmenlerimizin niteliğine bağlı olarak ivmelenecektir. Bu nedenle pedagojik formasyon eğitimi alan her bireyin öğretmen olabilmesi pek mümkün değildir. Günümüzde öğretmenlik mesleğinin tercih edilmesi ve pedagojik formasyon eğitimi alma sebepleri de bireyden bireye farklılık göstermektedir.

Bu çalışmanın amacı, İktisat/İşletme ve Maliye mezunlarının pedagojik formasyon alarak öğretmen olma isteklerinin altında yatan nedenlerin araştırılmasıdır. MEB'de öğretmen olabilmeleri için atanma olasılıkları düşük olmasına rağmen pedagojik formasyon eğitimi almak istemeleri, öğretmenlik mesleğini neden istediklerini sorgulamamıza vesile olmaktadır.

Çalışma nitel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılarak yapılandırılmıştır. Çalışmanın evreni Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesinde pedagojik formasyon sertifika programında öğrenim gören öğrencilerdir. Örneklem olarak 2016-2017 akademik yılı bahar döneminde İktisat/İşletme ve Maliye grubunda öğrenim gören gönüllü 20 öğrenci seçilmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak görüşme yöntemi kullanılmış ve veriler içerik analizi ile değerlendirilerek bulguları elde edilmiştir.

Çalışma sonucunda pedagojik formasyon eğitimi alan öğrencilerin genel olarak çalıştıkları kurum içerisinde terfi ya da kurum içerisinde öğretmenlik yapabilmek için bu eğitimi aldıkları sonucunu ortaya çıkmıştır. Ayrıca formasyon eğitimini almak istemelerinin bir başka gerekçesi olarak, görev yaptıkları kurumlarda çalışma koşullarının ağır olması ve maddi koşullarının çok yeterli olmadığını dile getirmişlerdir. Çalışmaya katılan öğrenciler formasyon eğitimi almadan önce öğretmenlik mesleğinin bu kadar meşakkatli olduğunu düşünmediklerini, oysa şimdi tamamen öğretmenlik mesleğine bakış açılarının değiştiğini dile getirmişlerdir. Öğretmenlik mesleğinin sınıf yönetimi, özel öğretim yöntemleri, ölçme teknikleri, gelişim ve öğrenme, meslek etiği ve rehberlik gibi derslerin toplamından oluştuğunu, mesleği tam olarak icra edebilmek için bu derslerin gerekli ve önemli olduğunu vurgulamışlardır. Sonuç olarak çalışmaya katılan öğrenciler, formasyon eğitimi almadan önce öğretmenlik mesleği hakkındaki görüşlerinin formasyon eğitimi aldıktan sonra tamamen değiştiğini ifade etmişlerdir. Çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda, öğretmenlik mesleğinin istekli ve özverili bir birey olmadan yapılamayacağı ve alan bilgisinin yanı sıra formasyon eğitiminin de ne kadar çok gerekli olduğu görülmüştür.

Anahtar kavram: Pedagojik formasyon, öğretmenlik mesleği, İktisat/işletme/maliye mezunu

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

CITATION PRACTICES IN ACADEMIC DISCOURSE: A COMPARISON OF NATIVE SPEAKERS' AND TURKISH SPEAKERS' PhD AND MA THESES IN ENGLISH LANGUAGE EDUCATION MAJORS[361]

ABSTRACT

Citation is one of the most important components of academic writing in the aspects of providing justification for writers' arguments and demonstrating the novelty of the writers' position in academic writing world, providing clues regarding how the research study arises out of and is grounded in the current state of disciplinary knowledge. Considering the significant role of citation practices in academic writing, this study investigates the citation practices of Turkish and English L1 writers in MA and PhD theses in English language education majors.

This study employed the qualitative approach consisting of the corpus. A corpus of 34 theses, 17 Turkish L1 writers' theses consisting of 10 MA and 7 PhD theses and 17 English L1 writers' theses including 10 MA theses and 7 PhD theses were selected. Based on the relevant literature, a rubric was prepared so as to analyse the 34 theses in the corpus by means of employing content analysis. The findings revealed both Turkish and English L1 writers' citing tendencies. Even though Turkish and English L1 writers' citing tendencies appear to be parallel with writing norms and conventions in the field of ELT, Turkish L1 writers have more challenges regarding integrating citations with their own voices and positions more than English L1 writers, which may stem from four factors comprising of lack of instruction, insufficient awareness of citation norms and conventions, cultural factors and linguistic background.

Keywords: citation, citation practices, academic writing, MA thesis, PhD thesis, native writers, Turkish writers

GROUP ART THERAPY INTERVENTION FOR CHILDREN WITH PTSD SYMPTOMS CAUSED BY WAR CONFLICT IN UKRAINE[362]

ABSTRACT

Children whose parents went through or died in a war conflict quite often display the symptoms of post-traumatic stress disorder and are in need of the avenues for healthy self-expression — which, in turn, may further reduce the risk of PTSD. Expressive arts, such as creating mandalas, collages, and storytelling provide a non-threatening approach for psychological counselors to support the youth they serve. This article describes how psychological counselors incorporated expressive art methods in their work with 13 children aged 10-15 years whose fathers died in a war conflict in Eastern Ukraine. An

361 Yrd. Doç. Dr. Fatma Şeyma DOĞAN, HARRAN ÜNİVERSİTESİ, fsdogan@harran.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Oktay YAĞIZ, ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ, yoktay@atauni.edu.tr
Öğr. Gör. Dr. Işıl GÜNSELİ KAÇAR, ODTÜ, isil7guns@yahoo.com
362 Assist. Prof. Dr. Yulia Kryvenko, Assist. Prof. Dr. Mehmet Birinci

example of an afternoon group using mandalas, collages and storytelling that took place in the resort region Antalya, Turkey is described.

Key words: art therapy, post-traumatic stress disorder, mandala, collage, storytelling.

TÜRK VE AFRİKALI ÖĞRENCİLERDE DARBE ALGISI[363]

ÖZET

Darbeler Ortadoğu coğrafyasındaki ülkelerin hafızalarında kalıcı izler bırakmıştır. Osmanlı Devleti'nin toprakları üzerinde kurulan Türkiye ve Afrika ülkelerinde darbe süreçleri ile ilgili ortaklıklar olduğu görülmektedir. Ülkelerin siyasi, sosyal ve kültürel alanlarında köklü değişiklikler yapan darbe ve benzeri girişimlerin milletlerin gelişimini olumsuz yönde etkilediği bir gerçektir. Her öğrenilen tarihi bilgi gelecek nesillere uzun vadede etki etmektedir. Bu açıdan bakıldığında tarih eğitiminde siyasi kavramların öğrencilerdeki yansımaları toplumda birey olma açısından önemlidir. Bu araştırmada; darbe ve darbe girişimlerinin Türkiye ve ikinci Dünya savaşı sonrasında kurulan Afrika ülkeleri (Fas, Cezayir, Nijerya) üzerindeki etkileri incelenecektir. Çalışmamızda darbe geçmişi olan Türkiye ve Afrika'nın belleklerinde kalan izlerin ilgili veriler ışığında ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırma, nitel araştırma yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Sakarya ve Bilecik Şeyh Edebali Üniversitelerinin çeşitli bölümlerinde okuyan Afrikalı ve Türk öğrenciler uygulama kapsamında çalışma grubuna gönüllülük esasına dayalı olarak katılmışlardır. Bu çalışma araştırmacılar tarafından geçerliliği tespit edilmiş 'yarı yapılandırılmış mülâkat formu' soruları uygulanarak darbe geçmişi çok olan ülkelerin öğrencilerinden alınan veriler kullanılarak oluşturulmuştur. Araştırmanın evrenini Sakarya TÖMER bünyesinde C1 seviyesinde Türkçe eğitimi almış, alanlarında lisans veya lisansüstü öğrenim görmekte olan Afrikalı öğrenciler ile Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi'nde okuyan Türk öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmaya katılan öğrenciler A1, A2, A3,... şeklinde isimleri açık edilmeden kodlanmıştır. Bu yarı yapılandırılan ankete dayalı olarak içerik analizi yapılmış, eldeki veriler çözümlenerek yorumlanmıştır. Araştırmamızın sonucunda kavramların öğrenciler tarafından yanlış bilindiği, farklı kavramlarla karıştırıldığı, farklı anlamlarının bilinmediği; ayrıca ülkelerinde yaşanan darbelerle ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları tespit edilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar, ilgili alan yazın ışığında yorumlanmış ve bazı öneriler dile getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Darbe, Demokrasi, Kavram Öğretimi, Tarih Eğitimi

363 Yrd. Doç. Dr. Dilara USLU, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, dilara.uslu@bilecik.edu.tr
Okt. Özlem YAHŞİ CEVHER, Sakarya Üniversitesi, oyahsi@sakarya.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARISI ÜZERİNDE BAZI DEĞİŞKENLERİN ROLÜ[364]

ÖZET

Bu çalışmanın amacı lise öğrencilerinin akademik başarısı üzerinde yordayıcı rolü olabilecek, olumlu olumsuz bazı değişkenlerin incelenmesidir. Bu amaçla, akademik dayanıklılık, okul tükenmişliği, sınav kaygısı, öz düzenleme, anne-baba başarı baskısı ve desteği gibi içsel ve dışsal değişkenlerin okul başarısına katkısının ne olduğunun araştırılmıştır. Bu çalışmanın katılımcıları, 476 lise öğrencisidir. Veriler, akademik dayanıklılık ölçeği, ebeveyn akademik başarı baskısı ve desteği ölçeği, öz düzenleme ölçeği, okul tükenmişliği ölçeği ve demografik değişkenler anketi ile elde edilmiştir. Verilerin analizinde regresyon analizi ve betimleyici istatistikler kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, lise öğrencilerinin akademik başarısı üstünde akademik dayanıklılığı ve ebeveyn akademik başarı desteği olumlu yönde yordayıcı olduğu bulunmuştur. Bununla beraber, akademik başarısı üstünde ebeveyn akademik başarı baskısı, sınav kaygısı ve okul tükenmişliği olumsuz yönde yordayıcı olduğu saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Okul not ortalaması, anne-baba, okul tükenmişliği, sınav kaygısı, akademik dayanıklılık.

EĞİTİM FAKÜLTESİNDE OKUYAN VE PEDAGOJİK FORMASYON EĞİTİMİ ALAN ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK ÖZYETKİNLİK VE TUTUMLARI[365]

ÖZET

Eğitim Fakültesinde Okuyan ve Pedagojik Formasyon Eğitimi Alan Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Özyetkinlik ve Tutumları

Öğretmenlik mesleği bir toplumun kalkınmasında ve düşünen, üreten bireylerden oluşmasında önemli bir yere sahiptir. Öğretmenlerin mesleklerini ne derece yapabildiklerine ve başarılı olacaklarına ilişkin algıları ve mesleğe yönelik tutumları mesleğin en verimli şekilde yapılmasında önemli bir yere sahiptir. Bu nedenle çalışmada eğitim fakültesinde okuyan ve pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik özyetkinlik ve tutumlarını incelemek amaçlanmıştır.

Çalışma grubu Ankara Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinden ve Nevşehir Üniversitesi pedagojik formasyon öğrencilerinden oluşmaktadır. Öğrencilerin 114'ü (%49,4) kız, 117'si (%50,6) erkektir. Öğrencilerin 114'ü ((%49,4) pedagojik eğitim alırken, 117'si (%50,6) eğitim fakültesinde eğitim görmektedir.

364 Doç. Dr. ŞAHİN KAPIKIRAN, Pamukkale Üniversity, skkiran@pau.edu.tr
Doç. Dr. NECLA ACUN KAPIKIRAN, Pamukkale Üniversity, nkkiran@pau.edu.tr
365 Yrd. Doç. Dr. Hicran Çetin GÜNDÜZ, Başkent Üniversitesi, hicrancetin@gmail.com
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN, Bartın Üniversitesi, tarhansinem@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Öğretmen Özyeterlik Ölçeği: verilerin toplanmasında kullanılan öğretmen özyeterlik ölçeği Türkçeye Çapa, Çakıroğlu ve Sarıkaya (2005) tarafından kazandırılmıştır. Ölçeğin orjinali Tschannen-Moran ve Hoy (2001) tarafından geliştirilmiştir. Öz-yeterlik ölçeği "Öğrenci katılımını sağlama", "Sınıf yönetimi" Öğretimsel stratejiler" olmak üzere toplam 24 madde ve üç alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin güvenirliği öğrenci katılımını sağlama ".82", sınıf yönetimi ".84", öğretimsel stratejiler ".86" ve ölçeğin geneli ".93" olarak bulunmuştur. Bu araştırmada yapılan analizler sonucunda elde edilen iç tutarlık katsayıları ise şöyledir Öğrenci katılımını sağlama için ".81", sınıf yönetimi için ".81", öğretimsel stratejiler için ".80" ve ölçeğin geneli için ".91" dir.

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği: Veriler Üstüner (2006) tarafından geliştirilen tutum ölçeği ile toplanmıştır. Ölçek öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu yansıtan toplam 34 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin ölçüt ölçek geçerliliği ".89", puan kararlılığına ilişkin güvenirlik katsayısı ".72", iç tutarlılık katsayısı ise ".93" olarak bulunmuştur.

Verilerin analizinde SPSS 22 programı kullanılmıştır. Araştırmada öncelikle normal dağılım, çarpıklık ve basıklık katsayıları incelenmiştir. Öğretmen adaylarının özyeterliklerinin ve mesleğe yönelik tutumlarının cinsiyet ve öğrenim türü (eğitim fakültesi/pedagojik formasyon) açısından fark gösterip göstermediği ilişkisiz ölçümler t testi ile belirlenirken, aralarındaki ilişkiyi belirlemek için korelasyon testi uygulanmıştır.

Analiz sonuçlarına göre Öğretmen adaylarının özyeterliklerinin ve mesleğe yönelik tutumlarının cinsiyete göre farklılaşmadığı bulunmuştur. Diğer taraftan Öğrenci katılımını sağlama", [t(218)=2.34], p<.05, Öğretimsel stratejileri [t(221)=2.33], p<.05, ve tutumun [t(227)=4.56], p<.01, pedagojik eğitim ve eğitim fakültesi öğrencisi olma açısından farklılık gösterdiği bulunmuştur. Pedagojik formasyon gruplarında öğrenci katılımını sağlamaya ilişkin özyetkinlik duygusu (Ort.55,66), eğitim fakültesi öğrencilerine göre (Ort.=53,50) daha yüksek bulunmuştur. benzer şekilde öğretim stratejilerini kullanabilmeye ilişkin özyetkinlik duygusu pedagojik formasyon gruplarında(Ort.57,27), eğitim fakültesi öğrencilerine göre (Ort.=54,94) daha yüksek bulunmuştur. Öğretmenlik mesleğine tutum açısından bakıldığında, pedagojik formasyon gruplarının (Ort.119,57) öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumunun eğitim fakültesi öğrencilerine göre (Ort. 112,68) daha yüksek olduğu görülmüştür. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ile özyetkinlik arasında "r = .33"düşük düzeyde bir korelasyon bulunmuştur.

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ANTİK YUNAN'DA KIZ ÇOCUKLARININ EĞİTİMİ[366]

ÖZET

Demokrasinin temellerinin atıldığı, felsefe ve sanatın beşiği Antik Yunan'da eğitim önemli bir olguydu. Ancak kadın ve erkek için sosyal yaşamdaki roller oldukça farklıydı ve bu durum çocukların eğitim hayatına da büyük ölçüde etki etmekteydi. Erkek çocuklara soyun devamı olarak bakılmaktayken kızlar ancak evlendirilecekleri kişinin aileleri ile bir bağ kurma bağlamında değer görüyordu. Kızlardan iyi bir eş ve anne olmaları dışında bir beklenti olmadığı için yetiştirilmelerinde de erkek çocuklarda olduğu gibi eğitimin çok önemli bir rolü yoktu. Bu sebeple erkek ve kız çocukların farklı eğitimlere tabi tutulduklarını söyleyebiliriz. Antik kaynaklar incelendiğinde kız çocukların erkeklerle aynı okullara gidip gitmediği de açık değildir. Ancak çoğu kızın ev idaresi ve yün eğirme, kumaş dokuma gibi ev işleri dışında bir eğitim almaları durumu çok sık rastlanılan bir şey değildi. Ayrıca erken yaşta evlendirilen kız çocuklarının çocukluk çağlarının da uzun sürmediği anlaşılır. Temel okuma yazma ve temel hesap becerileri kız çocuklarına verilen eğitimin içerisindeydi. Ancak olasılıkla temel okuma ve hesap becerilerine dair eğitimin verilme sebebi ev idaresinde bu bilgilere ihtiyaç duyulacak olmasıydı. Ayrıca bir tapınakta rahibe olma ihtimali de bu temel bilgilerin kızlar için gerekli olduğu düşündürmüş olmalıdır. Elbette, burada sözü edilen kız çocuklarının özgür yurttaşlar olduklarını köle olanların durumlarının çok daha kötü olduğunu belirtmek gerekir.

Nitel veri toplama araçlarından olan doküman analizi ile elde edilen verilerin değerlendirilmesiyle gerçekleştirilecek olan bu çalışmada, kız çocuklarının eğitim hayatları incelecek ve Antik Yunan toplumunda kadının yerine eğitim bağlamında değinilecektir.

Anahtar sözcükler: Eğitim tarihi, Antik Yunan, kız çocuklarının eğitimi

BİR EĞİTİM MATERYALİ OLARAK KUKLA[367]

ÖZET

Son yıllarda geleneksel eğitim anlayışları yerine bireysel farklılıkların dikkate alındığı öğrenci merkezli eğitim anlayışı tercih edilmektedir. Yapılandırmacı eğitim anlayışı olarak karşımıza çıkan bu yaklaşımda öğrencilerin yaparak yaşayarak ve eğlenerek öğrenmeleri önemsenmektedir. Bu durum eğitim programlarına da yansımış etkinlik temelli öğrenme süreçlerine yer verilmiştir. Kuklalar, öğrencinin dikkatini çekme ve öğrenciyi derse güdüleme konusunda öğretmene yardımcı, yapılandırmacı eğitim anlayışına uygun etkili bir materyal olarak değerlendirilmektedir. Kukla ile gerçekleştirilecek öğretim etkinliklerinin öğrencilerin akademik, sosyal, duygusal gelişimlerini ve kinestetik becerilerini olumlu yönde destekleyeceği düşünülmektedir. Bu nedenle konu ile ilgili alan yazın taraması kukla ile gerçekleştirilecek öğretim

366 Yrd. Doç. Dr. Derya ÇIĞIR DİKYOL, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, deryadikyol@gmail.com
Yrd. Doç. Dr. Evren ŞAR İŞBİLEN, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, evrensar@gmail.com
367 Dilber ÇEŞMECİOĞLU, BURSA TED KOLEJİ, dilber_c@hotmail.com
Yrd. Doç. Dr. Ömür SADİOĞLU, ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ, osadioglu@uludag.edu.tr

faaliyetlerinin etkinliğinin belirlenmesi ve yaygınlaştırılması açısından önemlidir. Bu önem doğrultusunda çalışmanın temel amacı, kuklanın eğitimde kullanımına ilişkin yapılan araştırmaların incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizi kullanılmış ve konuya ilişkin literatür taranmaya çalışılmıştır. Çalışma sonuçları kuklaların kullanıldığı derslerde öğrencilerin derse etkin katılım sağladığını, kuklaların öğrenci başarısını olumlu yönde etkilediğini, öğrencilerin kinestetik ve düşünme becerilerini geliştirdiğini göstermektedir. Bununla birlikte bir eğitim materyali olarak kuklaların öğrenme ortamını keyifli ve eğlenceli bir yere dönüştürdüğü tespit edilmiştir.

Anahtar sözcük: kukla, literatür taraması, yaparak yaşayarak öğrenme

FEN ÖĞRETMEN ADAYLARININ FEN ÖĞRENME BECERİLERİ[368]

ÖZET

Bilgi, bilim ve teknolojideki gelişmeler, bireylerin de bu hızlı değişim ve gelişimlere uyum sağlamalarını gerektirmektedir. Özellikle fen eğitimin en önemli hedeflerinden biri olan bilim okur-yazarı bireylerin yetiştirilmesinde, bilimsel sorgulama becerisinin kazandırılmasının yanı sıra bu becerilerin yansıtabilmesi için iletişim becerilerinin de geliştirilmesi beklenmektedir. Dolayısıyla öncelikle fen öğretmen adaylarının sorgulama ve iletişim becerilerini içeren fen öğrenme becerilerine sahip olarak yetiştirilmesi oldukça önem taşımaktadır.

Bu bağlamda araştırmada, fen öğretmen adaylarının sorgulama ve iletişim becerilerini kapsayan fen öğrenme becerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu genel amacın yanı sıra fen öğretmen adaylarının fen öğrenme becerileri; bilimsel sorgulama ve iletişim becerilerini etkileyebileceği düşünülen cinsiyet, öğrenim gördükleri sınıf düzeyi, bölümlerinden memnuniyetleri, kendilerini akademik olarak başarılı bulup bulmadıkları ve lisansüstü eğitim yapmayı isteyip istemedikleri gibi değişkenler açısından da incelenmiştir.

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Fen Bilgisi Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören 65 birinci sınıf, 69 ikinci sınıf, 83 üçüncü sınıf ve 71 dördüncü sınıf olmak üzere toplam 288 fen öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak Chang vd (2011) tarafından geliştirilen ve Şenler (2014) tarafından Türkçe'ye uyarlaması yapılan "Fen Öğrenme Becerisi Ölçeği (FÖBÖ)" kullanılmıştır. İki alt ölçekten oluşan ölçeğin *bilimsel sorgulama* alt ölçeğinde "soru ve hipotez önerme", "planlama", "deney yapma ve veri toplama", "veri analizi yapma, yorumlama ve sonuca varma"; *iletişim becerileri* alt ölçeğinde ise "ifade etme", "değerlendirme", "etkileşimde bulunma" ve "müzakere etme" boyutları bulunmaktadır. Ölçekten elde edilen veriler SPSS (Versiyon 20.0) kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin

368 Arş. Gör. Asiye BAHTİYAR, PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ, asiye.bahtiyar@gmail.com
Doç. Dr. Bilge CAN, PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ, bilgecan@pau.edu.tr

analizinde betimsel istatistik yöntemlerinin yanı sıra belirlenen değişkenler arasındaki istatistiksel olarak anlamlı farklılıkların incelenmesi amacıyla Tek Yönlü Varyans Analizi ve Bağımsız Örneklemler t-Testi uygulanmıştır.

Yapılan analizler sonucunda; fen öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre bilimsel sorgulama alt ölçeğinin deney ve veri toplama boyutunda; öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre ise hem planlama hem de deney ve veri toplama boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte fen öğretmen adaylarının okudukları bölümden memnuniyetlerine göre soru ve hipotez önerme, planlama, veri analizi yapma, yorumlama ve sonuca varma alt boyutları ile bilimsel sorgulama alt ölçeği ve genel olarak fen öğrenme becerisi ölçeğinden aldıkları puanlar arasında anlamlı farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Fen öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim yapma isteklerine göre ise sorgulama becerilerinden planlama alt ölçeği, iletişim becerilerinden değerlendirme, etkileşimde bulunma ve müzakere etme alt ölçekleri ve genel olarak fen öğrenme becerisi ölçeğinden aldıkları puanlar arasında da anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Son olarak fen öğretmen adaylarının kendilerini akademik olarak başarılı bulma durumlarına göre tüm ölçek, alt ölçek ve boyutlardan aldıkları puanlar arasında anlamlı farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçları incelendiğinde, fen öğretmen adaylarının sorgulama ve iletişim becerilerini kapsayan fen öğrenme becerilerinde, özellikle okudukları bölümlerinden memnun olmalarının, kendilerini akademik olarak başarılı bulmalarının ve lisansüstü eğitim yapmayı düşünmelerinin olumlu yönde etkilerinin olduğu dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fen öğretmen adayı, fen öğrenme becerisi, sorgulama becerisi, iletişim becerisi

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN ETKİNLİKLERDE YÖRESEL ÇOCUK OYUNLARINA YER VERME DURUMLARI[369]

ÖZET

Oyun, çocuğun gelişim alanları ile iletişim ve özbakım becerilerini destekleyen yaratıcılığı geliştiren, çocuğun dış dünyaya uyumunu sağlayan, gereksinim ve isteğe göre araç-gereç kullanımı gerektirebilen, kurallı veya kuralsız gerçekleştirilen etkinlikler bütünüdür. Oyun, çocuğa liderlik, paylaşım, kurallara uyma gibi kazanımların yanı sıra kendi kültürünü tanıma fırsatı da sunar. Bu araştırma okul öncesi öğretmenlerinin etkinliklerde yöresel çocuk oyunlarını kullanım durumlarını belirlemek amacıyla planlanmıştır. Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan 24 öğretmen örneklem olarak alınmıştır. Araştırmada araştırmacı tarafından uzman görüşleri doğrultusunda yapılandırılmış olan görüşme formu kullanılmıştır. Öğretmenlere etkinliklerinde yöresel oyunlara yer verip vermedikleri, nedenleri, bildikleri yöresel oyun isimleri, yöresel oyunlar konusundaki bilgi düzeylerini değerlendirmeleri, uygulamada yaşadıkları zorluklar ve yöresel oyunların kullanımıyla ilgili önerileri sorulmuştur. Veri değerlendirme süreci devam etmektedir.

369 Yrd. Doç. Dr. Emine YLMAZ BOLAT, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, emineyilmaz@mersin.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: MERSİN İLİ ÖRNEĞİ[370]

ÖZET

Okul öncesinde kaynaştırma eğitimi uygulamalarına dair öğretmenlerin tutumlarını değerlendiren çalışmalar oldukça sınırlıdır. Bu araştırmanın genel amacı okul öncesi öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi uygulamalarına ilişkin görüşlerinin incelenmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda öğretmenlerin kaynaştırma eğitimi hakkındaki düşünceleri, yaşadığı sorunları ve bu sorunları çözümleme yolları, kaynaştırma eğitimi uygulamalarının kaynaştırma öğrencileri ve normal gelişim gösteren çocukları nasıl etkileyeceği konusundaki düşünceleri, kaynaştırma öğrencilerinin normal gelişim gösteren öğrenciler tarafından sınıfa kabulü, BEP ve BP hazırlarken dikkat edilmesi gereken noktalar değerlendirilmek istenmiştir. Bu araştırma, genel tarama şeklinde yapılmış bir araştırmadır. Yapılan bu çalışmada, amaçsal örnekleme yöntemlerinden olan maksimum çeşitlilik modeli kullanılmıştır. Çalışma grubunu Mersin il merkezindeki Yenişehir ilçesinde görev yapan 20 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Yapılan araştırmada uzman görüşleri doğrultusunda araştırmacı tarafından veri toplamak için 10 tane kişisel bilgi sorusu, 9 tane kaynaştırma eğitimi ile ilgili açık uçlu sorulardan oluşan görüşme formu ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Öğretmenlere görüşme formundaki soruları cevaplamaları için 10-15 dk. süre verilmiş olup verilen cevaplar doğrultusunda veriler çözümlenerek analiz edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin kaynaştırma uygulamalarını yararlı buldukları (%70), kaynaştırma öğrencisine olumlu davranışlar kazandırdığını düşündükleri (%31.4), normal gelişim gösteren çocuklara ise işbirliği ve yardımlaşma duygusu geliştirdiği (%30.8), kaynaştırma eğitimi uygularken en çok kaynaştırma öğrencisinin sınıfa uyum sağlayamaması konusunda zorluk yaşadıkları (%39.1), yaşadıkları zorlukları okul-aile-çocuk işbirliği kurarak çözümledikleri (%47.4), kaynaştırma eğitimi uygulamalarının etkililiğinin artırılması için öncelikle fiziki koşulların düzeltilmesi gerektiği (%26.1) belirlenmiştir. Ayrıca empati çalışmalarının ve özel gereksinimli ve normal gelişim gösteren çocukların önceden hazırlanmasının kaynaştırma öğrencilerini kabullenme açısından önemli olduğu (%33.3), öğretmenlerinin Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) hazırlarken çocukların hazır bulunuşluk düzeyine dikkat ettikleri (%44.4), Bireyselleştirilmiş Öğretim Programı (BÖP) hazırlama konusunda bilgileri olmadığı (%52.2) ortaya koyulmuştur.

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİNDE KULLANILABİLECEK ANLIK ÖLÇME ARAÇLARI[371]

ÖZET

Dünyadaki gelişmeler ve değişen ihtiyaçlar “Nasıl bir birey istiyoruz?” sorusunun cevabını sürekli güncellemektedir. Bu kapsamda gerek 21. Yy

370 Yrd. Doç. Dr. Emine YILMAZ BOLAT, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, emineyilmaz@mersin.edu.tr

371 Yrd. Doç. Dr. ASLIHAN KUYUMCU VARDAR, DÜZCE ÜNİVERSİTESİ, aslihankuyumcu@duzce.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. FİLİZ ACAR, DÜZCE ÜNİVERSİTESİ, filizacar@duzce.edu.tr

becerileri, gerek ulusal ve uluslararası yeterlikler bireylerden işbirliği, yaratıcılık, problem çözme, girişimcilik, sorumluluk, öz-denetim, dijital okuryazarlık vb. özelliklere sahip olmalarını beklemektedir. Bu nedenle eğitim sistemlerinin, bireylerin bu özelliklerini geliştirecek şekilde yapılandırılması son derece önemlidir. Her ne kadar öğretim programları aracılığı ile bu becerilerin geliştirilmesine yönelik hedefler bulunsa da öğrenme-öğretme sürecinde ve değerlendirme boyutlarında bu becerilerin göz ardı edildiği görülmektedir. Yapılan araştırmalar genelde ürüne yönelik ve öğrencileri notlandırma amaçlı değerlendirmelerin yapılmakta olduğunu ve sonuçların nadiren öğrenciyi geliştirmek amacı ile kullanıldığını ortaya koymaktadır.

Bu araştırma ile bireyden beklenen becerileri değerlendirmede öğretmenlerin öğrenme öğretme sürecinde etkili, pratik ve anlık olarak kullanabilecekleri araçların neler olduğu sunulacak ve öğrenme ve öğretme sürecinin hangi aşamalarında daha etkili olabileceğine ilişkin öneriler getirilecektir. Bu amaç doğrultusunda literatürde yer alan süreçte bireyi izlemeye ve değerlendirmeye yönelik kullanımı etkin ve kolay araçlar incelenerek hangi becerileri geliştirmeye yönelik olarak kullanılabileceği tartışılacaktır.

UYGARLIK TARİHİ DERSİNİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜLTÜREL AİDİYET DURUMLARINA ETKİSİ[372]

ÖZET

İnsanlığın ortak kültürel mirasının farkında olmak, evrensel kültürel değerlerin bilincine varmak, insanlık tarihi içerisinde kendi coğrafi ve kültürel köklerinin konumunu ve önemini anlamak günümüz dünyasında ideal vatandaş tanımının özellikleri arasındadır. Bu bağlamda eğitim fakültelerinin bazı bölümlerinin programlarında yer alan Uygarlık Tarihi dersleri, bahsi geçen özellikleri kazandırma konusunda olmazsa olmaz derslerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu dersin sağladığı geniş ve evrensel dünya görüşünün özellikle öğretmen adaylarına kazandırılması, tarihini bilen, yaşadığı coğrafyanın kültürel zenginliğinin farkında olan, bu zenginliği koruma bilincine sahip gelecek nesillerin yetişmesinde önemli bir unsurdur.

İnsanlık tarihinin tek bir ırk ya da tek bir toplumun inşaası olduğu düşüncesinden sıyrılmış, her kültürün uygarlığın gelişiminde katkısı olduğunu bilen ve kendisinin de bu bütünün bir parçası olduğunun ayırdına varmış bireyler yetiştirmekte etkisi büyük olan Uygarlık Tarihi derslerinin bu açıdan tarih öğretiminde öncelikli bir yere sahip olduğu söylenebilir.

Yaşadıkları coğrafyada geçmiş kültürlere ait fazla bir birikime sahip olmayan toplumlar uzak coğrafyalarda kendi kültürel kimliklerini ararlarken, Anadolu, Antik çağ uygarlıklarının büyük bir çoğunluğuna ev sahipliği yapmış olmasına rağmen acaba ülkemizde kültürel kimlik oluşumunda bu zenginlik yeterince kullanılabilmekte midir? Bu çalışmada İ.Ü. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarından seçilen örneklem üzerinden öncelikle dersleri almamış

372Yrd. Doç. Dr. EVREN ŞAR İŞBİLEN, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, evrensar@gmail.com
Yrd. Doç. Dr. DERYA ÇIĞIR DİKYOL, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, deryadikyol@gmail.com

olan öğretmen adaylarının bu konudaki farkındalıkları ve bilgi düzeyleri tespit edilmiştir. Daha sonra aynı öğrencilere Uygarlık Tarihi dersini tamamladıktan sonra bir son test uygulanmış ve böylece ders öncesi ve sonrasının bir kıyaslaması yapılmıştır. Özetle çalışmamızda veriler nicel olarak değerlendirilmiş, öğretmen adaylarının eskiçağ uygarlıklarına ilişkin aidiyet hislerinin Uygarlık Tarihi derslerini tamamladıktan sonra oldukça güçlenmiş olduğu ve bilgi seviyesi yükseldikçe kültürel aidiyet hisssinin arttığı görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Kültürel aidiyet, Uygarlık Tarihi Dersi, öğretmen adayları, tarih

OKULA UYUMUN GÖZ ARDI EDİLEN BOYUTU: OKUL, ÇOCUK İÇİN HAZIR MI?[373]

ÖZET

Aile ve okulun hazır oluşu, çocuğun okula uyumunda doğrudan etkilidir. Bu nedenle, okula uyum, "hazır çocuk", "hazır okul" ve " hazır aile" olmak üzere üç boyutu kapsamaktadır (UNICEF, 2012). Bu çalışmada, Türkiye'de okula uyum konusunda yapılan bilimsel makalelerin, UNICEF (2012) tarafından belirtilen okula uyumun boyutları bağlamında değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Çalışma içerik analizi yöntemine göre yürütülmüştür. Çalışma evrenini, Türkiye'de ULAKBİM- SBVT, SOBİAD, DOAJ, EBSCOhost, Türk Eğitim İndeksi ve diğer veri tabanları tarafından dizinlenen eğitim dergilerinde 2012- 2017 yılları arasında yayımlanmış, yayın dili Türkçe olan okula uyum ile ilgili bilimsel makaleler oluşturmaktadır. Çalışma evreni, "İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"la, zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarıldığı ve ilköğretim kurumlarının "ilkokul" ve "ortaokul" şeklinde düzenlendiği 2012 yılı ve sonrası olarak belirlenmiştir. Çalışmadaki okula uyum ile ilgili bilimsel makaleler, anahtar kelimeler bölümünde, "okula uyum", "hazır bulunuşluk", "okula hazır bulunuşluk", "okula hazırlık", "okula hazır olma", "okula alma" ve "okula alma testi" kelimelerinden en az birine yer verilen bilimsel çalışmalardan oluşmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi doğrultusunda sadece elektronik ortamdan erişilen 25 bilimsel makale oluşturmaktadır. Yapılan analizler sonucunda, çalışma kapsamına alınan Türkiye'deki okula uyum ile ilgili makalelerin tamamında "hazır çocuk" boyutuna yer verildiği belirlenmiştir. Çalışmada bu bağlamda uluslararası alanyazın ışığında (Bronfenbrenner, 1995; Buis, 2014; High, 2008; Lippman, Moore ve Mc Intosh, 2011; UNICEF, 2012), Türkiye'de okula uyumun göz ardı edilen boyutlarından hazır okul boyutunun "Okul çocuk için hazır mı?" sorusu çok yönlü olarak tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okula uyumun boyutları, hazır çocuk, hazır aile, hazır okul, alanyazın

373 Doç. Dr. HÜLYA KARTAL, ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ, hkartal@uludag.edu.tr
Fatih GÜNER, T.C. LYON EĞİTİM ATAŞELİĞİ, RODEZ/ FRANSA, fatih_guner17@hotmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

MESLEK YÜKSEKOKULLARINDAKİ MESLEKİ EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ[374]

ÖZET

Türkiye'de 846'sı devlet üniversitesi, 95'i vakıf üniversitesi ve 6'sı vakıf meslek yüksekokulu bünyesinde olmak üzere toplam 947 adet meslek yüksekokulu bulunmaktadır. Aynı zamanda bu kurumlardaki öğrenci kontenjanı, toplam yükseköğretim kontenjanının neredeyse yarısıdır. Meslek yüksekokulu bünyesinde öğrenim gören öğrencilere iki yıllık öğrenim süresince mesleki eğitim verilmektedir. Bu çalışmanın amacı, farklı paydaşların bakış açısıyla meslek yüksekokullarındaki mesleki eğitimin farklı boyutların değerlendirilmesini yapmaktır. Bu çalışma nitel tekniklerle yürütülmüştür. Sınırlı bir durumun derin bir şekilde incelenmesine olanak tanıyan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Beş öğretim elemanı, beş öğrenci ve beş mezun olmak üzere toplam 15 katılımcıyla yapılan görüşmeler, ses kayıt cihazıyla kaydedilmiştir. Elde edilen kayıtlar transkript edildikten sonra, veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Çalışmadan elde edilen bazı bulgulara göre, bu kurumların yakın gelecekleri açısından bir tercihte bulunmaları, yapacakları tercih açısından önemlidir. Öğretim süreçlerinde, belirlenen tüm boyutlarda çok sayıda olumsuz durum tespit edilmiştir. Mesleki eğitimin niteliğini arttırmak amacıyla, bazı öğretim elemanlarının kişisel gayretlerde bulundukları belirlenmiştir. Sektörle yapılması beklenen işbirlikleri konusunda, çok zayıf kalındığı ortaya çıkmıştır. Son olarak, öğrencilerin ilgisizlikleri ve ders uygulamalarının yapılmaması veya eksik kalması, mesleki eğitimi olumsuz etkileyen sonuçlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışmanın önerileri arasında; öncelikli olarak belirlenen sorunların çözümünün sağlanması, sektörle yapılacak işbirliklerinin arttırılması, eğitim programının yenilenmesi gibi başlıklar yer almaktadır.

ENGELLİLERİN İSTİHDAM SORUNLARININ AŞILMASINDA MESLEKİ EĞİTİMİN ÖNEMİ[375]

ÖZET

Engellilik; her zaman ve her ortamda insanların karşılaşabildikleri toplumsal risklerdendir. Engellilerin toplumla bütünleşmesi önündeki engelleri azaltmak amacıyla alınan tedbirler, genellikle merhamet duygusundan yola çıkarak ayrı hukuki ve toplumsal düzenlemeler şeklinde olmakta, fakat bu durumun yarattığı pozitif ayrımcılık tekrar bir dışlanma süreci başlatmaktadır. Günümüzde gelişmiş ülkelerin geldiği nokta ise, katılımcı politikalar geliştirip onları uygulayarak engellilerin dışlanmasının önüne geçilmesi yönündedir. Avrupa Birliği'ne adaylık süreci ile ülkemizde de engellilere yönelik olarak hukuki ve toplumsal bazı ilerlemeler gözlenmekledir. Ancak bu umut verici gelişmeler; Türkiye'deki engelli nüfusun maruz kaldığı problemlerin niceliksel ve niteliksel boyutları dikkate alındığında, oldukça yetersizdir. Bu çalışmanın amacı, ülkemizde engellilere yönelik olarak hukuki

374 Arş. Gör. FEYZİ KAYSİ, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, feyzikaysi@gmail.com
Doç. Dr. AYSUN GÜROL, YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, aysungurol@gmail.com
375 Yrd. Doç. Dr. SANEM BERKÜN

ve toplumsal düzenlemelere rağmen, engellilerin, çalışma yaşamına girme ve istihdam edilmelerinde hala önemli problemler yaşadıklarına dikkat çekmek ve bunun aşılmasında mesleki eğitimin önemini vurgulamaktır.

Anahtar Kelimeler: Engelliler, Mesleki Eğitim, İstihdam, İşsizlik

DETERMINATION OF SECONDARY SCHOOL TEACHERS' EFFICACY BELIEFS TOWARDS MORAL EDUCATION[376]

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine the competence perceptions of moral education according to some variables of branch teachers working in secondary schools. The universe of the research is composed of secondary school branch teachers who are working in a city located in Central Anatolia Region of Turkey during 2016-2017 education year. A total of 116 secondary school teachers including 32 Turkish, 36 mathematics, 22 social studies and 26 science and technology teachers created the sampling which were selected by random sampling method. The research is a descriptive study in the screening model. The data of the study were obtained by using the Perceptual Perceptions Scale for Moral Education of Class Teacher Candidates prepared by Durmuş (2016). The scale consists of 11 items and 3 sub-dimensions. The obtained data were analyzed by uploading to the SPSS package program. In the analysis of personal data, percentage and frequency techniques were used. The homogeneity of the variances was tested in the comparisons regarding the gender variable and the independent groups t-test was used when the distribution was seen normal. In the comparison of the branch and seniority variable, one-way analysis of variance was applied by using normal distribution coherence test.

Keywords: Efficacy beliefs, moral education, secondary school teachers.

TEACHER CANDIDATES' OPINIONS ON IDEAL EDUCATION ENVIRONMENT[377]

ABSTRACT

Education environment includes not only the physical locations in which learning-teaching activities are conducted but also the behavior of teachers who direct mental condition and learning of students and who provide guidance to the students. Well established education environments may affect the relationship between the teacher and the student positively. In order to ensure high quality education, education environment must be well arranged. If it is not arranged in accordance with characteristics of the student and the education program, education environment may make learning difficult. Aim

376 Prof. Dr. MEHMET NURİ GÖMLEKSİZ, Fırat Üniversitesi, nurigomleksiz@yahoo.com
Yrd. Doç. Dr. HASAN HÜSEYİN KILINÇ, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, hhkilinc_23@hotmail.com
377 Yrd. Doç. Dr. FEVZİ DURSUN, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, fevzidursun@gmail.com
Arş. Gör. EMİN TAMER YENEN, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, emintameryenen@nevsehir.edu.tr

of this study is to determine the opinions of the teacher candidates about the ideal education environment. In order to determine the opinions of teacher candidates regarding education environment, the study was conducted in accordance with the qualitative research approach. In this study, case study method was used from qualitative research designs. Case study is in-depth analysis of a basic condition. The research was carried out by an open-ended questionnaire of qualitative research methods. This technique has a set of standard questions, and the individual interviewed is free to respond to these questions in a subjective manner. Study group of the research consists of 10 students from Gaziosmanpaşa University Faculty of Education Pedagogical Formation Program and 10 teacher candidates in 3rd and 4th year from Basic Education Department Primary School Teaching in 2016-2017 academic year. The researchers continued to work with teacher candidates at the institution he is working due to reasons such as time and accessibility. Five questions were used in order to determine opinions of teacher candidates on ideal education environment. Questions are as follows: How do you thin an ideal education environment must be?, What kind of environment do you plan to establish when you become teacher?, How would you explain positive and negative aspects of the education environment in which you are currently studying?, In you opinion, what should be the behaviors and arrangements of a teacher in an education environment in which students are free and democratic rules apply?, What are the characteristics of the democratic-free education environment you dream of. Findings were created with the help of themes and codes by doing descriptive analysis of the answers given by the participants to the questions.

Keywords: Ideal education environment, designing education environment, candidate teacher.

THE EFFECT OF DEVELOPED COUNT STRIP MATERIAL ON METHEMATICAL ACHIEVEMENTS AND ATTITUDES OF STUDENTS[378]

ABSTRACT

Count strip is a material that determines the position of the desired numbers on the numerical axis by dividing it into certain equal intervals. It was observed that students experienced difficulties in placing the numbers on the numerical axis and determining the location of decimal numbers. The negative of a number is actually the same length shifted in the opposite direction on the numerical. It is obtained by the division of the numerical range of a decimal number into ten equal parts. To determine the effect of the designed count strips on students' achievements and attitudes towards the course, the process was applied in 80 elementary school classrooms after obtaining the approval of the teachers.

Data were collected with application records, achievement tests and open-ended questions. There was a significant difference in the achievement tests favoring of the posttest results. Ninety-two percent of practicing teachers stated that it was an "effective material" and "supported learning," students'

378 Yrd. Doç. Dr. CEMİL İNAN, Dicle Üniversitesi, cinan@dicle.edu.tr

responses to open-ended questions reflected that it was "very entertaining, they comprehended the topics better, realized about their shortcomings due to several conducted applications, and these types of applications should be implemented in other courses as well." Teachers stated that students were motivated positively towards the course and started to like the course better. It could be argued that the count strip material had a positive impact on students' mathematical achievements and attitudes towards the course.

Keywords: count strip, number and problem, achievement and attitude.

THE EFFECT OF THE IMPLEMENTATION OF ACTIVITIES THAT IMPROVE CONCENTRATION SKILLS IN PRIMARY EDUCATION ON PERCEPTIONS AND ACHIEVEMENTS OF STUDENTS IN METHEMATICS[379]

ABSTRACT

Concentration problem is at the root of the problems education age children experience in cognitive domain. Can concentration that has a significant impact on the mathematical perception and achievements be learned? The aim of the present study was to investigate the effect of the activities that improve concentration skills on mathematical perceptions of the students and their success in mathematics.

In the present study, a mixed research method where data was collected and interpreted with interview forms and descriptive analysis was used. The study lasted for one year and 20 first, second and third grade classrooms in primary education participated in the study in 2016-2017. Pre-test and post-test applications were implemented in each primary school. When the pretest and posttest results were compared at the end of the study, it was determined that there was a significant difference favoring the posttest scores in mathematical perception and achievement ($p < 0.05$). There was no significant difference between the scores based on the gender variable ($p > 0.05$). In conclusion, it was concluded that concentration skills could be learned and mathematics courses supported by activities that aim to improve concentration skills resulted in an increase in students' self-competency and achievements. Thus, it was recommended that there should be more classes in primary schools that include activities that would develop concentration skills.

Keywords: Concentration activities, mathematical achievements and perception.

379 Yrd. Doç. Dr. CEMİL İNAN, Dicle Üniversitesi, cinan@dicle.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ÖĞRETİM ELEMANLARININ SINIF İÇİNDE KARŞILAŞTIKLARI İSTENMEYEN DAVRANIŞLAR[380]

ÖZET

Öğrenme-öğretme süreci, hedeflere ulaşmanın niteliğini ve düzeyini etkileyen en önemli bileşendir. Etkili bir öğrenme ortamı oluşturmadaki en önemli planlayıcı öğretmendir. Öğretmenlerin öğrencilerle olumlu bir iletişimi karşılıklı güvene dayalı bir şekilde oluşturmak, öğrencilerin seviye ve ihtiyaçlarına uygun farklı öğrenme modelleri, yöntemleri ve teknikleri kullanmak, sınıfta öğrenci merkezli bir anlayışla gerekli becerilere ağırlık vermek gibi birçok görev ve sorumlulukları bulunmaktadır çünkü sınıfta birbirinden farklı ihtiyaçları, motivasyon kaynakları, yetenekleri, kültürel özelliklere sahip öğrenciler bulunmaktadır. Dolayısıyla zaman zaman öğretmenler, farklı özellikteki bu öğrencileri yönetmede ve etkili bir öğretim sürecini gerçekleştirmede bazı zorluklar yaşamaktadır. Öğretmenlerin sınıf ortamında karşılaştığı bazı istenmeyen davranışlar; öğrencilerin ders esnasında gürültü yapması, cep telefonu ile ilgilenmesi, derse hazırlıksız gelmesi, söz almadan konuşması, dersle ilgilenmemesi vb şeklinde sıralanabilir. Öğrenme ile ilgili kazanımlara ulaşmayı engelleyici istenmeyen öğrenci davranışlarının sıklığının belirlenmesi ve bunların ortadan kaldırılmasına yönelik çözüm önerilerinin ortaya konması, öğrenme kalitesini ve verimliliği artırmak için son derece önemlidir. Alan yazın incelendiğinde istenmeyen davranışlara yönelik yapılan araştırmaların genellikle ilköğretim ve lise düzeyinde olduğu, yükseköğretim düzeyindeki çalışmaların son derece sınırlı olduğu görülmektedir. Bu araştırmada, üniversite öğretim üyelerinin öğrenme öğretme sürecinde sınıf içinde karşılaştıkları istenmeyen davranışların sıklığı ve bu davranışlar karşısında rahatsız olma düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu yönüyle ilgili alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmada üniversite öğretim üyelerinin öğrenme-öğretme sürecinde sınıf içinde karşılaştıkları istenmeyen davranışların sıklığı ve bu davranışlar karşısında rahatsız olma düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Veriler 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Düzce Üniversitesinde görev yapmakta olan toplam 122 öğretim elemanından anket yoluyla toplanmıştır. Örneklemin betimsel bilgilerine Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1 – Örneklemin betimsel bilgileri

380 Yrd. Doç. Dr. Ahmet SAPANCI, DÜZCE ÜNİVERSİTESİ, ahmetsapanci@duzce.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Aslıhan KUYUMCU VARDAR, DÜZCE ÜNİVERSİTESİ, aslihankuyumcu@duzce.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

Cinsiyet		Kadın	Erkek							
	N %	36 29,5	86 70,5							
Görev yeri		MÜH	SPOR	SAĞ	TEK	EĞT	ORM	YAB	TIP	İLH
	N %	17 13,9	7 5,7	6 4,9	25 20,5	10 8,2	15 12,3	23 18,9	11 9,0	7 5,7
Ünvan		OKT	ÖĞR	YRD	DOÇ	PROF				
	N %	22 17	6 4,9	54 44,3	32 26,2	8 6,6				

MÜH= Mühendislik , SPOR= Spor Bilimleri, SAĞLIK= Sağlık Bilimleri, TEK= Teknoloji, EĞT=Eğitim, ORM= Orman, YAB= Yabancı dil, İLH= İlahiyat

Tablo 1'göre katılımcıların %29,5 (n=36)'sının kadın ve %70,5 (n=86)'sının erkek olduğu görülmektedir. Katılımcıların görev yapmakta oldukları fakültelere göre dağılımlarına bakıldığında ise %13,9 (n=17)'unun Mühendislik, %5,7 (n=7)'sinin Spor Bilimleri, %4,9 (n=6)'sının Sağlık Bilimleri, %20,5 (n=25)'ininin Teknoloji, %8,2 (n=10)'sinin Eğitim, %12,3 (n=15)'ünün Orman, %18,9 (n=23)'ünün Yabancı dil, %9,0 (n=11)'unun Tıp fakültesi, %5,7 (n=7)'sinin İlahiyat fakültesindeki öğretim üyelerinden oluştuğu görülmektedir. Katılımcıların ünvanlarına göre dağılımlarına bakıldığında ise %17 (n=22)'sinin okutman, %4,9 (n=6)'unun öğretim görevlisi, %44,3 (n=54)'ünün yardımcı doçent, %26,2 (n=32)'sinin doçent, %8 (n=6,6)'inin ise profesörlerden oluşmuştur.

Araştırma sonucu elde edilen bulgulara göre; öğretim elemanlarının en sık karşılaştıkları istenmeyen davranışlar arasında; derste cep telefonu veya tabletle ders dışı internet sitelerine girmek, cep telefonu ile mesajlaşmak, izin almadan sınıfa girip çıkmak, derse yeterince dikkatini vermemek, ödevi zamanında getirmemek, ödev ve araştırmalarında bilgi hırsızlığı yapmak, derse hazırlıksız gelmek yer almaktadır. Öğretim elemanlarını en çok rahatsız eden istenmeyen davranışlar olarak; derste cep telefonu ile konuşmak, cep telefonu veya tabletle ders dışı internet sitelerine girmek, derse yeterince dikkatini vermemek, rahatsız edici bir şekilde sakız çiğnemek, sınıf arkadaşlarının görüşleri ile ilgili alaycı ve küçümseyici davranmak, siyasi, dini vb propaganda yapmak olarak sıralanabilir.

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

BELGELER IŞIĞINDA OSMANLI EĞİTİMİNDE YENİ SİSTEM ARAYIŞLARI[381]

ÖZET

Bu çalışmada Osmanlı Devleti'nde yapısal boyutta değişim çabası içine girilen 18. yüzyıl başlarından 19. yüzyıl sonuna kadar devam eden yaklaşık iki yüz yıllık süreçte, Osmanlı Devleti'ne ait belgelerden hareketle devletin bir alt sistemi kabul edilen eğitim sistemine yeni arayışlar çerçevesinde bir katkı sağlanması amaçlanmıştır. Bu anlamda değişim ya da gelişim adını verdiğimiz kavrama eğitim boyutundan bakıldığında bir sistemin öncesi ve sonrası söz konusudur. Günümüz Türk eğitim sisteminin de Cumhuriyet öncesi dönemini oluşturan ve Türk eğitim tarihi boyutu bakımından önemli bir konuma sahip bulunan Osmanlı eğitimi bu açıdan önem kazanmaktadır. Konuya Osmanlı belgeleri boyutundan bakıldığında ise, günümüzde de eğitim felsefesi açısından önemli bir yeri olan okullaşma, halkın okullaşma olayına katkı sunması, eğitimin kalitesi vb. hususlara o dönemde de aynı derecede önem verildiği gözlemlenmektedir.

Osmanlı Devleti'nde eğitim kalitesini sağlam temellere oturtmak amacı ile Rüştiye mekteplerinin açılabilmesi için 500 Müslüman hane olması ön koşul olarak belirlenmiştir. Belgeler ışığında ortaya çıkan çarpıcı hususlardan biri de eğitim olayına halkın maddi katkı sağlamasının istenmesidir. Arapça, Farsça Matematik ve Coğrafya gibi bilimlerin öğretilmesi için masrafların halk tarafından karşılanması ile yetkin bir hocanın atanması, yeni öğretim usullerinin öğretilmesi için açılacak Sofya mektebine atanan öğretmenin harcırahının mahallince ödenmesinin istenmesi dikkat çekici hususlardır. Rüştiye mektepleri için Avrupa'da imal ettirilerek getirtilen 3.500 haritadan vergi alınmamasına ilişkin Maarif Meclisince karar alınması da bir başka belgenin içeriğidir. Başka bir belgede medeniyetin ancak ilim ve eğitimin memleketin her tarafına yayılması ile mümkün olacağı vurgulanmış, bu konuda belirlenen aksaklıklara da dikkat çekilmiştir.

Dönemin önemli sorunlarından biri de merkez-taşra ilişkilerinde merkezi yönetim sisteminden kaynaklanan hantallık ve iletişimdeki gecikmelerdir. Bunun önlenip işlemlerin hızlandırılması amacıyla her vilayette inisiyatif kullanabilecek birer Maarif Meclisinin oluşturulması, okullaşmanın hızlı bir şekilde sağlanması ve eğitim kalitesinin bölgesel özellikler göz önünde bulundurularak arttırılması için büyük çaba sarf edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Eğitim, kalite, Rüştiye, öğrenme, kitap, ders, harita

381 Yrd. Doç. Dr. Hamit ERDOĞAN-İsmail YÜCEDAĞ, KARABÜK ÜNİVERSİTESİ, herdogan2001@hotmail.com ismail_yucedag@hotmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARI HAYAT BİLGİSİ DERSLERİNİN ÖĞRETİMİNE YÖNELİK NELER DÜŞÜNÜYOR?[382]

ÖZET

Hayat Bilgisi dersi ilkokul 1, 2 ve 3. sınıflarda okutulan öğrencinin gelişimini yakından ilgilendiren önemli bir ders olması yönüyle dikkat çekmektedir. Özellikle somut işlemler dönemindeki öğrencilerin yaşamdan unsurlar taşıyan bu dersin içeriğinde yer alanları içselleştirebilmeleri önem taşımaktadır. Eğitim fakültelerinde sınıf öğretmeni adaylarına verilen Hayat Bilgisi Öğretimi derslerinde de, bu dersin nasıl öğretileceğine/öğretilmesi gerektiğine dair bir içerik yer almaktadır. Öğretmen adaylarının Hayat Bilgisi derslerinin nasıl işlenmesini tercih ettiklerine yönelik görüşlerinin alınması bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda İstanbul Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda 1. sınıfta öğrenim görmekte olan 38 öğretmen adayına açık uçlu anket uygulanmıştır. Bu ankette yer alan sorular, öğretmen adaylarının Sınıf Öğretmenliği bölümünü neden seçtikleri, Hayat Bilgisi Öğretimi derslerinde işleneceklere ve kullanılan öğretim yöntemlerine yönelik görüşlerinin neler olduğuna dairdir. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiş ve güvenirliği sağlamak için ikinci bir araştırmacıdan yardım alınmıştır. Yapılan analizler sonucunda öğretmen adaylarının çoğunluğunun puanları bu bölüme yettiği için, azınlığının ise bu mesleği istedikleri için bu bölümü seçtikleri tespit edilmiştir. Öğretmen adayları Hayat Bilgisi öğretimi derslerinin günlük hayattan örneklerle ve yaşanmış olaylarla işlenmesini tercih ederken, aynı zamanda ileride işleyecekleri derslere yönelik uygulamalar yaptırılmasının kendileri için yararlı olacağını düşünmektedirler. Ancak öğretmen adaylarından bazıları bu derslerde "tarih, coğrafya, vatandaşlık" gibi ezber bilgi içeren derslerin yer alacağını düşündüklerini, bu nedenle bu derslerin sıkıcı olacağını tahmin ettiklerini belirtmektedirler. Hayat Bilgisi derslerinde kullanılabilecek öğretim yöntemlerinden "örnek olay incelemesi ve drama" ile ilgili ise öğretmen adayları olumlu görüşlerde bulunmuşlardır. Örnek olay incelemesiyle ilgili daha çok "günlük yaşamdan örnek vermek ve konuyla ilgili örnek bir durumu anlatmak" şeklinde görüş belirten öğretmen adayları, dramayla ilgili "canlandırma, olayı yaşatmak ve uygulamak, eğlenceli ve tiyatroya benzer" şeklinde yorumlarda bulunmuşlardır. Öğretmen adayları bu öğretim yöntemlerinin Hayat Bilgisi derslerinde kullanılmasının kendileri ve ileride öğrencileri için yararlı olacağını düşünmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Hayat Bilgisi Öğretimi, Sınıf Öğretmeni Adayları, Örnek Olay İncelemesi, Drama.

382 Arş. Gör. Dr. Nur ÜTKÜR, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, nur.utkur@istanbul.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

PEDAGOJİK FORMASYON EĞİTİMİ ALAN ÖĞRETMEN ADAYLARININ SÖZLEŞMELİ ÖĞRETMENLİĞE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ[383]

ÖZET

Eğitim hem bireyleri hem de toplumları daha sağlıklı, daha varlıklı ve daha bilge hale getiren çok önemli bir değişkendir. Eğitim sisteminin en temel bileşenlerinden biri olan öğretmenler bu nedenle toplumlar tarafından her zaman önemsenmiştir. Öğretmenlerin yetiştirilmesi, seçilmesi, geliştirilmesi ve görevlendirilmesi gibi konular toplumların eğitim sistemlerinin niteliğini ve dolayısı ile uzun vadede kalkınma hedeflerini büyük ölçüde etkilemektedir. Bu çalışmada, 2016-2017 akademik yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi bünyesinde Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı'na devam eden öğretmen adaylarının 2016 yılı itibari ile koşulları ağırlaştırılan sözleşmeli öğretmenlik uygulamasına ilişkin görüşlerinin ortaya konması amaçlanmaktadır. Bu çalışma, tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Araştırma verileri araştırmacı tarafından geliştirilen 24 maddelik bir anket ile 2016-2017 akademik yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi bünyesinde Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı'na devam eden 487 öğretmen adayından toplanmıştır. Frekans ve yüzdelik hesabı ile yapılan analiz sonuçlarına göre; Türkiye'de olağanüstü hâl yönetimi koşullarında yeniden uygulamaya konan, sözleşmeli öğretmenlik uygulamasına, öğretmen adayları sıcak bakmamakta, bu uygulamayı, ancak zorunlu şartlarda bazı bölgeler için uygulanabilir bulmaktadırlar. Bu durumda, halen uygulanmakta olan sözleşmeli öğretmenlik atamasının yeniden gözden geçirilerek, bu tip bilimsel araştırmalar doğrultusunda, hiç değilse bazı yönlerinin düzeltilerek geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Sözleşmeli öğretmenlik, pedagojik formasyon, öğretmen adayları.

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEK ETİĞİ HAKKINDAKİ BİLİŞSEL DÜZEYLERİ[384]

ÖZET

Meslek etiği, bireylerin mesleklerini icra ederken sağduyulu seçimler yapabilmesine yardımcı olabilmek için yol gösterici ilke ve değerleri inceler. Her meslekte olduğu gibi öğretmenlik mesleği de, etik ilkelere sahiptir. Bu etik ilkeler, çalışanlarına hangi davranışların kabul edilebilir bulunduğuna ilişkin yol gösteren resmi ifadelerden oluşur.

Öğretmenlik mesleğinin başarılı bir şekilde yerine getirebilmesi için alınan eğitimin ve bireysel entelektüel yeteneklerin kullanmasının yanı sıra öğretmenlerin etik ilkelerin bilincinde olarak mesleklerini ifa etmeleri mesleki performanslarını artırır. Ayrıca öğretmenlerin birbirleri ile ilişkilerinde davranışlarını yargılamaları için standartlar oluşturmalarına yardımcı olur.

383 Prof. Dr. ESERGÜL BALCI, DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ, esergulbalci@gmail.com
Yrd. Doç. Dr. FERDANE DENKCİ AKKAŞ, İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ, ferdanedenkci@yahoo.com
384 Yrd. Doç. Dr. Figen DURKAYA, KIRIKKALE UNIVERSITESI, figendurkaya@kku.edu.tr

Böylelikle öğretmenlik mesleğinde karşılaşılan etik dışı davranışların daha aza indirgenmesi sağlanır.

Günümüzde meslek etiğinin önemine dikkat çekmek için, karşılaşılan etik sorunların artmasını ya da artan sorunların farkına varılmasını beklemek çok geç kalmamıza sebep olabilir. Bu nedenle öğretmenlik mesleğine başlamadan önce meslek etiği hakkında bilişsel yapılarına zemin hazırlanması ve farkındalıklarının üst seviyelere çekilmesi gerekir.

Bu araştırma, fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik meslek etiği konusundaki bilişsel düzeylerini ve farkındalıklarını belirleyebilmek amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın örneklemini, 2016-2017 eğitim öğretim yılında Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesinde 4.sınıfta öğrenim gören 18 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma nitel desende olduğundan durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, öğrenciler ile yapılan yarı yapılandırılmış mülakat ile toplanmıştır. Öğretmen adaylarına mülakat esnasında öğretmenlik mesleğinin etik ilkeleri, kimlere karşı etik sorumluluklarının olduğu, mezuniyet töreninde öğretmenlik andının okutulmasındaki amaç, meslek etiği konusunda yeterli alt yapıya sahip olabilmeleri için neler yapılabilirler şeklinde sorular sorulmuştur. Mülakattan elde edilen veriler içerik analizi ile değerlendirilerek araştırmanın bulguları elde edilmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre, öğretmen adayları öğretmenlik mesleğinin etik ilkeleri olarak alanına hâkim olmak(profesyonellik), eşitlik, tarafsızlık, saygı olarak sıralamışlardır. Öğretmenlik mesleğini icra ederken öğrencilere, velilere, meslektaşlarına, okul yöneticilerine, topluma karşı etik sorumlulukları olduğunu vurgulamışlardır. Öğretmenlik andının okutulmasındaki amacın genel olarak görevlerini en iyi şekilde yerine getireceklerine dair söz verme, öğretmen olarak neler yapabileceklerine dair bilgiler içereceği ve öğrencilerine nasıl davranacaklarına dair bilgilerin olduğunu belirtmişlerdir. Son olarak öğretmen adayları, meslek etiği konusunda yeterli alt yapıya sahip olabilmeleri için fakültelerde seminer/konferans ya da meslek etiği dersi konulması gerektiğini vurgulamışlardır. Araştırmada eğitim ve öğretimde meslek etiğinin geliştirilmesine yönelik öğretmen yetiştiren kurumlara, akademisyenlere ve öğretmenlere önerilerde bulunulmuştur.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİLİŞSEL DUYGU DÜZENLEME BECERİLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ[385]

ÖZET

Duygu düzenleme, insanların duygusal durumlarını yönetmeye yönelik aktif çabalarından oluşmaktadır. Genel olarak duygu düzenleme, bir amacı gerçekleştirmeye yönelik duygusal uyarımı engellemek, güçlendirmek,

385 Doç. Dr. Lütfü İLGAR, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, lutfuilgar@hotmail.com
Öğr. Gör. Gül AKBABA, GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ, gakbaba@gelisim.edu.tr

korumak, azaltmak ya da arttırmak için gerekli beceriler olarak adlandırılabilir. İnsana stres veren durumlar sırasında ya da durumlardan sonra başa çıkma stratejileri kullanılarak düşünceler ya da bilişler yoluyla duyguların düzenlenmesi bilişsel duygu düzenlemedir. Bu araştırmanın amacı Necmettin Erbakan Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Programı öğrencilerinin karşılaştırmalı olarak duygu düzenleme becerilerinin üniversite, yaş, sınıf, cinsiyet gibi çeşitli değişkenlere göre incelenmesidir. Araştırmanın örneklemini 2016-2017 eğitim öğretim yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Programında öğrenim gören 154 ve Marmara Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Programında öğrenim gören 192 olmak üzere toplamda 346 öğrenci oluşturmaktadır. İlişkisel tarama modelinin kullanıldığı bu araştırmada, öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu ve öğrencilerin bilişsel duygu düzenleme becerilerini ölçmek amacıyla Garnefski, Kraaij ve Spinhoven (2001) tarafından geliştirilen, Onat ve Otrar (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği (Cognitive Emotion Regulation Questionnaire) kullanılmıştır.

Ölçek ve kişisel bilgi formu gönüllülük esasına dayalı olarak öğrenciler tarafından doldurulmuştur. Verilerin analizinde SPSS 24.0 paket programı kullanılmış olup t testi ve tek yönlü varyans analizinden yararlanılmıştır. Öğrencilerin yaşına, sınıfına, baba öğrenim düzeyi ve anne tutumlarına göre bilişsel duygu düzenleme becerilerinde anlamlı bir fark bulunmamıştır. Öğrencilerin öğrenim gördükleri okula, cinsiyetlerine, çocukluklarının geçtikleri yere, anne öğrenim düzeyi ve baba tutumlarına göre bilişsel duygu düzenleme becerilerinde anlamlı farklılık bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Duygu düzenleme, Okul öncesi öğretmenleri

SINIF ÖĞRETMENLERİ TARAFINDAN ÇİZİLEN KESİRLER KONULU ZİHİN HARİTALARININ MATEMATİK ALAN BİLGİSİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ[386]

ÖZET

Bu çalışmada amaç sınıf öğretmenlerinin kesirler konusunda sahip oldukları alan bilgisini zihin haritaları ile ne kadar yansıtabildiklerini incelemektir. Bu amaç bağlamında Muş il merkezinde üç farklı okulda görev yapan gönüllü 52 sınıf öğretmenine öncelikle araştırmacılar tarafından zihin haritası konulu bir seminer verilmiştir. Seminer sonrasında öğretmenlerden kesirler konulu zihin haritaları çizmeleri talep edilmiştir. Zihin haritaları analizi safhasında kesir çeşitleri, kesirlerle işlemler, kesirlerin anlamları, kesirlerin öğretiminde kullanılan modeller ve genel kavramlar üst başlıkları belirlenmiştir. Zihin haritalarında ifade edilen her bir kavram ve terim belirlenen üst başlıklar altında derlenerek frekans ve yüzdelikler hesaplanmıştır. Kesir çeşitleri başlığı altında öğretmenlerin yaklaşık %81'i

386 Yrd. Doç. Dr. Yılmaz MUTLU, MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ, y.mutlu@alparslan.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Demet DENİZ, MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ, d.deniz@alparslan.edu.tr
Arş. Gör. Semra POLAT, MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ, s.polat@alparslan.edu.tr

basit, bileşik ve tam sayılı kesirlere yer verirken, kesirlerin anlamları başlığı altında %21 bölme, %25 paylaştırma, sırasıyla yaklaşık %4 ve %6'sı oran ve gruplama anlamlarına yer vermiştir. Yine kesirlerin öğretiminde kullanılan modellerden bölge modeli yaklaşık % 79'luk oranla zihin haritalarında yer alırken yaklaşık %14 ile çizgi modeli ve %2 oranla da küme modeline yer verilmiştir. Elde edilen bulgular sınıf öğretmenlerinin kesirler konusunu bütün bileşenleri söz konusu olduğunda yeterince yansıtamadıklarına işaret etmektedir. Bu durumun zihin haritalarının etkili kullanılamamasından öte sınıf öğretmenlerinin matematik alan bilgisinin yetersizliğinin bir sonucu olduğu düşünülmektedir.

MÜZE EĞİTİMİ ETKİNLİKLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAPSAMINDA KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ[387]

ÖZET

Müzelerin formal eğitime dahil edilmeleri 20. yüzyılın başlarında başlamış olsa da, okul-müze ilişkisinin Türkiye'de henüz tam anlamı ile kurulmamış olduğu görülür. Sosyal Bilgiler öğretiminde müze kullanımının önemi biliniyor olsa da öğretmenlerin müzeleri ders kapsamına nasıl dahil edeceklerini bilmemeleri ve müzeleri sadece gezi amaçlı kullanıyor olmaları bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Bu çalışmanın amacı; Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü birinci sınıf öğrencilerine yani geleceğin öğretmenlerine müzelerin Sosyal Bilgiler dersi kapsamında nasıl kullanılabileceğine ilişkin bir örnek sunmak ve yapılan etkinlikler sonrasında öğrencilerin müzede eğitime ilişkin düşüncelerini saptamaktır. Yapılan çalışmada nitel araştırma desenlerinden eylem araştırması kullanılmıştır. Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı'nda 1. sınıfta okuyan o¨ğretmen adayları, 'Eskic¸ag˘ Tarihi ve Uygarlığı' dersi kapsamında somut ku¨ltu¨rel miras o¨ğelerine ev sahipliği yapan Istanbul Arkeoloji Mu¨zeleri Eski Şark Eserleri Bölümü'ne götürülmüşlerdir. Müze gezisi sırasında öğrencilerden iki adet müze etkinlik değerlendirme formunu yönergeye göre hazırlamaları istenmiş ve sonrasında öğrencilerle oyun etkinliği yapılmıştır. Veriler öğrencilerin doldurduğu bir açık uçlu sorudan oluşan çalışma yapraklarından ve etkinlik sırasında gözlem yapılarak elde edilmiştir. Yapılan gözlemler ve analizler sonucunda öğrenciler etkinlik ve oyunla öğretimin akılda kalıcı olduğu, müze gezilerinin sıkıcı olduğu yönündeki tabularını kırdıklarını ve müze gezilerinin eğlenceli ve öğretici geçebileceği yönünde bakış açısı kazandıklarını, öğretmenlik yaptıklarında benzer etkinlikler kullanacaklarını belirtmişlerdir.

Anahtar kelimeler: Sosyal Bilgiler, müze eğitim etkinlikleri, öğretmen eğitimi

387 Sedef Kurt, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, sedefkurt00@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ[388]

ÖZET

Bu araştırma okul öncesi öğretmenlerinin kaynaştırma eğitim uygulamalarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi amacıyla yapılmış betimsel bir çalışmadır. Çalışma amaçsal örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme modelinin ele alındığı nitel bir çalışmadır. Araştırma grubunun evren ve örneklemini, 2016-2017 öğretim yılında Mersin ili sınırları içinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı 20 okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından kişisel bilgi formu ve öğretmenlerin kaynaştırma eğitimine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla oluşturulmuş açık uçlu sorulardan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Soruların içeriğinde kaynaştırma eğitimine ilişkin düşünceleri, karşılaştıkları zorluklar, bu zorlukları nasıl çözebildikleri, uygulamanın etkili olabilmesi için yapılması gerekenler, uygulamanın normal gelişim gösteren öğrenciye ve kaynaştırma öğrencisine etkisi, BEP ve BÖP hazırlarken dikkat ettikleri noktalara yönelik konulara değinilmiştir. Araştırma verileri, araştırmacı tarafından öğretmenlerle birebir görüşme yapılarak toplanmış ve içerik analizi yapılarak değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin %70 inin kaynaştırma uygulamalarını yararlı bulduğu, öğretmenlerin %39.12 sinin kaynaştırma eğitimini uygularken karşılaştıkları en büyük sorunun kaynaştırma öğrencisinin sınıfa uyum sorunu olduğu saptanmıştır (F=9). Öğretmenlerin %47.36'sının bu sorunları okul-aile işbirliği ile çözdükleri belirlenmiştir (f=9). Ayrıca öğretmenlerin %26.08'si kaynaştırma uygulamalarının daha etkili olması için fiziki koşulların ve sınıf ortamının düzenlenmesi gerektiğini belirtmiştir(f=6). Kaynaştırma uygulamalarının etkili olabilmesi için öğretmenlerin %38.88'inin empati çalışmalarına ve normal çocukları bilgilendirme çalışmalarına yer verdikleri tespit edilmiştir (f=7).

ÇİN VE FİNLANDİYA EĞİTİMİ ÜZERİNE SOSYAL MEDYA PAYLAŞIMLARI[389]

ÖZET

Sosyal medya kullanımı tüm dünyada oldukça yaygınlaşarak her kesimden bireylerin düşüncelerini ifade etmek için önemli bir iletişim aracı haline gelmiştir. Sosyal medya araçlarından twitter sık kullanılan sosyal ağ uygulamalarından biri olup dünyada aylık olarak aktif kullanıcı sayısı 313 milyon, günlük paylaşılan tweet sayısı 500 milyon civarındadır. Bu çalışmanın amacı twitter kullanıcılarının Çin ve Finlandiya eğitimi hakkındaki paylaşımlarını incelemektir. Çin ve Finlandiya doğu ve batı kültürüne sahip iki ülke olarak gerek uluslararası sınavlarda ve gerekse eğitime ilişkin uygulamalarında kendinden söz ettiren iki ülke olmuştur. Bu araştırmayla; iki farklı ülkenin eğitimleri hakkındaki görüşler toplanarak, bu görüşleri

388 Yrd. Doç. Dr. Emine YİLMAZ BOLAT, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, emineyilmaz@mersin.edu.tr
389 Yrd. Doç. Dr. Filiz ACAR, DÜZCE ÜNİVERSİTESİ, filizacar@duzce.edu.tr
Okt. Ali ORHAN, BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ, orhnali@gmail.com
Ayhan İncirci, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI, ayhanincirci@gmail.com
Okt. Funda UĞURLU, KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ, oktfundaugurlu@gmail.com

birbiriyle karşılaştırarak eğitim üzerine konuştuğu konular arasındaki farklılıklar, benzerlikler ve ilişkiler ortaya çıkarılmaya çalışılmaktadır. Bu amaç doğrultusunda incelenmek üzere Çin ve Finlandiya eğitimi üzerine yazılmış İngilizce tweetler 18 Mart 2017-20 Nisan 2017 tarihleri arasında toplanarak Çin için 3810 ve Finlandiya için 1803 olmak üzere toplam 5613 sayıda tweete ulaşılmıştır. Elde edilen veriler üzerinde Nvivo 11 programı kullanılarak nitel analiz yapılmıştır. Nitel analiz türlerinden içerik analizine tabi tutularak kategorilere ve alt kategorilere ulaşılmıştır. Henüz tamamlanmamış analiz sonuçlarına göre eğitim politikaları, eleştiriler, yabancı uyruklular, talepler ve arzular, gereksinimler, finansman kategorilerine ulaşılmıştır.

Anahtar kavramlar: Çin eğitimi, Fin eğitimi, tweet analizi, sosyal medya

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MATEMATİK DERSLERİNDE KULLANDIKLARI YÖNTEM VE TEKNİKLER[390]

ÖZET

Matematik öğretimine yönelik olarak önerilen öğrenme-öğretme yöntemlerinin çoğunda anlamlı öğrenme amaçlanırken ülkemizde matematik öğretiminde kullanılan yöntemlerin, öğrencilere bilgileri hazır kalıplar içerisinde verip aynen geri alma şeklinde bir döngüye sahip olduğu söylenebilir (Işık, Albayrak ve İpek, 2005). Matematik dersini öğretmede kullanılan yöntem ve teknikler, öğretmenden öğretmene değişmektedir ve onların kendilerini ne düzeyde yeterli gördükleri de önem taşımaktadır. Bu nedenle çalışmada sınıf öğretmenlerin matematik dersinde öğretim yöntem ve tekniklerini kullanabilme yeterliliklerini belirleme amaçlanmıştır. Araştırma tarama türünde olup, betimsel yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini, 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılında İstanbul'da çalışan 49 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak; araştırmacı tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" ve Soylu (2009)'un Aşıloğlu (2006)'nın çalışmasından revize ettiği çok yeterli, yeterli ve yetersiz derecelerinden oluşan üçlü likert tipi bir form kullanılmıştır. Araştırmanın genel amacı doğrultusunda, gerekli istatistiksel çözümler SPSS 16.0 kullanılarak yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin çoğu matematik dersinde 'yapılandırmacı', 'buluş', 'tartışma', 'işbirlikçi', 'düz anlatım', 'tanımlar', 'kurallar' ve 'oyunlar' yöntem ve tekniklerinde kendilerini yeterli görürken; 'gösterip-yaptırma', 'soru-cevap', 'örnek olay inceleme' ve 'problem kurma ve çözme' gibi yöntem ve tekniklerde ise kendilerini çok yeterli görmektedirler. Sınıf öğretmenlerinin matematikte bir konuyu öğretirken en çok tercih ettikleri yöntem ve tekniklere bakıldığında ise; 'gösterip-yaptırma', 'soru-cevap' ve 'problem kurma ve çözme' oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma bulgularının yapılacak diğer araştırmalara da ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmeni, Matematik, Öğretim Yöntem ve Teknikler

390 Yrd. Doç. Dr. Yasemin DERİNGÖL, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, dyasemin@istanbul.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ALMANCA ÖĞRETMEN ADAYLARININ YOUTUBE'DAKİ EĞİTSEL ALMANCA ÖĞRETİM VİDEOLARI HAKKINDA GÖRÜŞLERİ[391]

ÖZET

Günümüzde, internet teknolojilerinin gelişimine paralel olarak band genişliğinin ve sabit disklerin veri hacminin artışının web üzerinden video paylaşımı yapan sitelerinin önündeki engeli kaldırmasıyla, videolara internet üzerinden hızlı bir şekilde erişilmekte ve bunların paylaşımı kolay bir şekilde gerçekleştirilmektedir (Yıldırım & Özmen, 2012). Bunun sonucunda da video paylaşım siteleri meydana gelmiştir. Video paylaşım siteleri, insanların birbirine kültürlerini aktarabildiği, özel anlarını paylaşabildiği, bilgilendirici içerikleri sergileyebildiği veya tüm bunların dışında farklı türleri içinde barındırdığı gibi eğitim amacıyla da kullanılmaktadır. Video kayıtların eğitim için en göz alıcı özelliklerinden birisi ise sürekli izlenebilir olmasıdır. Videolar, meydana gelmiş olaylar için kalıcı bir kayıt sağlar ve bu da detaylı analiz ve sınırsız tekrar olanağı verir (Tan & Towndrowb, 2009: 63). Tüm bunların yanında bu videoları indirme olanağı ve sadece bilgisayar olan ortamlarda değil, aynı zamanda mobil cihazlarda da izleme olanağı bulunmaktadır.

Teknolojik gelişmelerin sonucunda ortaya çıkan bu video siteleri arasından en popüleri kuşkusuz YouTube'tur. YouTube, Web 2.0 teknolojisini kullanan devasa bir video paylaşım sitesidir. Bu çalışmada videoların önemi göz önünde bulundurularak günümüzde yaygın olarak kullanılan popüler video paylaşım sitesi olan YouTube'un genel özellikleri ve bunun Almanca öğretiminde ve öğreniminde nasıl kullanılabileceği detaylı olarak incelenmiştir. Bu sitenin eğitim ortamlarında daha etkili bir biçimde nasıl kullanılabileceğinin incelenmesi, video destekli öğretme ve öğrenem yönteminin derslerde daha sık kullanılmasının sağlanması ve öğrencilerin derse karşı ilgisinin ve motivasyonunun artırılması açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu çalışmaya öncelikle YouTube üzerinde 'Tanışma ve Selamlaşma' (Almanca: Kennenlernen – Begrüßen) temalı videolar içerik bakımından analiz edilerek bir sınıflandırma yapılmak suretiyle başlanmış, videolar içerisinden her biri farklı tarzlarda ve farklı biçimlerde hazırlanmış olan 'Lingua Tv', 'Hueber', 'WunderTube' ve 'German Conversation' adlı videolar, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında T.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Alman Dili ve Eğitimi Yüksek Lisans programında kayıtlı yüksek lisans öğrencilerine izlettirilerek Becher ve Hofmann'ın (2012) 'Lernvideos auf YouTube.' adlı çalışmalarında kullandıkları değerlendirme formunda yer alan sorulara cevap vermek suretiyle öğrencilerden ilgili videolar ile ilgili görüşleri alınmış ve bir videonun iyi bir video olarak nitelendirilebilmesi için videoların ne tür özelliklere sahip olmaları gerektiğini düşündüklerini belirtmeleri istenmiştir. Bu çalışma kapsamında görüşü alınan öğrenciler Almancayı Türkiye'de bir yıl hazırlık eğitimi almak suretiyle öğrenmiş ancak aynı zamanda Almanca öğretmen adayı veya Almanca öğretmeni olarak çalışan ve Almanca öğrenme ve öğretme sürecinin her aşamasını bizzat yaşamış kişilerdir. Veriler betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiş, yorumlanmış ve

391 Prof. Dr. Sevinç SAKARYA MADEN, Trakya Üniversitesi, madensevinc@hotmail.com

Oğuzhan BAHADIR, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, oznbahadir@gmail.com

değerlendirilmiştir ve grafikler ile görselleştirilmiştir. Sonuç olarak bu araştırma öğrencilerin görsel öğelere daha çok yer verilmiş olan video kayıtlarını yabancı dil öğrenmede daha faydalı ve yeterli bulduklarını ve bu tür video kayıtları ile daha yabancı bir dilin daha etkin bir biçimde öğrenilebileceğini düşündüklerini ortaya koymuştur. Görsellik bakımından zengin video kayıtları, sabit görünümlü ve sadece sesli anlatımlı videolar ile karşılaştırıldığında, daha dikkat çekici ve motive edici bulunmuştur. Bu araştırmanın yanı sıra bu çalışmada, bir video kaydına ihtiyaç duyulduğunda en uygun video kaydına hızlı erişim sağlamak için, bir site hazırlanmış, YouTube'daki eğitsel Almanca öğretim videolarının bir listesi oluşturularak, videoların içerikleri hakkında çok kısa bilgi sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Almanca Öğretimi ve Öğrenimi, YouTube, Eğitsel Videolar, Etkin Öğrenme

AFGANİSTAN'IN EĞİTİM SORUNLARI[392]

ÖZET

Afganistan bugün yaşam standartları açısından şüphesiz Taliban rejimi altında olduğu döneme göre daha iyi durumdadır. Dış politika cephesinden bakıldığında Afganistan Taliban dönemi izolasyon ve yaptırımlardan kurtulmuş, Kabil'deki hemen her millete ait büyükelçiliklerle diplomatik ilişkilerini geliştirmiştir. Ama bu olumlu gelişmelere rağmen büyüyen güvensizlik, ekonomik belirsizlik ve siyasi istikrarsızlık gibi tehlikeler bugün de varlığını sürdürmektedir. Çünkü uluslararası müdahaleden sonra da Afganistan bugün dünyanın en yoksul ülkelerinden biri olmaya devam etmektedir. Ülke hala güvensizlik, uluslararası terörizm ve uyuşturucu gibi konularda ciddi sorunlarla karşı karşıya bulunmaktadır.

Afganistan'ın içinde bulunduğu siyasi, sosyal ve ekonomik sorunlar önemli olmakla birlikte eğitim problemi ülkenin içinde bulunduğu mevcut durumun temel sebebi olarak kabul edilebilir. Taliban yönetiminden sonra Afgan eğitim sisteminde meydana gelen değişimler gözlendiğinde ülkenin en büyük başarı öykülerinden birinin bu alandaki gelişmeler olduğu söylenebilir. Afganistan da 2001 yılında kız çocukları okula gidemiyordu ve sadece kayıtlı bir milyon erkek öğrenci vardı. 2016 yılına gelindiğinde ise okullarda yaklaşık 3,1 milyonu kız olmak üzere toplam 9,7 milyon civarında kayıtlı öğrenci olduğu görülmektedir. Bütün bu olumlu gelişmelere rağmen hala birçok yerde çadırlarda ve ağaçların altında eğitim verilmeye çalışılmaktadır. Afganistan, bugün 15 yaş üstü kızların okur-yazarlık eğitimi açısından dünyanın en düşük oranına sahip ülkelerinin başında gelmektedir. Bu bağlamda Afganistan'ın içerisinde bulunduğu problemlerin temel kaynağı olduğunu düşündüğümüz eğitim meselesini geniş bir şekilde ele almaya çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Afganistan, Taliban, Eğitim, Nüfus

392 Prof. Dr. MEHMET KÖÇER, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, mehmetkocer@nevsehir.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

2011-2017 YILLARI ARASINDA SOSYAL BİLGİLER LİSANSÜSTÜ TEZLERİNDE EĞİLİMLER[393]

ÖZET

Bu araştırmada 2011 yılından bugüne sosyal bilgiler eğitimi ve sosyal bilgiler öğretmenliği bilim dallarında yazılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin farklı parametreler kapsamında incelenmesi ve konu ve yöntem gibi değişkenler bazında eğilimlerin saptanması amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasına uygun olarak tasarlanmıştır. Verilerin toplanmasında elektronik ortamda tutulan YÖK Tez Merkezi kayıtlarından faydalanılmıştır. Elde edilen veriler doküman analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda 2011 yılından bu yana sosyal bilgiler eğitimi ve sosyal bilgiler öğretmenliği bilim dallarında toplam 433 tez çalışması yapıldığı, bu tezlerin 81 tanesinin doktora, 352 tanesinin ise yüksek lisans kapsamında yazıldığı anlaşılmıştır. Araştırmacıların çoğunlukla nitel ve nicel yöntemleri tercih ettikleri, karma yöntem araştırma desenlerinin ise fazla tercih edilmediği belirlenmiştir. Bir yöntemin akademik başarıya, derse yönelik tutuma ya da farklı değişkenlere etkisi, tarih konuları, tarih eğitimi, sosyal bilgiler dersi konuları, coğrafya konuları, coğrafya eğitimi, öğretim teknolojileri, vatandaşlık konuları ve vatandaşlık eğitimi ile ilgili konuların araştırmacılar tarafından sıklıkla tercih edildiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Yüksek Lisans, Doktora, Durum Çalışması

PRE-SERVICE TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS ENGLISH COURSES AND THEIR CRITICAL THINKING SKILLS[394]

ABSTRACT

The aim of the current research is to reveal the relationship between pre-service teachers' attitudes towards compulsory English courses and their critical thinking skills. The study also investigates the effect of the participants' age, gender and department on their attitudes towards compulsory English courses and their critical thinking skills. CCTDI, for critical thinking, and ASTEC, for attitudes towards compulsory courses, were used as data collection instruments. 159 pre-service teachers from different departments of a public university's faculty of education. The results showed that there is no significant relationship between the participants' age, gender and department and their CCTDI and ASTEC. According to the correlational analyses, it is found that there is no correlation between CCTDI and ASTEC scores of the participants. The results have been discussed under the light of relevant literature and implications are presented.

393 Prof. Dr. Mehmet KÖÇER, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSETİSİ, mehmetkocer@nevsehir.edu.tr

Arş. Gör. Ahmet Galip YÜCEL, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, ahmetyucel@nevsehir.edu.tr.

Arş. Gör. Ahmet DURMAZ, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, ahmetdurmaz@nevsehir.edu.tr

394 Ahmet Selçuk AKDEMİR, AĞRI IBRAHIM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ, aselcukakdemir@gmail.com

Prof. Dr. Mehmet TAKKAÇ, ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ – takkac@atauni.edu.tr

Key words: Critical thinking, attitudes, compulsory English courses, pre-service teachers.

THE PERCEPTIONS OF EFL STUDENTS TOWARDS PRONUNCIATION: A META-ANALYSIS OF STUDIES CONDUCTED BETWEEN 2000-2017[395]

ABSTRACT

The emphasis placed on the issues related to pronunciation and its instruction in language teaching field has changed greatly from the earliest methods such as Grammar- Translation and Audio-lingual to the current methods. Especially, with the advent of communication-based teaching methods, the field of pronunciation teaching has received a large amount of attention as a complicated but very crucial component of effective interaction skills. However, research on perceptions of EFL students toward pronunciation seems to be inconclusive. This meta-analysis study aimed to review a selected sample of 100 research articles on the overall perceptions of EFL (English as a Foreign Language) students towards pronunciation, published between 2000 and 2017 in national and international contexts. In the current study, articles from national and international journals accessed according to convenience sampling method were surveyed and relevant articles were obtained. A content analysis was implemented for each article in terms of subjects, research design, data collection tools, and samples and data analyses through an "Article Classification Form". After each study was categorized into themes and codes, the findings were interpreted and discussed with regard to their practical and pedagogical relevance and possible explanations were presented.

Key words: EFL, pronunciation, students' perceptions

A TWO-WAY APPROACH TO TEYL II AND PRACTICE TEACHING: THE CONTRIBUTIONS OF TAKING THESE TWO COURSES IN THE SAME TERM TO PRE-SERVICE TEACHERS[396]

ABSTRACT

This study aimed to examine the two-way contributions of taking Teaching English to Young Learners II (TEYL II) and Practice Teaching courses by four senior students in EFL department in the same term. The data were collected through semi-structured self-reports of four seniors and in and out-of-class discussion notes taken by the researcher during conversations with these participants. The results revealed that the combination of receiving TEYL II content and having a chance of observing and participating in real language classes in Practice Teaching contributed to the participants' understanding of the crux of teaching English to young learners. Taking both courses in the same term provided them a chance to understand TEYL subjects better

[395]Lec. Aysel EYERCİ, ATATURK UNIVERSITY, aekici@atauni.edu.tr
Lec. Canan AKSAKALLI, ATATURK UNIVERSITY, caksakalli@atauni.edu.tr
[396] Asst. Prof. Dr. Ayşegül Takkaç TULGAR – ATATURK UNIVERSITY, atakkac@atauni.edu.tr

through the experiences in Practice Teaching and prepare for practicum practices in a more professional and confident manner with the help of TEYL content. In the light of the findings, some suggestions are provided.

SYMBOLISM IN CHEMISTRY AND THE CHEMISTRY TEACHERS' AWARENESS OF THE SYMBOLIC LANGUAGE OF CHEMISTRY[397]

ABSTRACT

The first thing that comes to mind in terms of chemistry is experimental practice, but this is not enough for chemists. Chemists produce knowledge (theory, law, concept, principle, rule, etc.) with intensive and various mental processes about matter and transformation. Chemists have useful epistemological tools or representations for embodying these knowledges. These can be based on the ordinary language (e.g., "benzene"), or in a different form (e.g., C_6H_6). For example; the representation that Kekule has developed for the benzene molecule has become a useful tool to both understand and explain the chemical behaviour of benzene. This representation has been considered in experimental works with benzene. In this respect, the function of chemical symbolism is to provide different representations to express the experimental work of the chemist. It is as old as chemistry and is constantly evolving. Symbolism is important in chemistry; so that the integrity of these representatives is expressed as "the symbolic language of chemistry" or "the coding system of chemistry" and form an important dimension of chemical knowledge. The effect of this universal language is so great that it allows the theoretical chemistry to predict certain materials that can be produced without resorting to the experimental process and ways of transforming them (e.g., reaction mechanism). Just as it is in the writing of fictional stories with the words can be imagine the materials and processes in the theoretical sense with the symbolic language or representations of chemistry. The basic elements of chemical symbolic language are element symbols. There are also compound formulas and different display types (e.g., Lewis). In addition, more specific types of representation (e.g., skeletal representations of molecules) are important products of chemical symbolism. They can produce chemical equations and mechanisms and thus explain the change and transformation of matter. Chemical symbolism is one of the peculiar qualities of chemistry. In any science, transformation and change in relation to matter cannot be given more effectively in the symbolic sense than in the ordinary language. The symbolic language of chemistry is unique in this respect and changes as chemistry changes. In other words, chemistry is an experimental science that enables the transformation and development of both materials and a symbolic language. On the other hand, emphasis is placed on the importance of the domain-specific characteristics of the chemistry in the context of Nature of Science (NOS), both in the literature of chemistry education and in chemistry teaching programs.

[397] Dr. Davut SARITAŞ, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, davutsaritas@gmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

In this respect, symbolic language, a product of symbolism which is very important in terms of chemistry, should be important in terms of chemistry education. In this context, in this study, it was aimed to determine the chemistry teachers' awareness of the symbolic language of chemistry and of its importance in the teaching process. A structured interview form was applied in the study conducted with 47 chemistry teachers from different provinces of Turkey. Content analysis was performed on the obtained data. The first findings of the study show that chemistry teachers lack sufficient awareness of the importance and effective use of the symbolic language of the chemistry. Despite being in the textbooks, the teachers found the chemical equations and especially the reaction mechanisms in organic chemistry unnecessary. The final results of the work will be presented.

Keywords: Chemical symbolism, symbolic language of chemistry, chemistry education, chemistry teachers

LİSE KİMYA ÖĞRENCİLERİNİN KİMYASAL TEHLİKE İŞARETLERİNİ ANLAMLANDIRMA DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ[398]

ÖZET

Kimya bir aktivite bilimidir ve temel uğraşı maddeler üzerine yapılan kontrollü deneylerdir. Bu nedenle kimya denildiğinde ilk akla gelenler arasında kimya laboratuvarı ve kimyasallar da vardır. Ayrıca kimya hayata en içkin bilimlerden birisidir. Özellikle günlük yaşamda kullanılan birçok malzeme (kozmetik, temizlik, ilaç vb.) kimyasallar içerir. Bu nedenle gerek kimya laboratuvarında yapılan kontrollü deneyler gerekse günlük yaşamda kimyasal madde içeren malzemelerin kullanımı bazı riskler içerir ve bazen tehlike durumları oluşabilir. Bunları önlemede bir uyarı niteliğinde olan evrensel kimyasal tehlike işaretleri kullanılır. Diğer yandan kimyasallar kimya eğitiminin de ayrılmaz bir parçasıdır. Özellikle yaşantı temelli Akif öğrenme uygulamalarını öneren fen eğitimi literatürü dikkate alındığında laboratuvarın kimya eğitiminin ayrılmaz bir parçası olduğu görülür. Laboratuvarın dışında kimyanın hayatın her alanındaki yansımalarına yönelik bilgilerin önemi güncel öğretim programlarında ifade edilmektedir. Bu çerçeveden bakıldığında kimya öğrenen bireylerin gerek öğretim sürecinde gerekse günlük yaşantı ortamlarında kimyasallar ile karşılaşmaları kaçınılmazdır. Nitekim okullarda yaşanan laboratuvar kazalarının yanı sıra evde yaşanan kimyasal madde kazaları bu durumun bir göstergesidir. Kimya eğitimi açısından zorunlu eğitime tabi olan tüm bireylerin temel kimya konularının yanı sıra kimyasalların oluşturabileceği risk ve tehlikelere karşı farkındalıkları olması beklenen bir durumdur. Genellikle programlarda doğrudan verilmese de kimya ders kitaplarında ve günlük yaşamda kullanılan birçok malzeme ambalajında karşılaşılan kimyasal tehlike işaretlerine ilginin çekilmesi ve bunlara yönelik öğrencilerin farkındalıklarını ve bunları anlamlandırma düzeylerinin belirlenmesi kimya eğitimi açısından gereklidir.

Bu genel çerçeveden hareketle bu çalışmada zorunlu ve temel seviye kimya dersi alan 9. Sınıf öğrencilerinin kimyasal tehlike işaretlerine yönelik

[398] Dr. Davut SARITAŞ, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ, davutsaritas@gmail.com

farkındalıklarını ve bunların anlama seviyelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Durum çalışması niteliğindeki araştırmada Türkiye'de Nevşehir ilinde öğrenim gören farklı lise türlerinde öğrenim gören öğrencilere pratik uygulamalarda farklı şekillerde ve farklı kullanımlara sahip yaygın kimyasal tehlike işaretleri gösterilmiş ve bunlara ilişkin; ne olduğu, nerede ve ne amaçla kullanıldığı ve ne anlama geldiği sorulmuştur. Çalışmaya katılan 112 öğrenci ile yapılan klinik görüşmeler yoluyla elde edilen verilerin içerik analizinden elde edilen bulgulara göre; öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun (yaklaşık %94,6) işaretleri "tehlike" terimi ile etiketlediklerini göstermiştir. İşaretlere nerelerde rastlandığına ilişkin olarak ise; öğrencilerin yine büyük bir kısmı (yaklaşık %76,2) "laboratuvar", "sanayi ve üretim merkezleri" ve "temizlik malzemeleri" gibi uygun etiketler ile açıklamalar getirmiştir. Ancak asıl amacı tehlikeden korunmak ve riske yönelik farkındalığı uyandırmak olan işaretlerin ne anlama geldiği noktasında öğrencilerin bilgi seviyesi ve işareti yorumlama becerileri oldukça düşük çıkmıştır. Öğrencilerin işaretleri evrensel göndermelerinin dışında farklı ifadeler ile tanımlamaları bir tarafa, özellikle tehlike anında ne olabileceğine yönelik senaryolara ilişkin düşünce üretemedikleri görülmüştür. Bulgular okul türüne göre karşılaştırıldığında fen lisesi lehine bir durum da görülmektedir. Okul ve evde bu kimyasallara bağlı ciddi kazaların yaşandığı göz önünde tutulduğunda bu çalışmanın sonuçları bu işaretlere yönelik öğrenci farkındalıklarının ve onları anlamlandırma düzeylerinin gerekli seviyede olmadığını göstermektedir. Bu nedenle bu işaretlerin öğretiminin en azından temel kimya bilgisi seviyesinde (9.sınıf) sağlanması önerilebilir.

Anahtar kelimler: Kimyasal tehlike işaretleri, kimya eğitimi, kimyasal maddeler, lise kimya öğretimi

AN INVESTIGATION OF TEACHER AUTONOMY FOR EFL LECTURERS OF COMPULSORY AND INTENSIVE EFL CLASSES[399]

ABSTRACT

The study aims to investigate the teacher autonomy among EFL lecturers teaching for compulsory and intensive English classes in a state university in Turkey. The aim of the study is to reveal whether there is a difference between the autonomy level of the lecturers teaching for compulsory and intensive English classes. Twelve English lecturers of a Turkish University participated in this case study. Qualitative data were gathered through structured and unstructured class observations, semi-structured interviews with lecturers. A teacher autonomy survey administered by Pearson and Hall (1993) was employed to gather the quantitative data of the study. The obtained data were analysed by uploading to the SPSS package program. In the analysis of personal data, percentage and frequency techniques were used. The homogeneity of the variances was tested in the comparisons regarding the gender variable and the independent groups t-test was used when the distribution was seen normal. Both qualitative and quantitative data indicate that the EFL lecturers teaching for compulsory EFL classes displayed more

[399] Dr. Muzaffer BARIN,Assistant Professor, ATATURK UNIVERSITY, mbarin@atauni.edu.tr
Lec. Aysel EYERCI, ATATURK UNIVERSITY, aeyerci@atauni.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.ususkongre.net

autonomy-supportive instruction than did EFL lecturers teaching for intensive EFL classes. Suggestions are put forward to encourage teachers to become more autonomous.

Key words: EFL, teacher autonomy, Turkish EFL Lecturers

FACTORS CAUSİNG DEMOTİVATİON İN EFL LEARNİNG PROCESS AND THE STRATEGİES USED BY TURKİSH EFL LEARNERS TO OVERCOME THEİR DEMOTİVATİONS[400]

ABSTRACT

The purpose of the current study is to determine main demotivating factors affecting Turkish university students' EFL learning process, and to identify the ways they apply to cope with these negative experiences from their own perspectives. The data of the study was collected from first and second year EFL university students. Both quantitative and qualitative data collection methods were used in the study. First, a demotivation questionnaire (Sakai and Kikuchi's (2009)) was administered to the participants, and then face-to-face interviews was held with some of the students. Descriptive and inferential statistics were applied for the quantitative data, and for the analysis of qualitative data, coding and classifying approach were used. It is implicated that the results obtained from this study might be helpful for both language learners and teachers in developing effective coping strategies to overcome demotivation.

Key words: EFL learners, demotivation, coping strategies.

[400] Yusuf KASIMI, DUZCE UNIVERSITY, Yusuf.kasimi@outlook.com
Nilufer AYBIRDI, KAFKAS UNIVERSITY, niluferaybirdi@hotmail.com
Turgay HAN, ORDU UNIVERSITY, turgayhan@yahoo.com.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

EŞZAMANLI SEMPOZYUM VII

1ST INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON MEDIA, COMUNICATIAN AND INFORMATION TECHNOLOGIES

THE INTERN (STAJYER) FİLMİNİN TERSİNE MENTORLUK AÇISINDAN İNCELENMESİ[401]

ÖZET

Geçmişten bugüne kadar, mentorluk zaman içerisinde çeşitli uygulamalar ve tekniklerle varlığını sürdürmüştür. Bu yeni mentorluk türlerinden biri de tersine mentorluktur. Tersine mentorluk, deneyimli bir çalışanla deneyimsiz genç bir çalışan arasında hızla değişen teknolojinin kavranabilmesi için oluşturulan biçimsel veya biçimsel olmayan bir iş ilişkisidir (Hays ve Swanson, 2011: 1). Tersine mentorluk iş dünyasının ilgisini çekmekle birlikte akademik çalışmalarda da incelenen bir kavram olmaya başlamıştır. Murphy (2012) yapmış olduğu çalışmayla tersine mentorluğu teorik bir çerçeveye oturtma çabası göstermiştir. Bununla birlikte esasında günlük yaşamda da genç bireyler ve yaşlı ebeveynler arasında tersine mentorluk ilişkisinin ortaya çıktığı bilinmektedir. Bilişim teknolojilerinin ve yeni iş yapış şekillerinin hızla ortaya çıkıyor olması tersine mentorluğa olan ilgiyi beraberinde getirmektedir.

Günlük yaşamda kendinden izler barındıran tersine mentorluk kavramı sinemada da kendini göstermiştir. Sinema önemli bir sanat dalı olmakla birlikte iş yaşamını da kendisine sıkça konu etmektedir. Bu araştırmada senaristliğini ve yönetmenliğini Nancy Meyers'ın yaptığı 2015 yılında gösterime giren The Intern ("IMDB", t.y.) filmi tersine mentorluk açısından incelenmeye alınmıştır. Filmin başrollerini Anne Hathaway ile Robert De Niro paylaşmaktadır. Film bu ikili arasındaki ilişki etrafında devam eder.

Bu çalışmanın amacı tersine mentorluk konusunun The Intern (Stajyer) filminde nasıl işlendiğini ve tersine mentorluğun hangi fonksiyonlarına değinildiğini tespit etmektir. Bu kapsamda çalışmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş, analiz olarak ise betimsel analiz tekniği tercih edilmiştir. Yapılan analiz sonucunda meydan okuma, bilgi paylaşımı, sosyal ağlar, kabul ve onaylama, açığa çıkarma ve görünürlük, arkadaşlık ve rol model gibi tersine mentorluğun alt fonksiyonlarının filmde işlendiği tespit edilmiştir. Bunların yanında koçluk ve yetenek gelişimi gibi diğer alt fonksiyonların filmde işlenmediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Mentorluk, Tersine Mentorluk, Sinema, Stajyer, Popüler Kültür.

401 Arş. Gör. Samet ÖZDEMİR, SAKARYA ÜNİVERSİTESİ, sametozdemir@sakarya.edu.tr

Prof. Dr. Kadir ARDIÇ, SAKARYA ÜNİVERSİTESİ, kadirardic@sakarya.edu.tr.

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

KKTC'DE İLK ÖZEL TELEVİZYON: ÖZEL TELEVİZYONUN YAZILI BASINA İLİŞKİN İNCELEME[402]

ÖZET

Toplum içerisinde yer alan çeşitli yapı ve kurumlar birbirleriyle karşılıklı bir ilişki ve etkileşim içerisindedirler. Medya yapıları da bunların en önemlilerinden bir tanesidir. Medya sistemleri, ülkelerin sosyal ve politik yapılarının birer göstergesi olmasının yanı sıra medya yapıları da sosyal, politik ve kültürel yapılar tarafından belirlenir. Toplumların teknolojik, ekonomik, politik, sosyal ve kültürel dönüşümünü anlayabilmek için sözü edilen çeşitli sosyal yapıların etkileşimi incelenmelidir. Hem politik hem de ekonomik birer varlık olarak medya, kamusal düşüncenin oluşum sürecini ve devlet politikalarını etkileyebildiği gibi statükoyu da meşrulaştırma fonksiyonu görmektedir.

1983 yılında KKTC'nin kurulmasıyla birlikte Sancak radyoları kapatıldı ve onlardan biri olan Bayrak Radyosu, Bayrak Radyo Televizyon Kurumu adını alarak yayınını sürdürdü. Bu gelişmeyle birlikte yayının kontrolü sivil güçlerden devlet kontrolüne geçti. Böylece bilginin üretimi ve dağıtımı devlet eliyle yürütülmeye başlandı. Bu durum, yani devletin tekelindeki yayıncılık 1996 yılında ilk özel radyo kanalı First FM ve ardından da aynı yılda ilk özel televizyon kanalı Tempo TV'nin (daha sonra yayına Kanal T olarak devam etti) yayın hayatına başlamasına kadar devam etti. Bu tarihlerden itibaren ülkedeki özel radyo ve televizyonlar hızlı bir şekilde ardı ardına yayın hayatına başladı. Özel yayın kuruluşlarının ortaya çıkmasıyla birlikte sosyal ve politik hayatta çok seslilik de gündeme geldi.

Bu çalışmada, o güne dek BRT tekelinde televizyon yayınları izlenmiş olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde, yeni yeni oluşmaya başlayan 'özel televizyon' algısının nasıl şekillendirildiğini görmek amaçlanmıştır. Bu amaçla, Tempo Televizyonuna ilişkin ile ilgili gazetelerde yer alan haberlerin ve yorumların nasıl bir bakış açısı ve üslupla yapıldığı incelenmiştir. Bu kapsamda devletçi-sosyal demokrat olarak konumlandırılabilecek gazete ile neo-liberal muhafazakâr kanattaki gazete örneklem olarak ele alınmıştır.

ANTECEDENTS OF INTENTION TO LEAVE THE PROFESSION AMONG TURKISH JOURNALISTS[403]

ABSTRACT

Journalists have been an under-researched profession in Turkey. Based on this reality, this study aimed to explore the antecedents of intention to leave the profession among 93 Turkish journalists from various news organizations. The factors included in this study as the antecedents of intention to leave the profession were general job satisfaction, pay satisfaction, career commitment, job insecurity perception and emotional exhaustion. Results of this study can

402 Yrd. Doç. Dr. GÜVEN ARIKLI, GİRNE AMERİKAN ÜNİVERSİTESİ, guvenarikli@gau.edu.tr

Dr. MELAHAT ARIKLI, GİRNE AMERİKAN ÜNİVERSİTESİ, melahatarikli@gau.edu.tr

403 Yrd. Doç. Dr. Yalçın YILMAZ, MARMARA ÜNİVERSİTESİ, yalcin.yilmaz@marmara.edu.tr

Doç. Dr. Gözde YILMAZ, MARMARA ÜNİVERSİTESİ, gozde.yilmaz@marmara.edu.tr

shed light what the news organizations in Turkey can do to retain the experienced journalist and the ones who are just starting their career.

SOSYAL TEMSİL KURAMI BAĞLAMINDA KURUMSAL REKLAMLARIN İNCELENMESİ: ZİRAAT BANKASI ÖRNEĞİ[404]

ÖZET

Kurumsal reklamlarda, belirli ortak demografik özelliklere sahip gruplara yönelik çalışmalarla ilgili mesajlar, çevrenin ve kültürel mirasın korunmasını ön plana çıkaran işlerle ilgili mesajlar, firmaların toplum için gerçekleştirdiği sosyal sorumluluk faaliyetleri ile ilgili mesajlar hedef kitlelere ulaştırılır. Yazılı basında ve dergilerin ekonomi ve iş sayfalarında sıklıkla görülen kurumsal reklamlar, kamuoyu ile birlikte, siyasetçiler, meslek örgütleri, finans dünyası ve yatırımcılar gibi bazı özel grupları çoğunlukla hedef kitle olarak seçerler. Kurumsal reklamlar bir firmaya ait ürün veya malların tanıtımından ziyade, firmanın kendisinin hedef kitleye tanıtılmasını amaçlayan ve böylece de hedef kitle üzerinde olumlu imaj oluşturmayı hedefleyen reklamlardır (Berens ve van Rekom, 2008). Bu açıdan kurumsal reklamların esas amacı, satış yoluyla kâr elde etmek değil, kurumun kurumsal değerlerini, misyonunu ve felsefesini öne çıkarmak ve kurumun bilinirliğini arttırmaktır.

Kurumsal reklamın ilk zamanlarında öncelikli işlevi olarak iyi niyet ele alınmıştır. Sonraki dönemlerde, iyi niyetle birlikte kurumsal imaj kavramına çokça rastlanmıştır. Şirketlerin sosyal, politik yahut ekonomik politikalarını uygulamak için halkın desteğinin alınması amacını gütmüştür. Sonrasında savunma reklamlarını da içine almıştır. Yakın dönemlere bakıldığında ise, bazı kurumsal reklamların siyasi bakış açılarıyla değerlendirilmesi söz konusudur. Bu dönemin özünde muhtelif tüketici topluluklarını mücadeleye dahil edebilmek vardır. Zaman zaman halkla ilişkiler faaliyetleri içinde değerlendirilen kurumsal reklam, yapısı nedeniyle temel olarak reklamın kendine has özelliklerini de gösterir. Yani diğer reklam türleri gibi, kitle iletişim araçlarında ücret karşılığı hedef kitleye ulaştırılır. Kurumsal reklamı diğer reklam türlerinden farklılaştıran asıl özelliği ise, hedef kitleye ulaştırdığı içeriktir. Kurumsal reklamların mesajında bir hizmeti ya da malı üreten kuruluşa bütün olarak yer verilirken, ürün reklamlarda mal ve hizmet kalitesi ve tüketicilere sunduğu faydalar geniş bir yelpazede sunulur (Odih, 2007; Okay, 2009).

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Moscovici tarafından geliştirilen sosyal temsil kuramının, iletişim alanı başta olmak üzere çeşitli çalışma ve araştırmalarda kuramsal çerçeve olarak kullanıldığı görülmektedir. Sosyal temsillerde esas amaç bilinmeyen bir olguyu, önceden bilinen ve tanıdık olan kavramlarla açıklamaktır. Benzer şekilde kurumların vurgulamak istedikleri yönlerinin iletilmesi amacına hizmet eden kurumsal reklamlarda, hedef kitlenin önceden bildiği ve aşina olduğu kavram ve simgeler kullanılmaktadır. Bu noktadan hareketle,

404 Dr. Serdal IŞIKTAŞ, YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ, serdal.isiktas@neu.edu.tr

çalışmada kurumsal reklamlar sosyal temsil kuramı bağlamında ele alınarak incelenmiştir. Araştırmada bir banka şirketi olan ve dünyanın farklı yerlerinde işlem hizmeti gerçekleştiren Ziraat Bankası'nın kurumsal reklam örnekleri, sosyal temsil kuramı paradigmaları çerçevesinde ele alınıp değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelime: Reklam, Sosyal Kuramı, Banka

TÜRKÇÜ BİR FİKİR DERGİSİ : "DOĞU"[405]

ÖZET

Doğu (Büyük Ülkü Gazetesi) dergisi, 29 Ekim 1942 tarihinde Tahir Akın Karauğuz tarafından Türkçü fikirleri yaymak üzere çıkarılmıştır. Halkevi adına çıkarılan Doğu, CHP'nin de desteğiyle abonelik sistemi aracılığıyla diğer şehirlere de dağıtılma imkanı bulmuştur. Toplumsal ve siyasal meseleleri Türkçü felsefeyle işleyen Doğu dergisi, ayda bir çıkarılmış ve 1951 yılına dek yayın hayatını sürdürmüştür. Derginin en önemli amaçlarından biri Türkçülük fikrini felsefi açıdan açıklamak olmuştur. Türkçülük'ü açıklamak üzere anket de düzenleyen Doğu; Türk tarihini, Türk büyüklerini, Türk dilini yayınlarında işleyerek, milliyetçi fikirleri toplumsal ve siyasal düzlemde yerleştirmeye çabalamıştır. Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin, Halide Edip Adıvar, Behçet Kemal Çağlar, Orhan Şaik Gökyay, Peyami Safa gibi isimlerin yazıları dergide sıklıkla yayımlanmıştır. Yerel bir yayın organı olarak düşünce dergisi özelliği taşıyan Doğu, dönemin siyasal iktidarı tarafından finansal açıdan desteklenirken, Halkevi adına çıkarılmıştır. 1944 yılında CHP'nin Turancı akımlara karşı bir tavır izlemesi sonucunda CHP dergiden desteğini çekmiştir. 1945 yılında CHP tarafından yeniden desteklenmeye başlayan derginin içeriklerinde siyasal iktidarın politikalarının daha çok ağırlık kazandığı gözlemlenmektedir. Doğu, 15 Ağustos 1951 tarihinde 96. Sayısını çıkararak yayın hayatını sonlandırmıştır. Bu kapsamda çalışmada, tek parti iktidarı döneminde CHP'nin desteğiyle çıkarılan Doğu dergisinin tanıtımının yapılarak; derginin içeriği, yayın politikası ve iktidarla ilişkilerinin ortaya konulması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda Doğu dergisinin Milli Kütüphane'de yer alan 1942-1945 yılları arasındaki koleksiyonları ve Başbakanlık Cumhuriyet Arşivlerinden elde edilen belgeler nitel veri analizi yoluyla incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğu Dergisi, Tahir Akın Karauğuz, Türkçülük, CHP

MEVLEVÎLİKTE İÇSEL (ENFÜSÎ) İLETİŞİM[406]

ÖZET

Bu bildiride genel iletişim, nefis, enfüs, enfüsi iletişim kavramlarına kısaca değinilmekte, Mevlevî felsefesinde insanın yeri ve özellikle Mevlevîlik'te nefis

405 Yrd. Doç. Dr. Yaşar ZORLU, ERCİYES ÜNİVERSİTESİ, yzorlu@erciyes.edu.tr
Arş. Gör. Faruk TEMEL, ERCİYES ÜNİVERSİTESİ, faruktemel@erciyes.edu.tr
406 Doç. Dr. İsmail HAKKI NAKİLCİOĞLU, AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ, inakilci@yahoo.com

olgusu ele alınarak nefis eğitimi ve insandan beklenenler üzerinde durulmaktadır.

Ünlü düşünür Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, "Aynı dili konuşanlar değil, aynı duyguları paylaşanlar anlaşabilir." sözüyle iletişimin özünü çok veciz biçimde dile getirmektedir.

Mevlânâ insanı "Sen su değilsin, toprak değilsin, başka bir şeysin sen. Balçık dünyanın dışındasın, yolculuktasın sen." sözleriyle değerlendirir.

İnsanla ilgili kavramlar Mevlevî felsefesinde sürekli olarak analiz edilmiş, dünya, sevgi, aşk, gönül, bilgi, akıl, irade, ölüm gibi kavramlara sağlam ve insancıl yorumlar getirilmiştir.

Ayrıca insan varlığının yansımaları olan büyüklenme, hırs, tamah, kin ve öfke, tutkular, haset, şikâyet gibi olumsuzluklar ve bunların doğurduğu sorunlar için de nefis eğitimi yoluyla çözüm yolları önerilmiş, olgun insandan beklenenler de çok somut örneklerle bildiride ifade edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Mevlana, Mevlevîlik, insan nefsi, nefis eğitimi, içsel iletişim

TÜRKİYE YAZILI BASININDA MÜLTECİLER TEMSİLİ ÜZERİNE BİR ANALİZ DEĞERLENDİRMESİ[407]

ÖZET

Suriye'deki mülteci krizi 2011 Mart'ında Arap Bahar'ının etkisiyle küçük gösteriler halinde başlayarak, geniş çaplı gösterilerle ise 15 Mart 2011'de Dera'da ortaya çıkmıştır. Çoğu Suriyelinin kısa zamanda söz konusu savaşın bitecek olmasını düşünürken iç savaş bir anda dünya gündeminin bir numaralı konusu olmuştur. Dünyadaki mültecilerin, sığınmacıların ve ülkesinde yerinden edilmiş kişilerin sorunu, bugün dünya kamuoyunun önündeki en karmaşık sorunlardan birisidir. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği, dünyanın her tarafındaki mültecileri korumak için çalışmalar yapmakta ve milyonlarca kişinin hayatlarına yeniden başlamasına katkıda bulunmaktadırlar. Suriye'deki iç savaşın Türkiye'ye en somut yansıması olan sığınmacı kriziyle mücadelede karşılaşılan ilk sorun hukuki alanda yaşanmaktadır. 1951 tarihli Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Cenevre Sözleşmesi'nde imzası bulunan Türkiye, coğrafi sınırlama ilkesi dolayısıyla Avrupa dışından gelen sığınmacılara mültecilik statüsü tanımamaktadır. 2011 yılı Nisan ayından itibaren Türkiye'ye gelen Suriyeli sığınmacılar, önce "misafir" şeklinde kabul edilmiştir. Ancak bu tanımlamanın hukuki bir karşılığı bulunmadığı için Suriyelilere yönelik keyfi uygulamalara gidilmiştir (AFAD, 2013; Nasser, 2013).

Bu çalışmada Türk basınında Suriyeli sığınmacı temsilleri incelenmektedir. Örneklem için, en yüksek tiraja sahip ilk beş gazetede ("Milliyet" "Hürriyet", "Sabah", "Sözcü") 2016 yılında yayımlanan ilgili tüm haberler, köşe yazıları ve

407 Dr. Serdal IŞIKTAŞ, YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ, serdal.isiktas@neu.edu.tr
Dr. Melahat ARIKLI, GİRNE AMERİKAN ÜNİVERSİTESİ, melahatarikli@gau.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Congress homepage: www.usoskongre.net

görseller seçilmiştir. Mevcut çalışma, Suriyeli sığınmacıların Türk basınında son yıllarda nasıl bir izlenim politkası izlediği verisine ulaşılabilmektir. Bu araştırma ile Türk basınının Suriyeli sığınmacı temsili, uluslararası çalışmalarda tanımlanan politikasını değerlendirebilme özelliğine imkan sağlayabilmektedir.

Anahtar Kelime: Mülteci, Yazılı Basın, Gazete.

أثر تمرينات لتطوير التوافق الحركي على دقة أداء مهارة استقبال الإرسال في الكرة الطائرة وفق بعض المتغيرات البيوكينماتيكية[408]

الملخص:

تهدف الدراسة إلى تبيان أن تمارين تطوير التوافق الحركي لها أثر على دقة أداء مهارة استقبال الإرسال في الكرة الطائرة وهذا وفق بعض المتغيرات البيوكينماتيكية الخاصة بالمهارة وإكتشاف الأخطاء الميكانيكية التي لها تأثير على دقة أداء المهارة وفق بعض المتغيرات البيوكينماتيكية الخاصة بها، التعرف على نسبة مساهمة بعض المتغيرات البيوكينماتيكية في نتيجة أداء المهارة، تبيين أنه للمتغيرات البيوكينماتيكية أثر كبير في تحديد تمرينات التوافق الحركي الخاصة بالمهارة، وأخيرا لتبيان فاعلية تمرينات التوافق الحركي المقترحة في تحسين دقة أداء مهارة استقبال الإرسال في الكرة الطائرة. بافتراض أن التوافق الحركي له أثر كبير على دقة أداء مهارة استقبال الإرسال في الكرة الطائرة وفق بعض المتغيرات البيوكينماتيكية.

ومن أجل التعمق في الدراسة استعملنا المنهج التجريبي على عينة قصدية من أندية الكرة الطائرة الناشطة بالقسم الوطني الثاني جهوي الوسط للكرة الطائرة، وتمثلت في **30** لاعبا، مجموعة ضابطة **15** لاعبا من نادي **(RCK)** وتجريبية **15** لاعبا من نادي **(ASJK)**. وباستخدام الملاحظة الميدانية، التصوير بالفيديو، القياسات الأنتروبومترية، الاختبار المهاري لمهارة استقبال الإرسال، التحليل البيوكينماتيكي لفيديوهات المهارة. وقد توصل الباحثون إلى أن التوافق الحركي له أثر على دقة أداء مهارة استقبال الإرسال في الكرة الطائرة وهذا وفق بعض المتغيرات البيوكينماتيكية الخاصة بالمهارة وأن الأخطاء الميكانيكية لها تأثير على دقة أداء المهارة وفق بعض المتغيرات البيوكينماتيكية الخاصة بها، وأن بعض المتغيرات البيوكينماتيكية لها نسب مساهمة متفاوتة في نتيجة أداء المهارة، كما أن للمتغيرات البيوكينماتيكية أثر كبير في تحديد تمرينات التوافق الحركي المناسبة لتحسين المهارة، وأخيرا أن لتمرينات التوافق الحركي المقترحة فاعلية كبيرة في تحسين دقة أداء مهارة استقبال الإرسال في الكرة الطائرة. لذلك يقترح الباحثون ضرورة أن يكون المدرب مطلعا وملما بتقنيات التحليل البيوكينماتيكي ومتغيرات المهارة، الإستعانة بمبادئ الميكانيك الحيوية ونتائج التحليل البيوكينماتيكي في اقتراح تمارين للتوافق الحركي تساهم في تحسين دقة أداء المهارة.

الكلمات الدالة: التوافق الحركي، دقة الأداء، مهارة استقبال الإرسال، الكرة الطائرة، المتغيرات البيوكينماتيكية.

MİZAH GAZETELERİ KARAGÖZ VE AKBABA'NIN PENCERESİNDEN LOZAN BARIŞ KONFERANSI[409]

ÖZET

Osmanlı Devleti Birinci Dünya Savaşı'ndan mağlup olarak , 30 Ekim 1918'de Mondros Ateşkes anlaşmasını imzalamak zorunda kalmıştır. Ateşkes anlaşmasının imzalanmasından sonra başkent İstanbul dahil olmak üzere Anadolu topraklarının büyük bir kısmı işgal edilmiştir. İstanbul hükümeti işgallere karşı çaresiz kalınca, Mustafa Kemal'in önderliğinde Anadolu'da bir direniş hareketi başlamıştır. 19 Mayıs 1919'da başlayan ve çok çetin şartlar

408 Prof. Dr. بعوش خالد/khaled.baouche
409 Okt. Betül YAZGAN, SAKARYA ÜNİVERSİTESİ, byazgan@sakarya.edu.tr

altında üç sene süren Milli Mücadele dönemi başarıya ulaşmış; işgaller sona erdirilmiştir. Savaş döneminin ardından, 21 Kasım 1922'den 24 Temmuz 1923'e kadar (kesintiye uğramasına rağmen) devam eden ve kesin barış antlaşmasının imzalanması ile sonuçlanan Lozan Barış Konferansı, Türkiye'ye tam bağımsızlığını kazandırmıştır. Bu çalışmada Lozan Barış Konferansı ve konferansta görüşülen konular, dönemin iki mizah gazetesi Karagöz ve Akbaba'nın penceresinden değerlendirilip, kıyas edilmiştir

Anahtar Kelimeler: Lozan Barış Konferansı, mizah, Karagöz gazetesi, Akbaba gazetesi

BULGARİSTANDAN TÜRKİYE'YE GERÇEKLEŞEN 1950-1951 GÖÇÜNÜN EDİRNE POSTASI GAZETESİNE YANSIMALARI[410]

ÖZET

Osmanlı İmparatorluğu'nun Balkanları hızlı bir şekilde fethetmesiyle birlikte bölgedeki Türk nüfusta da buna paralel olarak hızla bir artış görülmektedir. Bu durum Osmanlı İmparatorluğu'nun yükselme ve duraklama dönemlerinde de devam etmiştir. Ancak Osmanlı İmparatorluğu'nun gerileme dönemine girmesiyle birlikte Balkanlar'dan Anadolu'ya doğru geri göçler başlamıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nun geri çekilmesiyle paralel olarak başlayan bu göçler günümüze kadar sürmüştür. Balkanlar'dan Anadolu'ya yapılan göçler arasında en önemli ve en büyük kısmı Bulgaristan'dan yapılan göçler oluşturmaktadır. Bunun en büyük sebebi ise Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılmasından sonra Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışında kalan en kalabalık Türk nüfusunu Bulgaristan Türklerinin oluşturmasıdır. Bulgaristan'dan Türkiye'ye yapılan göçler arasında Bulgaristan'ın 10 Ağustos 1950 günü bir nota vermesiyle başlayan ve 154.393 kişinin göçmen konumuna düşmesiyle sonuçlanan göç önemli bir yer tutmaktadır.

Edirne tarih boyunca konumu nedeniyle Balkan tarihinde olduğu gibi Osmanlı tarihinde de önemli bir yere sahip olmuştur. Edirne bu konumu sayesinde Osmanlı İmparatorluğu'na 88 yıl başkentlik yapmıştır. Edirne, İstanbul'un başkent olmasından sonrada bu önemini korumuştur. Özellikle Balkanlar'dan Anadolu'ya yapılan göçler sırasında Edirne'nin bu önemi bir kez daha ortaya çıkmıştır. Edirne Balkanlardan yapılan göçler sırasında göçmenlerin en önemli toplanma merkezi olmuştur. Dolayısıyla Edirne basınının verdiği bilgiler tarih araştırmaları için önem arz etmektedir. Bizlerde bu çalışmamızda dönemin en önemli yerel gazetelerinden olan Edirne Postası Gazetesinin 1950-1951 yılları arasında Bulgaristan'dan ülkemize yapılan göçler hakkında yaptığı haberleri tarih sırasına göre inceleyeceğiz. Bu sayede bu konuda yapılacak bilimsel çalışmalara katkı sağlanmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bulgaristan, Bulgaristan Türkleri, Göç, Göçmen, Edirne Postası Gazetesi, Basın.

410 Arş. Gör. Erhan VATANSEVER, TRAKYA ÜNİVERSİTESİ, erhan_vatansever@mynet.com
Prof. Dr. İlker ALP, TRAKYA ÜNİVERSİTESİ, erhan_vatansever@mynet.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

ERKEK AKADEMİSYENLERİN TV İZLEME EĞİLİMLERİ: AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ[411]

ÖZET

Görsel-işitsel medya hizmetlerinin özellikle 90'lı yıllarda başlayan değişimi ve 2000'lerle birlikte yeni bir aşamaya vurgu yapan tartışmalar, insanoğlunun buna paralel değişen gündelik yaşam pratikleri, alışkanlıkları ile ilişkilerinin de sorgulanmasını gerekli kılmaktadır. 1990'lı yılların ikinci yarısı ile birlikte ortaya çıkan teknolojik gelişmeler (kablolu yayınlar, uydu yayıncılığı, dijital/sayısal yayıncılıkla birlikte gelişen sırasıyla plazma ve LCD TV, HDTV, 3DTV, 4K TV ve 8K TV teknolojileri) sayesinde yayıncılığın hem kalitesinin arttığı, hem içeriğinin değiştiği hem de izleyicilerin çok daha geniş imkânlara kavuştukları görülmektedir.

Çalışmanın amacı, akademik hayatlarına aktif bir şekilde devam eden, belirli bir eğitim düzeyine sahip erkeklerin televizyon izleme eğilimlerini ortaya koymak ve söz konusu eğilimlerinin oluşmasında etkili faktörleri analiz etmektir. Bunun yanı sıra erkeklerin kadınlara kıyasla televizyon izlemek için daha az zaman harcama eğiliminde oldukları söylenebilir. Çalışmanın varsayımı, eğitim düzeyi yüksek erkeklerin TV izleme eylemlerinin daha bilinçli ve seçici gerçekleştiğidir. Çalışmanın literatür tarama sürecinde, bireylerin TV izleme eğilimlerini ölçmek amacıyla son dönemde yapılmış özgün bilimsel çalışmalar incelenmiştir. Çalışmanın uygulama kısmında ise, Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde görev yapan erkek akademik personelin televizyon izleme eğilimleri ile buna yönelik tutum ve davranışlarını belirlemek amacıyla hazırlanmış anket aracılığı ile veriler toplanmıştır. Basit tesadüfi örnekleme yöntemine göre seçilen öğretim elemanlarına uygulanacak alan araştırması, yüz yüze görüşme tekniği ile uygulanmıştır. Toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular ise ilgili tablo ve şekillerle verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Televizyon, Görsel-İşitsel Yayıncılık, İletişim, Erkek, Akademisyen

THE REPRESENTATION OF POVERTY AND WEALTHINESS ON TWITTER ACCOUNTS OF NEWS PORTALS[412]

ABSTRACT

The propose of this study is to consider the representation of poverty and wealthiness in news portals on Twitter. Privileged upper class and disadvantaged lower class that framed in social media contents are investigated with a comperative view. The study seeks to reveal othering and stereotyping strategies against the people having disadvantage position in terms of economical and cultural capital. The role of social media on reproducing discrimination is handled with a qualitative method. The most following three news portals, reporting instant developments on Twitter at Turkey, are chosen as a research sample. Content analysis which is used to

411 Arş. Gör. Dr. SENA COŞKUN, Afyon Kocatepe Üniversitesi, senacoskun@gmail.com

Doç. Dr. SİNAN SARAÇLI, Afyon Kocatepe Üniversitesi, ssaracli@gmail.com

412 Arş. Gör. Dr. Berna BERKMAN KÖSELERLİ, Erciyes Üniversitesi, berna.koselerli@gmail.com

sort out the discourse on Twitter comprises of two-weeks period. The usage of negative statements, implicit meanings or exclusion on text, evoke the inequalities, feed the cognitive perception based on stereotypes and thus, create the 'others'. Social media may support the discriminatory discourses besides conveying rapid information to huge masses. Consequently the class hierarchy is reproduced by social media; the structural dimensions of poverty are disregarded, wealthy is represented with incentive statements on social media contents.

Keywords: The representation of news discourse, poverty & wealthiness, the class hierarchy, content analysis, Twitter.

GAZETELER 15 TEMMUZ'U NASIL GÖRDÜ?[413]

ÖZET

Dördüncü kuvvet medyanın olaylar karşısındaki tutumu, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde meydana gelen (önemli) olaylarda genellikle belirleyici olmuştur. Özellikle olağanüstü dönemlerde /durumlarda basının bu rolü çok daha önemli olmuştur. 15 Temmuz 2016 darbe girişimi de Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki dönüm noktalarından biridir. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın medya aracılığıyla yaptığı çağrıya istinaden sivil vatandaşların darbecilere karşı organize bir şekilde gösterdikleri direnişe, gerek görsel ve gerekse görsel-işitsel medya da yayınlarıyla destek olmuştur. Medya, alışılmışın dışında, Türkiye'de bugüne kadar yaşanmış darbe ve darbe girişimlerindeki tutumundan farklı bir şekilde hareket etmiştir. Medyanın bu tutumu, darbe girişiminin başarısızlıkla sonuçlanmasına katkı sağlamıştır. Bu çalışmada Türkiye'de yayınlanan ve en yüksek tiraja sahip 5 ulusal gazetenin 15 Temmuz 2016 darbe girişimine bakışının irdelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın literatür kısmında kitle iletişim araçlarının toplum üzerindeki etkisi ve kitle iletişim araçlarının işlevlerine değinilmiştir. Araştırma kısmında ise Türkiye'de ulusal düzeyde yayınlanan yüksek tirajlı (5 ulusal gazete) gazetelerin 16 Temmuz sabahı manşetleri ve birinci sayfalarında yer alan haberler analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: 15 Temmuz, darbe girişimi, darbe ve medya

SİNEMA – GERÇEKLİK İLİŞKİSİNİ TARİHİ FİLMLER EKSENİNDE TARTIŞMAK[414]

ÖZET

Seyircinin zihninde gerçeklik algısını en etkili şekilde sinema filmleri yaratabilmektedir. Bu nedenle beyazperdeden yansıyan görüntüler ne kadar gerçekdışı olursa olsun, seyirci o görüntüleri gerçekmiş gibi değerlendirmektedir. Bu noktada gerçek ile kurgunun birbirine karışması

413 Yrd. Doç. Dr. Mustafa İNCE, Karabük Üniversitesi, mince7@hotmail.com
Öğr. Gör. Mevlüt Can KOÇAK, Karabük Üniversitesi, mevlutcankocak@karabuk.edu.tr
414 Doç. Dr. FİLİZ ERDEMİR GÖZE, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, filizerdemir50@gmail.com

nedeniyle, sinemanın gerçeklikle kurduğu ilişki sıklıkla tartışılmıştır. Bu tartışmalar iki ana eksende yürütülmüştür: Bazıları sinemanın kamera vasıtasıyla kaydettiklerinin ve gösterdiklerinin gerçek olduğunu savunmuş, bazıları da kameranın gerçekliği yansıtamayacağını iddia etmiştir. Bu tartışmalar ekseninde sinemanın tarihle ilişkisi en çok gündeme getirilen konuların başında gelmektedir. Sinema filmleri aracılığıyla yansıtılan tarihin ne kadar gerçekliğe yaklaşabileceği tartışma konularından sadece birisidir. Zira perdeden yansıtılan görüntülerin gerçeklik algısı yaratmadaki etkisi, seyircilerin özellikle tarihi filmleri değerlendirirken filmlerin kurgusallığını geri plana atmalarına neden olmaktadır. Buradan hareketle çalışma, sinema – gerçeklik ilişkisi çerçevesinde, tarihi filmler ile gerçeklik üzerine yürütülen tartışmaların temel noktalarını ortaya koyabilmeyi amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında başlangıcından bu yana sinemanın gerçeklikle kurduğu bağ, sinema filmlerinin kurgusal özelliğinin geri plana atılmasının nedenleri ve bu bağlamda Türk sinemasının tarihi filmleri üzerine yürütülen tartışmalar ele alınmıştır. Bu tartışmaların temel başlıklarını oluşturabilmek amacıyla literatürün yanı sıra konuyla ilgili olarak yazılı basında yer alan haberlerden yararlanılmıştır. Araştırmada, söz konusu tartışmalarda çoğu zaman sinemanın dramatik/kurgusal yapısının gözden kaçırıldığı ve gerçeklikle kurduğu bağın yanlış değerlendirildiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Gerçeklik, Kurgu, Tarihi Filmler

İLETİŞİM VE SANAT ÜZERİNE BİR BAKIŞ[415]

ÖZET

İletişim aracı olarak görsel sanatlar insana daha kaliteli ve bildiklerini hissedebildiği, yaşam tarzına bir uyum getiren etkinliklerden bazılarıdır. Sanatsız bir iletişim, eksik ve sığdır. İnsanlar, kendilerini sanatla ifade etmeleri durumunda üretim ve hayal güçlerini pozitif yöne kanalize ederek çalıştırmış olur. Sanatın iletişim yönü sanatçının ve toplumun kendini tanımasına olanak verir. Kişiler sanat vasıtasıyla kendini kendi ifadesiyle daha yalın, net veya zengin bir şekilde anlatabilir. Bu yazı sanatın bir iletişim aracı olarak insanın kendini ifade ederek ve bir tür rahatlık sağlayarak düşünce ve duygularını serbestçe dışavurduğu bir alan olduğunu anlatma gayreti içindedir. Ayrıca sanat ve iletişim arasındaki dinamiklerin neler olduğuna dair cevaplar bulmaya çalışır.Bunun yanısıra görsel biçimlere dayalı bir iletişim düzeni insanın kendini anlatmasına olanak verir. Kısacası resim sanatını veya görsel tasarım alanını bilmemiz gerekmektedir. Çünkü bir çizim, animasyon, resim, grafik veya tasarım alanındaki bir eser sanatı güçlendiren bir iletişim çeşididir. Bu anlamda daha çok grafik tasarımcının çalışmaları iletişimi ölçmede cilalı bir slogan sayılabilme özelliğiyle sonuca katkı açısından ve yorum yumurtlayan bir akım kaynağı olması sebebiyle yazı da ön planda tutulmuştur. Bu noktada görsel algılama önem kazanmaktadır. Dolayısıyla geniş anlamda bakıldığında bu yazı; görsel sanatlar ile iletişim arasındaki bağlantının kurulmasına aracılık eder.

Anahtar Kelimeler: Sanat, İletişim, Resim

415 Yrd. Doç. AHMET KÜRŞAT ALBAYRAK, ERCİYES ÜNİVERSİTESİ, akalbayrak@erciyes.edu.tr

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

TELEVİZYON HABER-TARTIŞMA PROGRAMLARININ ENTELEKTÜEL BOYUTU VE TOPLUMDA YOL AÇTIĞI BİLGİ GEDİĞİ[416]

ÖZET

Günümüzde diplomaya dayalı bir eğitim anlayışı ile hiçbir entelektüel değere sahip olmayan "entelektüel" bir proletarya oluşmuştur. Bu kitle, kendisi için ideal kültürel alanı, kitle medyasının teknolojik yenilikleri ile genişletti. İletişim sistemleri, kısa bir süre içinde karmaşık, anlamsız düşüncelerden oluşan bir kültürel ortamın oluşmasına yol açmıştır.

Televizyonda vurgu, gözün gördüğüne inanması üzerinedir. "Gösteriye dayalı televizyon yayıncılığı", boş vakitleri dolduran ve eğlendiren bir niteliğe sahiptir. Görülen şey, 'gerçek' gibi ortaya konur ve gerçek olarak algılanır. Bu sebeple, TV tartışma programları kendi söylemini destekleyici uzmanlara, aydınlara ve bilirkişilere ihtiyaç duyar. Tartışma, meşruluk kazanmak için yapay bir mücadele ortamı kurar. Bourdieu'nun simgesel seçkinler ya da medya entelektüelleri şeklinde adlandırdığı kişiler, TV söylemini manipülatif bir etki ile biçimlendirmektedir. Kısır döngü içinde televizyon; sapkınları, kızgınları, abartanları, palavracıları ayrıcalıklı tutmaktadır. Televizyon; absürdlüğü, aptallığı ve saçmalığı harekete geçirir ve ödüllendirir. Televizyon bize bilgi verir, ancak bilgilenmek anlamak için tek başına yeterli değildir. Eksik bilgilendirme ile yanlış bilgilendirme, izleyiciyi yanılgıya düşürerek tehlikeli bir sonuca götürür. Medya herkese bilgi veriyormuş gibi gözükmesine rağmen toplumda "knowledge gap", Türkçe'deki ifadesiyle "bilgi gediği" veya "bilgi açığı" oluşturur. Bu yaklaşıma göre bilgi toplumda eşit olarak dağıtılmamıştır. Servette olduğu gibi bilgide de sahiplik vardır. Kitle iletişim araçlarıyla aktarılan bilgi, bu bilgiye daha fazla erişme olanağı olan bazı toplumsal kesimlerin diğerlerine oranla daha fazla bilgi sahibi olmasını sağlar. Bunun sonucu olarak toplumdaki alt ve üst sosyo-ekonomik katmanlar arasındaki bilgi farkı kapanmak yerine gittikçe açılır.

Anahtar Kelimeler: Medya, Entelektüel, Tartışma Programları, Bilgi Açığı.

FROM THE PAST TO PRESENT, EVOLUATION OF LOGO: APPLE, SHELL & COCA COLA CASES[417]

ABSTRACT

Corporate ID is the most significant part of a brand. There are certain amounts of components of corporate id kit but the most important one is logo. It is memorable face of the company, which communicates with public. Consumers recognize brands via their logos. Also, firms introduce themselves to the world by the logos. Accordingly, logo is the most central part of a firm, providing its communication and reflecting characteristics of the firm. Logo is in charge of improving brand identity and creating brand awareness. No place in earth that logo can't reach to and touch to people's life. Power of logos did

416 Yrd. Doç. Dr. Yalçın YILMAZ, MARMARA ÜNİVERSİTESİ, yalcin.yilmaz@marmara.edu.tr

417 Arş. Gör. Dr. Gonca UNCU, MARMARA ÜNİVERSİTESİ, goncauncu@gmail.com

Doç. Dr. Gülsüm ÇALIŞIR, GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ, gulsumcalisir@gumushane.edu.tr

not happen overnight, but in long period of time. Success of logo is not only depending on its design but marketing strategies, product quality, delivery network, consumer satisfaction, advertising investments, emotional and rational benefits. Logos are leaving creations. Their physical looking may age in time. In the modern world, firms are renewing and modernizing their logos optimizing to the circumstances of the time and creating big budgets for the logo change. From past to present, modernization of the logo has positive effects over the brand in terms of marketing and branding. Considering the history of the logos, the people are wondering the changes, meanings and stories of the logos. The shapes, colors and typography represent the adventure of logo. Because, every logo has a story is relating to the firm or the brand. These stories catch people's interest and get them internalize the logo. Logo change process creates a positive attitude and an emotional attachment with the consumer. This way of communication of logo makes them silent and powerful players of marketing world. From past to present, changing and renewing of the different logo faces are the mean objective of this study. The definition of successful logos will be examined over selected examples. The best-known and worldwide famous logos: Apple Inc., Shell and Coca Cola are the sample group of this study. The reason of this group selection is not only for being powerful logos but also the success of the logos throughout their changing and renewing process. Logo stories and changes in time will be comparatively examined. How these logo changes affect the brand success will be exposed in conclusion.

LATİN HARFLERİNİN HALKA TANITIMINDA GAZETENİN ROLÜ: AÇIKSÖZ GAZETESİ ÖRNEĞİ[418]

ÖZET

Cumhuriyet dönemi inkılapları içerisinde toplumsal ve kültürel değişimin belirgin örneklerinden biri Harf İnkılabı'nın gerçekleşmesi sürecini izlemek açısından dönem gazeteleri önemli bir kaynaklık teşkil etmektedir. Milli mücadele döneminden itibaren modernleşme hareketinin destekçisi olan Kastamonu'da çıkarılan Açıksöz gazetesinin Latin harflerine geçiş sürecindeki rolü, toplumsal değişim aşamasında iktidar adına faaliyet gösteren bir taşra gazetesinin niteliklerini sergilemektedir. Harf inkılabının yasalaştığı 1 Kasım 1928'den altı ay önce tedrici olarak Latin harflerine geçiş sürecini başlatan Açıksöz, rakamlarla başlattığı değişim sürecini ilerleyen nüshalarında bazı sütunlarda Latin harflerini kullanmak suretiyle yazılara yer vererek devam ettirmiş ve 5 Aralık 1928 tarihinden itibaren tamamen yeni harfleri kullanmıştır. Yeni yazı biçimine "Türkçe'nin kurtuluşu" düşüncesiyle yaklaşan Açıksöz, geçiş sürecinde yayınladığı fikir yazılarıyla da halkı yeni harflere alıştırma sürecinde eğitici ve ikna edici bir vazife görmüştür. Bu çerçevede çalışma; Açıksöz gazetesinin 15 Haziran 1928 tarihinde başlattığı Latin harflerine geçiş sürecindeki faaliyetleri kapsamında, gazetenin toplumsal ve kültürel dönüşüm sürecindeki rolüne odaklanmaktadır. Açıksöz

418 Yrd. Doç. Dr. Yaşar ZORLU, ERCİYES ÜNİVERSİTESİ, yzorlu@erciyes.edu.tr
Arş. Gör. Faruk TEMEL, ERCİYES ÜNİVERSİTESİ, faruktemel@erciyes.edu.tr

gazetesinin 1928 ve 1929 yıllarındaki koleksiyonlarında yer alan ilgili içeriklerin çözümlenmesinde, niteliksel içerik analizi yöntemi benimsenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Açıksöz gazetesi, Harf İnkılabı, Kültürel Değişim, Basın

19 NİSAN 2015 KKTC CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMLERİNDE GAZETELERDE YAYINLANAN SİYASAL REKLAMLAR ÜZERİNE BİR İNCELEME[419]

ÖZET

Bu araştırmadaki temel amaç, 2015 KKTC Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde siyasal partilerin gazetelerde yayınladıkları siyasal reklamları inceleyerek, reklam kampanyalarında uygulanan stratejileri ve hedef kitleye ulaştırılmak istenen mesajları belirlemektir. Siyasal partilerin reklamlarında partinin kimliği ve ideolojisini nasıl anlattığı, bunu reklamlarına ne kadar yansıttığı ve hedeflediği seçmen kitlesini etkileyebilmek için hangi konularda daha çok ileti göndermeyi tercih ettiği çalışmanın yan amaçlarını oluşturmaktadır. Çalışmada, 19 Nisan 2015 KKTC Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde partilerin reklamlarının incelenmesi ve böylece Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde siyasal partilerin reklamları nasıl kullandıklarını ortaya koyması nedeniyle önem taşımaktadır. Araştırma, seçim sonuçlarına göre sırasıyla en çok oyu alan "Bağımsız Mustafa Akıncı, Büyük Birlik Partisi Derviş Eroğlu, Cumhuriyet Toplum Partisi Sibel Siber" gazetelerde yayınladıkları siyasal reklamlar olarak sınırlandırılmıştır. Araştırmanın diğer bir sınırlılığını ise; farklı okuyucu profillerine sahip, farklı ideolojileri benimseyen ve geniş kitleler tarafından tercih edilen Kıbrıs, Star Kıbrıs, Kıbrıs Postası gazetelerinin 19 Mart 2015-19 Nisan 2015 tarihleri arasında yayınlanan siyasal reklamları oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında ele alınan reklamlar içerik analizi tekniği ile incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Siyasal Reklam, İçerik Analizi, Siyasal İletişim.

KİŞİLERARASI İLİŞKİLERDE İLETİŞİMİ ETKİLEYEN BİR UNSUR OLARAK KOKU[420]

ÖZET

İletişim varlığımızın temel gereğidir ve kişilerarası ilişkilerimizi iletişim kurmadan devam ettirmemiz neredeyse imkânsızdır. Hem sözel hem de sözel olmayan mesajların değişimini kapsayan kişilerarası iletişim sürecinde, kullandığımız sözcükler kadar beden dilimiz de mesaj üretir. Öyle ki koku bile bu süreçte, davranışlarımız üzerinde doğrudan etkiye sahip olması nedeniyle son derece önemli bir kavramdır ve kişilerarası ilişkilerde etkileşim içerisindeki diğer faktörlerle bir araya gelince de pek çok anlam oluşturur.

Koku yalnız kişilerarası süreçlerde değil, iletişimin diğer alanlarında da önemli bir kavramdır. Daha çok tıp alanında çalışılmış bir kavram olmakla birlikte, kokuların nörolojik etkilerinin farkında olan bazı çevreler toplumsal

419 Yrd. Doç. Dr. Güven ARIKLI, GİRNE AMERİKAN ÜNİVERSİTESİ, guvenarikli@gau.edu.tr
420 Yrd. Doç. Dr. Emel YILMAZ, MARMARA ÜNİVERSİTESİ, emelyilmaz@marmara.edu.tr

davranışları şekillendirmek için özel kokular üretmişlerdir. Örneğin, araştırmalar bazı mağazalarda belli bir koku yayıldığında ürün satışlarında artış kaydedildiği sonucuna ulaşmışlar ya da bazı klinik araştırmalar bazı bitki kokularının en güçlü antidepresanlardan daha etkili olabildiği sonucuna varmışlardır. Herhangi bir olayla birlikte hafızaya kaydedildiğinde unutulması zor, hatırlanması kolay olan koku kavramı için insan ruhunu ve psikolojisini etkileyen oldukça güçlü bir yapıya sahiptir denilebilir. Kişilerarası ilişkilerde kişilerin duygu durumları üzerinde son derece etkili olan koku kavramı, kişiler arası iletişim sürecinde de tavırlar ve ses kadar önemli bir yere sahip olmakla birlikte iletişim alanındaki akademik çalışmalarda yeterince ele alındığı söylenemez.

Bu çalışmada koku kavramı, kişilerarası ilişkilerde iletişim sürecine etkileri açısından ele alınacak ve çeşitli olgular üzerinden analizlerde bulunulacaktır.

Anahtar kelimeler: *Kişilerarası İletişim, Koku, Sosyal Fobi*

THE IMPORTANCE OF TALE AS A COMMUNICATION TOOL IN THE PROCESS OF CHILDREN'S SOCIALIZATION: LITTLE RED RIDING HOOD CASE[421]

ABSTRACT

"The children, not told tales, would picture even a cat by using a ruler when they grow up." Cemal Süreyya

Tales are not only the oldest genre of narrative arts, but they are also one of the most influential communication methods composed. They illustrate both storytelling and listening and have transformed from one generation to the next. Beginning from early childhood, storytelling plays a major role in a child's socialization process in terms of increasing the usage of language, communication, creativity, and imagination skills. It has the capacity to reinforce listening, understanding and speaking abilities. By contributing to mental development, tales are a key content when it comes to healthy communication.

Listening to a tale, the child is drawn into a virtual world while also having the potential to reveal him/herself as a super hero character. As a result, the child can easily internalize the message of the tale and turn it in to an unforgettable experience in his/her memory. This is the reason we can still keep those tales in mind without any difficulty. The tales always portray a happy ending and a clear message. Good will and kindness always wins while insincerity and harm loses. Tales do a significant job of staying away from arguments and conflicts so that no damage or blurring occurs in the child's imagination. If this were the case, a child would not be able to have real life experiences in his/her early age or realize the difference of favor and fault. Due to these storytelling modes a child gains these life experiences. The manners

421 Doç. Dr. Gülsüm ÇALIŞIR, GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAKÜLTESİ, gulsumcalisir@gumushane.edu.tr
Arş. Gör. Dr. Gonca UNCU, MARMARA ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAKÜLTESİ, goncauncu@gmail.com

and attitudes displayed and recognized through the tales help the child out tremendously.

The story of the tales is made up assemblage of signs, interpreted with some objects or characters such as speaking trees, animals or super power heroes. These signs stand for something and carry some meanings and subconscious messages. Semiotics is the study of meaning making, theory of signs and symbols, a formal discipline about how their forms change. In this study, the importance of the tale as a beneficial communication method will be evaluated over the story of 'Little Red Riding Hood'. Questions and concepts such as what is suggested in addition to the literal meanings of the tale characters, such as 'Little Girl', 'Grandmother', 'Wolf' and 'Woodman's reflection in real life, the messages they hold and the importance for the children's future life will be answered. Semiotic methodology is a tool sufficient of many uses. It can be also applicable to the study of interpretation of a child's socialization experience though the fairy tales. This issue will be reread by using semiotic analyze in the light of Roland Barthes' method.

TELEVİZYONDAN YANSIYAN ŞİDDETE SİNEMANIN YAKLAŞIMI[422]

ÖZET

Televizyon, ilk yayına başladığından bugüne değin insanların hayatında çok önemli bir yer edinmiştir ve süreç içerisinde ailelerin hayatında vazgeçilmez bir araç haline gelmiştir. Bu nedenle araştırmacıların ilgisi sürekli olarak bu aracın üzerinde olmuştur. Yapılan araştırmalarda izleyiciler üzerinde en etkili kitle iletişim aracı olarak kabul gören televizyona yönelik çeşitli eleştiriler, suçlamalar yöneltilmiş ve olumsuz bir televizyon imgesi yaratılmıştır. Bu eleştirilerin başında televizyonun hemen her programında şiddete yer vermesi gelmektedir. Televizyonun reyting amacıyla şiddeti ekranlarında sıklıkla kullanması ve şiddeti seyirlik bir gösteriye dönüştürmesi çok sayıda araştırmanın konusunu oluşturmuştur. Bu araştırmalar sonucunda televizyondan yansıyan şiddetin özellikle çocuklar ve gençler üzerinde çok sayıda olumsuz etkisi olduğu saptanmıştır. Buna göre şiddet dolu programları izleyenler, şiddeti olağan ve sıradan kabul etmeye başlamakta, bu kişiler acıma ve empati duygularını kaybetmektedirler. Buradan hareketle çalışma, sinema filmlerinin televizyondan yansıyan şiddeti hangi başlıklar altında eleştirdiğini ortaya koyabilmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç kapsamında; *Şebeke* (1976, Sidney Lumet), *Benny'nin Videosu* (1992, Michael Haneke), *15 Dakika* (2001, John Herzfeld), *Açlık Oyunları* (2012, Gary Ross) ve *Açlık Oyunları: Ateşi Yakalamak* (2013, Francis Lawrence) filmleri seçilerek analiz edilmiştir. Analiz sonucunda televizyonu anlatısının merkezine koyan bu filmlerin, televizyon hakkında yapılmış çalışmaları ve bilimsel araştırmaları temel aldıkları ve şiddetin televizyondaki sunumuna yönelik çeşitli başlıklarda ağır eleştiriler getirdikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Televizyon, Şiddet, Reyting, Sinema

422 Doç. Dr. Filiz ERDEMİR GÖZE, GAZİ ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAKÜLTESİ, filizerdemir50@gmail.com

1st INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Congress homepage: www.ususkongre.net

HUKUK METİNLERİ ÇEVİRİSİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ[423]

ÖZET

Çeviri işlemi günümüzde toplumları ve bireyleri birbirine yaklaştıran ve onlar arasında her türlü diyalogun ya da iletişimin kurulmasını sağlayan vazgeçilmez bir etkinliktir. Almanca konuşulan ülkelerde (Almanya, Avusturya ve İsviçre) yaşayan Türk vatandaşı sayısı her geçen gün artmakta ve bu artışa paralel olarak da bu ülkelerdeki Türk vatandaşlarının yatırımları da büyümektedir. Bu bağlamda emekliliğinde Türkiye'ye yerleşen veya turizm yoluyla tatile gelen Almanca konuşulan ülke vatandaşlarının sayısı da her yıl artmaktadır. Ayrıca ülkemizde bulunan Alman Firmalarının sayısı ve Türk-Alman ticari ilişkileri de günbegün artış göstermektedir. Bu da ülkeler arasındaki sosyokültürel, turizm, ekonomik ve teknolojik alış-verişin giderek hızlandığı dünyamızda çevirinin önemini giderek artırmaktadır.

Karşılaşılan veya yaşanılan hukuki sorunlar nedeniyle bu alana yönelik çeviri günümüzde önemli bir yere sahip olmuştur. Hukuk çevirisi, gündelik dil dışında özel söylemi olan ve kendine özgü terminolojiye sahip olan bir alandır. İyi bir çeviride, biçim, biçem ve içerik bakımından eşdeğerliğin karşılanması önemlidir. Bu amacı gerçekleştirebilmesi için Almanca Mütercim Bilirkişisinin, hem kelime ve cümlelerin ne anlama geldiğini anlaması, hem de kaynak metnin biçimsel özelliklerinin hedef kültürde geçerli olan biçimsel özelliklere göre aktarmayı bilmesi gerekir. Hukuki kavramları hedef dilde en doğru şekilde ifade ederek beklenen etkiyi yaratabilmek için Mütercim Bilirkişiler hukuk dilini en etkin biçimde kullanabilmelidirler. Aksi takdirde yanlış çevrilen bir kelime bile tercümenin geçersizliğini ve davanın iadesini sağlayacağını Mütercim Bilirkişi unutmamalıdır. Çalışmamız sonunda yazılı hukuk metinlerinin çevirilerinde en çok karşılaşılan sorunlar ortaya konularak bu sorunlara çözüm önerileri getirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Hukuk metinleri, Mütercim Bilirkişi, Çeviri, Çeviride eşdeğerlik

[423] Yrd. Doç. Dr. LOKMAN TANRIKULU, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
ltanrikulu@nevsehir.edu.tr

4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON PRIMARY EDUCATION

ABSTRACTS BOOK

18-24 September, 2017
Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Symposium homepage:
http://ipeconference.com

4. ULUSLARARASI İLKÖĞRETİM EĞİTİMİ KONFERANSI

(ULUSLARARASI KATILIMLI)

3 N Yayınları, Ankara

4. Uluslararası İlköğretim Eğitimi Konferansı (IPECONF 2017)

4th International Conference on Primary Education (IPECONF 2017)

Editör: Ayfer Şahin

Birinci Baskı: Eylül 2017

Baskı: Sonçağ Matbaacılık

ISBN: 978-605-9791-70-0

Sertifika No: 32172

Adres: Kızılay Mah. GMK Bul. Fevzi Çakmak 2 Sok. No: 37/1 Çankaya Ankara

03124191619

Konferans Onursal Başkanları

Prof. Dr. Vatan KARAKAYA- *Ahi Evran Üniversitesi, TÜRKİYE*

Prof. Dr. Hayati AKYOL- *Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE*

Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM- *Nevşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesi, TÜRKİYE*

Konferans Düzenleme Kurulu Başkanları

Prof. Dr. Susana CABRERA-YETO – *Malaga Üniversitesi İSPANYA*

ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN – *Ahi Evran Üniversitesi, TÜRKİYE*

Düzenleme Kurulu

Doç. Dr. Ali ERSOY- Anadolu Üniversitesi

Doç. Dr. Aysel DEMİROĞLU- Bülent Ecevit Üniversitesi

Doç. Dr. Emre ÜNAL- Ömer Halisdemir Üniversitesi

Doç. Dr. Ergün ÖZTÜRK- Erciyes Üniversitesi

Doç. Dr. Hakan DEDEOĞLU- Hacettepe Üniversitesi

Doç. Dr. Hüseyin ANILAN- Osmangazi Üniversitesi

Doç. Dr. Fatma Susar KIRMIZI- Pamukkale Üniversitesi

Doç. Dr. Muhammet BAŞTUĞ- İstanbul Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet Kaan DEMİR- Çanakkale 18 Mart Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet TURAN, Fırat Üniversitesi

Doç. Dr. Mustafa BAŞARAN- Bozok Üniversitesi

Doç. Dr. Mustafa YILDIZ, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Nil DUBAN- Afyon Kocatepe Üniversitesi

Doç. Dr. İbrahim COŞKUN- Trakya Üniversitesi

Doç. Dr. Ruhan KARADAĞ- Adıyaman Üniversitesi

Doç. Dr. Sabri SİDEKLİ- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Doç. Dr. Sebahattin ÇİFTÇİ- Necmettin Erbakan Üniversitesi

Doç. Dr. Selami YANGIN- Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Doç. Dr. Serdarhan Musa TAŞKAYA- Mersin Üniversitesi

Doç. Dr. Tolga ERDOĞAN- Karadeniz Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. Veli TOPTAŞ- Kırıkkale Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Dilek ALTUN- Ahi Evran Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Mustafa TAHİROĞLU- Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk İSLİM- Ahi Evran Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Tarık BAŞAR, Ahi Evran Üniversitesi

ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

Konferans Bilim Kurulu

Prof. Dr. Ahmet SABAN, Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞEK, İstanbul Üniversitesi,

Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU, Adnan Menderes Üniversitesi

Prof. Dr. Ayfer KOCABAŞ, Dokuz Eylül Üniversitesi

Prof. Dr. Bekir BULUÇ, Gazi Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Çavuş Şahin, 18 Mart Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Douglas K. HARTMAN, Michigan State University

Prof. Dr. Engin KARADAĞ, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Güray KIRPIK, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Halil İbrahim YALIN, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Hannu L.T. HEİKKINEN, Jyvaskyla University

Prof. Dr. Hayati AKYOL, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. İrfan BOZKURT, İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. İsa KORKMAZ, Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Kamil ÖZERK, Oslo University

Prof. Dr. Linda F. ROBERTSON

Prof. Dr. Mehmet GÜLTEKİN, Anadolu Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet ŞAHİNGÖZ, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet TAŞDEMİR, Ahi Evran Üniversitesi

Prof. Dr. Mustafa ERGÜN, Afyon Kocatepe Üniversitesi

Prof. Dr. Refik BALAY, Ahi Evran Üniversitesi

Prof. Dr. Selma YEL, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Sevim Nilay IŞIKSALAN, Ahi Evran Üniversitesi

Prof. Dr. Susan BENNET-ARMISTEAD, Maine University

Prof. Dr. Tayyip DUMAN, Bozok Üniversitesi

Prof. Dr. William P. BİNTZ, Kent State University

Doç. Dr. Abdullah AYDIN, Ahi Evran Üniversitesi

Doç. Dr. Ali ERSOY, Anadolu Üniversitesi

Doç. Dr. Ali MEYDAN, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN, Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Aysel DEMİROĞLU, Bülent Ecevit Üniversitesi
Doç. Dr. Barış ÇAYCI, Ömer Halis Demir Üniversitesi
Doç. Dr. Burçin TÜRKCAN, Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Cemalettin İPEK, Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Çağrı ÖZTÜRK DEMİRBAŞ, Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Derya ASLAN, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Doç. Dr. Duygu UÇGUN, Ömer Halis Demir Üniversitesi
Doç. Dr. Emre ÜNAL, Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Ergün ÖZTÜRK, Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Erol DURAN, Uşak Üniversitesi
Doç. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI, Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih Çetin ÇETİNKAYA, Düzce Üniversitesi
Doç. Dr. Hacı Ömer BEYDOĞAN, Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Hakan DEDEOĞLU, Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Hasan Kaan KESKİN, Düzce Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin ANILAN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin ŞİMŞEK, Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Gökhan ÖZSOY, Ordu Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin KÖKSAL, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim COŞKUN, Trakya Üniversitesi
Doç. Dr. İhsan Seyit ERTEM Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Julie DELLAMATTERA, Maine University,
Doç. Dr. Kasım YILDIRIM, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Muhammet BAŞTUĞ, İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Kaan DEMİR, Çanakkale Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet TURAN, Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Arif ÖZERBAŞ, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa BAŞARAN, Bozok Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa BEKTAŞ, Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa TÜRKYILMAZ, Ahi Evran Üniversitesi

ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

Doç. Dr. Mustafa ULUSOY, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa YILDIZ, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Neşe TERTEMİZ, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nil DUBAN, Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Onur KÖKSAL, Selçuk Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim COŞKUN, Trakya Üniversitesi
Doç. Dr. Kubilay YAZICI, Ömer Halis Demir Üniversitesi
Doç. Dr. Lütfi ÜREDİ, Mersin Üniversitesi
Doç. Dr. Neslihan ÖZBEK, Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Nihat ÇALIŞKAN, Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Nuri BALOĞLU, Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Özlem AFACAN, Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Özlem DOĞAN TEMUR, Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. Pınar GİRMEN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Doç. Dr. Ruhan KARADAĞ, Adıyaman Üniversitesi
Doç. Dr. Rüştü YEŞİL, Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Sabri SİDEKLİ, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Sebahattin ÇİFTÇİ, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Selami YANGIN, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Doç. Dr. Serdarhan Musa TAŞKAYA, Mersin Üniversitesi
Doç. Dr. Seyit ATEŞ, Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Sibel BALCI, Aksaray Üniversitesi
Doç. Dr. Şengül Saime ANAGÜN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Doç. Dr. Şerife Dilek BELET, Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Taner ALTUN, Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Tekin ÇELİKKAYA, Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga ERDOĞAN, Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Veli TOPTAŞ, Kırıkkale Üniversitesi
Doç. Dr. Zafer KUŞ, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Abdulkerim KARADENİZ, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ahmet ÇAKIROĞLU, Aksaray Üniversitesi

ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

Yrd. Doç. Dr. Alpaslan GÖZLER, Erciyes Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayşegül SELİMHOCAOĞLU, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Bahadır GÜLBAHAR, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Dilber Polat, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Dilek ALTUN, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Erhan GÜNEŞ, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gülhiz PİLTEN, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Harun ER, Bartın Üniversitesi, Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Hasan DİLEK, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kemal KÖKSAL, Gazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Menderes ÜNAL, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Metin ELKATMIŞ, Kırıkkale Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Muhammet ARICAN, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mustafa ERDEM, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mustafa KOCAARSLAN, Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mustafa TAHİROĞLU, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nilay Çağlayan DİLBER, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nilgün DAĞ, Mersin Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Okan KUZU, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Osman ÇİL, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk İSLİM, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Özgür BABAYİĞİT, Bozok Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Özlem BAŞ, Hacettepe Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Pusat PİLTEN, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Remzi CAN, Ahi Evran Üniversitesi, Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Saim AKTAY, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Serdal BALTACI, Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Soner ALADAĞ, Adnan Menderes Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK, Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Şükran Uçuş GÜLDALI, Ahi Evran Üniversitesi

ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

Yrd. Doç. Dr. Tarık BAŞAR, Ahi Evran Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Tezcan KARTAL, Ahi Evran Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Uğur BAŞARMAK, Ahi Evran Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Ümit DEMİRAL, Ahi Evran Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Vedat AKTEPE, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Yakup AKYEL, Ahi Evran Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Yasemin KIYMAZ, Ahi Evran Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Yasemin KUŞDEMİR, Kırıkkale Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Yurdal DİKMENLİ, Ahi Evran Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Yusuf Ziya Olpak, Ahi Evran Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Zeynel HAYRAN, Ahi Evran Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Zuhal Çeliktürk SEZGİN, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Dr. Lejo SWACHTEN, Portugal

Dr. Serdar DAĞISTAN, Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi

Sekretarya

Yrd. Doç. Dr. Dilek ALTUN

Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk İSLİM

Yrd. Doç. Dr. Tarık BAŞAR

4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON PRIMARY EDUCATION

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Symposium homepage: www.ipeconference.com

EŞZAMANLI SEMPOZYUM VIII

4TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON PRIMARY EDUCATION

İLKOKUL DÖRDÜNCÜ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN HİKÂYE YAZMA ÇALIŞMALARINA VERİLEN GERİ BİLDİRİMİN ÖĞRENCİLERİN AKICI YAZMA BECERİSİNE ETKİSİ[424]

ÖZET

Yazılı anlatım ürünlerinin hazırlık, planlama, taslak oluşturma, düzenleme ve düzeltme süreçlerine göre yapılandırılması gerektiği belirtilmektedir. Yayınlanmadan önceki aşamayı oluşturan düzeltme sürecinde yazıya ilişkin geri bildirimler verilmektedir. Bu araştırmanın amacı, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin hikâye yazma çalışmalarına verilen geri bildirimin öğrencilerin akıcı yazma becerisine etkisini ortaya koymaktır. Çalışma yarı deneysel desenlerden öntest-sontest eşleştirilmiş kontrol gruplu desene göre gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, Ankara ili Yenimahalle ilçesinde bulunan bir devlet ilkokulunun dördüncü sınıfında öğrenim gören 21 deney grubu, 21 kontrol grubu öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları; Akıcı Yazma Değerlendirme Rubriği, hikâye yazma konuları ve geri bildirim formudur. Öntestin uygulanması, hikâye yazma çalışmalarının yapılması ve geri bildirimlerin verilmesi, sontestin uygulanması olmak üzere üç aşamada gerçekleştirilen çalışma sekiz hafta sürmüştür. Akıcı Yazma Değerlendirme Rubriği aracılığıyla elde edilen veriler, SPSS paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, deney grubundaki öğrencilerin öntest ve sontest puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark görülmektedir. Geri bildirime dayalı hikâye yazma çalışmaları, öğrencilerin akıcı yazma becerilerini olumlu yönde geliştirici bir etkiye sahip olmuştur. Kontrol grubundaki öğrencilerin öntest ve sontest puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark görülmektedir. Buna göre kontrol grubu öğrencilerinin sekiz haftalık süreçte Türkçe Öğretim Programı'na göre gerçekleştirdikleri derslerin akıcı yazma becerilerine katkısı olduğu söylenebilir. Deney ve kontrol gruplarının sontest puan ortalamaları karşılaştırıldığında, deney grubunun sontest puanlarının anlamlı derecede yüksek olduğu tespit edilmiştir. Buna göre geri bildirime dayalı akıcı yazma çalışmalarının gerçekleştirildiği deney grubu öğrencilerinin, Türkçe öğretim programına göre yazma çalışmalarını gerçekleştiren kontrol grubu öğrencilerinden daha başarılı oldukları ortaya çıkmıştır. Bu çalışmanın bulgularından elde edilen sonuçlar literatürdeki diğer çalışmalarla birlikte değerlendirildiğinde, verilen geribildirimlerin öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini geliştirmede gerekli bir unsur olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Geri Bildirim, Akıcı Yazma, Hikâye Yazma, Dördüncü Sınıf Öğrencileri

424 Arş. Gör. Bengisu KAYA, Bülent Ecevit Üniversitesi Üniversitesi, bengisu.kaya@beun.edu.tr

Doç. Dr. Seyit ATEŞ, Gazi Üniversitesi, seyitates@gmail.com

4th INTERNATIONAL CONFERENCE
ON PRIMARY EDUCATION

18-24 September, 2017 Malaga/Spain
ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEŞTİREL DÜŞÜNMEYE İLİŞKİN TUTUMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ[425]

ÖZET

Problem Durumu: Eleştirel düşünce şüpheci, değerlendirmeci, analitik, mantıksal ve bağımsız düşünmedir. Eleştirel düşünme bireylerin sonradan kazandığı bir beceridir. Bu becerinin geliştirilmesinde aile kadar eğitim de önemli bir rol oynamaktadır. Eleştirel düşünen bir nesil yetiştirmesi için de öğretmen adaylarında bu becerinin gelişmiş olması önemlidir. Öğretmen yalnızca dersini anlatmakla yükümlü değildir. Düşünce yapısı, olaylar karşısında takındığı tutum ve hayata bakış açısıyla da öğrencilerine örnek olabilme yetilerine sahip olmalıdır. Bu nedenle öğretmen adaylarına eleştirel düşünme becerilerinin kazandırılması da oldukça önemlidir. Eleştirel düşünme becerilerine sahip olan bir öğretmen öğrencilerine de bunu aşılayacaktır.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırmanın amacı 1. ve 3. sınıfta eğitim görmekte olan öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerilerini farklı değişkenler açısından incelemek ve değerlendirmeler yapmaktır.

Yöntem: Araştırma öğretmen adaylarının eleştirel düşünmeye yönelik tutumlarını tespit etmeye yönelik olduğundan nicel araştırmada sıkça kullanılan betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli temele alınmıştır.

Çalışma Grubu: Bu araştırma 2016-2017 eğitim öğretim yılında Dokuz Eylül ve Pamukkale Üniversitelerinin Eğitim Fakültelerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma 1. ve 3. sınıfta öğrenim görmekte olan sınıf Öğretmenliği ve Türkçe öğretmenliği adayları ile yürütülmüştür. Araştırmaya toplamda 691 öğretmen adayı (kız=394, erkek=297) katılmıştır.

Veri Toplama Aracı: Araştırmada Saracaloğlu ve Serap Yılmaz (2011) tarafından geliştirilmiş olan "Eleştirel Düşünme Tutum Ölçeği (EDTÖ)" kullanılmıştır. Ölçek toplamda dört boyut ve 19 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin tümüne ilişkin elde edilen Cronbach's Alpha güvenirlik katsayısı ,81'dir.

Verilerin Analizi: Ölçek gönüllülük esasına göre öğretmen adaylarına uygulanmış ve veriler daha sonra bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Verilerin analizinde aritmetik ortama, standart sapma, t-testi ve varyans çözümlemesinden yararlanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya göre öğretmen adaylarının eleştirel düşünmeye ilişkin tutumları öğrenim gördükleri üniversiteye, öğrenim gördükleri programa, sınıf düzeylerine ve yaşadıkları bölgeye göre herhangi bir farklılık göstermemektedir. Diğer taraftan bir yılda okunan kitap sayısı değişkenine göre öğretmen adaylarının tutumları yılda 21 ve üzeri kitap okuyanlar lehine

425 Doç. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi, nevin_akkaya@yahoo
Arş. Gör. Cenan İŞÇİ, Artvin Çoruh Üniversitesi, cenan_6@hotmail.com
Doç. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI, Pamukkale Üniversitesi, fatmas_30@yahoo.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

farklılık göstermektedir. Diğer bir deyişle çok kitap okuyan katılımcıların tutumlarına ilişkin ortalamaların az ya da hiç kitap okumayanlara oranla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel düşünme, tutum, Türkçe öğretmeni, Sınıf öğretmeni.

TÜRKİYE'DEKİ BİTİŞİK EĞİK YAZI UYGULAMALARININ BİLİMSEL ARAŞTIRMA SONUÇLARINA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ[426]

ÖZET

Türkiye'de 2005-2006 eğitim öğretim yılından itibaren değiştirilen Türkçe programı ile birlikte ilkokul birinci sınıfta öğrencilere yazı öğretiminin bitişik eğik yazı ile gerçekleştirilmesi öngörülmüştür. 2009, 2011, 2015 program revizelerinde ve 2017 taslak programında da bu durum değişmemiştir. Aradan geçen 12 yıl içerisinde programlarda kabul edilmiş olan bitişik eğik yazı ile ilgili olarak bilim insanları ve eğitimciler tarafından uygulamalarda karşılaşılan olumlu ve olumsuz sonuçları içeren birçok araştırma yapılmıştır. Ancak konuyla ilgili sorunlara dair tartışmalar günümüze kadar artarak devam etmiştir. Bu sorunların artık aşılamayacağını düşünen Millî Eğitim Bakanlığı da Mart ayının son günlerinde bir sosyal medya hesabından 2017-2018 öğretim yılında yazı öğretiminde yeniden dik temel yazıya geçileceği belirtilmiştir. Daha sonra bakanlık yetkilileri tarafından basına yapılan açıklamalarda bu durumun gerekçeleri sıralanmıştır.

2005 tarihinden günümüze kadar yapılmış olan bilimsel çalışmaların, basına yansıyan bu gerekçeleri destekleyip desteklenmidiğinin ortaya konulması için hazırlanmış olan bu çalışmada bitişik eğik yazı ile ilgili olarak yapılan araştırmaların tümdengelimci bir bakış açısıyla incelenerek çıkarımlara ulaşılması hedeflenmiştir. Çalışma kapsamında alanyazın taramasında içeriğine ulaşılabilen tüm lisanüstü çalışmalar (13 tez) ile hakemli dergilerde yayımlanmış olan tüm araştırma makaleleri (42 makale), döküman incelemesi yoluyla taranmış ve betimsel içerik analizi ile değerlendirilmiştir.

Çalışma tamamlandığında elde edilen bulguların Türkiye'deki yazı öğretim uygulamaları ile ilgili getirilecek yeniliklerin ve değişikliklerin daha gerçekçi ve somut bulguların ışığında planlanabileceğine inanılmaktadır. *Bu çalışma Ahi Evran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri birimi tarafından desteklenmektedir (Proje No: EGT.E2.17.045).

Anahtar Kelimeler: Yazı stilleri, bitişik eğik yazı, dik temel yazı, bilimsel araştırma.

426 Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN, Ahi Evran Üniversitesi, ayfersahin1@gmail.com

4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON PRIMARY EDUCATION

18-24 September, 2017 Malaga/Spain

ISBN: 978-605-9791-70-0

Symposium homepage: www.ipeconference.com

SINIF ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI KAPSAMINDA ANLATTIKLARI DERSLERE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ[427]

ÖZET

Çağın ihtiyaçlarına cevap verme ve kaliteli öğretmen yetiştirmede öğretmenlik uygulamaları son derece önemlidir. Bu uygulamalar öğretmen adayların mesleğe hazırlanması açısından hayati bir önem taşımaktadır. Bu araştırma sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması kapsamında anlatmış oldukları derslere yönelik görüşlerini ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır. Bu genel amaç çerçevesinde öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması süresince en fazla zorlandıkları, en severek anlattıkları ve en kolay anlatmış oldukları dersler ve sebepleri sorulmuştur. Bununla birlikte öğretmen adaylarına öğretim biçimi açısından ne tür isteklerinin olduğu ve bunun sebepleri sorulmuştur. Araştırmada veriler açık uçlu yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Adayların sorulara vermiş oldukları cevaplar nitel araştırma teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışma Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf öğretmenliği son sınıfta öğrenim gören öğrencilere uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen adaylarının en rahat şekilde mihver dersleri anlattıklarını, bu mihver derslerden de fen bilimlerini daha sonra hayat bilgisini tercih ettikleri belirlenmiştir. En severek anlattıkları ders grubuna yine mihver dersleri yazdıklarını ders olarak ise hayat bilgisini yazdıkları belirlenmiştir. En fazla zorlandıkları ders grubuna ise ifade ve beceri grubu derslerini yazdıklarını ders olarak bakıldığında ise Matematik ve görsel sanatlar derslerini belirtmişlerdir. Öğretim biçimi olarak öğretmen adaylarının müstakil sınıflarda görev yapmak istediğini birleştirilmiş sınıflarda öğretim yapmak istemediklerini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmeni, Aday öğretmen, Öğretmenlik uygulaması

SINIF ÖĞRETMEN ADAYLARININ MÜLAKAT SİSTEMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ[428]

ÖZET

Bu çalışmada, eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmen alımında uygulanan mülakat sistemine yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu genel amaç çerçevesinde son sınıf öğrencilerinin mülakat sistemine yönelik görüşleri, uygulama merkezlerinin belirlenmesi ve mülakat sisteminin daha objektif olması için alternatiflerinin belirlenmesi üzerine görüşlerini belirlemek amacıyla sorular sorulmuş ve verilen cevaplar değerlendirilmiştir. Araştırma tarama (Survey) modeli üzerine kurgulanmıştır. Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesinde bulunan Türkçe ve Sosyal Alanlar bölümü, Fen ve Matematik bilimleri bölümü ve Temel Eğitim bölümünde öğrenim gören son sınıf öğrencileri üzerinden yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen ve 10 sorudan oluşan anket kullanılmıştır. Araştırma sonuçları istatiksel çözümleme tekniklerinden

427 Yrd. Doç. Dr. Alpaslan GÖZLER, Erciyes Üniversitesi, agözler@erciyes.edu.tr

428 Yrd. Doç. Dr. Alpaslan GÖZLER, Erciyes Üniversitesi, agözler@erciyes.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

frekans alma ve yüzde alma teknikleri ile çözümlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin büyük bir kısmının mülakat sistemine karşı olduğu, objektif olunmadığı, mülakat puanının KPSS puanına etki etmemesi gerektiğini, mülakat sistemi yerine güvenlik soruşturması gerektiğini, mülakat illerinin belirli büyük şehirlerde yapılması gerektiğini, mülakat komisyonlarının oluşturulmasında branşlaşmanın olması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu sonuçlara bağlantılı olarak öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmeni, Mülakat, Öğrenci görüşü

HALK OYUNLARININ İLKOKUL BİRİNCİ SINIF (7 YAŞ) ÖĞRENCİLERİNİN GÖRSEL MOTOR ALGI DÜZEYLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ[429]

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, halk oyunlarının ilkokul birinci sınıf (7 yaş) öğrencilerinin görsel motor algıları üzerine etkisini incelemektir. Araştırma ön-test/son-test kontrol gruplu deneysel desen kullanılarak yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu, 2016-2017 eğitim öğretim yılında Kırşehir ilinde bulunan Süleyman Türkmani İlkokulunda öğrenim gören ve amaçsal örnekleme yöntemi ile seçilen 7 yaş grubu çocuklar oluşturmaktadır. Çalışma gurubu 45 deney ve 45 kontrol olmak üzere toplam 90 kişidir. Araştırmada ölçme aracı olarak "Gelişimsel Bender Gestalt Görsel Motor Algılama Testi" kullanılmıştır. Deney grubuna, halk oyunları eğitim programı, 12 hafta boyunca haftada 3 gün günde 2 saat olarak uygulanmış, kontrol grubuna ise sadece Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Programına göre eğitim verilmiştir. Elde edilen veriler, SPSS 22 (Statistical Package for the Social Sciences) paket programı kullanılarak düzenlenmiş ve incelenmiştir. Verilerin analizinde deney ve kontrol grubu arasındaki farkları incelemek için ilişkili örneklem t testi, demografik özelliklerde ise yüzde ve frekansa bakılmıştır. Araştırma sonucunda, halk oyunları eğitimi alan 7 yaş çocukları ile Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Programına göre eğitim alan 7 yaş çocuklarının görsel motor algı düzeyleri arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Bu sonuç, halk oyunlarının görsel motor aldı düzeyini geliştirmede etkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu yaş grubunda cinsiyet rollerinin henüz belirginleşmediğinden kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görsel-Motor Algı, Halk Oyunları, İlkokul, Yedi Yaş

429 Yrd. Doç. Dr. Murat ATASOY, Ahi Evran Üniversitesi, muratatasoy40@gmail.com
Yrd. Doç. Dr. Meryem ALTUN, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, mrymltn@hotmail.com
Okt. Ahmet YALÇINKAYA, Ahi Evran Üniversitesi, ahmetyalçinkaya40@hotmail.com

4th INTERNATIONAL CONFERENCE
ON PRIMARY EDUCATION

18-24 September, 2017 Malaga/Spain
ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ TÜRKÇE DERSİNE İLİŞKİN SORDUKLARI SORULARIN İNCELENMESİ[430]

ÖZET

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda, Türkçe öğretiminin yanında öğrencilerin bilişsel becerilerinin de geliştirilmesi amaçlanmıştır. Öğrencilerin bilişsel becerilerinin geliştirilmesinde en önemli araçlardan biri sorulardır. Öğrencilere Türkçe derslerinde sorulan soruların düzeyi onların bilişsel becerilerinin geliştirilmesinde oldukça etkilidir. Öğretmenlerin Türkçe dersine ilişkin öğrencilerin bilişsel becerilerini geliştirecek düzeyde sorulara yer vermeleri ve hizmet öncesinde buna yönelik olarak yetiştirilmeleri gerekmektedir. Bu kapsamda, yakın gelecekte öğretmenlik mesleğini yapacak olan öğretmen adaylarının Türkçe dersine ilişkin sordukları sorular önem kazanmaktadır. Bu önemden hareketle yapılan araştırmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının Türkçe dersine ilişkin sordukları soruları incelemektir. Araştırmada elde edilen verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı 4. sınıfta okuyan öğretmen adaylarıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada öğretmen adaylarının sordukları soruları incelemek için ilkokul 4. Sınıf düzeyinde hikâye edici ve bilgilendirici birer metinle ilgili sorular hazırlamaları ve bu soruları cevaplamaları istenmiştir. Öğretmen adaylarının yazdıkları sorular yenilenmiş Bloom taksonomisine göre analiz edilerek bilişsel düzeyleri belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının hazırladıkları soruların düşük bilişsel düzeyde olduğu görülmüştür. Elde edilen sonuçlar ışığında, sınıf öğretmeni adaylarının soru sorma becerilerinin geliştirilmesi için öğretmen eğitimiyle ilgili önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sorular, Türkçe dersi, yenilenmiş Bloom taksonomisi, sınıf öğretmeni adayı

9-10 YAŞ ÇOCUKLARIN DİJİTAL OYUN KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR ARACILIĞI İLE ANALİZİ[431]

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, 9-10 yaş çocukların dijital oyun kavramına ilişkin sahip oldukları düşünceleri metaforlar yardımıyla belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu Kırşehir ilinde bulunan 30 Ağustos Zafer İlkokulunda 2016-2017 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 9 yaş grubunda 22, 10 yaş grubunda 18 olmak üzere toplam 40 öğrenci katılmıştır. Araştırmada veri toplamak amacıyla öğrencilerin dijital oyun kavramına ilişkin sahip oldukları düşünceleri belirlemek için "metafor formu" hazırlanmıştır. Metafor formunda öğrencilerden"Dijital oyun…gibidir; Çünkü…" cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Araştırmada, nitel araştırma yaklaşımlarından olgubilim deseni

430 Doç. Dr. Tolga ERDOĞAN, Karadeniz Teknik Üniversitesi, tolgaerdogan.edu@gmail.com
Yrd. Doç. Dr. Özge ERDOĞAN, Karadeniz Teknik Üniversitesi, erdoganozge.edu@gmail.com
431 Yrd. Doç. Dr. Murat ATASOY, Ahi Evran Üniversitesi, muratatasoy40@gmail.com
Yrd. Doç. Dr. Meryem ALTUN, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, mrymltn@hotmail.com
Okt. Ahmet YALÇINKAYA, Ahi Evran Üniversitesi, ahmetyalçinkaya40@hotmail.com

ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise; içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinin güvenirliği için katılımcılar arası güvenirlik kat sayısı hesaplanmış [Görüş birliği / (Görüş birliği + Görüş ayrılığı) x 100] ve bu değer %90 olarak bulunmuştur. Verilerin değerlendirilmesiyle, öğrencilerin toplam 19 metafor ürettikleri görülmüştür. Üretilen bu metaforlar 5 farklı kategoride toplanmıştır. Öğrencilerin dijital oyuna ilişkin en çok "Bağımlılık" kategorisinde metaforlar geliştirdikleri belirlenirken, bunu "Asosyallik, Eğlendirici etkinlikler, Boşa zaman harcama, Şiddet" kategorileri izlemiştir. Bağımlılık kategorisinde katılımcılar tarafından 6 metafor üretilmiş olup, en çok kullanılan "zararlı alışkanlık" metaforu olmuştur. Sonuç olarak öğrencilerin dijital oyun kavramını metaforlar yoluyla farklı bakış açılarıyla ifade ettikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: 9-10 yaş, dijital oyun, metafor, nitel araştırma yöntemi.

TÜRK VE RUS ÖĞRENCİLERİN MÜHENDİS İLE MÜHENDİSLİK ALGILARI[432]

ÖZET

21. yüzyıl toplumlarının fen ve teknoloji okuryazarı vatandaşlara duydukları gereksinim; öğrencilerin eğitim yoluyla fen, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarında temel kavramsal anlayış ve beceriler geliştirmeleri gerektiği yönünde bir görüş birliği oluşturmasına rağmen çoğunlukla bu alanlardan yalnızca fen ve matematik öğretim programlarında yer almaktadır. Bu durum STEM eğitiminin önündeki temel engellerden biri olarak tanımlamakta ve teknoloji ile mühendislik disiplinlerinin öğretim programlarına dâhil edilmesi gerektiğini belirtmektedir. Mühendislik sadece bir tasarım süreci değil aynı zamanda insanların karşılaştıkları sorunları etkili bir şekilde çözme sürecidir. Ülkelerin eğitim müfredatlarında STEM'e hangi ölçüde yer verdikleri öğrencilerin bu konudaki algılarını da etkilemektedir. Mühendis ve mühendislik kavramlarıyla erken yaşta tanışan çocukların bu kavramlara yönelik algıları onların ilerideki meslek tercihlerini olumlu yönde etkilemektedir. Bu araştırmanın amacı Türk ve Rus öğrencilerin mühendis ve mühendislik algılarını tespit etmektir. Araştırmada veriler tarama yöntemi ile toplanmıştır. Bu amaçla Alanya'da bir Rus ve bir Türk okulunda öğrenim gören ilk ve ortaokul öğrencilerine "Bir Mühendis Çiz" ve "Bir Mühendis Ne iş Yapar" anketleri uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin eğitim aldıkları okullara göre mühendis ve mühendislik algılarının değiştiği tespit edilmiştir. Türk öğrenciler daha çok inşaat mühendisi çizerken, Rus öğrencilerin bilgisayar mühendisi çizdiği tespit edilmiştir. Her iki okuldaki öğrencilerin mühendisin ne iş yaptığını çoğunlukla bildikleri, kısmen yanlış bilgiye sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bulgulardaki farkların kültürel bir takım değişikliklerden kaynaklandığı düşünülmektedir. Benzer konularda yapılacak nitel araştırmalar ile bu farklılığın sebepleri ortaya çıkarılabilir.

432 Doç. Dr. KadirBİLEN, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, kadir.bilen@alanya.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Mücahit KÖSE, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, mucahit.kose@alanya.edu.tr

4th INTERNATIONAL CONFERENCE
ON PRIMARY EDUCATION

18-24 September, 2017 Malaga/Spain
ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN TEKNOLOJİ ALGILARI[433]

ÖZET

"Teknoloji" yaşamın önemli bir parçası olup; sanayi, tarım, ticaret ve eğitim gibi birçok alanda ürün ve hizmet sağlanması için gerekli olan sistematik bilgi olarak tanımlanmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından 2017 yılında hazırlanan ve 2017-2018 güz döneminde uygulanacak Fen Bilimleri dersi öğretim programında STEM'e vurgu yapılmaktadır. STEM'de temel amaç fen dersinin matematik ve mühendislik yanında teknoloji ile bağlantısının kurulmasıdır. Her ne kadar fen ve mühendislik uygulamaları ayrı bir ünite olarak her sınıf düzeyinde uygulamalı bilim konusu olarak öğretim programının sonunda yer alsa da, bu uygulamaların bütünleşik STEM eğitiminin başlaması için bir temel oluşturacağı düşünülmektedir. Ancak yapılan araştırmalar okul öncesinden üniversiteye kadar öğrencilerin teknoloji konusunda bir takım kavram yanılgısı ve eksik bilgiye sahip olduklarını göstermektedir. Bu araştırmanın amacı ilkokul öğrencilerinin teknoloji algılarını tespit etmektir. Araştırmaya 2016-2017 eğitim-öğretim yılında, Alanya ilçesinde eğitim gören 400 ilkokul 3. ve 4. Sınıf öğrencisi katılmıştır. Araştırmada veriler tarama yöntemi ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin teknoloji denildiğinde sadece elektrikli veya pilli cihazları teknoloji olarak gördüğü diğer insan hayatını kolaylaştıran aletleri teknoloji olarak görmediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç literatür ile paralellik göstermektedir. Yaşları küçük olsa bile 3. Sınıf öğrencilerinin doğa olaylarının neden teknoloji olarak adlandırılamayacağı konusunda yeterli bilgiye sahip oldukları bilgisine ulaşılmıştır. Yeni uygulanacak müfredatta STEM'in T harfini temsil eden teknolojiye daha çok vurgu yapılarak öğrencilerin teknoloji konusunda doğru bilgiye sahip olmaları sağlanabilir.

YAKIN İLİŞKİLERE İLİŞKİN İNANÇ ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMALARI[434]

ÖZET

Bireylerin davranışlarının şekillenmesinde etkili olan faktörlerden biri de davranışlarının sonunda ulaşmayı ümit ettiği kazanımlardır. Ümit etmek sonucun istediği şekilde sonuçlanacağına ilişkin beklentidir. Beklentilerin önemli bir kısmı yakın ilişkilerle ilgili istek ve taleplerdir. Yakın ilişki sözcüğü belki de en çok romantik ilişkileri temsil etmek amacıyla kullanılmaktadır. Romantik ilişkiler, genellikle karşı cinsle kurulan flört, birlikte yaşama, evlilik gibi bağlar içinde kurulan karşılıklı iletişim olarak tanımlanabilir. Birbirini seven iki insan arasında kurulan bu ilişki, her iki tarafın da beklentilerinin önemli bir kısmını karşılayabileceği bir ortamdır. Diğer bir ifadeyle bireyler bir takım beklentilerini karşılamak amacıyla bu tür bir ilişkiye ihtiyaç duymaktadırlar. Beklentiler yaşamda olumlu ve olumsuz motivasyonlara neden olabilmektedir. Bu ihtiyaçlara ilişkin beklentiler ilişkiye dair gerçekçi ve gerçekdışı inançların sonucudur. Bu araştırmada evlilik ve eşe ilişkin yerleşik

433 Yrd. Doç. Dr. Mücahit KÖSE, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, mucahit.kose@alanya.edu.tr
Doç. Dr. Kadir BİLEN, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, kadir.bilen@alanya.edu.tr
434 Yrd. Doç. Dr. ALİ GÜLLÜ, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, ali.gullu@alanya.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

temel inançların bu kapsamdaki beklentileri şekillendirmesinde etkili olduğu varsayımından hareketle Yakın İlişkilere İlişkin İnanç Ölçeği geliştirilmiştir. Çalışma grubu 18 ile 30 yaşları arasında ve yaş ortalaması 23,6 olan 181 kız ve 58 erkek toplam 239 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Ölçek 5 faktörlü ve toplam varyansın % 65.07'sini açıklamaktadır. Güvenirlik ve geçerlik çalışmaları yapılan ölçeğin yakın ilişkilere ilişkin inançların belirlenmesinde kullanılabilir bir ölçek olduğunu göstermektedir. Araştırma kapsamında ulaşılan bulgular tartışılmış ve öneriler getirilmiştir.

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDEKİ ÇOCUKLARIN YAZI FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ[435]

ÖZET

Yazı farkındalığı, ilkokuma yazma becerisinin kazanılmasında ve gelişiminde oldukça önemli bir beceridir. Okul öncesi dönemdeki çocuklar ilkokuma yazma öğrenmeye başlamadan önce yazı farkındalığı konusunda gerekli bilgi ve becerileri kazanmaları gerekmektedir. Bu bağlamda, okul öncesi dönemdeki çocukların yazı farkındalıklarının belirlenmesi önem kazanmaktadır. Bu önemden hareketle yapılan araştırmanın amacı, okul öncesi dönemdeki çocukların yazı farkındalıklarını incelemektir. Araştırma betimsel nitelik taşımaktadır. Araştırmada elde edilen verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya Trabzon ili merkez anaokulları arasından kolay ulaşılabilir durum örneklemesi yoluyla seçilen sekiz farklı okuldaki toplam 200 çocuk katılmıştır. Araştırmada çocukların yazı farkındalıklarını belirlemek için Şimşek Çetin ve Alisinanoğlu (2013) tarafından geliştirilen "Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Yazı Farkındalığı Kontrol Listesi" kullanılmıştır. Kontrol listesi toplam 17 maddeden oluşan iki faktörlü yapıya sahiptir. Kontrol listesinin 9 madden oluşan ilk boyutu "Kitap Kavramları", ikinci boyutu ise "Yazı Kavramları"dır. Kontrol listenin geneline ilişkin KR-20 güvenirlik katsayısı .72 bulunmuştur. Listede, çocukların doğru cevaplandırdıkları maddeler 1, yanlış cevaplandırdıkları ise 0 olarak puanlanmaktadır. Kontrol listesi çocuklara bireysel olarak uygulanmaktadır. Araştırmada çocukların maddelere ve listenin geneline ilişkin aldıkları puanların aritmetik ortalamaları hesaplanarak yazı farkındalıkları ortaya konulacaktır. Verilerin analizi devam etmektedir. Araştırma sonucunda çocukların yazı farkındalıkları belirlenerek okul öncesi dönemdeki yazmaya hazırlık sürecine yönelik öneriler getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yazı farkındalığı, okul öncesi dönem, yazmaya hazırlık

435 Yrd. Doç. Dr. Özge ERDOĞAN, Karadeniz Teknik Üniversitesi, erdoganozge.edu@gmail.com
Doç. Dr. Tolga ERDOĞAN, Karadeniz Teknik Üniversitesi, tolgaerdogan.edu@gmail.com
Oğuzcan DENİZ, Karadeniz Teknik Üniversitesi, oguz7530@gmail.com
Eda SARIALİOĞLU, Karadeniz Teknik Üniversitesi, edasarialioglu@gmail.com

4th INTERNATIONAL CONFERENCE
ON PRIMARY EDUCATION

18-24 September, 2017 Malaga/Spain
ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

2015 VE 2017 TARİHLİ İLKOKUL PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI[436]

ÖZET

Bu Günümüzün sosyal ve ekonomik koşullarında etkin rol oynayabilecek bireyler yetiştirebilmek, ülkelerin uluslararası alanda rekabet edebilirliği ile doğrudan ilişkilendirilmektedir. Bu durum; ülkeleri sorumluluk sahibi, problem çözebilen, karar verme becerileri gelişmiş, eleştirel ve inovatif düşünebilen bireyler yetiştirmeye imkân sağlayacak bir eğitim modeli arayışına yönlendirmektedir. Bu nedenle öğretim programları dinamik bir yapı içermekte, çağın dönüşüm ve gelişim döngüsüne uygun olarak sık sık yenilenmekte veya revize edilmektedir.

İlkokul programları temel eğitim seviyesinde öğrenme- öğretme sürecinin planlı yürütülmesini sağlayan bir araç niteliği taşımaktadır. İlkokul pek çok disiplini bünyesinde barındıran eğitim kademesidir. Bu düzeyde öğrenimlerine devam eden öğrencilere Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi gibi temel disiplinlerle ilgili bilgi ve beceri kazandırmak esastır. Bu sebeple ilkokul programları bünyesinde pek çok dersin öğretim programını içermektedir. Bu araştırmada 2015 ve 2017 tarihli ilkokul programlarının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik olarak Millî Eğitim Bakanlığının yayımlamış olduğu 2015 ve 2017 yılı Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi, Fen Bilgisi, Sosyal Bilgiler dersi öğretim programları veri kaynağını oluşturmuştur. Bu kapsamda ilkokulda temel dersler olan Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi, Fen Bilgisi, Sosyal Bilgiler dersi öğretim programları kazanım, tema, değerler, beceriler, ölçme yaklaşımları vb. açısından incelenmiş ve karşılaştırılmıştır. Araştırmada verilerin toplanması, analizi ve yorumlanması sürecinde nitel araştırma deseni benimsenmiş, veriler doküman incelemesi yoluyla elde edilmiştir. Doküman incelemesi; araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar.

İlkokulun diğer öğrenim süreçlerinin temeli olduğu düşünüldüğünde bu kademedeki programların, iyi vatandaş yetiştirme boyutuyla ön plana çıktığı gözlenmiştir. Çalışmanın programlarla ilgili ileride yapılacak çalışmalara önemli bir katkı sunacağına inanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İlkokul programı, Türkçe öğretim programı, Matematik öğretim programı, Hayat Bilgisi öğretim programı, Fen Bilgisi öğretim programı, Sosyal Bilgiler öğretim programı

436 Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN, Ahi Evran Üniversitesi, ayfersahin1@gmail.com
Öğr. İrem DEMİRBAŞ, demirbasirem570@gmail.com

4th INTERNATIONAL CONFERENCE
ON PRIMARY EDUCATION

18-24 September, 2017 Malaga/Spain
ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

36-72 AYLIK ÇOCUĞU OLAN EBEBEYİNLERİN ÇOCUK OYUNCAKLARI KONUSUNDA GÖRÜŞLERİ[437]

ÖZET

Erken çocukluk döneminde oyun, oldukça önemlidir ve çocuğun tüm gelişim alanlarını etkilemektedir. Çocuğun yaşamı için gerekli birçok bilgi, beceri ve davranış oyun yoluyla kazanılmaktadır. Oyun çocuğun doğuştan getirdiği ve yaşamının her evresinde nitelik ve nicelik değişmesiyle farklılaşarak devam eden ciddi bir uğraşıdır (Atay,2011).Geçmişten günümüze kadar oyunun önemi ile ilgili birçok çalışma yapılmasına rağmen oyuncak için aynı durumun söz konusu olmadığı görülmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, Kırşehir İl Merkezindeki bağımsız bir anaokulunda 3-72 aylık çocuğu olan velilerin çocuk oyuncakları konusunda görüşlerinin incelenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Katılımcılar, Kırşehir İl merkezindeki devlete ait bağımsız bir anaokuluna devam eden 36-72 aylık çocuğu olan rastgele seçilmiş 20 veliden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. Sorular, araştırmacı tarafından velilerle yüz yüze iken, görüşmeci ile görüşenin yalnız olduğu bir ortamda sorulmuş ve alınan cevaplar anında kaydedilmiştir. Ebeveynlerden toplanan veriler içerik analizine tabi tutulmuş ve "Oyuncak tanımı", "Oyuncak seçimi", "Oyuncak algısı" şeklinde üç kategori altında toplanmıştır. Velilerin "Oyuncak nedir?" sorusuna verdiği yanıtlar, oyuncak tanımı başlığı altında yer almaktadır. Bulgulara göre 8 veli oyuncağın eğlendirme, 7 veli eğitici-öğretici olma özelliğini, 6 veli susturma-oyalama, 4 veli gelişimi destekleme, 3 veli oyuna özgü, 1 veli çocuğa özgü özelliklerini vurgulamışlardır. Velilerin "Oyuncak alırken nelere dikkat edersiniz?" sorusuna verdiği yanıtlar oyuncak seçimi başlığı altında yer almaktadır. Buna göre 11 veli sağlıklı-zararsız, 10 veli yaşa-gelişime uygun, 7 veli eğitici-öğretici, 3 veli renkli, 3 veli sağlam-kaliteli, 3 veli eğlendirme, 2 veli fiyat, 1 veli cinsiyet yanıtı vermiştir. Velilerin "Oyuncak denildiğinde aklınıza gelen ilk iki oyuncağı söyler misiniz?" sorusuna verdiği yanıtlar oyuncak algısı başlığı altında yer elmaktadır. Buna göre 11 veli bebek, 7 veli araba, 4 veli yap-boz, 3 veli top, 2 veli balon, 2 veli lego, 2 veli mutfak eşyaları, 1 veli bilye, 1 veli çalgı aletleri, 1 veli çıngırak, 1 veli zeka küpü yanıtını vermiştir.

Anahtar Kelimeler: Oyun, Oyuncak, Aile, Erken çocukluk.

PEDAGOGİCAL EVALUATİON OF THE BRANCH TEACHERS' TEACHİNG ALL CLASSES İN THE 4TH AND 5TH GRADES İN PRİMARY EDUCATİON[438]

ABSTRACT

In this study, it was aimed to evaluate the branch teachers' teaching all classes in the 4th and 5th grades in primary education pedagogically. The research data for the study designed by the survey method. The population of the study consists of the teachers, school managers and education inspectors. The sampling constitutes 2217 people from 12 provinces in Turkey. In the

437 Yrd. Doç. Dr. AYŞEGÜL SELİMHOCAOĞLU, Ahi Evran Üniversitesi, aselimhocaoglu@ahievran.edu.tr
438 Doç. Dr. Serdarhan Musa TAŞKAYA, Mersin Üniversitesi, serdarhan@mersin.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

study, it was found that the views of the teachers, school managers and education inspectors about the pedagogical benefits of the branch teachers' teaching all classes in the 4th and 5th grades showed a significant difference in terms of seniority in the service and the state of duty, but no significant difference in terms of educational level, the school they graduated from, and the place where the school is located.

İLKÖĞRETİMDE ELEŞTİREL OKURYAZARLIK UYGULAMALARINA İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR[439]

ÖZET

Medyadan, sosyal çevreden, kitaplardan çocuklara yoğun bir bilgi, görsel ya da ileti akışı gerçekleşiyor. Bu akışın içerisinde onlar için faydalı, gelişimi destekleyecek metinler olsa da; bilimsel dayanağı olmayan ya da doğruluğu farklı kaynaklarca desteklenmeye çalışılmamış metinlerin yanı sıra yanlı, belirli çıkarlara hizmet eden, adaletsizliklerin sürmesine katkıda bulunan metinler de yer alabilir. Bu metinlerin çocuklara ulaşması sürecinde onların büyümesi beklenilmiyor. Bu nedenle, sorgulamayı öğretmek için onların "büyüme"leri beklenmemelidir. İlköğretim çağı, eleştirel düşünmenin ve sorgulama becerisinin gelişimi açısından kritik bir dönemdir.

Medyadan ve sosyal çevreden bireye; yararlı ya da zararlı, doğru ya da yanlış yönlendirici çeşitli türlerde gerçekleşen yoğun bilgi akışına karşı bireyin zihinsel olarak korunmasız olmamasını ve eleştirel farkındalığını arttırmayı amaçlayan yaklaşımlardan biri eleştirel okuryazarlıktır. Eleştirel okuryazarlık yaklaşımı, okuryazarlığı öğretmekten çok daha fazlasını kapsar. Öğretmen ve öğrencilerin metni ve yaşamı sorgulamalarına, başkalarının ve kendi yaşamlarında ki sosyal eşitsizlik ve adaletsizliği ortaya çıkarmalarına, toplumsal konuları ve kurumları sorgulamalarına, eleştirel tüketici ve bilgi kullanıcısı olmalarına olanak tanıyan bir dizi beceri ve stratejinin öğretimidir.

Eleştirel okuryazarlığın temel vurgularından biri, metinlerin tarafsız olmadığı; tüm metinlerin doğal olarak politik olduğu, yazarın bakış açısını ve aynı zamanda yazarın ve metnin bir parçası olduğu toplumsal yapıyı yansıttığı anlayışıdır. Bu yönüyle eleştirel okuryazarlık uygulamalarında, yazarın bakış açısını ya da metindeki anlamı ve görünmeyen iletiyi biçimlendiren "bağlam"ı keşfetme ve sorgulama önemlidir. Eleştirel okuryazarlık yaklaşımının kuramsal felsefesini oluşturan Frankfurt Okulu ve eleştirel kuramın bağlam vurgusunda olduğu gibi metindeki düşünce ya da olay örüntüsüne temel olanlar; politik, sosyal, kültürel, tarihsel ya da ekonomik ardyöredir. Bağlamın sorgulanması, metnin iletisinin ve yazarın amacının anlaşılması; böylece yazarın bakış açısını ya da metinde sunulanı kabul etme ya da etmeme durumunda belirleyicidir. Öte yandan düşünceleri ve eğitim uygulamalarıyla eleştirel okuryazarlık yaklaşımının ilham kaynağı olan Freire, öğretmenlerin ve öğrencilerin bağlamının okuryazarlık öğretimini etkilediğini ve kavramsallaştırdığını belirtir. Freire'e göre, okuryazarlık yaklaşımı, insanları

439 Yrd. Doç. Dr. Sibel DAL, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, sibel.dal@alanya.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

adalet ve eşit haklar için mücadele etmeye dönüştürmeli. Freire'ye göre, bu dönüşümün gerçekleşmesi için kişinin kendi sosyo-kültürel ve ekonomik bağlamına yansıtma yapabilmesi önemlidir ve okuryazarlık eğitimi bu bağlam üzerine yapılandırılmalıdır.

Yurt dışında ilgili alanyazında Frankfurt Okulu, eleştirel kuram ve Freiren pedagojisi gibi felsefi yaklaşım, kuram ve uygulamaların yön verdiği ilköğretim çağı çocuklarıyla gerçekleştirilmiş eleştirel okuryazarlık araştırmalarına sıkça rastlanmaktadır. Eleştirel okuryazarlık çalışmalarının temeli olan bu felsefi yaklaşım ve kuramların temel vurgularının değinildiği araştırmalar Türkiye'de sınırlı sayıdadır. Bu çalışmada, ilköğretim çağı çocuklarıyla gerçekleştirilen eleştirel okuryazarlık uygulamalarına yön veren temel kavramları ortaya koyma amaçlanmıştır.

Çalışma kapsamında önce yurt dışında ilköğretim çağı çocuklarıyla gerçekleştirilmiş eleştirel okuryazarlık araştırmalarında bu yaklaşımın kapsamı, kuramsal temelleri, kimi sınıf içi ve dışı uygulama örnekleri incelenmiştir. Bu kapsamda sıklıkla aşağıdaki temel kavramlarla karşılaşılmıştır:

- Metnin görünen ve görünmeyen iletisi
- Çoklu bakış açılarıyla sorgulama
- Basmakalıpları yıkma
- Bağlam
- Temsiller
- Gücü elinde tutan -baskın- yapıları dönüştürme
- Dezavantajlı grupların -sessizlerin- sesini duyma
- Sosyopolitik konuları sınıfa getirme-yansıtma
- Sosyal adalet ve eşitlik için eyleme geçme-praksis
- Sosyal grupları, konuları ya da kurumları dönüştürme
- Eleştirel bilinç/katılımcı vatandaşlık bilinci geliştirme.

Çalışmanın diğer boyutunda, ilgili alanyazında yer alan ve bu kavramların vurgulandığı sınıf içi ve dışı uygulama örneklerine yer verilmiştir. Sonuç olarak bu çalışmanın Türkiye'deki sınıf öğretmenlerine ve eleştirel okuryazarlık yaklaşımı konusunda çalışma yapacak araştırmacılara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, eleştirel okuryazarlık, metin, ileti, dezavantajlı gruplar

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ GENİŞLETİLMİŞ MİKRO ÖĞRETİM YÖNTEMİNİN KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ[440]

ÖZET

Bu çalışmada genişletilmiş mikro öğretim yönteminin, sınıf öğretmeni adaylarının görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Tarama türünde bir eylem araştırması olarak düzenlenen bu araştırmada veriler, açık

440 Doç. Dr. Serdarhan Musa TAŞKAYA, Mersin Üniversitesi, serdarhan@mersin.edu.tr

uçlu soru formu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırmaya bir devlet üniversitesinde 2 sınıf öğretmenliği bölümünde 4. sınıfta öğrenim görmekte olan 24 öğrenci katılmıştır. Araştırmada, katılımcıların genel olarak genişletilmiş mikro öğretim yönteminin uygulanmasından memnun oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırma sonunda, genişletilmiş mikro öğretimin sınıf öğretmenliği bölümünde yaygınlaştırılması ve öğretim elemanı, öğretmen adayları ve öğretmenlerin bu konuda bilgilendirilmesi önerilmiştir.

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN FEN LABORATUVAR UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ[441]

ÖZET

Laboratuvarlar fen eğitiminde merkezi role sahiptir. Fen eğitimcileri laboratuvar aktiviteleri sayesinde daha çok öğrenmenin gerçekleştiğini belirtmişlerdir (Hofstein ve Lunetta, 1982). Fen bilgisi öğretiminde laboratuvarlar, değişik amaçlarla kullanılmaktadır (Ayas, 1998). Leach (1998: 55) laboratuvar çalışmalarında kullanılan deney tekniklerinin son derece önemli olduğunu belirtmiştir. Bu nedenle öğretmenlerin laboratuvar çalışmasını niçin ve ne zaman yapacaklarını, ayrıca laboratuvar çalışmaların amacının ne olduğunu bilmeleri gerekir. Bu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin fen laboratuvarının kullanımına ilişkin görüşleri ayrıntılı olarak incelenmiştir. Amaçlı örnekleme türüyle oluşturulan çalışma grubunda 18 sınıf öğretmeni yer almıştır. Örneklemde yer alan katılımcılar şu şekilde belirlenmiştir: Sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan okullarda görev yapan 6 sınıf öğretmeni, sosyo-ekonomik düzeyi orta olan okullarda görev yapan 6 sınıf öğretmeni ve sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan okullarda görev yapan 6 sınıf öğretmeni olmak üzere toplam 18 öğretmen araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırmada yapılan görüşmeler için, araştırmacılar tarafından hazırlanana yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak veriler toplanmıştır. Görüşme formunun iç geçerliğini sağlamak için görüşme formu alan uzmanlarına iletilmiş ve incelemesi sağlanarak forma son şekli verilmiştir. Katılımcılar dışında bir öğretmen ile pilot görüşme yapıldıktan sonra, soruların açık ve anlaşılır olup olmadığının, verilen yanıtların sorulan soruların yanıtlarını yansıtıp yansıtmadığının belirlenmesi amacıyla, görüşme sırasında kaydedilen sesler, bilgisayar ortamında oluşturulan görüşme döküm formu üzerinde yazılı biçime dönüştürülmüştür. Bir başka uzmandan, dökümleri inceleyerek sorulan soruların açık ve anlaşılır olup olmadığını, ele alınan konuyu kapsayıp kapsamadığını ve gerekli olan bilgileri sağlama olasılığını da düşünerek, kontrol etmesi istenmiştir. Bu çalışmanın sonunda, soru maddelerinin geçerliği saptanmıştır. Araştırmanın güvenirliği için uygulama sonrasında, görüşme kodlama anahtarları ve görüşme dökümleri araştırmacılar tarafından ayrı ayrı okunarak "görüş birliği" ve "görüş ayrılığı" olan konular tartışılarak gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Araştırmanın güvenirliği için Miles ve Huberman'ın (1994) önerdiği güvenirlik formülü kullanılmış (Güvenirlik

441 Doç. Dr. Nil DUBAN, Afyon Kocatepe Üniversitesi, nily@ aku.edu.tr
Doç. Dr. Bülent AYDOĞDU, Afyon Kocatepe Üniversitesi, baydogdu@aku.edu.tr
Dr. Aslı YÜKSEL, Afyon Kocatepe Üniversitesi, ayüksel@ aku.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

=görüş birliği / (görüş birliği+görüş ayrılığı)) ve güvenirlik .88 olarak hesaplanmıştır. Daha sonra görüşmeler transkript edilerek nitel veri analizi süreci izlenmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda alanyazındaki diğer araştırmalarla desteklenerek tartışma yapılmış ve gerek uygulamaya yönelik gerekse daha sonra yapılacak araştırmalara yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmenleri, fen laboratuvarı, laboratuvar uygulamaları, öğretmen görüşleri

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ STEM'E YÖNELİK FARKINDALIK DÜZEYLERİ İLE STEM ÖĞRETİMİ YÖNELİMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ[442]

ÖZET

STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) eğitimi, fen, teknoloji, mühendislik ve matematik alanları arasında köprü kuran disiplinler arası bir yaklaşımdır. STEM okuryazarlığı öğrencilerin kişisel karar verme, sivil ve kültürel işlere katılım ve ekonomik verimlilik için gerekli bilimsel ve matematiksel kavramların ve süreçlerin bilgi ve anlayışı olarak tanımlanmaktadır. Böylece, STEM eğitimi ile çeşitli problemleri çözen, yenilikçi, mucit, kendine güvenen, mantıklı düşünen ve teknoloji okuryazarı öğrenciler yetişmek amaçlanmaktadır. STEM eğitimi ve bu alanların entegrasyonu Türkiye'de son yıllarda yaygınlaşmaya başlamıştır. 2017 yılı itibariyle ilkokuldan yükseköğretime dek öğretim programlarına STEM yansıtılmış, bu yaklaşıma ilişkin yeni üniteler ve konular programlara yerleştirilmiştir. STEM eğitiminin getirdiği bütüncül ve disiplinlerarası bakış açısının ülkemizdeki eğitim sistemine arzu edildiği şekilde uygulanabilmesi için eğitim sisteminin temel parçalarından olan öğretmenlerin henüz eğitim fakültelerindeyken STEM konusunda farkındalığının belirlenmesi gerekmektedir. Bununla birlikte özellikle ilkokul düzeyinde Fen bilimleri ve Matematik derslerinin sınıf öğretmenleri tarafından öğretilmesi bu öğretmenler açısından bu disiplinlerin entegrasyonunu sağlayacak biçimde STEM eğitimini vermelerini zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda sınıf öğretmeni adaylarının da öğrenim gördükleri programlarda STEM öğretimine ilişkin yönelimleri önemli bir yere sahiptir. Bu önemden hareketle araştırmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının STEM'e dönük farkındalık düzeyleri ile STEM öğretimi yönelimlerini belirlemek ve STEM'e dönük farkındalık düzeyleri ile STEM öğretimi yönelimleri arasında ilişki olup olmadığını ortaya koymaktır. Bu nicel çalışmada tarama modeli benimsenmiştir. 2017 yılı bahar döneminde gerçekleştirilen bu araştırmanın örneklemini Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Sınıf Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim görmekte olan 89, üçüncü sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Bu araştırmada veri toplama aracı olarak, Lin ve Williams (2015) tarafından geliştirilen ve Hacıömeroğlu ve Bulut (2016) tarafından Türkçe'ye uyarlanıp geçerlik ve güvenirliği sağlanan "Entegre FeTeMM Öğretimi Yönelim Ölçeği" kullanılmıştır. Bu ölçek 31 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin alt faktörleri sırasıyla, bilgi, değer, tutum, sübjektif ölçüt ve algılanan davranış kontrolü ve

442 Doç. Dr. Nil DUBAN, Afyon Kocatepe Üniversitesi, nily@ aku.edu.tr

ISBN: 978-605-9791-70-0
Symposium homepage: www.ipeconference.com

davranış yönelimi olmak üzere beş boyuttan oluşmaktadır. Araştırmada kullanılan bir diğer ölçek de Buyruk ve Korkmaz (2016) tarafından geliştirilen "FeTeMM Farkındalık Ölçeği"dir. Bu ölçek ise beşli likert tipinde, 17 maddeden ve iki faktörden oluşmaktadır. Araştırmada elde edilen veriler, bilgisayar ortamında istatistik paket programından yararlanılarak analiz edilmiştir. Yapılan analizlerden ortaya çıkan sonuçlar alanyazın ile ilişkilendirilerek tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: STEM, STEM Eğitimi, Öğretmen adayları